

ЕКІ ЕСЕЛЕНГЕН ТИІМДІЛІК

ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП
2018

МАЗМҰНЫ

Директорлар кеңесі төрағасының үндеуі.....6

Бас директордың (Басқарма төрағасының) үндеуі8

Есеп туралы.....10

2018 жылғы негізгі көрсеткіштер14

«Қазтрансойл» АҚ магистральдық құбырларының схемасы16

Даму тарихы.....18

2018 жылғы негізгі оқиғалар20

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

Бизнес-модель.....24

Саланы және Компанияның нарықтағы ұстанымын сипаттау26

Компанияның 2025 жылға дейінгі даму стратегиясы.....28

Бизнестің құрылымы.....38

Бизнес-процестерді трансформациялау және оңтайландыру45

Мемлекеттік реттеу және қызметтерге арналған тарифтер46

ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

Мұнай тасымалдау және су беру52

Компанияның Өндірістік Қуаттары55

Пайдалану және сенімділікті қамтамасыз ету56

Операторлық қызметтер көрсету жөніндегі қызмет58

Инвестициялық қызмет60

Процестерді цифрландыру және автоматтандыру.....64

Инновациялық-технологиялық даму68

Корпоративтік қауіпсіздік.....72

Ақпараттық қауіпсіздік74

ОРНЫҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ НӘТИЖЕЛЕР

Орнықты дамуды басқару.....80

Персоналды басқару және әлеуметтік саясат88

Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау104

Қоршаған ортаны қорғау112

Энергия тұтыну және энергия үнемдеу.....120

Сатып алу жүйесі және жергілікті қамтуды дамыту124

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ

Акционерлердің жалпы жиналысы131

Директорлар кеңесі134

Басқарма145

Компанияның корпоративтік хатшысының рөлі мен қызметі154

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау.....155

Интеграцияланған менеджмент жүйесі164

Ішкі аудит қызметі165

Сыртқы аудитор166

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл167

Корпоративтік этика, корпоративтік қақтығыстарды және мүдделер қақтығысын реттеу169

ҚАРЖЫ-ШАРУАШЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ. БАСШЫЛЫҚТЫҢ ЕСЕБІ. ҚОСЫМШАЛАР

Қаржы-шаруашылық қызметтің нәтижелері. Басшылықтың есебі174

Қосымшалар.....184

1. GRI көрсеткіштерінің кестесі.....184

2. 2018 жылғы жүргізілген сатып алу бойынша есеп.....193

3. БҰҰ Жаһандық шартының қағидаттары.....194

4. «ҚазТрансОйл» АҚ жасалуына мүдделі, «ҚазТрансОйл» АҚ 2018 жылы жасасқан мәмілелердің тізбесі196

5. «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2018 жылы Корпоративтік басқару кодексінің қағидаттары мен ережелерін сақтауы туралы есеп.....202

6. Шоғырландырылған қаржылық есептілік ..219

7. Қысқартулар тізімі288

Есептің оқырманына арналған сауалнама290

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

GRI 102-14

ҚҰРМЕТТІ АКЦИОНЕРЛЕР, СЕРІКТЕСТЕР ЖӘНЕ ӨРІПТЕСТЕР!

Қазіргі экономикалық жағдайлар компаниялардан қызметті жүргізу тәсілдерін үнемі жетілдіре отырып, икемділікті және қол жеткен жетістіктермен тоқтап қалмау қабілетін талап етеді. Осыны түсіне отырып, «ҚазТрансОйл» АҚ қазіргі заманғы өндірістік және цифрлық технологияларды енгізу, сондай-ақ корпоративтік басқару моделін және бизнес-процестерді жетілдіру бойынша жоспарлы жұмыс жүргізуде. Мен операциялық тиімділікті үнемі арттырып отыруға және орнықты дамуға бағытталғандық Компанияның қаржылық тұрақтылығының негізінде жатқанына және біздің іскер серіктестеріміз мұнi бағалайтынына сенімдімін.

Қазіргі уақытта мұнай тасымалдау жөніндегі ұлттық оператор болып табылатын «ҚазТрансОйл» АҚ елде өндірілетін барлық мұнайдың шамамен 40%-ын және мұнай жеткізілімінің 99%-ын отандық мұнай өңдеу зауыттарына тасымалдауды қамтамасыз етеді. 2018 жылы Компанияның қызметтерін 79 мұнай өндіруші кәсіпорын пайдаланды.

«ҚазТрансОйл» АҚ есепті кезеңде қызметтің көптеген бағыттары бойынша елеулі нәтижелерге қол жеткізіп, Компанияның одан әрі дамуына негіз жасай алды.

«ҚазТрансОйл» АҚ заманауи өндірістік және цифрлық технологияларды енгізу, сондай-ақ корпоративтік басқару модельдері мен бизнес-процестерді жетілдіру бойынша жоспарлы жұмыс жүргізуде. Мен операциялық тиімділікті ұдайы арттыруды және орнықты дамуды көздеу Компанияның қаржылық тұрақтылығының негізінде жатқанына және оны біздің іскерлік серіктестеріміз бағалайтынына сенімдімін.

Мәселен, 2016 жылы басталған Компанияны басқарудың екі деңгейлі ұйымдық құрылымына көшіру жөніндегі жоба 2018 жылы аяқталды, бұл Нұр-Сұлтан қаласында орталық аппараты бар Компанияның өндірістік бөлімшелерінің елдің 11 өңірінде тікелей өзара іс-қимылын қамтамасыз етті.

Бұдан басқа, Нұр-Сұлтан қаласында Бас диспетчерлік басқарма (БДБ) іске қосылды. БДБ-ның жұмысқа табысты түрде енгізілуі «ҚазТрансОйл» АҚ және оның бірлесіп бақыланатын компанияларының магистральдық мұнай құбырлары жүйесі арқылы мұнай ағындарын басқаруды орталықтандыруға және автоматтандыруға мүмкіндік берді.

Қазақстан Республикасының аумағында Каспий Құбыр Консорциумының мұнай құбыры жүйесіне техникалық қызмет көрсету бойынша қызметтер көрсетуге арналған ұзақ мерзімді шартқа қол қою 2018 жылдың маңызды нәтижесі болды, бұл «ҚазТрансОйл» АҚ-тың операторлық қызметтер нарығындағы үлесін 100%-ға дейін ұлғайтуға мүмкіндік берді. Мен істелген жұмыс Компанияның тиімділігін арттыруға мүмкіндік беріп қана қоймай, оның болашақта операциялық тұрақтылығының іргетасына айналатынына сенімдімін.

Өзінің күнделікті қызметінде Компания корпоративтік басқару саласындағы озық тәжірибелерді ұстанады және «ҚазТрансОйл» АҚ корпоративтік басқару кодексiнiң қағидаттары мен ұсынымдарын сақтайды. Жыл сайынғы негізде Компанияда акционерлердің құқықтары мен мүдделерін қорғауды қамтамасыз ету мақсатында корпоративтік басқару жүйесін жетілдіру бойынша іс-шаралар іске асырылуда.

2018 жылы Директорлар кеңесінің қызметіне тәуелсіз бағалау жүргізу, сондай-ақ интеграцияланған менеджмент жүйесінің халықаралық стандарттар талаптарына сәйкестігіне сертификаттық аудиттен өту де Компанияның корпоративтік басқару саласындағы үздік тәжірибелерге бейілділігін растау болып табылады.

Компания қызметінің жоғарыда көрсетілген нәтижелері акционерлерге дивидендтердің тұрақты түрде төленуін қамтамасыз етуге мүмкіндік берді. Дивидендтік төлемдер сомасы есепті кезеңде 2017 жылдың қорытындылары бойынша 61,5 млрд теңгені немесе Компанияның жай акциясына шаққанда 160 теңгені құрады.

Компания болашаққа батыл қарайды: тиімділікті арттыруға деген беталыс «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2019 жылға қойылған мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізуіне мүмкіндік береді. Теңгерімді стратегия, қызметкерлердің жоғары кәсібилігі мен тартылуы қоғамның және мүдделі тараптардың игілігі жолында Компанияның одан әрі өсуі үшін негіз болып табылады.

ДАНИЯР БЕРЛІБАЕВ

«ҚазТрансОйл» АҚ
Директорлар кеңесінің төрағасы

БАС ДИРЕКТОРДЫҢ (БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ) ҮНДЕУІ

GRI 102-14

ҚҰРМЕТТІ ОҚЫРМАНДАР!

Сіздердің назарларыңызға «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2018 жылғы интеграцияланған жылдық есебін ұсынамыз.

2018 жыл «ҚазТрансОйл» АҚ дамуындағы маңызды кезең болды. Есепті кезеңде Компания күтілетін операциялық және қаржылық нәтижелерге қол жеткізіп қана қоймай, бизнес-процестерді оңтайландыруға және қызметтің тиімділігін арттыруға алынған бағыттың аралық қорытындысы шығарылды.

Бұл ретте есепті кезеңде «ҚазТрансОйл» АҚ-тың қаржы-экономикалық және өндірістік көрсеткіштеріне әсер ететін негізгі фактор Компанияның дәстүрлі жүк жөнелтушілерінен мұнай өндіруді азайту және Каспий Құбыр Консорциумы мұнай құбырының өткізу қабілетін кеңейту болып табылғанын атап өту қажет.

Мәселен, «ҚазТрансОйл» АҚ-тың мұнай тасымалдау көлемі 2018 жылы 45,3 млн тоннаны құрады, бұл 2017 жылдың ұқсас көрсеткішінен 2%-ға төмен, ал мұнайдың шоғырландырылған жүк айналымы өткен жылдың көрсеткішімен салыстырғанда 4,6%-ға төмендеп, 46,1 млрд тонна-км құрады.

Мұнай тасымалдау көлемінің көрсетілген азаюына қарамастан, Компанияның бірқатар басқа операциялық көрсеткіштері 2018 жылы өсімді көрсетті. Мәселен, 2018 жылы су беру көлемі 28,7 млн м³ құрады, бұл 2017 жылдың ұқсас көрсеткішінен 9,6%-ға жоғары.

■ ■ **Компанияның барлық ұжымына 2018 жылғы табысты жұмыс үшін, сондай-ақ акционерлер мен серіктестерге компанияны трансформациялау кезеңінде аса маңызды болып табылатын сенім, қолдау және сындарлы ынтымақтастық үшін алғыс білдіргім келеді.** ■ ■

Бұдан басқа, есепті жылы қызметтің басқа негізгі сегменті бойынша өсім байқалды: операторлық қызметтен түскен кірістер 13,2 млрд теңгені құрады, бұл 2017 жылғы ұқсас көрсеткіштен 24,9%-ға жоғары. Бұл өсім «Каспий Құбыр Консорциумы-Қ» акционерлік қоғамымен («КҚК-Қ» АҚ) «КҚК-Қ» АҚ мұнай құбыры жүйесі объектілерінде техникалық қызмет көрсету, жөндеу және авариялық ден қою жөніндегі 2018-2023 жылдарға арналған келісімшартқа қол қоюмен айтарлықтай дәрежеде байланысты.

2018 жылғы қызмет нәтижелері бойынша «ҚазТрансОйл» АҚ шоғырландырылған түсімі 2017 жылдың ұқсас көрсеткішімен салыстырғанда 3 млрд теңгеге өсті. Сонымен қатар, Компанияның таза табысы 23,2%-ға төмендеп, 38,5 млрд теңгені құрады. Бұл өзгеріс «Қазақстан-Қытай» мұнай құбырын салу жобасы шеңберінде тартылған валюталық қарыз бойынша бағамдық айырманың туындауы есебінен «ҚҚҚ» ЖШС-нің шығынымен, сондай-ақ Грузияда орналасқан негізгі құралдардың құнсыздануымен байланысты. Бұдан басқа, «ҚазТрансОйл» АҚ өндірістік объектілердің сенімділігін арттыруға, магистральдық құбырларды техникалық қайта жарақтандыруға және қайта жаңартуға өз салымдарын ұлғайтты, соның нәтижесінде амортизациялық аударымдар мен салық шығындары өсті.

Компанияның ұзақ мерзімді перспективада өсуін қамтамасыз ету мақсатында Компания мұнай құбыры инфрақұрылымын дамытуға инвестиция салады. Мәселен, мұнай тасымалдау бағыттарын әртараптандыру және Қазақстан Республикасының мұнай тасымалдаудағы көп векторлы жүйесін құру шеңберінде «Қазақстан – Қытай» мұнай құбырын дамыту жобасы бойынша жұмыс жалғасуда. 2018 жылы «Кеңқияқ» бас мұнай айдау станциясын (БМАС) қайта жаңарту аяқталды, бұл Қытай Халық Республикасы (ҚХР) бағытындағы экспорт және отандық мұнай өңдеу зауыттарының жүктемесін қамтамасыз ету мақсатында мұнай тасымалдау мүмкіндігін кеңейтуге бағытталған.

Батыс және Шығыс филиалдарын жабу жолымен басқарудың екі деңгейлі жүйесіне көшудің аяқталуына, сондай-ақ «Магистральдық Суағызғы» ЖШС-ға су беру қызметін бөлуге байланысты, Компания 2018 жылы операциялық тиімділікті арттыру бойынша іс-шараларды жалғастырды. Мәселен, орталық аппараттың функционалдық міндеттер аясын кеңейту бизнес-процестерді басқару бөлігінде тәсілдерді сапалы трансформациялауды талап етті. Осыған байланысты Компанияның бизнес-процестерін модельдеу және оңтайландыру жөніндегі ауқымды жоба іске қосылды, оны іске асыру 2019 жылы жалғастырылады.

Ұйымдық және операциялық түрлендірулермен қатар, 2018 жылы еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік саласында бірқатар жетістіктер атап өтілді. Еңбек қабілетін уақытша жоғалтумен (LTIFR) өндірістегі жазатайым оқиғалардың жиілігі коэффициентінің 0,034-ке дейін төмендеуі ерекше назар аударуға тұрарлық, бұл 2017 жылғы ұқсас мәннен 32%-ға төмен. Бұл нәтиже Компанияның өндірістік қауіпсіздік, еңбек пен денсаулықты қорғау, қауіпсіздік мәдениетін дамыту, сондай-ақ осы салаға инвестициялар көлемін ұлғайту саласындағы үздік тәжірибелерді енгізу жөніндегі жоспарлы жұмысынсыз мүмкін болмас еді.

«ҚазТрансОйл» АҚ сондай-ақ, өз қызметіне корпоративтік және әлеуметтік жауапкершілік қағидаттарын біріктіруде. Мәселен, қызметкерлердің кәсіби өсуі үшін қажетті жағдайлар жасалуда, кадрлық әлеуетті дамыту, оқыту және біліктілікті арттыру жүйесін жетілдіру, сондай-ақ адам құқықтарын құрметтеуге негізделген корпоративтік мәдениетті дамыту бойынша белсенді жұмыс жүргізілуде.

Соңында Компанияның бүкіл ұжымына 2018 жылғы табысты жұмысы үшін алғыс айтқым келеді. «ҚазТрансОйл» АҚ-тың жетістіктері сіздердің кәсіпқойлықтарыңыз бен ортақ іске бейілділіктеріңізсіз мүмкін болмас еді.

Сондай-ақ, Компанияны трансформациялау кезеңінде аса маңызды сенім, қолдау және сындарлы ынтымақтастық үшін біздің барлық акционерлеріміз бен серіктестерімізге ризашылығымды білдіремін.

ДИМАШ ДОСАНОВ

**«ҚазТрансОйл» АҚ
бас директоры
(Басқарма төрағасы)**

ЕСЕП ТУРАЛЫ

ЕСЕПТІ ДАЙЫНДАУ ТӘСІЛІ

«ҚазТрансОйл» акционерлік қоғамы («ҚазТрансОйл» АҚ немесе Компания) мүдделі тараптармен ашық және жауапты диалог жүргізуге ұмтылысты осылайша көрсете отырып, өз қызметінің нәтижелері туралы ақпаратты ұдайы ашып отыру қажет деп санайды.

«ҚазТрансОйл» АҚ 2018 жылғы интеграцияланған жылдық есебі (Есеп) қызметтің қаржылық және операциялық көрсеткіштерін, сондай-ақ Компанияның орнықты даму саласындағы нәтижелерін кешенді ашатын алтыншы Есеп болып табылады.

Есептің мақсаты дәстүрлі түрде Компанияның стратегиясы, миссиясы мен құндылықтары, корпоративтік басқару және тәуекелдерді басқару жүйесі туралы, сондай-ақ негізгі оқиғалар мен Компанияның өндірістік-шаруашылық қызметі бөлігінде, орнықты даму және мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл саласында қол жеткізілген нәтижелер туралы мүдделі тараптарды хабардар ету болып табылады.

Компанияда жыл сайынғы есептілік циклі қабылданды. Есеп Компания қызметінің 2018 жылғы 1 қаңтардан бастап 31 желтоқсанға дейінгі нәтижелерін көрсетеді, сондай-ақ Компанияның 2019 жылға арналған жоспарларының сипаттамасын қамтиды. «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2017 жылғы біріктірілген жылдық есебі 2018 жылдың мамырда жарияланды. **GRI 102-50, 102-51, 102-52**

ЕЛЕУЛІ ТАҚЫРЫПТАРДЫ АНЫҚТАУ ТӘСІЛІ **GRI 102-46**

¹ «Негізгі» ашу нұсқасы GRI 102 стандартынан алынған элементтердің іріктелген санын, сондай-ақ таңдап алынған тақырыптық GRI стандарттарының кемінде бір көрсеткішін міндетті түрде ашуды көздейді.

Есеп орнықты даму саласындағы есептілік бойынша GRI стандарттарының «Негізгі»¹ (Core) нұсқасына (GRI стандарттары) сәйкес дайындалды, бұл ретте кейбір тақырыптар бойынша Компания ақпаратты қажеттісіне қарағанда неғұрлым толық ашуға тырысты. **GRI 102-54**

ЕСЕПТІ ДАЙЫНДАУ ПРОЦЕСІ ЖӘНЕ ЕЛЕУЛІ ТАҚЫРЫПТАРДЫ АНЫҚТАУ

Есепті дайындаған кезде Компания GRI стандарттарының ұсынымдарына сүйенді. Есепті жазу процесінде сондай-ақ, Халықаралық интеграцияланған есептілік кеңесі әзірлеген Халықаралық интеграцияланған есептілік стандартының қағидаттары, Қазақстан қор биржасының талаптары, Компанияның корпоративтік басқару кодексінің және өзге де ішкі құжаттарының талаптары сақталды. Бұдан басқа, Есепке Біріккен Ұлттар Ұйымының (БҰҰ) Жаһандық шарты қағидаттарының сақталуы туралы ақпараты бар қосымша енгізілді.

Компанияның қаржы-шаруашылық қызметі саласындағы нәтижелерінің сипаттамасы «Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары» (ХҚЕС) «Менеджмент комментарий» практикалық нұсқамасының ұсынымдарына сәйкес дайындалды.

GRI стандарттарына сәйкес келу мақсатында Компания неғұрлым маңызды мәні бар елеулі тақырыптарды анықтады.

Жүргізілген талдау және Компанияның стратегиялық даму көрінісі нәтижелері бойынша 15 елеулі тақырып анықталды, олардың қатарына әр санаттағы тақырыптар кірді: экономикалық, экологиялық, әлеуметтік.

ҚАРАЛАТЫН ТАҚЫРЫПТАРДЫҢ ТОЛЫҚ ТІЗБЕСІ **GRI 102-47**

Санаты	Елеулі тақырыптар	Компания ішінде	Компания-дан тыс
Экономикалық	201 Экономикалық нәтижелілік	✓	✓
	202 Еңбек нарығына қатысу	✓	✓
	204 Сатып алу практикалары	✓	✓
	205 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	✓	✓
Экологиялық	302 Энергия	✓	✓
	303 Су	✓	✓
	305 Шығарындылар	✓	✓
	306 Тасталымдар мен қалдықтар	✓	✓
	307 Табиғатты қорғау заңнамасының талаптарына сәйкестігі	✓	✓
Әлеуметтік	401 Жұмыспен қамту	✓	✓
	402 Қызметкерлер мен басшылықтың өзара қарым-қатынасы	✓	–
	403 Денсаулық және жұмыс орнындағы қауіпсіздік	✓	✓
	404 Оқыту және білім беру	✓	✓
	405 Әртүрлілік және тең мүмкіндіктер	✓	–
	406 Кемсітуге жол бермеу	✓	–

Есептіліктің стандартты элементтерінің толық тізбесін және Есептегі ақпаратты ашуға арналған сілтемелерді қамтитын кесте Есепке 1-қосымшада ұсынылған. **GRI 102-55**

Компания сондай-ақ 2018 жылғы Есепте ашуға «ҚазТрансОйл» АҚ қызметінің басымдықтары мен даму бағыттарын көрсететін қосымша маңызды тақырыптарды анықтады, оның ішінде:

- өндірістік қуаттарды пайдалану;
- өндірістік процестің сенімділігі мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету, төтенше жағдайларға дайындық;
- корпоративтік басқару;
- инвестициялар және күрделі салымдар;
- цифрландыру және автоматтандыру.

ЕСЕП ТАҚЫРЫПТАРЫНЫҢ ШЕКАРАЛАРЫ

Есеп «ҚазТрансОйл» АҚ-тың және оның еншілес және бірлесіп бақыланатын ұйымдарының (ЕББҰ) қызметі туралы ақпаратты қамтиды. **GRI 102-45**

«2018 жылдың негізгі көрсеткіштері» және «Қаржы-шаруашылық қызметтің нәтижелері. Басшылық есебі» деген бөлімдердегі операциялық және қаржылық көрсеткіштер шоғырландырылған негізде көрсетілген және ЕББҰ қаржы-шаруашылық қызметінің нәтижелерін қамтиды. Есептің өзге бөлімдерінде егер өзгеше көрсетілмесе, ақпарат «ҚазТрансОйл» АҚ бойынша ғана ұсынылған.

Есепті жылы Компания үшжылдық серпінде көрсеткіштерді ашу практикасын ұсынды. Қосымша, ақпаратты неғұрлым толық ұсыну үшін Есепте есепті кезеңге дейін немесе кейін болған оқиғалар айтылған.

Есепте, сондай-ақ 2019 жылға арналған болжамды сипаттағы жоспарларға қатысты ақпарат көрсетілген. Оларды іске асыруға Компанияға байланысты емес сыртқы факторлар әсер ететіндіктен, болашақ есепті кезеңдердегі қол жеткізілген нәтижелер Есепте көрсетілген нысаналы бағдарлармен сәйкес келмеуі мүмкін. **GRI 102-46**

Компанияның 2017 жылғы Интеграцияланған жылдық есебімен салыстырғанда Есепте жекелеген көрсеткіштерге қатысты, сондай-ақ қосымша көрсеткіштерді ашу бөлігінде өзгерістер болды. Есептің мәтінінде егжей-тегжейлі түсініктемелер келтірілген. **GRI 102-48**

Атап айтқанда, сумен жабдықтауға қатысты деректер жеке көрсеткіштерді есептеу шекарасынан алып тасталды, себебі бұл функция Компанияның негізгі қызметінен шығарып тасталған және «Магистральлық Суағызғы» ЖШС-ге берілген. Өткен жылмен салыстырғанда Есептің ауқымы мен шекарасында елеулі өзгерістер болған жоқ. **GRI 102-49**

2018 жылы Компания бірінші рет газдың түрі бойынша бөлуде тікелей парниктік газдар шығарындылары туралы ақпаратты ашты. Келесі есепті кезеңдерде осы ақпаратты ашу тәжірибесін жалғастыру жоспарланып отыр.

Сондай-ақ, Есепті дайындау кезінде 2017 жылғы Интеграцияланған жылдық есептің оқырмандарының кері байланысын талдау нәтижелері пайдаланылды.

ТӘУЕЛСІЗ РАСТАУ

Компанияның қаржылық есептілігіне қатысты сыртқы аудит рәсімін «Эрнст энд Янг» ЖШС компаниясы орындаған болатын. Аудиторлық қорытынды Есепке 6-қосымшада ұсынылған.

Есепке қатысты орнықты даму саласындағы ақпаратты сыртқы растау практикасы 2018 жылы орындалған жоқ. Алайда Компания «ҚазТрансОйл» АҚ мүдделі тараптары үшін қаржылық емес ақпаратты тәуелсіз растаудың болу маңыздылығын түсінеді және осы практиканы қолдану маңыздығын қарастыруды жоспарлап отыр. **GRI 102-56**

КЕРІ БАЙЛАНЫС

Есептің негізгі бөлімдерінің соңында кері байланыс сауалнамасы қамтылды. Компания болашақ есептілікті дайындау және оның мүдделі тараптарының ақпараттық ашықтық пен айқындылық тұрғысынан қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында оның толтырылғаны үшін риза болады.

БАЙЛАНЫС АҚПАРАТЫ

2018 жылғы Есептің интерактивтік нұсқасымен, сондай-ақ Компанияның электрондық түрдегі алдыңғы есептерімен Компанияның www.kaztransoil.kz интернет-ресурсында [Акционерлерге және инвесторларға/ Ақпаратты ашу/ Жылдық есептер деген бөлімінде танысуға](#) болады.

2018 жылғы Есеп және оның мазмұны жөніндегі қосымша ақпаратты мына байланыстарды пайдаланып, сұратуға болады: **GRI 102-53**

Корпоративтік басқару департаменті
+7 (7172) 555-346, keldibekova@kaztransoil.kz

Инвесторлармен байланыс қызметі
+7 (7172) 55-50-49

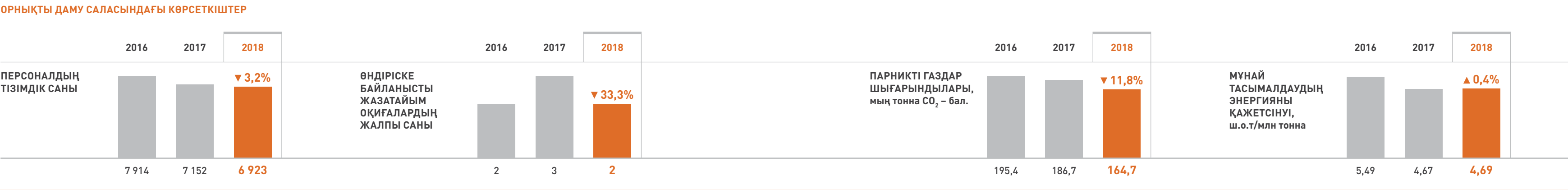
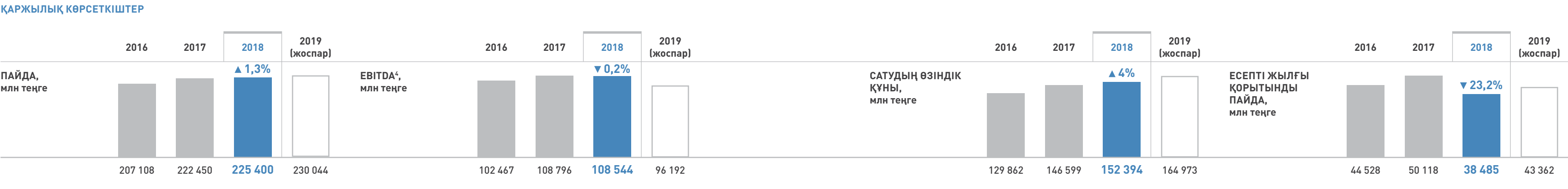
Омбудсмен
+7 (7172) 55-50-41, doverie@kaztransoil.kz

Жұртшылықпен байланыс және ішкі коммуникациялар департаменті
+ 7 (7172) 55-51-35, 55-51-34

Компанияның орналасқан орны
Нұр-Сұлтан қаласы, Қазақстан Республикасы, 010000, Тұран даңғылы, 20 үй, тұрғын емес үй-жай 12. **GRI 102-3**

2018 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕР

¹ Көрсеткіш компанияның және “Батум мұнай терминалы” ЖШҚ-ның көлемін ескере отырып топтастырылған түрде есептеледі.

² Осында және одан әрі 2018 жылғы Есептің мәтінінде сандық көрсеткіштер бойынша келтірілетін өзгеріс есепті кезеңдегі іс жүзіндегі мәннің алдыңғы жылғы іс жүзіндегі мәніне қатынасы ретінде есептеледі.

³ Көрсеткіш Компанияның ЕББҰ-ға қатысу үлесін ескере отырып, шоғырландырылған түрде есептеледі.

⁴ Көрсеткіш «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы еншілес ұйымдарының даму жоспарларын әзірлеу, келісу, бекіту, түзету, орындау және орындалу мониторингі қағидаларына сәйкес есептелген.

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ МАГИСТРАЛЬДЫҚ ҚҰБЫРЛАРЫНЫҢ СХЕМАСЫ

5 378,5 км

магистралдық мұнай құбырлары

1 945,1 км

магистральдық су ағызғылар

- ӘКІМШІЛІК ОРТАЛЫҚТАР
- БМАС (БАС МҮНАЙ АЙДАУ СТАНЦИЯСЫ)
- МАС (МҮНАЙ АЙДАУ СТАНЦИЯСЫ)
- АҒЫЗУ-ҚҮЮ ЭСТАКАДАЛАРЫ
- ССС (СУ СОРҒЫ СТАНЦИЯСЫ)
- СТҚ (СУ ТАЗАРТУ ҚҰРЫЛЫСТАРЫ)
- БТҚ (БАС ТАЗАЛАУ ҚҰРЫЛЫСТАРЫ)
- БАСҚАЛАРЫ (МАЖ, ҚТП ЖӘНЕ Т.Б.)
- ҚОЛДАНЫСТАҒЫ МАГИСТРАЛЬДЫҚ СУАҒЫЗҒЫЛАРЫ
- ҚОЛДАНЫСТАҒЫ МАГИСТРАЛЬДЫҚ МҮНАЙ ҚҰБЫРЛАРЫ
- ҚОЛДАНЫСТАҒЫ ЕКІ ЖӘНЕ ОДАН КӨП ТАРМАҚТАН ТҰРАТЫН МАГИСТРАЛЬДЫҚ МҮНАЙ ҚҰБЫРЛАРЫ

ДАМУ ТАРИХЫ

1997

Мұнай тасымалдау, мұнай және мұнай өнімдерінің экспорты мен импорты мәселелерінде Қазақстан Республикасының мүдделерін сақтау мақсатында Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1997 жылғы 2 сәуірдегі №461 қаулысымен жарғылық капиталына мемлекет 100% қатысатын «ҚазТрансОйл» мұнай тасымалдау жөніндегі ұлттық компаниясы» жабық акционерлік қоғамы құрылған болатын.

1998

Желтоқсанда Компания магистральдық мұнай құбырлары арқылы мұнай тасымалдау жөніндегі қызметтерді және магистральдық суағызғы жүйесі арқылы су беру жөніндегі қызметтерді қоса алғанда, Табиғи монополиялар салаларына жатқызылған бірқатар көрсетілетін қызметтерге қатысты табиғи монополиялар субъектілерінің мемлекеттік тіркелімі республикалық бөліміне енгізілді.

2001

2001 жылы «ҚазТрансОйл» МТҮК («ҚазТрансОйл» ЖАҚ болып қайта аталған) акцияларының мемлекеттік пакеті Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 2 мамырдағы №591 қаулысына сәйкес құрылған «Мұнай және Газ көлігі» ұлттық компаниясы» жабық акционерлік қоғамының жарғылық капиталына берілді.

2002

Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 20 ақпандағы №811 Жарлығымен біріктіру жолымен қайта ұйымдастырылған «Қазақойл» ұлттық мұнай-газ компаниясы» және «Мұнай және Газ көлігі» ұлттық компаниясы» жабық акционерлік қоғамдарының негізінде «ҚазТрансОйл» ЖАҚ-тың жалғыз акционеріне айналған «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» жабық акционерлік қоғамы құрылған болатын.

2003

Маусымда «Кеңқияқ-Атырау» магистральдық құбыры пайдалануға берілді.

2009–2011

2009 жылғы қыркүйекте «ҚҚҚ» ЖШС «Кеңқияқ – Құмкөл» магистральдық мұнай құбырын пайдалануға берді.

2011 жылғы маусымда Компания «ҚазМұнайГаз» ҮК АҚ-тан жалпы сомасы 1 700 млн теңгеге Компанияның орналастырылатын акцияларына ақ төлеу ретінде «ТОН-2» мұнай құбырының қазақстандық учаскесін сатып алды.

2008

2008 жылғы ақпанда Компания «Batumi Industrial Holdings Limited» компаниясы акцияларының 100%-ын сатып алды.

2007

Қаңтарда Компания «Batumi Capital Partners Limited» компаниясы акцияларының 50%-ын сатып алды. Мәміленің нәтижесінде Компания «Батуми мұнай терминалы» ЖШҚ-ның активтерін және «Батуми мұнай терминалы» ЖШҚ-ны басқаруға 49 жылға эксклюзивті құқық алды.

2006

Шілдеде «ҚҚҚ» ЖШС «Атасу-Алашанькоу» магистральдық құбырын пайдалануға берді.

Сондай-ақ, шілдеде Компания ұзындығы 25 км және жобалық өткізу қуаты жылына 3,5 млн тонна «Солтүстік Бозашы – Қаражанбас» мұнай құбырын пайдалануға берді.

2004

Мамырда «ҚазТрансОйл» ЖАҚ «ҚазТрансОйл» АҚ болып қайта аталды. **GRI 102-1, 102-5**

Шілдеде «ҚазМұнайГаз» ҮК АҚ «МұнайТас» СБҚК» АҚ бірлескен кәсіпорнындағы акцияларының 51%-ы мөлшеріндегі өз үлесін Компанияға берді.

Компания және China National Oil and Gas Exploration and Development Corporation теңе-тең негізде «Қазақстан-Қытай Құбыры» ЖШС-ны («ҚҚҚ» ЖШС) құрды.

2012

Қыркүйекте Компания сатып алу-сату шартына сәйкес «ҚазМұнайГаз – Сервис» ЖШС-ның пайдасына «ҚазТрансОйл – Сервис» АҚ акцияларының 100%-ын сатты.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 8 қазандағы №1273 қаулысына сәйкес Компания магистральдық мұнай құбыры бойынша ұлттық оператор болып белгіленді.

2012 жылғы желтоқсанда қазақстандық қор биржасында қайталама нарықта Компанияның жай акцияларымен сауда-саттық басталып, ол Қазақстан Республикасында «Халықтық IPO» бағдарламасы шеңберінде өз акцияларын орналастырған тұңғыш компанияға айналды.

2013

Желтоқсанда «Batumi Industrial Holdings Limited», «Batumi Capital Partners Limited» және «Batumi Services Limited» компанияларын қайта ұйымдастыру нәтижесінде «Batumi Terminals Limited» (Кипр) компаниясының 100% акцияларының меншік иесіне айналды, сол арқылы Грузиядағы өндірістік активтерді («Батуми теңіз порты» ЖШҚ-ны басқаруға айрықша құқығы бар «Батуми мұнай терминалы» ЖШҚ) басқару жүзеге асырылып келді.

2014

Қаңтардан бастап Компания Қазақстан Республикасының аумағы арқылы ҚХР-ға жылына 7 млн тоннаға дейінгі көлемдегі ресейлік мұнайды тасымалдауға кірісті.

Тамызда «Қазақстан Халық Банкінің жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ акциялары пакетінің 0,88%-ы сатылды.

2015

Мамырда «Табиғи монополиялар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына түзетулер қабылданды, оларға сәйкес Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзиттеу және Қазақстан Республикасынан тысқары жерлерге экспорттау мақсатында табиғи монополиялар саласынан мұнай тасымалдау жөніндегі қызметтер алып тасталды.

Қыркүйекте Компания Халықаралық мұнай тасымалдаушылар қауымдастығының қатысушысына айналды.

2017

«Batumi Terminals Limited» (Кипр) еншілес компаниясын тарату рәсімдері нәтижесінде «ҚазТрансОйл» АҚ нурызда Petrotrans Limited акциялары пакетінің 100%-ын меншіктенушіге айналды және тамызда Грузия мемлекетіне тиесілі «Батуми мұнай порты» ЖШҚ жарғылық капиталындағы 100% қатысу үлесін басқаруға айрықша құқыққа ие «Батуми мұнай терминалы» ЖШҚ-дағы 100% қатысу үлесіне иелік ете бастады.

Қарашада Омск – Павлодар – Шымкент – Шағыр мұнай құятын эстакадасы» бағыты бойынша «ҚазТрансОйл» АҚ магистралдық мұнай құбырлары жүйесі арқылы Өзбекстан бағытында ресейлік мұнайды жеткізу (теміржол цистерналарына тиеу) басталды.

Желтоқсанда Компанияның 100% қатысу үлесі бар «Магистральдық Суағызғы» ЖШС) тіркелді.

2016

Тамызда «ТОН-2» магистральдық мұнай құбырының қазақстандық учаскесін күрделі жөндеу аяқталды, бұл осы учаскенің өткізу қабілетін жылына 7-ден 11 млн тоннаға дейін ұлғайтуға мүмкіндік жасады.

2016 жылғы қазанда Компанияның магистральдық мұнай құбырлары жүйесіне Қашаған кен орнынан мұнай қабылдау басталды.

Желтоқсанда «663 км» МАС (Н.Шманов атындағы МАС) пайдалануға берілді.

2018 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАР

ҚАҢТАР

ТАРИФТІК РЕТТЕУ

«ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының (Басқарма төрағасының) 2018 жылғы 25 қаңтардағы №15 бұйрығымен Қазақстан Республикасының аумағы арқылы Қырғыз Республикасына транзиті мақсатында «ҚазТрансОйл» АҚ-тың ресейлік мұнайды тасымалдау жөніндегі қызметтерге тарифтер бекітілді.

АҚПАН

ТАРИФТІК РЕТТЕУ

«ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының (Басқарма төрағасының) 2018 жылғы 27 ақпандағы №46 бұйрығымен «Қазақстан Республикасынан тысқары жерлерге экспорттау мақсатында «ҚазТрансОйл» АҚ-тың магистральдық құбырлар арқылы мұнай айдау жөніндегі қызметіне тариф 1 000 км-ге 1 тонна үшін 6 398,92 теңге (ҚҚС-ны есептемегенде) мөлшерінде бекітілді.

«ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының (Басқарма төрағасының) 2018 жылғы 27 ақпандағы №47 бұйрығымен Туймазы – Омск – Новосибирск-2 магистральдық құбырының қазақстандық учаскесі бойынша Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзит мақсатында «ҚазТрансОйл» АҚ АҚ-тың мұнай айдау жөніндегі қызметіне тариф 1 000 км-ге 1 тонна үшін 4 292,4 теңге (ҚҚС-ны есептемегенде) мөлшерінде бекітілді.

НАУРЫЗ

КРЕДИТТІК РЕЙТИНГ

Fitch Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі «ҚазТрансОйл» АҚ эмитенті дефолтының ұзақ мерзімді рейтингін шетелдік валютада «Тұрақты» болжаммен¹ «BBB-» деңгейінде растады.

СӘУІР

ФИЛИАЛДАРДЫ ЖАБУ

«ҚазТрансОйл» АҚ Батыс және Шығыс филиалы Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Атырау облысы Әділет департаменті Атырау қаласы Әділет басқармасының және Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Павлодар облысы Әділет департаменті Павлодар қаласы Әділет басқармасының тиісті бұйрықтарының негізінде есепті тіркеуден алып тасталды.

КРЕДИТТІК РЕЙТИНГ

Standard&Poor’s Global Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі «ҚазТрансОйл» АҚ ұзақ мерзімді кредиттік рейтингін «Тұрақты» болжамымен «BB-» деңгейінде растады.

МАМЫР

АКЦИОНЕРЛЕРДІҢ ЖАЛПЫ ЖИНАЛЫСЫ

Нұр-Сұлтан қаласында 2017 жылдың қорытындыларына арналған «ҚазТрансОйл» АҚ Акционерлерінің жылдық жалпы жиналысы өтті.

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҰНТЫМАҚТАСТЫҚ

«КҚК-Қ» АҚ-тың мұнай құбыры жүйесі объектілерінде техникалық қызмет көрсету, жөндеу және авариялық ден қою жөніндегі 2018–2023 жылдарға арналған келісімшартқа қол қойылды.

МАУСЫМ

«АСТРАХАНЬ – МАҢҒЫШЛАҚ» МАГИСТРАЛЬДЫҚ СУАҒЫЗҒЫСЫ

«ҚазТрансОйл» АҚ пен «Магистральдық Суағызғы» ЖШС арасында «Астрахань – Маңғышлақ» магистральдық суағарының мүлкін сатып алу-сату шартына қол қойылды.

ШІЛДЕ

ДИВИДЕНДТЕР ТӨЛЕУ

2017 жылдың қорытындылары бойынша жай акциялар бойынша 61,5 млрд теңге мөлшерінде дивидендтер төлеу жүргізілді. «ҚазТрансОйл» АҚ жай акциясына шаққандағы дивидендтің мөлшері 160 теңгені құрады.

НҰР-СҰЛТАН ҚАЛАСЫНДАҒЫ БАС ДИСПЕТЧЕРЛІК БАСҚАРМАНЫ ОРТАЛЫҚТАНДЫРУ

«Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының төрағасы А.Есімов Компанияның жаңа Бас диспетчерлік басқармасының жұмысын бастауға бұйрық берді. Онда «ҚазТрансОйл» АҚ және ЕББҰ магистральдық мұнай құбырлары жүйесі арқылы мұнай ағынын басқару орталықтандырылды.

ТАМЫЗ

«КЕҢҚИЯҚ» БМАС ҚАЙТА ЖАҢАРТУ

«Кеңқияқ» БМАС қайта жаңарту» объектісі («Қазақстан-Қытай» мұнай құбырын салу екінші кезеңінің екінші кезегі. Өнімділікті жылына 20 млн тоннаға дейін ұлғайту) пайдалануға берілді, бұл ҚХР бағытында экспортқа мұнай тасымалдау мүмкіндігін кеңейтуге мүмкіндік берді.

ҚАУІПСІЗДІК ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ФОРУМ

«ҚазТрансОйл» АҚ «100% еңбек қауіпсіздігі – біздің ұстанымымыз!» атты қауіпсіздік және еңбекті қорғау жөніндегі форумды ұйымдастырушы болып әрекет етті. Форум жұмысына Компанияның басшылығы мен құрылымдық бөлімшелерінің бастықтары, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ, Қарашығанақ Петролеум Оперейтинг Б.В., «Теңізшевройл» ЖШС, «Air Astana» АҚ өкілдері, мердігерлік ұйымдардың өкілдері қатысты.

ҚЫРКҮЙЕК

СЕРТИФИКАТТАР ТАПСЫРУ

«ҚазТрансОйл» АҚ Компанияның интеграцияланған менеджмент жүйесінің ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, OHSAS 18001:2007 және ISO 50001:2011 халықаралық стандарттарының талаптарына сәйкестігіне сертификаттық аудиттен сәтті өтті.

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ ӨКІЛДІГІ

«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесі Компанияның Мәскеу қаласындағы өкілдігін ашу туралы шешім қабылдады.

СУ БЕРУ БОЙЫНША ҚЫЗМЕТТЕР

«ҚазТрансОйл» АҚ суды магистральдық құбыр арқылы беру бойынша реттеліп көрсетілетін қызмет бойынша Табиғи монополиялар субъектілерінің мемлекеттік тіркелімінен шығарылды.

ҚАРАША

КРЕДИТТІК РЕЙТИНГ

Standard&Poor’s Global Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі Компанияның ұзақ мерзімді кредиттік рейтингін «Тұрақты» болжамымен «BB-» деңгейінен «BB» деңгейіне көтерді.

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҰНТЫМАҚТАСТЫҚ

2018 жылғы 21 қарашада Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясы Үкіметі арасындағы «Туймазы-Омбы-Новосибир-2» және «Омск-Павлодар» магистральды мұнай құбырларындағы мұнайдың мәртебесін анықтау туралы Келісімді ратификациялады.

ЖЕЛТОҚСАН

ТАРИФТІК РЕТТЕУ

Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2018 жылғы 28 желтоқсандағы №545 бұйрығымен 2019–2023 жылдар кезеңіне Қазақстан Республикасының аумағы арқылы ҚХР-ға жылына 10 млн тонна көлемінде ресейлік мұнайды тасымалдау құны ҚҚС-ны есептемегенде 1 тонна үшін 15 доллар 00 цент мөлшерінде бекітілді.

¹ «ҚазТрансОйл» АҚ-та сондай-ақ, 2017 жылы расталған «Тұрақты» болжамымен «ВааЗ» деңгейінде Moody’s агенттігінің рейтингі бар.

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

БИЗНЕС-МОДЕЛЬ.....	24
САЛАНЫ ЖӘНЕ КОМПАНИЯНЫҢ НАРЫҚТАҒЫ ҰСТАНЫМЫН СИПАТТАУ	26
КОМПАНИЯНЫҢ 2025 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ	28
БИЗНЕСТІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ.....	38
БИЗНЕС-ПРОЦЕСТЕРДІ ТРАНСФОРМАЦИЯЛАУ ЖӘНЕ ОҒТАЙЛАНДЫРУ	45
МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУ ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТТЕРГЕ АРНАЛҒАН ТАРИФТЕР	46

46 120
МЛН ТОННА-КМ

мұнайдың жүк айналымының
шоғырландырылған көлемі

100%
КОЭФФИЦИЕНТ

мұнай тасымалдау бойынша қызметтерді
тұтынушылардың қанағаттануы

БИЗНЕС-МОДЕЛЬ

GRI102-2 и 102-7

БІЗДІҢ
ПАЙЫМЫМЫЗ

«ҚазТрансОйл» АҚ – орнықты даму, өндірістік қызметтің қауіпсіздігін қамтамасыз ету, қоршаған ортаны қорғау және өндірістік активтерді басқару саласындағы үздік тәжірибеге сәйкес келетін қазіргі заманғы, әртарапандырылған құбыр жүйесі бойынша мұнай тасымалдау жөніндегі қызметтердің кең спектрін ұсынатын бәсекеге қабілетті және серпінді дамып келе жатқан компания.

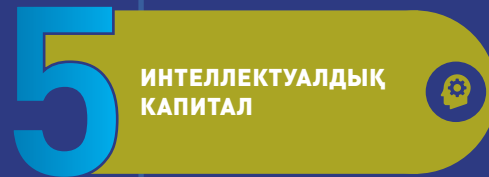
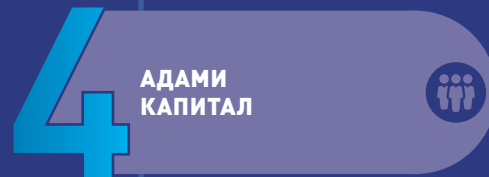
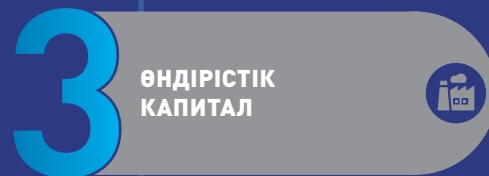
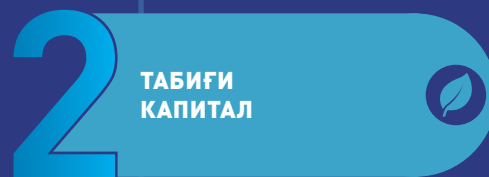
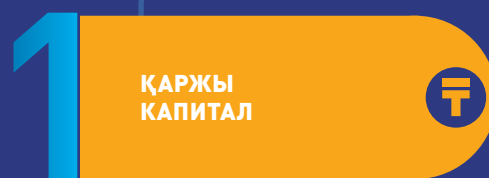
БІЗДІҢ
ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫМЫЗ

- ҚАУІПСІЗДІК ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ
- ТИІМДІЛІК
- ОРНЫҚТЫ ДАМУ
- КӘСІПҚОЙЛЫҚ
- ӨЗАРА ПАЙДА ЖӘНЕ КОМАНДА БОЛЫП ЖҰМЫС ІСТЕУ

БҰҰ ОДМ

«ҚазТрансОйл» АҚ БҰҰ ОДМ өз қызметінде БҰҰ ОД саласындағы Жаһандық мақсаттарға қол жеткізуге жәрдем көрсетеді.

КАПИТАЛДАР

БІЗДІҢ ҚЫЗМЕТ

БІЗДІҢ ҚЫЗМЕТ

МҰНАЙ ТАСЫМАЛДАУ

- Қазақстан Республикасында магистральдық құбырлармен мұнай тасымалдау бойынша қызметтер көрсету
- Қазақстандық мұнайды басқа мемлекеттердің құбыр жүйелері бойынша тасымалдауды ұйымдастыру
- Батуми мұнай терминалы арқылы көмірсутектерді ауыстырып тиеу және сақтау және Батуми теңіз портында жүктерді ауыстырып тиеу бойынша қызметтер

СУ БЕРУ

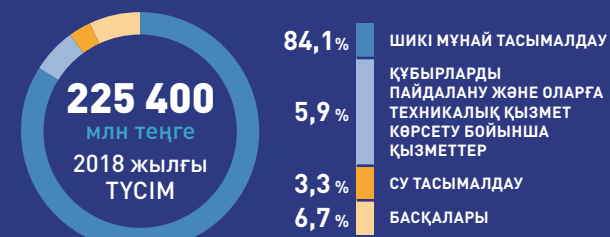
- Магистральдық құбырлармен су беру бойынша қызметтер көрсету¹

ОПЕРАТОРЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕР

- Сырт ұйымдарға тиесілі магистральдық мұнай құбырларын пайдалану және оларға техникалық қызмет көрсету бойынша қызметті жүзеге асыру

БАСҚАРУ ТИІМДІЛІГІН АРТТЫРУ

- Шығындарды оңтайландыру және бизнес-процестерді трансформациялау
- ЕББҰ басқару
- Өндірістік активтерді басқару
- Корпоративтік басқару
- Орнықты даму

БІЗДІҢ НЕГІЗГІ ТӘУЕКЕЛДЕРІМІЗ

- Мұнай, су жеткізудің азаюы
- Апаттар
- Активтердің қасақана ұрлау не болмаса жою тәуекелі
- Валюталық тәуекел
- Стратегиялық серіктестер тәуекелі
- Жазатайым оқиғалар
- Экологиялық тәуекелдер

ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ

38 485
млн теңге
2018 жылғы таза пайда

164,7
мың т CO₂ – экв
парникті газдардың жалпы тікелей тасталымдары

45 309
мың тонна
мұнай тасмалдау көлемі
[«ҚазТрансОйл» АҚ бойынша жеке]

51 313
млн теңге
күрделі салымдар көлемі

0 өндірістегі жазатайым оқиға

«ҚазТрансОйл» АҚ цифрландырудың ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ БЕКІТІЛДІ

67%
әлеуметтік тұрақтылық рейтингі

61,5
млрд теңге
2017 жылдың қорытындылары бойынша дивидендтер

4,1%
мұнай айдау кезінде энергияны тұтынудың төмендеуі

13 233
млн теңге
операторлық қызметтер кіріс

3,1%
кадрлардың тұрақтамау коэффициенті

0 сыбайлас жемқорлық пен алаяқтықтың расталған фактісі

2,2
млрд теңге
әлеуметтік қолдауға арналған шығындар көлемі

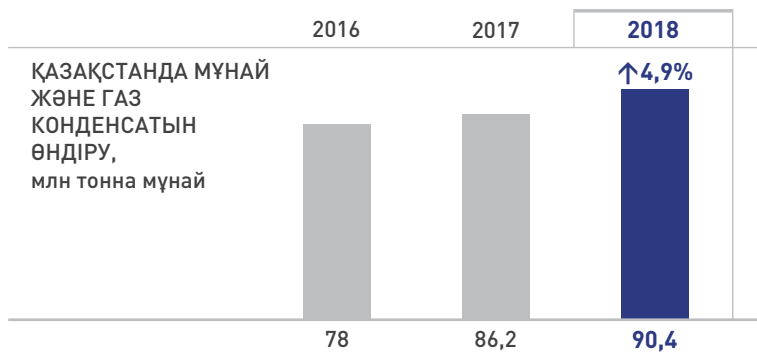
77%
персоналдың тартылу индексі

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРҒА АРНАЛҒАН ҚҰНДЫЛЫҚ

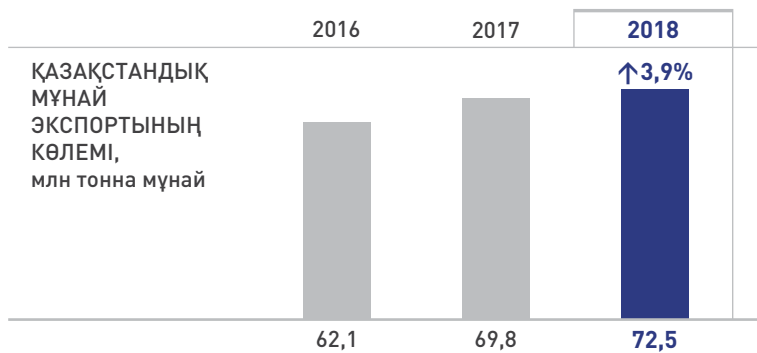

САЛАНЫ ЖӘНЕ КОМПАНИЯНЫҢ НАРЫҚТАҒЫ ҰСТАНЫМЫН СИПАТТАУ

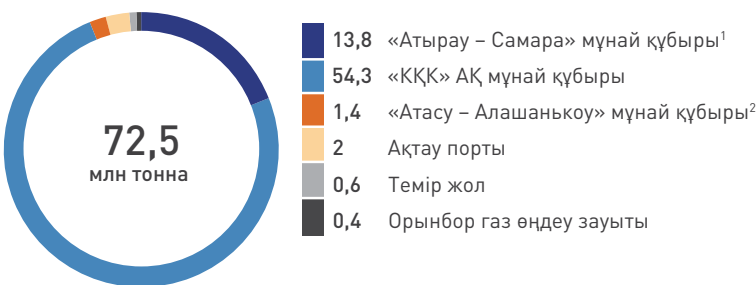
Соңғы екі жылда Қазақстанда мұнай өндіру көлемінің артқаны байқалады. 2017 жылы өндіру көлемі 2016 жылдың көрсеткішімен салыстырғанда 11%-ға артты. 2018 жылдың қорытындысы бойынша Қазақстанда 90,4 млн тонна мұнай және газ конденсаты өндірілді, бұл 2017 жылғы көрсеткіштен 4,9 %-ға жоғары. Мұнай және газ конденсатын өндіру көлемінің негізгі ұлғаюы 2016 жылдың соңында Қашаған кен орнында коммерциялық өндірудің басталуымен байланысты.

2018 жылы өндіру көлемінің өсуіне байланысты қазақстандық мұнай экспортының көлемі де артты, ол 72,5 млн тоннаны құрады, бұл 2017 жылғы көрсеткіштен 3,9%-ға жоғары.

ҚАЗАҚСТАНДЫҚ МҰНАЙ ЖӘНЕ ГАЗ КОНДЕНСАТЫ ЭКСПОРТЫНЫҢ КӨЛЕМІ, млн тонна

Дәстүрлі түрде іс жүзінде Қазақстанда өндірілетін барлық мұнай Ресей Федерациясының аумағы арқылы экспортталады. 2018 жылы қазақстандық мұнай экспортының 95%-дан астамы Ресей Федерациясының аумағы арқылы «КҚК» АҚ, «Атырау – Самара» мұнай құбырлары арқылы транзитпен, сондай-ақ темір жол көлігімен жүрді.

2017 жылы «КҚК» АҚ мұнай құбырының өткізу қабілетін кеңейту жобасының аяқталуына, сондай-ақ ең жоғары экономикалық тартымдылыққа байланысты қазіргі уақытта және перспективада Қазақстан Республикасында мұнай өндірудің барлық өсімін қамтамасыз ететін Теңіз, Қашаған және Қарашығанақ кен орындарынан өндірілетін мұнайдың барлығы «КҚК» АҚ мұнай құбыры арқылы экспортқа жіберіледі және жіберілетін болады.

Сондай-ақ, ҚХР-ға мұнай экспортын қамтамасыз ететін «Атасу-Алашанькоу» мұнай құбыры арқылы қазақстандық мұнайды тасымалдау көлемінің төмендеуі байқалады. Мәселен, 2018 жылы осы мұнай құбыры арқылы экспорт көлемі жылына 1,4 млн тонна мұнайды құрады, бұл 2017 жылғы көрсеткіштен 39%-ға төмен. Құмкөл кен орындары тобының мұнай өндіруді төмендетуі, «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС-ға (ПҚОП) және «Павлодар мұнай-химия зауыты» ЖШС-ға (ПМХЗ) жеткізуді қамтамасыз ету бойынша Құмкөл және Ақтөбе өндіруші компанияларына жүктемелердің жоғары үлесі, Ақтөбе өңірінің қазақстандық өндіруші компаниялары үшін осы бағыттың төмен тартымдылығы, сондай-ақ қазіргі уақытта Батыс Қазақстан мұнайын Алашанькоу бағытында тасымалдау үшін техникалық мүмкіндіктің болмауы негізгі факторлар болып табылады.

¹ Бұдан басқа, «Самара-ТОН-2-Прииртышск-ПМХЗ» бағдары бойынша Ресей Федерациясының аумағы арқылы транзитпен ПМХЗ-ға шамамен 1 млн тонна жеткізілді.

² Тасымалдау көлемі 11,4 млн тоннаны құрады, оның ішінде Қытай Халық Республикасына транзиттік жеткізілімдер 10 млн тонна көлемінде.

Ақпарат көзі: «Мұнай және газ ақпараттық-талдау орталығы» АҚ.

Өндірудің одан әрі өсуі негізінен «КҚК» АҚ мұнай құбырына бағдарланған Теңіз және Қашаған кен орындары есебінен жүргізілетін болады деп күтілуде. «КҚК» АҚ жүйесі арқылы мұнай экспортының барынша экономикалық тартымдылығын назарға ала отырып, осы мұнай құбырының қуаттылығына қол жеткізе алатын Қазақстанның өндіруші компаниялары оны пайдалануға ұмтылатын болады.

Осыған байланысты, сондай-ақ «ҚазТрансОйл» АҚ дәстүрлі жүк жөнелтушілерінен өндіруді азайту себебінен Компанияның қазақстандық мұнай экспорты көлеміндегі үлесі одан әрі төмендейді деп күтілуде.

Осының салдарынан Компания өзінің экспорттық бағыттарының тартымдылығын арттыру және транзиттік әлеуетті дамыту бойынша белсенді жұмыс жүргізуде.

Экспорт бөлігінде екі бағыт бойынша жұмыс жүргізілуде:

- 2016 жылы Компания мен «Транснефть» ЖАҚ арасында 1 млн тонна мұнайға дейінгі көлемде Новороссийск порты арқылы тиеліммен аз күкіртті жеңіл ресейлік мұнайымен қосындыда «Транснефть» ЖАҚ жүйесі бойынша одан әрі тасымалдау үшін «Атырау-Самара» мұнай құбыры арқылы жеңіл қазақстандық мұнайды бөлек айдау туралы уағдаластыққа қол жеткізілді. 2018 жылы бұл бағытта 892 мың тонна мұнай тасымалданды.
- «Қазақстан – Қытай» мұнай құбырының бір бөлігі болып табылатын «Кеңқияқ – Атырау» мұнай құбыры реверсінің жобасын іске асыру бойынша жұмыс жүргізілуде. Осы жобаны іске асыру Батыс Қазақстан мұнайының шығыс бағытында (ПҚОП және ПМХЗ, сондай-ақ ҚХР-ға экспортқа) қол жеткізуін қамтамасыз етеді. Осыған байланысты қытай тарапымен бірлесіп қазақстандық өндіруші компаниялар үшін осы бағыттың тартымдылығын арттыру мәселелері пысықталуда.

Қазақстан Республикасының транзиттік әлеуетін дамыту бөлігінде Компания Ресей мұнайының ҚХР-ға, Өзбекстан мен Қырғызстанға транзитін қамтамасыз ету және ұлғайту бойынша жұмыс жүргізуде. 2018 жылы ҚХР-ға транзит 10 млн тоннаны, Өзбекстанға – 36 мың тонна мұнайды құрады.

Жоғарыда көрсетілген факторларды ескере отырып, Компания көрсетілетін қызметтердің бәсекеге қабілеттілігін арттыру бойынша шаралар қабылдауда және Теңіз, Қашаған және Қарашығанақ кен орындарынан қосымша мұнай көлемін тарту бойынша жұмысты жалғастыруда. **GRI 102-4, 102-6**

КОМПАНИЯНЫҢ 2025 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

МИССИЯСЫ, ПАЙЫМЫ, ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ

МИССИЯСЫ:

Компанияның қызметтеріне тұтынушылардың тең қол жеткізу жағдайларын қамтамасыз ете отырып, магистральдық мұнай құбырлары жүйесі арқылы мұнай тасымалдау бойынша сапалы, уақтылы, тиімді, қауіпсіз және бәсекеге қабілетті қызметтерді көрсету жолымен «ҚазТрансОйл» АҚ акционерлері үшін барынша жоғары пайданы қамтамасыз ету.

ПАЙЫМЫ:

«ҚазТрансОйл» АҚ – орнықты даму, өндірістік қызметтің қауіпсіздігін қамтамасыз ету, қоршаған ортаны қорғау және өндірістік активтерді басқару саласындағы үздік тәжірибеге сәйкес келетін қазіргі заманғы, әртараптандырылған құбыр жүйесі бойынша мұнай тасымалдау жөніндегі қызметтердің кең спектрін ұсынатын бәсекеге қабілетті және серпінді дамып келе жатқан компания.

Компания магистральдық мұнай құбыры бойынша ұлттық оператор бола отырып, Қазақстан Республикасындағы және одан тысқары жерлердегі ірі мұнай тасымалдау жобаларына қатыса отырып, саладағы көшбасшылық орындарды ұстап тұруға ұмтылатын болады.

КОРПОРАТИВТІК ҚҰНДЫЛЫҚТАР:

Компания өз қызметінде мынадай құндылықтарды басшылыққа алады:

- **Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау.** Компания өндірістік объектілердің авариясыз жұмыс режимін қамтамасыз етуге ұмтылады, қауіпсіз еңбек жағдайларын жасайды және сақтап тұрады және қызметкерлер денсаулығының қамын ойлайды.
- **Тиімділігі.** Компания мемлекет, акционерлер, қызметкерлер мен қоғам алдындағы өз жауапкершілігін сезінеді, осыған байланысты қызметтің пайдалылығы мен тиімділігі, жоғары нәтижелерге қол жеткізу Компания үшін шүбәсіз құндылық болып табылады. Бизнес-процестерді жетілдіру, шығындарды оңтайландыру, жабдықтарды жаңғыртуға деген бағдар және өндірісті дамытуға инвестициялау Компанияның орнықты және тұрақты жұмысын қамтамасыз етеді.

- **Орнықты даму.** Компания корпоративтік басқару кодексінде айтылған орнықты даму саласындағы қағидаттардың тиісінше және сапалы енгізілуін қамтамасыз етуге ұмтылады. Өз жұмысында қоршаған ортаның ластануын болдырмауға, тұтынылатын энергияны және табиғи ресурстарды үнемді және ұтымды пайдалануға ұмтылады.
- **Кәсіпқойлық.** Компания өз қызметкерлерінің бойындағы Компания қызметінің ерекшелігін білуін, алға қойылған міндеттерді уақтылы және сапалы орындауын бағалайды және кәсіби білімдері мен шеберліктерін үнемі жетілдіріп отыруларын қамтамасыз етеді.
- **Өзара көмек және командада жұмыс істеу.** Компания қызметтің жоғары нәтижелеріне Компанияның барлық қызметкерлерінің бірлесіп істеген жұмысының арқасында қол жеткізуге болатынын сезінеді. Компаниядағы жұмыс сенімге, өзара көмекке, жауапкершілікке және бірлесіп әзірлеуге және алға қойылған мақсаттар мен міндеттерді іске асыруға негізделген. **GRI 102-16**

Корпоративтік құндылықтар Компания қызметінің барлық салаларында көрініс табуда және қызметкерлердің өзара қарым-қатынастарын ұйымдастыруда, бизнес-процестерді құруда, стратегиялық жоспарлауда және шешімдер қабылдауда айтарлықтай рөл атқарады.

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ-ТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ 2025 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТТАРЫ

2016 жылғы желтоқсанда Директорлар кеңесі Компанияның нарықтық құнын ұлғайтуға (капиталдандыруға) және мемлекеттің мұнайды магистральдық мұнай құбыры арқылы тасымалдау саласындағы стратегиялық мүдделерін сақтауға бағытталған «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2025 жылға дейінгі даму стратегиясын (Даму стратегиясы) бекітті. Даму стратегиясы Компанияның қызметіне елеулі ықпал еткен «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ ұсынымдарына және 2015-2016 жылдардағы ішкі және сыртқы ортаның өзгеруіне сәйкес әзірленді.

2018 жылы Компания Даму стратегиясы шеңберінде мақсаттар мен міндеттерді табысты іске асыруды жалғастырды.

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ-ТЫ ДАМУ ТУРАСЫ 2025 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТТАРЫ

Стратегиялық бағыттар және нысаналы міндеттер	2025 жылға дейінгі стратегиялық бастамалар	2018 жылы жоспарланған негізгі іс-шаралар	2018 жылы іс-шараларлы іске асыру мәртебесі	2019 жылы жоспарланған негізгі іс-шаралар
МҰНАЙ ТАСЫМАЛДАУ - Мұнайды сапалы, сенімді, іркіліссіз және ас тиімді тасымалдауды қамтамасыз ету. - Жаңа жүк жөнелтушілерді тарту есебінен мұнай тасымалдау және жүк айналымы көлемдерін ұлғайту.	- Мұнайдың жүк айналымын ұлғайту (>2025 жылға қарай 50 млрд тонна-км). «Атырау-Самара» мұнай құбыры арқылы мұнай тасымалдау үшін Теңіз, Қашаған және Қарашығанақ кен орындарынан қосымша көлемді тарту «Кеңкияқ-Атырау» мұнай құбырының реверсі және оны кеңейту, «Қазақстан-Қытай» мұнай құбырының өткізу қабілетін ұлғайту. - Саланың даму серпінін және Компанияның инвестициялық қажеттіліктерін ескеретін икемді және тиімді тарифтік саясатты қамтамасыз ету.	- Мұнайдың жүк айналымы көлемінің 2018 жылға арналған жоспарланған деңгейін орындауды қамтамасыз ету: - Компания бойынша жеке тасымалдау көлемі – 44911 мың тонна; - мұнайдың жүк айналымының шоғырландырылған көлемі – 45 391 млн тонна-км (Компания бойынша жеке – 37 514 млн тонна-км). - Новороссийск порты арқылы жөнелте отырып, сібірлік күкірті аз жеңіл мұнаймен қоспада одан әрі тасымалдау үшін «Атырау-Самара» мұнай құбыры арқылы қазақстандық «жеңіл» мұнайды бөлек айдауды жалғастыру. - Мүдделі қатысушылармен ресейлік мұнайдың магистральдық мұнай құбырлары жүйесі бойынша Қазақстан Республикасының аумағы арқылы ҚХР бағытындағы, сондай-ақ Өзбекстан Республикасы мен Қырғыз Республикасына транзитін жылына 13 млн тоннаға дейін ұлғайту бойынша бірлескен жұмыс. «Кеңқияқ» ГССС-ты пайдалануға беру - Қазақстан Республикасының аумағы арқылы Өзбекстан Республикасы мен Қырғыз Республикасына транзиттеу мақсатында ресейден шыққан мұнайды тасымалдаудың 2018 жылға арналған тарифтері мен құнын бекіту.	Орындалды <i>Есепті жылы мұнай тасымалдаудың шоғырландырылған көлемі Компания бойынша жеке – 45 309 мың тонна мұнай; мұнайдың жүк айналымының шоғырландырылған көлемі – 46 120 млн тонна-км (Компания бойынша жеке – 38 040 млн тонна-км)</i> Орындалды <i>2018 жылы Новороссийск порты арқылы жөнелте отырып, «Атырау-Самара» мұнай құбыры арқылы мұнайды жеткізу көлемі 892 мың тоннаны құрады.</i> Орындалды <i>2018 жылы мүдделі қатысушылармен ҚХР-ға, Өзбекстан Республикасы мен Қырғыз Республикасына ресейлік мұнай транзитін ұлғайту бойынша келіссөздер мен кездесулер өткізілді.</i> Орындалды Орындалды	- Мұнайдың жүк айналымы көлемінің 2019 жылға арналған жоспарланған деңгейін орындауды қамтамасыз ету: - Компания бойынша жеке тасымалдау көлемі – 44 074 мың тонна; - мұнайдың жүк айналымының шоғырландырылған көлемі – 44 768 млн тонна-км (Компания бойынша жеке – 37 146 млн тонна-км). - Новороссийск порты арқылы жөнелте отырып, сібірлік күкірті аз жеңіл мұнаймен қоспада одан әрі тасымалдау үшін «Атырау-Самара» мұнай құбыры арқылы қазақстандық «жеңіл» мұнайды бөлек айдауды жалғастыру. - Жеңіл мұнай өндірушілердің өз ресурстарын жеткізуді «ҚҚК» мұнай құбырынан «Атырау-Самара» бағытында 1,0 млн тоннаға дейінгі көлемде қайта бағыттауы. «Қазақстан-Қытай» мұнай құбырының өткізу қабілетін ұлғайту: - реверстік режимде өткізу қабілетін жылына 6 млн тоннаға ұлғайта отырып, «Кеңқияқ-Атырау» мұнай құбырының реверсі жобасын іске асыру және оны кеңейту, «Қазақстан-Қытай» мұнай құбырының өткізу қабілетін ұлғайту; - Реверс жобасын әске асыру нәтижесінде мұнайды коммерциялық есепке алу бойынша қуатты жылына 10 млнтоннадан 15 млн тонна мұнайға ұлғайту үшін «Кеңқияқ» ГССС пен «Құмкөл» ГССС-де Мұнай сапасын өлшеу жүйесі (МСӨЖ) жобасын іске асыру.
СУ БЕРУ	Су беру жөніндегі қызметтің тиімділігін арттыру және экономикалық тиімділік болған кезде магистральдық суағызғылардың қазіргі жүйесін дамыту.	- Магистральдық суағызғының өткізу қабілетін ұлғайту. - Су беру жөніндегі рентабельділікті арттыру (инвестициялық тариф, мемлекеттің дотациясын белгілеу, өзге іс-шаралар).	Орындалған жоқ «Астрахань-Маңғышлақ» суағызғысы арқылы су жеткізуді ұлғайту үшін ССС-5 реконструкциялау» жобасын іске асыруды аяқтау. <i>«Магистральдық Суағызғы» ЖШС құру, сондай-ақ авторлық қадағалау жүргізу бойынша мердігерді алмастыру жолымен Компания қызметінің мәнінен су беру жөніндегі қызметті алып тастау бойынша іс-шаралар жүргізілуіне байланысты жобаны іске асыруды аяқтау 2019 жылға ауыстырылды.</i>	30 628 мың м³ көлемінде су беру көлемінің жоспарланған деңгейінің орындалуын қамтамасыз ету. «Астрахань-Маңғышлақ» суағызғысы арқылы су жеткізуді ұлғайту үшін ССС-5 реконструкциялау» жобасын іске асыруды аяқтау.
ОПЕРАТОРЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕР	Сырт ұйымдарға тиесілі магистральдық құбырларды пайдалану және техникалық қызмет көрсету жөніндегі қызметті жүзеге асырудан алынатын кірістерді ұлғайту.	Операторлық қызметтерді көрсету саласын кеңейту мақсатында жабдықтарға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі қызметті жетілдіру және бәсекеге қабілеттілікті арттыру.	Орындалды <i>Қарашығанақ-Атырау» тасымалдау жүйесін пайдалану және техникалық қызмет көрсету бойынша қызметтер көрсетуге арналған ұзақ мерзімді келісімшарт жасалды.</i> Орындалды <i>2018-2023 жылдары Қазақстан Республикасының аумағында «ҚҚК» АҚ мұнай құбыры жүйесі объектілеріне техникалық қызмет көрсету, жөндеу және авариялық ден қою бойынша қызметтер көрсетуге арналған келісімшартқа қол қойылды.</i>	«Торғай Петролеум» ЖШС мұнай құбырын пайдалануға арналған шарт жасасу. «Магистральдық Суағызғы» ЖШС жабдықтарына техникалық қызмет көрсету мен жөндеуді қамтамасыз ету.

Стратегиялық бағыттар және нысаналы міндеттер	2025 жылға дейінгі стратегиялық бастамалар	2018 жылы жоспарланған негізгі іс-шаралар	2018 жылы іс-шараларлы іске асыру мәртебесі	2019 жылы жоспарланған негізгі іс-шаралар
БАСҚАРУ ТИІМДІЛІГІН АРТТЫРУ Мемлекеттің және акционерлердің мүдделерін сақтауды ескере отырып, Компанияның нарықтық құнын арттыру және бәсекеге қабілетті қызметтер көрсету.				
Шығындарды оңтайландыру және бизнес-процестерді трансформациялау Бизнес-процестерді оңтайландыру, жетілдіру және тиімділігін арттыру, сондай-ақ шығындарды оңтайландыру жөніндегі іс-шараларды іске асыру.	«ҚазТрансОйл» АҚ-тың шығындарын басқарудың 2017-2021 жылдарға арналған бағдарламасын іске асыру (Шығындарды басқару бағдарламасы). «ҚазТрансОйл» АҚ бизнес-процестерді трансформациялау және оңтайландыру жөніндегі бағдарламасын іске асыру	«ҚазТрансОйл» АҚ-тың қызметті оңтайландыру және тиімділікті арттыру жөніндегі 2018 жылға арналған іс-шаралар жоспарын орындау.	Орындалды	- Тауарлық-материалдық құндылықтар логистикасын оңтайландыру жөніндегі жобаны жабу. - Бизнес-процестерді оңтайландыру жөніндегі іс-шараларды іске асыру. «ҚазТрансОйл» АҚ цифрлық технологияларын дамыту бағдарламасын әзірлеу.
Корпоративтік басқару Корпоративтік басқару жүйесін жетілдіру және корпоративтік басқарудың әлемдік үздік практикасын басшылыққа алу.	- Корпоративтік басқарудың жоғары деңгейін қамтамасыз ету. - Дивидендтік төлемдердің тұрақты деңгейін ұстап тұру. - Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл, мүдделер қақтығысын реттеу практикасын жетілдіру.	Компанияның интеграцияланған менеджмент жүйесінің (ИМЖ) ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, OHSAS 18001:2007, ISO 50001:2011 халықаралық стандарттарына сәйкестігін растау.	Орындалды	- ISO 45001:2018 талаптарына сәйкес келетін еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау менеджменті жүйесіне көшу. - ISO 55000:2014 –активтерді басқару стандартын енгізу және ол бойынша сертификаттау. - Сыбайлас жемқорлыққа қарсы жұмысты басқару тиімділігін арттыру.
		Тәуелсіз сыртқы консультанттарды тарта отырып, Директорлар кеңесі мен оның Комитеттерінің 2017 жылғы қызметіне тәуелсіз бағалау жүргізу.	Орындалды	
		Компанияны басқарудың екі деңгейлі жүйесіне көшуге байланысты Компанияның ішкі құжаттарына өзекті сипат беру және оларды әзірлеу.	Орындалды	
		Қауымдастықтардың отырыстарына, сараптама топтарына, көрмелерге және басқа да іс-шараларға қатысу, сондай-ақ басқа мәселелер бойынша өзара іс-қимыл.	Орындалды	
		Компанияда сыбайлас жемқорлыққа қарсы жұмысты басқару тиімділігін арттыру.	Орындалды	
		«ҚазТрансОйл» АҚ-та Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдауды жүргізу регламентін бекіту.	Орындалды	

Стратегиялық бағыттар және нысаналы міндеттер	2025 жылға дейінгі стратегиялық бастамалар	2018 жылы жоспарланған негізгі іс-шаралар	2018 жылы іс-шараларлы іске асыру мәртебесі	2019 жылы жоспарланған негізгі іс-шаралар
Активтерді басқару Компанияның активтерін басқару жүйесінің тиімділігін қамтамасыз ету және жетілдіру.	Компанияның және ЕББҰ активтерін қоса алғанда, активтерді басқару жүйесін жетілдіру.	«МұнайТас» СБҚК» АҚ-ты «МұнайТас» ЖШС етіп қайта құру.	Орындалды	ISO 55000:2014 - активтерді басқару стандартын енгізу және ол бойынша сертификаттау.
Орнықты даму Қоршаған ортаны сақтаумен және қорғаумен, қолайлы еңбек жағдайларын жасаумен, жұмыс орындарында қауіпсіздікті қамтамасыз етумен және Компания қызметін жүзеге асыратын жергілікті қоғамдастықтарды дамытуға үлес қосумен қатар бизнесті дамыту.	- Энергия үнемдеу жүйесін дамыту және энергия тиімділігін арттыру. - Өндірістік жарақаттанушылықты азайту. - Қоршаған ортаға келеңсіз әсер етуді азайту. - Қызметтің уәждемелік негізгі көрсеткіштері жүйесін дамыту жолымен персоналды бағалау жүйесін жетілдіру.	«ҚазТрансОйл» АҚ-тың энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі 2016-2019 жылдарға арналған іс-шаралар жоспарын орындау, оның ішінде отын-энергетика ресурстарын тұтынуды 2018 жылы нақты көлемде 703 шартты отын тоннасына немесе ақшалай түрде 64,8 млн теңгеге азайту. «ҚазТрансОйл» АҚ қауіпсіздікті және еңбекті қорғауды басқару бірыңғай жүйесі стандартын және Көшбасшылық және еңбекті, өнеркәсіптік қауіпсіздікті қорғауға және қоршаған ортаны қорғауға берілгендік кодексін әзірлеу. - Дағдарыс ахуалдарын басқару командасының жұмысын құру және ұйымдастыру «ҚазТрансОйл» АҚ кадрлық резерві бағдарламасының жаңа тұжырымдамасын әзірлеу. «ҚазТрансОйл» АҚ өндірістік персоналына еңбекақы төлеу қағидаларын әзірлеу. «ҚазТрансОйл» АҚ орталық аппараты құрылымдық бөлімшелерінің және оқшауландырылған құрылымдық бөлімшелерінің басшыларын бекітілген тұлғалық іскерлік құзыреттер үлгілік моделі бойынша бағалау жөніндегі жобаны және «360 градус» әдісі бойынша бағалауды іске асыру.	Ішінара орындалды <i>Отын-энергетика ресурстарын тұтынуды нақты көлемде 289,8 ш.о.т. немесе ақшалай түрде 31,9 млн теңгеге азайтуға қол жетті. Жоспардың ішінара орындалуы шығындарды оңтайландыруға негізделген, жоспардан келесі іс-шаралар алып тасталды: «Т. Қасымов атындағы №3 МАС мұнай жылыту пешін ауыстыру» және БАЕО филиалы үшін саны 3 дана фрикулингпен прецизионды кондиционерлерді жеткізу және монтаждау.</i> Орындалды Орындалдыо Орындалған жоқ <i>«ҚазТрансОйл» АҚ кадрлық резерві бағдарламасының 2019 жылға арналған жаңа тұжырымдамасын әзірлеу.</i> Орындалды Орындалды	«ҚазТрансОйл» АҚ-тың энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі 2016-2019 жылдарға арналған іс-шаралар жоспарын орындау, оның ішінде 2019 жылы отын-энергетика ресурстарын тұтынуды нақты көлемде 403 мың ш.о.т.-ға және ақшалай түрде 39 млн теңгеге азайту. - Алматы қ. Халықаралық мұнай тасымалдаушылар қауымдастығы Басқармасының отырысын ұйымдастыру. «Үздік маман» халықаралық конкурсын өткізу. - Оқшауландырылған құрылымдық бөлімшелердің (ОҚБ) қызметкерлерін аттестаттауды өткізу. - Тауарлар сатып алудағы – 52%, жұмыстар мен қызметтер – 74% жергілікті қамту үлесін қамтамасыз ету.

КОМПАНИЯ ҚЫЗМЕТІНІҢ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕРІ

2012 жылдан бастап Компанияның нәтижелері қызметтің негізгі көрсеткіштері (ҚНҚ) негізінде бағаланады. ҚНҚ Компанияның стратегиялық мақсаттары мен міндеттеріне қол жеткізу деңгейін айқындайтын көрсеткіштердің жиынтығын, сондай-ақ оның қызметінің тиімділігін білдіреді.

Компанияның ҚНҚ жүйесі:

- Компанияның Даму стратегиясы мен Бизнес-жоспарын орындауға;
- Компанияның қауіпсіз және апатсыз қызметін қамтамасыз етуге;
- Компания қызметінің қаржылық және өндірістік нәтижелерін үнемі жақсартуға;
- «жоғарыдан төменге қарай» қағидаты жөніндегі тиімділік көрсеткіштерін каскадтауға және декомпозициялауға бағдарланған.

Компанияда ҚНҚ жүйесі қолданылады, ол:

- тұтастай алғанда Компанияның ҚНҚ (корпоративтік ҚНҚ);
- басшы қызметкерлердің (Басқарма мүшелерінің) ҚНҚ;
- басқарушы қызметкерлердің ҚНҚ;

2018 ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН КОРПОРАТИВТІК ҚНҚ

ҚНҚ атауы	Өлш.бірл.	Факт 2018	Мақсаты 2018	Комментарий
Экономикалық қосылған құн (EVA) (шоғырланды-рылған түрде)	млн теңге	- 32 202	- 39 368	орындалды
Дамуға арналған бос қаражат және дивидендтер	млн теңге	56 156	40 420	орындалды
Мұнайдың жүк айналымы (шоғырландырылған түрде) ¹	млн тонна-км	46 896	45 845	орындалды
Жұмыс уақытын жоғалтумен жазатайым оқиғалар коэффициенті, млн адам-сағ. (LTIR) («ҚазТрансОйл» АҚ бойынша жеке)	саны/млн адам-сағ.	0,17	0,23	орындалды
Магистральдық мұнай тасымалдау бойынша өнімді пайдалану коэффициенті	коэффициент	0,6	0,56	орындалды

¹ Толық мәлімделмеген және/немесе толық жеткізілмеген міндетті ең аз көлемді ескере отырып.

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ 2019 жылға бекітілген корпоративтік ҚНҚ-де Компанияның 2019–2023 жылдарға арналған Бизнес-жоспарының көрсеткіштеріне сәйкес, сондай-ақ ҚНҚ жаңа көрсеткіштерін енгізу бөлігінде «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ алынған ұсынымдарына сәйкес 2019 жылғы 29 қаңтарда «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесі 2019 жылға арналған корпоративтік ҚНҚ және олардың нысаналы мәнін бекітті.

2019 ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН НЕГІЗГІ КОРПОРАТИВТІК ҚНҚ

ҚНҚ атауы	Өлш.бірлігі	Мақсаты 2019
Дивидендтер төлеу	млн теңге	35 739
EBITDA ²	млн теңге	105 811
Мұнайдың жүк айналымы (шоғырландырылған түрде) ³	млн тонна-км	45 216
ҚЖЕТ бойынша индекс («ҚазТрансОйл» АҚ бойынша жеке)	коэффициент	0,07

² «ҚазТрансОйл» АҚ компаниялар тобының Есеп саясатына сәйкес дайындалған қаржылық есептілік деректері бойынша.

³ Толық мәлімделмеген және/немесе толық жеткізілмеген міндетті ең аз көлемді ескере отырып.

БИЗНЕСТІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

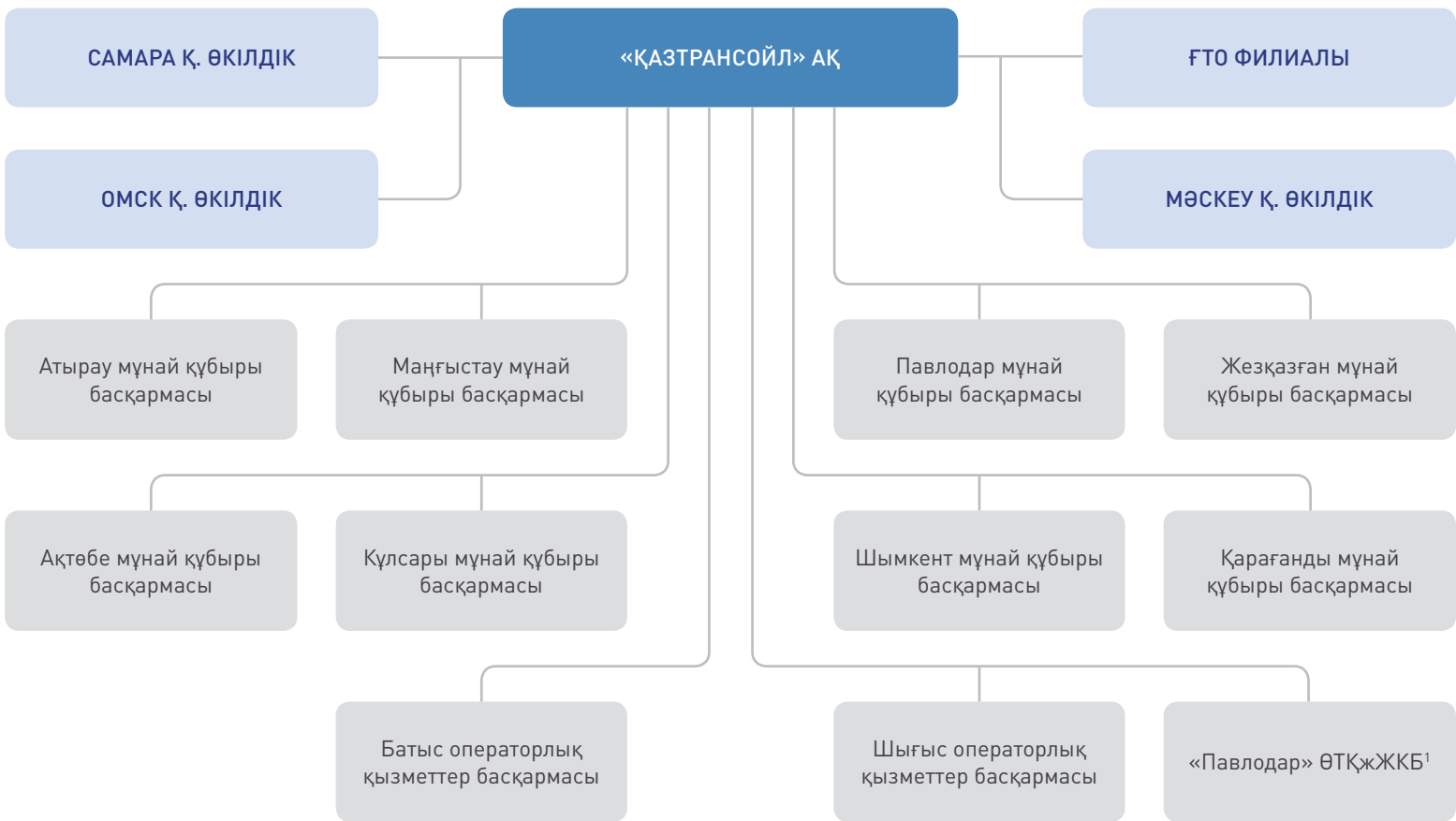
ҰЙЫМДЫҚ ҚҰРЫЛЫМ

2018 жылы Компанияның басқару құрылымын қайта ұйымдастыру бойынша ірі жоба аяқталды. Орталық аппараттың мұнай құбыры басқармаларымен өзара іс-қимыл деңгейін қысқарту және басқарудың екі деңгейлі жүйесіне көшу жобаның нәтижесі болды. Жобаны іске

асыру аясында Компанияның Батыс және Шығыс филиалдары жабылды және кадрлық оңтайландыру жүзеге асырылды. **GRI 102-10**

Ағымдағы басқару жүйесі шығындарды оңтайландыруға, сондай-ақ өндірістік процестерді басқару сапасын арттыруға мүмкіндік берді.

2018 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ «ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ ҰЙЫМДЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫ, **GRI 102-7**

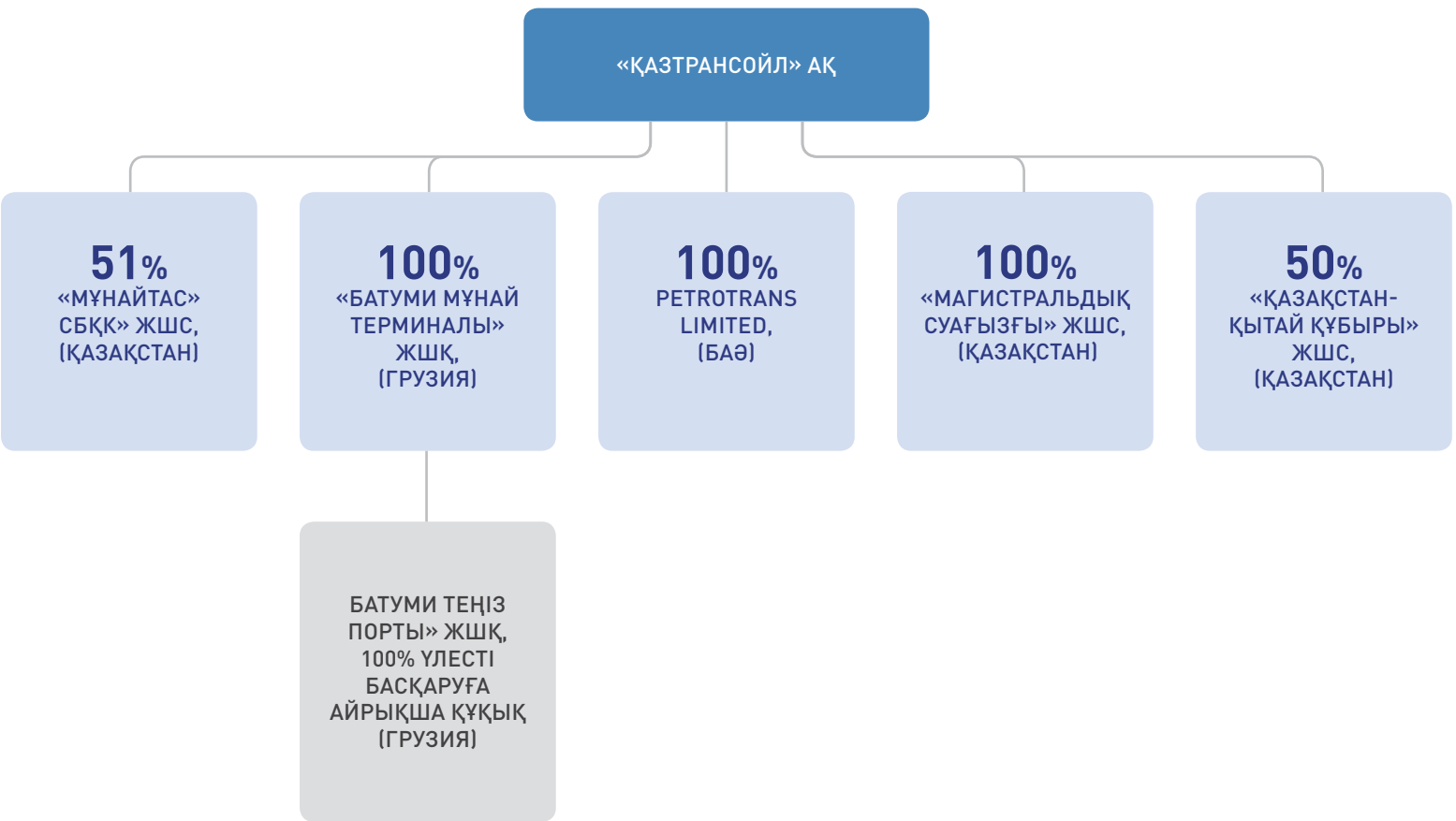

¹ 2019 жылғы ақпанда 2019 жылғы 1 сәуірден бастап «Павлодар» ӨТҚЖЖКБ-ны жабу туралы шешім қабылданды.

КОМПАНИЯНЫҢ ЕНШІЛЕС ЖӘНЕ БІРЛЕСІП БАҚЫЛАНАТЫН ҰЙЫМДАРЫ.

GRI 102-4

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ ЕБҚҰ ҚҰРЫЛЫМЫ

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

«МҰНАЙТАС» ЖШС

«МұнайТас» солтүстік-батыс құбыр компаниясы» акционерлік қоғамы «МұнайТас» солтүстік-батыс құбыр компаниясы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі болып қайта құрылды, оны мемлекеттік тіркеу 2018 жылғы 24 шілдеде жүргізілді. Бұл қайта ұйымдастырудың мақсаты компанияны басқару процесін оңайлату және тұтас алғанда өнімділік пен тиімділікті арттыру болып табылады.

«МұнайТас» ЖШС – «ҚазТрансОйл» АҚ-тың (51%) және CNPC Exploration and Development Company Ltd компаниясының (49%) бірлескен кәсіпорны, «Кеңқияқ-Атырау» мұнай құбырын жобалау, қаржыландыру, салу және пайдалану жөніндегі жобаны іске асыру мақсатында құрылған.

Компанияның негізгі қызметі – мұнайды магистральдық құбыр арқылы тасымалдау бойынша қызмет көрсету. «Кеңқияқ-Атырау» мұнай құбырының ұзындығы 448,85 км, резервуарлық парктің көлемі – 40 мың м³ құрайды.

2018 жылы «МұнайТас» ЖШС мұнай тасымалдау көлемі 2017 жылғы көрсеткішпен салыстырғанда жүк жөнелтушілердің мұнай тапсыруының ұлғаюына және Ақтөбе өңірінің мұнай көлемінің бір бөлігін «Кеңқияқ – Құмкөл» магистральдық мұнай құбырынан қайта бөлуге байланысты 6%-ға артты.

«МҰНАЙТАС» ЖШС ҚЫЗМЕТІНІҢ НЕГІЗГІ НӘТИЖЕЛЕРІ

Көрсеткіш	2017	2018
Қаржылық нәтижелері		
Таза кіріс, млн теңге	3 358	3 235
Операциялық нәтижелері		
Мұнай тасымалдау көлемі, мың тонна	3 660	3 878
Мұнайдың жүк айналымы, млн тонна-км	1 437	1 522
Ойым, дана	2	–
Орнықты даму көрсеткіштері		
Персоналдың саны, адам	85	102
Атмосфераға шығарындылар, тонна	70	39
Кәдеге жаратылған қалдықтар көлемі, тонна	3	2
Жазатайым оқиғалар, дана	–	–
Электр энергиясын тұтыну, мың кВт*с	385	358

«МұнайТас» ЖШС-нің 2019 жылғы негізгі міндеті «Қазақстан-Қытай» мұнай құбырының өткізу қабілетін ұлғайту. «Кеңқияқ – Атырау» мұнай құбыры учаскесінің өнімділігі жылына 6 млн тоннаға дейін реверсінің бірінші кезеңі» жобасын уақтылы іске асыру болып табылады.

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ | ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП | 2018

«ҚАЗАҚСТАН-ҚЫТАЙ ҚҰБЫРЫ» ЖШС

«ҚҚҚ» ЖШС – «Атасу – Алашанькоу» мұнай құбырын жобалау, салу және пайдалану мақсатында құрылған «ҚазТрансОйл» АҚ (50%) және China National Oil and Gas Exploration and Development Company Ltd (50%) бірлескен кәсіпорны.

Компанияның негізгі қызметі – мұнайды магистральдық құбыр арқылы тасымалдау бойынша қызмет көрсету. «ҚҚҚ» ЖШС «Қазақстан – Қытай» мұнай құбырлары жүйесінің бөліктері болып табылатын «Атасу – Алашанькоу» және «Кеңқияқ – Құмкөл» магистральдық мұнай құбырларының меншік иесі болып табылады.

2006 жылғы шілдеде «ҚҚҚ» ЖШС ұзындығы 965,1 км «Атасу – Алашанькоу» магистральдық мұнай құбырын және 4 МАС, 2009 жылдың қыркүйегінде – ұзындығы 794,26 км «Кеңқияқ – Құмкөл» пайдалануға енгізді.

2017 жылдың көрсеткішімен салыстырғанда «ҚҚҚ» ЖШС мұнай тасымалдау көлемінің 3,3%-ға төмендеуі Құмкөл кен орындары тобының мұнай өндіруінің төмендеуіне және «Кеңқияқ-Атырау» магистральдық мұнай құбыры («МұнайТас» ЖШС) арқылы экспортқа қайта бөлуге байланысты.

«ҚҚҚ» ЖШС ҚЫЗМЕТІНІҢ НЕГІЗГІ НӘТИЖЕЛЕРІ

Көрсеткіш	2017	2018
Қаржылық нәтижелері		
Таза кіріс/шығын, млн теңге	12 451	-7 452
Операциялық нәтижелері		
Мұнай тасымалдау көлемі, мың тонна	16 538	15 997
Мұнайдың жүк айналымы, млн тонна-км	15 609	14 607
Ойым, дана	–	–
Орнықты даму көрсеткіштері		
Персоналдың саны, адам	183	187
Атмосфераға шығарындылар, тонна	200	183
Кәдеге жаратылған қалдықтар көлемі, тонна	14	40
Жазатайым оқиғалар, дана	–	–
Электр энергиясын тұтыну, млн кВт*с	54	39

2019 жылы «ҚҚҚ» ЖШС өз алдына келесі міндеттерді қояды:

- «Қазақстан-Қытай мұнай құбыры құрылысының екінші кезеңінің екінші кезегі. Мұнай өнімділігін жылына 20 млн тоннаға дейін ұлғайту» жобасы шеңберінде «Кеңқияқ БМАС пен Құмкөл БМАС-тағы МСӨЖ-дің өткізу қабілетін ұлғайту» инвестициялық жобасын іске асыру.
- компанияның қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз ету;
- мұнай тасымалдаудың қосымша көлемін тарту

«БАТУМИ МҰНАЙ ТЕРМИНАЛЫ» ЖШҚ

«Batumi Terminals Limited» еншілес компаниясын тарату рәсімдерінің нәтижесінде 2017 жылғы 22 тамыздан бастап «ҚазТрансОйл» АҚ БМТ-дағы 100% қатысу үлесін иеленді. БМТ арқылы Грузиядағы өндірістік активтерді тікелей иелену және басқару жүзеге асырылады.

БМТ негізгі қызметі мұнайды, мұнай өнімдері мен газды, сондай-ақ өз айлақтарын, технологиялық құбырлар мен резервуарларды пайдалана отырып, оларды қайта тиеу, айдау, сақтау жөніндегі қызметтерді ұсыну болып табылады.

БМТ-ның бәсекелестік артықшылығы мұнай мен мұнай өнімдерінің 22 түрге дейін әртүрлі сұрыптарын сақтау мен ауыстырып тиеудің икемділігі болып табылады. БМТ қуатына 135 резервуар, технологиялық құбырлар жүйесі, 7 ағызу эстакадасы, 3 айлақ және шығарылатын айлақ құрылғысы кіреді.

2017 жылғы көрсеткішке қатысты БМТ қызметінің нәтижелері бойынша мұнай және мұнай өнімдерін ауыстырып тиеу көлемінің 51%-ға төмендеуі жүк жөнелтушілерден номинациялардың (өтінімдердің) болмауына байланысты.

БМТ ҚЫЗМЕТІНІҢ НЕГІЗГІ НӘТИЖЕЛЕРІ

Көрсеткіш	2017	2018
Қаржылық нәтижелері		
Таза шығын, млн теңге	4 248	4 804
Операциялық нәтижелері		
Мұнай мен мұнай өнімдерін ауыстырып тиеу көлемі, мың тонна	2 109	1 030
Ойым, дана	–	–
Орнықты даму көрсеткіштері		
Персоналдың саны, адам	1 415	1 255
Атмосфераға шығарындылар, тонна	383	150
Кәдеге жаратылған қалдықтар көлемі, тонна	6 660	2 455
Жазатайым оқиғалар, дана	3	5
Электр энергиясын тұтыну, млн кВт*с	14	9

БМТ-ның 2019 жылға арналған басты міндеті өндірістік қызметтің қауіпсіздігін қамтамасыз етуді және қоршаған ортаны қорғауды ескере отырып, бизнес-жоспардың өндірістік-қаржылық көрсеткіштерін орындау болып табылады.

«МАГИСТРАЛЬДЫҚ СУАҒЫЗҒЫ» ЖШС

«Магистральдық Суағызғы» ЖШС 2017 жылғы 28 желтоқсанда «ҚазТрансОйл» АҚ қызметінің мәнінен магистральдық құбыр арқылы су беру жөніндегі қызметтерді шығару мақсатында құрылды. Компания 100% иелену үлесі бар «ҚазТрансОйл» АҚ-тың басшылығында.

Компанияның негізгі қызметі – халыққа, ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілерге, мұнай-газ өндіру және өнеркәсіп кәсіпорындарына суды магистральдық құбыр арқылы беру бойынша қызметтер көрсету, жылу энергиясын өндіру, беру және тарату бойынша қызметтер көрсету, сондай-ақ электр энергиясын беру бойынша қызметтер көрсету.

«Магистральдық Суағызғы» ЖШС «Астрахань – Маңғышлақ» магистральдық суағызғысы бойынша оператор болып табылады. «Астрахань-Маңғышлақ» магистральдық суағызғысының 94 мың м³/тәулік орташа жылдық өткізу қабілетімен ұзындығы 1 945,1 км.

Су жеткізудің негізгі үлесі коммуналдық кәсіпорындарға – 47% және мұнай-газ өндіруші компанияларға – 45% тиесілі. Өнеркәсіптік кәсіпорындарға су жеткізу 6,6%-ды құрады.

«МАГИСТРАЛЬДЫҚ СУАҒЫЗҒЫ» ЖШС ҚЫЗМЕТІНІҢ НЕГІЗГІ НӘТИЖЕЛЕРІ²

Көрсеткіш	2017	2018
Қаржылық нәтижелері		
Таза шығын, млн теңге	–	825
Операциялық нәтижелері		
Су жеткізу көлемі, мың м³	–	14 805
Ойым, дана	–	–
Орнықты даму көрсеткіштері		
Персоналдың саны, адам	–	391
Атмосфераға шығарындылар, тонна	–	7
Кәдеге жаратылған қалдықтар көлемі, тонна	–	219
Жазатайым оқиғалар, дана	–	–
Электр энергиясын тұтыну, млн кВт*с	–	55

2019 жылы компания өз алдына келесі міндеттерді қояды:

- су беру бойынша өндірістік бағдарламаның орындалуы;
- «Астрахань-Маңғышлақ» магистралдық суағызғысын кеңейтуге техникалық-экономикалық негіздемені әзірлеу және бекіту.

² Негізгі көрсеткіштер «Магистральдық Суағызғы» ЖШС-ның 2018 жылғы шілдеден бастап 2018 жылғы желтоқсан кезеңіндегі қызметін ескере отырып ұсынылған.

«PETROTRANS LIMITED»

«Petrotrans Limited» 2000 жылғы 22 мамырда Британдық Виргин аралдарында құрылды. «Batumi Terminals Limited» тарату нәтижесінде 2017 жылғы наурызда «ҚазТрансОйл» АҚ «Petrotrans Limited» компаниясының 100% акциялар пакетін алды.

2017 жылғы 26 қарашада «Petrotrans Limited» Британдық Виргин аралдарының юрисдикциясынан Біріккен Араб Әмірліктерінің «Абу-Даби жанандық нарығы» арнайы экономикалық аймағына ауыстырылды. Осы экономикалық аймақ «Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының мақсаттары үшін офшорлық аймақтар тізбесіне, сондай-ақ Қазақстан Республикасында бекітілген жеңілдікті салық салынатын мемлекеттер тізбесіне кірмейді.

Компанияның негізгі қызметі – Күнгей Кавказ дәлізі арқылы жүктерді жөнелту бойынша қызмет көрсету. «Petrotrans Limited» әртүрлі үшінші тұлғалар көрсететін қызметтерді, оның ішінде клиенттерге кешенді қызмет көрсету мақсатында бірыңғай үлгі шеңберінде БМТ көрсететін ауыстырып тиеу қызметтерін біріктіреді.

Компанияның Кавказ өңіріндегі қызметінің кең ауқымы мен оң тәжірибесі «Petrotrans Limited» бәсекелестік артықшылығы болып табылады. «Petrotrans Limited» 2018 жылғы табысы 60 млн теңгені құрады.

БИЗНЕС-ПРОЦЕСТЕРДІ ТРАНСФОРМАЦИЯЛАУ ЖӘНЕ ОҒТАЙЛАНДЫРУ

Шығындарды оңтайландыру және бизнес-процестерді трансформациялау Компанияның 2025 жылға дейінгі даму стратегиясында бекітілген Компанияның негізгі стратегиялық басымдықтарының бірі болып табылады.

2018 жылы Компания «ҚазТрансОйл» АҚ бизнес-процестерін трансформациялау және оңтайландыру жөніндегі бағдарламада, сондай-ақ «ҚазТрансОйл» АҚ қызметін оңтайландыру және тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шаралар жоспарында көзделген іс-шараларды іске асыруды жалғастырды.

Есепті жылы Компания қызметінің негізгі бағыттары Компанияның бизнес-процестеріне қатысушылар арасындағы ішкі коммуникациялардың тиімділігін арттыру, сондай-ақ осы саланы басқару үшін әдіснамалық базаны жетілдіру болды. 2018 жылы Компания «ҚазТрансОйл» АҚ операциялық қызметімен байланысты шығындарды төмендетуге көмектескен қызметтің тиімділігін арттыру саласындағы бірқатар жобаларды табысты іске асырды.

КОМПАНИЯНЫ БАСҚАРУ ҚҰРЫЛЫМЫН ҚАЙТА ҰЙЫМДАСТЫРУ

Жобаны іске асыру мерзімі: 2017 жылғы шілде – 2018 жылғы сәуір

Компанияның басқару жүйесін оңтайландыру – Компаниядағы барлық процестерді қозғаған ірі жоба 2018 жылғы сәуірде сәтті аяқталды. Жобаның нәтижесі орталық аппараттың Компанияның мұнай құбыры басқармаларымен өзара іс-қимылы арқылы басқару деңгейлерін қысқарту және басқарудың екі деңгейлі жүйесіне көшу болды. Жобаны іске асыру шеңберінде Компанияның Батыс және Шығыс филиалдары жабылды және кадрлық оңтайландыру жүзеге асырылды: штаттағы және штаттан тыс қызметкерлердің жалпы саны 187 адамға азайды.

ТАУАРЛЫҚ-МАТЕРИАЛДЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАР ЛОГИСТИКАСЫН ОҒТАЙЛАНДЫРУ

Жобаны іске асыру мерзімі: 2017 жылғы шілде – 2019 жылғы сәуір

Жүктемесі төмен өндірістік-техникалық қамтамасыз ету және жабдықтарды жинақтау базаларын (ӨТҚЖЖБ) активтер құрамынан шығару Компанияда тауарлық-материалдық құндылықтарды жеткізудің логистикалық жүйесін оңтайландыру шеңберінде шығындарды қысқарту жөніндегі негізгі іс-шара болып табылады. Жобаның негізгі мақсаты кейіннен қажетті қойма үй-жайларын жалға алу бойынша қызметтерді сатып алумен Атырау қ. және Павлодар қ. ӨТҚЖЖБ-ны сату деп көзделген.

2018 жылғы тамызда Бизнес-процестерді оңтайландыру және Компания қызметінің тиімділігін арттыру жөніндегі жұмыс тобы Атырау қаласындағы ӨТҚЖЖБ жобасынан шығару, ал 2018 жылғы қарашада – «Атырау» ӨТҚЖЖБ-ны 2018 жылғы 4 желтоқсаннан бастап жабу туралы шешім қабылдады.

2018 жылы Компания «Павлодар» ӨТҚЖЖБ активтерін сату бойынша тендерлер өткізді. Тендерге қатысуға ұсыныстардың болмауы себебінен тендерлерді өтпеді деп тануға байланысты 2019 жылғы қаңтарда Компания «Павлодар» ӨТҚЖЖБ активтерін сатудан бас тарту және 2019 жылғы 1 сәуірден бастап Павлодар қаласында базаны жабу жөнінде шешім қабылдады. Нәтижесінде Компаниядағы адам саны 66 штаттық бірлікке азайды.

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ-ТАҒЫ НЕГІЗГІ ЖӘНЕ ҚОСАЛҚЫ ӨНДІРІСТІ БӨЛУ

2018 жылы компания «ҚазТрансОйл» АҚ-та жабдықтарды пайдаланудың және персонал жұмысының тиімділігін арттыруға бағытталған «Негізгі және қосалқы өндірісті бөлу» жобасының іс-шараларын , оның ішінде ішкі регламент базасында «тапсырыс беруші-орындаушы» тетігін құру және негізгі және қосалқы өндіріс бөлімшелері арасында жауапкершілік аймағын бөлу есебінен іске асыруға кірісті.

Алайда, көрсетілген жобаны іске асыру барысында Бизнес-процестерді оңтайландыру және Компания қызметінің тиімділігін арттыру жөніндегі жұмыс тобы 2018 жылғы мамырда бизнес-процестерді модельдеу және реинжиниринг арқылы оны іске асыру қажеттілігіне байланысты жобаны жабу туралы шешім қабылдады. 2018 жылғы маусымда бұл жоба жабылды.

БИЗНЕС-ПРОЦЕСТЕРДІ МОДЕЛЬДЕУ

Жобаны іске асыру мерзімі: 2018 жылғы қыркүйек – 2020 жылғы сәуір

2018 жылғы қыркүйекте Компания «ҚазТрансОйл» АҚ бизнес-процестерін модельдеу» орнықты трансформациялау жобасын (Жоба) іске асыруға кірісті.

Жобаны іске асыру Aris Architect & Designer жүйесінде процестік тәсіл негізінде Компанияның қосылған құнын құру тізбегін қалыптастыру жолымен жүзеге асырылатын болады және мынадай сапалы пайда алуға мүмкіндік береді:

- Компанияның соңғы тұтынушысы үшін құндылық жасайтын бизнес-процестерді анықтау;

- Компания қызметінің тиімділігін арттыру мақсатында оңтайландыруды және/немесе реинжиниринг жүргізуді талап ететін бизнес-процестерді анықтау.

Жобаны іске асыру аясында 2018 жылы бірінші деңгейдегі 44 процесс және екінші деңгейдегі 200-ден астам процесс зерттелді. Жобаны іске асыру жоспарына сәйкес, 2018 жылғы желтоқсанда Компания қызметкерлері үшін ARIS Architect & Designer бағдарламалық қамтамасыз етудегі бизнес-процестерді модельдеу бойынша оқыту семинары өткізілді, сондай-ақ бизнес-процестерді басқару бойынша мынадай әдіснамалық құжаттар бекітілді: «ҚазТрансОйл» АҚ бизнес-процестерін басқару қағидалары, «ҚазТрансОйл» АҚ бизнес-процестерін оңтайландыру жобаларын басқару қағидалары.

МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУ ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТТЕРГЕ АРНАЛҒАН ТАРИФТЕР

Қазақстан Республикасының табиғи монополиялар туралы заңнамасына сәйкес, «ҚазТрансОйл» АҚ мынадай салаларда табиғи монополия субъектісі болып табылады:

- олардың Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзиті және Қазақстан Республикасынан тыс экспорт мақсатында тасымалдауды қоспағанда, магистральдық құбырлар арқылы мұнай және (немесе) мұнай өнімдерін тасымалдау қызметтері;
- электр энергиясын беру қызметтері;
- жылу энергиясын өндіру, беру, бөлу және (немесе) жабдықтау қызметтері;
- сумен жабдықтау және (немесе) су тарту қызметтері.

КОМПАНИЯНЫҢ МАГИСТРАЛЬДЫҚ ҚҰБЫРЛАР ЖҮЙЕСІ АРҚЫЛЫ МҰНАЙ ТАСЫМАЛДАУ ҚЫЗМЕТТЕРІНЕ АРНАЛҒАН ТАРИФТЕР

Қазақстан Республикасының табиғи монополиялар туралы заңнамасына сәйкес, реттеліп көрсетілетін қызметтерге тарифтер қызметтерді ұсыну үшін қажетті шығындар құнынан төмен болмауға және табиғи монополия субъектісінің тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ететін пайданы алу мүмкіндігін ескеруге тиіс.

Компанияның бизнес-процестерді трансформациялау саласындағы қызметінің нәтижелері есепті кезеңде стратегиялық мақсаттарға қол жеткізуге айтарлықтай ықпал етті. 2019 жылы осы саладағы жобалар бойынша белсенді жұмысты жалғастыру жоспарлануда, оның ішінде:

- бизнес-процестерді оңтайландыру және модельдеу жөніндегі іс-шараларды іске асыру;
- тауарлық-материалдық құндылықтардың логистикасын оңтайландыру жөніндегі жобаны жабу.

Бұдан басқа, Компания неғұрлым тиімді басқару шешімдерін қабылдауды қамтамасыз ету және жобалардан жоспарланған пайдаға қол жеткізу үшін жобалар аяқталғаннан кейін бес жыл бойы жүргізілетін жобадан кейінгі мониторинг жүргізуді жалғастыратын болады.

Қазақстан Республикасының ішкі нарығына мұнай тасымалдау қызметтеріне арналған тарифтерді табиғи монополиялар саласындағы уәкілетті орган бекітеді.

Қазақстан Республикасының ішкі нарығына мұнай тасымалдау қызметтеріне арналған тарифтерді есептеу үшін уәкілетті орган бекіткен магистральдық құбырлар арқылы мұнай тасымалдау жөніндегі табиғи монополиялар субъектілерінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне арналған тарифтерді (бағаларды, алым мөлшерлемесін) есептеу әдістемесі қолданылады.

Қазақстан Республикасынан тысқары жерлерге экспорт және Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзит мақсатында мұнай тасымалдау қызметтеріне арналған тарифтерді Компания дербес бекітеді.

Мұнайды экспортқа және транзитке тасымалдау қызметтеріне арналған тарифтерді есептеу үшін Компанияда Қазақстан Республикасынан тысқары жерлерге экспорт және Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзит мақсатында «ҚазТрансОйл» АҚ магистральдық құбырлар арқылы мұнай тасымалдау қызметтеріне арналған тарифтерді есептеу әдістемесі әзірленді және қолданылады.

Қазақстан Республикасының аумағы арқылы ҚХР-ге транзит мақсатында ресейлік мұнайды тасымалдау құнын Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі бекітеді.

МАГИСТРАЛЬДЫҚ МҰНАЙ ҚҰБЫРЛАРЫ ЖҮЙЕСІ АРҚЫЛЫ МҰНАЙДЫ АЙДАУ ҚЫЗМЕТТЕРІНЕ ТАРИФТЕР

Бағыты	Өлшем бірлігі	2016	2017	01.01.2018 – 31.03.2018	01.04.2018 – 31.12.2018
				4 292,4	4 292,4
Қазақстан Республикасының ішкі нарығына	теңге/1000 тонна-км	3 547,46	3 902,13	4 292,4	4 292,4
Қазақстан Республикасынан тысқары жерлерге экспортқа	теңге/1000 тонна-км	5 817,20	5 817,20	5 817,20	6 398,92
«ТОН-2» магистральдық құбырының қазақстандық учаскесі бойынша транзит	теңге/1000 тонна-км	1 727,10	1 727,10	1727,1	4 292,4
ҚХР-ге транзит	АҚШ доллары /тонна	2,63	3,11	3,11	3,11
Өзбекстан Республикасына транзит	АҚШ доллары /тонна	–	22,9	25,12	25,12
Қырғыз Республикасына транзит	АҚШ доллары /тонна	–	–	25,12	25,12

2019 жылы Компания Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікті және тұтынушылардың құқықтарын қорғау комитетіне Қазақстан Республикасының ішкі нарығына мұнай айдау жөніндегі қызметке 2020-2024 жылдарға арналған тарифтердің шекті деңгейлерін бекітуге өтінім беруді жоспарлап отыр.

КОМПАНИЯНЫҢ МАГИСТРАЛЬДЫҚ ҚҰБЫРЛАР БОЙЫНША СУ БЕРУ ҚЫЗМЕТТЕРІНЕ АРНАЛҒАН ТАРИФТЕР

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитеті төрағасының міндетін атқарушының 2015 жылғы 23 қазандағы №418-НҚ бұйрығымен «ҚазТрансОйл» АҚ магистральдық құбырлары арқылы су беру жөніндегі реттеліп көрсетілетін қызметіне 2015-2019 жылдарға арналған тарифтер бекітілді.

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікті және тұтынушылардың

құқықтарын қорғау комитеті төрағасының міндетін атқарушының 2017 жылғы 19 маусымдағы №128-НҚ бұйрығымен 2017 жылғы 1 шілдеден бастап 2018 жылғы 30 шілдеге дейін қолданысқа енгізумен «ҚазТрансОйл» АҚ магистральдық құбырлары арқылы су беру жөніндегі реттеліп көрсетілетін қызметіне уақытша өтемдік тарифтер бекітілді (төмендеу 2,9%-ды құрады).

«ҚазТрансОйл» АҚ 2018 жылғы 2 шілдеден бастап «Астрахань – Маңғышлақ» магистральдық суағызғысының иеліктен шығарылуына байланысты «Магистральдық Суағызғы» ЖШС-мен жасалған мүлікті сатып алу-сату шарты негізінде магистральдық құбырлар арқылы су беру қызметін көрсетуді тоқтатты.

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитеті төрағасының 2018 жылғы 20 қыркүйектегі № 216-НҚ бұйрығымен табиғи монополиялар саласындағы реттеліп көрсетілетін қызметтердің «ҚазТрансОйл» АҚ «магистральдық құбыр арқылы су беру қызметтері» деген түрі бойынша Табиғи монополиялар субъектілерінің мемлекеттік тіркелімінен шығарылды.

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ МАГИСТРАЛЬДЫҚ ҚҰБЫРЛАРЫ АРҚЫЛЫ СУ БЕРУ ҚЫЗМЕТТЕРІНЕ АРНАЛҒАН ТАРИФТЕР

Тұтынушылар топтары	Тариф, теңге/м³ (ҚҚС-сыз)			
	техникалық		ауыз су	
	учаскелер бойынша			
	«0-449 км»	«449 км-соңғы тұтынушылар»	«Құлсары-Сарғамыс»	«Қиғаш» ЖӨДС
Халық, бюджеттік және коммерциялық емес ұйымдар, сондай-ақ халыққа, бюджеттік және коммерциялық емес ұйымдарға коммуналдық қызметтерді көрсететін басқа кәсіпорындар	18,72	20,92	39,08	39,08
Ауыл шаруашылық тауарларын өндірушілер	67,38	151,49	95,56	–
Өнеркәсіптік кәсіпорындар және басқа да коммерциялық ұйымдар	247,12	386,5	353,89	–
Мұнай-газ өндіретін кәсіпорындар	338,54	522,85	495,15	–

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ МАГИСТРАЛЬДЫҚ ҚҰБЫРЛАРЫ АРҚЫЛЫ СУ БЕРУ ҚЫЗМЕТТЕРІНЕ АРНАЛҒАН ӨТЕМДІК ТАРИФТЕР

Тұтынушылар топтары	Тариф, теңге/м³ (ҚҚС-сыз)			
	техникалық		ауыз су	
	учаскелер бойынша			
	«0-449 км»	«449 км-соңғы тұтынушылар»	«Құлсары-Сарғамыс»	«Қиғаш» ЖӨДС
Халық, бюджеттік және коммерциялық емес ұйымдар, сондай-ақ халыққа, бюджеттік және коммерциялық емес ұйымдарға коммуналдық қызметтерді көрсететін басқа кәсіпорындар	18,17	20,31	37,94	37,94
Ауыл шаруашылық тауарларын өндірушілер	65,41	147,07	92,77	–
Өнеркәсіптік кәсіпорындар және басқа да коммерциялық ұйымдар	239,90	375,21	343,55	–
Мұнай-газ өндіретін кәсіпорындар	328,65	507,58	480,69	–

ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

МҰНАЙ ТАСЫМАЛДАУ ЖӘНЕ СУ БЕРУ	52
КОМПАНИЯНЫҢ ӨНДІРІСТІК ҚУАТТАРЫ	55
ПАЙДАЛАНУ ЖӘНЕ СЕНІМДІЛІКТІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ	56
ОПЕРАТОРЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕР КӨРСЕТУ ЖӨНІНДЕГІ ҚЫЗМЕТ	58
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ	60
ПРОЦЕСТЕРДІ ЦИФРЛАНДЫРУ ЖӘНЕ АВТОМАТТАНДЫРУ	64
ИННОВАЦИЯЛЫҚ-ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ ДАМУ	68
КОРПОРАТИВТІК ҚАУІПСІЗДІК.....	72
АҚПАРАТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІК	74

51 313
МЛН ТЕҢГЕ

күрделі салымд ың жалпы сомасы

0 **АПАТТАР САНЫ**

Өндірістің тоқтатылуына немесе
экологиялық зиян келтіруіне апарып
соғатын апаттар саны

МҰНАЙ ТАСЫМАЛДАУ ЖӘНЕ СУ БЕРУ

Мұнай тасымалдау «ҚазТрансОйл» АҚ-тың тұрақты жұмыс істеуін қамтамасыз ететін дамудың негізгі стратегиялық бағыты және Компанияның негізгі профит-орталығы болып табылады.

Компанияның магистральдық мұнай құбырлары жүйесі арқылы мұнай тасымалдау Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі бекіткен мұнай жеткізу кестелеріне сәйкес мынадай бағыттар бойынша тұтынушылармен шарттар бойынша жүзеге асырылады:

- «Атырау-Самара» мұнай құбыры арқылы (Ресей Федерациясының аумағы арқылы) мұнай жеткізу;
- мұнайды ішкі нарыққа жеткізу: «Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС-ге, «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС-ге, «Павлодар мұнай-химия зауыты» ЖШС-ге және «CASPI BITUM» ЖШС-ге (битум зауыты);
- мұнайды Ақтау қ. портындағы танкерлерге тиеу;
- «КҚК-Қ» АҚ, «МұнайТас» ЖШС және «ҚҚҚ» ЖШС жүйесіне мұнайды ауыстырып құю;
- «Шағыр» МҚП және Т. Қасымов атындағы МАС теміржол эстакадасынан вагон-цистерналарға мұнай құю.

2018 жылы «ҚазТрансОйл» АҚ мұнай тасымалдау көлемі 45 309 мың тоннаны құрады, бұл 2017 жылдың ұқсас көрсеткішінен 2%-ға төмен. Мұнай тасымалдау көлемінің негізгі төмендеуі 2017 жылдың

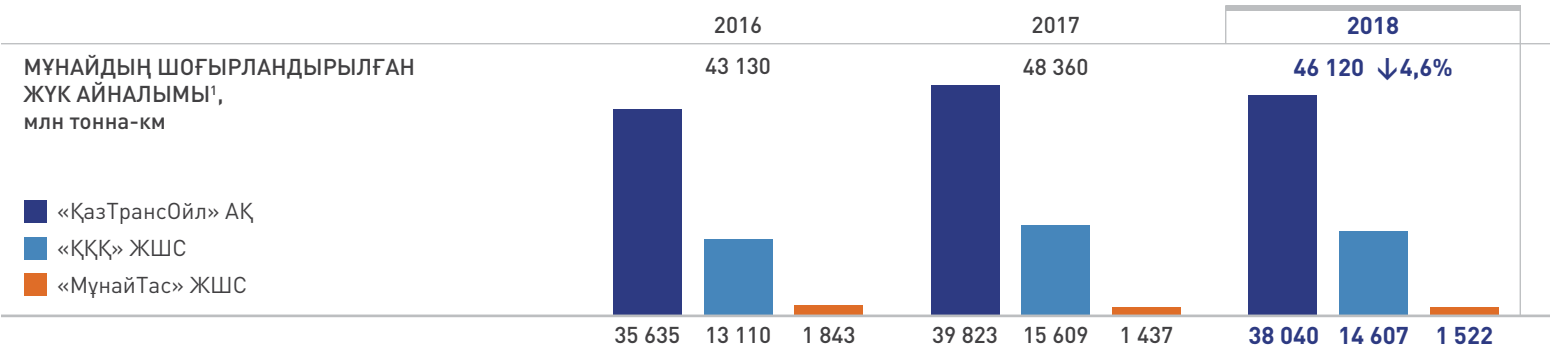
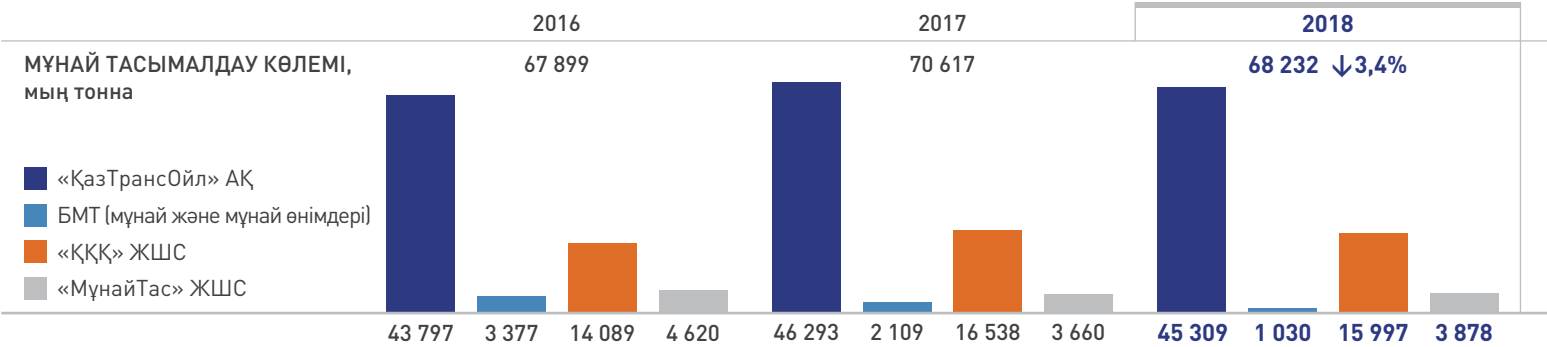
соңынан бастап Қашаған кен орнынан «КҚК-Қ» АҚ жүйесіне мұнай көлемінің қайта бағытталуына және Құмкөл кен орындары тобының «ҚазТрансОйл» АҚ магистральдық мұнай құбырлары жүйесіне мұнай берудің төмендеуіне байланысты.

2017 жылдың көрсеткішімен салыстырғанда «ҚҚҚ» ЖШС мұнай тасымалдау көлемінің 3,3%-ға төмендеуі Құмкөл кен орындары тобының мұнай өндірудің төмендеуіне және «Кеңқияқ-Атырау» магистральдық мұнай құбыры («МұнайТас» ЖШС) арқылы экспортқа қайта бөлуге байланысты.

2018 жылы «МұнайТас» ЖШС мұнай тасымалдау көлемі жүк жөнелтушілердің мұнай тапсыруының ұлғаюына және Ақтөбе өңірінің мұнай көлемінің бір бөлігін «Кеңқияқ – Құмкөл» магистральдық мұнай құбырынан қайта бөлуге байланысты 6%-ға артты.

2017 жылғы көрсеткішке қатысты БМТ бойынша көлемдердің 51,2%-ға төмендеуі жүк жөнелтушілерден номинациялардың (өтінімдердің) төмендеуімен байланысты.

2018 жылғы мұнайдың шоғырландырылған жүк айналымы өткен жылдың көрсеткішімен салыстырғанда 4,6%-ға азайып, 46 120 млн тонна-км құрады. Азаюы «ҚазТрансОйл» АҚ магистральдық мұнай құбырлары жүйесіне мұнай берудің жалпы төмендеуіне, сондай-ақ мұнайдың Қашаған кен орнынан «КҚК-Қ» АҚ жүйесіне қайта бағытталуына және Бозашы кен орындары тобының Ақтау портына Самара бағытында қайта бөлінуіне байланысты.

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ МАГИСТРАЛЬЛЫҚ МҰНАЙ ҚҰБЫРЛАРЫ АРҚЫЛЫ БАҒЫТТАР МЕН ТҰYИНУШЫЛАР БОЙЫНША МҰНАЙ ТАСЫМАЛАУ КӨЛЕМІ, мың тонна					
Бағыты	2016	2017	2018	2019 (жоспар)	Өзгеріс, %
мұнай өңдеу зауыттарына					
«Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС	4 666	4 629	5 237	5 500	13,1
«ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС	4 497	4 686	4 759	6 000	1,5
«Павлодар мұнай-химия зауыты» ЖШС	4 599	4 732	5 334	5 250	12,7
«CASPI BITUM» ЖШС	624	718	819	770	14,1
Ресей Федерациясының аумағы арқылы транзиті					
«Атырау – Самара» мұнай құбыры	15 024	15 913	14 757	12 700	-7,3
Ақтау порты арқылы тиелім					
Ақтау БМАС танкерлеріне тиелім	2 196	1 192	2 002	2 200	67,9
құбыр компанияларына мұнайды ауыстырып құю					
«ҚҚҚ» ЖШС («Атасу – Алашанькоу» мұнай құбыры)	10 068 (о.і. транзит 6 992)	12 289 (о.і. транзит 9 989)	11 373 (о.і. транзит 9 989)	10 179 (о.і. транзит 10 000)	-7,5
«КҚК-Қ» АҚ (КҚК мұнай құбыры)	3 023	2 884	2 143	2 902	
«МұнайТас» ЖШС	4 233	3 306	3 485	2 601	-25,7
«ҚҚҚ» ЖШС («Кенқияқ-Құмкөл» мұнай құбыры)	4 215	4 683	4 559	5 404	5,4
теміржол эстакадалары					
Т. Қасымов атындағы теміржол эстакадасы	0	0	26	0	–
«Шағыр» МҚП теміржол эстакадасы	210	261	333	120	27,6

¹ Мұнайдың жүк айналымы «ҚазТрансОйл» АҚ-тың ЕББҮ-дағы қатысу үлесін ескере отырып есептелген.

2018 жылы Қазақстан Республикасының мұнай өңдеу зауыттарына (МӨЗ) мұнай жеткізу көлемі 9,4%-ға ұлғайды және 16 149 мың тоннаны құрады, бұл Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің ай сайынғы бекітілген кестесіне сәйкес жеткізу көлемінің ұлғаюына байланысты.

2017 жылдың көрсеткішімен салыстырғанда «Атырау – Самара» мұнай құбыры арқылы мұнай жеткізудің 7%-ға азаюы мұнайды Ақтау порты бағытында және Қашаған кен орнынан «КҚК-Қ» АҚ жүйесіне қайта бөлуге байланысты. Ресей Федерациясының аумағы арқылы қазақстандық жүк жөнелтушілердің мұнайын жеткізудің негізгі бағыттары Усть-Луга порты және Новороссийск порты болып табылады.

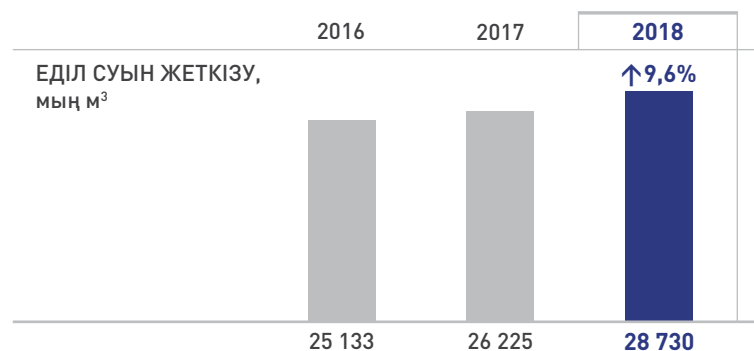
Ақтау порты арқылы 2018 жылы 2 002 мың тонна жөнелтілді, бұл 2017 жылғы көрсеткіштен 68%-ға артық. Құю көлемінің ұлғаюы жекелеген жүк жөнелтушілердің мұнай экспорты көлемінің «Атырау – Самара» бағытынан қайта бөлінуіне байланысты. Ақтау портында танкерге мұнай құю одан әрі Махачкала портына жеткізу үшін жүргізілді.

2018 жылы «Шағыр» МҚП эстакадасынан Өзбекстан Республикасына мұнай жөнелту жалғастырылды. Сондай-ақ ішкі нарыққа жеткізу үшін Т. Қасымов атындағы МАС құю эстакадасынан жөнелту жүргізілді. Бұл ретте жөнелту өтінімдердің болмауына байланысты осы эстакадалардан жоспарланған жоқ.

2017 жылға қатысты «КҚК-Қ» АҚ жүйесіне мұнайды ауыстырып тиеу көлемінің төмендеуі мұнайды тапсырудың азаюына байланысты.

Есепті жылы сондай-ақ «ҚазТрансОйл» АҚ тұтынушыларын 100% қамтумен мұнай тасымалдау жөніндегі қызметтерді тұтынушылардың қанағаттанушылығына сауалнама жүргізілді. Сауалнама нәтижесі бойынша қанағаттанудың жалпы коэффициенті 100%-ды құрады.

2018 жылы су беру көлемі 28 730 мың м³ құрады және 26 225 мың м³ өткен жылдың көрсеткішімен салыстырғанда 9,6%-ға артты. Магистральдық суағызғылар арқылы су беру көлемін ұлғайтудың негізгі факторы коммуналдық және өнеркәсіптік кәсіпорындардың суды тұтынуының өсуі болып табылады.

100% КОЭФФИЦИЕНТ

мұнай тасымалдау бойынша қызметтерді тұтынушылардың қанағаттануы

КОМПАНИЯНЫҢ ӨНДІРІСТІК ҚУАТТАРЫ

МҰНАЙ ТАСЫМАЛДАУ

5 378,5

км магистралдық мұнай құбырлары

1 391,8

мың м³ мұнай сақтауға арналған резервуарлар

7

мұнай жылыту станциясы

36

мұнай айдау станциясы

67

мұнай қыздыру пеші

4

ағызып-құю темір жол эстакадасы

Ақтау портының теңіз мұнай терминалының айлағы

СУ БЕРУ

1 945,1

км магистральдық су ағызғылар

136

мың м³ су сақтауға арналған резервуарлар паркі

1

су тазарту құрылысы

4

су сорғы станциясы

ОПЕРАТОРЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕР

3 322

км жалпы ұзындығы құбырларға техникалық қызмет көрсетілуде және пайдаланылуда

ПАЙДАЛАНУ ЖӘНЕ СЕНІМДІЛІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

«ҚазТрансОйл» АҚ-тың басты активі бүкіл елді қамтитын магистральдық құбырлар желісі болып табылады. Өзінің негізгі қызметін жүзеге асыру шеңберінде Компанияның сөзсіз басымдығы магистральдық құбырларды, негізгі және қосалқы мақсаттағы өндірістік объектілерді сенімді және қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету болып табылады.

Осы мақсаттар үшін Компанияда құбырларға техникалық қызмет көрсету, жөндеу және диагностикалау бойынша барлық қажетті іс-шараларды жоспарлау және іске асыру жүзеге асырылады, оның ішінде:

- Компанияның өндірістік бағдарламасын қалыптастыру;
- магистральдық құбырлардың өндірістік объектілері жұмысының сенімділігін қамтамасыз ету, жылдың су тасқыны және күзгі-қысқы кезеңдерінде жұмысқа дайындау бойынша ұйымдастыру-техникалық іс-шаралар жоспарының жасалуына және орындалуына бақылауды ұйымдастыру;
- магистральдық құбыр объектілерінің коррозиядан тиімді қорғалуын қамтамасыз етуді бақылауды жүзеге асыру;
- өндірістік объектілерде және магистральдық құбырлардың технологиялық жабдықтарында диагностикалық жұмыстарды уақытында жүргізу;
- магистральдық құбырларды әуемен патрульдеу жұмыстарын ұйымдастыру және бақылау;
- магистральдық құбырлар жұмысының оңтайлы жылу-гидравликалық режимдерінің сақталуын, қазандық-пеш отынының шығынын бақылауды жүзеге асыру;
- өнімділікті арттыруға, өзіндік құнын төмендетуге және пайдаланудың басқа техникалық-экономикалық көрсеткіштерін жақсартуға бағытталған ұйымдастырушылық-техникалық іс-шаралардың енгізілуін бақылауды жүзеге асыру;
- авариялар мен оқиғаларды болдырмау, жою бойынша шаралар қабылдау;

Осы саладағы жұмысқа пайдалану департаменті жетекшілік етеді.

1 133 БІРЛІК
компаниядағы автокөлік құралдары

ҚҰБЫРЛАР ПАРКІ ЖӘНЕ ӨНДІРІСТІК ОБЪЕКТІЛЕР

«ҚазТрансОйл» АҚ магистральдық мұнай құбырларының жалпы ұзындығы 5 378,47 км құрайды. Желінің жас құрылымында негізгі үлесті – 2 538,04 км (47,2%) – 30 жылдан астам жастағы құбырлар құрайды. Компанияда құбырларды қайта жаңарту және ауыстыру жұмыстары Компанияның Өндірістік бағдарламасына сәйкес жүргізілуде.

2018 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША «ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ МАГИСТРАЛЬДЫҚ ҚҰБЫРЛАРДЫҢ ЖАС ҚҰРЫЛЫМЫ

«ҚҚҚ» ЖШС және «МұнайТас» ЖШС құбыр паркінің жас құрылымында 10 жылдан 20 жылға дейінді қоса алғандағы құбырлар басымдыққа ие.

Мұнайды магистральдық мұнай құбырлары арқылы тасымалдауды 36 мұнай айдау станциясы, 67 мұнай жылыту пеші, жалпы көлемі 1 391,8 мың м³ мұнай сақтауға арналған резервуарлық парктермен қамтамасыз етеді.

Мұнайды ауыстырып тиеу Ақтау портының теңіз мұнай құю терминалының 3 айлағында орнатылған 4 ағызу-құю теміржол эстакадаларымен, танкерлерге мұнайды құю жөніндегі тиісті жабдықтармен қамтамасыз етіледі.

Мұнай айдау станцияларын электрмен жабдықтау 35-220 кВ шағын станциясынан 15 бірлік және 46 бірлік ЗРУ-6-10 кВ жабық тарату құрылғыларынан жүзеге асырылады.

Пайдалануда 217 бірлік сорғы агрегаты, 4 бірлік азот станциясы, 11 бірлік компрессорлық қондырғы, 1 133 бірлік автокөлік құралы бар.

Өндірістік үй-жайларды жылыту үшін қысқы кезеңде 93 су жылытатын және 3 бу қазандығы бар 42 қазандық пайдаланылады.

ӨНДІРІСТІК ОБЪЕКТІЛЕРДІҢ СЕНІМДІЛІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

Өндірістің апатсыз болуын қамтамасыз ету және өндірістік процестердің тиімділігін арттыру мақсатында есепті кезеңде Компанияда мынадай жұмыстар жүргізілді:

- 1 028,8 км магистральдық құбыржолдарды калибрлеу, профильтметрия, құбырішілік магниттік снаряд, электромагниттік-акустикалық түрлендіру сияқты әдістермен құбырішілік диагностика;
- 1 983 магистральдық мұнай құбырлары құбырларының ақауларын жою (жоспарда 1 864 ақау);
- магистральдық мұнай құбырлары құбырларының 1 983 ақауын жою (жоспарда 1 864 ақау);
- өзінің нормативтік қызмет ету нормативін өтеген 17 бірлік магистральдық және 4 тірек сорғысын техникалық куәландыру;
- 86 бірлік резервуарлар іргетасын тексеру. Диагностика нәтижелері бойынша резервуарлар іргетастарының жалпы жағдайы қанағаттанарлық деп бағаланады;
- резервуарларды коррозияға қарсы қорғау бойынша жұмыстар. 7 резервуарда сыртқы коррозияға қарсы жабын, ал 7 резервуарда – ішкі коррозияға қарсы жабын салынған;
- 10 мұнай қыздыру пешін коррозияға қарсы қорғау жұмыстары;
- 25 мұнай қыздыру пешін техникалық диагностикалау және сараптамалық тексеру.

Есепті кезең нәтижелері бойынша Компания құбырдың өзінің герметикалығының немесе бекіткіш және реттеуші арматураның немесе құбырдың бітелуінің бұзылуы себебінен құбырдың кенеттен толық немесе ішінара тоқтауына байланысты істен шығуларды тіркеген жоқ.

Өндірістік нысандарды күзгі-қысқы және көктемгі кезеңдерге дайындау жоспары да толық іске асырылды.

2019 ЖЫЛҒА ЖӘНЕ ОРТА МЕРЗІМДІ ПЕРСПЕКТИВАҒА АРНАЛҒАН ЖОСПАРЛАР

2019 жылға Компания өндірістік нысандарды сенімді және қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету саласында мынадай іс-шараларды жоспарлады:

- өндірістік объектілердің апатсыз жұмыс істеуін қамтамасыз ету бойынша тұрақты техникалық және технологиялық іс-шаралар жүргізу;
- диагностикалық, жөндеу жұмыстарын жүргізу және өндірістік ғимараттарды, құрылыстар мен жабдықтарды реконструкциялау;
- «Павлодар – Шымкент» магистральдық мұнай құбырының «Жуантөбе» мұнай айдау станциясында тазарту құрылғыларын қабылдау-іске қосу үшін салынған камераны қосу;
- 4 бірлік магистральдық сорғы жабдығын ауыстыру.

1 028,8 км
магистральдық мұнай құбырларын
құбырішілік диагностикалау

ОПЕРАТОРЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕР КӨРСЕТУ ЖӨНІНДЕГІ ҚЫЗМЕТ

Бөгде ұйымдарға тиесілі магистральдық мұнай құбырларын пайдалану, оның ішінде оларға техникалық қызмет көрсету жөніндегі қызмет және «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ компаниялар тобы шеңберінде суағызғыларға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі қызмет, яғни операторлық қызметтер «ҚазТрансОйл» АҚ қызметінің негізгі бағыттарының бірі болып табылады. Компанияның осы саладағы басымдығы бөгде ұйымдардың мұнай құбырларына қызмет көрсету шекараларын кеңейту бойынша тұрақты жұмыс болып табылады.

Компанияда қызметтің осы түрлерін басқаруды операторлық қызмет департаменті жүзеге асырады.

«ҚазТрансОйл» АҚ мынадай компанияларға операторлық қызмет көрсетеді:

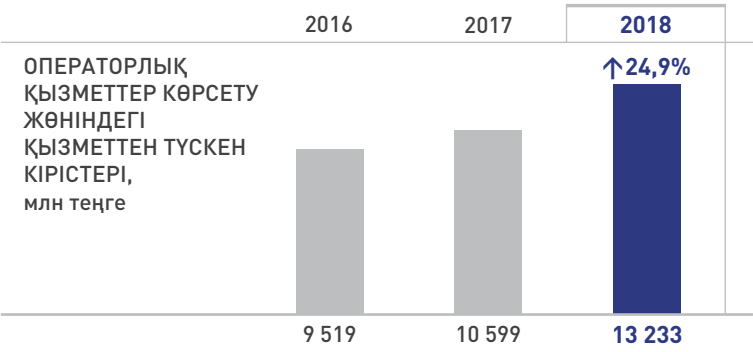
- «ҚҚҚ» ЖШС»;
- «МұнайТас» ЖШС»;
- «Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг Б. В.»;
- «Торғай Петролеум» АҚ;
- «ҚҚҚ-К» АҚ;
- «Магистральдық Суағызғы» ЖШС.

Компанияның жұмылдырылған персоналының жалпы саны – 1 227 адам болғанда қызмет көрсетілетін мұнай құбырларының жалпы ұзындығы 3 322 км құрайды.

«ҚазТрансОйл» АҚ 2018 жылы операторлық қызметтер көрсету бойынша екі ұзақ мерзімді шарт жасасты, атап айтқанда:

- «КҚҚ-К» АҚ-мен 2018-2023 жылдар кезеңіне операторлық қызмет көрсету жөніндегі шарт. 5 жылға жасалған жаңа шарттың бюджеті 27 029 млн теңгені құрады;
- «Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг» (ҚПО) 2018-2021 жылдар кезеңіне операторлық қызмет көрсету жөніндегі шарт. 3 жылға жасалған жаңа шарттың бюджеті 6 682 млн теңгені құрады. 2013 жылдан бастап 2018 жылға дейін алдыңғы бесжылдық шарттың бюджеті 6 679 млн теңгені құрады.

Операторлық қызметтерді көрсету жөніндегі қызметтен түскен кіріс 2018 жылы 2017 жылдың көрсеткішімен салыстырғанда 24,9%-ға артты және 13 233 млн теңгені құрады. Көрсеткіштің айтарлықтай өсуі басымдықпен «КҚҚ-К» АҚ-мен шарт жасаумен байланысты.

Компанияның операторлық қызметтерін тұтынушылар персоналдың біліктілігіне, өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау деңгейіне, сондай-ақ техникалық жарақтандыруға жоғары талаптар қояды. Тұтынушылардың талаптарына сәйкестігін қамтамасыз ету үшін Компания осы бағытты дамытуға айтарлықтай қаражатты инвестициялайды.

Сондай-ақ әрбір өндірістік объектіде Компанияның өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы қызметтерін тұтынушылар талаптарының нақты сақталуын бақылау жүзеге асырылады. Объектілерде бұзушылықтар және/немесе қақтығыстар туындаған жағдайда тиісті хабарлама Бас диспетчерлік басқармаға түседі. Ден қою жылдамдығын қамтамасыз ету үшін хабарламаларды жіберу тәулік бойы жүзеге асырылады.

Жыл сайын Компания бөгде ұйымдарға тиесілі өндірістік объектілердің сенімділігін қамтамасыз ету бойынша және объектілерді күзгі-қысқы және су тасқыны кезеңдерінде жұмысқа дайындау бойынша ұйымдастыру-техникалық іс-шараларын орындайды. 2018 жылы «Атасу – Алашанькоу» магистральдық мұнай құбырының құбырішілік диагностикасының нәтижелері бойынша операторлық қызметтердің Шығыс басқармасының күшімен 1 ақау (металдың жоғалуы) жойылды.

Бұл ретте есепті кезеңде пайдаланылатын магистральдық мұнай құбырлары бойынша негізгі жабдықтың істен шығуына, апаттар мен оқыс оқиғаларға жол берілген жоқ.

2018 жылы ISO 9001:2015 талаптарына сәйкес операторлық қызметтерді көрсету сапасының деңгейін бағалау мақсатында тұтынушыларға сауалнама жүргізілді. Сауалнама нәтижелері бойынша жалпы бағалау 95,3%-ды құрады, бұл 2017 жылдың деңгейіне сәйкес келеді.

2018 ЖЫЛДА ТҰТЫНУШЫЛАРДЫҢ ОПЕРАТОРЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕР САПАСЫМЕН ҚАНАҒАТТАНУЫН БАҒАЛАУ НӘТИЖЕЛЕРІ

	Бағалау
«Торғай Петролеум» АҚ	100%
«МұнайТас» ЖШС	100%
«ҚҚҚ» ЖШС	100%
ҚПО	91,4%
«ҚҚҚ-К» АҚ	82,9%
«Магистральдық Суағызғы» ЖШС»	97,1%
Жалпы бағалау	95,2%

Жеке мәселелер бойынша бағалардың төмендеу себептерін талдау нәтижелері бойынша сауалнама жүргізу шеңберінде 2019 жылы мынадай іс-шаралар жоспарланған:

- ОҚБ кейбір қызметкерлерін ҚНҚ жүйесіне тарту, атап айтқанда:
 - операторлық қызметтерді көрсету шеңберінде автокөлік және арнайы техниканы ұсынуға, бір жолғы жұмыстарды орындауға тартылған ОҚБ бас инженерлерінің ҚНҚ әзірлеу және онда тұтынушылардың өз құзыреті шеңберінде қанағаттану индексінің көрсеткішін көздеу;
 - Батыс операторлық қызметтер басқармасының бас инженері мен аға үйлестірушісінің ҚНҚ әзірлеу және онда көрсетілетін қызметтердің сапасы мен уақтылығының көрсеткіштерін көздеу;
 - операторлық қызметтер бойынша жұмыстарды орындауға жауапты функциясы бар Компанияның қосымша штат бірліктерін енгізу.

2019 жылы Компания келесі іс-шараларды өткізуді қоса алғанда, жасалған шарттарға сәйкес операторлық қызметтерді одан әрі көрсетуді жоспарлап отыр:

- пайда нормасын ескере отырып, «Торғай Петролеум» АҚ мұнай құбырын пайдалануға келісім жасау 15%;
- «Магистральдық Суағызғы» ЖШС жабдығына техникалық қызмет көрсетуді және оны жөндеуді қамтамасыз ету»;
- өндірістік объектілердегі қауіпсіздік мәдениетінің деңгейін арттыру үшін мұнай құбырларының меншік иелері мен мемлекеттік органдарды шақыра отырып, «Safety day event» өткізу.

13 233 млн теңге
операторлық қызметтерді көрсету бойынша
қызметтен кіріс

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ

«ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2015-2019 жылдарға арналған инвестициялық бағдарламасы (Инвестициялық бағдарлама) 2015 жылғы тамызда Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі мен Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікті және тұтынушылардың құқықтарын қорғау комитетінің бірлескен бұйрығымен жыл сайын түзете отырып, бекітілді.

Инвестициялық бағдарлама күрделі салымдар жоспарының, өндірістік бағдарламаның және Компанияның инвестициялық комитетінің шешімдерінің негізінде қалыптастырылады.

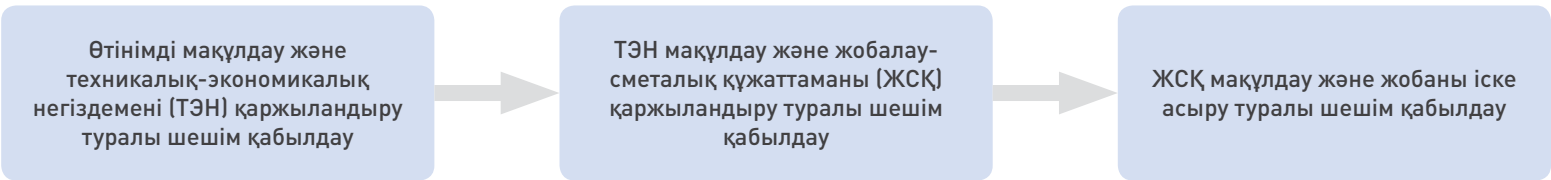
Инвестициялық бағдарламаның негізгі мақсаттары перспективалы инвестициялық жобаларды іске асыру және өндірістің ағымдағы деңгейін қолдау болып табылады.

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ БАҒДАРЛАМАНЫ ІСКЕ АСЫРУ БАҒЫТТАРЫ

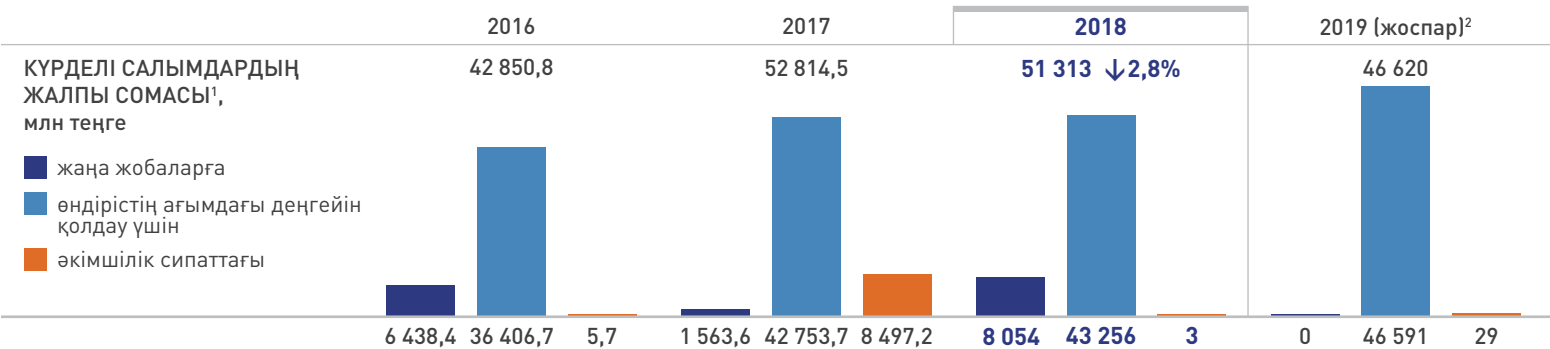
Компания немесе ЕББҰ бастамашылық ететін әрбір инвестициялық жоба мұқият сараптамадан өтеді. Жоба бойынша шешім қабылдауды Компанияның Инвестициялық комитеті Компанияның белгіленген талаптары мен корпоративтік рәсімдеріне сәйкес үш кезеңде жүзеге асырады.

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ЖОБАЛАР БОЙЫНША ШЕШІМДІ ҚАБЫЛДАУ КЕЗЕҢДЕРІ

Бірінші кезеңде инвестициялық жобаны жүзеге асыру мүмкіндігі мен орындылығы туралы шешім қабылданады. Келесі кезеңде экономикалық тартымдылықты талдау үшін есептеулер жүргізіледі. Соңғы кезеңде инвестициялық өтелімділіктің, жобаның компанияның қаржылық жағдайына және бизнес-жоспардың НҚК-ге әсерін, сондай-ақ адами ресурстарды жоспарлауды егжей-тегжейлі есептеу жүргізіледі.

Бұдан басқа, әрбір кезеңде шешім қабылдау кезінде жобаның тәуекел деңгейі және оның еңбекті қорғау мен қоршаған ортаға әсері сияқты факторлар ескеріледі.

Жоспарланған күрделі салымдардың негізгі үлесі «ҚазТрансОйл» АҚ өндірісінің ағымдағы деңгейін қолдауға бағытталатын болады. 2019 жылы «ҚазТрансОйл» АҚ өндірісінің ағымдағы деңгейін қолдауға арналған күрделі салымдардың жалпы көлемі 46 591 млн теңгені көздейді.

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ЖОБАЛАРДЫ ІСКЕ АСЫРУ НӘТИЖЕЛЕРІ

«ҚАЗАҚСТАН-ҚЫТАЙ» МҰНАЙ ҚҰБЫРЫН КЕҢЕЙТУ

Компания үшін ғана емес, Қазақстан Республикасы үшін де ірі және стратегиялық маңызды инвестициялық жобалардың бірі «Қазақстан – Қытай» магистральдық мұнай құбырлары жүйесінің құрылысы болып табылады. Жобаны іске асыру кезең-кезеңмен жүзеге асырылады.

Инвестициялық бағдарлама инвестициялық шығыстарды бес жылдық кезең ішінде біркелкі бөлуді көздейді, бұл Компанияға оны қаржыландыру көздерінің теңгерімді құрылымын сақтауға мүмкіндік береді.

«ҚазТрансОйл» АҚ 2015-2019 жылдарға жоспарланған инвестицияларының жиынтық көлемі шамамен 191 млрд теңгені құрайды. Көрсетілген кезеңге инвестициялық бағдарламаны қаржыландыру қарыздық қаржыландыруды тартпай және мемлекеттік қаражатты пайдаланбай өз қаражаты есебінен көзделген.

Бірінші кезең шеңберінде 2006 жылы ұзындығы 965,1 км «Атасу – Алашанькоу» мұнай құбыры салынып, пайдалануға берілді. 2009 жылы-ұзындығы 794,26 км «Кеңқияқ – Құмкөл» мұнай құбыры салынып, пайдалануға берілді.

«Қазақстан – Қытай» мұнай құбырының құрылысын іске асырудың келесі кезеңі «Қазақстан – Қытай» мұнай құбыры құрылысының екінші кезеңінің екінші кезегі» жобасы болды. Мұнайды тасымалдау бағыттарын әртараптандыруға және Қазақстан Республикасының көмірсутектерін тасымалдаудың көп бағытты жүйесін құруға бағытталған мұнай өнімділігін жылына 20 млн тоннаға дейін ұлғайту» жобасын іске асыру болды. Жоба жаңа мұнай айдау станцияларын салу, жұмыс істеп тұрған мұнай айдау станцияларын қайта жаңарту, сондай-ақ тиісті учаскелерде мұнай құбырын ауыстыру жолымен ішкі нарыққа және ҚХР-ға экспортқа тасымалдау көлемінің өсуіне қарай барлық учаскелер бойынша мұнай құбырының өткізу қабілетін кезең-кезеңмен ұлғайтуды ұйғарады.

¹ Компанияның күрделі салымдарының шоғырландырылған көлемі (үлестік әдіс) көрсетілген.
² Директорлар кеңесінің 29.01.2019 ж. шешімімен бекітілген «ҚазТрансОйл» АҚ 2019-2023 жылдарға арнап түзетілген Бизнес-жоспарына сәйкес.

Жобаға қатысушылар: «ҚазТрансОйл» АҚ, «МұнайТас» ЖШС және «ҚКҚ» ЖШС, олардың әрқайсысы «Қазақстан – Қытай» мұнай құбырының тиісті учаскесінің меншік иесі болып табылады. Қаржыландыру жобаға қатысушылардың өз қаражаты есебінен жүзеге асырылады.

«Қазақстан – Қытай» мұнай құбыры құрылысының екінші кезеңінің екінші кезегі» жобасын іске асыру шеңберінде. Мұнай өнімділігін жылына 20 млн тоннаға дейін ұлғайту» жобасын іске асыру шеңберінде Т. Қасымов атындағы МАС және Н. Н. Шманов атындағы БМАС реконструкциялау (МАС «663 км»), «Құмкөл – Қарақойын» мұнай құбырының үшінші желісін салу және басқа да объектілер бойынша жұмыстар жүргізілді.

2018 жылғы тамызда реконструкциялаудан кейін «Кеңқияқ» БМАС пайдалануға берілді.

Қазіргі уақытта «МұнайТас» ЖШС-ға тиесілі «Кеңқияқ – Атырау» мұнай құбырының реверсиясы бойынша жұмыстар жүргізілуде.

«Қазақстан-Қытай» мұнай құбырының өткізу қабілетін арттыру» жобасының жобалау-сметалық құжаттамасын әзірлеу аяқталды. «Кеңқияқ – Атырау» мұнай құбыры учаскесінің өнімділігі жылына 6 млн тоннаға дейін реверсінің бірінші кезеңі» (Реверс жобасы).

2018 жылғы наурызда «Мемсараптама» РМК-ның Реверс жобасы бойынша оң қорытындысы, ал 2018 жылғы шілдеде – «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-тың және «Самұрық-Қазына» АҚ-тың жобаны іске асыруға мақұлдауы алынды.

2018 жылғы қарашада Реверс жобасын іске асыру шеңберінде «МұнайТас» ЖШС мен «GAZ stroy montazh KZ» ЖШС арасында құрылыс-монтаж жұмыстары мен жабдықтарды сатып алуға ЕРС-1 келісімшарты жасалды, сондай-ақ ЕРС-2 құрылысының мердігерін анықтау бойынша тендерлік рәсімдер жүргізілуде.

Реверс жобасын қаржыландыруды «МұнайТас» ЖШС жеке қаражаты, сондай-ақ қатысу үлестеріне сәйкес қатысушылар тарапынан жарғылық капиталға салымдар есебінен жүзеге асыру жоспарлануда.

Реверс жобасы бойынша барлығы 2 673,45 млн теңге игерілді, оның ішінде 2018 жылы 1 861,21 млн теңге игерілді.

АРНАЙЫ ТЕХНИКА МЕН ЖАБДЫҚТАРДЫ САТЫП АЛУ

Операторлық қызметтер көрсету бойынша қызметтен түсетін кірістер үлесін ұлғайту, сондай-ақ бөгде ұйымдарға тиесілі магистральдық құбырларды пайдалану бойынша көрсетілетін қызметтер нарығында Компанияның қатысу үлесін 100%-ға дейін ұлғайту мақсатында 2018 жылғы мамырда «ҚазТрансОйл» АҚ пен «ККҚ-Қ» АҚ арасында

Қазақстан Республикасының аумағында ККҚ мұнай құбыры жүйесіне техникалық қызмет көрсету бойынша қызметтер көрсетуге арналған ұзақ мерзімді шарт жасалды.

Жасалған шарт шеңберінде Компания 2018 жылы «Қазақстан Республикасының аумағында 2018-2023 жылдары «ККҚ-Қ» АҚ объектілерінде техникалық қызмет көрсету, жөндеу және авариялық әрекет ету бойынша қызметтер көрсету үшін арнайы техника мен жабдықтарды сатып алу» жобасын іске асырды.

Көрсетілген жобаны іске асыру Қазақстан Республикасының аумағында ККҚ мұнай құбыры жүйесіне техникалық қызмет көрсету бойынша қызметтер көрсету үшін арнайы техника мен жабдықтарды сатып алуды білдіреді.

Жобаны қаржыландыру жеке қаражат есебінен жүзеге асырылады. 2017-2018 жылдары жоба бойынша барлығы 9 050 млн теңге жұмсалды.

ҚҰБЫРДЫ АУЫСТЫРА ОТЫРЫП, МАГИСТРАЛЬДЫҚ МҰНАЙ ҚҰБЫРЛАРЫН ҚАЙТА ЖАҢARTU

2018 жылы Компания өндірістік объектілерді сенімді және қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету үшін мынадай іс-шаралар өткізді:

- «Өзен – Атырау – Самара» мұнай құбырының 1 031 – 1 065 км учаскесінде жалпы ұзындығы 34 км құбырды ауыстыру. Объект 2018 жылғы тамызда пайдалануға қабылданды;
- ауада электр тарату желілерін салуды, телемеханика, дренажды және катодты қорғау жүйесін қондыруды, автоматтандыруды және бейне бақылауды көздейтін 1 001,9 км – 1 187,5 км учаскеде «ТОН-2» магистральдық мұнай құбырының екінші кезегін күрделі жөндеу.

2019 ЖЫЛҒА ЖӘНЕ ОРТА МЕРЗІМДІ ПЕРСПЕКТИВАҒА АРНАЛҒАН ЖОСПАРЛАР

Компания 2019 жылы инвестициялық қызмет бойынша мынадай іс-шараларды жоспарлады:

- «Қазақстан – Қытай» мұнай құбыры құрылысының екінші кезеңінің екінші кезегі. Мұнай өнімділігін жылына 20 млн тоннаға дейін ұлғайту» жобасы шеңберінде «Кеңқияқ БМАС және Құмкөл БМАС-та МСӨЖ өткізу қабілетін арттыру» инвестициялық жобасын іске асырудың басталуы;
- «Қазақстан – Қытай» мұнай құбыры құрылысының екінші кезеңінің екінші кезегі «жобасы шеңберінде өнімділігі жылына 6 млн тоннаға дейінгі «Кеңқияқ – Атырау» мұнай құбыры учаскесін реверсінің бірінші кезеңі» инвестициялық жобасын іске асыруды жалғастыру. Мұнай өнімділігін жылына 20 млн тоннаға дейін ұлғайту».

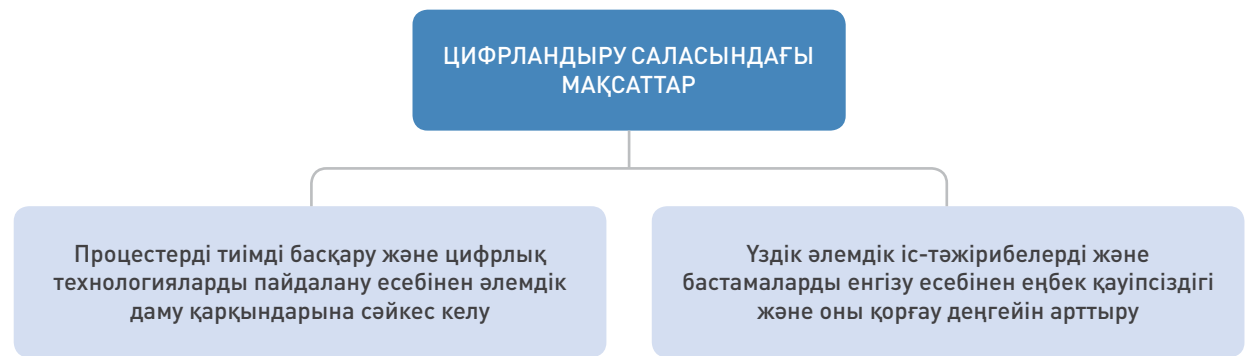

ПРОЦЕСТЕРДІ ЦИФРЛАНДЫРУ ЖӘНЕ АВТОМАТТАНДЫРУ

«ҚазТрансОйл» АҚ үздіксіз технологиялық дамудың және өз процестерін жетілдірудің маңыздылығын түсінеді және осы саладағы әлемдік трендтер мен тәжірибелерге сәйкес келуге ұмтылады. Жоспарлы жобаларды жүзеге асырумен қатар, Компания өз қызметіне жаңа буын цифрлық технологияларын енгізуге мүдделі.

Компанияда бейінді департаменттер жұмыс істейді, олардың жауапкершілік аймағында Компанияның қызметін цифрландыру және автоматтандыру саласындағы жобаларды іске асыру жатыр: ақпараттық технологиялар департаменті, телекоммуникациялар департаменті, ТПБАЖТҚ¹ департаменті.

ЦИФРЛАНДЫРУ САЛАСЫНДА «ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ МАҚСАТТАРЫ

Цифрлық бастамаларды табысты іске асыру Компанияда:

- өндірістік процестерді технологиялық жаңғыртудың жоғары деңгейін;
- негізгі қызмет көрсеткіштері бойынша жедел және сенімді ақпарат алу арқылы корпоративтік басқару жүйесінің сапасын арттыруды;
- жұмыс орнының тиімділігін, қызметкерлердің цифрлық сауаттылығын арттыруды;

ЦИФРЛАНДЫРУДЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН БАҒЫТТАРЫ

Қазіргі заманғы цифрлық технологияларды енгізу және тиімді ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымды өрістету есебінен Компания қызметін жетілдіру бағыттарын айқындау мақсатында 2018 жылы «ҚазТрансОйл» АҚ цифрландыру тұжырымдамасы (Цифрландыру тұжырымдамасы) әзірленді.

Цифрландыру тұжырымдамасы шеңберінде Компанияны дамытудың мынадай бағыттары анықталды:

ОРТА МЕРЗІМДІ КЕЗЕҢГЕ АРНАЛҒАН ЦИФРЛАНДЫРУ БАҒЫТТАРЫ

Бағыты	Сипаттамасы
Цифрлық зияткерлік қауіпсіздік жүйесін құру	Еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау мәдениетін арттыру, өндірістік тәуекелдерді азайту
Тауар-көлік операциялары үшін жүйелерді дамыту	Тауар-көлік операцияларына арналған жүйелердегі түрленулер
Технологиялық процестерді цифрландыру	Магистральдық мұнай құбырларының сенімділігі және жүктемесін оңтайландыру, мұнай ағындарын басқарудың сапалы жаңа деңгейіне көшу
Өндірістік процестерді басқарудың цифрлық технологияларына көшу	Техникалық құралдардың және жабдықтардың сенімділігін арттыру, өндірістік процестердің үздіксіздігін қамтамасыз ету, заманауи технологияларды қолдана отырып, пайдалану көрсеткіштерін оңтайландыру
Персоналды басқарудағы цифрлық түрленулер, заманауи жұмыс орындарын құру	Цифрлық технологияларды пайдалана отырып персоналды басқару, оның ішінде қызмет көрсету орталығын ұйымдастыру, жұмыс процестерінің тұжырымдамасын және оны ұйымдастыруды өзгерту
Негізгі қызмет көрсеткіштерін басқарудың заманауи тетіктерін енгізу	Компанияны дамыту стратегиясына сәйкес процестерді басқарудың кемелдену деңгейін арттыру, қызметтің негізгі көрсеткіштерінің жүйесін құру
Қаржы-қаражатты цифрлық мониторингтеу	Қаржы ақпаратын шолу үшін талдамалы жүйелерді, ұтқыр және веб-технологияларды енгізу
Сатып алу және материалдық ағындарды басқару саласында процестерді дамыту	Материалдық ағындарды басқару, тиімділікті арттыру үшін сбағалық модельдеуді басқару
Сенімді цифрлық инфрақұрылымды қамтамасыз ету	Деректерді берудің жылдамдығы жоғары және қорғалған инфрақұрылымын дамыту

НҰР-СҰЛТАН ҚАЛАСЫНДА БАС ДИСПЕТЧЕРЛІК БАСҚАРМАНЫ ІСКЕ ҚОСУ

«ҚазТрансОйл» АҚ 2018 жылы телекоммуникацияларды дамыту, процестерді автоматтандыру және цифрландыру саласында бірнеше жобаларды іске асырды.

Есепті кезеңде Компанияның басты цифрлық жобасы Компанияның бас диспетчерлік басқаруын іске қосу бойынша екі жылдық ауқымды бағдарламаның аяқталуы болды.

Бағдарламаның мақсаты Нұр-Сұлтан қаласының Бас диспетчерлік басқармасының ұйымдық-өндірістік құрылымы шеңберінде Компанияның магистральдық мұнай құбырлары объектілерін басқарудың интеграцияланған, бөлінген ақпараттық-басқару автоматтандырылған жүйесін құру болып табылады. БДБ құру магистральдық мұнай құбырларын басқару және бақылау функциясын орталықтандыруға және ҚТКШ магистральдық мұнай құбырларын басқару жүйелерінен қажетті

деректерді интеграциялауға мүмкіндік берді.

Онлайн-режимдегі БДБ мұнайды қабылдауды және тапсыруды жүргізеді, төрт қазақстандық мұнай өңдеу зауытына шикізат жеткізуді жүзеге асырады, көмірсутектерді сыртқы нарықтарға экспорттайды, Ақтау портында мұнай құюды жүргізеді.

Компанияның жобаға жалпы инвестициясы 2017 және 2018 жылы 2,6 млрд теңгені құрады.

Жобаны іске асыру мынадай бірқатар маңызды артықшылықтарды алуға мүмкіндік берді:

- Қазақстан Республикасының барлық дерлік біріктірілген магистральдық мұнай құбырлары желісін орталықтандырылған басқару;
- еңбек өнімділігін арттыру;
- энергия және ресурс үнемдеу;

¹ Технологиялық үдерісті басқарудың автоматтандырылған жүйесі және метрологиялық қамтамасыз ету.

- мұнай құбырларының бекітілген жұмыс режимін сақтау кезінде айдау жоспарларын жоспарлау және нақты орындау;
- персоналдың жарақаттану қаупін азайту;
- мұнай тасымалдау процестерін болжау мүмкіндігі;
- үздік әлемдік іс-тәжірибелерді енгізу;
- адам аз технологияларға көшу;
- мұнай құбырларын пайдалану сенімділігін арттыру және мұнайды тұрақты және қауіпсіз режимде тасымалдауды қамтамасыз ету.

ЦИФРЛАНДЫРУ БАҒЫТЫ БОЙЫНША БАСҚА ДА ЖОБАЛАР

2018 жылы АТ-функциялардың көпшілігін аутсорсингке беруді қамтитын АТ-функциясын оңтайландыру жөніндегі жоба толығымен іске асырылды. Оңтайландыру арқасында «ҚазТрансОйл» акционерлік қоғамының «Бас ақпараттық-есептеу орталығы» филиалы және өңірлік ақпараттық-есептеу орталықтары қайта құрылды, персоналдың штат саны қысқартылды. Нәтижесінде 2021 жылға дейін 2,2 млрд теңге сомаға экономикалық тиімділікке қол жеткізілетін болады.

Есепті кезеңде Компанияның барлық магистральдық мұнай құбырлары желісінің бойында орналасқан транкингтік радиобайланысты жаңғырту бойынша жоба аяқталды. Жұмыс форматы көптеген цифрлық функцияларды пайдалануға мүмкіндік беретін цифрлық стандартқа толығымен көшті. Барлық радиостанциялар нақты уақыт режимінде персонал мен техниканы бақылауға мүмкіндік беретін геоақпараттық платформаға шығарылды. Нақты міндеттерді шешу немесе жөндеу жұмыстарын жүргізу үшін әр түрлі техникалық бөлімдердің құрамынан бірыңғай топтарға қажетті қызметкерлерді жедел біріктіру бөлігінде функционалдық кеңейтілді.

2018 жылы «ҚазТрансОйл «АҚ мұнай құбырларының атласы» ақпараттық жүйесі (Атлас) әзірленді. Атласты құру Еуразиялық континенттің Компания қызметіне байланысты негізгі мұнай құбыры бағыттары бойынша деректерді шолуға және жариялауға, мемлекеттік органдар мен жоғары тұрған ұйымдарда мұнай тасымалдаудың түрлі аспектілерін жедел көрсетуді қамтамасыз етуге, сондай-ақ жедел шешімдер қабылдау үшін Компания басшылығына ақпарат беруге мүмкіндік берді.

Бұдан басқа, «ҚазМұнайГаз»ҰК АҚ цифрландыру бойынша Жол картасының өндірістік үдерістерін басқару жүйесін енгізу жөніндегі жобаны іске асыру басталды. Жоба техникалық қызмет көрсету және жабдықтарды жөндеу процесін жетілдіруді білдіреді.

Сондай-ақ өндірістік объектілерде асханаларда тамақтанатын қызметкерлерді есепке алу жүйесін автоматтандыруға және төлемдерді өтуге мүмкіндік беретін бірқатар бағдарламалық-техникалық шешімдер енгізілді.

2019 ЖЫЛҒА ЖӘНЕ ОРТА МЕРЗІМДІ ПЕРСПЕКТИВАҒА АРНАЛҒАН ЖОСПАРЛАР

2019 жылы цифрландырудың келесі кезеңі басталады: Компанияның цифрлық технологияларын дамыту бағдарламасы әзірленеді. Сондай-ақ автоматтандыру және цифрландыру саласындағы ағымдағы жобаларды аяқтау және жаңа жобаларды іске асыру жоспарлануда:

- «Атасу – Алашанькоу» магистральдық мұнай құбырында SCADA жүйесін жаңғыртуды жобалауды аяқтау, оны іске асырудың басталуы және жалпы жүйеге интеграциялануы;
- Компанияда, оның ішінде жас мамандар арасында ішкі инновациялар мен рационализаторлық ұсыныстарды іздеу үшін «Иновациялар банкі» бағдарламалық қамтамасыз етуін құру;
- коммуникациялар арналарын пайдаланудың сенімділігін қамтамасыз ету бойынша жұмыстарды жалғастыру, Компанияның ақпараттық жүйелерін сүйемелдеу, сондай-ақ серверлік және компьютерлік жабдықтарға және ұйымдастыру техникасына техникалық қызмет көрсету.

«ҚазТрансОйл» АҚ компаниясы цифрлауға жаһандық трендтен тыс қалған жоқ. Біз Қазақстанда мұнай тасымалдауды басқарудың digital жүйесін құрдық. Ол үшін Компанияны және оның барлық процестерін айтарлықтай өзгерттік. Бүгінде БДБ «ҚазТрансОйл»АҚ-ның цифрлық экожүйесінің іргетасы

«ҚазТрансОйл» АҚ Бас директоры (басқарма төрағасы)
Димаш Досановтың БДБ-ны таныстыру кезінде.

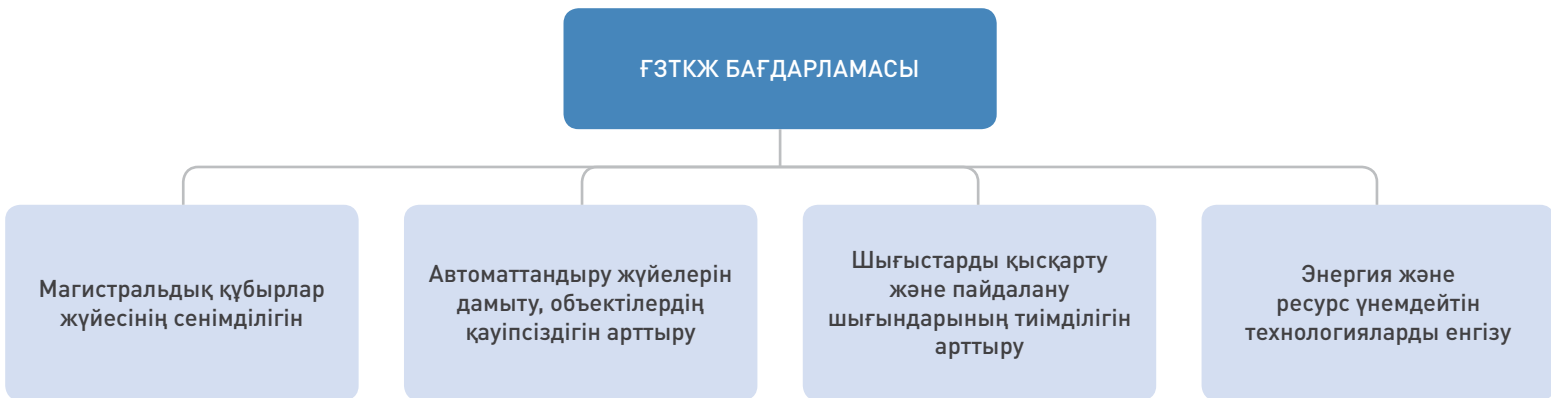
ИННОВАЦИЯЛЫҚ-ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ ДАМУ

«ҚазТрансОйл» АҚ-тың мұнай тасымалдау жөніндегі қызметі әр түрлі технологиялық қиындықтармен, оның ішінде тасымалданатын мұнайдың химиялық ерекшеліктерімен, тасымалдаудың табиғи-климаттық және ландшафтық жағдайларымен, құбырлар мен өндірістік объектілердің пайдалану сипаттамаларымен байланысты. Осыған байланысты, салалық ғылымның тиімділігін арттыру және дамыту мақсатында Компанияда инновациялық-технологиялық даму жөніндегі қызмет ұйымдастырылды.

Инновациялық-технологиялық даму саласындағы өзекті міндеттерді шешу үшін ҒЗТҚЖ әзірлеу және жаңа техника мен инновациялық-технологиялық шешімдерді трансферттеу жөніндегі 2018-2022 жылдарға арналған бағдарлама (ҒЗТҚЖ бағдарламасы) іске асырылуда.

Инновациялық-технологиялық даму, ҒЗТҚЖ және «ҚазТрансОйл» акционерлік қоғамының «Ғылыми-Техникалық орталығы» филиалының жұмысын үйлестіру саласындағы қызметке Техникалық саясат департаменті жетекшілік етеді. Жекелеген жұмыстар сыртқы мердігерлік ұйымдарды тарта отырып орындалады.

ҒЗТҚЖ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ МІНДЕТТЕРІ

ҒЗТҚЖ ЖӘНЕ ТӘЖІРИБЕЛІК-ӨНЕРКӘСІПТІК СЫНАҚТАРДЫ ОРЫНДАУ

Компанияда 2018 жылы жалпы алғанда 31 тақырып бойынша ғылыми-зерттеу жұмыстары мен тәжірибелік-өнеркәсіптік сынақтар іске асырылды, сондай-ақ ғылыми-техникалық ақпаратқа талдау жасалды, оның нәтижесінде ҒЗТҚЖ жаңа тақырыптарын әзірлеу және перспективаға мұнай тасымалдау саласында инновациялық технологияларды енгізу жөнінде ұсыныстар топтастырылды.

2018 жылы сондай-ақ Қазақстанның мұнай және мұнай қоспаларының құбыр көлігі объектілерінде Smartfan цифрлық технологиясын енгізуді сүйемелдеу жүзеге асырылды.

SMARTTRACK ЖӘНЕ SCADA ЦИФРЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ

Smarttrack және SCADA цифрлық бағдарламалық өнімдері мұнай тасымалдаудың энергия үнемдеу режимдерін жоспарлау және басқару жүйесін автоматтандыруға, қызметкерлердің еңбек өнімділігін арттыруға мүмкіндік береді және магистральдық мұнай құбырларының бәсекеге қабілеттілігін қамтамасыз етеді.

Осы технологияларды Компания қызметіне енгізу мақсатында есепті жылы мынадай іс-шаралар орындалды:

- құбырлардың, станциялардың, сорғылардың және жылыту пештерінің параметрлерін, мұнай құбырлары жұмысының тарихи деректерін жинау жүргізілді;
- «ҚазТрансОйл» АҚ 17 учаскесі және магистральдық мұнай құбырлары бойынша мәндердің дұрыстығын талдау жүргізілді;
- Компания мамандарын Smarttrank сандық технологиясын қолдану бойынша оқыту жүргізілді.

Іске асырылған басқа жобалардың қатарында мұнай құбырын қауіпсіз пайдалану ұзақтығын анықтау мақсатында «Павлодар-Шымкент» магистральдық мұнай құбырының екі учаскесіндегі қалдық ресурсын бағалау бойынша жұмыстарды атап өтуге болады.

САЛАЛЫҚ ЖАРИЯЛАНЫМДАР

Компания тұрақты негізде «Қазақстанның Құбыр көлігі» ғылыми-практикалық журналын шығару бойынша жұмыс жүргізеді. Журнал «ҚазТрансОйл» АҚ-дағы ғылыми-техникалық қызметті жандандыруға, сондай-ақ компания қызметкерлерін ғылыми жарияланымдармен, шолу-талдау мақалаларымен, озық өндірістік тәжірибемен, сондай-ақ әртүрлі салалық ақпаратпен қамтамасыз етуге бағытталған. Есепті кезеңде ғылыми-практикалық журналдың екі нөмірі шығарылды.

2018 жылы «ҚазТрансОйл» АҚ тарихында алғаш рет мұнай және су көлігі жөніндегі технологиялық энциклопедия – компанияның көпжылдық тәжірибесінің жиынтығы, оның даму тарихы дайындалды және шығарылды. Энциклопедияда Компанияның қазіргі жетістіктері туралы ақпарат, магистральдық құбырлардың және Астрахань – Маңғышлақ суағарының өзекті карталары бар.

НОРМАТИВТІК-ТЕХНИКАЛЫҚ ҚҰЖАТТАМАНЫ ӘЗІРЛЕУ

Компания құбыр көлігі саласындағы нормативтік-техникалық құжаттарды әзірлеуді және өзектендіруді тұрақты негізде жүргізеді. Есепті кезеңде «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2018-2022 жылдарға арналған нормативтік-техникалық құжаттарды әзірлеу жөніндегі бағдарламасына сәйкес барлығы 23 нормативтік-техникалық құжаттарды әзірлеу және өзектендіру бойынша жұмыстар ұйымдастырылып, орындалды.

Атап айтқанда, Компания объектілерінде тәжірибелік-өнеркәсіптік сынақтар жүргізу тәртібі бойынша ғылыми-техникалық құжаттама әзірленді, Компанияда ҒЗТҚЖ жүргізуді ұйымдастыру, индустриялық-инновациялық жобаларды әзірлеу және жаңа технологиялар мен техниканы енгізу қағидалары мен Рационализаторлық қызмет туралы қағидалар бекітілді.

РАЦИОНАЛИЗАТОРЛЫҚ ҚЫЗМЕТ

«ҚазТрансОйл» АҚ өз қызметкерлері арасында рационализаторлық қызметті көтермелеуге ұмтылады. Компанияда ғылыми-техникалық шығармашылықты жандандыру, Компания қызметкерлерінің уәждемесін және өндірістің тиімділігін арттыру үшін қолайлы жағдай жасайтын Рационализаторлық қызмет туралы қағидалар қабылданды.

Рационализаторлық ұсыныстарды әзірлеуге қатысқан қызметкерлер авторлық құқығын алады, тәжірибелік-өнеркәсіптік сынақтар арқылы өз әзірлемелерін тексеруге мүмкіндігі бар және оң нәтижелер болған жағдайда рационализатордың куәлігі мен рационализаторлық ұсыныс үшін сыйақы алады.

2018 жылы Компания қызметкерлерден рационализаторлық қызмет бойынша үш ұсынысты қарастырып, қабылдады.

МҰНАЙ ЖӘНЕ СУ КӨЛІГІ САЛАСЫНДАҒЫ ӨНЕРТАБЫСТАРҒА (САТЫП АЛУҒА) ӨТІНІМДЕРДІ РЕСІМДЕУ

Компания мұнай көлігі саласындағы ғылыми-техникалық ақпаратқа талдау және жеті жетекші елдің ақпараттық базалары, 15 жыл іздеу тереңдігі бойынша патенттік іздестіру жүргізеді. Жұмыстарды орындау нәтижесінде 2018 жылы зияткерлік меншік объектілеріне құжаттар беруге алты өтінім жасалып, белгіленген тәртіппен берілді. Барлық алты өтінімді Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Ұлттық зияткерлік меншік институты» РМҚ қабылдады.

СЫРТҚЫ ҰЙЫМДАРМЕН ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ

2018 жылы «Қазақстан-Британ Техникалық Университеті» АҚ (Алматы қ.), «ҚазҰТЗУ» КЕАҚ (Алматы қ.), «Транснефть ҒЗИ» ЖШҚ (Мәскеу қ.), «Мұнай және газ ҒЗЖИ» АҚ (Ақтау қ.) ғылыми-техникалық ынтымақтастық туралы қолданыстағы меморандумдарды іске асыру жалғастырылды.

Қазан айында «Ресей Ғылым академиясы Сібір бөлімінің химия және мұнай институты» (Томск қ.) ФГБУН-мен ғылыми-техникалық ынтымақтастық туралы жаңа Меморандум жасалды. Осы Меморандумды іске асыру міндеттерінің бірі мұнай құбыры арқылы мұнай айдау өнімділігі аз болған жағдайда асфальтендер мен парафиннің түсу себептерін анықтау болып табылады.

2019 ЖЫЛҒА ЖӘНЕ ОРТА МЕРЗІМДІ ПЕРСПЕКТИВАҒА АРНАЛҒАН ЖОСПАРЛАР

2019 жылы инновациялық-технологиялық даму жөніндегі қызмет шеңберінде:

- ҒЗТКЖ әзірлеу және жаңа техника мен инновациялық технологияларды трансферттеу жөніндегі 2019-2023 жылдарға арналған бағдарламаны іске асыру шеңберінде компанияның өндірістік объектілерінде он алты ҒЗТКЖ, үш тәжірибелік-өнеркәсіптік сынақты орындау;
- қолданыстағы стандарттарды өзектендіру, шет елдердің нормативтік құжаттарына сараптама жүргізу, алты жаңа ғылыми-техникалық құжаттарды әзірлеу;
- «Мұнай көлігінің даму тарихы» кітабын басып шығару жоспарланады.

3 ӨНЕРТАПҚЫШТЫҚ ҰСЫНЫС

Компания қызметкерлерден қабылдады

КОРПОРАТИВТІК ҚАУІПСІЗДІК

«ҚазТрансОйл» АҚ Корпоративтік қауіпсіздік пен активтерді қорғауға байланысты мәселелерге жоғары талаптар қояды. Компанияда корпоративтік қауіпсіздікті қамтамасыз ету мақсатында магистральдық құбырды тұрақты күзету және мұнайдың ағып кетуін анықтау жүйелеріне және мұнай құбырын қорғау жүйелеріне тәулік бойы мониторинг жүргізу ұйымдастырылған.

Корпоративтік қауіпсіздік мәселелерін басқаруды корпоративтік және ақпараттық қауіпсіздік департаменті жүзеге асырады. Құбырдың күзет аймағына құқыққа қарсы әрекеттер мен басып кіруді анықтау орталық аппарат деңгейінде, сондай-ақ «ҚазТрансОйл» АҚ-тың ұтқыр күзет топтары мен авариялық қызметтерін қоса алғанда, барлық ӨБП-ның өзара іс-қимылы процесінде жүзеге асырылады.

КОМПАНИЯ АКТИВТЕРІНІҢ ҚАУІПСІЗДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ЖҮЙЕСІНІҢ ҚАТЫСУШЫЛАРЫ

«ҚазТрансОйл» АҚ объектілеріне қол сұғушылықтың алдын алу және қарсы тұру үшін Компания, Ішкі істер департаменттері және «KMG-Security» ЖШС күзет ұйымы арасында ынтымақтастық және өзара іс-қимыл туралы меморандумдар жасалды, оларға сәйкес тараптар тиісті ақпаратпен жедел алмасады, объектілердегі қылмыстарға қарсы күрес стратегиясын бірлесіп әзірлейді, магистральдық мұнай құбырларын қозғайтын заңнаманы жетілдіру жөнінде ұсыныстар қалыптастырады.

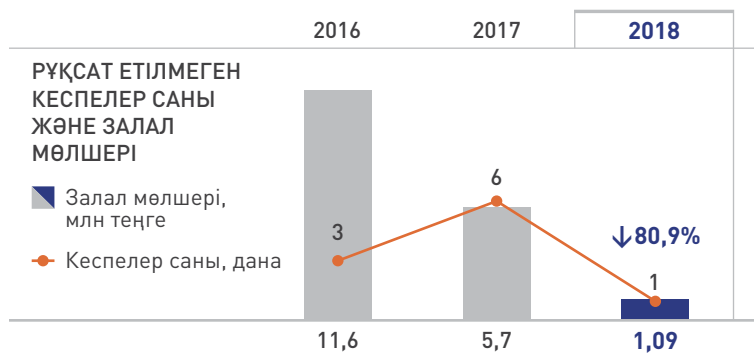
2018 жылғы жағдай бойынша «ҚазТрансОйл» АҚ, ішкі істер аумақтық органдары мен «KMG-Security» ЖШС арасында Атырау, Қарағанды, Батыс Қазақстан, Павлодар және Оңтүстік Қазақстан облыстарында ынтымақтастық туралы меморандумдар жасалды.

Солтүстік Қазақстан облысында «Петерфельд» БҚДҚ-да күзет қызметін «Qazaq security» ЖШС атқарады.

Құбырларды қорғау жүйесін жетілдіру активтердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы «ҚазТрансОйл» АҚ қызметінің басты басымдығы болып табылады. Компания «Терроризмге қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының нормаларын ескере отырып әзірленген Компанияның объектілерін инженерлік-техникалық қауіпсіздік құралдарымен (ИТҚҚ) 2022 жылға дейінгі жарақтандыру жоспарына сәйкес ИТҚҚ енгізу жөніндегі іс-шараларды белсенді іске асырады. Осы Жоспарға сәйкес өндірістік және технологиялық объектілерде күзет-периметрлік сигнал беру және бейнебақылау жүйесін енгізу жүзеге асырылуда.

ТАУАР-МАТЕРИАЛДЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАРДЫ КЕСУ ЖӘНЕ ҰРЛАУ

2018 жылы «Қаламқас-Қаражанбас-Ақтау» магистральдық мұнай құбырында бір рұқсатсыз кесу жасалды, одан келген шығын 1,09 млн теңгені құрады, бұл 2017 жылдың көрсеткішінен 80,9%-ға төмен. «KMG-Security» ЖШС құбырды кесудің салдарынан ҚҚС-пен 1,2 млн теңге мөлшерінде залалды өтеді.

Компания активтерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы белсенді жұмыс нәтижесінде құқыққа қарсы әрекеттер санының айтарлықтай төмендеуіне қол жеткізілді. Алайда «ҚазТрансОйл» АҚ болашақта қол сұғушылықтың алдын алу үшін қауіпсіздікті қамтамасыз ету жүйесін одан әрі дамытуға бағытталған.

2018 жылы «KMG-Security» ЖШС күзететін Компанияның объектілерінде 9 рет тауарлық-материалдық құндылықтар ұрланды, ұрлық салдарынан болған жиынтық шығын - 5,1 млн теңге, оның 1,1 млн теңгесін «KMG-Security» ЖШС өтеді.

Компания оқу-жаттығу және алдын алу күзет-режимдік іс-шараларын, сондай-ақ өндірістік объектілердің қызметкерлерін тарта отырып, болжалды қауіп-қатерлерді іске асыруға байланысты модельдеуші жағдайлар тұрғысынан сабақтарды үнемі өткізуге ұмтылады.

2019 ЖЫЛҒА ЖӘНЕ ОРТА МЕРЗІМДІ ПЕРСПЕКТИВАҒА АРНАЛҒАН ЖОСПАРЛАР

Компания өз активтерінің қауіпсіздігін арттыруға бағытталған іс-шараларды, оның ішінде:

- «Өзен – Атырау – Самара» магистральдық мұнай құбырында ағып кетуді анықтаудың гидроакустикалық жүйесін енгізу;
- ИТҚҚ объектілерін жарақтандыру жоспарын, сондай-ақ іске асыру көлемдері мен мерзімдерін өзектендіру (Қазақстан Республикасының терроризмге қарсы іс-қимыл талаптарына сәйкес және Компания объектілерінің қорғалуын күшейту мақсатында);
- ИТҚҚ объектілерін олардың санаттары мен Компанияның бекітілген жоспарлары мен стандарттарына сәйкес жарақтандыру жөніндегі іс-шараларды орындауды жалғастыру;
- «ҚҚҚ» ЖШС мен және «МұнайТас» ЖШС-мен осы компаниялардың объектілерінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету мәселелері бойынша өзара іс-қимыл жасау;
- террористік қауіп-қатерлерге, мұнай мен тауар-материалдық құндылықтарды ұрлауға қарсы іс-қимыл мәселелері және қылмыстық істерді тергеп-тексеруге және сот процестеріне байланысты іс-шаралар бойынша құқық қорғау органдарымен өзара іс-қимыл жасау; бірлескен оқу-жаттығулар өткізу;
- Компанияның мүлктік және мүлктік емес мүдделерін бұзу фактілері бойынша «ҚазТрансОйл» АҚ-да қызметтік тергеу жүргізу регламентін әзірлеу.

83,3% -ға

қысқарды құбырларға кесіп қосылу саны 2018 жылы

АҚПАРАТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІК

«ҚазТрансОйл» АҚ-тың алдыңғы қатарлы ақпараттық технологияларды цифрландыру және енгізу жөніндегі ағымдағы жобалары мен жоспарлары ақпараттық қауіпсіздік саласында белгілі бір тәуекелдермен ұштасады. Осы тәуекелдерді басқару үшін компанияда Қазақстан Республикасы заңнамасының және ISO/IEC 27001 халықаралық стандартының талаптарына сәйкес ұйымдастырылған ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесі (АҚБЖ) жұмыс істейді.

Компания АҚБЖ жетілдіру бойынша ішкі корпоративтік жоспарды іске асыра отырып, ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесін дамытуға ұмтылады. Осы саладағы жұмысты корпоративтік және ақпараттық қауіпсіздік департаменті үйлестіреді. Негізгі ішкі құжаттар:

- «ҚазТрансОйл» АҚ Ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы саясаты;
- «ҚазТрансОйл» АҚ Ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесі бойынша нұсқаулық;
- «ҚазТрансОйл» АҚ Ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару қағидалары;
- «ҚазТрансОйл» АҚ Ақпараттық қауіпсіздік инциденттерін басқару қағидалары;
- «ҚазТрансОйл» АҚ ақпаратты ашу жөніндегі нұсқаулық.

2018 жылы «ҚазТрансОйл» АҚ-тың МАЖ құжаттарын басқару қағидаларының талаптарына сәйкес ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы саясаты қайта өңделді. Құжаттың жаңа нұсқасында Компания басшылығының ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге бейілділігі анықталды.

Қазақстан Республикасы заңнамасының өзгеруіне, сондай-ақ «ҚазТрансОйл» АҚ Жарғысына өзгерістер мен толықтырулар енгізілуіне байланысты, «ҚазТрансОйл» АҚ ақпаратты ашу жөніндегі нұсқаулығы әзірленді. «ҚазТрансОйл» АҚ ақпаратты ашу жөніндегі нұсқаулығы ақпаратқа қол жеткізу санаттарын, сондай-ақ ақпаратты ашу мен қорғауға қойылатын жалпы талаптарды анықтайды.

АҚПАРАТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІК САЛАСЫНДАҒЫ ТАЛАПТАРДЫ САҚТАУ ЖӘНЕ ҚАҚТЫҒЫСТАРҒА ДЕН ҚОЮ

Компанияда ақпараттық қауіпсіздікті бұзу жағдайлары есепке алынады. Қақтығыстардың сындылығының үш деңгейі бар: жоғары, орташа және төмен.

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ-ТЫҢ АҚПАРАТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІГІНЕ БАЙЛАНЫСТЫ ҚАҚТЫҒЫСТАРДЫҢ СЫНИ ДЕҢГЕЙЛЕРІНІҢ ЖІКТЕЛУІ»

ЖОҒАРЫ ДЕҢГЕЙДЕГІ СЫНИЛЫҚ	Осы қақтығыс бизнесті жүргізудің үздіксіздігіне елеулі әсер етті, персоналға және/немесе ақпараттық активтерге елеулі залал келтірілді
ОРТАША ДЕҢГЕЙДЕГІ СЫНИЛЫҚ	Осы қақтығыс бизнесті жүргізу үздіксіздігіне елеулі әсер етуі мүмкін (бірақ әсер еткен жоқ) немесе бизнесті жүргізу үздіксіздігіне елеусіз әсер етті, персоналға және/немесе ақпараттық активтерге елеусіз залал келтірілді
ТӨМЕН ДЕҢГЕЙДЕГІ СЫНИЛЫҚ	Осы қақтығыс бизнесті жүргізу үздіксіздігіне әсер етпеген, персоналға және/немесе ақпараттық активтерге залал келтірілді

Қақтығысқа әрекет ету процесі сындылық деңгейіне байланысты ерекшеленеді. Егер қақтығыс жоғары немесе орта деңгейдегі санатқа түссе, онда ол регламенттелген әрекет ету схемасына сәйкес жіберіледі. Егер қақтығыс сындылықтың төмен деңгейіне жататын болса, онда ол тіркеледі, бірақ тексерілмейді.

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ-ТЫҢ АҚПАРАТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІГІНЕ БАЙЛАНЫСТЫ КҮРДЕЛІЛІГІ ЖОҒАРЫ ЖӘНЕ ОРТАША ДЕҢГЕЙДЕГІ ҚАҚТЫҒЫСҚА ДЕН ҚОЮ СХЕМАСЫ

- 1 АҚПАРАТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІКТІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУГЕ ЖАУАПТЫНЫ АҚПАРАТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІКТЕГІ БАРЛЫҚ БАЙҚАЛАТЫН НЕМЕСЕ ӘЛЕУЕТТІ ОСАЛДЫҚТАР ТУРАЛЫ ХАБАРДАР ЕТУ
- 2 ОҚИҒАНЫ/ҚАҚТЫҒЫСТЫ ТІРКЕУ
- 3 ҚАҚТЫҒЫСТЫҢ СЫНЫПТАМАСЫ
- 4 ҚҰРЫЛЫМДЫҚ БӨЛІМШЕ БАСШЫСЫН ҚАҚТЫҒЫС ТУРАЛЫ ХАБАРДАР ЕТУ
- 5 ҚАҚТЫҒЫСТЫ ЗЕРТТЕУ
- 6 ҚАҚТЫҒЫС САЛДАРЫН ЖОЮ

Компания барлық қолданыстағы және енгізілетін АТ-жүйелерде ақпараттық қауіпсіздік талаптарының сақталуына тұрақты бақылауды жүзеге асырады және АҚБЖ жетілдіру бойынша жыл сайынғы жоспарға сәйкес ақпараттық қауіпсіздік мәселелерін басқару шеңберінде іс-шаралардың кең тізбесін іске асырады, ол мыналарды қоса алады:

- ақпараттық қауіпсіздікке байланысты тәуекелдерді тоқсан сайын бағалауды жүргізу және тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шараларды әзірлеу;
- АҚБЖ-ның халықаралық талаптарға сәйкестігіне қадағалау аудитін жүргізу;
- ШОК-де корпоративтік регламенттер мен тәсілдерге сәйкестігіне ішкі аудит өткізу;
- әлемдік үздік тәжірибелер мен технологиялар негізінде вирусты қауіп-қатерден қорғауды қамтамасыз ету;
- «ҚазТрансОйл» АҚ қызметкерлері арасында ақпараттық қауіпсіздік мәдениетін дамыту.

2018 жылы қақтығыстардың сынилығы жоғары және орташа деңгейдегі жағдайлар – бизнес жүргізудің үздіксіздігіне айтарлықтай әсер еткен немесе әсер етуі мүмкін жағдайлар тіркелген жоқ.

Желілік қауіпсіздік қатерінен қорғау үшін есепті жылы Qradar ақпараттық қауіпсіздік қақтығыстарын басқару жүйесі енгізілді, ол журнал оқиғаларының және желілік ағындар туралы деректердің нақты уақытында үздіксіз жиналуын жүзеге асырады.

2018 жылғы маусымда Компания Британдық стандарттар институты (BSI Management Systems) жүргізген қадағалау аудитін сәтті өткізді. Аудит шеңберінде ақпаратты қорғау бойынша қолданыстағы корпоративтік процестер тиімді деп танылды. Сондай-ақ Компанияның ҚОЖ АҚБЖ ISO/IEC 27001 халықаралық стандартының талаптарына және корпоративтік құжаттардың ережелеріне сәйкестігіне ішкі аудит жүргізілді.

Компания қызметкерлердің ақпараттық қауіпсіздік мәселелері бойынша хабардар болуын арттыру және ақпараттық қауіпсіздік талаптарын регламенттейтін ішкі құжаттардағы өзгерістер туралы хабардар ету үшін нұсқаулықтар жүргізеді. Есепті жылы Компанияның 185 қызметкеріне және мердігер компаниялардың өкілдеріне, практикадан өтетін студенттерге және т. б. кіріспе нұсқаулық өткізілді.

АҚПАРАТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІК ЖҮЙЕСІН ДАМУ ТУ ЖӨНІНДЕГІ ПИЛОТТЫҚ ЖОБАЛАР

2018 жылы АҚБЖ дамыту шеңберінде бірқатар пилоттық жобалар орындалды:

- биометрия технологиясын пайдалана отырып, персоналдың ақпараттық жүйелерге қол жеткізуін бақылау және жұмыс уақытын есепке алу бойынша «Clickster» пилоттық жобасы сәтті жүзеге асырылды;
- өнімділік үшін залалсыз 5-буынды қауіптерді барынша қорғауға арналған Check Point Appliance 5800 және Check Point SandBlast TE250X Appliance жүйелерін сынау және корпоративтік жүйелердің қауіптерінен алдыңғы қорғау жүргізілді;
- зиянды контенттен қорғауға бағытталған Positive Technologies MultiScanner файлдарын мультисканирлеу жүйесін пилоттық тестілеу және инфрақұрылымдағы деректер ағымында қауіп-қатерлерді анықтауға және бұғаттауға мүмкіндік береді.

2019 ЖЫЛҒА ЖӘНЕ ОРТА МЕРЗІМДІ ПЕРСПЕКТИВАҒА АРНАЛҒАН ЖОСПАРЛАР

Компания барлық қолданыстағы және дамып келе жатқан ат-жүйелерінде ақпараттық қауіпсіздік саласындағы талаптардың сақталуына бақылауды жүзеге асыруды, сондай-ақ ақпараттық қауіпсіздік және ықтимал тәуекелдер мәселелері бойынша өз қызметкерлерінің хабардар болуын арттыруды жалғастырады.

2019 жылы Компания АҚБЖ жетілдіру жөніндегі 2019 жылға арналған жұмыс жоспарына сәйкес жаңа технологияларды белсенді енгізуді жалғастыруға ниетті, оның ішінде:

- ISO/IEC 27001 халықаралық стандартының талаптарына сәйкестікке корпоративтік АҚБЖ қадағалау аудитін жүргізу;
- ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесінің тәуекелдерін бағалау;
- Компанияның құрылымдық бөлімшелерінде АҚБЖ жыл сайынғы ішкі аудиттерін өткізу;
- 2022 жылға дейін киберқауіпсіздік («Қазақстанның киберқалқаны») тұжырымдамасын іске асыру бойынша іс-шаралар жоспарында белгіленген іс-шараларды іске асыру;
- ақпараттық қауіпсіздік мәселелерін басқару саласындағы негізгі құжаттаманы өзектендіру.

О ЖАҒДАЙЫ

жоғары және орта деңгейдегі қақтығыстар

ОРНЫҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ НӘТИЖЕЛЕР

ОРНЫҚТЫ ДАМУДЫ БАСҚАРУ	80
ПЕРСОНАЛДЫ БАСҚАРУ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК САЯСАТ	88
ӨНЕРКӘСІПТІК ҚАУІПСІЗДІК ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ	104
ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ	112
ЭНЕРГИЯ ТҰТЫНУ ЖӘНЕ ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ	120
САТЫП АЛУ ЖҮЙЕСІ ЖӘНЕ ЖЕРГІЛІКТІ ҚАМТУДЫ ДАМУ	124

11,8%

парниктік газдардың тура
шығарындыларының жалпы көлемінің
азаяуы

4,69

Ш.О.Т./МЛН ТОНН-КМ,
мұнай тасымалдаудың энергия сыйымдылығы

ОРНЫҚТЫ ДАМУДЫ БАСҚАРУ

ОРНЫҚТЫ ДАМУДЫ БАСҚАРУ

Орнықты дамуды басқаруға теңдестірілген тәсіл «ҚазТрансОйл»АҚ-тың ұзақ мерзімді дамуы мен бәсекеге қабілеттілігінің кепілі болып табылады. Ұлттық оператор, сондай-ақ ірі жұмыс беруші және салық төлеуші бола отырып, Компания ел экономикасын дамытуға, орын алған аймақтардағы өмір сүру деңгейін жақсартуға, қолайлы және қауіпсіз еңбек жағдайларын жасауға, сондай-ақ өз қызметкерлерінің кәсіби өсуі үшін мүмкіндіктерге үлес қосады.

Орнықты даму және корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік қағидаттары корпоративтік мәдениеттің ажырамас бөлігі болып табылады және Компанияның күнделікті операциялық қызметіне кіріктірілген. Компанияның орнықты даму саласындағы басымдықтары: **GRI 102-16**

- бизнес қызметінің тиімділігі мен үздіксіздігін қамтамасыз ету;
- қоршаған ортаға теріс әсерді азайту;
- табиғи ресурстарды тиімді және ұтымды пайдалану;
- қызметкерлерді кәсіби дамыту және әлеуметтік қолдау;
- өндірістік қауіпсіздікті қамтамасыз ету болып табылады.

Орнықты дамуды басқару – «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2025 жылға дейінгі Даму стратегиясы бағыттарының бірі. Осы саладағы нәтижелілікті арттыру Компания үшін басымдық болып табылады. Осыған байланысты Компания орнықты даму саласында әртүрлі стратегиялық бастамаларды жоспарлады, олардың әрқайсысы үшін нақты іс-шаралар, мерзімдер және оларды іске асыруға жауапты тұлғалар анықталды. Қойылған мақсаттарға қол жеткізу жөніндегі ілшерілеу тұрақты негізде бақыланады.

КОМПАНИЯНЫҢ ОРНЫҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАСТАМАЛАРЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫ ІСКЕ АСЫРУ НӘТИЖЕЛЕРІ

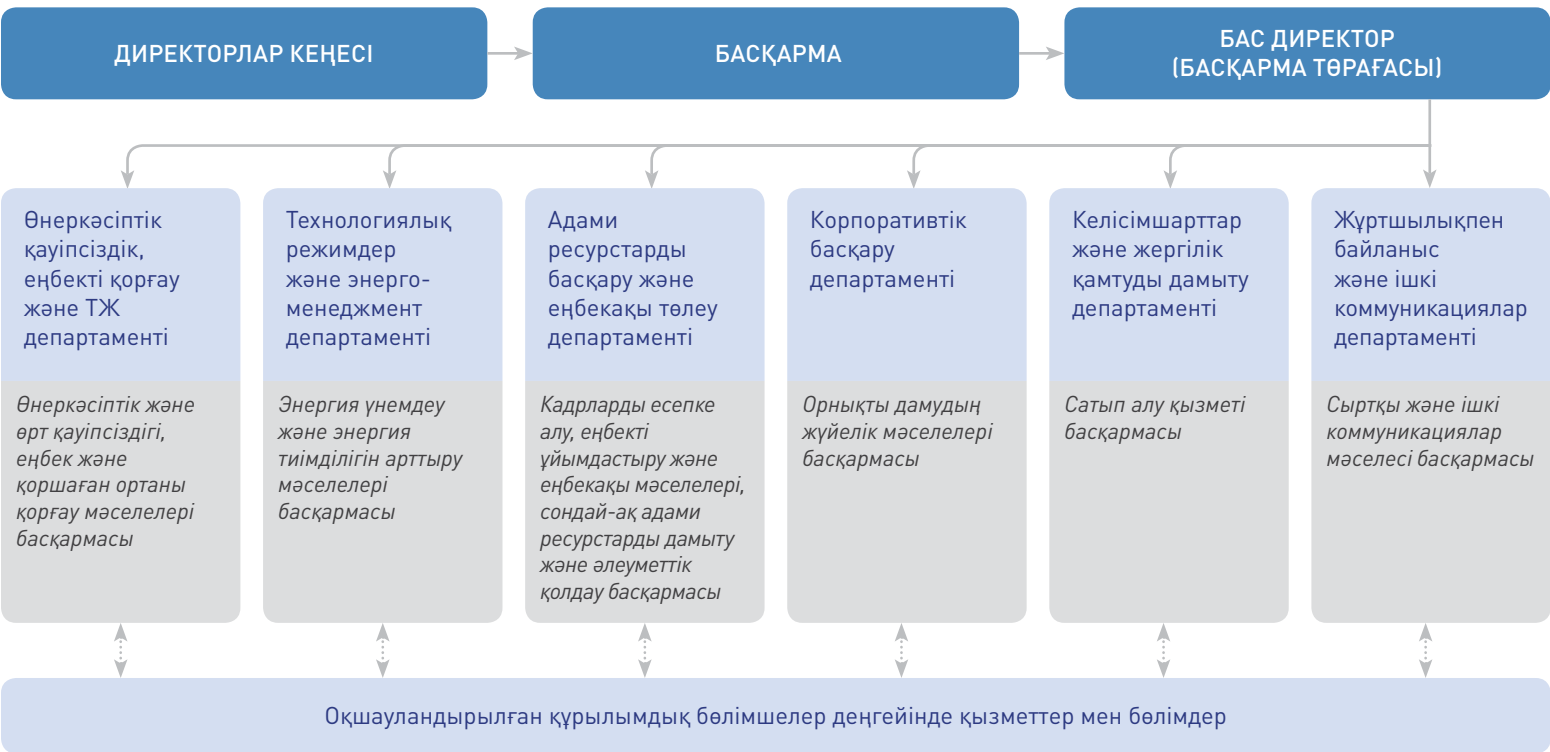
Орнықты даму мәселелерін басқару «ҚазТрансОйл» АҚ Корпоративтік басқару жүйесіне кіріктірілген және Компанияның барлық ұйымдастырушылық деңгейлерінде жүзеге асырылады.

Компанияның Директорлар кеңесі мен менеджменті Компанияның экологиялық, әлеуметтік және экономикалық әсерін басқару үдерісіне белсенді тартылған және орнықты даму мәселелерін жүйелі түрде қарайды.

2018 жылы Басқарма жанынан Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау комитетін (ЕҚ, ӨҚ және ҚОҚ комитеті) құру туралы шешім қабылданды. 2019 жылдан бастап ЕҚ, ӨҚ және ҚОҚ комитеті орнықты дамуды басқару мәселелері бойынша белсенді қызметті бастайды, сондай-ақ Басқарма жанындағы өз құзыреті шегінде өнеркәсіптік, өрт және көлік қауіпсіздігі, еңбек пен денсаулықты қорғау, ресурстарды ұтымды пайдалану, қоршаған ортаны қорғау және өзге де іс-шаралар саласында басқарма жанындағы тұрақты жұмыс істейтін консультативтік-кеңесші орган болып табылады.

2018 жылы Компания құрылымын қайта ұйымдастырудың аяқталуына байланысты, орнықты дамудың жекелеген мәселелерін басқаруды енді Компанияның орталық аппараты деңгейінде бейінді департаменттер жүзеге асырады, ал ҚОЖ деңгейінде персоналмен жұмыс істеу, еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік, сондай-ақ қоршаған ортаны қорғау сияқты орнықты дамудың нақты салаларына жетекшілік ететін қызметтер мен бөлімдер жұмыс істейді. Қызметтер мен бөлімдердің жұмысы компанияның орталық аппаратымен тікелей өзара іс-қимыл шеңберінде үйлестіріледі және келісіледі.

ОРНЫҚТЫ ДАМУДЫ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҰЙЫМДЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫ

Компанияның қызметтің экономикалық, экологиялық және әлеуметтік аспектілерін басқаруға деген көзқарасы негізінде орнықты даму саласындағы үздік халықаралық тәжірибелерге бейілділік жатыр. Атап айтқанда, компания мынадай құжаттарда бекітілген қағидаттар мен ережелерге бағдарланады:

- ISO 26000 «Әлеуметтік жауапкершілік жөніндегі нұсқаулық» стандарты;
- Тартымдылық, елеулілік, ден қою қағидаттарын қоса алғанда, AA1000 AccountAbility Principles Standard стандарты және AA1000 Stakeholder Engagement Standard стандарты;
- орнықты даму саласындағы есептілік бойынша GRI стандарттары;

- орнықты даму саласындағы қызметтің жекелеген бағыттары бойынша корпоратившілік құжаттар, олар Компанияның [интернет-ресурсында жария қол жетімділікте орналастырылған](#).

Компания өз қызметінде сондай-ақ БҰҰ-ның Адам құқықтары, еңбек қатынастары, қоршаған ортаны қорғау және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы жанандық шартының қағидаттарын ұстанады. БҰҰ Жанандық шартының қағидаларын ұстану туралы егжей-тегжейлі ашу [Есепке 5-қосымшада берілген. GRI 102-12](#)

Компания қызметкерлердің орнықты дамудың қағидаттары мен құндылықтары туралы хабардар болуын арттыру бойынша жұмыс жүргізеді. Осы саладағы маңызды нәтиже 2018 жылғы күзде «Есептілік және орнықты дамуды басқару саласындағы үздік тәжірибе. Сыртқы сарапшыны тарта отырып, «GRI стандарттары» тақырыбына екі күндік тренинг өткізу болды. Компанияның басшы тұлғаларын қоса алғанда, орталық аппараттың 27 қызметкері оқудан өтті.

БҰҰ-НЫҢ ОРНЫҚТЫ ДАМУ МАҚСАТТАРЫНА ҚОЛ ЖЕТКІЗУДЕГІ ҮЛЕСІ

БҰҰ Бас Ассамблеясы 2015 жылы маңызды экономикалық, әлеуметтік және экологиялық мәселелерді шешуге бағытталған орнықты даму саласында (ТДМ) 17 мақсат қабылдады. Осылайша, орнықты даму саласында жаһандық күн тәртібі қалыптасты.

«ҚазТрансОйл» АҚ бизнесті жауапты жүргізу, корпоративтік басқарудың тиімді тәжірибесі, қоршаған ортаға әсер етуді және персоналды басқару жолымен жекелеген ТДМ-ге қол жеткізуге өз үлесін қосуға ұмтылады. **GRI 102-12**

«ҚазТрансОйл» АҚ
БҰҰ-ның орнықты даму
саласындағы

8 одм
қолдайды

КОМПАНИЯНЫҢ БҰҰ-НЫҢ ОДМ ҚОЛ ЖЕТКІЗУДЕГІ ҮЛЕСІ

3 ХОРОШЕЕ ЗДОРОВЬЕ И БЛАГОПОЛУЧИЕ	Салауатты өмер салтын қамтамасыз ету және кез келген жаста барлықтары үшін игілікке жәрдемдесу <i>Бөлімдерді қараңыз: Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау, қоршаған ортаны қорғау</i>
4 КАЧЕСТВЕННОЕ ОБРАЗОВАНИЕ	Барлығын қамтитын және әділ сапалы білім беруді қамтамасыз ету және барлығы үшін бүкіл өмір бойы оқу мүмкіндігін ынталандыру Қызметкерлерді оқыту және олардың біліктілігін арттыру саласында бағдарламаларды іске асыру <i>Бөлімді қараңыз: Персоналды басқару</i>
6 ЧИСТАЯ ВОДА И САНИТАРИЯ	Су ресурстарының және санитарияның болуын және оларды ұтымды пайдалануды қамтамасыз ету <i>Бөлімді қараңыз: Қоршаған ортаны қорғау</i>
7 НЕДОРОГОСТОЯЩАЯ И ЧИСТАЯ ЭНЕРГИЯ	Қымбат емес, сенімді, орнықты және заманауи энергия көздеріне жалпыға бірдей қол жетімділікті қамтамасыз ету <i>Бөлімді қараңыз: Энергия тұтыну және энергия үнемдеу</i>
8 ДОСТОЙНАЯ РАБОТА И ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ	Түсімді, барлығын қамтитын және орнықты экономикалық өсімге, барлығы үшін толық және өнімді жұмыспен қамтуға және лайықты жұмысқа жәрдемдесу <i>Бөлімдерді қараңыз: Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау, Персоналды басқару, Әлеуметтік саясат</i>
9 ИНДУСТРИАЛИЗАЦИЯ, ИННОВАЦИИ И ИНФРАСТРУКТУРА	Орнықты инфрақұрылым құру, барлығын қамтитын және орнықты индустрияландыруға және инновацияларға жәрдемдесу <i>Бөлімді қараңыз: Цифрландыру және автоматтандыру</i>
13 БОРЬБА С ИЗМЕНЕНИЕМ КЛИМАТА	Климаттың өзгеруімен және және оның салдарымен күрес жөнінде мерзімді шараларды қабылдау <i>Бөлімді қараңыз: Қоршаған ортаны қорғау</i>
16 МИР, ПРАВОСУДИЕ И ЭФФЕКТИВНЫЕ ИНСТИТУТЫ	Орнықты даму мүделерінде бейбіт және ашық қоғамды құруға жәрдемдесу, барлығы үшін сот әділдігіне қол жетімділікті қамтамасыз ету және барлық деңгейлерде тиімді, есепті және кең қатысуға негізделген мекемелер құру <i>Бөлімдерді қараңыз: Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жасау, Корпоративтік әдел, корпоративтік қақтығыстарды және мүдделер қақтығыстарын реттеу, Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат</i>
17 ПАРТНЕРСТВО В ИНТЕРЕСАХ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ	Жүзеге асыру құралдарын бекіту және орнықты даму мүдделерінде Жаһандық серіктестік шеңберінде жұмысты жандандыру <i>Бөлімді қараңыз: Орнықты дамуды басқару</i>

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ ЖАСАУ

Барлық мүдделі тараптармен сыйластыққа, ақпараттық ашықтыққа және міндеттемелерді сақтауға негізделген өзара тиімді және сындарлы қарым-қатынастарды орнату және қолдау «ҚазТрансОйл» АҚ басымдықтарының бірі болып табылады. Компания стейкхолдерлердің түрлі топтарының мүдделерін үйлестіруге, сондай-ақ олардың сұраныстарына жедел ден қоюға назар аударады.

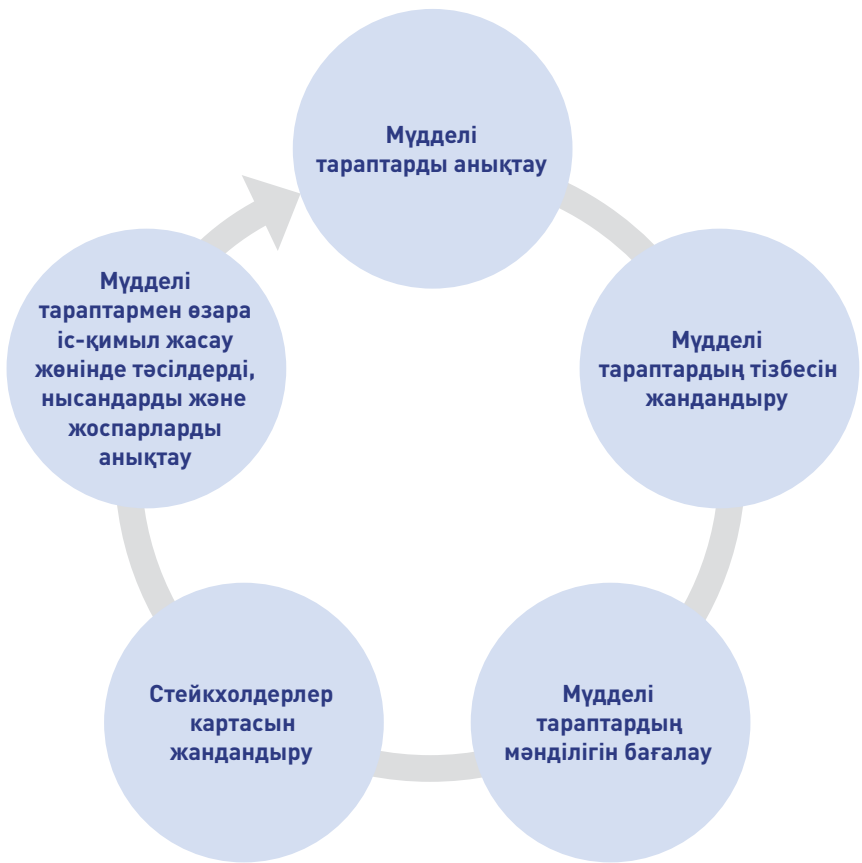
Компанияның мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл саласындағы тәсілі, оның ішінде мынадай ішкі құжаттармен регламенттеледі:

- «ҚазТрансОйл» АҚ Жарғысы;
- «ҚазТрансОйл» АҚ Корпоративтік басқару кодексі;
- «ҚазТрансОйл» АҚ Корпоративтік Әдеп кодексі;
- «ҚазТрансОйл» АҚ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттары;
- «ҚазТрансОйл» АҚ қызметкерлерінің еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт, көлік қауіпсіздігі, қоршаған ортаны қорғау талаптарын сақтау бойынша көшбасшылық және бейілділік кодексі;
- «ҚазТрансОйл» АҚ пен «ҚазТрансОйл» АҚ қызметкерлері арасындағы ұжымдық шарт және т. б. **GRI 102-43**

Компанияда мүдделі тараптардың топтарын анықтау, бағалау және жүйелеу мақсатында стейкхолдерлер картасы әзірленді және бекітілді. Стейкхолдерлер картасын қалыптастыру кезінде Компания стейкхолдерлердің компанияға әсерін бағалауды және өзара іс-қимылдың нақты параметрлері негізінде олардың Компанияға деген қызығушылығының дәрежесін бағалауды жүргізеді. Карта кемінде үш жылда бір рет жаңартылады. Стейкхолдерлердің қолданыстағы картасын Компанияның директорлар кеңесі 2017 жылы бекітті. **GRI 102-42**

Компанияда құрылған мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл процесі мүдделі тараптардың түрлі топтарының мүдделерін уақтылы анықтауға және бағалауға, сондай-ақ өзара іс-қимыл жөніндегі іс-шараларды әзірлеуге мүмкіндік береді. **GRI 102-42**

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ ЖАСАУ ПРОЦЕСІ

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ ЖАСАУ, GRI 102-40, 102-43, 102-44

Мүдделі тараптар	2018 жылы мүдделер саласы	Өзара іс-қимыл жасау тетіктері
АКЦИОНЕРЛЕР ЖӘНЕ ӘСЕР ЕТУ ҰЙЫМДАРЫ		
- Компания акцияларының меншік иелері - Компания қызметіне тікелей немесе жанама әсер ететін ұйымдар	- Акционерлердің құқықтарын қамтамасыз ету - Компания қызметінің операциялық және қаржылық нәтижелері - Акционерлік құнның өсуі және бизнестің тұрақтылығы - Ақпараттық ашықтық - Іскерлік әдеп нормаларын сақтау	- Акционерлердің жалпы жиналыстарын өткізу - Акционерлердің және ықпал ету ұйымдарының сұрауларына жауап дайындау - Корпоративтік есептілікті жариялау - Корпоративтік БАҚ жүйесін пайдалану
МЕМЛЕКЕТТІК ОРГАНДАР		
Заңнамалық актілерді шығару және мемлекет белгілеген жалпыға міндетті тәртіп ережелерінің сақталуын бақылау жөніндегі функцияларды жүзеге асыруға уәкілетті мемлекеттік мекемелер	- Заңнамалық талаптарға сәйкестігі - Корпоративтік басқару тәжірибесі - Қызметтің қоршаған ортаға теріс әсерін азайту - Жұмыс істейтін өңірлердегі экономикалық және әлеуметтік тұрақтылық	- Компанияның мүдделерін қозғайтын нормативтік құқықтық актілер жобаларымен жұмыс істеуге қатысу - Мұнай тасымалдау және су беру мәселелері бойынша жұмыс топтарына, кеңестерге және дөңгелек үстелдерге қатысу - Салық міндеттемелерін орындау - Корпоративтік есептілікті жариялау
ПЕРСОНАЛ		
- Компания менеджменті - Компания қызметкерлері - Кәсіптік одақтар	- Жұмыспен қамту және еңбекақы төлеу - Қауіпсіз және жайлы еңбек жағдайлары - Кәсіби даму және мансаптық өсу үшін мүмкіндіктер беру - Әлеуметтік, оның ішінде ардагерлер мен зейнеткерлерді қолдау - Адам құқықтарын сақтау - Іскерлік әдеп нормаларын сақтау	- Компания қызметкерлерімен ұжымдық және жеке кездесулер өткізу - Қызметкерлермен Ұжымдық шарт ережелерін орындау - Қызметкерлерді оқыту және біліктілігін арттыру - Қызметкерлердің өтініштерін қабылдау үшін «жедел желінің» жұмыс істеуі - Ішкі коммуникациялар арналарының қызмет етуі

Мүдделі тараптар	2018 жылы мүдделер саласы	Өзара іс-қимыл жасау тетіктері
КӨРСЕТІЛЕТІН ҚЫЗМЕТТЕРДІ ТҰТЫНУШЫЛАР ЖӘНЕ СЕРІКТЕСТЕР		
- Компания қызметтерін тұтынушылар (оның ішінде әлеуетті) - Компаниямен өзара тиімді ынтымақтастыққа қатысушылар	- Ұсынылатын қызметтердің уақтылығы және жоғары сапасы - Тарифтік саясат - Бизнестің тұрақтылығы - Ақпараттық ашықтық	- Ынтымақтастық туралы шарттар жасасу - Көрсетілген қызметтердің сапасына қанағаттану деңгейін анықтау мақсатында тұтынушылардан сұрау - Корпоративтік есептілікті жариялау - Корпоративтік БАҚ жүйесін пайдалану - Конференциялар мен көрмелер өткізу - Жеке мәселелер бойынша тұтынушылармен келіссөздер және кездесулер өткізу
ЕНШІЛЕС ЖӘНЕ БІРЛЕСІП БАҚЫЛАНАТЫН ҰЙЫМДАР		
ЕББҰ-ны басқару	- Қаржылық және операциялық нәтижелер - Бизнестің тұрақтылығы - Іскерлік әдеп нормаларын сақтау - Ақпараттық ашықтық	- ЕББҰ басқару органдарына қатысу - ЕББҰ-да басшы лауазымдарға тағайындауды келісу және бекіту - ЕББҰ стратегияларын, бюджеттерін және есептілігін қарау және бекіту - ЕББҰ өкілдерімен кездесулер мен кеңестер өткізу - ЕББҰ аудитін өткізу
ЖҰРТШЫЛЫҚ ЖӘНЕ БАҚ		
- Жергілікті халық - Қоғамдық бірлестіктер, қауымдастықтар және басқа да коммерциялық емес үкіметтік емес ұйымдар мен ұйымдар - Бұқаралық ақпарат құралдары	- Ақпараттық ашықтық - Іскерлік әдеп нормаларын сақтау - Мүдделі тараптардың барлық топтарының мүдделерін қозғайтын көптеген мәселелер	- Корпоративтік есептілікті жариялау - Компанияның қызметі туралы ақпаратты интернет-ресурста және KASE-те жариялау - Қоғамдық тыңдауларды, брифингтерді, баспасөз конференцияларын, Компания басшыларымен сұхбаттарды ұйымдастыру - Салалық комиссиялар мен қоғамдық бірлестіктердің жұмысына қатысу - Көпшілік іс-шараларды ұйымдастыру және оларға қатысу

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ ЖАСАУ (жалғасы), GRI 102-40, 102-43, 102-44

Мүдделі тараптар	2018 жылы мүдделер саласы	Өзара іс-қимыл жасау тетіктері
ҚАРЖЫ ҰЙЫМДАРЫ		
Компанияға қаржылық қызметтерді ұсынатын заңды тұлғалар	- Ақпараттық ашықтық - Қызметтің операциялық және қаржылық нәтижелері - Корпоративтік басқару тәжірибесі • Бизнесінің тұрақтылығы - Іскерлік әдеп нормаларын сақтау	- Корпоративтік есептілікті жариялау - Қаржылық нәтижелерді тоқсан сайын ашу - Екінші деңгейдегі банктермен кездесулер мен келіссөздер ұйымдастыру және шоттар ашу - Рейтинг агенттіктерінің өкілдерімен кездесулер мен тұсаукесерлер өткізу
ӨНІМ БЕРУШІЛЕР ЖӘНЕ МЕРДІГЕРЛЕР		
Компаниямен жасалған жұмыстарды, тауарларды және көрсетілетін қызметтерді сатып алу туралы шартта оның контрагенті ретінде әрекет ететін тұлғалар	- Өзара міндеттемелерді сақтау - Айқынқ, ашық және бәсекелі сатып алу рәсімдері - Бизнесінің тұрақтылығы - Іскерлік әдеп нормаларын сақтау - Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	- Тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді сатып алуды жүргізу және шарттар жасасу - Конференциялар мен көрмелер ұйымдастыру - Жұмыс кеңестерін өткізу - Өнім берушілердің сұрауларына жауап дайындау және іскерлік хат алмасуды жүзеге асыру - БАҚ жарияланымдары
БӘСЕКЕЛЕСТЕР		
Қызмет аясы, мүдделері және мақсаттары Компанияның қызмет аясымен, мүдделерімен және мақсаттарымен бірдей тұлғалар	- Ақпараттық ашықтық - Қызметтің бәсекелестігін қамтамасыз ету - Іскерлік әдеп нормаларын сақтау	- Бірлескен жұмыс топтарына, мамандандырылған көрмелерге, форумдарға және өзге де іс-шараларға қатысу - Мұнай тасымалдаушылардың халықаралық қауымдастығының отырыстарына қатысу

ҚАУЫМДАСТЫҚТАРҒА МҮШЕЛІК

Компания белсенді көзқарасты ұстанады және түрлі кәсіби және салалық бастамалардың қатысушысы болып табылады. Кәсіби тәжірибе алмасу және саланың өзекті міндеттерін шешуге қатысу Компания қызметін тиімді басқарудың маңызды элементі болып табылады.

КОМПАНИЯНЫҢ 2018 ЖЫЛЫ ҚАУЫМДАСТЫҚТАРҒА ЖӘНЕ ӨЗГЕ БІРЛЕСТІКТЕРГЕ ҚАТЫСУЫ GRI 102-12, 102-13

Атауы	Қатысу сипаттамасы
«KAZENERGY» Қазақстан мұнай-газ және энергетика кешені ұйымдарының қауымдастығы	Компания магистральдық мұнай құбыры бойынша ұлттық оператор ретінде ұсынылған. Компания өкілдері осы қауымдастық жанындағы Қазақстан Республикасының мұнай-газ саласын дамыту жөніндегі үйлестіру кеңесінің мүшелері болып табылады.
Қазақстан салық төлеушілер қауымдастығы	Қазақстан салық төлеушілері қауымдастығының негізгі міндеті салық төлеушілердің заңды құқықтары мен мүдделерін қорғауға жәрдемдесу, салық заңнамасындағы өзгерістер туралы уақтылы хабардар ету болып табылады. Компания өкілдері осы қауымдастықтың жұмыс топтарына қатысады және Компанияның салық заңнамасына жоғарыда көрсетілген өзгерістер мен толықтыруларды әзірлеуге қатысуын қамтамасыз етеді.
Мұнай тасымалдаушылардың халықаралық қауымдастығы	Мұнай тасымалдаушылардың халықаралық қауымдастығы (МТХҚ) қатысушы компаниялардың мұнай тасымалдау жүйелерін тиімді дамыту жөніндегі күш-жігерді үйлестіру және мұнайды халықаралық тасымалдаудың тұрақтылығын нығайту үшін құрылған. Таяу және алыс шетелдердің 8 ірі халықаралық мұнай тасымалдау ұйымы және бақылаушы ретінде бір компания МТХҚ мүшелері болып табылады. Қауымдастық мүшелерінің өкілдерінен 3 сараптамалық жұмыс тобы құрылды: энергия тиімділігі, заң мәселелері және мұнай жеткізу бойынша. Тұрақты сараптамалық топтардың жұмысынан басқа, қауымдастық жұмысының негізгі тетіктері Басқарма кеңесінің жарты жылдық отырыстары, конференциялар, көрмелер мен семинарлар, сондай-ақ техникалық сапарлар мен тәжірибе алмасу болып табылады. «ҚазТрансОйл» АҚ бастамасымен 2019 жылғы қыркүйекте Алматы қаласында МТХҚ XII отырысын өткізу жоспарлануда.
Атамекен «ҚР Ұлттық Кәсіпкерлер Палатасы»	«Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық Кәсіпкерлер палатасы іскерлік, инвестициялық ахуалды, тұрақтылықты жақсарту, ұлттық және шетелдік инвесторлар үшін елде бизнес жүргізу шарттарын дамыту үшін құрылған. Аталған ұйымға қатысу бизнестің құқықтары мен мүдделерін қорғауды, барлық кәсіпкерлердің бизнес жұмысының заңнамалық және өзге де нормативтік ережелерін қалыптастыру процесіне кеңінен қамтылуын және тартылуын қамтамасыз етеді.

ПЕРСОНАЛДЫ БАСҚАРУ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК САЯСАТ

ЕЛЕУЛІ ТАҚЫРЫПТАР

- ЕҢБЕК НАРЫҚТАРЫНДА ҚАТЫСУ
- ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ
- ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР МЕН БАСШЫЛЫҚТЫҢ ӨЗАРА ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСЫ
- ОҚУ ЖӘНЕ БІЛІМ БЕРУ
- ӘРАЛУАНДЫҚ ЖӘНЕ ТЕҢ МҮМКІНДІКТЕР
- КЕМСІТУГЕ ЖОЛ БЕРМЕУ

НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАР

- ОРТАЛЫҚ АППАРАТ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІ МЕН ОҚБ БАСШЫЛАРЫ ҮШІН ҚНҚ ЖҮЙЕСІН ЕНГІЗУ
- БІРЫҢҒАЙ ЕҢБЕКАҚЫ ТӨЛЕУ ЖҮЙЕСІН ӨЗІРЛЕУ ШЕҢБЕРІНДЕГІ ЖОБАЛАРДЫ ІСКЕ АСЫРУ ОПЛАТЫ ТРУДА

Қызметкерлерді оқытуға және дамытуға арналған шығындар

на **13,7%**
ұлғайтылды

2,2 млрд теңге
қызметкерлерге әлеуметтік қолдау көрсету шығындары

4 КАЧЕСТВЕННОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

8 ДОСТОЙНАЯ РАБОТА И ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ

16 МИР, ПРАВОСУДИЕ И ЭФФЕКТИВНЫЕ ИНСТИТУТЫ

ПЕРСОНАЛДЫ БАСҚАРУ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК САЯСАТ

«ҚазТрансОйл» АҚ Қазақстан Республикасының аумағындағы ең ірі жұмыс берушілердің бірі болып табылады, сол арқылы жұмыс істеу өңірлерінің экономикалық дамуына және жұмыспен қамтуды қамтамасыз етуге жәрдемдесетін болады.

«ҚазТрансОйл» АҚ қызметкерлері – Компанияның жоғары бәсекелестік ұстанымдарын қамтамасыз ететін негізгі стратегиялық капитал. Сондықтан еңбек жағдайларын, сыйақы және ынталандыру жүйесін үнемі жетілдіру, сондай-ақ қызметкерлерді оқытуды дамыту және әлеуметтік қолдау деңгейін арттыру «ҚазТрансОйл» АҚ кадр саясатының негізгі басымдықтары болып табылады.

Персоналды іріктеу, жалақыны анықтау кезінде, сондай-ақ кадрлық және әлеуметтік саясатты іске асыру кезінде Компания жасы, мәдени, діни, нәсілдік немесе басқа да белгілері бойынша кемсітушілікке жол бермейді. Компания кемсітушіліктің кез келген түрін болдырмауға, балалар мен мәжбүрлі еңбекті пайдалануға, сондай-ақ кадрларды тек кәсіби қабілеттер, білім мен дағдылар негізінде іріктеуге және жылжытуға жәрдем көрсетеді.

Байланыс іс-шараларын іске асыру, бағалаудың ашық жүйесі мен негізгі персоналдың, сондай-ақ басшылардың жұмыс нәтижелері бойынша кері байланыс құралдары арқылы ішкі корпоративтік коммуникацияларды дамытуға және қызметкерлер мен басшылық арасындағы сенімді қарым-қатынасты құруға ерекше назар аударылады.

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАР

- Акционерлер және ықпал етуді ұйымдастыру;
- Персонал және кәсіподақ ұйымдары;
- ЕББҰ;
- Мемлекеттік органдар;
- Жұртшылық және БАҚ.

БАСҚАРУ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН ҚҰРАЛДАРЫ

Персоналды және әлеуметтік саясат мәселелерін басқару екі деңгейде жүзеге асырылады. Орталық аппаратта жұмысты адам ресурстарын басқару және еңбекақы төлеу департаменті, ОҚБ деңгейінде – кадр қызметтері үйлестіреді.

Корпоративтік мәдениет пен ішкі коммуникацияларға қатысты мәселелер қоғаммен байланыс және ішкі коммуникациялар департаментінің жауапкершілік аймағында болады.

Компания кадрлық және әлеуметтік мәселелерді басқару шеңберінде іс-шаралар мен бастамалардың кең тізбесін іске асырады, оның ішінде:

- қызметтің негізгі көрсеткіштерінің нақты орындалу дәрежесі негізінде қызметкерлерге сыйақы беру және бағалау тиімді жүйесі, оның негізінде қызметтің негізгі көрсеткіштері жатыр;
- қызметкерлерді кәсіби оқыту бойынша бағдарламаларды іске асыру;
- қызметкерлер мен олардың отбасылары үшін материалдық және материалдық емес сипаттағы өтемақылардың құрылымын қамтитын әлеуметтік пакет;
- кәсіподақ ұйымдарымен өзара іс-қимыл;
- өзара әрекеттесудің цифрлық арналарын пайдалана отырып құрылған ішкі коммуникацияның прогрессивті жүйесі;
- БАҚ-пен белсенді өзара іс-қимыл және дағдарысқа қарсы регламенттелген коммуникациялардың болуы;
- жыл сайын әкімшілік-басқару қызметкерлері арасында тартылу дәрежесіне және өндірістік қызметкерлер арасында әлеуметтік тұрақтылық дәрежесіне зерттеу жүргізу.

НЕГІЗГІ ІШКІ ҚҰЖАТТАР

- «ҚазТрансОйл» АҚ мен «ҚазТрансОйл» АҚ қызметкерлері арасындағы ұжымдық шарт;
- «ҚазТрансОйл» АҚ әлеуметтік жауапкершілік кодексі;
- «ҚазТрансОйл» АҚ жұмыс істемейтін зейнеткерлер мен мүгедектерді әлеуметтік қолдау регламенті»;
- «ҚазТрансОйл» АҚ Корпоративтік әдеп кодексі;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тағы бос лауазымдарға және жұмысшы кәсіптеріне кадрларды конкурстық іріктеу қағидалары;
- «ҚазТрансОйл» АҚ орталық аппараты қызметкерлерінің еңбегіне ақы төлеу және сыйлықақы беру қағидалары;
- «ҚазТрансОйл» АҚ Жастар саясаты;
- «ҚазТрансОйл» АҚ Ішкі коммуникациялар жөніндегі нұсқаулық.

6 923 адам
персоналдың тізімдік саны

ПЕРСОНАЛДЫҢ САНЫ МЕН ҚҰРЫЛЫМЫ

Есепті кезеңде қызметкерлердің тізімдік саны 2017 жылмен салыстырғанда 3,2%-ға төмендеді және 6 923 адамды құрады. Персонал санының азаюы Компанияның құрылымын қайта ұйымдастыру және бизнес-үдерістерді оңтайландыру бойынша іс-шараларды жүргізуге байланысты. **GRI 102-7**

Қызметкерлердің санын немесе штатын қысқартуға байланысты еңбек қатынастарын бұзу кезінде қызметкерлерді хабардар етудің ең аз мерзімі «ҚазТрансОйл» АҚ пен «ҚазТрансОйл» АҚ қызметкерлері арасындағы Ұжымдық шартта көзделген және Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес бір айды құрайды. **GRI 402-1**

2018 жылы Компания қызметкерлері тарапынан еңбек заңнамасын, оның ішінде санды қысқартуды жүргізуге байланысты сақтамау туралы талап-арыз беру жағдайлары анықталған жоқ.

Компания қызметінің өндірістік ерекшелігіне байланысты қызметкерлер арасындағы ерлер саны дәстүрлі түрде көп бөлігін құрайды. Қызметкерлердің жалпы санынан еркек жынысты қызметкерлердің үлесі 81,9%-ды құрады.

ЖЫНЫСЫ БОЙЫНША БӨЛЕ ОТЫРЫП, ПЕРСОНАЛДЫҢ САНДЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫ, адам. **GRI 102-8**

	2016		2017		2018	
	ер	әйел	ер	әйел	ер	әйел
Орталық аппарат	134	115	132	105	279	176
Оқшауландырылған құрылымдық бөлімшелер ¹	–	–	–	–	5 299	970
Батыс филиалы ²	3 688	1 172	3 256	694	–	–
Шығыс филиалы ²	2 133	514	2 036	339	–	–
БАЕО	25	21	–	–	–	–
ҒТО	37	33	69	76	70	81
Магистральдық суағызғыны басқару ³	–	–	310	87	–	–
Самара, Омск, Мәскеу қалаларындағы өкілдіктер	19	23	23	25	22	26
Барлығы	6 036	1 878	5 826	1 326	5 670	1 253

¹ 2018 жылы тізімдік сан ОҚБ санын есепке ала отырып берілген.

² 2018 жылы саны Батыс және Шығыс филиалдарын есепке алмағанда берілген.

³ 2018 жылы саны магистральдық суағызғыны басқаруды есепке алмағанда берілген.

42,6 жас
персоналдың орташа жасы

БӨЛІМШЕЛЕР БОЙЫНША БӨЛГЕНДЕГІ ПЕРСОНАЛ САНЫ, адам **GRI 102-8**

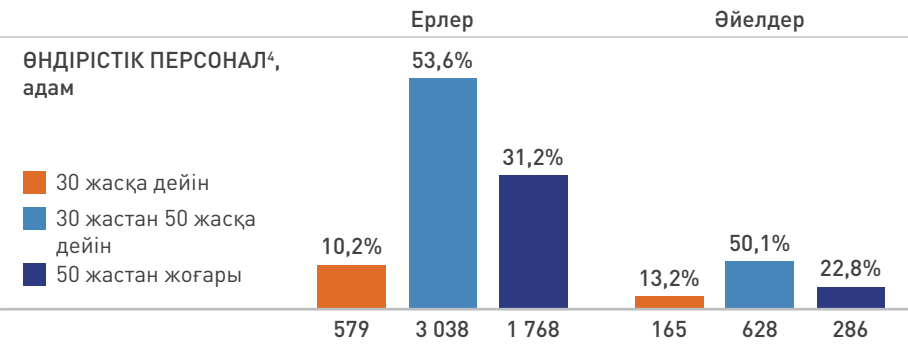
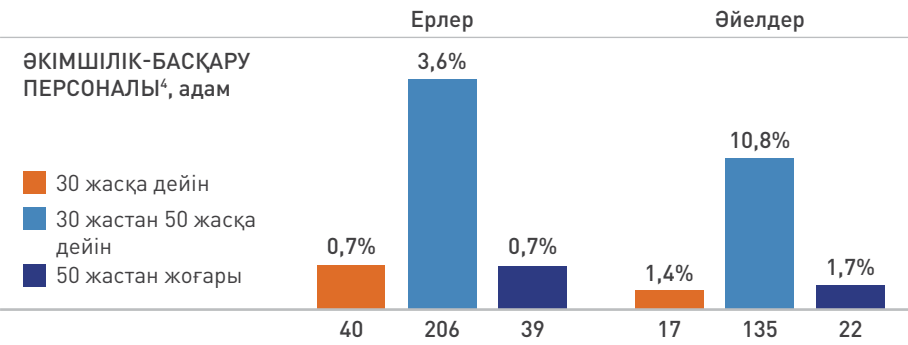
⁴ Жастары бойынша үлесі әр жыныстағы қызметкерлердің әр санатының жалпы тізімдік санынан есептеледі.

⁵ Уақытша қызметкерлер қатарында уақытша болмаған қызметкерлердің орнын ауыстыру уақытында еңбек шарттары жасалған қызметкерлер көрсетілген.

Компания персоналының негізгі үлесін 30-дан 50 жасқа дейінгі қызметкерлер құрайды (57,8%). 2018 жылы персоналдың орташа жасы 42,6 жасты құрады.

Мерзімсіз еңбек шарттары негізінде Компания қызметкерлерінің басым бөлігі– шамамен 99%-ы жұмысқа орналастырылды. Есепті кезеңде толық жұмыспен қамтылған қызметкерлердің үлесі 100%-ды құрады. **GRI 102-8**

2018 жылғы 31 желтоқсанға Компанияның басшы органдарының құрамы **GRI 102-8, 405-1:**

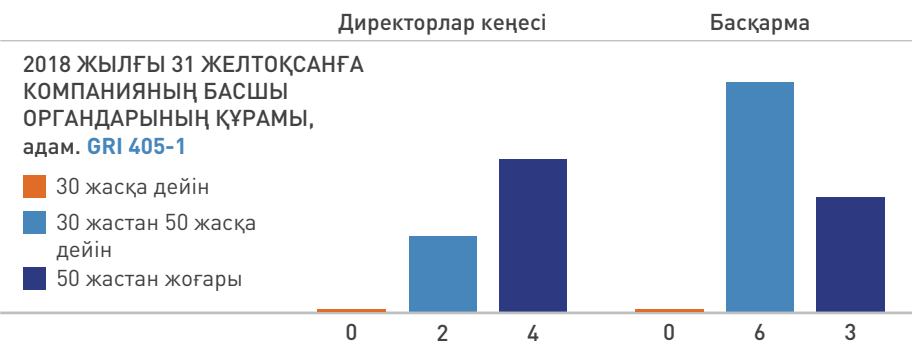

ЖЫНЫСЫ БОЙЫНША БӨЛЕ ОТЫРЫП, ТҰРАҚТЫ ЖӘНЕ УАҚЫТША ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ САНЫ, адам. **GRI 102-8**

	2018	
	Ерлер	Әйелдер
Персоналдың тізімдік саны, оның ішінде:	5 670	1 253
тұрақты	5 628	1 199
уақытша ⁵	42	54

12 жыл

Компания қызметкерлерінің арасындағы орташа еңбек өтілі

Компания қызметінің ерекшелігін ескере отырып, Компания басқару органдарында қызметкерлердің гендерлік әртүрлілігін қолдауға ұмтылады. 2018 жылы «ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының құрамына ерлер де, әйелдер де кірді.

ПЕРСОНАЛДЫ ІРІКТЕУ

Компанияда персоналды іріктеу рәсімі Тестілеу элементтерін қолдана отырып, ашықтық, меритократия қағидаттарын сақтай отырып және кемсітушілікке жол бермей «ҚазТрансОйл» АҚ-дағы бос лауазымдарға және жұмысшы кәсіптеріне конкурстық іріктеу қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады.

2018 жылы қандай да бір белгілер бойынша жұмыс орындарына үміткерлерді немесе қызметкерлерді кемсітуге байланысты жағдайлар тіркелген жоқ. **GRI 406-1**

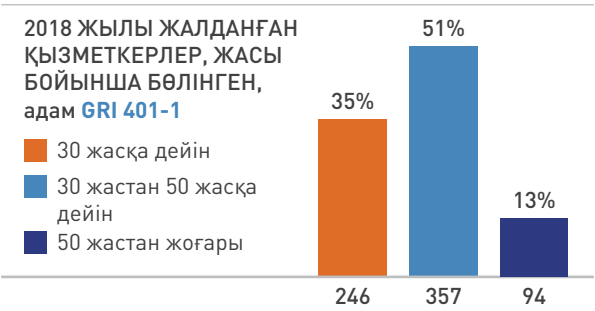
Есепті жылы Компанияға 697 жаңа қызметкер қабылданды, оның ішінде 94 – орталық аппарат қызметкерлері, 603 – ОҚБ қызметкерлері. Жаңадан жалданған қызметкерлердің басым бөлігінің жасы 31-ден 50 жасқа дейін (357 адам), 246 жаңа қызметкер 30 жасқа дейін және 94 қызметкер 50 жастан жоғары жас санатына жатады.

КАДРЛАРДЫҢ ТҰРАҚТАМАУЫ

Тұрақтамаудың төмен деңгейі ұйымның кадрлық құрамның тұрақтылығын қамтамасыз ету қабілетінің индикаторы болып табылады.

2017 жылғы көрсеткішпен салыстырғанда 13,8%-ға төмендеуді көрсете отырып, 2018 жылы кадрлардың тұрақтамау коэффициенті 3,1%-ды құрады. Көрсеткіштің төмендеуіне компанияның лайықты еңбек жағдайларын қамтамасыз ету, материалдық және материалдық емес ынталандыру жүйесін ұйымдастыру, кәсіби оқыту мен мансаптық өсу мүмкіндіктерін ұсыну жөніндегі іс-әрекеттері ықпал етті.

Компания қызметкерлерінің арасындағы орташа еңбек өтілі – 12 жыл.

¹ Кадрлардың тұрақтамау көрсеткіші өз бастамасы бойынша және теріс себептер бойынша жұмыстан босатылған қызметкерлер санының Компания персоналының жыл ішіндегі орташа тізімдік санына қатынасы ретінде айқындалады.

СЫЙАҚЫ ЖӘНЕ ЫНТАЛАНДЫРУ

«ҚазТрансОйл» АҚ қызметкерлерінің сыйақы деңгейі еңбек нарығында бәсекеге қабілетті болып табылады. Компания сондай-ақ еңбекке ақы төлеу жөніндегі жергілікті нормативтік актілерді әзірлеу кезінде кәсіподақ ұйымдарының пікірін ескереді. Қолданыстағы еңбекақы төлеудің корпоративтік жүйесі:

- Қазақстанның ірі компанияларының деңгейіне сәйкес келетін лайықты сыйақы деңгейі;
- тұрақты және ауыспалы (сыйлықақы) бөліктерден тұратын екі компонентті еңбекақы төлеу жүйесі;
- Қазақстандағы инфляция деңгейін негізге ала отырып, өндірістік бөлімшелер қызметкерлерінің жалақысын индексстеу.

КОМПАНИЯНЫҢ ЖҰМЫС ІСТЕЙТІН ӨҢІРЛЕРДЕГІ БАСТАПҚЫ ДЕҢГЕЙДЕГІ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ СТАНДАРТТЫ ЖАЛАҚЫСЫНЫҢ ЖӘНЕ БЕЛГІЛЕНГЕН ЕҢ ТӨМЕНГІ ЖАЛАҚЫНЫҢ ҚАТЫНАСЫ. **GRI 202-1**

	2016 ²	2017 ²	2018 ³	Өзгеріс, %
Жұмыс істейтін өңірлердегі ең төменгі еңбекақы, мың теңге	22,9	24,5	28,3	↑ 15,5
Ерлер				
Компаниядағы бастауыш деңгей қызметкерінің еңбекақысы, мың теңге ²	49,8	57	52,3	↓ 8,2
Жұмыс істейтін өңірлердегі еңбекақыға Компаниядағы ең төменгі еңбекақының қатынасы, есе	2,2	2,3	1,9	–
Әйелдер				
Компаниядағы бастауыш деңгей қызметкерінің еңбекақысы, мың теңге ³	49,3	49,3	52,3	↑ 6,1
Жұмыс істейтін өңірлердегі еңбекақыға Компаниядағы ең төменгі еңбекақының қатынасы, есе	2,2	2	1,9	–

Қызметкерлер біліктілігінің олардың атқаратын лауазымдарына сәйкестігін бағалау, қызметкерлерді оқыту мен дамытуға қажеттілікті айқындау, сондай-ақ қызметкерлердің еңбекақы төлеу деңгейінің олардың біліктілік деңгейіне сәйкестігін айқындау мақсатында 2018 жылы «ҚазТрансОйл» АҚ орталық аппаратының қызметкерлері мен орта буын басшыларын аттестаттау жүргізілді.

Аттестаттау қорытындысы бойынша Компанияның 455 қызметкері арасында орташа балл мүмкін болатын 100%-дың 84% - ын құрады. Аттестаттау нәтижелері бойынша әрбір қызметкер үшін жеке даму жоспары жасалды, оған сәйкес жеке және кәсіби дағдыларды жетілдіру бойынша кәсіптік оқыту жүргізілетін болады.

ҚНҚ ЖҮЙЕСІН ДАМУ

Басқару құрылымын қайта құру нәтижесінде Компанияның орталық аппараты, сондай-ақ ОҚБ қызметкерлерінің жауапкершілігі айтарлықтай артты. Осыған байланысты орталық аппараттың барлық қызметкерлері мен ОҚБ басшылары үшін 2018 жылдан бастап жыл қорытындысы бойынша сыйақы Компанияның стратегиялық мақсаттарына және жеке нәтижелілік көрсеткіштеріне қол жеткізуді ескере отырып, ҚНҚ негізінде төленеді.

Көрсетілген тәсіл шеңберінде ҚНҚ тігінен біріктірілген құрылымы қалыптасады, бұл Компанияның бизнес-процестерінің әрбір жауапты қатысушысы бойынша стратегиялық мақсаттарға қол жеткізу үшін жауапкершілікті бөлуге мүмкіндік береді.

Осы бағалау шеңберінде әрбір бөлімше өзара іс-қимыл жасайтын құрылымдық бөлімшелердің шеңберін, сондай-ақ бағалау жүргізілетін көрсеткіштерді/талаптарды анықтады.

ҚНҚ жүйесін дамыту шеңберінде өңделетін ақпарат көлемінің артуына байланысты 2018 жылы ҚНҚ жүйесін автоматтандыру жобасы басталды («процестерді цифрландыру және автоматтандыру» бөлімін қараңыз).

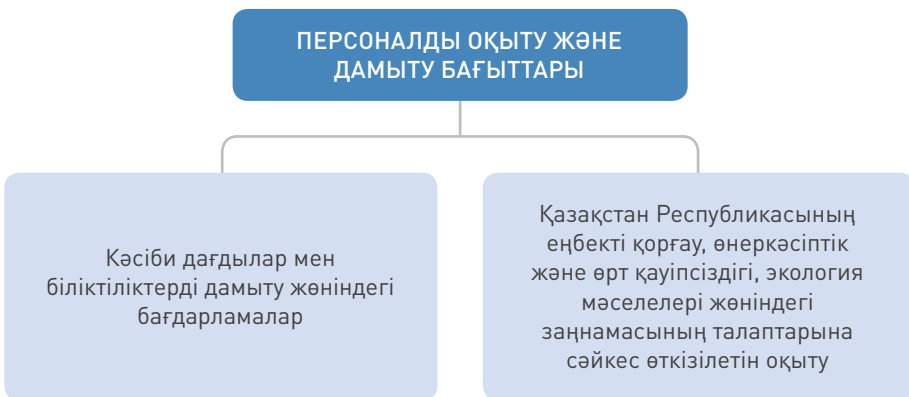
ОҚЫТУ ЖӘНЕ ДАМУ

Қызметкерлерді оқыту және біліктілік деңгейін арттыру «ҚазТрансОйл» АҚ-тың басым бағыттарының бірі болып табылады. Кәсіби дайындықтың жоғары деңгейі - Компания жұмысының сенімділігі мен тиімділігінің негізгі факторы.

Компания қызметкерлердің дамуын тұтас жоба ретінде қарастырады, ол өндірістік міндеттерді шешу үшін қажетті қызметкерлердің біліктілік деңгейін қамтамасыз етеді, Компания қызметкерлерінің адалдығының өсуіне ықпал етеді, ұжымда қолайлы әлеуметтік ахуал жасайды және корпоративтік мәдениеттің дамуына тікелей ықпал етеді.

Компанияда персоналды оқытудың қолданыстағы жүйесі – қызметкерлердің алдына қойылған міндеттерді іске асыру үшін қажетті білім мен дағдыларды алу немесе дамыту үшін біліктілікті арттыру курстарынан тұрақты түрде (әрбір қызметкер үшін жылына кемінде 1, бірақ жылына кемінде 3 оқыту іс-шарасы) өту арқылы Компанияның әрбір қызметкеріне кәсіби дамуына тең мүмкіндіктер беру және қолдау көрсету.

ПЕРСОНАЛДЫ ОҚЫТУ ЖӘНЕ ДАМУ БАҒЫТТАРЫ. GRI 404-2

2018 жылы персоналды оқыту және дамыту бағдарламалары бойынша 683 іс-шара өткізілді. 2018 жылы оқудың жалпы құны 449 млн теңгені құрады, бұл 2017 жылдың көрсеткішінен 13,6%-ға жоғары.

НАЗАРБАЕВ УНИВЕРСИТЕТІ СТУДЕНТТЕРІНІҢ КОМПАНИЯҒА ҚАРАП КЕЛУІ

Назарбаев Университеті студенттерінің Компанияға баруы 2018 жылдың қыркүйегінде Назарбаев Университетінің студенттері «ҚазТрансОйл» АҚ орталық аппаратына, Қарағанды мұнай құбыры басқармасының кеңсесіне және «Атасу» БМАС-ға барды. Студенттер арасында химиялық инженерия, машина жасау және математика мектептерінің оқушылары болды.

Орталық аппарат кеңсесінде студенттер үшін Компания жұмысының негізгі бағыттары туралы таныстырылым ұсынылды. Кездесу соңында студенттер Бас диспетчерлік басқарманың жұмысымен танысты. «Атасу» БМАС-та болашақ инженерлер бір күн өткізді, онда олар өндірістік процестің барлық кезеңдерімен толық танысты. Бұл іс-шара «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының (Басқарма төрағасының) жеке бастамасы бойынша ұйымдастырылды.

683 ІС-ШАРА

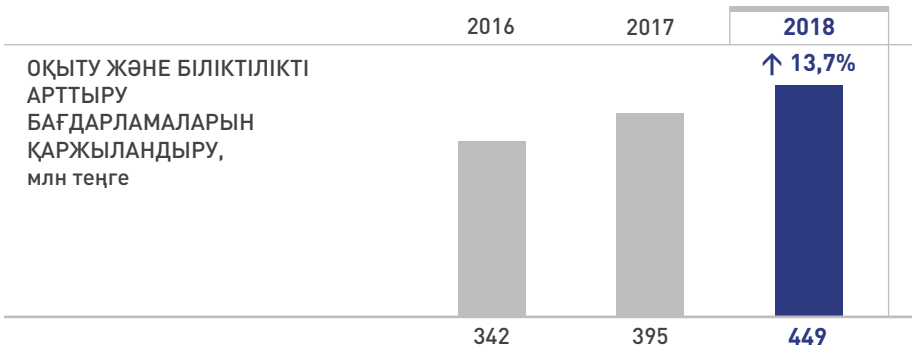
2018 жылы персоналды оқыту және дамыту бағдарламалары бойынша

«ҚазТрансОйл» АҚ-та «ҚазТрансОйл» АҚ ҰҒО филиалының Оқу орталығы (Ақтау қаласы) жұмыс істейді, ол бейінді оқыту жүйесінде үйлестіруші қызметін атқарады, өндірістік оқыту және дамыту жөніндегі бағдарламаларды іске асыру үшін база мен жағдайлар жасайды. Мәселен, 2018 жылы Оқу орталығы базасында өндірістік қызметкерлер санынан 12 444 қызметкер, оның 9 933-і – жұмысшы персонал даярлаудан, қайта даярлаудан өтті. **GRI 404-2**

Компанияда кадрларды қайта даярлау қызметкерлердің біліктілік деңгейін арттыруға ғана емес, сондай-ақ басқа жұмысқа ауыстырылған жағдайда одан әрі жұмысқа орналасу мүмкіндігін арттыру, қызметкерлер санын немесе штатын оңтайландыру үшін олардың аралас мамандық алуына да бағытталған.

Көптеген жылдар бойы компанияда «Жас маман» бағдарламасы табысты жүзеге асырылуда. Бағдарламаның мақсаты – жоғары оқу орындарының үздік түлектерін тарту және болашақ мамандарды даярлау арнасын құру, компанияның жас мамандарға деген сұранысын қамтамасыз ету. Осы бағдарлама шеңберінде 2018 жылы Компанияның құрылымдық бөлімшелерінде бейінді отандық және шетелдік жоғары оқу орындарының 104 студенті оқу-өндірістік тәжірибеден өтті.

«Жас маман» бағдарламасына қабылдау үміткерлердің үлгерімін, жеке және іскерлік қасиеттерін жан-жақты талдау негізінде жүзеге асырылады. Жоғары оқу орындарының студенттерін іріктеу 3-курстан басталады. Жас мамандарды даярлау бағдарламасы Компанияның құрылымдық бөлімшелерінің нысандарында өндірістік тәжірибеден өтуді көздейді. Өндірістік іс-тәжірибеден өту кезінде студентке Компания таңдалған бейін бойынша жұмыс орнын ұсынады. Әр студентке тәжірибелі қызметкерлер арасынан тәлімгер бекітіледі. ОҚБ-да тәжірибеден өту кезеңінде тәлімгердің тарапынан оң сипаттама және қолдау болған жағдайда, 3-4-курс студенттерінің еңбегіне ақы төлеу 2-разрядты жұмысшының тарифтік мөлшерлемесі бойынша жүргізіледі. Дипломдық жұмысты сәтті қорғаған жағдайда Компания жас маман ретінде жұмысқа орналасуды ұсына алады.

КАДРЛЫҚ РЕЗЕРВ

«ҚазТрансОйл» АҚ оқудан өткен және өндірістік процестерде практикалық жұмыс тәжірибесі бар қызметкерлердің қызметтік өсуі мен дамуын қамтамасыз етуге ұмтылады. Компания қызметкерлерді кәсіби дағдыларды өзекті жағдайда ұстауды және орын ауыстыру және жұмыстан босату жағдайында ақпаратты беруді көтермелей отырып, жинақталған білім мен тәжірибеге қол жеткізуді ұсынады. Сондай-ақ Компанияда тәлімгерлік дамуда, қызметкерлер өз әріптестерімен тәжірибе алмасып, білім алады.

Компанияның кадр резервін қалыптастыру және дамыту саласындағы пайымы – Компанияның стратегиялық мақсаттарына қол жеткізуде, корпоративтік мәдениетті дамытуда, үздік бизнес-тәжірибелер мен корпоративтік дәстүрлердің сабақтастығын қамтамасыз етуге қабілетті, ішкі кадр әлеуетін тұрақты арттыру және жеке басқару кадрларын тәрбиелеу арқылы барлық ұйымдастырушылық деңгейлерде перспективалық, жоғары кәсіби және жоғары нәтижелерге қол жеткізуге уәжді қызметкерлердің болуы.

2010 жылдан бастап Компанияның кадрлық резервінен 27 қызметкер басқару қызметіне тағайындалды.

ӘЛЕУМЕТТІК САЯСАТ

Әлеуметтік саясатты іске асыру Компанияның маңызды міндеттерінің бірі болып табылады және бүгінгі күні Компанияның мемлекеттік стандарттары мен талаптарына, сондай-ақ ішкі құжаттарына толық сәйкес келеді. Әлеуметтік саясатты іске асырудың негізі 2016 жылғы 27 желтоқсандағы «ҚазТрансОйл» АҚ пен «ҚазТрансОйл» АҚ қызметкерлері арасындағы ұжымдық шарт болып табылады.

2018 жылы Ұжымдық шартқа қосымша келісім жасалды, Компанияның өндірістік объектілерінің қызметкерлерін 8 сағаттық және ауысым режимдерімен тамақтандыру пункттерінде тегін түскі аспен, ал өндірістік объектілерде тамақтану пункттері болмаған жағдайда құрғақ үлеспен қамтамасыз ету негізгі толықтырулардың бірі болды.

Есепті жылы сондай-ақ – әлеуметтік мәселелерді басқару саласында жаңа құжат – «ҚазТрансОйл» АҚ жұмыс істемейтін зейнеткерлер мен мүгедектерді әлеуметтік қолдау регламенті әзірленді.

Компания сала ардагерлеріне қамқорлық көрсетуде. Жұмыс істемейтін зейнеткерлер мен мүгедектерді әлеуметтік қолдау регламентінің шеңберінде «ҚазТрансОйл» АҚ-та зейнеткерлікке шыққан кезде міндетті материалдық көмек көрсетуден басқа, ұлттық, мемлекеттік және кәсіби мерекелерге ай сайынғы ақшалай төлемдер мен материалдық көмек көзделген.

Компания өз қызметкерлеріне қызметкерлердің 100% қамтылған Ұжымдық шартта көзделген қызметкерлердің және олардың отбасы мүшелерінің өмір сүру жағдайларын жақсартуға бағытталған кепілдендірілген әлеуметтік дестені ұсынады¹. **GRI 102-41**

Компанияның әлеуметтік дестесіне мыналар кіреді:

- әлеуметтік және оқу демалыстары;
- бала тууына байланысты демалыс;
- жаңа туған баланы (балаларды) асырап алуға байланысты демалыстар;
- төленетін қысқа мерзімді демалыстар: қызметкер некеге тұрған кезде, қызметкердің бала тууына байланысты (әкесіне), қызметкердің жақын туыстарының қайтыс болуына байланысты;
- ата-аналарын қоса алғанда, қызметкер мен оның отбасы мүшелері үшін ерікті медициналық сақтандыруды ресімдеу мүмкіндігі. **GRI 401-2, 403-6**

ЖАС МАМАНДАР КЕҢЕСІ

«ҚазТрансОйл» АҚ-та Жас мамандар кеңесі 2016 жылы жасы 34 жасқа дейінгі қызметкерлерді біріктіру, олардың Компанияда әлеуметтік және кәсіби тұрғыдан бейімделуіне, кәсіптік өсуіне жәрдемдесу, жастардың әлеуметтік және тұрмыстық мәселелерін шешу үшін құрылған. Қысқа уақыт ішінде Жас мамандар кеңесінің мүшелері нормативтік құқықтық құжаттарды әзірлеуден бастап Компаниядағы мәдени-бұқаралық іс-шараларға табысты қатысуға дейін үлкен жұмыстарды атқарды.

Компания 2018 жылы Ұжымдық шартта бекітілген барлық міндеттемелерді орындады. Компанияның өз қызметкерлері мен олардың отбасы мүшелерін әлеуметтік қолдауға бағытталған шығындары шамамен 2,2 млрд теңгені құрады.

Негізгі әлеуметтік жеңілдіктермен және төлемдермен қатар Компанияда сондай-ақ мыналар көзделген:

- бала 1,5 жасқа толғанға дейін бала күтімі бойынша демалыстағы қызметкерлерге ай сайынғы жәрдемақы төлеу;
- ұжымның әйел бөлігіне қосымша қолдау көрсету - Компания жас балалары бар әйелдерге жұмыс уақытының икемді кестесін қамтамасыз етеді;
- 1,5 жастан 6 жасқа дейінгі баланы (балаларды) күтіп-ұстауға ай сайынғы төлемдер 15 мың теңге сомасында;
- қызметкерлердің 12 жасқа дейінгі балаларына жаңа жылдық сыйлықтар тапсыру.

Әлеуметтік қолдаудың жоғары деңгейі мен әлеуметтік пакеттің тұрақты жақсаруының арқасында Компанияда бала үш жасқа толғанға дейін оның күтіміне байланысты демалыс аяқталған соң жұмысқа шыққан қызметкерлердің көрсеткіші жоғары (100%).

БАЛА ҮШ ЖАСҚА ТОЛҒАНҒА ДЕЙІН ОНЫҢ КҮТІМІНЕ БАЙЛАНЫСТЫ ДЕМАЛЫС АЯҚТАЛҒАН СОҢ ЖҰМЫСҚА ШЫҚҚАН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ КОЭФФИЦИЕНТІ. **GRI 401-3**

	Ана болуы/әке болуы бойынша демалыс алған қызметкерлердің саны		Ана болуы/әке болуы бойынша демалысы аяқталғаннан кейін жұмысқа оралған қызметкерлер саны		Ана болуы/әке болуы бойынша демалысы аяқталғаннан кейін жұмысқа шыққа қызметкерлер үлесі, %
	Ерлер	Әйелдер	Ерлер	Әйелдер	
Орталық аппарат	0	13	0	4	6
Оқшауландырыл-ған құрылымдық бөлімшелер	7	91	5	57	94
FTO	0	8	0	0	–
Самара,Омск, Мәскеу қалаларындағы өкілдіктер	0	1	0	0	–
Жиыны	7	113	5	61	–
Жалпы саны	120		66		100

104 студент

«ҚазТрансОйл» АҚ-та оқу-өндірістік практикадан өтті

¹ Ұжымдық шартқа «Қазтрансойл» АҚ өкілдіктерінің қызметкерлері енгізілмеген.

АЛМАТЫ ҚАЛАСЫНДАҒЫ СПАРТАКИАДА

Тамыз айында Алматы қаласында Спартакиада өткізілді, оған ОҚБ мен ЕББҰ қоса алғанда, 16 команда қатысты. «ҚазТрансОйл» АҚ 320 астам споршысы мини-футболдан, волейболдан өткен салалық Спартакиадада бәсекеге түсіп, аралас эстафета, үстел теннисі, арқан тарту және гір спорты бойынша өткен жарыстарда өздерінің ептіліктерін көрсетті.

ЖАСТАР САЯСАТЫ

«ҚазТрансОйл» АҚ-та «ҚазТрансОйл» АҚ Жастар саясатында бекітілген жас кадрлармен жұмыс істеу және Компанияда жұмыс істеуге жас мамандарды тарту жөніндегі кешенді тәсіл іске асырылады.

ЖОО студенттері мен колледж оқушылары жазғы демалыс кезінде Компанияда ақы төленетін практикадан өте алады. Жұмысқа қабылдаған кезде жас мамандарға тәлімгер бекітіп беріледі және жыл бойына тимбилдинг жөніндегі мәдени-бұқаралық іс-шаралар ұйымдастырылады. Компанияда Жас мамандар кеңесі құрылып, жұмыс істейді, оның құрамына орталық аппараттың, ОҚБ және «ҚазТрансОйл» АҚ ФТО филиалының мамандары кіреді.

Компания жас мамандардың көшбасшылық, кәсіби және басқарушылық құзыреттерін дамыта отырып, олардың кәсіби және тұлғалық дамуы үшін жағдай жасап отыр. Жас мамандар арасында «Ең үздік инновациялық жобаны» қоса алғанда әртүрлі конкурстар өткізіледі.

2018 жылы «ҚазТрансОйл» АҚ Жас мамандар кеңесінің бастамасымен Компанияда енгізу үшін «Өндірісте жас мамандарға тәлімгерлік ету» бағдарламасы әзірленіп, ұсынылды, сондай-ақ «Өнегелі жас қызметкер» бағдарламасының жобасы әзірленді, оны да 2019 жылы енгізу жоспарланған. Аталған бағдарламалар Компаниядағы тәлімгерлік институтын одан әрі дамытуға бағытталған.

2018 жылы «ҚазТрансОйл» АҚ Жас мамандар кеңесі «Транснефть» ЖАҚ пен Мұнай тасымалдаушыларының халықаралық қауымдастығына мүше ұйымдар жастарының II Халықаралық ғылыми-техникалық конференциясына қатысу үшін ғылыми жобалармен де жұмыс істеді.

Компанияның жас мамандары әлеуметтік іс-шаралар мен жобаларға белсенді түрде қатысады. Мәселен, 2018 жылы жас мамандар сенбіліктерге қатысып, Ұлы Отан соғысының ардагерлері мен тыл еңбеккерлерін Жеңіс күнімен құттықтады, қайырымдылық акциялары мен жәрмеңкелерін өткізді.

САЛАУАТТЫ ӨМІР САЛТЫ

Компанияны үйлесімді дамыту, денсаулықты нығайту және еңбектегі белсенділікті сақтау мақсатында қызметкерлер арасында спортпен шұғылдануды дәріптеу жұмыстары жүргізіледі. **GRI 403-6**

2018 жыл ішінде «ҚазТрансОйл» АҚ 700 астам қызметкері Компания деңгейінде өткізілетін түрлі спартакиадаларға қатысты.

«ҚазТрансОйл» АҚ спорт командалары жарыстар мен турнирлерде жүлделі орындарға ие болды. Жас мамандар арасында Компанияда шахматтан, дойбыдан, тоғызқұмалақтан жарыстар, марафондар, велосипед жарысы, шаңғы жарыстары және басқалары өткізіледі.

«ҚазТрансОйл» АҚ

700 ҚЫЗМЕТКЕРІ
спартакиадаларға қатысты

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ-ТАҒЫ «ҮЗДІК МАМАН» КОНКУРСЫ

Жыл сайын Компанияның өндірістік бөлімшелерінің жоғары білікті мамандары «ҚазТрансОйл» АҚ-та «Үздік маман» конкурсында кәсіби шеберліктерін көрсетеді. Конкурстың мақсаты қызметкерлердің білімі мен дағдыларын жетілдіру, жұмысшы кәсіптердің беделін арттыру және корпоративтік рухты дамыту болып табылады. Конкурсқа қатысушыларды конкурстық комиссия практикалық тапсырмаларды орындау сапасы, теориялық дайындықтарының деңгейі және қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғау қағидасының сақталуы бойынша бағалайды.

2018 жылы Конкурсқа Компанияның ОҚБ 265 қызметкері қатысты. Кәсібі бойынша конкурс жеңімпаздары мен олардың тәлімгерлері ақшалай сыйлықақылармен және грамоталармен марапатталды.

2018 жылы «ҚазТрансОйл» АҚ

206 ҚЫЗМЕТКЕРІ
наградталды

Компания қызметкерлерді фитнес-залдарға баратын жылдық абонементтермен қамтамасыз етеді не болмаса келген орнында спортпен айналысуға арналған үй-жайды жалдайды.

КОНКУРСТЫҚ ЖӘНЕ НАГРАДТАУ САЯСАТЫ

Компания «ҚазТрансОйл» АҚ және оның ЕББҰ қызметкерлерін, «ҚазТрансОйл» АҚ ардагерлерін наградтау және көтермелеу тәртібі туралы қағидаларды әзірледі, ол қызметкерлердің жоғары еңбек көрсеткіштеріне жетуге қызығушылығын арттыруға, кәсіби қызметке ынталандыруға, қызметкерлер мен ардагерлердің еңбектерін көрсетуге бағытталған.

2018 ЖЫЛЫ НАГРАДТАЛҒАН «ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІ

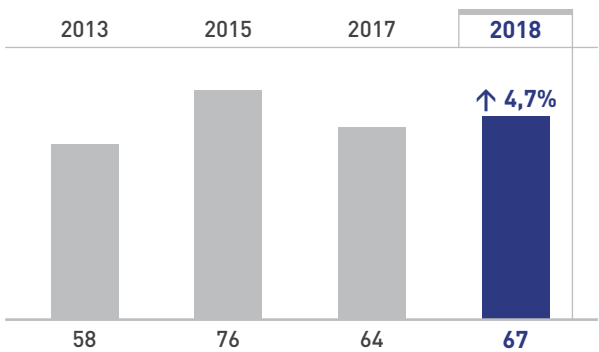

ПЕРСОНАЛДЫ ЖҰМЫСҚА ТARTY ДӘРЕЖЕСІН ЗЕРТTEY

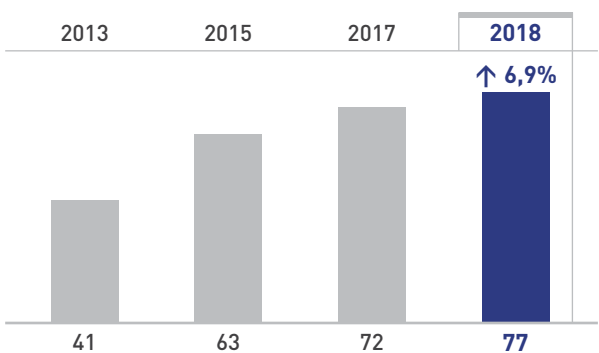
Компания персоналының қанағаттанушылық және ынталану деңгейін бағалау үшін Әлеуметтік серіктестік орталығы тұрақты негізде өндірістік персонал арасында әлеуметтік тұрақтылық рейтингін және әкімшілік-басқарушылық персонал арасында жұмысқа тарту дәрежесін зерттеуді жүргізеді.

Әлеуметтік тұрақтылық рейтингі әлеуметтік әл-ауқат, әлеуметтік тыныштық және персоналды тарту көрсеткіштеріне байланысты болады.

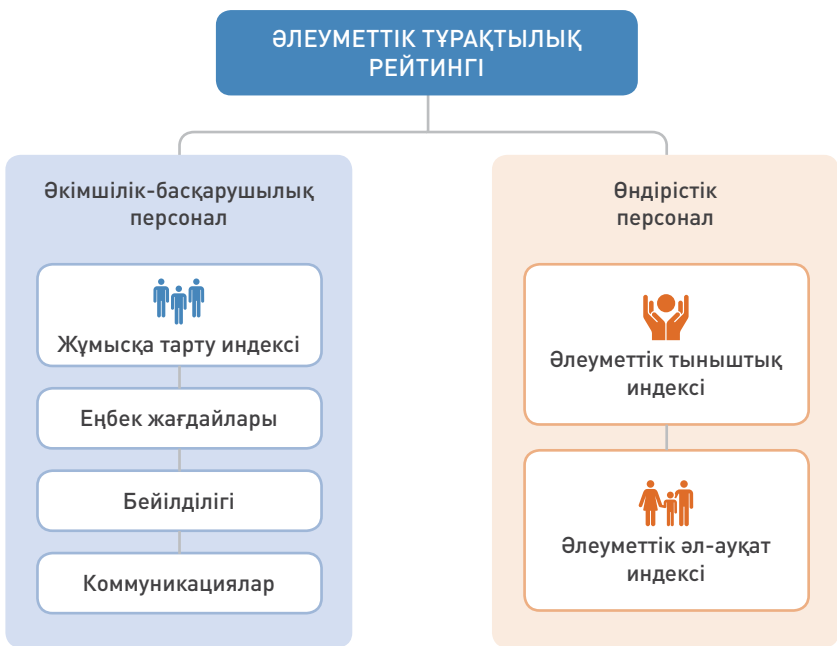
ӘЛЕУМЕТТІК ТҰРАҚТЫЛЫҚ РЕЙТИНГІ, %

ПЕРСОНАЛДЫ TARTY ИНДЕКСІ, %

ӘЛЕУМЕТТІК ТҰРАҚТЫЛЫҚ РЕЙТИНГІНІ ҚҰРЫЛЫМЫ

Әлеуметтік тұрақтылық рейтингінен тұратын индекстер өндірістік қызметкерлер үшін, сол сияқты әкімшілік-басқарушылық персонал үшін де ең көп дәрежеде персоналдың жалпы қанағаттанушылығына әсерін тигізетін материалдық және психологиялық ынталандыруларды анықтауға септігін тигізеді.

Әлеуметтік тұрақтылық рейтингі 2018 жылы 3%-ға өсуді көрсетіп, 67%-ды құрады. Рейтинг мәнінің өсуі - бұл персоналды тарту индексінің 5%-ға, әлеуметтік тұрақтылық индексінің 15%-ға және әлеуметтік тыныштық индексінің 12%-ға өзгеруінің нәтижесі.

2018 жылы Компанияның персоналды тарту индексі 77% құрады. «Самұрық-Қазына» АҚ қабылдаған персоналды тарту шкаласына сәйкес бұл нәтиже позитивтік аймақта тұр, ол қызметкерлердің Компанияның даму мақсаттарын түсінуінің маңызды көрсеткіші болып табылады. Персоналды тарту көрсеткіші 2017 жылмен салыстырғанда 5%-ға өсті. 2018 жылы Компанияның персоналды тарту индексінің артуына еңбек жағдайларына қанағаттанушылықтың 9%-ға өсуі әсерін тигізді.

Алынған деректердің негізінде Компания әлсіз жақтарын анықтап, алдағы жылға арналған іс-шаралар жоспарын айқындайды.

АШЫҚ ЕСІК КҮНІ

Орталық аппарат құрылымдық бөлімшелерінің қызметкерлері арасында ішкі коммуникация тиімділігін арттыру мақсатында Компанияда «Ашық есік күні» жобасы іске асырылды. Қызметкерлер ашық кездесулер барысында Компанияның басқа бөлімшелерінің жұмысының ерекшеліктерімен жақынырақ танысуға мүмкіндік алды. Мұндай коммуникация қызметкерлердің жалпы мақсатқа жетуден хабардар болуына және қызметкерлерді тартудың артуына мүмкіндік береді.

Алғашқы ашық есік күнін 2018 жылғы желтоқсан айында тасымалдау департаменті өткізді. Компания қызметкерлері Компанияның негізгі бизнесі – мұнай тасымалын дамыту ерекшеліктерімен және перспективаларымен танысты. 2019 жылға арналған жоспарларда – Компанияның орталық аппаратының барлық құрылымдық бөлімшелерін қамту арқылы тұрақты түрде іс-шаралар өткізу көзделген.

ІШКІ КОММУНИКАЦИЯЛАР

Корпоративтік мәдениетті дамыту Компанияда ішкі ақпараттық арналар және кері байланыс арналары желісін, басшылықтың қызметкерлермен кездесулерін, қызметкерлер үшін корпоративтік іс-шаралар жүргізуді қоса алғанда, коммуникация құралдарының кең таралған түрлерін пайдалану есебінен жүзеге асырылады.

2018 жылы Компания 17 жобаны іске асырды. Олардың ішіндегі ең маңыздысы «Ашық есік күні», сондай-ақ мобильді ақпараттық қосымша құру болып табылады. Ішкі коммуникациялар саласындағы іс-шаралар қатарына төмендегілер кірді:

- басшылар мен кәсіподақ ұйымдары төрағаларының Компания қызметкерлерімен кездесулері;
- ішкі ақпарат арналарында көрсету үшін бейнеконтент дайындау;
- жалпы 2 515 адамды қамтитын ОҚБ қызметкерлерін әлеуметтік желілерде және мессенджерлердегі тәртіпке және Интернет желісін пайдалануға оқыту;
- ОҚБ басшыларын төтенше жағдайлар және басқа да коммуникациялық дағдарыстар болған жағдайда БАҚ-пен қарым-қатынас жасау техникасына оқыту;
- Жас мамандар кеңесімен бірлесіп, алғашқы қайырымдылық жәрмеңкесін ұйымдастыру, одан түскен 940 мың теңге Ақкөл балалар үйінің тәрбиеленушілеріне және мүмкіндігі шектеулі спортшы балаларды қолдауға жіберілді.

2018 жылы күзде қызметкерлердің Компанияның бірінші басшысымен кездесуі өтті, оның шеңберінде бас директор (Бақсарма төрағасы) орталық аппарат қызметкерлеріне Компания жұмысының нәтижелері туралы, ағымдағы процесстер мен 2019 жылға арналған перспективалар туралы ақпараттандырды. Мұндай кездесулерді жылына екі рет өткізу жоспарланған.

Барлық коммуникация құралдарының ішінде анағұрлым қамтылғаны және танымал болғаны «Munaiqubyrshy» корпоративтік жаршысы болып табылады. 2018 жылы «Munaiqubyrshy» 18 нөмірі шығарылды, ол қызметкерлер танысу үшін ГМАС, МАС-қа және ақпараттық тақтасы бар барлық учаскелерге таратылды.

2018 жылы «Munaiqubyrshy»

18 нөмірі

шығарылды

ЦИФРЛЫҚ КОММУНИКАЦИЯ АРНАЛАРЫН ДАМУ

2018 жылы Компанияда әрбір қызметкер үшін ақпарат өрісіне қол жеткізудің әмбебап құралы болып табылатын ақпараттық мобильді қосымша әзірленді. Компания ұжымының 68% жуығы дербес компьютерге қол жеткізе алмайтын өндірістік персоналдан тұратындығын ескеріп, қосымша «Munaiqubyrshy» корпоративтік электрондық жаршысымен қатар Компанияның қызметі туралы негізгі ақпарат көзі болды.

Қазіргі уақытта «KazTransOil» мобильді қосымшасы Қазақстан Республикасының мұнай-газ саласындағы жалғыз қосымша болып табылады. Қосымшаны құру Компанияда мобильді журналистиканың дамуына түрткі болды. Бейнеконтентті жүктеу үшін арнайы «ҚазТрансОйл» АҚ YouTube арнасы құрылды. Мобильді қосымшаның көмегімен есепті жылы «Үш тілді білу» челленджі іске асырылды, оның шеңберінде Компания қызметкерлері қазақ тілінде әдеби шығармалар оқиды. Бұл тәжірибе Компанияда қазақ тілінің қолданылуын ілгерілетуге септігін тигізді, сондай-ақ, Қазақстан Республикасы Президентінің қазақ тілін дамыту жөніндегі бастамасына сәйкес келеді.

2019 жылғы ақпан айында «ҚазТрансОйл» АҚ мобильді қосымшасы PR аясындағы «Ақ-Мерген» қазақстандық кәсіби сыйлығының номинанты болды [«Корпоративтік коммуникациялар» номинациясы].

«Munaiqubyrshy» корпоративтік жаршысының материалдары автордың жазған тілінде аудармасыз жарияланады.. Сондай-ақ басқа ақпарат арналарында қайталанбайтын бірегей авторлық материалдар жарияланады.

2018 жылы ішкі коммуникацияларды цифрландыру бағдарламасы іске асырылды. Тұжырымдама әзірленді, оған сәйкес бейнеформат қызметкерлермен байланыстың анағұрлым қолайлы арнасы болып табылады. Компания туралы тұрақты түрде жаңартылатын бейнеконтентті трансляциялау мақсатында қашықтағы вахталық кенттерді қоса алғанда, Компанияның барлық бөлімшелері үшін ТД-жабдық сатып алынды.

Компанияда есепті жылы қызметкерлердің шығармашылық белсенділіктерінің өскенін атап өтуге болады. Көптеген қызметкерлер корпоративтік порталда және «Munaiqubyrshy» жаршысында жарияланған мақалалардың авторлары болды. Мамандарды шығармашылық қызметке тарту – Компанияда ішкі коммуникацияны дамыту бағыттарының бірі болып табылады.

СЫРТҚЫ КОММУНИКАЦИЯЛАР

2018 жылы «ҚазТрансОйл» АҚ БАҚ-пен белсенді түрде өзара іс-қимыл жасауды және сыртқы коммуникацияларды жүргізу тәсілдерін жетілдіруді жалғастырды.

Есепті кезеңде Компания Индустрияландыру күніне орайластырылған телекөпірге қатысты. Бұл іс-шараға Мемлекет басшысы мен Компанияның бас директоры (Басқарма төрағасы) қатысты. Іс-шара жетекші БАҚ-тарда кеңінен жарияланды. 2018 жылы БАҚ ең көп назарын аударған оқиғалар қатарында сондай-ақ мыналар болды:

- Қазақстан Республикасының астанасы – Нұр-Сұлтан қаласының 20 жылдығына орай этноауыл ұйымдастыру;
- Қазақстан аумағында «КҚК-К» АҚ объектілеріне техникалық қызмет көрсетуге арналған ұзақ мерзімді шартқа қол қою;
- Компанияның Атырау қаласындағы әкімшілік ғимаратын «Қазақстан Республикасы Президентінің бес әлеуметтік бастамасы бағдарламасын іске асыру шеңберінде студенттік жатақхананы орналастыру үшін Атырау облысының коммуналдық меншігіне өтеусіз тапсыру.

2019 жылға «ҚазТрансОйл» АҚ коммуникациялар жоспары әзірленді, ол алдыңғы жылдардың жоспарларынан іске асыру жағынан ерекшеленеді. Жоспардың екі бағыты бар: сыртқы коммуникация және ішкі коммуникация, олар екі стейкхолдер тобының ерекшелігімен шартталған.

ҚАЗАҚСТАН АСТАНАСЫНЫҢ 20 ЖЫЛДЫҒЫНА ОРАЙ ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ЭТНОАУЫЛ

Қазақстан Республикасының астанасы – Нұр-Сұлтан қаласының 20 жылдығына орай Компания астана тұрғындары мен қонақтарына алаңы 3 000 м² асатын, 11 киіз үйден тұратын этноауыл сыйға тартты, 8 киіз үй тақырыптық болып табылады. Этноауылдың тақырыбы – Рухани Жаңғыру, бүгінгі күнді өткен күнмен байланыстыру.

Этноауылды Компанияның өндірістік объектілері орналасқан Қазақстанның 11 өңірінен келген «ҚазТрансОйл» АҚ қызметкерлері ұйымдастырды. Бұл мәдени-этникалық кешенде өңірлердің рухани өмірінің айғақтары, тарихи мұралар, сондай-ақ Қазақстанның мұнай-газ саласының дамуы көрсетіледі.

2019 ЖЫЛҒА ЖӘНЕ ОРТАША МЕРЗІМДІК ПЕРСПЕКТИВАҒА АРНАЛҒАН ЖОСПАРЛАР

Келесі есепті кезеңде Компания төмендегілерді:

- ЕТБЖ жобасы бойынша жұмыстарды жалғастыруды;
- орталық аппарат қызметкерлері үшін қызметті «360 градус» әдісімен кешенді бағалауды енгізуді;
- басқарушылық тәсілдердің тиімділігін арттыру мақсатында өңірлер бойынша желілік басқарушы құрамды алмастыруды енгізуді;
- студенттер мен жас мамандар үшін кейіннен конкурстық негізде Компанияда жұмысқа тұрғызып, тағылымдамадан өту бағдарламаларын әзірлеуді;
- ОҚБ қызметкерлерін аттестаттауды жүргізуді;
- Халықаралық мұнай тасымалдаушылары қауымдастығына қатысушы елдер арасында «Үздік маман» халықаралық конкурсын өткізуді;
- Ақтау қаласында жас мамандардың екінші форумын ұйымдастыру мен өткізуді;
- 2019 жылғы қаңтарда «ҚазТрансОйл» АҚ I жастар ғылыми-техникалық конференциясын өткізуді;
- Қызметкерлерді оқытуды және бейнеконтентті әзірлеумен қатар, тележурналистика және мобильді журналистика жобаларын іске асыруды қоса алғанда, персоналды басқару жүйесін, әлеуметтік саясатты, ішкі және сыртқы коммуникация жүйелерін жетілдіруге бағытталған іс-шаралар мен бастамаларды іске асыруды жалғастыруды жоспарлап отыр.

ӨНЕРКӘСІПТІК ҚАУІПСІЗДІК ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ

ЕЛЕУЛІ ТАҚЫРЫПТАР

- ДЕНСАУЛЫҚ ЖӘНЕ ЖҰМЫС ОРНЫНДАҒЫ ҚАУІПСІЗДІК

НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАР

- «100% ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ – БІЗДІҢ ҰСТАНЫМЫМЫЗ!» ФОРУМЫН ӨТКІЗУ

Компания қызметкерлері арасындағы жарақаттану жағдайының саны

33%
қысқарды

Өндіріс қауіпсіздігін дамытуға

1 890 МЛН ТЕҢГЕ
инвестиция салынды

ӨНЕРКӘСІПТІК ҚАУІПСІЗДІК ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ САЛАСЫНДАҒЫ МӘСЕЛЕЛЕРДІ БАСҚАРУ ТӘСІЛДЕРІ

Өндірістік қызметпен байланысты қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз ету және тәуекелдерді барынша азайту «ҚазТрансОйл» АҚ Даму стратегиясының шешуші бағыттарының бірі болып табылады.

Көрсетілген бағыт аясында Компания алдына мынадай міндеттерді қойды:

- өндірістік объектілердің апатсыз жұмыс режимін қамтамасыз ету;
- жазатайым оқиғалардың алдын алу;
- кәсіби ауру деңгейін төмендету;
- барлық жұмыс орындарының қауіпсіз және эргономикалық ұйымдастырылуын және санитариялық-гигиеналық шарттарын қамтамасыз ету.

Компания, сондай-ақ өз қызметкерлерінің денсаулығын қорғауға үлкен мән береді. Денсаулықты қорғау және кәсіби аурулардың туындау тәуекелін төмендету мақсатында Компания қызметкерлер арасында тұрақты негізде салауатты өмір салтын ұстануды насихаттап, профилактикалық қызмет жүргізіп отырады.

Төтенше жағдайлар орын алған жағдайда жағымсыз зардаптардың алдын алу үшін Компанияда өндірістік объектілердің өрт қауіпсіздігін қоса алғанда, уақтылы ден қою шаралары жүйесі ұйымдастырылған.

Өнеркәсіптік қауіпсіздікті және еңбекті қорғауды басқару жүйесі Компанияның барлық қызметкерлерін қамтиды және OHSAS 18001:2007 стандартының талаптарына сәйкестікке сертификатталған. Жүйе «ҚазТрансОйл» АҚ ИМЖ бөлігі болып табылады.

GRI 403-1, 403-8

МУДДЕЛІ ТАЛАПТАР

- Персонал;
- ЕББҰ;
- Қызметтерді тұтынушылар мен серіктестер;
- Жеткізушілер мен мердігерлер.

БАСҚАРУ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН ҚҰРАЛДАРЫ

Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау мәселелерін басқару екі жүзеге асырылады. Орталық аппаратта жұмысты өнеркәсіптік қауіпсіздік, еңбекті қорғау және ТЖ департаменті, ОҚБ деңгейінде - өнеркәсіптік қауіпсіздік, еңбекті және қоршаған ортаны қорғау бөлімдері үйлестіреді. **GRI 403-1**. Компания өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау мәселелерін басқару шеңберінде мыналарды:

- еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау аясындағы Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын орындау, халықаралық және ұлттық стандарттарды ұстану;
- интеграцияланған менеджмент жүйесінің бөлігі ретінде денсаулық және қауіпсіздік менеджменті жүйесін (OHSAS 18001:2007) сертифициттау;
- қажетті мамандандырылған киіммен, аяқ киіммен және жеке қорғаныс құралдарымен қамтамасыз ету; **GRI 403-7**
- еңбек қауіпсіздігі тәуекелдерін бағалау, өндірістік жарақаттану оқиғаларының алдын алу және ескерту;
- өндірістік қауіпсіздік декларациясына сәйкес сенімділік және қауіпсіздік аясындағы іс-шаралар кешенін орындау;
- ОҚБ-дегі өндірістік кеңестердің жұмысы;
- еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, сондай-ақ қоршаған ортаны қорғау мәселелері бойынша қызметкерлермен ай сайынғы жиналыстар өткізу;
- «Қауіпсіздік техникасы минуты» өткізу;
- өрт-техникалық минимум және өнеркәсіптік қауіпсіздік көлемінде қызметкерлерді өрт қауіпсіздігі шараларына оқытуды қоса алғанда, іс-шаралар мен бастамалардың кең ауқымын іске асырады.

НЕГІЗГІ ІШКІ ҚҰЖАТТАР

- «ҚазТрансОйл» АҚ еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, қоршаған ортаны қорғау аясындағы саясаты;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-та еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды басқарудың бірыңғай жүйесі;
- «ҚазТрансОйл» АҚ қауіпті объектілерінің өнеркәсіптік қауіпсіздік декларациясы;
- «ҚазТрансОйл» АҚ еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау аясындағы «Алтын қағидалар» кодексі;
- «ҚазТрансОйл» АҚ қызметкерлерінің еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт, көлік қауіпсіздігі, қоршаған ортаны қорғау талаптарын сақтау бойынша көшбасшылық және бейілділік кодексі;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-та оқиғалар туралы хабарламаларды беру тәртібі.

ӨНДІРІСТІК ҚАУІПТЕР МЕН ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАҒАЛАУ

«ҚазТрансОйл» АҚ еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау аясындағы тәуекелдерді басқару қағидасына сәйкес Компанияда қызметкерлер мен басқа да мүдделі тараптар үшін қауіптерді сәйкестендіру жұмысы жүзеге асырылады, сондай-ақ байланысты тәуекелдер бағаналанады. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау аясындағы тәуекелдерді анықтау мен бағалау Компанияның орталық аппаратында және ОҚБ-да жүргізіледі. **GRI 403-2**

ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ АЯСЫНДАҒЫ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАҒАЛАУ КЕЗЕҢДЕРІ

1 ҚАУІПТЕР ТІЗБЕСІН ЖАСАУ/ӨЗЕКТІ СИПАТ БЕРУ

2 ҚАУІПТІЛІК ТУЫНДАУ НӘТИЖЕСІНДЕ БОЛУЫ МҮМКІН ТӘУЕКЕЛДЕР ТІЗБЕСІН АНЫҚТАУ

3 ӘРБІР ТӘУЕКЕЛДІҢ САНДЫҚ ШАМАСЫН АНЫҚТАУ

4 ЖОҒАРЫ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ АНЫҚТАУ

Тәуекелдерді бағалау жылына кем дегенде бір рет жүргізіледі. Бағалау процесіне мүдделі бөлімшелермен бірлесіп, еңбекті қорғау қызметтерінің қызметкерлері қатысады. Анықталған тәуекелдер оқиға немесе жазатайым оқиға орын алған жағдайда, сондай-ақ өндірістік қызметте елеулі өзгерістер болған жағдайда қайта бағалануы тиіс. Тәуекелдерді бағалау нәтижелері бойынша еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау аясындағы жоғары тәуекелдерді төмендету жөніндегі іс-шараларды әзірлеу жүзеге асырылады.

Компания сонымен бірге рәсімдердің орындалу сапасын арттыру және орындалуын нақтылау мақсатында тәуекелдерді бағалау процесіне тартылған персоналды оқытуды жүйелі түрде жүргізіп тұрады.

БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІН ДАМУ

2018 жылы Компания «ҚазТрансОйл» АҚ еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау саласындағы менеджмент жүйесін кешенді жетілдіру жөніндегі 2025 дейінгі қабылданған Жол картасына сәйкес түрлі іс-шараларды іске асыра отырып, еңбек қауіпсіздігін, еңбекті қорғауды және денсаулықты сақтауды қамтамасыз ету жүйесін дамытуды жалғастырды. Атап айтқанда, 10 ішкі құжат әзірленіп, оларға өзекті сипат берілді және қабылданды.

Мәселен, Қазақстан Республикасы еңбек заңнамасының өндірістік кеңестерді құру шарттары бөлігінде өзгеруіне байланысты «ҚазТрансОйл» АҚ-та еңбек қауіпсіздігін және еңбекті қорғауды басқарудың бірыңғай жүйесі» стандартына өзекті сипат берілді. ОҚБ-де қабылданған өзгерістерге сәйкес қызметкерлер кәсіподақтарының бастамасымен, қызметі еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласында әзірленетін іс-шаралардың тиімділігін арттыруға бағытталған өндірістік кеңестер жұмыс істейді. **GRI 403-4**

2018 жылы «Еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау саласындағы есептіліктің ашықтығы» корпоративтік ҚНҚ орындалуын тексеру барысында «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Маңғыстау, Атырау және Шымкент мұнай желісі басқармаларын тексерді. Тексеру нәтижелері бойынша Компания құрылымдық бөлімшелерінің бұл көрсеткішті тиісті түрде орындағаны анықталды.

Есепті жылы Компанияның өндірістік объектілерінде 11 419 жұмыстар қауіпсіздігінің іс-қимылын бақылау және 2 634 көлік жүргізу қауіпсіздігінің іс-қимылын бақылау жүргізілді. Жүргізілген бақылаулар жұмыстардың 98%-ы қауіпсіз жүргізілетінін көрсетті. Барлық анықталған жұмыстарды қауіпсіз емес ұйымдастыру және жұмыстарды қауіпсіз емес жүргізу фактілері бойынша қызметкерлермен сәйкессіздіктер орын алған жерлерді көрсету арқылы сұхбаттасулар жүргізілді.

ӨНЕРКӘСІПТІК ҚАУІПСІЗДІККЕ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУҒА САЛЫНҒАН ИНВЕСТИЦИЯЛАР

Компания жыл сайын өнеркәсіптік қауіпсіздікті және еңбекті қорғауды басқару жүйесін дамытуға қомақты қаржы ресурстарын салады. 2018 жылы осы салаға салынған инвестиция көлемі барлық бағыттар бойынша 2017 жылмен салыстырғанда 22,7%-ға артып, 1 890 млн теңгені құрады. Еңбекті қорғау бағыты бойынша инвестицияның 7,5%-ға төмендеуі су беру жөніндегі қызметтердің Компанияның негізгі қызметінен шығарылуымен, сондай-ақ екі деңгейлі басқару жүйесіне ауысумен байланысты.

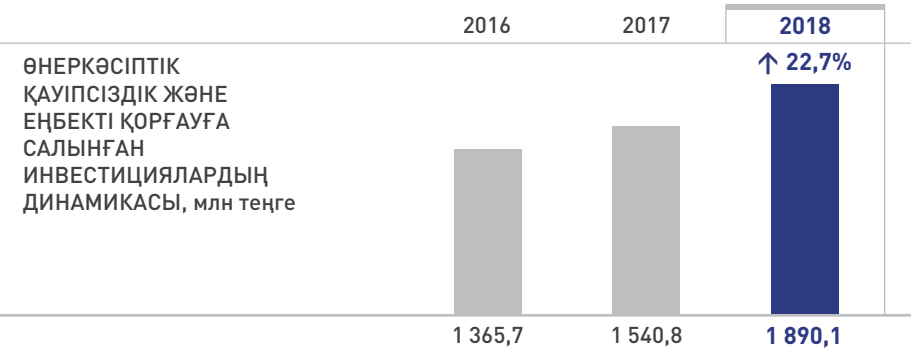
ӨНЕРКӘСІПТІК ҚАУІПСІЗДІКТІ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУДЫ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІН ДАМУҒА САЛЫНҒАН ИНВЕСТИЦИЯ КӨЛЕМІ, млн теңге

Атауы	2016	2017	2018	Өзгеріс, %
Еңбекті қорғау	141,6	177,1	163,9	-7,5
Денсаулық сақтау	489,9	509,1	673,9	32,4
Өнеркәсіптік қауіпсіздік	2,5	32,5	137,7	4,2 есе артты
Өрт қауіпсіздігі	731,7	822,0	914,6	11,3
Жиыны	1 365,7	1 540,8	1 890,1	22,7

ӨНДІРІСТІК ЖАРАҚАТТАНУ

Төтенше жағдайларға және өндірістегі оқиғаларға ден қою әдістерін дамытуды қоса алғанда, өнеркәсіптік қауіпсіздікті және еңбекті қорғауды басқару жүйесін дамыту жұмыстарының нәтижесінде, Компания қызметкерлер арасындағы жарақаттанудың төмен деңгейін ұстап тұр.

Барлық жазатайым оқиғалар Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес тергеледі. 2018 жылы, сондай-ақ «ҚазТрансОйл» АҚ-та оқиғаларды ішкі тергеуді жүргізу регламенті әзірленді, тексерілуі Қазақстан Республикасының заңнамасымен регламенттелмеген оқиғалар бойынша оқиғаларды ішкі тексеру рәсімін қалыптастыратын Оқиғаларды тексеру тәртібі әзірленді. Құжатты 2019 жылы бекіту және қабылдау күтілуде. **GRI 403-2**

2018 жылы өндірістегі 2 жазатайым оқиға орын алды, нәтижесінде Компанияның екі қызметкері жеңіл жарақат алды. Екі жағдайда да ер адамдар жарақат алған. «ҚазТрансОйл» АҚ өндірістік қызметінің ерекшелігін ескеріп, биіктен құлау мен аяқ-қол жарақаттарының қызметкерлер арасындағы жарақаттардың негізгі түрі болып қалуы жалғасып келеді.

Белгіленген мерзімде тексерулер жүргізілді. Тексерулер нәтижесінде жарақат алудың негізгі факторларына қызметкерлердің жеке басының абай болмауы, дұрыс шешім қабылдамауы, жұмыстарды тікелей орындаушылардың қауіпсіздік талаптарын сақтамауы себеп болғандығы анықталды. Зардап шеккен қызметкерлер қазіргі уақытта толық сауығып, еңбек қызметтеріне кірісті.

ОҚБ-да тәуекелдер қайта қаралып, осыған ұқсас оқиғаларға жол бермеу бойынша тиісті іс-шаралар әзірленді. Осы оқиғалар туралы ақпарат Компания қызметкерлерінің назарына жеткізілді. Компанияның қызметкерлердің еңбек қауіпсіздігін және еңбекті қорғауды жеке ұстануын үйретуге бағытталған саясаты 2019 жылы жалғасын табатын болады.

КОМПАНИЯ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІ АРАСЫНДАҒЫ ӨНДІРІСТЕГІ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАР САНЫ **GRI 403-9**

	2016	2017	2018	Өзгеріс, %
Өндірістегі жазатайым оқиғалардың жалпы саны	2	3	2	-33,3
Зардап шеккен адамдардың жалпы саны, оның ішінде	14	3	2	-33,3
жеңіл жарақаттар саны	10	2	2	–
ауыр жарақаттар саны	4	1	0	-100
Өндірістік жарақаттану салдарынан қайтыс болу саны	0	0	0	0
1 000 адамға жазатайым оқиғалар жиілігінің коэффициенті	0,25	0,39	0,29	-25,6
Жұмысқа жарамсыздықты уақытша жоғалтқан өндірістегі жазатайым оқиғалар жиілігінің коэффициенті	0,19	0,05	0,034	-32

МЕРДІГЕЛІК ҰЙЫМДАР ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ ЖАРАҚАТТАНУЫ

Мердігерлік ұйымдардың қызметкерлеріне де өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласында қатаң талаптар қойылады.

Компанияда «ҚазТрансОйл» АҚ «Алтын қағидалар» атты еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласындағы кодексі енгізілді, ол Компанияның барлық қызметкерлеріне, сондай-ақ Компанияның өндірістік объектілерінің аумағына келетін мердігерлік ұйымдардың өкілдеріне де қолданылады.

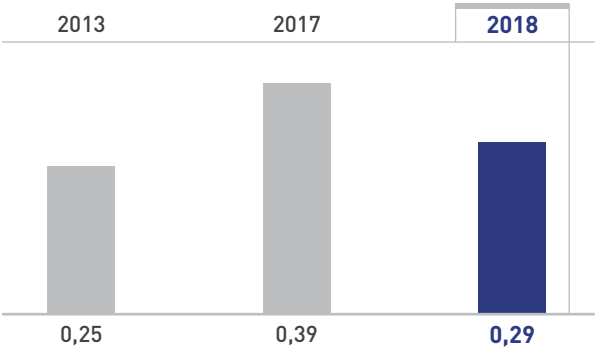
Барлық мердігерлік ұйымдарға еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау талаптарын сақтау бөлігінде міндетті талаптар белгіленді, ол «ҚазТрансОйл» АҚ Мердігерлік ұйымдарға қойылатын талаптар атты нормативтік құжатында бекітілген. Сондай-ақ еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау талаптары мердігерлік ұйымдармен жасалған шарттарда жеке бөлімде жазылған. Мердігерлік ұйымдардың өкілдеріне қатысты қауіпсіздік жүріс-тұрыстарын бақылау жүргізіледі. Өрескел бұзушылықтар анықталған жағдайда жұмыстар тоқтатылып, бұзушылықтарды жою туралы ұйғарымдар беріледі.

Ашықтықты және мердігерлік ұйымдардың ақпараттандырылуын қамтамасыз ету мақсатында ай сайынғы негізде «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ корпоративтік ақпараттық деректерді басқару жүйесіне барлық оқиғалар туралы деректер енгізіледі.

2018 жылы мердігерлік ұйымдардың өкілдері арасында жұмысқа қабілеттілігін уақытша жоғалтумен 2 жарақаттану оқиғасы тіркелді. Жазатайым оқиғаларды тексеру нәтижелері бойынша «Қабырға газеттері» әзірленіп, көрінетін жерлерде Компанияның құрылымдық бөлімшелерінде орналастырылды. Аталған орын алған жазатайым оқиғалармен Қауіпсіздік жөніндегі минуттарда Компанияның барлық қызметкрелері таныстырылды. Мердігерлік ұйымдардың өкілдері сол сияқты кіріспе нұсқаулардан өту процесінде жазатайым оқиғалар туралы ақпарат алды.

0,034 LTIFR
еңбекке жарымдылықтан уақытша айырған өндірістегі жазатайым оқиғалардың жиілік коэффициенті

ҮШ ЖЫЛ ІШІНДЕ 1 000 АДАМҒА ШАҚҚАНДАҒЫ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАР ЖИІЛІГІНІҢ КОЭФФИЦИЕНТІ

КОМПАНИЯНЫҢ МЕРДІГЕРЛІК ҰЙЫМДАРЫНЫҢ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІ АРАСЫНДА ӨНДІРІСТЕГІ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАР САНЫ **GRI 403-9**

Оқиғалардың атауы	2016	2017	2018
«Медикер-ПМ» ЖШС			
Жұмысқа қабілеттілігін уақытша жоғалту арқылы зардап шеккендер саны	0	0	1
«Dos Support» ЖШС			
Жұмысқа қабілеттілігін уақытша жоғалту арқылы зардап шеккендер саны	0	0	1

ДЕНСАУЛЫҚТЫ САҚТАУ

«ҚазТрансОйл» АҚ қызметкерлердің денсаулығын сақтауға және қолдауға ерекше назар аударады. Осы мақсатта Компания қызметкерлер арасында салауатты өмір салтын ұстанып, аурулардың алдын алуға насихаттайды. Компанияда вирустық және жүрек-қан тамырлары ауруларын қоса алғанда, кәсіби және әлеуметтік маңызды аурулардың алдын алу жұмыстары жүргізіледі. **GRI 403-10**

Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес Компания қызметкерлеріне келесі медициналық қызметтер ұсынылады: **GRI 403-3**

- санитариялық авиация және жедел медициналық көмек түріндегі шұғыл медициналық көмек;
- күндізгі медициналық пункттегі дәрігерге дейінгі медициналық көмек;
- вахталық жұмыс режимімен медициналық пункттегі білікті медициналық көмек;
- қызметкерлерді міндетті медициналық қарап тексеру, оның ішінде ауысым алдында және жыл сайынғы кезеңдік қарап тексеру.

Компанияда 2018 жылы міндетті жыл сайынғы медициналық тексеруден өткен қызметкерлер саны 6 261 адамды болды, оның нәтижесі бойынша диспансерлік бақылауды қажет ететін 930 қызметкер анықталды, бұл 2017 жылмен салыстырғанда 161 қызметкерге аз. Мұндай азаю үшін келесі факторлар негіз болып табылады:

- қайталанған жіті аурудан (жағдайдан кейін, оның ішінде инфаркт, инсульттер) кейін физиологиялық функциялардың тұрақты қалпына келтірілуіне қол жеткізу немесе сауығып кету;
- физиологиялық функциялардың тұрақты қалпына келтірілуіне немесе созылмалы аурудың бетінің қайтуына қол жеткізу;
- созылмалы инфекциялық емес аурулардың қабыну және олардың асқыну тәуекелі факторларын жою (түзету) және қабыну қатері тәуекелін төмендету. **GRI 403-10**

6 261

2018 жылы Компанияның жыл сайынғы медициналық тексеруінен өткен қызметкерлердің саны

Компанияда жыл сайын емдеу-алдын алу іс-шаралар жоспары әзірленеді: есепті кезеңде санитариялық-эпидемиологиялық және емдеу-профилактикалық іс-шараларын жүргізуге 690,6 млн теңге жұмсалды.

Өндірістік объектілерде шұғыл медициналық көмек көрсету үшін қажетті дәрі-дәрмектермен, медициналық бағыттағы бұйымдармен және медициналық техникамен жабдықталған медициналық пункттер күндіз және тәулік бойы жұмыс режимінде жұмыс істейді.

Сондай-ақ өндірістік объектілер тұрақты негізде салауатты өмір салты тақырыбындағы буклеттермен, брошюралармен және постерлермен қамтамасыз етіліп отырады.

ӨНЕРКӘСІПТІК ҚАУІПСІЗДІК ПЕН ӨРТ ҚАУІПСІЗДІГІ

Өнеркәсіптік қауіпсіздік пен өрт қауіпсіздігін басқару жүйесі Компанияда қауіпті өндірістік объектілерде апаттар мен оқыс оқиғалардың алдын алу, апаттардың зардаптарын оқшаулау және жою мақсатында жүзеге асырылатын ұйымдық және техникалық іс-шаралармен кешенді түрде өзара байланыста.

Магистральдық мұнай желісін және Компанияның басқа да өндірістік объектілерін пайдалану процесінде 2018 жылы техногендік сипаттағы апаттар мен өрттер тіркелген жоқ. Төменде келтірілген іске асырылған іс-шаралардың арқасында көптеген жоғары деңгейдегі қауіпсіздікке қол жеткізілді:

- өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз етуге әсерін тигізетін барлық қауіпті факторлар ескерілген, «ҚазТрансОйл» АҚ өндірістік объектілерінде өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптарының сақталуына өндірістік бақылау жасау туралы ереже әзірленді;
- қауіпті өндірістік объектілерде пайдаланылатын 17 техникалық құрылғыны пайдалануға өнеркәсіптік қауіпсіздік аясындағы уәкілетті органның 3 рұқсаты алынды;
- Компанияның 7 ОҚБ және 2 ЕББҰ өнеркәсіптік қауіпсіздік пен өрт қауіпсіздігі қағидаларының сақталуына тексерілді;
- кәсіби әскерилендірілген апаттық-құтқару қызметінің Компанияның қауіпті өндірістік объектілеріне қызмет көрсетуіне арналған шарт жасалды;
- өрт-техникалық минимум және өнеркәсіптік қауіпсіздік көлемінде қызметкерлерді өрт қауіпсіздігі шараларына жыл сайын оқытуды жүргізу;
- стационарлық көбікті өрт сөндіру қондырғыларының жұмысқа қабілеттілігін және өрт сигнализациясының техникалық жай-күйін тұрақты түрде тексеру, сондай-ақ өндіріс объектілеріндегі өрт-техникалық жабдығын тексеру;
- өрт туындауы мүмкін жағдайдардағы іс-қимылдардың практикалық және теориялық дағдыларын игеру үшін 16 өрт-тактикалық оқу, 922 өрт-техникалық сабақ, өрт қауіпсіздігінің шаралары туралы 19 133 кіріспе нұсқау жүргізілді, ерікті өртке қарсы құрамалардың 512 мүшесі дайындалды, өрт қауіпсіздігі шаралары жөніндегі 197 нұсқаулық қайта пысықталды. **GRI 403-4**

2018 жылы техногендік сипаттағы

АПАТТАР

мен өртттер

0

«100% ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ – БІЗДІҢ ҰСТАНЫМЫМЫЗ!» ФОРУМЫ GRI 403-4

2018 жылғы тамыда Алматы қаласында «ҚазТрансОйл» АҚ ұйымдастырған еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша алғашқы жыл сайынғы «100% еңбек қауіпсіздігі – біздің ұстанымымыз!» форумы өтті. Форумның жұмысына «ҚазТрансОйл» АҚ басшылығы мен құрылымдық бөлімшелерінің бастықтары, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ бас компанияларының, Қарашығанақ Петролеум Оперейтинг Б.В. компанияларының, «Теңізшевройл» ЖШС, «Air Astana» АҚ, мердігерлік ұйымдардың өкілдері, сондай-ақ осы компаниялардың құрылымдық бөлімшелерінің басшылары қатысты.

Мұнай-газ саласы қызметкерлерінің еңбек қауіпсіздігі мәдениетін жеке ұстануы мәселелеріне ерекше назар аударылды. Қауіпсіз жүріс-тұрыс қағидаттарын терең түсінуге негізделген қызметкерлердің меншікті және ұжымдық қауіпсіздікке саналы түрдегі қатынасы қызметкерлердің жеке ұстанымы деп түсіндіріледі.

ӨНЕРКӘСІПТІК ҚАУІПСІЗДІК ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ МӘСЕЛЕЛЕРІ БОЙЫНША ОҚЫТУ ЖӘНЕ АҚПАРАТТАНДЫРУ

«ҚазТрансОйл» АҚ-та мемлекеттік талаптармен ұйғарылған өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы оқыту бағдарламалары бар. 2018 жылы еңбекті қорғау, өрт және өнеркәсіптік қауіпсіздік бойынша міндетті оқудан Компанияның 15 984 қызметкері өтті.

Компанияның қызметкерлерін оқыту бойынша төмендегідей корпоративтік курстар ұйымдастырылды: **GRI 403-5**

- өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптары бойынша – 5 661 қызметкер;
- өрт-техникалық минимум бойынша – 5 092 қызметкер;
- медициналық білімі жоқ тұлғаларды дайындау бойынша – 1 968 қызметкер;
- «Қорғалған көлік жүргізу» курсы бойынша – 862 жүргізуші.

Есепті жылы әрбір қызметкерге электрондық почта арқылы апта сайынғы ақпараттық бюллетеньдерді жіберу практикасы іске асырылды. 2018 жыл ішінде «ҚазТрансОйл» АҚ қызметкерлері арасында қауіпсіздік мәдениетінің деңгейін арттыруға бағытталған 52 бюллетень жіберілді.

Компанияда сонымен бірге «Қабырға газеті» ақпараттық плакаты шығарылады, ол өндірістік объектілердің аумағындағы тақталарға іленеді, «Қауіпсіздік минуттары» және еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау мәселелерін талқылау үшін қазыметкерлермен және басшылармен ай сайынғы жиналыстар өткізіледі.

Есепті кезеңде жаңа бастама - «Қорғау» картасы әзірленіп, енгізілді, олар Компанияның барлық өндірістік және офистік жайларында орналастырылатын болады. Компанияның кез келген қызметкері немесе келушісі қауіпсіздікке қауіп төндіретін сәйкессіздікті не болмаса оқиғаны анықтап, қауіпсіздік жай-күйін жақсарту бойынша өз ұсыныстарын картаны толтыру арқылы енгізе алады. Компания ең үздік ұсыныс үшін одан әрі ақшалай сыйақы беру арқылы «Қорғау» карталарының пайдалануды белсенді түрде көтермелеуді жоспарлап отыр.

2019 ЖЫЛҒА ЖӘНЕ ОРТАША МЕРЗІМДІК ПЕРСПЕКТИВАҒА АРНАЛҒАН ЖОСПАРЛАР

Компания төмендегілерді:

- еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықты әзірлеу тәртібін регламенттейтін бірыңғай құжатты қабылдауды;
- еңбекті және қызметкерлердің денсаулығын қорғау жөніндегі «KazTransOil» мобилық қосымшасының бөлімін дамытуды жалғастыруды қоса алғанда, одан әрі өнеркәсіптік қауіпсіздікті, еңбекті және денсаулықты қорғауды басқару жүйесін жетілдіруге бағытталған іс-шараларды іске асыруды жалғастыруды жоспарлап отыр.

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ

ЕЛЕУЛІ ТАҚЫРЫПТАР

- СУ
- ШЫҒАРЫНДЫЛАР
- ТАСТАЛЫМДАР МЕН ҚАЛДЫҚТАР
- ТАБИҒАТТЫ ҚОРҒАУ ЗАҢНАМАСЫНЫҢ ТАЛАПТАРЫНА СӘЙКЕСТІК

ТҮЙІНДІ ОҚИҒАЛАР

- Б. ЖҰМАҒАЛИЕВ АТЫНДАҒЫ БМАС-ТА СОРАПТЫ АЙНАЛЫМДЫ СУМЕН ЖАБДЫҚТАУДЫ ПАЙДАЛАНУҒА ЕНГІЗУ
- «ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ-ДА «ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУ ЕРЕЖЕЛЕРІ» МЕН «ЭКОЛОГИЯЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ ЕРЕЖЕЛЕРІНІҢ» ӨЗЕКТІЛІГІ АРТТЫРЫЛДЫ
- КОМПАНИЯНЫҢ ОРТАЛЫҚ АППАРАТЫНДА «ЖАСЫЛ КЕҢСЕ» ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ ЕНГІЗІЛДІ

Төгінділердің жалпы көлемі

36,5%-ға
азайтылды

Парниктік газдар
шығарындылардың көлемі

11,8%-ға
азайтылды

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ АЯСЫНДАҒЫ МӘСЕЛЕЛЕРДІ БАСҚАРУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

Қоршаған ортаны қорғау мен экологиялық қауіпсіздік «ҚазТрансОйл» АҚ орнықты дамуының маңызды құрамдас элементтері болып табылады. Компания өз практикасында өндірістік міндеттерді шешу мен оның атмосфералық ауаға, су және жер ресурстарына және басқа табиғат компоненттеріне жағымсыз әсерінің деңгейі арасындағы теңгерімді сақтауға тырысады.

Компанияның қоршаған ортаны қорғау саласындағы қызметі Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарымен, халықаралық және ұлттық стандарттармен және Компанияның тиісті саясатының және басқа да басшылыққа алынатын ішкі құжаттарының ережелерімен реттеледі.

МУДДЕЛІ ТАРАПТАР

- Акционерлер мен әсер ету ұйымдары;
- Персонал;
- ЕББҰ;
- Қызметтерді тұтынушылар мен серіктестер;
- Мемлекеттік органдар;
- Бұқара және БАҚ.

БАСҚАРУ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН ҚҰРАЛДАРЫ

Қоршаған ортаны қорғау (ҚОҚ) мәселелерін басқару екі деңгейде жүзеге асырылады. Орталық аппаратта жұмысты өнеркәсіптік қауіпсіздік, еңбекті қорғау және ТЖ департаменті, ОҚБ деңгейінде – тиісті бөлімдер үйлестіреді.

ҚОҚ мәселелерін басқару жүйесі Компанияның өндірістік қызметінің барлық бағыттарын қамтиды. 2018 жылы «СЖС Казахстан ЛТД» ЖШС интеграцияланған менеджмент жүйесінің сертификатталған аудитін жүргізді, қорытындысы бойынша «ҚазТрансОйл» АҚ ISO 14001:2015 стандартының талаптарына сәйкестігін растады.

Компания ҚОҚ мәселелерін басқару шеңберінде төмендегілерді:

- ҚОҚ аясындағы Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын орындауды, халықаралық және ұлттық стандарттарды ұстануды;
- интеграцияланған менеджмент жүйесінің бөлігі ретінде экологиялық менеджмент жүйесін сертификаттауды (ISO 14001:2015);
- экологиялық тәуекелдерді сәйкестендіру мен бағалауды, инвестицияларды экологиялық тәуекелдерді басқару жөніндегі шараларды іске асыруға жіберуді;
- Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасын өзгерту бөлігінде бейінді мамандарды оқыту мен біліктілігін арттыруды;
- мердігерлік ұйымдарды (зертханаларды) тарту арқылы өндірістік экологиялық бақылау жүргізу шеңберінде өндірістің экологиялық тиімділігін бағалауды;
- апаттық ластану жағдайларына міндетті экологиялық сақтандыру жөніндегі жыл сайынғы шарттарды жасауды;
- еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау комитетінің жұмысын;
- Компания қызметкерлері арасында экологиялық мәдениетті дамыту мен ілгерілетуді қоса алғанда, іс-шаралар мен бастамалардың кең ауқымын іске асырады.

НЕГІЗГІ ІШКІ ҚҰЖАТТАР

- «ҚазТрансОйл» АҚ еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, қоршаған ортаны қорғау аясындағы саясаты;
- «ҚазТрансОйл» АҚ қызметкерлерінің еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт, көлік қауіпсіздігі, қоршаған ортаны қорғау талаптарын сақтау бойынша көшбасшылық және бейілділік кодексі;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-та экологиялық аспектілерді басқару қағидалары;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-та қалдықтарды басқару қағидасы.

БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІН ДАМУ

Компания табиғатты қорғау қызметін басқару, экологиялық тәуекелдерді басқару әдістері мен тәсілдерін тұрақты түрде жетілідіріп отырады және қоршаған ортаны қорғау ресурстарына қажетті ресурстарды бөліп отырады.

2018 жылы Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне енгізілген өзгерістер мен толықтыруларға, екі деңгейлі басқару жүйесіне ауысуға байланысты, сондай-ақ жүргізілген ішкі аудиттердің ұсынымдарына сәйкес, «ҚазТрансОйл» АҚ экологиялық апектілерді басқару қағидалары жаңартылды.

«ҚазТрансОйл» АҚ экологиялық апектілерді басқару қағидалары жаңа редакциясында елеулі экологиялық аспектілердің критерийлеріне қойылатын талаптар бөлігінде өзгерістер көзделген. Енді барлық ОҚБ-де құрамына экологтар мен инженерлік-техникалық қызметкерлер енгізілетін жұмыс топтары құрылады. Жұмыс тобы әрбір объект бойынша экологиялық аспектілер тізбесін қалыптастырады. Әрбір маңызды экологиялық аспектіге маңызды аспектіні төмендету жөніндегі іс-шаралар жоспары әзірленіп, содан кейін бұл іс-шаралар орындау үшін департаменттерге ұсынылады.

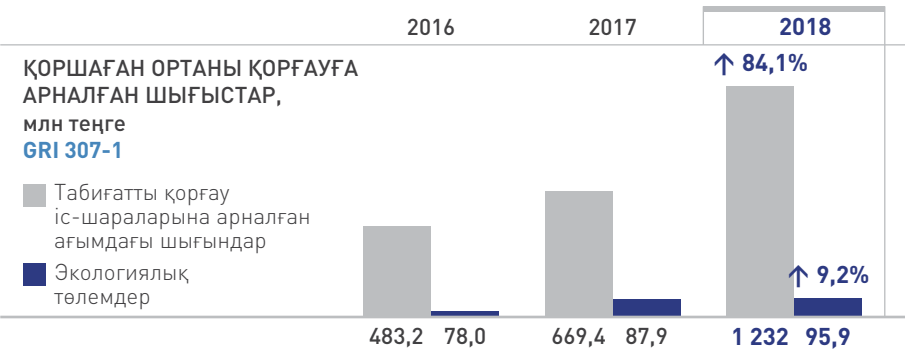
Қоршаған ортаны қорғау іс-шарасына

1 232 млн теңге
инвестиция салынды

ИНВЕСТИЦИЯЛАР ЖӘНЕ ТАБИҒАТТЫ ҚОРҒАУ ТӨЛЕМДЕРІ

Компанияның қоршаған ортаны қорғауға арналған шығыстары екі негізгі баптан тұрады:

- атмосфераға ластаушы заттардың шығарындылары, ағынды сулар құрамындағы ластаушы заттардың төгінділері, өндіріс және тұтыну қалдықтарын орналастырғаны үшін төлемдер;
- Қазақстанның қоршаған ортасын жақсартуға бағытталған бастамашылық тәртіппен іске асырылатын табиғатты қорғау іс-шараларына арналған шығындар.

2018 жылы қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шараларды іске асыруға 1 232 млн теңге инвестицияланды, ол 2017 жылдың осыған ұқсас кезеңімен салыстырғанда 84,1%-ға артық. Табиғатты қорғау іс-шараларына арналған ағымдағы шығындардың өсуі «Өзен – Атырау – Самара» мұнай желісі бойындағы бұзылған жерлерді қалпына келтіру жөніндегі іс-шараларды орындаумен, сондай-ақ ыдыстарды тазалау нәтижесінде пайда болған мұнай қалдығын шығарумен және кәдеге жаратумен байланысты. **GRI 307-1**

Компания сонымен бірге есепті кезеңде эмиссия үшін 95,9 млн теңге мөлшерінде төлем жасауды жүзеге асырды. Экологиялық төлемдердің 9,2% -ға шамалы өсуіне 2018 жылы айлық есепті көрсеткіштің артуы себеп болды.

2018 жылы экологиялық талаптарды және қоршаған орта сапасы нормативтерін бұзушылық оқиғалары тіркелді, соның салдарынан мемлекеттік органдар талап еткен әкімшілік айыппұлдардың жалпы сомасы 1 022,1 мың теңгені құрады.

Мәселен, 2018 жылы қосалқы станция кернеуінің түсуіне байланысты Құлсары мұнай құбыры басқармасының А. Құлтумиев атындағы МАС мұнайдың шығуына қатысты оқыс оқиға орын алды. Соның салдарынан Компанияға екі әкімшілік айыппұл салынды. Барлық ластанған топырақ шұғыл түрде жиналып, кәдеге жаратуға шығарылды, ол экологиялық залал үшін талаптар қояуды болдырмауға мүмкіндік берді.

Мұнай тасымалдау кезінде экологиялық залалға алып келген апаттық жағдайлар 2018 жылы тіркелген жоқ. **GRI 306-3**

АТМОСФЕРАЛЫҚ АУАҒА ӘСЕР ЕТУ

Компания тарапынан мұнай тасымалдау үшін жылыту пештерінен шығарылатын төгінділер, мұнай сақтауға арналған ыдыстар мен қазандық қондырғылары атмосфералық ауаға әсер ететін негізгі фактор болып табылады.

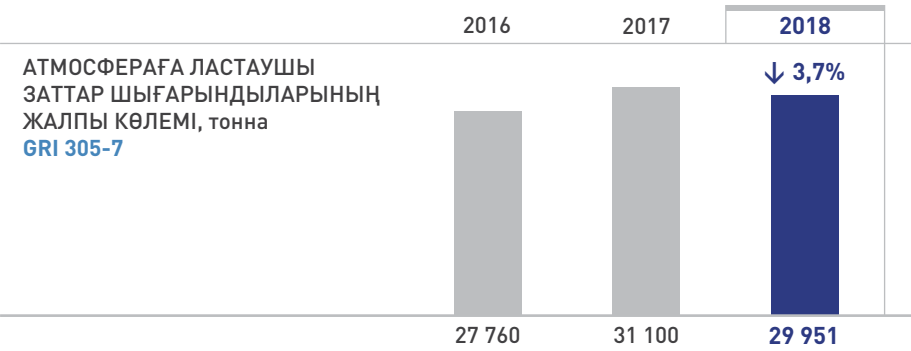
Атмосфералық ауаға тигізілетін жағымсыз әсердің алдын алу және азайту мақсатында Компания мұнайды жылыту пештері, су жылыту қазандықтары оттықтарының жану процесін оңтайландыру және атмосфераға ластаушы заттар төгінділерін мониторингтеу іс-шараларын жүргізеді.

АТМОСФЕРАҒА ЛАСТАУШЫ ЗАТТАР ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫНЫҢ КӨЛЕМІ, тонна GRI 305-7

Көрсеткіштері	2016	2017	2018	Өзгеріс, %
Атмосфераға ластаушы заттар шығарындыларының көлемі, соның ішінде:	27 760	31 100	29 951	-3,7
<i>NOx</i>	804	816	919	12,6
<i>SOx</i>	104	105	104	-1
<i>COx</i>	313	316	283	-10,4
Атмосфераға шығарындылардың өзге санаттары	26 539	29 863	28 645	-4,1

2018 жылы атмосфераға ластаушы заттар шығарындыларының жалпы көлемі белгіленген нормативтердің мәндерінен аспады: ластаушы заттар шығарындыларының өткен жылмен салыстырғанда 3,7%-ға төмендеуі мұнай айдау көлемінің 984 мың тоннаға азаюына байланысты.

Компанияда қазандықтар, мұнай жылыту пештері, жылжымалы және стационарлық парниктік газ шығару көздері, дизельдік электр станциялар, дәнекерлеу агрегаттары және өзге де жабдықтар парниктік газ шығару көздері болып табылады.

Парниктік газ шығарындылары бойынша деректерді есепке алу «ҚазТрансОйл» АҚ құрылымдық бөлімшелерінің есепті жыл ішіндегі отын шығысы, тасымалданатын мұнай көлемі бойынша деректерді жинау арқылы жүргізіледі, содан кейін парниктік газ шығарындыларын есептеу және парниктік газдарды түгендеу туралы есепті дайындау жүргізіледі.

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ ҚҰРЫЛЫМДЫҚ БӨЛІМШЕЛЕРІНІҢ КӨЗДЕРІНЕН ШЫҒАТЫН ПАРНИКТІК ГАЗ ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫНЫҢ КӨЛЕМІ GRI 305-1

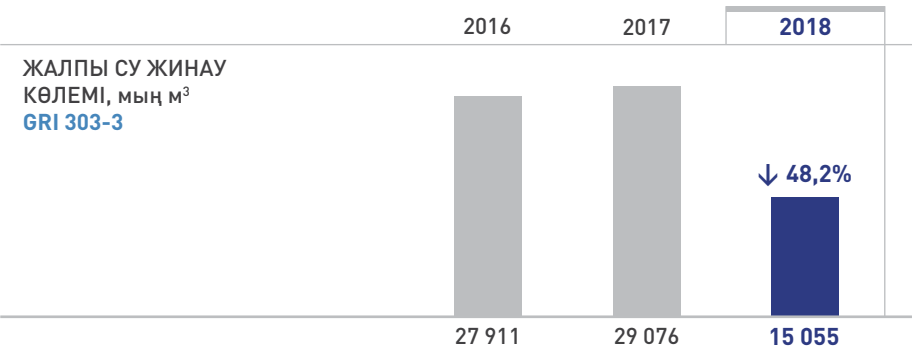
	2016	2017	2018	Изменение, %
Жалпы тікелей парниктік газ шығарындылары, мың тонна CO ₂ -бал., мыналарды қоса алғанда	195,4	186,7	164,7	-11,8
Көмір қышқыл газ (CO ₂), мың тонна	194,3	185,7	163,7	-11,8
метан (CH ₄), мың тонна CO ₂ - бал.	0,11	0,1	0,08	-20
Азоттың шала тотығы (N ₂ O), мың тонна CO ₂ - бал.	1,05	0,96	0,87	-9,4

Парниктік газ шығарындылары Компанияда жыл сайын төмендеп келеді. Мәселен, 2018 жылы тікелей парниктік газ шығарындыларының жалпы көлемі CO₂-баламасында 164,7 мың тоннаны құрады, ол 2017 жылмен салыстырғанда 11,8%-ға аз. Атап айтқанда, метанның түзілу көлемі 2018 жыл ішінде 2017 жылға қарағанда 20%-ға төмендеді. 2017 жылғы осыған ұқсас кезеңмен салыстырғанда 2018 жылы метан шығарындысының азаюы мұнайды жылыту пештерінің жұмыс істеу уақытының азаюымен және тиісінше пештерге жағылған табиғи газ көлемінің төмендеуімен байланысты.

СУ РЕСУРСТАРЫ

Су – Компанияның өндірістік қызметі және тұрмыстық қажеттіліктері: шаруашылық-ауыз су қажеттіліктері, өрт сөндіру жүйелерін толтыру, жылыту жүйесіндегі жылу тасығыш үшін қажетті маңызды ресурс. Компания сондай-ақ бөгде ұйымдардың (мұнай-газ өндіруші компаниялардың, комуналдық кәсіпорындардың, ауыл шаруашылығы тауарларын өндірушілер және халық¹) қажеттіліктері үшін су жинауды жүзеге асырады. **GRI 303-1**

АО «КазТрансОйл» осуществляет забор воды в соответствии с договорами, с разрешением на спецводопользование и не оказывает существенного воздействия на водные объекты.

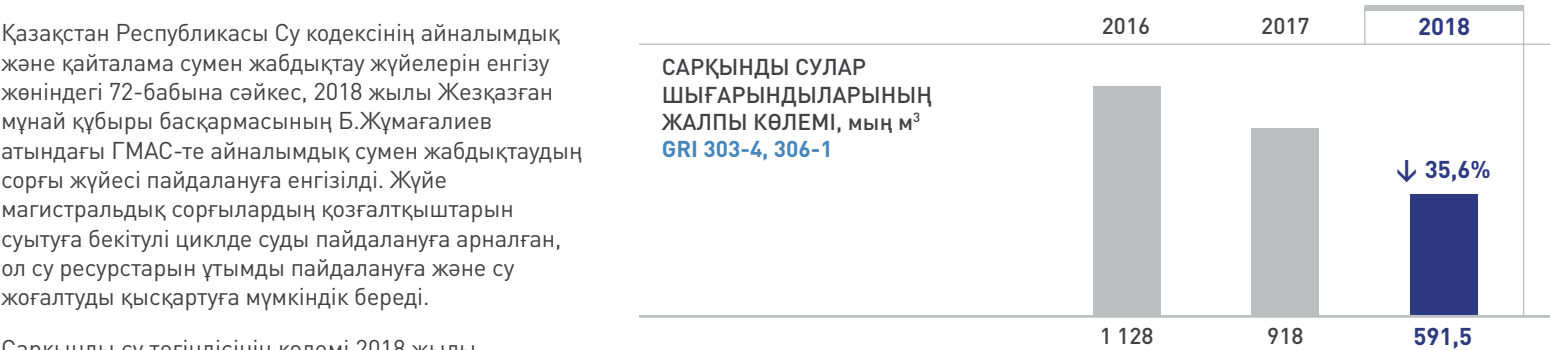

Есепті кезең ішіндегі су тұтыну көлемі 15 055 мың м³ құрады, ол 2017 жыл ішіндегі су тұтыну көлемінен екі есеге жуық аз. 2018 жылы су тұтыну көрсеткішінің төмендеуі Магистральдық суағызғы басқармасының Компания құрылымынан шығарылуымен байланысты.

¹ 2018 жылғы шілдеден бастап қызметтің осы түрін «Магистральдық Суағызғы» ЖШС жүзеге асырады

СУ КӨЗДЕРІ БОЙЫНША ЖИНАЛАТЫН ЖАЛПЫ СУ КӨЛЕМІ, мың м³ GRI 303-3

Көрсеткіштің атауы	2016	2017	2018	Изменение, %
Су жинау көлемі, соның ішінде:	27 911	29 076	15 055	-48,2
жер үсті сулары	27 577	28 719	14 727	-48,7
жер асты сулары (артезиандық ұңғымалар)	215	264	240	-9,1
муниципалдық және басқа сумен жабдықтау жүйелері (бөгде ұйымдардан сатып алу)	119	93	88	-5,4

Сарқынды су төгіндісінің көлемі 2018 жылы 591,5 мың м³ құрады (Магистральдық ағызғы басқармасының алты ай жұмысын есепке алғанда) және Компанияның рұқсат етілген шегінен асқан жоқ. Компанияның қоршаған ортаға әсерін бақылау үшін суды зертханалық зерттеулер, сондай-ақ төгінділерді тазарту деңгейін мониторингтеу арқылы жер асты, жер үсті және сарқынды суларды мониторингтеу жүзеге асырылады.

ТӨГІНДІНІҢ ОБЪЕКТІЛЕРІ ЖӘНЕ САПА БОЙЫНША БӨЛІП ҚОЙҒАНДАҒЫ АҒЫНСУ ТӨГІНДІЛЕРДІҢ КӨЛЕМІ², мың м³ GRI 303-2, 303-4, 306-1

Көрсеткіші	2016	2017	2018	Изменение, %
Төгінділердің жалпы көлемі	1 128,0	918,0	591,5	-35,6
оның ішінде төгіндінің объектілері бойынша:				
тоған-буландырғыштарға (жинағыштарға), сүзгілеу өрістеріне	295,0	223,4	201,3	-9,9
бөгде ұйымдардың суларына	185,6	112,6	94,7	-15,9
батпақты жерлерді, өзендерді, көлдерді қоса алғанда, жер үсті суларына	647,4	582,0	295,5	-49,2
оның ішінде сапа бойынша:				
нормативтік таза	712,1	599,0	295,9	-50,6
нормативтік тазартылған	299,2	247,0	226,9	-8,1
ластанған (тазартылмаған)	112,6	67,6	64,3	-4,9

² 2018 жылғы төгінді көлемі Магистральдық суағызғы басқармасының 2018 жылғы қаңтар және маусым айлары аралығындағы жұмысын есепке алу арқылы берілген.

2018 жылы метанның түзілу көлемі

20%-ға төмендеді

ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУ

Компанияның өндірістік қызметі процесінде шикізат, материалдар, бұйым мен өнім қалдықтарын қоса алғанда, қалдықтардың 16-ға жуық түрі түзіледі. Жалпы қалдықтар көлемінің негізгі үлесін мұнайдан тұратын топырақтар, мұнай қалдықтары мен қатты-тұрмыстық қалдықтар құрайды.

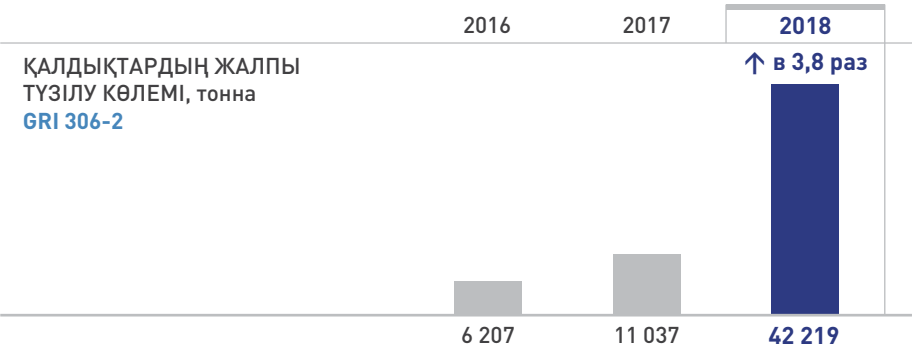
Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне сәйкес Компания қалдықтарды қауіпсіз шығару және кәдеге жарату бөлігінде, белгіленген экологиялық және санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды сақтайды. Компанияның ОҚБ-де қалдықтарды басқару бағдарламасы қолданылады.

Компанияда «ҚазТрансОйл» АҚ қалдықтарды басқару қағидалары әзірленген, оның мақсаты Компанияның өндірістік қызметі барысында түзілетін қалдықтарды басқару процесіндегі талаптарды белгілеу және жауапкершіліктерді бөлу болып табылады. Аталған қағидалар қалдықтарды жинау, сұрыптаудан бастап қалдықтарды одан әрі жоюға, кәдеге жаратуға, қайта өңдеуге беруге дейінгі қалдықтармен қатынастың барлық циклын реттейді.

ҚАЛДЫҚТАРДЫҢ ЖАЛПЫ ТҮЗІЛУ КӨЛЕМІ, тонна GRI 306-2

Көрсеткіштің атауы	2016	2017	2018	Өзгеріс, %
Түзілген қалдықтар көлемі, соның ішінде	6 207	11 037	42 219	в 3,8 раз
мұнайдан тұратын топырақ	466	5 790	36 870	в 6,4 раз
мұнай қалдықтары	1 006	1 029	1 443	40,2
қатты-тұрмыстық қалдықтар	3 053	2 486	2 240	-9,9
басқа қалдықтар	1 682	1 732	1 666	-3,8

2018 жылы Қарағанды мұнай құбыры басқармасының №3 (толығымен), №4 (ішінара) резервуарларын және Жезқазқан мұнай құбыры басқармасының №2 резервуарын түбіндегі шөгінділерден тазалау жұмыстары жүргізілді. Тазалау нәтижесінде пайда болған мұнай қалдықтары жасалған шартқа сәйкес мамандандырылған ұйымға кәдеге жаратуға тапсырылды.

2018 жылы түзілген қалдықтардың жиынтық көлемі алдыңғы жылдың деңгейінен 3,8 есеге асты, оған «Өзен – Атырау – Самара» «Орал» ЖӨДС магистральдық мұнай құбырының 1 016,3 км тарихи ластанған жерлерін қалпына қайта келтіру және мазутталған топырақты кәдеге жарату, сондай-ақ резервуарларды тазалағаннан кейін мұнай қалдықтарының түзілуі себеп болды.

ЖЕР РЕСУРСТАРЫ

Компания өзінің өндірістік қызметі орындарындағы жер ресурстарын бастапқы күйінде сақтау үшін жауапты болады және бөгде тәуелсіз аккредиттелген ұйымдарды тарту арқылы жердердің құнарлығын қалпына келтіру, топырақтың ластануын мониторингтеу қызметін жүзеге асырады.

Компания өзіне XX ғасырдың 50-60 жылдарында ластанған жерлерді қалпына келтіру міндеттемесін жүктеді. Жерлерді қалпына келтірудің белгіленген жобасына сәйкес бұзылған тарихи жерлердің құнарлығын қалпына келтіру бойынша кезеңдік жұмыстар жүзеге асырылуда.

Жұмыстар 2017 жылы басталды. 2018 жылы «Объектілердегі бұзылған жерлерді (магистральдық мұнай желісін) қайта қалпына келтіру» жобасына сәйкес «Өзен – Атырау – Самара» мұнай желісінің бойындағы тарихи ластанған жерлерді жою жұмыстарды жалғастырылды. Есепті жылы 1,92 га бұзылған жердің құнарлығы қалпына келтірілді.

2019 ЖЫЛҒА ЖӘНЕ ОРТАША МЕРЗІМДІК ПЕРСПЕКТИВАҒА АРНАЛҒАН ЖОСПАРЛАР

Компания экологиялық аспектілерді анықтау, бағалау және басқару жөніндегі өзінің жүйелі түрдегі қызметін жалғастырады, сондай-ақ Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасының талаптарына жоғары деңгейде сәйкес келтіруге ұмтылатын болады. 2019 жылға келесі іс-шаралар жоспарланған:

- Ақтөбе мұнай құбыры басқармасының «Кеңқияқ» ГМАС үшін «Нақты уақыт режимінде автоматтандырылған өндірістік экологиялық мониторингтеу станциялары» жобасының жобалау-сметалық құжаттамасын әзірлеу;
- Топырақтың тарихи ластануын жою жұмыстарын жалғастыру;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-та су ресурстарын басқару қағидаларын әзірлеу;
- Өнеркәсіптік қауіпсіздік, еңбекті қорғау және ТЖ департаментінің қызметкерлері үшін ISO 14001:2015 талаптарына оқытуды ұйымдастыру.

1,92 га
бұзылған жерлер қалпына келтірілді

ЭНЕРГИЯ ТҰТЫНУ ЖӘНЕ ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ

ЕЛЕУЛІ ТАҚЫРЫПТАР

- ЭНЕРГИЯ

НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАР

- КОМПАНИЯНЫҢ 4 ЖОҒАРЫ ДЕҢГЕЙЛІК ЭНЕРГЕТИКАЛЫҚ МАҚСАТТАРЫ ОРЫНДАЛДЫ
- ЭНЕРГИЯ ТИІМДІЛІГІ ИНДИКАТОРЛАРЫН ҚҰРЫЛЫМДЫҚ БӨЛІМШЕЛЕР БАСШЫЛАРЫНЫҢ ҚНҚ ҚОСУ ТУРАЛЫ ШЕШІМ ҚАБЫЛДАНДЫ

4,1%

мұнай айдау кезінде энергияны тұтынудың азаюы

7 НЕДОРОГОСТОЯЩАЯ И ЧИСТАЯ ЭНЕРГИЯ

ЭНЕРГИЯ ТИІМДІЛІГІ АЯСЫНДАҒЫ МӘСЕЛЕЛЕРДІ БАСҚАРУ ТӘСІЛДЕРІ

Пайдаланылатын энергия ресурстарын оңтайландыру «ҚазТрансОйл» АҚ қызметінің шешуші бағыттарының бірі болып табылады, оның шеңберінде Компания өндірістік процестердің энергия тиімділігін арттыруға ерекше назар аударады. Бұл бағыт бойынша міндеттерді іске асырудың стратегиялық маңыздылығы 2017 жылы әзірленген және Компанияның таяудағы бес жылға алға қойған мынадай:

- энергияның барлық түрлерінің (мұнай жүк айналымына арналған) меншікті шығысын төмендету;
- электр энергиясының (мұнай жүк айналымына арналған) меншікті шығысын төмендету;
- газдың меншікті тұтынылуын төмендету (мұнайды жылытуға арналған);
- жалпы энергия ресурстарының тұтынылуын төмендету сияқты негізгі төрт энергетикалық мақсатын бөлетін, «ҚазТрансОйл» АҚ Энергетикалық саясатында бекітілген.

Компанияның Энергетикалық мақсаттарын бас директор (Басқарма төрағасы) жыл сайын бекітеді. Нысаналы энергетикалық көрсеткіштер Компанияның ОҚБ үшін де әзірленеді. Жекелеген мақсаттар мен міндеттер анағұрлым энергия жұмсайтын объектілерде, негізінде – мұнай айдайтын станцияларда да бар.

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАР

- Акционерлер мен әсер ету ұйымдары;
- ЕББҮ;
- Мемлекеттік органдар.

БАСҚАРУ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН ҚҰРАЛДАРЫ

Энергетикалық мақсаттарға жету үшін Компанияда ISO 50001:2011 стандарттарына сәйкес сертификатталған энергия менеджменті жүйесі жұмыс істейді. Оның қолданылу аясы мен шекарасы екі деңгейде белгіленген: орталық аппараттың құрылымдық бөлімшелерінен ОҚБ-ге – мұнай желісі басқармалары мен НӨС дейін.

Энергия тиімділігі мәселелерімен айналысатын жауапты бөлімше «ҚазТрансОйл» АҚ технологиялық режимдер және энергия менеджменті департаменті болып табылады, ол нысаналы көрсеткіштерді әзірлеп, жолға қойылған міндеттерге қол жеткізуге уақтылы және тиімді бақылау жасауды қамтамасыз ету арқылы олардың орындалуын ай сайын мониторингтеуді жүргізеді.

НЕГІЗГІ ІШКІ ҚҰЖАТТАР

- «ҚазТрансОйл» АҚ Энергетикалық саясаты;
- «ҚазТрансОйл» АҚ энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі 2015–2019 жылдарға арналған іс-шаралар жоспары;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-та энергетикалық жоспарлау және энергия тиімділігі индикаторларын анықтау қағидалары;
- «ҚазТрансОйл» АҚ энергетикалық талдау қағидалары;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-та энергия тиімділігі индикаторларын есептеу әдістемесі;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-та энергияны тұтынудың негізгі және нысаналы деңгейлерін анықтау әдістемесі.

БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІН ДАМУ

2018 жылы энергия менеджментінің корпоративтік жүйесін дамыту аясындағы маңызды оқиға энергия тиімділігі аясындағы мақсаттардың көрсеткіштерін орталық аппарат құрылымдық бөлімшелері мен ОҚБ басшыларының қызметтерінің шешуші көрсеткіштеріне енгізу туралы шешім қабылдау болды. Аталған бастама жалпы, сондай-ақ энергия тиімділігі мәселелерін басқару процесіне тартылған жекелеген қызметкердің энергия менеджменті жүйесінің тиімділігін арттыруға мүмкіндік береді.

Сонымен бірге «ҚазТрансОйл» АҚ энергия менеджменті жүйесінің ISO 50001:2011 стандартының талаптарына сәйкестігін жыл сайынғы тексеру де табысты жүргізілді.

ЭНЕРГИЯ РЕСУРСТАРЫН ТҰТЫНУ

2015 жылдан бері Компания «ҚазТрансОйл» АҚ энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі 2015–2019 жылдарға арналған іс-шаралар жоспарын іске асыруда, Компанияның бизнес-процесстеріне сәйкес келу үшін оған жыл сайын өзекті сипат беріледі.

2018 жылдың қорытындысы бойынша Компания энергия тиімділігі аясында жолға қойылған барлық мақсаттарға қол жеткізе алды, оған мұнай желісінің барлық учаскелерінің технологиялық жұмыс режимдерін оңтайлы жоспарлау, сондай-ақ «ҚазТрансОйл» АҚ энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі 2018 жылға арналған іс-шаралар жоспарын орындау есебінен қол жеткізілді.

Атап айтқанда, есепті кезеңде энергия тұтынуды оңтайландыруға бағытталған келесі негізгі іс-шаралар іске асырылды:

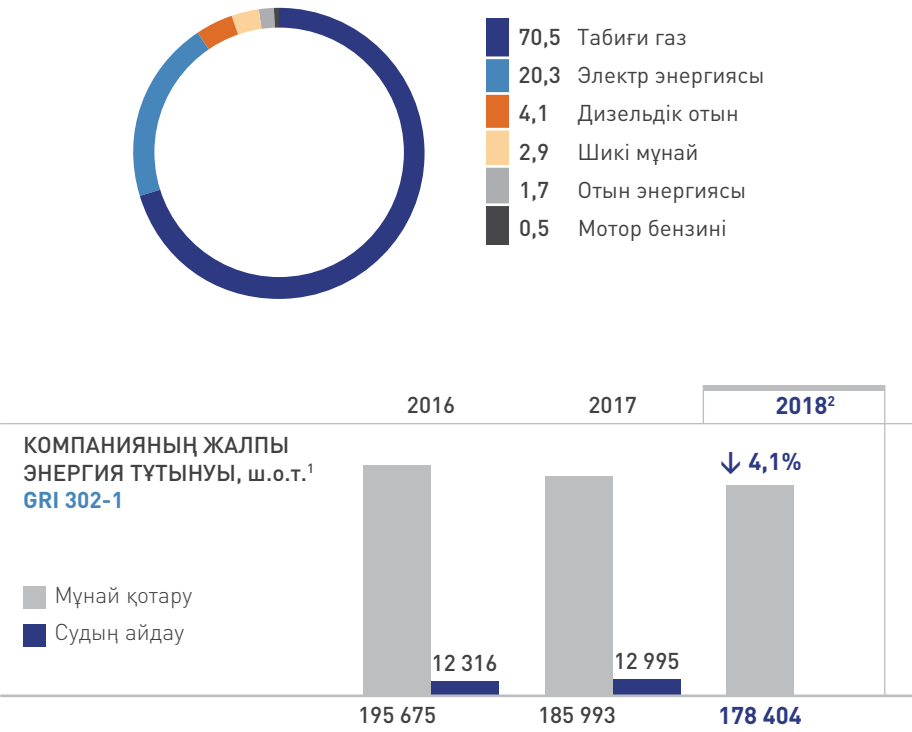
- бірқатар трансформаторларды энергия тұрғысынан анағұрлым тиімділіге ауыстыру;
- сорғы агрегаттарының жетектерін жиіліктік реттеу жөніндегі іс-шараларды іске асыруды жалғастыру;
- объектілерде реактивті қуатты өтеу құрылғыларын орнату;
- Компанияның жекелеген құрылымдық бөлімшелеріндегі әкімшілік-тұрмыстық ғимараттардың жылыту радиаторларына термореттегіштерді орнату;
- қызу шамын энергия үнемдеуші жарықдиодты шамдарға ауыстыру;
- Құлсары мұнай құбыры басқармасы А. Култумиев атындағы МАС алаң ішіндегі жылу желілерін жөндеу;
- жылыту радиаторларының артына жылу шағылыстырғыш экрандар орнату;
- сыртқы жарықтандыруды автоматты басқару жүйесін енгізу;
- МАС-те жүктелінбеген сорғы агрегаттарын жұмыс ауқымында жұмыс істейтін агрегаттарға ауыстыру (Солтүстік Бозащы МАС, Жуан төбе МАС, Атасу МАС);
- сорғы агрегаттары жұмысының тиімділігін арттыру.

«ҚазТрансОйл» АҚ энергия тұтыну құрылымына энергия ресурстарының алуан түрі кіреді, олардың маңыздысы мұнай тасымалдау үшін пайдаланылатын энергия тұтынудың жалпы көлемінің жиынтық 91% құрайтын табиғи газ бен электр энергиясы болып табылады.

Өз қызметінде Компания жаңартылатын энергия көздерін пайдаланбайды, алайда «Шымкент» ГМАС-та күн сәулелік батареяларға негізделетін электр станциясының құрылысын бастау жоспарланған.

«ҚазТрансОйл» АҚ өндірістік процестері энергияны жеткілікті түрде көп қажет етеді, осыған байланысты Компания үшін өзекті міндет энергия ресурстарының тұтынылуын қысқарту жөніндегі шешімдерді іздеу және іске асыру болып табылады.

2018 ЖЫЛЫ МҰНАЙ АЙДАУ ҮШІН ЖАҢАРТЫЛМАЙТЫН ЭНЕРГИЯ КӨЗДЕРІН ПАЙДАЛАНУ ҚҰРЫЛЫМЫ, % GRI 302-1

¹ ш.о.т. – шартты отын тоннасы.
² Компанияның 2018 жыл ішіндегі жалпы энергия тұтынуы су беру функцияларының шығарылуына және «Магистральдық Суағызғы» ЖШС берілуіне байланысты суды тасымалдауға жұмсалған энергияны есепке алусыз берілген.

Соңғы жылдары жалпы энергия тұтыну көлемі мәнінің төмендегені байқалады. Мәселен, 2018 жылы табиғи газдың тұтынылуын 3,4%-ға, электр энергиясының тұтынылуын 6,4%-ға және моторлық бензиннің тұтынылуын 35%-ға төмендету есебінен мұнай айдау кезінде энергияны тұтыну деңгейін 4,1%-ға төмендетуге қол жеткізілді. **GRI 302-4**

Энергия ресурстарын тұтынудың төмендеуі, 2017 жылмен салыстырғанда жүй айналымының төмендеуіне және мұнай тасымалдаудың оңтайлы режимдерінің пайдаланылуына байланысты болды. **GRI 302-4**

ЭНЕРГИЯ СЫЙЫМДЫЛЫҒЫ КӨРСЕТКІШІНІҢ ДИНАМИКАСЫ GRI 302-3

	Өлшем бірлігі	2016	2017	2018	Өзгеріс, %
«ҚазТрансОйл» АҚ энергетикалық ресурстарды жиынтық тұтыну көлемі	ш.о.т.	207 991	198 987	178 404	–
Мұнай қотару үшін энергетикалық ресурстарды жиынтық тұтыну көлемі	ш.о.т.	195 675	185 993	178 404	-4,1
Суды айдау үшін энергетикалық ресурстарды жиынтық тұтыну көлемі	ш.о.т.	12 316	12 995	0	–
Мұнай жүк айналымы («ҚазТрансОйл» АҚ бойынша жеке)	млн тонн-км	35 635	39 823	38 040	-4,5
Суды айдау көлемі	мың м³	25 133	26 225	0	–
Мұнай тасымалдаудың энергия сыйымдылығы ³	ш.о.т. / млн тонн-км	5,49	4,67	4,69	0,4
Суды айдаудың энергия сыйымдылығы ⁴	ш.о.т. / мың м³	0,49	0,50	0,00	–

Операциялық шығындарды төмендету мақсатында Компания мұнай қотару энергия сыйымдылығы көрсеткішінің динамикасын да бақылап отырады.

2018 жылы мұнай жүк айналымы жеке жеке «ҚазТрансОйл» АҚ бойынша 2017 жылғы көлеммен салыстырғанда 4,5%-ға азайды, сол кезде жалпы энергия тұтыну көлемі баяу қарқынмен 4,1%-ға төмендеді, ол нәтижесінде энергия сыйымдылығының өткен жылмен салыстырғанда 0,4%-ға артуына алып келді. **GRI 302-1, 302-3**

Энергия сыйымдылығының артуы мұнай құбырлары арқылы мұнай ағыны жылдамдығының төмендеуі салдарынан анағұрлым қарқынды суып қалуы орын алған айдалатын мұнайды жылыту мақсатында газды тұтынудың өсуімен байланысты.

2019 ЖЫЛҒА ЖӘНЕ ОРТА МЕРЗІМДІК ПЕРСПЕКТИВАҒА АРНАЛҒАН ЖОСПАРЛАР

Компания бекітілген іс-шаралар жоспарына сәйкес, мыналарды:

- Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру және өндірістік процесстерді оңтайландыру жөніндегі кейінгі 5 жылға арналған жаңа іс-шаралар жоспарын кейіннен әзірлеу үшін тәуелсіз энергетикалық аудит жүргізуді;
- мұнай тасымалдаудың оңтайлы режимдерін қолдануды қоса алғанда, энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шаралардың іске асырылуын жалғастыруды жоспарлап отыр.

Отын-энергетикалық ресурстарының тұтыну көлемін 2019 жылға жоспарланған төмендету көлемі «ҚазТрансОйл» АҚ энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі 2016-2019 жылдарға арналған іс-шаралар жоспары орындалған жағдайда физикалық мәнде 403 ш.о.т. және ақшалай мәнде 39 млн теңгені құрайды.

САТЫП АЛУ ЖҮЙЕСІ ЖӘНЕ ЖЕРГІЛІКТІ ҚАМТУДЫ ДАМУ

ЕЛЕУЛІ ТАҚЫРЫПТАР

- САТЫП АЛУ ПРАКТИКАСЫ

НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАР

- ЭЛЕКТРОНДЫҚ ШАРТТАР ЖҮЙЕСІ ЕНГІЗІЛДІ

3 345 млн теңге

бәсекелестік сатып алу рәсімдерін өткізу нәтижесіндегі үнем

67%

тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алудағы жергілікті қамту үлесі

САТЫП АЛУ ЖҮЙЕСІН БАСҚАРУ ТӘСІЛІ

Сатып алу жүйесінің тиімді жұмыс істеуі «ҚазТрансОйл» АҚ бизнесін тұрақты дамытуда маңызды рөл атқарады. Компания күн сайынғы операцияларды жүзеге асыру және стратегиялық міндеттерді іске асыру үшін барлық ОҚБ-ге сапалы тауарлармен және қызметтермен уақтылы қамтамасыз етудің маңызды екендігін түсінеді, сондықтан корпоративтік сатып алу жүйесі ашықтық, бәсекеге қабілеттілік және негізділік қағидаттарында құрылады.

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ САТЫП АЛУ ЖҮЙЕСІНІҢ ҚАҒИДАТТАРЫ:

- сатып алу процесінің жариялылығы мен ашықтығы;
- сатып алу үшін пайдаланылатын ақшаны оңтайлы және тиімді жұмсау;
- сапалы тауарлар, жұмыстар, қызметтер сатып алу;
- әлеуетті жеткізушілер арасындағы адал бәсекелестік;
- сатып алу процесіне делдалдардың қатысуын азайту.

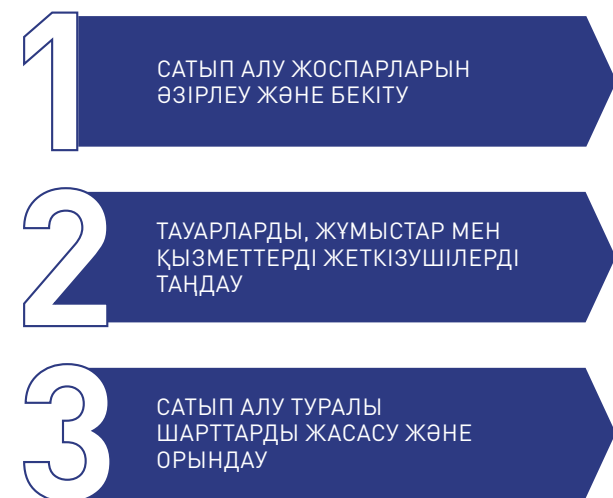
МҮДДЕЛІ ТАРАПТАР

- Акционерлер мен әсер ету ұйымдары;
- Мемлекеттік органдар.
- Персонал;
- ЕББҰ;
- Жеткізушілер мен мердігерлер.

БАСҚАРУ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН ҚҰРАЛДАРЫ

Келісімшарттар және жергілікті қамтуды дамыту департаменті Компанияның барлық бөлімшелерінің сатып алу процестеріне бақылау жасауды жүзеге асырады. 2018 жылы Компанияның басқару құрылымын қайта ұйымдастыру аяқталды, ол сатып алу қызметінің функциясын орталықтандыруға мүмкіндік берді.

САТЫП АЛУ РӘСІМДЕРІ «САМҰРЫҚ-ҚАЗЫНА КОНТРАКТ» ЖШС ЭЛЕКТРОНДЫҚ АЛАҒЫНДА ЖҮРГІЗІЛЕДІ ЖӘНЕ КЕЛЕСІ КЕЗЕҢДЕРДІ ҚАМТИДЫ

НЕГІЗГІ ІШКІ ҚҰЖАТТАР

- «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамының және акцияларының (қатысу үлестерінің) елу және одан көп пайызы меншік немесе сенімгерлік басқару құқығында «Самұрық-Қазына» АҚ-қа тікелей немесе жанама түрде тиесілі ұйымдардың тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алу қағидалары;
- «ҚазТрансОйл» АҚ корпоративтік этика кодексі.

САТЫП АЛУ ҚЫЗМЕТІНІҢ ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ

2018 жылы Компания сатып алуды автоматтандыру және электрондық шарттар жүйесін енгізу жоспарларын іске асырды, ол сатып алу процесінің әрбір кезеңінде уақытша шығындарды айтарлықтай қысқартуға мүмкіндік берді.

«ҚазТрансОйл» АҚ жеткізушілермен жасаған шарттарының сомасы 2018 жылы 130 871 млн теңгені құрады, олардың ішінде:

- орталық аппарат 130 641 млн теңге сомасына;
- «ҚазТрансойл» АҚ ГТО филиалы 140 млн теңге сомасына.

Бәсекеге қабілетті сатып алу рәсімдерін өткізу нәтижесінде 2018 жылдың қорытындысы бойынша жалпы үнем 3 345 млн теңгені құрады. 2018 жыл ішінде жүргізілген сатып алулар бойынша толығырақ ақпарат осы Есепке 3-қосымшада келтірілген.

2018 жылы «ҚазТрансОйл» АҚ тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді жеткізушінің жалпы саны 952-ні құрады, олардың басым бөлігі (86%) адал жеткізуші болып табылады, жеткізушілердің 13% – айыппұл салынған және 1%-ы – жосықсыз жеткізуші болды. **GRI 102-9**

130 871 МЛН ТЕҢГЕ

«ҚазТрансОйл» АҚ 2018 жылы өнім

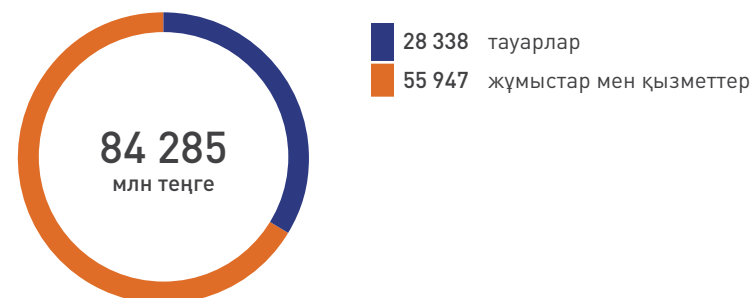
ЖЕРГІЛІКТІ ҚАМТУДЫ ДАМУ

Мемлекеттің ұлттық экономиканы және жергілікті қамтуды дамыту саясатын іске асыра отырып, «ҚазТрансОйл» АҚ қазақстандық өндірушілерден және холдингішілік кооперацияны дамыту мақсатында «Самұрық-Қазына» АҚ ұйымдарынан сатып алынатын тауарлардың үлесін арттыруға ұмтылады.

Сатып алу қорытындысы бойынша отандық тауар өндірушілермен және мүгедектер ұйымдарымен 6 100 млн теңге жалпы сомасына 2018–2022 жылдарға арналған ұзақ мерзімді шарттар жасалды. Бұған қоса 2018 жылы отандық тауар өндірушілермен 1 жыл мерзімге 3 100 млн теңге сомасына шарттар жасалды, ол 100% іске асырылды. **GRI 204-1**

2018 жылға қарағандағы жағдай бойынша сатып алудағы «ҚазТрансОйл» АҚ жергілікті қамту үлесі 67%-ды, оның ішінде тауарлар бойынша - 53%, жұмыстар мен қызметтер бойынша 75%-ды құрады. Тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді сатып алудағы жергілікті қамту үлесін мониторингтеу <http://www.kmks.kz> интернет ресурсында «Самұрық-Қазына» АҚ уәкілетті органының «Сатып алудағы қазақстандық қамтуды мониторингтеу картасы» порталында жүзеге асырылады. **GRI 204-1**

2018 ЖЫЛҒЫ ТАУАРЛАРДЫ, ЖҰМЫСТАРДЫ ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТТЕРДІ САТЫП АЛУДАҒЫ ЖЕРГІЛІКТІ ҚАМТУ ҮЛЕСІ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ¹, млн теңге GRI 204-1

2019 ЖЫЛҒА ЖӘНЕ ОРТАША МЕРЗІМДІК ПЕРСПЕКТИВАҒА АРНАЛҒАН ЖОСПАРЛАР

Келесі есепті кезеңде Компания «ҚазТрансОйл» АҚ 2019 жылға арналған тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алу жоспарын іске асыруды қоса алғанда, корпоративтік қағидаттар мен стандарттарға сәйкес сатып алу қызметі тәжірибесін жалғастыруды жоспарлап отыр.

Сонымен бірге тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді сатып алудағы жергілікті қамту үлесін мониторингтеу қызметі де жалғастырылады. 2019 жылға тауарларды сатып алудағы жергілікті қамту үлесінің - 52%-ын, жұмыстар мен қызметтерді сатып алудағы жергілікті қамту үлесінің – 74%-ын қамтамасыз ету жоспарланған.

¹ «Самұрық-Қазына Контракт» ЖШС деректері.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ

АКЦИОНЕРЛЕРДІҢ ЖАЛПЫ ЖИНАЛЫСЫ	131
ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ	134
БАСҚАРМА	145
КОМПАНИЯНЫҢ КОРПОРАТИВТІК ХАТШЫСЫНЫҢ РӨЛІ МЕН ҚЫЗМЕТІ	154
ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ЖӘНЕ ІШКІ БАҚЫЛАУ	155
ИНТЕГРАЦИЯЛАНҒАН МЕНЕДЖМЕНТ ЖҮЙЕСІ	164
ІШКІ АУДИТ ҚЫЗМЕТІ	165
СЫРТҚЫ АУДИТОР	166
СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ	167
КОРПОРАТИВТІК ЭТИКА, КОРПОРАТИВТІК ҚАҚТЫҒЫСТАРДЫ ЖӘНЕ МҮДДЕЛЕР ҚАҚТЫҒЫСЫН РЕТТЕУ	169

4,5 мың

қызметкер ИМЖ бойынша
оқудан өтті

100%

директорлар кеңесінің
отырыстарына қатысу

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ

«ҚазТрансОйл» АҚ корпоративтік басқаруды Компания құнының өсуінің, оның бәсекеге қабілеттілігінің және инвестициялық тартымдылығының шешуші факторы ретінде қарастырады. Осыған байланысты корпоративтік басқару жүйесін тұрақты түрде жетілдіру және акционерлердің мүдделері мен құқықтарын қорғау Компания үшін басымдық болып табылады.

«ҚазТрансОйл» АҚ корпоративтік басқару жүйесін Қазақстан Республикасының заңнамасына, KASE талаптарына, Компания Жарғысына және корпоративтік басқару кодексіне сәйкес қалыптастырады.

Корпоративтік басқару кодексінде тиісінше корпоративтік басқарудың мынадай шешуші бағыттары айқындалған:

- акционерлердің құқықтары және акционерлермен әділ қарым-қатынас жасау;
- кәсіби Директорлар кеңесі мен атқарушы орган;
- тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау;
- орнықты даму;
- қызметтің ашықтығы.

Аталған қағидаттар Компанияның ұзақ мерзімді құнын, инвестициялық тартымдылығын арттыру және жалпы орнықты дамуы үшін маңызды болып табылады.

Компания қызметінің шешуші мәселелері бойынша шешімдер қабылдайтын және жалпы басшылық етуді жүзеге асыратын Компания органдары: Акционерлердің жалпы жиналысы (жоғары орган), Директорлар кеңесі (басқару органы) және Басқарма (атқарушы орган) болып табылады.

КОМПАНИЯНЫҢ КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ, GRI 102-18

«ҚазТрансОйл» АҚ корпоративтік басқару кодексінің қағидаттары мен ережелерін сақтау туралы 2018 жылға арналған есеп Есепке 5-қосымшада келтірілген.

АКЦИОНЕРЛЕРДІҢ ЖАЛПЫ ЖИНАЛЫСЫ

Акционерлердің жалпы жиналысы өз қызметін «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, Компания Жарғысына және «ҚазТрансОйл» АҚ Акционерлердің жалпы жиналысы туралы ережеге сәйкес жүзеге асыратын Компанияның жоғары басқару органы болып табылады. Акционерлердің жалпы жиналысының айрықша құзыреті Компания Жарғысының 10-бабының 1-тармағында белгіленген.

Компания барлық акционерлердің Компанияны басқаруға қатысу құқықтарын іске асырған кезде оларға тең және әділ қарым-қатынасты қамтамасыз етуге тырысады. Акционерлердің жылдық жалпы жиналысына және Акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналыстарға қатысуы акционерлердің өз құқықтарын іске асыруының негізгі тәсілі болып табылады.

Акционерлердің жалпы жиналысын өткізу рәсімі акционерлер құқықтарының сақталуын қамтамасыз етуге бағытталған және қолданыстағы заңнаманың барлық талаптарына, сондай-ақ ең үздік әлемдік корпоративтік басқару тәжірибесіне жауап береді.

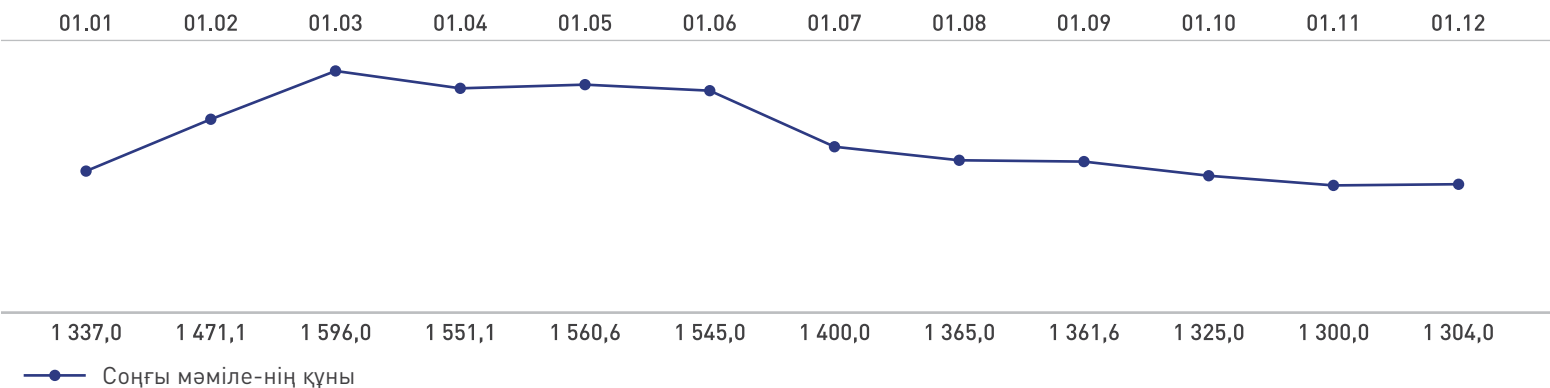
Акционерлердің негізгі құқықтарын іске асыру Қазақстан Республикасының заңнамасына және Компания Жарғысының ережелеріне сәйкес жүзеге асырылады. Компанияның Директорлар кеңесі барлық акционерлерге тең қарым-қатынасқа кепілдік береді және олардың Компанияны басқаруға қатысуға арналған құқықтарын кедергісіз іске асыруы, Компания қызметі туралы ақпарат алуы және дивидендтер алуы үшін жағдай жасайды.

АКЦИОНЕРЛІК КАПИТАЛ ҚҰРЫЛЫМЫ

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның 384 635 599 жай акциясы орналастырылып, төленді, олардың ішінде:

- 346 172 040 жай акция немесе шығарылған және ораластырылған акциялардың барлық көлемінің 90% «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-қа тиесілі;
- 38 463 559 жай акция немесе 10% минус бір акция жазылу әдісімен KASE-ге орналастырылған, олардың ішінде 7 500 жай акцияны Компания акционердің талап етуі бойынша сатып алған;
- Компанияның 1 (бір) жай акциясы орналастырылмаған. **GRI 102-5**

2018 ЖЫЛЫ «ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ АКЦИЯЛАРЫНЫҢ НАРЫҚТЫҚ ҚҰНЫНЫҢ ӨЗГЕРУІ, теңге

2018 ЖЫЛЫ АКЦИОНЕРЛЕРДІҢ ЖАЛПЫ ЖИНАЛЫСЫНЫҢ ӨТКІЗІЛУІ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

2018 жылғы 24 мамырда Компания Акционерлерінің жылдық жалпы жиналысы өткізілді, онда келесі мәселелер қаралды:

- «ҚазТрансОйл» АҚ 2017 жыл ішіндегі жылдық қаржылық есептілігін және шоғырландырылған жылдық қаржылық есептілігін бекіту туралы;
- «ҚазТрансОйл» АҚ 2017 жыл ішіндегі таза кірісін, өткен жылдардағы бөлінбеген пайдасын бөлу тәртібін бекіту, жай акциялар бойынша дивидендтер төлеу туралы шешім қабылдау және «ҚазТрансОйл» АҚ бір жай акциясына есептегенде дивидендтің мөлшерін бекіту туралы;
- «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2017 жыл ішіндегі атқарған жұмысы туралы жылдық есепті бекіту туралы;
- «ҚазТрансОйл» АҚ және оның лауазымдық тұлғаларының іс-қимылдарына «ҚазТрансОйл» АҚ акционерлерінің 2017 жыл ішінде жүгінулері және оларды қарау қорытындылары туралы;
- Компания Жарғысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы;
- «ҚазТрансОйл» АҚ интеграцияланған менеджмент жүйесі құжатына -«ҚазТрансОйл» АҚ Акционерлерінің жалпы жиналысы туралы ережеге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы;
- «ҚазТрансОйл» АҚ интеграцияланған менеджмент жүйесі құжатын - «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесі туралы ережені бекіту туралы.

ДИВИДЕНД ТӨЛЕУ ДИНАМИКАСЫ

Кезеңі	2015	2016	2017
Бір акцияға шаққандағы пайда, теңге	116,0	116,0	130,0
Бір жай акцияға есептегендегі дивиденд мөлшері, теңге	133,0	155,0	160,0
Есептелген дивидендтің жалпы сомасы, теңге	51 156 534 667	59 617 355 345	61 540 495 840
Орналастыру бағасына акциялардың дивидендтік кірістілігі, %	18,34	21,38	22,0
Дивиденд төлеуге жіберілген, шоғырландырылған таза пайда үлесі, % (дивидендтер төлеу коэффициенті)	100	100	100
Дивиденд алуға құқығы бар тұлғалардың тізімі жасалған күн	11.06.2016	14.06.2017	12.06.2018
Төленген дивидендтер	2016 жылғы маусым айы ішінде	2017 жылғы маусым айы ішінде	2018 жылғы маусым-шілде айлары ішінде

ДИВИДЕНДТІК САЯСАТ

2012 жылғы шілдеде бекітілген «ҚазТрансОйл» АҚ дивиденттік саясаты, Компанияның және оның акционерлерінің теңгерімін сақтау, акционерлер мен барлық мүдделі тараптар үшін анағұрлым ашықтықты, дивиденд мөлшерін белгілеу тәртібін және оларды төлеу тәртібін қамтамасыз ету мақсатында әзірленген.

Дивидендтік саясат Компанияның таза кірісінің 40% кем емес дивидендтерді төлеуге арналған соманы белгілейді. Дивидендтің нақты мөлшері, егер ол Компания міндеттеріне қайшы келмейтін болса Компанияның таза кірісінің 100% жетуі немесе одан асуы мүмкін.

Дивидендті есептеу мақсатында шоғырландырылған немесе жекелеген таза кірістің ең үлкен шамасы қолданылады. Компания Басқармасы Компания қызметінің тиісті қаржы жылына арналған нақты нәтижелерге, жалпы салалық даму динамикасына және күрделі қаржы (инвестициялық) шығындар бағдарламасына сүйене отырып, 40% нормативінен төмен дивиденд төлеу деңгейін ұсыну құқығын өзіне қалдырады.

2018 жылы дивидендтік төлемдердің жалпы сомасы 2017 жылдың қорытындысы бойынша 61 540 495 840 теңгені немесе Компанияның бір жай акциясына 160 теңгені құрады. Дивидент төлеуге Компанияның 2017 жылдың қорытындысы бойынша алған таза кірісінің 100% құрайтын 50 117 856 000 теңге мөлшеріндегі сома және 11 422 639 840 теңге мөлшеріндегі өткен жылдардың бөлінбеген пайдасының бөлігі жіберілді. 2017 жыл үшін дивиденд төлеу 2018 жылғы 26 маусымда басталды.

АҚПАРАТТЫ АШУ

Компанияның ақпаратын ашу аталған ақпаратты ашу мақсатына байланыссыз барлық мүдделі тараптар бойынша оның қолжетімділігін қамтамасыз етеді. Ақпаратты ашу «Бағалы қағаздар нарығы туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңдына, «Қазақстан қор биржасы» АҚ Листингтік қағидаларына, Компанияның Жарғысына, сондай-ақ Қазақстан Республикасы заңнамасының және Компанияның ішкі құжаттарының басқа да талаптарына сәйкес жүзеге асырылады.

2018 жылдың қорытындысы бойынша «Қазақстан қор биржасы» АҚ «ҚазТрансОйл» АҚ-ты «Ашықтыққа ұмтылғаны үшін» дипломымен марапаттады. Компания листингтік талаптарға толықтыру ретінде ақпаратты ашу оқиғаларының саны тұрғысынан көшбасшылардың бірі болды.

Ақпараттық ашықтық және өзара сыйластық қағидаттарына негізделген акционерлермен тиімді өзара іс-қимылдарды қалыптастыру, Компания басымдықтарының бірі болып табылады. Компания мен оның акционерлері, әлеуетті инвесторлар, бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушылар, таладушылар және инвестициялық қауымдастық өкілдері арасындағы кері байланысты қамтамасыз ету мақсатында жалпы Компанияда инвесторлармен байланыс жөніндегі қызмет жұмыс істейді.

2018 жылы инвесторлармен байланыс жөніндегі қызмет өндірістік және қаржылық қызметпен, Компанияның басқару органдарының шешімдерімен, акционерлердің Компанияны басқаруға қатысу құқықтарын іске асыруымен және дивидендтер алумен байланысты мәселелер бойынша түсініктеме берді.

Компания ақпараттық ашықтықты ұстану жұмысын жалғастыруды жоспарлап отыр.

2018 жылғы

24 мамырда

Акционерлердің жалпы жиналысы өткізілді

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ

Директорлар кеңесі өз құзыреті шеңберінде Компанияға стратегиялық басшылық етуді және Компания басқармасының қызметіне бақылау жасауды қамтамасыз ететін Компанияның басқару органы болып табылады. Директорлар кеңесі Акционерлердің жалпы жиналысына есеп береді және шешім қабылдаудың қолданыстағы жүйесіне сәйкес Компания қызметін тиімді басқару және тиісінше бақылау үшін жауапты болады.

Директорлар кеңесі өз қызметінде «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңын, Қазақстан Республикасының басқа да заңнамаларын, Акционерлердің жалпы жиналысының шешімдерін, Компания Жарғысын, корпоративтік басқару кодексін, сондай-ақ «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесі туралы ережені басшылыққа алады.

Өз құзыретіне сәйкес Директорлар кеңесі Компанияны дамыту стратегиялары мен басым бағыттарын, оның ішінде келесі салалардағы:

- корпоративтік басқару;
- тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау;
- орнықты даму;
- ірі инвестициялық және басқа шешуші стратегиялық жобаларды іске асыру салаларындағы Компанияны дамыту стратегиялары мен басым бағыттарын анықтайды.

Директорлар кеңесі сонымен бірге Компанияны дамытудың басым бағыттарының іске асырылуына жүйелі түрде бақылау жасауды жүзеге асырады, Компанияның даму жоспарында қызметтің шешуші көрсеткіштерін белгілейді және олардың орындалуын қадағалайды.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚҰРАМЫ

2018 жылы Директорлар кеңесінің құрамы 7 адам болды. Акционерлік капиталдың құрылымына сәйкес (жай акциялардың жалпы санының 90% «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-қа тиесілі) Компанияның Директорлар кеңесінің үш мүшесі ірі акционер - «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ өкілдері болып табылады. Компанияның Директорлар кеңесінің үш мүшесі тәуелсіз директорлар болып табылады, ол корпоративтік басқарудың ең үздік әлемдік тәжірибесіне сәйкес миноритарлық акционерлердің құқықтары мен мүдделерінің қорғалуын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. Сондай-ақ Компанияның бас директоры (Басқарма төрағасы) Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады.

Компанияның Директорлар кеңесінің төрағасы – «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ өкілі Данияр Берлибаев.

Директорлар кеңесінің мүшесі Ардақ Мұқышовтың өкілеттіктері оның бастамасы бойынша Директорлар кеңесінің жазбаша хабарламасының негізінде 2018 жылғы 30 қарашадан бастап тоқтатылды.

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның Директорлар кеңесінің құрамына 6 адам енгізілген.

Компанияның Директорлар кеңесінің барлық мүшелерінің жоғары кәсіби беделі және саладағы мол жұмыс тәжірибесі бар. Директорлар кеңесінің барлық мүшелері қаржылық есептілік пен аудит, бизнес-жоспарлау мен жобаларды басқару аясындағы қажетті білімге және құзыреттерге ие.

Данияр Берлібаев

**«ҚазТрансОйл» АҚ
Директорлар кеңесінің
төрағасы**

**«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ
өкілі**

АЗАМАТТЫҒЫ

**Қазақстан
Республикасы**

ТУҒАН КҮНІ

1968 жылғы

21 желтоқсанда

БІЛІМІ

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетін «Құқықтану» мамандығы бойынша бітірген, біліктілігі - заңгер.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ

2015–2016 жж. – «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Басқарма төрағасының корпоративтік даму жөніндегі орынбасары.

2016–2017 жж. – «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ тасымалдау, өңдеу және маркетинг жөніндегі атқарушы вице-президенті.

2017 жылғы қарашадан бастап¹ – «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Басқарма төрағасының кеңесшісі.

2016 жылғы 29 қаңтардан бастап – «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ өкілі.

KMG International N.V және «АстанаГаз КМГ» АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы болып табылады.

¹ 2019 жылғы 7 ақпаннан бастап Данияр Берлібаев «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Басқармасы төрағасының мұнай тасымалдау, халықаралық жобалар және «Сарыарқа» газ құбырын салу жөніндегі орынбасары болып тағайындалды.

Компанияның 9 655 дана санындағы немесе орналастырылған акцияларының жалпы санының 0,00251% -на ие. ЕББҰ акцияларына иелік етпейді. Компанияның жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік етпейді. Компанияның акцияларымен мәмілелерді жүзеге асырған жоқ.

6 ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ МҮШЕСІ

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай
бойынша

Димаш Досанов

«ҚазТрансОйл» АҚ
Директорлар кеңесінің
мүшесі

АЗАМАТТЫҒЫ
Қазақстан
Республикасы

ТУҒАН КҮНІ
1981 жылы 2 қарашада

БІЛІМІ

Өл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетін «Халықаралық қатынастар» мамандығы бойынша бітірген, біліктілігі – халықаралық қатынастар жөніндегі маман, Т.Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университетін «Қаржы және кредит» мамандығы бойынша бітірген, біліктілігі – экономист. Іскерлік әкімшілік магистрі (МВА) дәрежесі бар, Джорджтаун университеті, Вашингтон қаласы, АҚШ.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ

2014–2016 жж. – «Қазақстан-Қытай Құбыры» ЖШС бас директорының бірінші орынбасары, бас директоры.

2016 жылғы қаңтар мен тамыз аралығында «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының бірінші орынбасары.

2016 жылғы 6 тамыздан бастап – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директоры (Басқарма төрағасы).

2016 жылғы 20 қазаннан бастап – «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі.

«КҚК-Р» АҚ және «КҚК-Қ» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі.

Компания және ЕББУ акцияларына иелік етпейді.
Компанияның жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік етпейді.
Компанияның акцияларымен мәмілелерді жүзеге асырған жоқ.

Нұртас Шманов

«ҚазТрансОйл» АҚ
Директорлар кеңесінің
мүшесі

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ
өкілі

АЗАМАТТЫҒЫ
Қазақстан
Республикасы

ТУҒАН КҮНІ
1956 жылы
24 желтоқсанда

БІЛІМІ

Уфа мұнай институтын «Мұнай-газ құбырларын, газ қоймаларын және мұнай базаларын жобалау және пайдалану» мамандығы бойынша бітірген, біліктілігі - инженер-механик, ҚазМБУ жанындағы нарық институтын «Қаржы және кредит» мамандығы бойынша бітірген, біліктілігі – экономист. Іскерлік әкімшілік магистрі (МВА) дәрежесі бар, мұнай-газ саласының басшылары үшін арнайы курс, Массачусет университеті, Бостон қаласы, АҚШ.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ

2015–2016 жж. – «ҚазТрансОйл» АҚ Бас директоры (Басқарма төрағасы), «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Басқарма төрағасының мұнай тасымалдау жөніндегі орынбасары лауазымын қоса атқарушы.

2016–2018 жж. – «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ мұнай тасымалдау жөніндегі аға вице-президенті.

2018 жылғы 12 маусымнан бастап – «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ мұнай тасымалдау жөніндегі басқарушы директоры.

2016 жылғы 29 қаңтардан бастап – «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ өкілі.

«Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС, «KMG Systems & Services» ЖШС Байқаушы кеңестерінің төрағасы, ««КҚК-Р» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады.

«ҚазТрансОйл» АҚ акцияларының 9 655 данасы санындағы немесе орналастырылған акцияларының жалпы санының 0,00251% -на ие.
ЕББУ акцияларына иелік етпейді.
Компанияның жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік етпейді.
Компанияның акцияларымен мәмілелерді жүзеге асырған жоқ.

ТӘУЕЛСІЗ ДИРЕКТОРЛАР

Компанияның Директорлар кеңесінің құрамына үш тәуелсіз директор кіреді, ол корпоративтік басқарудың үздік халықаралық практикасына сәйкес келеді, миноритарлы акционерлердің құқықтары мен мүдделерін қорғауды қамтамасыз етуге ықпал етеді.

Компанияның Директорлар кеңесінің құрамында тәуелсіз директорлардың болуы Компанияның Директорлар кеңесі мүшелерінің тәжірибесінің, дағдыларының және біліктілігінің үздік теңгеріміне ұмтылуымен байланысты. Тәуелсіз директорлар Директорлар кеңесінің жұмысына корпоративтік басқару, тәуекел-менеджмент саласында құнды тәжірибе, сондай-ақ халықаралық тәжірибе, стратегиялық көзқарас пен мұнай мен газ тасымалдау саласының ерекшелігін терең түсінушілік енгізеді.

Тәуелсіз директорлар Директорлар кеңесінің жұмысына қатысудан бөлек отырыстар күн тәртібінің мәселелерін талқылауға белсенді қатысады, сондай-ақ барлық акционерлердің мүдделерін ескере отырып, объективті шешімдердің әзірленуін қамтамасыз етеді.

Есепті кезең ішінде Компанияның тәуелсіз директорлары Қазақстан Республикасының заңнамасымен, Компанияның Жарғысымен және Компанияның Директорлар кеңесі туралы ережемен анықталған тәуелсіздік критерийлеріне толық сәйкес келді.

Тәуелсіз директорларды сайлау тәртібі туралы қосымша ақпарат Компанияның [интернет-ресурсындағы «Топтық басқару» бөлімінде](#).

Луис Коимбра

Тәуелсіз директор

АЗАМАТТЫҒЫ
Португалия
Республикасы

ТУҒАН КҮНІ
1958 жылы
15 шілдеде туған

БІЛІМІ

Массачусетс университетін бітірген, машина жасау саласындағы ғылымдар бакалавры дәрежесі бар. Іскерлік әкімшілік жүргізу магистрі (МВА) дәрежесі бар, Мичиган университеті.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ

Chevron және Souz Petroleum SA корпорациясында әрқашанда үздік нәтижелерімен және жоғарғы тиімділігімен сауда, теңізбен тасымалдау, өңдеу секторында жабдықтау жүйесін басқару және бизнесті дамыту саласында 30 жылдан артық халықаралық жұмыс тәжірибесі бар.

2016 жылғы 29 қаңтардан бастап – «ҚазТрансОйл» АҚ тәуелсіз директоры.

Басқа ұйымдардың басқару органдарының құрамына кірмейді.

Компания және ЕББУ акцияларына иелік етпейді.
Компанияның жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік етпейді.
Компанияның акцияларымен мәмілелерді жүзеге асырған жоқ.

Серік Прімбетов

Тәуелсіз директор

АЗАМАТТЫҒЫ

**Қазақстан
Республикасы**

ТУҒАН КҮНІ

**1948 жылы
17 қыркүйекте туған**

БІЛІМІ

Алматы халық шаруашылығы институтын «Экономика» мамандығы бойынша бітірген, біліктілігі – экономист, М.В.Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университетінің аспирантурасын бітірген, экономика ғылымдарының кандидаты дәрежесі бар. Ғылыми дәрежесі мен атағы: экономика ғылымдарының докторы, профессор, «Еуразия» Халықаралық Экономикалық Академиясының академигі. Бизнес және әкімшілік басшыларының халықаралық академиясының Құрметті мүшесі (АҚШ).

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ

Мемлекеттік органдарда халықаралық ынтымақтастық саласындағы басшылық жұмыстың үлкен тәжірибесіне ие. Қазақстан Республикасы Президентінің кеңесшісі, ЕурАЗЭС Бас хатшысының орынбасары, Әзербайжан Республикасындағы Қазақстан Республикасының Төтенше және Уәкілетті Елшісі, Еуразиялық даму банкі Басқарма төрағасының кеңесшісі болған. Қазіргі уақытта Еуразиялық банктің Бішкек қаласындағы Өкілдігінің директоры болып табылады.

2014 жылғы 28 мамырдан бастап – «ҚазТрансОйл» АҚ тәуелсіз директоры.

Басқа ұйымдардың басқару органдарының құрамына кірмейді.

Компания және ЕББҰ акцияларына иелік етпейді. Компанияның жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік етпейді. Компанияның акцияларымен мәмілелерді жүзеге асырған жоқ.

Фернандо Мачинена

Тәуелсіз директор

АЗАМАТТЫҒЫ

**Ұлыбритания және
Солтүстік Ирландия
Біріккен Корольдігі**

ТУҒАН КҮНІ

**1956 жылы
7 қарашада туған**

БІЛІМІ

Висконсия штатының университетін бітірген, химиялық инженерия саласында ғылым бакалавры дәрежесі бар. ЮТА штатының университеті Іскерлік әкімшілік магистрі (MBA) дәрежесі бар.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ

Мұнай секторында 35 жылдық жұмыс тәжірибесі бар, сондай-ақ күрделі іскерлік және саяси жағдайларда шикізаттық мұнай секторында бірлескен кәсіпорындарды, маркетинг пен логистиканы табысты дамыту саласында жұмыс тәжірибесі бар. 25 жыл бойы Chevron корпорациясында жұмыс істеген. 2005 жылдан бастап Oteko Group Президенті және Ресейдегі аса ірі жеке меншік кірме теміржол кешенін дамыту жөніндегі басшы болып табылады.

2016 жылғы 29 қаңтардан бастап – «ҚазТрансОйл» АҚ тәуелсіз директоры.

Басқа ұйымдардың басқару органдарының құрамына кірмейді.

Компания және ЕББҰ акцияларына иелік етпейді. Компанияның жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік етпейді. Компанияның акцияларымен мәмілелерді жүзеге асырған жоқ.

ЕСЕПТІ КЕЗЕҢНЕН KEЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

2019 жылғы 28 қаңтарда «ҚазТрансОйл» АҚ Акционерлерінің кезектен тыс жалпы жиналысында Компания Директорлар кеңесінің жаңа құрамы сайланды. Директорлар кеңесінің құрамына үш тәуелсіз директорды қоса алғанда 6 адам кірді. «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы болып Д. Ә. Берлібаев сайланды.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚҰРАМЫНА ІРІКТЕУ МЕН САЙЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ

Директорлар кеңесінің мүшелерін, соның ішінде тәуелсіз директорларды және Директорлар кеңесінің төрағасын іріктеу мен сайлау критерийлері «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы Заңымен, Компанияның Жарғысымен, Корпоративтік басқару кодексімен және Компанияның Директорлар кеңесі туралы ережемен белгіленген.

Акционерлердің жалпы жиналысы кандидаттардың құзыреттерін, дағдыларын, жетістіктерін, іскерлік беделі мен кәсіби тәжірибесін ескере отырып, түсінікті және ашық рәсімдер негізінде сайлайды.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ҚЫЗМЕТІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

2018 ЖЫЛЫ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ОТЫРЫСТАРЫНА ҚАТЫСУЛАР

Директор	Отырыстарға қатысулар		
	Қатысқан отырыстар саны	Қатысқан отырыстар пайызы	Есепті кезеңде Директорлар кеңесінің құрамында болу кезеңі
Данияр Берлібаев	13-тен 13	100%	01.01.2018 – 31.12.2018
Димаш Досанов	13-тен 13	100%	01.01.2018 – 31.12.2018
Луис Коимбра	13-тен 13	100%	01.01.2018 – 31.12.2018
Фернандо Мачинена	13-тен 13	100%	01.01.2018 – 31.12.2018
Ардақ Мұқышов	12-ден 12	100%	01.01.2018 – 30.11.2018
Серік Прімбетов	13-тен 13	100%	01.01.2018 – 31.12.2018
Нұртас Шманов	13-тен 13	100%	01.01.2018 – 31.12.2018

2018 жылы Директорлар кеңесінің 13 көзбе-көз отырысы өткізілді, сол отырыстарда 120 мәселе бойынша, соның ішінде Компания қызметінің келесі негізгі бағыттары бойынша мәселелер қаралды және шешімдер қабылданды:

СТРАТЕГИЯЛЫҚ ДАМУ:

- 2017 жылғы бизнес-жоспардың іске асырылуы туралы есепті қарау;
- 2019–2023 жылдарға арналған бизнес-жоспарды негізгі құралдардың қайта бағаланған және тарихи құны бойынша бекіту;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2025 жылға дейінгі өзектендірілген Даму стратегиясын іске асыру туралы 2017 жылдың есебін қарау;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың Мәскеу қаласындағы (Ресей Федерациясы) Өкілдігін құру;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың Батыс және Шығыс филиалдарын жабу.

Директорлар кеңесінің жекелеген мүшелерін немесе оның толық құрамын жаңа мерзімге қайта сайлау кезінде олардың Компанияның Директорлар кеңесі қызметінің тиімділігіне үлесі назарға алынады.

Компанияның Директорлар кеңесінде және оның комитеттерінде Компанияның және акционерлердің мүдделерінде тәуелсіз, объективті және тиімді шешімдер қабылдауды, Компанияның ұзақ мерзімді құны мен орнықты дамуын қамтамасыз ететін дағдылар, тәжірибе мен білім теңгерімі сақталады.

Директорлар кеңесінің мүшелерін сайлау тәртібі туралы қосымша ақпарат Компанияның [интернет-ресурсындағы «Топтық басқару» бөлімінде](#).

ҚАРЖЫЛЫҚ-ШАРУАШЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТ:

- «ҚазТрансОйл» АҚ Акционерлерінің жылдық жалпы жиналысын шақыру туралы;
- Компанияның 2017 жылғы жылдық қаржылық есептілігі мен шоғырландырылған жылдық қаржылық есептілігін алдын ала бекіту;
- «ҚазТрансОйл» АҚ компаниялар тобының есепті саясатын бекіту;
- Директорлар кеңесінің Компанияның 2017 жылғы таза табысын, өткен жылдардың бөлінбеген табыстарын бөлу тәртібі мен 2017 жыл үшін Компанияның бір жай акциясына арналған есеппен дивидентінің мөлшері туралы Компания акционерлерінің жалпы жиналысына ұсыныстары;
- оларды жасасуға Компанияның мүдделілігі бар мәмілелерді жасасу.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ:

- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2017 жылғы жылдық есебін бекіту;
- «ҚазТрансОйл» АҚ Жарғысына енгізілетін өзгерістер мен толықтыруларды мақұлдау;
- Компанияның басшы қызметкерлері, корпоративтік хатшысы, омбудсмені қызметінің 2018 жылға арналған уәждемелік негізгі көрсеткіштерін және олардың мақсаттық мәндерін бекіту;
- Компания Басқармасының сандық құрамын, өкілеттік мерзімін белгілеу және Компанияның бас директоры (Басқарма төрағасы) мен Басқарма мүшелерін сайлау;
- «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2017 жылғы қызметін тәуелсіз бағалау нәтижелері бойынша Есепті қарау;
- Компанияның 2017 жылы корпоративтік басқару кодексінің қағидаттары мен ережелерін сақтау туралы есебін бекіту;
- «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2017 жылы атқарған жұмысы туралы жылдық есебін қарау;
- «ҚазТрансОйл» АҚ корпоративтік этика кодексін бекіту;
- «ҚазТрансОйл» АҚ омбудсмені туралы ережеге өзгерістерді бекіту.

13 КӨЗБЕ-КӨЗ ОТЫРЫСЫ

өтті 2018 жылы Директорлар кеңесінің

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ЖӘНЕ ІШКІ БАҚЫЛАУ:

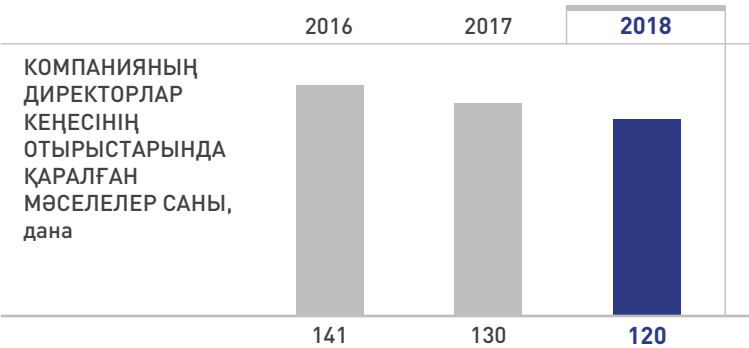
- «ҚазТрансОйл» АҚ және оның еншілес және бірлесіп бақыланатын ұйымдарының 2017 жылдың 4-тоқсанындағы негізгі тәуекелдерінің динамикасы және негізгі тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралардың орындалу барысы туралы есеп;
- «ҚазТрансОйл» АҚ және оның еншілес және бірлесіп бақыланатын ұйымдарының өндірістік және өндірістік емес тәуекелдер жөніндегі тоқсан сайынғы есептерін бекіту;
- «ҚазТрансОйл» АҚ және оның еншілес және бірлесіп бақыланатын ұйымдарының 2019 жылға арналған өндірістік және өндірістік емес тәуекелдерін сәйкестендіру және бағалау нәтижелерін бекіту.

ОРНЫҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДА:

- «ҚазТрансОйл» АҚ орталық аппаратының құрылымын бекіту.

Директорлар кеңесі сондай-ақ Компанияның еншілес және бірлесіп бақыланатын ұйымдары қатысушыларының/акционерлерінің жалпы жиналыстарының құзыретіне жатқызылған бірқатар мәселерді, соның ішінде ЕББҰ-тың 2017 жылдың ішіндегі жылдық қаржылық есептерін бекітуді және ЕББҰ-тың 2019 жылға арналған бюджеттерін бекітуді қарады.

Директорлар кеңесі 2018 жылы қабылдаған шешімдері туралы қосымша ақпарат Компанияның [интернет-ресурсындағы «Топтық басқару» бөлімінде](#).

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ КОМИТЕТТЕРІ ҚЫЗМЕТІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

Арнайы құзыреттерді талап ететін неғұрлым маңызды мәселелерді қарау мен оларға қатысты ұсыныстар дайындау жолымен Директорлар кеңесі жұмысының тиімділігін арттыру мақсатында Директорлар кеңесінің жанында үш комитет: Стратегиялық жоспарлау жөніндегі комитет, Кадрлар және сыйақылар жөніндегі комитет, Ішкі аудит жөніндегі комитет қалыптастырылған. Комитеттер мүшелері Компанияның Директорлар кеңесінің шешімімен тағайындалады.

Комитеттердің функциялары, құқықтары мен міндеттері, жұмысын қалыптастыру мен ұйымдастыру тәртібі тиісті ішкі құжаттармен: «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің Стратегиялық жоспарлау жөніндегі комитеті туралы ережемен, «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің Кадрлар және сыйақылар жөніндегі комитеті туралы ережемен және «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің Ішкі аудит жөніндегі комитеті туралы ережемен белгіленген. Аталған құжаттармен Компанияның [интернет-ресурсындағы «Топтық басқару» бөлімінде](#).

СТРАТЕГИЯЛЫҚ ЖОСПАРЛАУ ЖӨНІНДЕГІ КОМИТЕТ

Стратегиялық жоспарлау жөніндегі комитеттің негізгі міндеті Компанияның даму стратегиясы мәселелерін алдын ала қарау, соның ішінде қызметтің басым бағыттарын анықтау және Директорлар кеңесіне олар бойынша ұсыныстар дайындау.

Комитет Директорлар кеңесінің мүшелерінен және Комитетте жұмыс істеу үшін қажетті кәсіби білімдері бар сарапшылардан тұрады. Стратегиялық жоспарлау жөніндегі комитеттің сандық құрамын Компанияның Директорлар кеңесі анықтайды, бұл ретте Компанияның ішкі құжаттарына сәйкес Комитеттің төрағасы тәуелсіз директор болып табылуы тиіс.

Стратегиялық жоспарлау жөніндегі комитеттің құрамы (Компанияның Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 30 қаңтардағы шешімімен сайланған):

- **Фернандо Мачинена** – тәуелсіз директор, төраға;
- **Луис Коимбра** – тәуелсіз директор;
- **Серік Прімбетов** – тәуелсіз директор;
- **Нұртас Шманов** – «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ өкілі.

Комитеттің отырыстары қажеттілігіне қарай, алайда кемінде алты айда бір рет өткізіледі.

2018 жыл ішінде Стратегиялық жоспарлау жөніндегі комитеттің 5 көзбе-көз отырысы өткізілді, оларда келесі негізгі мәселелер бойынша ұсыныстар қаралды және әзірленді:

- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2018-2022 жылдарға арналған түзетілген бизнес-жоспарларын 2018 жылға арналған бюджет бөлігінде негізгі құралдардың қайта бағаланған және тарихи құндары бойынша қарау;
- Директорлар кеңесінің Компанияның 2017 жылғы таза табысын, өткен жылдардың бөлінбеген табыстарын бөлу тәртібі мен 2017 жыл үшін Компанияның бір жай акциясына шаққандағы дивидентінің мөлшері туралы Акционерлерінің жалпы жиналысына ұсыныстар;
- 2025 жылға дейінгі жаңартылған Даму стратегиясын іске асыру туралы «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2017 жылғы есебін қарау;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2019-2023 жылдарға арналған бизнес-жоспарларын негізгі құралдардың қайта бағаланған және тарихи құндары бойынша қарау.

КАДРЛАР ЖӘНЕ СЫЙАҚЫЛАР ЖӨНІНДЕГІ КОМИТЕТ

Кадрлар және сыйақылар жөніндегі комитеттің негізгі мақсаты Директорлар кеңесіне оның Директорлар кеңесі мүшелерін іріктеумен, тағайындаумен (сайлаумен), Директорлар кеңесінің мүшелерін, бас директорды (Басқарма төрағасын) және Басқарма мүшелерін, корпоративтік хатшыны бағалаумен және сыйақы берумен байланысты өкілеттіктерін іске асыру кезінде көмек көрсету болып табылады.

Компанияның ішкі құжаттарына сәйкес Комитеттің мүшелерінің көпшілігі, соның ішінде Комитеттің төрағасы тәуелсіз директорлар болып табылуы тиіс. Директорлар кеңесінің төрағасы және Компанияның бас директоры (Басқарма төрағасы) Комитеттің мүшелері болып табылмауы тиіс.

Кадрлар және сыйақылар жөніндегі комитеттің құрамы (Компанияның Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 30 қаңтардағы шешімімен сайланған):

- **Луис Коимбра** – тәуелсіз директор, төраға;
- **Фернандо Мачинена** – тәуелсіз директор;
- **Ардақ Мұқышов** – «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ өкілі (2018 жылғы 30 қарашаға дейін);
- **Серік Прімбетов** – тәуелсіз директор.

Комитеттің отырысы қажеттілігіне қарай, алайда кемінде жылына екі реттен кем емес өткізіледі.

2018 жылдың ішінде Кадрлар және сыйақылар жөніндегі комитеттің 7 көзбе-көз отырысы өткізілді, сол отырыстарда келесі негізгі мәселелер бойынша ұсыныстар қаралды және пысықталды:

- басшы қызметкерлері қызметінің 2018 жылға арналған уәждемелік негізгі көрсеткіштерін және олардың мақсаттық мәндерін бекіту;
- «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2017 жылғы қызметін тәуелсіз бағалау нәтижелері бойынша есепті қарау;
- 2017 жылдың ішіндегі жұмыс қорытындысы бойынша Компанияның басшы қызметкерлеріне сыйақы беру;
- Компания Басқармасының сандық құрамын, өкілеттік мерзімін анықтау және Компанияның бас директоры (Басқарма төрағасы) мен Басқарма мүшелерін сайлау;
- Компанияның басшы қызметкерлері, корпоративтік хатшы және омбудсмені лауазымдарын бағалау нәтижелерін бекіту.

ІШКІ АУДИТ ЖӨНІНДЕГІ КОМИТЕТ

Ішкі аудит жөніндегі комитеттің қызметі сыртқы және ішкі аудит, қаржылық есептілік, ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару, Қазақстан Республикасының заңнамасын сақтау мәселелері бойынша, сондай-ақ Компанияның Директорлар кеңесінің тапсырмасы бойынша басқа да мәселелер бойынша Компанияның Директорлар кеңесіне жәрдем көрсетуге бағытталған.

Компанияның ішкі құжаттарына сәйкес Комитеттің құрамына кіретін Директорлар кеңесінің мүшелері, соның ішінде Комитеттің төрағасы тәуелсіз директорлар болып табылуы тиіс.

Ішкі аудит жөніндегі комитеттің құрамы (Компанияның Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 30 қаңтардағы шешімімен сайланған):

- **Серік Прімбетов** – тәуелсіз директор, төраға;
- **Луис Коимбра** – тәуелсіз директор;
- **Фернандо Мачинена** – тәуелсіз директор.

Ішкі аудит жөніндегі комитеттің отырысы қажеттілігіне қарай, алайда кемінде тоқсанына бір реттен кем емес өткізіледі.

Комитеттің отырыстарына қажет болған жағдайда Комитет төрағасының шақыруы бойынша аудит нәтижелерін бірлескен қарау мақсатында Компанияның сыртқы аудиторы – «Эрнст энд Янг» ЖШС жетекші серіктесі және/немесе басқа өкілдері қатысуы мүмкін.

Ішкі аудит жөніндегі комитеттің есепті мерзімінде 7 көзбе-көз отырысы және сырттай дауыс беру арқылы 2 отырысы өткізілді, сол отырыстарда келесі негізгі мәселелер бойынша ұсыныстар пысықталды:

- Компанияның 2017 жылғы жылдық қаржылық есептілігін және шоғырландырылған жылдық қаржылық есептілігін алдын ала бекіту;
- Компанияның ішкі аудит қызметі туралы есебін қарау;
- Компанияның ішкі аудит қызметінің 2019 жылға арналған жылдық аудиторлық жоспарын алдын ала мақұлдау;
- Компанияның ішкі аудит қызметінің 2019 жылға арналған бюджетін алдын ала мақұлдау;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2016 жылға арналған шоғырландырылған және жеке қаржылық есептілігі аудитінің нәтижелері бойынша (басшылықтың тәуелсіз аудиторының құпия есебінің негізінде) «ҚазТрансОйл» АҚ тәуелсіз аудиторы «Эрнст энд Янг» ЖШС-ның ұсыныстарын орындау жөніндегі іс-шаралар жоспарын орындау туралы есебін қарау.

Директорлар кеңесінің жанындағы Комитеттердің құрамына, міндеттеріне және құзыреттіліктеріне қойылатын талаптар және Комитеттер отырыстарын өткізу тәртібі туралы қосымша ақпарат Компанияның [интернет-ресурсындағы «Топтық басқару» бөлімінде](#).

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚЫЗМЕТІН БАҒАЛАУ

Компания ең озық халықаралық практикаға сәйкес Директорлар кеңесінің және оның Комитеттерінің жұмысының тиімділігін кешенді бағалауды, сондай-ақ директорлар қызметін жеке бағалауды жүргізеді. Директорлар кеңесінің қызметін жүргізу аталған корпоративтік басқару органының қызметінің тиімділігін бағалауға, сондай-ақ Компания корпоративтік басқару практикасын бұдан әрі дамыту үшін саласын анықтауға мүмкіндік береді.

2018 жылы Директорлар кеңесінің 2017 жылғы қызметін бағалау үшін тәуелсіз консультант – «КПМГ Такс энд Эдвайзори» ЖШС тартылған. Консультанттың келуі мамандардың көп жылғы практикалық тәжірибесіне, әдіснаманың, білімнің ауқымды негізінің болуына және озық практика стандарттарын пайдалануға негізделген.

Бағалау шеңберінде келесі рәсімдер:

- Директорлар кеңесінің және оның Комитеттерінің отырыстарының ішкі құжаттары мен хаттамаларын талдау;
- Директорлар кеңесінің есептерін талдау;
- Директорлар кеңесінің мүшелеріне сауалнама жүргізу;
- тәуелсіз консультанттардың Директорлар кеңесінің мүшелерімен, корпоративтік хатшымен және Басқарма мүшелерімен жеке сұхбат жүргізуі орындалған.

Сауалнама жүргізу және сұхбат алу шеңберінде Директорлар кеңесінің рөлдері мен функциялары, Директорлар кеңесінің және оның Комитеттерінің қызметінің құрылымы мен басымдықтары, сондай-ақ Директорлар кеңесінің «ҚазТрансОйл» АҚ менеджментімен өзара іс-қимыл жасау практикасы талқыланды.

Директорлар кеңесінің 2017 жылғы қарастырылған мәселелерді талдау ЕББҰ басқару мәселелерін, сондай-ақ Компанияның корпоративтік басқару практикасымен және қаржылық-шаруашылық қызметімен байланысты мәселелерді қарауға басымдықты көңіл бөлінді.

Орындалған бағалау нәтижелері Директорлар кеңесінің саны мен құрамы тиімді жұмыс істеу үшін оңтайлы және теңгерімді болып табылады, бұл ретте Директорлар кеңесінің барлық мүшелері қажетті білімі мен дағдыларға ие. Сондай-ақ отырыстар кезінде қолайлы атмосфера жасауға және Директорлар кеңесі мен «ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасы мүшелері арасындағы кәсіби өзара іс-қимыл жасауды және коммуникацияны қамтамасыз етуге құнды үлесін қоса білетін Директорлар кеңесі төрағасының маңызды рөлі атап көрсетілген.

Отырыстардың ұйымдастыру бөлігінің жоғарғы деңгейі – отырыстарға арналған барлық материалдар толық, түсінікті және құрылымданған болуы тиіс, ал Директорлар кеңесі отырыстарын өткізу регламенті отырыстардың күн тәртібіндегі мәселелерді жеткілікті терең қарауды қамтамасыз етеді және салмақты шешімдерді қабылдауға мүмкіндік береді.

Бағалау нәтижесі бойынша Директорлар кеңесінің жоғары тиімділігі және Қазақстан Республикасының заңнамасының, «ҚазТрансОйл» АҚ-тың ішкі құжаттарының талаптарына, сондай-ақ барлық маңызды аспектілер бойынша корпоративтік басқарудың халықаралық практикасының қағидаттарына сәйкес келуі анықталған.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ МҮШЕЛЕРІНІҢ СЫЙАҚЫЛАРЫ

Тәуелсіз директорларға сыйақы төлеу және шығындардың өтемақыларын төлеу тәртібі «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ акционерлік қоғамдарының тәуелсіз директорларына сыйақы төлеу және шығындардың өтемақыларын төлеу тәртібімен белгіленген.

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ өкілдері, сондай-ақ Компанияның Директорлар кеңесінің құрамындағы бас директор (Басқарма төрағасы) аталған органдағы жұмысы үшін сыйақыны алмайды.

Компанияның Директорлар кеңесінің мүшелерінің міндеттерін орындағаны үшін:

- жылына 80 000 АҚШ доллары мөлшерінде бекітілген сыйақыны;
- Директорлар кеңесінің жанындағы Комитеттердің бетпе-бет отырыстарына қатысқаны үшін 1 000 АҚШ доллары мөлшерінде қосымша сыйақыны алады.

Тәуелсіз директорларға тәуелсіз директордың тұрғылықты тұратын орнынан тыс жерде жүргізілетін Компанияның Директорлар кеңесінің және Директорлар кеңесінің жанындағы Комитеттердің отырыстарына баруымен байланысты шығындардың (жол жүру, орналасу, тәуліктік) өтемақылары төленеді.

КОМПАНИЯНЫҢ ТӘУЕЛСІЗ ДИРЕКТОРЛАРЫНА 2018 ЖЫЛЫ ЕСЕПТЕЛГЕН СЫЙАҚЫ, мың теңге

Тәуелсіз директор	Жылдық сыйақы	Комитеттер отырыстарының көзбе-көз отырысына қатысқаны үшін	Жиынтығы, салықтарды шегеру есебінен	Жиынтығы, салықты қоса алғанда
Луис Коимбра	26 838	6 668	33 506	39 068
Фернандо Мачинена	26 838	6 668	33 506	39 068
Прімбетов Серік Достанұлы	26 838	6 668	33 506	39 068
Жиынтығы:	80 514	20 004	100 518	117 204

Директорлар кеңесі

120 мәселені қарады

БАСҚАРМА

«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасы алқалық орган болып табылады, Компанияның ағымдағы қызметін басқаруды жүзеге асырады.

Басқарма қызметінің негізгі мақсаты Компанияның алдында тұрған міндеттерді тиімді орындауды қамтамасыз ету және Даму стратегиясын іске асыру болып табылады. Басқарма аталған мақсаттарды орындау кезінде келесі негізгі қағидаттарды басшылыққа алады: адалдық, адал ниеттілік, парасаттылық, ұқыптылық, жүйелелік, сондай-ақ Компания акционерлерінің құқықтары мен қызығушылықтарын барынша сақтау, Акционерлердің жалпы жиналысының және Компанияның Директорлар кеңесінің шешімдері бойынша есеп беру міндеттілігін басшылыққа алады.

Басқарманың қызметі Қазақстан Республикасының заңнамасымен, Компания Жарғысымен, Корпоративтік басқару кодексімен, Басқарма туралы ережемен және Компанияның өзге де ішкі құжаттарымен реттеледі.

БАСҚАРМАНЫҢ ҚҰРАМЫ

2018 жылы Басқарма құрамына тоғыз мүше кіреді. Басқарма мүшелерін қайта сайлау 2018 жылы 23 мамырда болды.

БАСҚАРМАНЫҢ 2018 ЖЫЛҒЫ ҚҰРАМЫ

Басқарма мүшесі	Лауазымы
Димаш Досанов	Бас директор (Басқарма төрағасы)
Болат Отаров	Бас директорының орынбасары
Сабит Арынов	Бас директорының орынбасары
Алексей Пирогов (2018 жылғы 30 қарашаға дейін)	Бас директорының орынбасары
Жайық Махин	Бас директорының орынбасары
Шара Таңатарова	Бас директорының орынбасары
Әліби Култумиев (2018 жылғы 4 желтоқсаннан бастап)	Бас директорының орынбасары
Чингиз Сейсекенов	Бас директорының орынбасары
Орал Идырысов	Бас директорының орынбасары
Жайдарман Исаков	Басқарушы директор

Басқарма Директорлар кеңесі құрылады және Директорлар кеңесінің алдында Компания мақсаттарына қол жеткізу бойынша атқарылған жұмыстар үшін есеп береді. Басқарманы Бас директор (Басқарма төрағасы) басқарады, ол оның жұмысын ұйымдастырады және үйлестіреді.

Басқарма Акционерлердің жалпы жиналысының және Компанияның Директорлар кеңесінің қойылған мақсаттарын жүзеге асыру үшін қаржылық және адами ресурстарды бөлу үшін жауапкершілік алады.

Компания Басқармасының өкілеттіктері мен қызметінің нәтижелері туралы қосымша ақпарат Компанияның [интернет-ресурсындағы «Топтық басқару» бөлімінде](#).

Димаш Досанов

**«ҚазТрансОйл» АҚ
бас директоры
(Басқарма төрағасы)**

АЗАМАТТЫҒЫ
Қазақстан
Республикасы

ТУҒАН КҮНІ
1981 жылы
2 қарашада

БІЛІМІ

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетін «Халықаралық қатынастар» мамандығы бойынша бітірген, біліктілігі – халықаралық қатынастар жөніндегі маман, Т.Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университетін «Қаржы және кредит» мамандығы бойынша бітірген, біліктілігі – экономист. Іскерлік әкімшілік магистрі (Executive MBA) дәрежесі бар, Джорджтаун университеті, Вашингтон қаласы, АҚШ.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ

2014–2016 жж. – «Қазақстан-Қытай Құбыры» ЖШС бас директорының бірінші орынбасары, бас директоры.

2016 жылғы қаңтар мен тамыз аралығында «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының бірінші орынбасары.

2016 жылғы 6 тамыздан бастап – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директоры (Басқарма төрағасы).

2016 жылғы 6 тамыздан бастап қазіргі уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ Басқарма төрағасы.

2016 жылғы 20 қазаннан бастап қазіргі уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының мүшесі.

«КҚК-Р» АҚ және «КҚК-Қ» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі.

Компанияның және ЕББҰ акцияларына иелік етпейді.
Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік етпейді.
Компания акцияларымен мәмілелерді жүзеге асырмады.

Болат Отаров

**«ҚазТрансОйл» АҚ
бас директорының
орынбасары**

АЗАМАТТЫҒЫ
Қазақстан
Республикасы

ТУҒАН КҮНІ
1966 жылы
23 ақпанда

БІЛІМІ

В.И.Ленин атындағы Қазақ политехникалық институтын «Машина жасау технологиясы, металл кесетін станоктар және құрал-саймандар» мамандығы бойынша бітірген, біліктілігі – инженер-механик.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ

2007–2017 жж. – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының тасымалдау жөніндегі орынбасары.

2018 жылғы 3 қаңтардан бастап – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының орынбасары.

2008 жылғы 20 ақпаннан бастап қазіргі уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының мүшесі.

Басқа ұйымдардың басқару органдарының құрамына кірмейді.

«ҚазТрансОйл» АҚ-тың 135 дана санындағы немесе орналастырылған акцияларының жалпы санының 0,00004% -на ие.
ЕББҰ акцияларына иелік етпейді.
Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік етпейді.
Компания акцияларымен мәмілелерді жүзеге асырмады.

Сабит Арынов

**«ҚазТрансОйл» АҚ
бас директорының
орынбасары**

АЗАМАТТЫҒЫ
Қазақстан
Республикасы

ТУҒАН КҮНІ
1977 жылы
29 маусымда

БІЛІМІ

Қ.И.Сәтпаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық университетін «Пайдалы қазбалар кенорындарын барлау технологиясы, техникасы» мамандығы бойынша бітірген, біліктілігі – тау-кен инженері.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ

2009–2017 жж. – «ҚазТрансОйл» АҚ пайдалану департаментінің директоры.

2017 жылғы – «ҚазТрансОйл» АҚ Батыс филиалының директоры.

2018 жылғы 3 қаңтардан бастап – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының орынбасары.

2017 жылғы 3 қаңтардан бастап қазіргі уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының мүшесі.

«Магистральдық Суағызғы» ЖШС Байқашуы кеңестің мүшесі.

Компанияның және ЕББҰ акцияларына иелік етпейді.
Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік етпейді.
Компания акцияларымен мәмілелерді жүзеге асырмады.

Жайық Махин

«ҚазТрансОйл» АҚ
бас директорының
орынбасары

АЗАМАТТЫҒЫ
Қазақстан
Республикасы

ТУҒАН КҮНІ
1982 жылы
30 маусымда

БІЛІМІ

Ресей Федерациясының сыртқы істер министрлігінің Мәскеу мемлекеттік халықаралық қатынастар институтын (Университет) «Қаржы және кредит» мамандығы бойынша бітірген, дәрежесі – экономика бакалавры, 2005 жылы – «Әлемдік экономика» бағыты бойынша шет тілдерін білетін экономика магистрінің дәрежесі бар. 2014 жылы Ресей Федерациясының Президенті жанындағы Ресей халық шаруашылығы және мемлекеттік қызмет академиясын «МВА: менеджмент – халықаралық бизнес» бағдарламасы бойынша бітірген, іскерлік әкімшілік жүргізу магистрі (MBA) дәрежесі бар.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ

2016–2017 жж. – «Қазақстан-Қытай Құбыры» ЖШС бас директорының экономика жөніндегі орынбасары.

2017 жылғы желтоқсан – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының экономика және қаржы жөніндегі орынбасары.

2018 жылғы 3 қаңтардан бастап – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының орынбасары.

2017 жылғы 20 желтоқсаннан бастап қазіргі уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының мүшесі.

«Батумский мұнай терминалы» ЖШҚ Байқашуы кеңестің төрағасы, «Магистральдық Суағызғы» ЖШС Байқаушы кеңесінің мүшесі.

Компанияның және ЕББҮ акцияларына иелік етпейді.

Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік етпейді.

Компания акцияларымен мәмілелерді жүзеге асырмады.

Шара Танатарова

«ҚазТрансОйл» АҚ
бас директорының
орынбасары

АЗАМАТТЫҒЫ
Қазақстан
Республикасы

ТУҒАН КҮНІ
1978 жылы
30 қарашада

БІЛІМІ

Массачусетс университетін «Бухгалтерлік есеп және қаржы» мамандығы бойынша бітірді. Массачусетс университетінің іскерлік әкімшілік магистрі (MBA) дәрежесі бар. 2009 жылы халықаралық басқару мектебін бітірді, экономика ғылымдарының докторы ғылыми дәрежесі (PhD) берілген.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ

2012–2016 жж. – «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ корпоративтік қаржыландыру және активтерді басқару жөніндегі директоры, активтерді басқару департаментінің директоры.

2015–2016 жж. – «ҚазМұнайГаз Глобал Солюшнс» бас директорының бизнесті қолдау жөніндегі орынбасары (қоса атқару).

2016–2017 жж. – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының корпоративтік даму және активтер жөніндегі орынбасары.

2018 жылғы 3 қаңтардан бастап – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының орынбасары.

2016 жылғы 24 қазаннан бастап қазіргі уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының мүшесі.

«Батуми мұнай терминалы» ЖШҚ Байқашуы кеңестің мүшесі, «Petrotrans Limited» Директорлар жиналысының мүшесі, «МұнайТас» ЖШС Байқаушы кеңесінің мүшесі.

Компанияның және ЕББҮ акцияларына иелік етпейді.

Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік етпейді.

Компания акцияларымен мәмілелерді жүзеге асырмады.

Әліби Култымиев

«ҚазТрансОйл» АҚ
бас директорының
орынбасары

АЗАМАТТЫҒЫ
Қазақстан
Республикасы

ТУҒАН КҮНІ
1980 жылы
1 тамызда

БІЛІМІ

Қазақ құқықтану және халықаралық қатынастар институтын «Құқықтану» мамандығы бойынша бітірген, біліктілігі – заңгер, Ш.Есенов атындағы Ақтау мемлекеттік университетін «Газ мұнай құбырлары мен газ мұнай қоймаларын жобалау, салу және пайдалану» мамандығы бойынша бітірген, біліктілігі – инженер-механик. И. М. Губкин атындағы Ресей мұнай мен газ мемлекеттік университеті, іскерлік әкімшілік магистрі (MBA) дәрежесі бар.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ

2013–2017 жж. – «Қазақстан-Қытай Құбыры» ЖШС еңбекті қорғау, қоршаған ортаны қорғау және ТЖ департаменті директорының орынбасары.

2017–2018 жж. – «ҚазТрансОйл» АҚ Ақтөбе мұнайқұбыры басқармасының бастығы.

2018 жылғы 4 желтоқсаннан бастап – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының орынбасары.

2017 жылғы 4 желтоқсаннан бастап қазіргі уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының мүшесі.

«Қазақстан-Қытай Құбыры» ЖШС Байқашуы кеңестің мүшесі.

Компанияның және ЕББҮ акцияларына иелік етпейді.

Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік етпейді.

Компания акцияларымен мәмілелерді жүзеге асырмады.

Чингиз Сейсекенов

«ҚазТрансОйл» АҚ
бас директорының
орынбасары

АЗАМАТТЫҒЫ
Қазақстан
Республикасы

ТУҒАН КҮНІ
1981 жылы
11 сәуірде

БІЛІМІ

Т. Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университетін «Халықаралық экономикалық қатынастар, халықаралық валюталық-қаржылық қатынастар» мамандығы бойынша бітірген, біліктілігі – халықаралық валюталық-қаржылық қатынастар. 2005 жылы Т. Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университетінің аспирантурасын «Қаржы, ақша айналымы және кредит» мамандығы бойынша бітірген. Экономика ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесі бар.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ

2015–2016 жж. – «Қазақстан-Қытай Құбыры» ЖШС бас директорының коммерция жөніндегі орынбасары.

2016 жыл – «ҚазТрансОйл» АҚ бизнесті қолдау жөніндегі басқарушы директоры.

2016–2017 жж. – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының бизнесті қолдау жөніндегі орынбасары.

2018 жылғы 3 қаңтардан бастап – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының орынбасары.

2016 жылғы 24 қазаннан бастап қазіргі уақытқа дейін «ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының мүшесі.

«Батуми мұнай терминалы» ЖШҚ Байқашуы кеңестің мүшесі, «Petrotrans Limited» Директорлар жиналысының мүшесі, «Магистральдық Суағызғы» ЖШС Байқаушы кеңесінің мүшесі.

Компанияның және ЕББҮ акцияларына иелік етпейді.

Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік етпейді.

Компания акцияларымен мәмілелерді жүзеге асырмады.

Орал Идырысов

«ҚазТрансОйл» АҚ
бас директорының
орынбасары

АЗАМАТТЫҒЫ
Қазақстан
Республикасы

ТУҒАН КҮНІ
1959 жылы
12 ақпанда

БІЛІМІ

Алматы халық шаруашылығы институтын бітірген, біліктілігі – еңбек жөніндегі экономист.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ

2014–2016 жж. – «Қазақстан-Қытай Құбыры» ЖШС кадрлық саясат департаментінің директоры.
2016–2017 жж. – «ҚазТрансОйл» АҚ адам ресурстарды басқару және еңбекке ақы төлеу департаментінің директоры.
2017 жыл – «ҚазТрансОйл» бас директорының трансформациялау жөніндегі орынбасары.
2018 жылғы 3 қаңтардан бастап – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының орынбасары.
2017 жылғы 1 маусымнан бастап қазіргі уақытқа дейін қазіргі уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының мүшесі.
«Батуми мұнай терминалы» ЖШС Байқашуы кеңестің мүшесі.

Компанияның және ЕББҰ акцияларына иелік етпейді.
«ҚазМұнайГаз» БӨ» АҚ-тың 4 дана санындағы немесе орналастырылған акцияларының жалпы санының 0,00000538% -на ие.
Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік етпейді.
Компания акцияларымен мәмілелерді жүзеге асырмады.

Жайдарман Исаков

«ҚазТрансОйл» АҚ
басқарушы
директоры

АЗАМАТТЫҒЫ
Қазақстан
Республикасы

ТУҒАН КҮНІ
1965 жылы
29 қазанда

БІЛІМІ

С. М. Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университетін «Құқықтану» мамандығы бойынша бітірген, біліктілігі – заңгер. 2003 жылы Ресей Федерациясы Үкіметінің жанындағы Халық шаруашылығы академиясынан оқудан өткен, мамандану тақырыбы «Мұнай-газ саласының заңгері».

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ

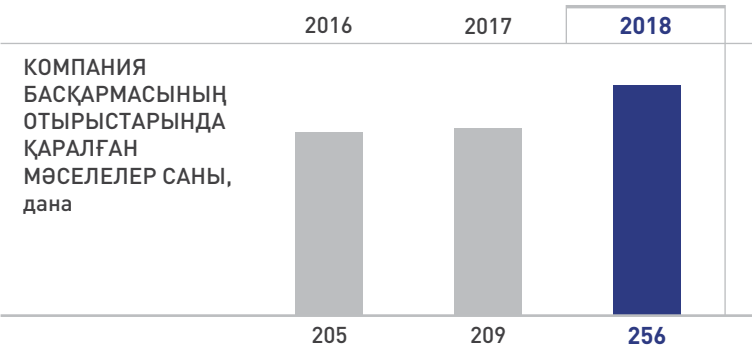
2002–2014 жж. – «ҚазТрансОйл» АҚ заң департаментінің директоры.
2014–2017 жж. – «ҚазТрансОйл» АҚ құқықтық қамтамасыз ету жөніндегі басқарушы директоры.
2018 жылғы 3 қаңтардан бастап – «ҚазТрансОйл» АҚ басқарушы директоры.
2003 жылғы 12 мамырдан бастап қазіргі уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының мүшесі.
«Батуми мұнай терминалы» ЖШҚ Байқашуы кеңесінің мүшесі.

Компанияның және ЕББҰ акцияларына иелік етпейді.
Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік етпейді.
Компания акцияларымен мәмілелерді жүзеге асырмады.

БАСҚАРМА ҚЫЗМЕТІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

2018 жылы Компания Басқармасы 33 көзбе-көз отырыс өткізді. Сырттай түрдегі отырыстар өткізілген жоқ.

Компания Басқармасы барлығы 256 қарастырылған мәселе бойынша шешімдер қабылдады, 277 тапсырма берілді, бұл ретте 2018 жылғы 31 желтоқсанға дейінгі жағдай бойынша орындалмаған тапсырмалар жоқ. Басқарманың жұмыс нәтижелері бойынша 79 мәселе Директорлар кеңесінің қарауына шығарылды, ал соның 8-і Компания акционерлерінің жалпы жиналысының қарауына шығарылды.

2018 ЖЫЛЫ КОМПАНИЯ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ОТЫРЫСТАРЫНА ҚАТЫСУШЫЛАР САНЫ

Басқарма мүшесі	Отырысқа қатысулар		Есепті кезеңде Басқарма құрамында болу кезеңі
	Қатысқан отырыстар саны	Қатысқан отырыстар пайызы	
Димаш Досанов	29-тен 33	88%	01.01.2018 – 31.12.2018
Болат Отаров	25-тен 33	76%	01.01.2018 – 31.12.2018
Сабит Арынов	25-тен 33	76%	03.01.2018 – 31.12.2018
Алексей Пирогов	25-тен 30	83%	01.01.2018 – 30.11.2018
Жайық Махин	30-тен 33	91%	01.01.2018 – 31.12.2018
Шара Таңатарова	30-тен 33	91%	01.01.2018 – 31.12.2018
Алиби Култумиев	2-тен 3	67%	04.12.2018 – 31.12.2018
Чингиз Сейсекенов	24-тен 33	73%	01.01.2018 – 31.12.2018
Орал Идырысов	30-тен 33	91%	01.01.2018 – 31.12.2018
Жайдарман Исаков	30-тен 33	91%	01.01.2018 – 31.12.2018

2018 жылы Басқарманың

33 КӨЗБЕ-КӨЗ ОТЫРЫСЫ ӨТТІ

Өткізілген отырыстар шеңберінде өзге де мәселелер қаралған және келесі негізгі бағыттар бойынша шешімдер қабылданды:

СТРАТЕГИЯЛЫҚ ДАМУ:

- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2025 жылға дейінгі Даму стратегиясын іске асыру туралы 2017 жылғы есебін мақұлдау;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2017 жылғы бизнес-жоспардың іске асырылуы туралы есепті мақұлдау;
- 2025 жылға дейінгі Даму стратегиясын іске асыру бойынша 2019 жылға арналған іс-шаралар жоспарын бекіту;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың қызметін оңтайландыру және тиімділігін арттыру бойынша іс-шаралар жоспарын бекіту;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың цифрландыру тұжырымдамасын бекіту.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ:

- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2017 жылдың ішіндегі есебін мақұлдау;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың басқарушы қызметкерлерінің 2018 жылдың ішіндегі уәждемелік негізгі көрсеткіштерін және олардың мақсатты мәндерін бекіту;
- «ҚазТрансОйл» АҚ филиалдары, орталық аппараты, құрылымдық бөлімшелері басшыларының және операторлық және сервистік қызметтер департаментінің басшылары, «ҚазТрансОйл» АҚ FTO филиалы және «ҚазТрансОйл» АҚ өкілдіктері басшыларының 2018 жылдың ішіндегі қызметінің негізгі көрсеткіштерін және олардың мақсатты мәндерін, сондай-ақ қызметтің маңызды көрсеткіштері деректерінің паспорттарын бекіту;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың кейбір оқшауланған құрылымдық бөлімшелері басшыларының 2018 жылдың ішіндегі қызметінің корпоративтік және функционалдық негізгі көрсеткіштерін және олардың мақсатты мәндерін, сондай-ақ қызметтің маңызды көрсеткіштері деректерінің паспорттарын бекіту;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2017 жылғы жылдық есебін оқырмандар арасынан жүргізілген сауалнама нәтижелері туралы есепті қарау.

ҚАРЖЫЛЫҚ-ШАРУАШЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТ:

- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2017 жылғы жылдық қаржылық есептілігін және шоғырландырылған жылдық қаржылық есептілігін мақұлдау;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2018 жылғы бюджет бөлігінде 2018–2022 жылдарға арналған түзетілген Бизнес-жоспарын мақұлдау;

- еншілес және бірлесіп бақыланатын ұйымдардың жылдық қаржылық есептілігін және шоғырландырылған жылдық қаржылық есептілігін мақұлдау;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың жасасуға мүдделігі бар мәмілелерді «Самұрық-Қазына» АҚ тобына енетін ұйымдармен жасасу.

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ЖӘНЕ ІШКІ БАҚЫЛАУ:

- Тәуекелдер жөніндегі комитетінің 2017 жылғы есебін қарау;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2018 жылғы Тәуекелдер жөніндегі комитеті жұмысының жоспарын бекіту;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың және оның еншілес және бірлесіп бақыланатын ұйымдарының маңызды тәуекелдерін басқару жөніндегі іс-шаралар жоспарының орындалу барысы және маңызды тәуекелдер динамикасы туралы тоқсан сайынғы есепті мақұлдау;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың және оның еншілес және бірлесіп бақыланатын ұйымдарының өндірістік және өндірістік емес тәуекелдері бойынша тоқсан сайынғы есептерді алдын ала қарау.

ТӘУЕКЕЛДЕР ЖӨНІНДЕГІ КОМИТЕТІ ҚЫЗМЕТІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

Компанияның тәуекелдерді басқару мәселелерін алдын ала қарау мақсатында Басқарма жанындағы жеке консультативті-кеңес беру органы – Тәуекелдер жөніндегі комитет құрылды. Комитеттің функционалы Компания және ЕББҰ тәуекелдерін басқарумен байланысты мәселелерді жан-жақты пысықтауды және тәуекел-менеджмент саласында салмақты шешімдерді Басқарманың қабылдауына мүмкіндік туғызатын ұсыныстар дайындауды енгізеді.

Тәуекелдер жөніндегі комитет өзінің қызметінде Қазақстан Республикасының заңнамасын, Компания Жарғысын, Корпоративтік басқару кодексін, «ҚазТрансОйл» АҚ-тың Тәуекелдер жөніндегі комитеті туралы ережені және Компанияның өзге де ішкі құжаттарын басшылыққа алады.

Комитеттің негізгі міндеттері:

- Компанияның тәуекелдерін басқару саласындағы шешімдер қабылдау кезінде Компания Басқармасына жәрдем көрсету;
- Компанияның тәуекелдерді басқарудың тиімді корпоративтік жүйесін ұйымдастыру мен қолдау бойынша ұсыныстар мен ұсынымдарды дайындау;

- Компания тәуекелдерін анықтауды, өлшеуді, қадағалауды және бақылауды танытатын процестерді дамыту;
- Компанияның тәуекелдерді басқару жөніндегі жұмыстарды үйлестіруді бақылау бойынша ұсыныстар мен ұсынымдарды дайындау болып табылады.

Тәуекелдер жөніндегі комитеттің төрағасы бас директор (Басқарма төрағасы) болып табылады.

Тәуекелдер жөніндегі комитеттің отырыстары Компания Басқармасы бекіткен Тәуекелдер жөніндегі комитеті жұмысының жоспарына сәйкес жүргізіледі.

Тәуекелдер жөніндегі комитеті жұмысының 2018 жылға арналған жоспарына сәйкес Тәуекелдер жөніндегі комитетімен есепті мерзім ішінде 6 отырыс өткізілді, соның 5-еуі көзбе-көз, ал 1-еуі сырттай түрде өткізілді, осы отырыстарда келесі негізгі құжаттар:

- Компанияның және оның ЕББҰ 2017 жылдың 4-тоқсандағы маңызды тәуекелдер динамикасы және маңызды тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралар жоспарының орындалу барысы туралы есебі және Компанияның және оның ЕББҰ өндірістік және өндірістік емес тәуекелдері бойынша 2018 жылдың 1-3-тоқсандағы есептері;
- 2018 жылға арналған Компанияның бизнес процестері жіктегішінің жобалары және 2018 жылға арналған тәуекелдер матрицалары мен бақылау мен блок-схемаларын әзірлеу және/немесе өзекті сипат беру жөніндегі жұмыстарының күнтізбелік жоспар-графигі;
- жекелеген бизнес-процестер бойынша тәуекелдер матрицалары мен бақылау мен блок-схемаларының жобалары;
- Компанияның және оның ЕББҰ 2019 жылғы өндірістік және өндірістік емес тәуекелдерді сәйкестендіру және бағалау жобасы келісілді.

Тәуекелдер жөніндегі комитеттің есепті мерзімде қарастырылған барлық жоғарыда көрсетілген мәселелер белгіленген тәртіппен Компанияның тиісті органдарының немесе лауазымды тұлғаларының бұдан әрі қарауына және/немесе бекітілуіне шығарылды.

БАСҚАРМА МҮШЕЛЕРІНЕ СЫЯҚЫ БЕРУ

Компанияда қолданыстағы Басқарма мүшелеріне сыйақы беру тәсілі біліктілігі жоғары мамандарды тартуға және ұстап тұруға және олардың Компания алдында тұрған міндеттерді тиімді орындаулары үшін материалдық қызығушылықтарын қамтамасыз етуге бағытталады.

Компания Басқармасы мүшелеріне еңбекақы төлеу және сыйлықақы беру тәртібі келесі құжаттармен:

- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың Басқармасы туралы ереже;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың басқарушы және басшы қызметкерлерінің, корпоративтік хатшының қызметінің тиімділігін бағалау қағидалары;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың басқарушы және басшы қызметкерлеріне, ішкі аудит қызметінің басшысына және корпоративтік хатшыға сыйақы беру төлемдері қағидалары белгіленген.

Басқарма төрағасына және оның мүшелеріне еңбекақы төлеу жүйесі өткен жылдың жұмыс қорытындысы бойынша еңбекақы төлемдерін және сыйақының тұрақты бөлігін енгізеді.

2018 жылдың ішінде «ҚазТрансОйл» АҚ-тың Басқарма мүшелеріне жалпы сомасы 717 121 мың теңгеге сыйақы есептелген.

Компанияның шоғырландырылған жылдық қаржылық есептілігі бекітілгеннен кейін «ҚазТрансОйл» АҚ-тың басқарушы қызметкерлеріне өткен жылдың жұмыс қорытындысы бойынша сыйақы «ҚазТрансОйл» АҚ-тың бюджетінде осы мақсаттарға қарастырылған ақшалай қаражат шегінде төленеді.

Өткен жылдың жұмыс қорытындысы бойынша сыйақыны төлеу үшін негізгі шарттар:

- есепті жылы ішіндегі шоғырландырылған қорытынды пайданың болуы;
- жылдың жұмыс қорытындысы бойынша сыйақы төлеу үшін уәждемелік ҚНК орындау;
- қызметкерлердің орындаушылық және еңбек тәртібін сақтау болып табылады.

Басшы қызметкерлердің қызметін бағалау кезінде уәждемелік ҚНК қолданылады, бұған «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ және «ҚазТрансОйл» АҚ стратегиялық мақсаттарын реттеу арқылы әзірленетін корпоративтік және функционалды ҚНК енгізеді.

Жылдың жұмыс қорытындысы бойынша басшы қызметкерге сыйақы беру мөлшері есепті мерзім ішінде нақты атқарылған жұмыс уақыты ішінде басшы қызметкердің лауазымдық еңбекақысының үш есе жылдық сомасынан асып кетпеуі тиіс.

Басшы қызметкерлердің ҚНК нақты орындалуы деректерді тексеру және келісудің белгіленген рәсімдерін ескере отырып Директорлар кеңесімен бекітіледі.

КОМПАНИЯНЫҢ КОРПОРАТИВТІК ХАТШЫСЫНЫҢ РӨЛІ ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТІ

Корпоративтік хатшы өз қызметін Қазақстан Республикасының заңнамасына, Компанияның Жарғысына, Корпоративтік басқару кодексiне, «ҚазТрансОйл» АҚ-тың Корпоративтік хатшы туралы ережесiне, Компанияның өзге де iшкі құжаттарына, сондай-ақ Компанияның Директорлар кеңесiнiң және Акционерлердiң жалпы жиналысының шешiмдерiне сәйкес жүзеге асырады.

Компанияның Корпоративтік хатшысы өзінің қызметінде Директорлар кеңесiне есеп береді және бағынады. Корпоративтік хатшының негiзгi мiндеттерiне:

- Компания органдары мен лауазымды тұлғаларының корпоративтік басқару нормаларын сақтауды қамтамсыз ету, сондай-ақ корпоративтік басқару саласындағы саясатты және практиканы жетiлдiру;
- Директорлар кеңесiнiң және оның Комитеттерiнiң тиiмдi қызметiн қамтамасыз ету;
- Акционерлердiң жалпы жиналысын өткiзудi қамтамасыз ету;

- маңызды ақпаратты қамтамасыз ету, ашу және ұсыну, сондай-ақ ақпараттық ашықтықтың жоғарғы деңгейiн қолдау;
- Компания мен оның акционерлерi, сондай-ақ Компанияның органдары арасындағы анық және тиiмдi өзара әрекеттесудi қамтамасыз ету.

«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесiнiң 2018 жылғы 2 шiлдедегi шешiмiмен Айрат Махамбетұлы Шманов үш жыл өкiлдеттiк мерзiмiмен «ҚазТрансОйл» АҚ корпоративтік хатшысы болып тағайындалды.

Компанияның корпоративтік хатшысының мiндеттерi, функциялары, құқықтары, мiндеттерi және жауапкершiлiгi «ҚазТрансОйл» АҚ-тың корпоративтік басқару кодексiнде және Корпоративтік хатшы туралы ережесiнде бекiтiлген.

Корпоративтік хатшы туралы ережемен Компанияның [интернет-ресурсындағы «Топтық басқару» бөлiмiнде](#).

КОМПАНИЯНЫҢ ТБКЖ ҰЙЫМДАСТЫРУ ҚҰРЫЛЫМЫ

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ЖӘНЕ ІШКІ БАҚЫЛАУ

«ҚазТрансОйл» АҚ ірі мұнай-көлік компаниясы ретіндегі қызметі Компанияның операциялық және стратегиялық мақсаттарға табысты қол жеткізуге әсерін тигізуге қабілетті әртүрлі тәуекелдер мен мүмкіндіктермен тоғысқан. Осыған байланысты Компанияда тәуекелдерді басқару жүйесі ұйымдастырылған және жұмыс істейді, бұл қойылған мақсаттарға қол жеткізуге саналы сенімділікті қамтамасыз етуге, Компания қызметінің тәуекелдеріне келеңсіз әсер етуді азайтуға бағытталған.

Тәуекелдерді басқару жүйесі кешенді болып табылады және екі элементті: тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін (ТБКЖ) және ішкі бақылау жүйесін (ІБЖ) енгізеді.

Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесінің және ішкі бақылау жүйесінің тиімді жұмыс жасауын ұйымдастыру және қадағалау бөлігіндегі маңызды рольге Компанияның Директорлар кеңесі ие болады. Ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару саясаты мен рәсімдерін әзірлеу мен қолдану үшін жауапкершілік Компания Басқармасына жүктеледі.

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУДЫҢ КОРПОРАТИВТІК ЖҮЙЕСІ

Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесі Компанияны басқарудың барлық деңгейлерінде тәуекелдерді басқару процесін ұйымдастыруды және тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ететін қағидаттардың, әдістер мен рәсімдердің жиынтығын білдіреді, ТБКЖ Компанияны корпоративтік басқару жүйесінің ажырамас бөлігі болып табылады.

Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесінің негізгі мақсаттары тәуекелді оқиғаларды уақытылы анықтау, талдау, бағалау, мониторингтеу, осындай оқиғаларды іске асыру ықтималдығын және салдарларын азайту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу болып табылады.

Компанияның Тәуекелдерді басқаруға деген тәсілі сыртқы және ішкі контексті есебінен әзірленеді, ISO 31000:2018 мен COSO ERM:2017 қоса алғанда, тәуекелдерді басқару жөніндегі халықаралық стандарттарда баяндалған қағидаттарға сәйкес келеді.

ТБКЖ жұмысын реттейтін маңызды ішкі құжат «ҚазТрансОйл» АҚ тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесі жөніндегі саясат болып табылады. Компанияда тәуекелдерді басқару процесін регламенттейтін құжаттардың және т.б. бірыңғай әдіснамалық база пайдаланылады:

- «ҚазТрансОйл» АҚ өндірістік және өндірістік емес тәуекелдерді басқару процесін ұйымдастыру қағидасы;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тағы тәуекелдерді сәйкестендіру және бағалау, тәуекелдерді басқару әдістерін таңдау әдістемесі.

ТБКЖ құрылымы Компанияның барлық ұйымдастырушылық вертикаль біріктірілген болып табылады және барлық ұйымдастырушылық деңгейіндегі тәуекелдерді қамтуға мүмкіндік береді. Директорлар кеңесі және Басқармасы тұлғасындағы Компания басшылығы белсенді ұстанымды ұстанады және ТБКЖ жұмысының тиімділігін қамтамасыз етеді.

Басқарма жанындағы Тәуекелдерді басқару жөніндегі комитет тәуекелдерді басқару процесінің тиімділігін ретке келтіру және қадағалауда маңызды рольге ие болып келеді. Комитет өзінің құзіреттілігі шеңберінде Басқармаға тәуекелдерді басқару мәселелеріне қатысты толық ұсыныстарды ұсынады және Компанияның барлық тәуекелдері жағдайы туралы есептілікті талдайды.

Тәуекелдерді басқару жөніндегі комитеті жұмысының нәтижелері туралы ақпарат осы Есептің «Басқарма» бөлімінде берілген.

Тәуекелдерді басқару процесін үйлестіру және тұрақты әдіснамалық қолдауды тәуекелдерді басқару департаменті және ИМЖ жүзеге асырады. Департамент Компанияның ОҚБ және ЕББҰ тәуекелдерді сәйкестендіру, талдау және бағалау мәселелері бойынша тұрақты консультациялық және әдіснамалық қолдау көрсетеді.

Компанияның орталық аппараты, ОҚБ және ЕББҰ тәуекелдерді басқару процесіне белсенді тартылған. Компанияның орталық аппаратының әрбір құрылымдық бөлімшесінде тәуекел-үйлестіруші – маман тағайындалған, ол құрылымдық бөлімшелерде тәуекелдерді басқару жөніндегі қызметті ұйымдастыру және үйлестіру, тәуекелдерді басқару департаментімен және ИМЖ өзара әрекеттесуге жауапты болады. Компанияның ОҚБ және ЕББҰ-да тәуекел-менеджерлер – маман тағайындалған, ол тәуекелдерді басқару процесін ұйымдастыруға және үйлестіруге жауапты болады.

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ПРОЦЕСІ

Компанияда тәуекелдерді басқару процестерін ұйымдастыру ақпараттың үздіксіз ағыны мен ақпарат алмасуды, сондай-ақ барлық басқару деңгейінде, тіпті ОҚБ дейін тәуекелдерді басқару мәселелері бойынша өзара әрекеттесуді қамтамасыз етеді.

«Жоғарыдан төмен қарай» вертикаль бойынша берілетін ақпарат стратегиялық мақсаттарға қол жеткізуге, тәуекел шыңы деңгейін арттыруға, тәуекелдер деңгейіне дейін тәуекелдерді басқару

тәсілдеріне мүмкіндік туғызады. «Төменнен жоғарыға қарай» берілетін ақпарат ағыны Компанияның басшылығына Компанияның анықталған тәуекелдерінің жағдайы туралы, оларды іске асыру кезіндегі әсер етулер мен ықтималдылықты бағалаудағы өзгерістер туралы уақытылы және дәйекті мәліметтерді ұсынады.

Стратегияны әзірлеу кезінде Компания басшылығымен қойылған мақсаттарға қол жеткізуге әсер етуге қабілетті тәуекелдерді бағалау мен баламалы нұсқаларды мұқият пысықтауды жүзеге асырылады. **GRI 102-11**

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ПРОЦЕСІНІҢ НЕГІЗГІ КЕЗЕҢДЕРІ

Мақсат қоюға аталған тәуекел-бағдарланған тәсіл Компания дамуына барынша оңтайлы бағыттарды таңдауға және сонымен тоғысатын тәуекелдер мен мүмкіндіктерді бағалауға мүмкіндік береді.

ТБКЖ Компания тәуекелдерін анықтауды, сондай-ақ Компанияның барлық тәуекелдерін бағалауды және басымдық танытуды қамтамасыз етеді. Тәуекелдерді бағалау шеңберінде сапалы және сандық әдістер пайдаланылады. Компания қызметін жартылай немесе толықтай тоқтатып қоюға әкелетін тәуекелдер үшін үздіксіз қызметті қамтамасыз ету жоспарлары әзірленеді.

2018 жылы «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ бастамашы болатын ТБКЖ бойынша жаңа әдіснаманы енгізумен байланысты тәуекелдерді сәйкестендіру және бағалау «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ және оның еншілес және тәуелді ұйымдарының тәуекелдерінің жаңартылған бірыңғай жіктегіші бойынша жүргізіледі. Мәселен, Компанияның барлық тәуекелдері екі санатқа – өндірістік және өндірістік емес тәуекелдерге бөлінген.

Компанияда қолданыстағы тәуекелдер туралы есептілік жүйесі ТБКЖ жұмыс істеуін қолдайды және салмақты басқарушылық шешімдерді қабылдауға мүмкіндік береді. Компанияның тәуекелдер динамикасы туралы тоқсан сайынғы есептілік Тәуекелдер жөніндегі комитетке, Директорлар кеңесіне және Басқармасына ұсынылады. Тәуекелдерді сәйкестендіру қорытындысы Компанияның Директорлар кеңесінде жоспарлы жылға арналған жыл сайынғы негізде бекітіледі.

Компанияда іске асырылған тәуекелдер туралы деректерді есепке алу және бұдан әрі қарайғы талдау мақсатында корпоративтік порталда іске асырылған тәуекелді оқиғалар бойынша деректерді бірыңғай электрондық базасы құрылған. Электрондық базаны енгізу тәуекелдер мен тәуекел-факторларды сандық бағалауды жүргізу үшін қажетті статистиканы жинақтауға, сондай-ақ тәуекелдер

туралы аналитикалық есептілікті дайындауға мүмкіндік береді.

2018 жылы Компания өндірістік және өндірістік емес тәуекелдерді басқарудың вертикаль процесін енгізу жөніндегі жұмыстарды, сондай-ақ тәуекелдерді басқару жөніндегі өзекті сипат берілген әдіснамаға сәйкес тәуекелдерді басқару процесін Компанияда маңызды бизнес-процестерімен біріктіру жұмыстарды жалғастырды.

Есепті мерзім ішінде өндірістік және өндірістік емес тәуекелдердің жағдайын, оларды басқару жөніндегі іс-шаралардың орындалуын тұрақты мониторингтеу, сондай-ақ іске асырылған тәуекелді оқиғалар бойынша деректердің электрондық базадағы іске асырылған тәуекелдерін есепке алу және Компания басшылығы үшін тоқсан сайынғы есептілікті дайындау жүзеге асырылады.

Аталған қызметтің нәтижесі 2019 жылға арналған Компанияның өндірістік және өндірістік емес тәуекелдерін сәйкестендіру және бағалауды жүргізу болып табылады.

КОМПАНИЯНЫҢ 2018 ЖЫЛҒЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІ

Компанияда тәуекелдер тізбесі құрастырылған, бұл Компанияның қаржылық жағдайына және стратегиялық мақсаттарына қол жеткізуге барынша маңызды әсерін тигізеді.

Тәуекелді оқиғалардың алдын алу немесе оларды іске асыру ықтималдығын азайту мақсатында Компанияның ОҚБ және ЕББҰ басшыларымен 2018 жылдың ішінде ескертуші сипаттағы қажетті шаралар іске асырылған. Компанияда мүмкін қаржылық шығындарды азайту немесе алдын алу мақсатында іске асырылатын тәуекелдерге әсер етудің тиісті шаралары алдын ала қабылданды.

Компанияның тәуекелдерді басқару жөніндегі жоспарланған жұмысы 2018 жылы толық көлемде орындалды.

100%

2018 жылы тәуекелдерді басқару бойынша жұмыс толық көлемде орындалды

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ-ТЫҢ 2018 ЖЫЛҒЫ ТӘУЕКЕЛДЕР ТІЗБЕСІ

Тәуекелдер атауы	Тәуекел-факторлар	Тәуекелдерді басқару жөніндегі маңызды іс-шаралар	Тәуекелдерді 2018 жылғы іске асыру
ӨНДІРІСТІК ТӘУЕКЕЛДЕР			
Технологиялық режимнің сақталмауы	- Сыртқы электрлі жабдықтауды берудегі жаңылысулар - ТПБАЖ техникалық және бағдарламалық құралдар мен кешенінің жаңылысулары мен істен шығулары - Өнеркәсіптік,өрт қауіпсіздігі және еңбекті қорғау талаптарының сақталмауы	Магистральдық мұнай құбырларының әзірленген оңтайлы технологиялық режимдерінің орындалуын бақылауды іске асыру және қамтамасыз ету	Иә
Жабдықтарды (соның ішінде технологиялық) уақытылы емес/сапасыз жөндеу	- Дайындаушы зауыттың қажетті қосалқы бөлшектерінің шығаруын тоқтату - Жөндеуге арналған сапасыз қосалқы бөлшектер мен материалдарды жеткізу - Жөндеуге арналған қосалқы бөлшектер мен материалдарды уақытылы емес жеткізу - Қосалқы бөлшектер мен материалдарды жеткізуге арналған тендерді уақытылы емес жүргізу - Қосалқы бөлшектер мен материалдарды жеткізуге арналған шарттарды уақытылы емес жасасу - Сенімсіз және/немесе адал емес контрагентті таңдау	- Қосалқы бөлшектер мен материалдарды жеткізу туралы шарттарды тікелей дайындаушы зауыттармен жасасу - Жеткізу шарттарына сапасыз қосалқы бөлшектер мен материалдарды ауыстыру туралы кепілдік міндеттерді енгізу - Қосалқы бөлшектер мен материалдар сапасыз жеткізілген жағдайда жеткізушілерге айыппұл санкцияларын салу - Технологиялық жабдықтарды жөндеу үшін бірінші кезекті тәртіппен тауарлық-материалдық қорларды жеткізуге арналған тендерлер өткізу және шарттар жасасу - Холдингтің алдын ала біліктілік іріктеуінен өткен сенімді жеткізушілермен шарттар жасасу	Жоқ
Технологиялық жабдықтарды уақытылы емес/сапасыз ауыстыру	- Дайындаушы зауыттың қажетті жабдықтардың шығаруын тоқтату - Технологиялық жабдықтарды сатып алуға арналған тендерді уақытылы емес жүргізу - Технологиялық жабдықтарды жеткізуге арналған шартты уақытылы емес жасасу - Сапасыз жабдықтарды жеткізу - Жабдықтарды сапасыз жеткізу - Сенімсіз және/немесе адал емес контрагентті таңдау	- Технологиялық жабдықтарды бірінші кезекті тәртіппен жеткізуге арналған тендерлер өткізу және шарттар жасасу - Жабдықтарды жеткізу шарттарыны тікелей дайындаушы зауыттармен жасасу - Жеткізу шартына сапасыз жабдықтарды ауыстыру туралы кепілдік міндеттерді енгізу - Холдингтің алдын ала біліктілік іріктеуінен өткен сенімді жеткізушілермен шарттар жасасу - Жабдықтар сапасыз жеткізілген жағдайда жеткізушілерге айыппұл санкцияларын салу	Иә

Тәуекелдер атауы	Тәуекел-факторлар	Тәуекелдерді басқару жөніндегі маңызды іс-шаралар	Тәуекелдерді 2018 жылғы іске асыру
ӨНДІРІСТІК ЕМЕС ТӘУЕКЕЛДЕР			
Кірістерді азайту	Банк-контрагенттерінің өзінің міндеттемелерінің орындамауы	«Самұрық-Қазына» АҚ қазынашылық операциялары бойынша корпоративтік стандарты талаптарының сақталуы - Рейтингісі жоғары банк-контрагенттерімен қаражатты инвестициялау - Уақытша орналастырылған еркін ақша қаражатын әртараптандыру. «ҚазМұнайГаз» АҚ-та тоқсан сайынғы есептілікті қалыптастыру және жолдау арқылы қаржылық тәуекелдерді мониторингтеу	Иә
Кірістерді азайту	Стратегиялық әріптестермен қатынас ережелерін өзгерту	Стратегиялық әріптестермен мұнай тасымалдау жөніндегі қызметтер көрсетуге арналған ұзақ мерзімді шарттар жасасу	Жоқ
Кірістерді азайту	Мұнайды жеткізуді азайту немесе тоқтату	- Жүк жөнелтушілермен ұзақ мерзімді шарттар жасасу. - Жаңа жүк жөнелтушілерді тарту - Меншік монополия саласынан транзиттік мұнайды экспорттауға және тасымалдауға арналған мұнайды тасымалдау жөніндегі қызметтердің қорытындысы	Жоқ
Кірістерді азайту	Бекітілген жоспарлардың төменгі сапасы	- Инвестициялық бағдарламаның іс-шараларын жоспарлау және орындау тәртібін арттыру - Инвестициялық бағдарламаны уақытылы түзету	Иә
Кірістерді азайту	Өндірілген өнімдерді дұрыс емес есепке алу	- Мұнай санын өлшеу құралдарына метеорологиялық қызмет көрсету - Магистральдық мұнай құбырлары жұмысының және мұнай теңгерімінің негізгі технологиялық параметрлерін оперативті бақылау, тіркеу, талдау - Атқарушылық мұнай теңгерімін жүргізу	Жоқ
Кірістерді азайту	Негізгі қызмет бойынша сапасыз қызметтерді ұсыну	- Қызметтерді тұтынушылардың қанағаттанушылық деңгейін жыл сайын бағалау және тұтынушылардың қанағаттанушылық деңгейінің жалпы қорытынды коэффициентін есептеу - Қажеттілік болған жағдайда түзетуші және/немесе ескертуші әрекеттерді олардың нәтижелілігін кейіннен талдау арқылы әзірлеу	Жоқ
Кірістерді азайту	Компанияның қызметі туралы ақпаратты бұрмаланған немесе пайдалы емес түрдегі келеңсіз жарияланымдарға әсер ету механизмдерінің болмауы	Компания қызметімен байланысты әртүрлі оқиғалар туралы БАҚ-ты ақпараттандыру мақсатында Компания басшылығының сөйлеуі, брифингтер, баспасөз-конференцияларын ұйымдастыру	Жоқ
Кірістерді азайту	«Жеткізілімнің осал тізбегі»	- Инвестициялық жобаны іске асыру мерзімдерінің үзілуіне жол бермеу - Контрагенттерге қатысты айыппұл санкциялары - Контрагенттермен қосымша келісімдер жасасу	Жоқ
Кірістерді азайту	Қажетті келісімдер мен рұқсаттарды алудың ұзақтығы	Инвестициялық жобаның жобалау-сметалық құжаттамасына түзетулерді уақытылы жүргізу және белгіленген тәртіппен уәкілетті органдарда бекіту	Иә

Тәуекелдер атауы	Тәуекел-факторлар	Тәуекелдерді басқару жөніндегі маңызды іс-шаралар	Тәуекелдерді 2018 жылғы іске асыру
Кірістерді азайту	Қызметтерге/өнімдерге сұраныстың азаюы	- Нарық конъюктурасының өзгерістерін мониторингтеу - Жүктердің/қосымша жүк ағындарының жаңа көлемдерін тарту - Икемді және тиімді тарифтік саясатты қолдану - Грузияның мемлекеттік органдарымен және шаруашылық жүргізуші субъектілерімен жұмыс	Иә
Кірістерді азайту	Дебиторлық қарызды уақытылы емес қайтару	- Жасасылған шарттарды құқықтық сараптамадан өткізу - Контрагенттерден шарттар жасасу кезінде салықтық қарыздың болмауы туралы анықтамаларды БМТ-ға ұсынуға қойылатын талаптары - БМТ бизнес-жоспары көрсеткіштерінің орындалуын және оны уақытылы түзетуді қамтамасыз ету көрсеткіштерінің орындалуын мониторингтеуді тұрақты негізде жүргізу	Жоқ
Шығындардың өсуі	Үшінші тұлғалар тарапынан қасақана заңға қайшы әрекеттер	- Компания объектілерімен және күзет ұйымдарымен объектілерді күзету жөніндегі қызметтер көрсетуге арналған шарттар жасасу. - Магистральдық мұнай құбырларын күзету құралдары мен техникалық жүйелерді енгізу және пайдалану. - Компания активтерін физикалық қорғаудың тиімді жүйесінің болуын қамтамасыз ету.	Иә
Шығындардың өсуі	Табиғат әсерлері, катастрофалар	- Ғимараттардың, құбыржолдарының және жабдықтардың техникалық жағдайын тексеруді ұйымдастыру - Аварияны жою жоспарын әзірлеу, теориялық сабақтар өткізу және практикалық жаттығылар жүргізу - Магистральдық мұнай құбырларының трассаларын авиациялық ұйымдастыруды ұйымдастыру - Су объектілері арқылы мұнайқұбырларын өтпелерде бақылау қосындарын ұйымдастыру - Магистральдық мұнай құбырларының сенімділігін күзгі-қысқы, көктемгі су тасқындары мерзімінде қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар жоспарларын әзірлеу.	Жоқ
Шығындардың өсуі	Теңгеге қатысты валюта бағамының өсуі	- Валюталық позицияны мониторингтеу - валюталық тәуекелдерді хеджтеу - Ағымдағы қарыздардың қайтару мерзімін ұзарту - Ағымдағы қарыздарды қайта қаржыландыру	Иә
Шығындардың өсуі	Күрделі қаржы салымдарын жоспарлау кезінде экономикалық тиімділікті дұрыс емес есептеу	Компанияның құрылымдық бөлімшелерімен кіру деректерін өңдеу	Жоқ

Тәуекелдер атауы	Тәуекел-факторлар	Тәуекелдерді басқару жөніндегі маңызды іс-шаралар	Тәуекелдерді 2018 жылғы іске асыру
Шығындардың өсуі	Қоршаған ортаны қорғау саласындағы заңнаманың сақталмауы	- Қоршаған ортадағы эмиссияға арналған лимиттердің сақталуын бақылау - Жабдықтарды пайдалану ережелерінің сақталуын бақылау - Объектілердегі жабдықтар жұмысының технологиялық режимдерін әзірлеу - Міндетті экологиялық сақтандыру - Өндірістік экологиялық бақылау	Жоқ
Шығындардың өсуі	Персоналдың жеткіліксіз біліктілігі	Қызметкерлердің біліктілік құзыреттілігі мен кәсіби құзыреттілігінің жұмыс орындарының талаптарына сәйкестігіне талдау жүргізу	Жоқ
Шығындардың өсуі	Ақпаратты қорғау саласында ішкі құжаттардың талаптарының сақталмауы	- Барлық қызметкерлердің қызметтік немесе коммерциялық құпиялары туралы міндеттемеге қол қоюлары - Коммерциялық және қызметтік құпияны құрайтын ақпараттар тізімін анықтау - Үшінші тұлғалардың ақпараттарға қол жеткізуін ұсынуды бақылау	Жоқ
Шығындардың өсуі	Қолданыстағы бағдарламалық қамтамасыз етудің істен шығуы (жоғалуы)	- Бағдарламалық қамтамасыз етуді техникалық қолдауды қамтамасыз ету - Зиянды бағдарламалық қамтамасыз етуден бағдарламалық және аппараттық қорғау - Бағдарламалық қамтамасыз етудің резервті көшірмелерін жасау	Жоқ
Шығындардың өсуі	Қолданыстағы серверлік жабдықтардың істен шығуы	- Жабдықтар қосылған кезде қоректендіру көздерінің қуатына талдау жүргізу - Сындарлы жүйелер үшін үздіксіз қоректендіру көздерінің болуы - Электрмен жабдықтаудың резервті көздерінің болуын қамтамасыз ету	Жоқ
Шығындардың өсуі	Лицензиялық емес бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалану	- Бағдарламалық қамтамасыз етуді мүкәммалдау және бағдарламалық қамтамасыз етудің лицензиянсының болуын талдауды жыл сайын жүргізу - Лицензиялардың қажетті санын сатып алу	Жоқ
Шығындардың өсуі	Тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алуды уақытылы емес жүргізу	- Белгіленген мерзімде сатып алуды уақытылы жүзеге асыруды бақылау - Компанияның Тауарлар, жұмыстар және қызметтер жоспарына уақытылы түзетулер жүргізу	Жоқ
Шығындардың өсуі	Сот талап-арыздары	- Мәмілелерді тиісінше заңды ресімдеу - Компанияның құрылымдық бөлімшелеріне құқықтық қолдау көрсету	Жоқ
Шығындардың өсуі	Қажетті экологиялық рұқсаттарды уақытылы емес алу	- Эмиссия нормативтерінің жобаларын уақытылы әзірлеуді қамтамасыз ету - Эмиссияға арналған рұқсаттарды уақытылы алуды бақылау	Нет

ТӘУЕКЕЛ-МӘДЕНИЕТІН ОҚИТУ МЕН ДАМУЫ

Компания тәуекелдер туралы хабардарлықтың жоғары деңгейіне негізделген тәуекел-бағдарланған мәдениеттің дамуына және тәуекелдерді басқару процесіне қызметкерлерді тартуға жеке назар аударады.

Жұмысқа барлық қызметкерлерді қабылдау кезінде барлық қызметкерлер «ҚазТрансОйл» АҚ тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесі жөніндегі саясатта баяндалған ТБКЖ ұйымдастыру мен жұмыс істеуінің негізгі мақсаттары, міндеттері және қағидаттары бойынша нұсқаулықтан өтті.

Бұдан басқа, Компанияда ТБКЖ жұмыс істеуінің жеке мәселелері бойынша тұрақты оқыту іс-шаралары жүргізіледі. Аталған саланың есепті мерзімі ішінде маңызды нәтижелері болып табылады:

- ОҚБ мен ЕББУ 21 тәуекел-үйлестірушісі үшін және Компанияның орталық аппаратының құрылымдық бөлімшелерінің 31 тәуекел-үйлестірушісі үшін «Тәуекелдер жағдайын мониторингтеу. Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесі бойынша жаңа әдіснамасына сәйкестікте тәуекелдер бойынша есептілік» тақырыбында оқыту өткізу;
- Өндірістік тәуекелдерді және тәуекел-факторларды жыл сайынғы сәйкестендіру және бағалау өткізу кезінде ОҚБ тәуекел-менеджерлеріне әдіснамалық қолдау көрсету мақсатында «Дөңгелек үстел» өткізу;
- «ISO 31000:2018 негізінде тәуекелдерді басқару» тақырыбында сыртқы провайдерді тарта отырып, Компанияның 24 тәуекел-менеджері үшін екі апталық тренинг өткізу.

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІНІҢ ТИІМДІЛІГІН БАҒАЛАУ

Тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін қолдау және тұрақты жетілдіру Компания басымдықтарының бірі болып табылады. ТБКЖ тиімділігін тәуелсіз бағалау, ішкі және/сыртқы аудиттер нәтижелерімен расталады, сондай-ақ Компания органдарымен, басшылығымен, рейтингілік агенттіктермен және өзге де мүдделі тараптармен мойындалуы мүмкін.

ТБКЖ тиімділігін бағалау нәтижелері бойынша анықталған сәйкессіздіктерді жою және тәуекелдерді басқару практикасын дамыту бойынша жоспар әзірленген.

ІШКІ БАҚЫЛАУ ЖҮЙЕСІ

Ішкі бақылау жүйесі Компанияның барлық бизнес-процестерін қамтиды және Компания қызметіне тән процестік деңгейдегі тәуекелдерді уақытылы анықтау мен талдауға сондай-ақ келесі үш маңызды саладағы аталған тәуекелдерді басқару бойынша бақылау рәсімдерін анықтау мен талдауға бағытталған:

- операциялық қызметі;
- қаржылық есептілікті дайындау;
- заңнамалық және нормативтік талаптардың сақталуы.

Ішкі бақылау жүйесінің жұмыс істеуі «ҚазТрансОйл» АҚ ішкі бақылау жүйесінің саясатымен және «ҚазТрансОйл» АҚ ішкі бақылау жүйесінің регламентімен реттеледі.

Жұмысқа қабылдаған кезде барлық қызметкерлер Ішкі бақылау жүйесінің саясатын іске асыру шеңберінде ішкі бақылау жүйесінің жұмыс істеуінің қағидаттарымен таныстыру бойынша стандартты рәсімдерден өтеді.

Компания ішкі бақылау жүйесін жетілдіру, сондай-ақ қызметті жүргізудің тәуекел-бағдарланған жүйесін дамыту бойынша тұрақты жұмыстар жүргізеді. Аталған жұмыстар шеңберінде 2018 жылы келесі маңызды іс-шаралар іске асырылған:

- Компанияның Директорлар кеңесімен өзара іс-қимыл жасауды анықтау және ішкі бақылау жүйесін ұйымдастыру, жұмыс істеуі және тиімділігі үшін жауапкершілікті қайта бөлу бөлігінде Ішкі бақылау жүйесінің регламентіне өзгерістер мен толықтырулар бекітілген;
- Компанияның орталық аппаратының және оқшауланған құрылымдық бөлімшелерінің бизнес-процестерінің жіктегішіне өзекті сипат берілген;
- Компанияның орталық аппаратының жеке бизнес-процестері бойынша бақылау және тәуекелдердің блок-схемалары мен матрицаларына өзекті сипат берілген;
- Компанияның ОҚБ жеке бизнес-процестері бойынша бақылау және тәуекелдердің блок-схемалары мен матрицалары әзірленген және бекітілген;
- Компанияның орталық аппаратының құрылымдық бөлімшелерінің саны 23 адам болатын тәуекел-үйлестірушілері үшін «ҚазТрансОйл» АҚ ішкі бақылау жүйесі» тақырыбында оқыту тұсаукесерлері өткізілген.

ИНТЕГРАЦИЯЛАНҒАН МЕНЕДЖМЕНТ ЖҮЙЕСІ

Компанияда сапа, денсаулық пен қауіпсіздік, экология және энергиялық тиімділікті арттыру мәселелері бойынша бизнестің тұрақтылығын және тиімді басқаруды қамтамасыз ету мақсатында интеграцияланған менеджмент жүйесі енгізілген және жұмыс істейді.

Интеграцияланған менеджмент жүйесі Компанияны басқару жүйесінің ажырамас бөлігі болып табылады және келесі халықаралық стандарттардың талаптарына сәйкес келеді:

- ISO 9001:2015 – сапа менеджментінің жүйесі;
- ISO 14001:2015 –экологиялық менеджмент жүйесі;
- OHSAS 18001:2007 – қауіпсіздік және еңбекті қорғау менеджменті жүйесі;
- ISO 50001:2011 – энергиялық менеджмент жүйесі.

2018 жылы Компанияда сертификатталған аудит табысты өткізілді, соның нәтижелері бойынша SGS (Societe Generale de Surveillance) сертификаттау жөніндегі халықаралық орган Компанияның ИСМ көрсетілген халықаралық стандарттарының талаптарына сәйкестігін растады.

ИМЖ жұмыс істеуі Компанияның келесі ішкі құжаттардың ережелеріне сәйкес жүзеге асырылады:

- «ҚазТрансОйл» АҚ интеграцияланған менеджмент жүйесінің басшылығы;
- «ҚазТрансОйл» АҚ басшылығы тарапынан интеграцияланған менеджмент жүйесін талдау жүргізу тәртібі;
- «ҚазТрансОйл» АҚ интеграцияланған менеджмент жүйесін ішкі аудитті жүргізу тәртібі;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-та сәйкессіздіктерді басқару, түзетуші әрекеттерді әзірлеу тәртібі.

Компания ИМЖ жақсарту мәселесі бойынша айрықша көңіл бөледі. Мәселен, жыл сайынғы негізде ішкі аудит жүргізіледі, соның негізінде анықталған сәйкессіздіктерді жою бойынша ұсыныстар қалыптастырылады және ИМЖ дамыту бойынша іс-шаралар әзірледі. Бұл ретте, барлық анықталған сәйкессіздіктер мен ИМЖ жақсарту бойынша ұсыныстар Компанияның корпоративті порталындағы деректер базасында бекітіледі.

Сонымен қатар, халықаралық стандарттар ережелеріне сәйкес Компанияда жыл сайын басшылық тарапынан ИМЖ талдау жыл сайын жүзеге асырылады, соның нәтижесі бойынша ИМЖ жұмысын жетілдіру бойынша шешімдерді қалыптастырады.

ИМЖ жетілдіру және жүйені халықаралық стандарттар талаптарына толық сәйкестікте қолдау мақсатында 2018 жылы Компания ИМЖ құжаттарын жүйелендіру және өзекті сипат беру жөніндегі маңызды жұмыстарды атқарды, сондай-ақ келесі іс-шаралар іске асырылды:

- басшылық ИМЖ ұйымдастыру және талдау өткізу, соның шеңберінде Компания басшылығына 2018 жылы ішінде ИМЖ жұмыс істеуі туралы аналитикалық есеп берілді, сондай-ақ ИМЖ бұдан әрі дамыту бойынша шешімдер қабылданды;
- Компанияның барлық ОҚБ 2018 жылдың ішінде ИМЖ аудиті бағдарламасына сәйкестікте ИМЖ ішкі аудитін өткізу, соның нәтижесі бойынша ИМЖ бұдан әрі дамыту бойынша іс-шаралар әзірленді;
- OHSAS 18001:2007 талаптарына сәйкес келетін қауіпсіздік менеджменті және еңбекті қорғау жүйесінен ISO 45001:2018 талаптарына сәйкес келетін қауіпсіздік менеджменті және еңбекті қорғау жүйесіне ауысу жөніндегі іс-шаралар жоспарын бекіту.

ИМЖ біріктіру және жетілдіру бөлігіндегі Компания қызметінің басым бағыттарының бірі қызметкерлердің хабардар болуын және олардың құзыреттіліктерін арттыру мақсатында МБЖ саласындағы оқыту іс-шараларын өткізу болып табылады. Аталған жұмыс шеңберінде 2018 жылы Компания ОҚБ ИМЖ әкімшілерімен Компанияның 4,5 мың қызметкері үшін ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, OHSAS 18001:2007, ISO 50001:2011 халықаралық стандарттардың талаптары бойынша оқыту өткізілді.

Бұдан басқа, есепті мерзімде Компания МБЖ ішкі аудиторлары үшін: «ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 және ISO 50001:2011 бойынша басқарудың біріктірілген жүйесінің менеджері/ішкі аудиторы» тақырыбы бойынша оқыту өткізілді. Оқытуға 24 қызметкер қатысты.

2019 жылға арналған ИМЖ жақсарту және орташа мерзімді перспектива бойынша, сондай-ақ халықаралық стандарттардың талаптарына толық сәйкестікте ИМЖ қолдау бойынша жұмыстардың негізгі бағыттары болып табылады:

- ISO 45001:2018 талаптарына сәйкес келетін қауіпсіздік менеджменті және еңбекті қорғау жүйесіне ауысу;
- процестік тәсілдер тұрғысынан Компанияның ішкі құжаттарын құрылымдау және оңтайландыру;
- Компания қызметкерлері үшін оқыту іс-шараларын өткізу.

ІШКІ АУДИТ ҚЫЗМЕТІ

Компанияның ішкі аудит қызметі 2013 жылғы 8 тамызда Директорлар кеңесінің шешімімен құрылған, Директорлар кеңесіне тікелей бағынатын және есеп беретін Компанияның органы болып табылады.

Ішкі аудит қызметінің негізгі мақсаты тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік басқару процестерін жетілдіруде жүйелік тәсілдерді енгізу арқылы Компанияның тиімді басқаруын қамтамасыз етуге арналған тәуелсіз және объективті ақпаратты Директорлар кеңесіне ұсыну болып табылады.

Ішкі аудит қызметі өзінің функционалдық міндеттерін жүзеге асыру кезінде Қазақстан Республикасының заңнамасын, сондай-ақ келесі ішкі құжаттардың:

- «ҚазТрансОйл» АҚ ішкі аудит қызметі туралы ереже;
- «ҚазТрансОйл» АҚ ішкі аудит қызметін ұйымдастыру бойынша басшылық ережелерін басшылыққа алады.

Ішкі аудит қызметінің негізіне Ішкі аудиторлар институтымен әзірленген Этика кодексінің және және Ішкі аудиттің халықаралық кәсіптік стандарттарының базалық қағидаттары алынады.

2018 жылы Ішкі аудит қызметінің жылдық аудиторлық жоспарына сәйкес 7 аудиторлық тексеру өткізілді. Мысалы, «Қазақстан-Қытай Құбыры» ЖШС, «Батумский мұнай терминалы» ЖШҚ, «Батуми теңіз порты» ЖШҚ, «Petrotrans Limited» және 4 ОҚБ – Маңғыстау, Шымкент, Жезқазған және Құлсары мұнай құбырлары басқармаларында және Құлсары мұнай құбырлары басқармасында өндірістік, операциялық және қаржылық процестерінің кешенді аудиті орындалды.

Сонымен қатар, есепті мерзімде Компанияда технологиялық процестерді басқару және метрологиялық қамтамасыз ету жүйелерін автоматтандыру және өндірістік-технологиялық байланысты қамтамасыз ету процестерінің аудиті өткізілді.

2018 жылы Ішкі аудит қызметінің жүргізілген тексерулер нәтижесі бойынша барлығы 150 сәйкессіздік анықталды және 139 ұсыныс берілді. Ішкі аудит қызметінің барлық ұсыныстары бойынша аудит объектілерімен анықталған сәйкессіздіктер бойынша түзетуші іс-әрекеттер жоспары әзірленген және бекітілген.

2019 жылы Ішкі аудит қызметінің шеңберінде жоспарланған:

- Компания қызметінің негізгі бағыттары бойынша бизнес-процестерді, саясатты, рәсімдерді, тиімділікті бағалауды өткізу;
- Компанияның Ішкі аудит қызметі, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ және Компанияның ішкі аудиторлары берілген ұсыныстарды орындау мониторингін жүзеге асыру болып табылады.

Ішкі аудит қызметі 2018 жылы

7 АУДИТОРЛЫҚ ТЕКСЕРУ

жүргізді

СЫРТҚЫ АУДИТОР

Компания қаржылық есептіліктің дәйектілігін растау мақсатында тәуелсіз аудиторлық ұйымдарды тартады.

Компанияның сыртқы аудитормен өзара әрекеттесуі Директорлар кеңесінің 2013 жылғы 17 мамырдағы шешімімен бекітілген аудиторлық ұйымдардың қызметтерін тарту саласында «ҚазТрансОйл» АҚ саясатымен реттеледі. Аталған саясаттың мақсаты аудиторлық ұйымдардың қызметтерін (аудиторлық ұйымдары қызмет көрсететін аудиторлық қызметтерді қоса алғанда) тарту бойынша тиімді қызметті ұйымдастыру, оларды таңдау бойынша бірыңғайландырылған рәсімдерді енгізу, сондай-ақ «ҚазТрансОйл» АҚ аудиторларының аудиторлық және аудиторлық емес қызметтер көрсету және мүдделер қақтығыстарына жол бермеу кезінде тәуелсіздік мәртебесін сақтауды қамтамасыз ету болып табылады.

Аудиторлық ұйымды таңдау кезінде пайдаланылатын негізгі критерийлері:

- қызметтер сапасы;
- қызметтер көрсету оперативтілігі мен уақыттылығы;
- қызметтер құны болып табылады.

Бұл ретте аудиторлық ұйым қызметтерінің сапасы келесі факторлармен:

- аудиторлық ұйым мамандарының біліктілік деңгейімен;
- қазақстандық және халықаралық нарықта аудиторлық ұйым мамандарының жұмыс тәжірибесімен;
- мұнай-газ саласында аудиторлық ұйым мамандарының білімімен;
- Қазақстанда техникалық қолдау мамандандырылған тобының (экономиканың мұнай-газ секторында ХҚЕС сәйкестікте есепке алу мәселелері жөніндегі сарапшылар) болуы және осындай топтың құрылуы туралы міндеттемелерді аудиторлық ұйымға ұсынумен анықталады.

«ҚазТрансОйл» АҚ акционерлерінің 2018 жылғы 14 қаңтардағы кезекті жалпы жиналысында «ҚазТрансОйл» АҚ 2016–2018 жылдары аудитін жүзеге асыратын «Эрнст энд Янг» ЖШС аудиторлық ұйым болып табылатындығын, «ҚазТрансОйл» АҚ қаржылық есептілігінің аудиті үшін оның қызметтерінің мөлшері ҚҚС-ты есепке алғанда 223 558 062 теңге сомасында белгілеу туралы шешім қабылданды.

Аудиторлық ұйым қаржылық есептілік аудитінің қызметтері үшін төлейтін 2016, 2017 және 2018 жылдары ішіндегі ҚҚС-ты есепке алғанда жыл сайынғы сыйақы мөлшері тиісінше 70 221 781 теңге, 74 435 088 теңге, 78 901 193 теңге құрайды.

«Эрнст энд Янг» ЖШС есепті мерзімі ішінде қаржылық есептілік аудитімен байланысты емес консультациялық қызметтер көрсетпейді.

Компанияның сыртқы аудитору, сондай-ақ 2018 жылы көрсетілген қызметтер туралы неғұрлым толық ақпарат Компанияның [интернет-ресурсындағы «Топтық басқару» бөлімінде](#).

ЕСЕПТІ МЕРЗІМНЕН KEЙІН ОҚИҒАЛАР

2019 жылғы наурызда «Эрнст энд Янг» ЖШС «ҚазТрансОйл» АҚ-тың Компанияның 2019-2021 жылдардағы аудитін жүзеге асыратын аудиторлық ұйым болып белгіленді.

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ

Компания өзінің күнделікті қызметінде ашық, адал және этикалық іскерлік мінез-құлық қағидаттарын басшылыққа алады, сондай-ақ кез-келген көріністеріндедегі сыбайлас жемқорлық пен алаяқтықты анықтау мен қарсы тұру жөніндегі жүйелі жұмысты жүргізеді.

Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатын іске асыру шеңберінде және «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Компания сыбайлас жемқорлықты ескерту, сыбайлас жемқорлық мәдениетін қалыптастыру, мүдделер қақтығыстарының алдын алу және рұқсат ету жөніндегі жұмыстарды жүргізеді.

Компанияда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі саясатты іске асыру корпоративтік және ақпараттық қауіпсіздік департаментімен жүзеге асырылады.

Компанияда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелерін реттейтін негізгі ішкі құжаттар болып табылады:

- «ҚазТрансОйл» АҚ корпоративтік этика кодексі;
- «ҚазТрансОйл» АҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттары;
- «ҚазТрансОйл» АҚ сыбайлас жемқорлыққа мониторинг жүргізу және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау регламенті;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-та бұзушылықтардың пайда болу тәуекелдерін басқару жөніндегі саясаты;
- «ҚазТрансОйл» АҚ лауазымды тұлғаларының және қызметкерлерінің мүдделер қақтығысын реттеу жөніндегі саясаты.

2018 жылы жоғарғы жетістік «ҚазТрансОйл» АҚ сыбайлас жемқорлыққа мониторинг жүргізу және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау регламенті бекітілді. Регламент сыбайлас жемқорлық саласындағы тәжірибенің тиімділігі мен жағдайы туралы ақпаратты жинау, талдау және бағалау тәртібі, сондай-ақ Компанияның сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жетілдіруге мүмкіндік беретін себептер мен талаптарды анықтау және талдау тәртібі белгіленді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мақсатында Компанияда пайдаланылатын негізгі құрал-саймандар және механизмдер болып табылады:

- ішкі құжаттарды әзірлеу мен жаңарту;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингтеу;
- сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау, бағалау және басқару;
- сыбайлас жемқорлық фактілері туралы хабардар ету және кері байланыс үшін арналардың жұмыс істеуі;
- Компанияның контрагенттермен жасасылған шарттарының барлық нысандары бойынша «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл» бөлімін енгізу (2019 жылдан бастап қолданылады);
- қызметкерлерді және контрагенттерді ақпараттандыру және оқыту;
- Компанияның корпоративтік этика кодексінің негізгі ережелерін білу мәніне қызметкерлерге тұрақты тестілеу жүргізу.

Компанияда ішкі коммуникация жүйесі дамыған, соның көмегімен Компания басшылығына кез келген қызметкерден және өзге де мүдделі тараптардан сыбайлас жемқорлыққа байланысты күдікті фактілер туралы, сондай-ақ өзге де теріс пайдалану және бұзушылықтар туралы оперативті ақпарат келіп түседі. Компанияға келіп түсетін өтініштерді қабылдау үшін келесі арналар жұмыс істейді:

- Компания интернет-ресурсындағы бас директорының (Басқарма төрағасы) блогы;
- сенім телефоны: **+7 (7172) 555-210**;
- электрондық почта: doverie@kaztransoil.kz.

Сенім телефоны және электрондық почта арқылы ақпаратты өңдеуді омбудсмен жүзеге асырады. Бас директорының (Басқарма төрағасының) блогына келіп түсетін өтініштерді ол жеке өзі қарайды. Өтініштерге жауапты жұртшылықпен байланыс және ішкі коммуникациялар департаменті дайындап, Компанияның бас директорымен (Басқарма төрағасымен) келіседі.

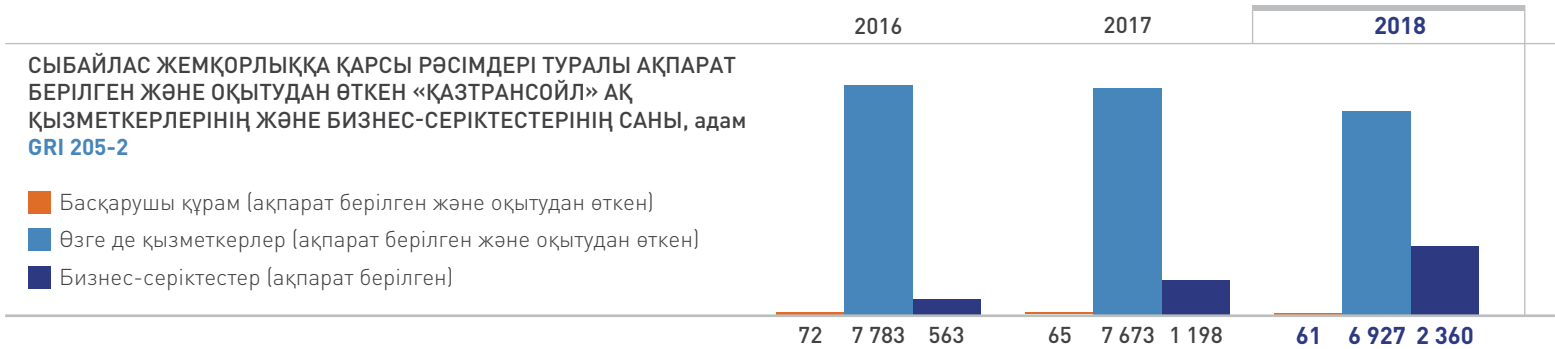
2018 жылы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша шаралар шеңберінде персоналды басқару саласындағы процестерді ішкі талдау жүргізілді, соның қорытындысы бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталмады. **GRI 205-1**

Компанияда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мақсатында 2018 жылы сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат қағидаттары және оны іске асыру рәсімдері туралы қызметкерлерді ақпараттандыру жөніндегі жұмыстар жүргізілді.

Бұдан бөлек, 2018 жылы Компанияның бастамасы бойынша орталық аппарат қызметкерлерінің Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің Астана қаласы бойынша департаментінің өкілдерімен «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты қалыптастыру. «Астана – адалдық алаңы» жобасын іске асыру туралы» тақырыбында тақырыптық кездесу өткізілді.

2018 жылы Компанияда сыбайлас жемқорлық және алаяқтық фактілері анықталған жоқ. **GRI 205-3**

Компанияның 2019 жылға арналған жоспары сыбайлас жемқорлыққа қарсы жұмысты басқарудың тиімділігін арттыру, сондай-ақ қызметкерлерде заңға қарсы іс-қимылдарға түзуге болмайтын қарым-қатынасты қалыптастыруға бағытталған ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын жалғастыруды қамтиды.

ФАКТІЛЕРІ

2018 жылы сыбайлас жемқорлық пен алаяқтық

КОРПОРАТИВТІК ЭТИКА, КОРПОРАТИВТІК ДАУЛАРДЫ ЖӘНЕ МҮДДЕЛЕР ҚАҚТЫҒЫСТАРЫН РЕТТЕУ

Компания бизнесті адал, әділ, ашық, шынайы және жауапты жүргізу қағидаттарын басшылыққа алады. «ҚазТрансОйл» АҚ маңызды корпоративтік құндылықтары қызметкерлердің әдептілігі, сенімділігі, кәсібилігі және тиімділігі, өзара көмек көрсетуі, сондай-ақ тұтастай алғанда мүдделі тараптарды және қоғамды, бір-бірін құрметтеуі болып табылады.

Компанияда іскерлік тәртіптің құндылықтары, қағидаттары және нормалары «ҚазТрансОйл» АҚ корпоративтік этика кодексінде бекітілген.

МҮДДЕЛЕР ҚАҚТЫҒЫСТАРЫН БАСҚАРУ

Мүдделер қақтығыстарын реттеу жөніндегі шараларды уақытылы анықтау мен қабылдау Компанияның және оның қызметкерлерінің мүдделерін қорғауды қамтамасыз етудің маңызды факторы болып табылады.

Компаниядағы қолданыстағы мүдделер қақтығыстарының алдын алу және бұзушылықтардың пайда болу тәуекелдерін басқару жөніндегі рәсімдер келесі ішкі құжаттармен регламенттелген:

- «ҚазТрансОйл» АҚ бұзушылықтардың пайда болу тәуекелдерін басқару жөніндегі саясаты;
- «ҚазТрансОйл» АҚ лауазымды тұлғаларының және қызметкерлерінің қақтығыстарын реттеу жөніндегі саясаты.

Көрсетілген құжаттар барлық қатысушыларды бұзушылықтардың пайда болу тәуекелдерін басқару процесімен таныстыру және қолдану үшін міндетті болып табылады, сондай-ақ Компания лауазымды тұлғаларының және қызметкерлерінің мүдделер қақтығыстарының пайда болуын алдын алу жөніндегі міндеттерді және оларды реттеу рәсімін белгілейді. Мүдделер қақтығыстарының пайда болуын шұғыл декларациясы Компанияның ішкі құжаттарымен қарастырылған тәртіппен лауазымды тұлғалар мен қызметкерлердің барлығынан да күтіледі. Демек, Компанияның лауазымды тұлғалары мүдделер қақтығыстарының болуы немесе пайда болуы туралы, яғни осындай қақтығыстарды реттеу жөніндегі шешімдерді Директорлар кеңесі қабылдау үшін Директорлар кеңесінің төрағасына дереу хабарлауға міндетті. Компанияның қалған қызметкерлері өзінің тарапынан мүдделер қақтығыстарының болуы немесе пайда болуы туралы өзінің тікелей басшысына дереу хабарлауға міндетті.

ОМБУДСМЕН ИНСТИТУТЫ

Корпоративтік этика қағидаттарын алға жылжыту және корпоративтік дауларды және этикалық бұзушылықтарды мүлтіксіз реттеуді қамтамасыз ету мақсатында 2016 жылдан бастап Компанияда омбудсмен институты жұмыс істеп келеді.

Омбудсмен қызметі Қазақстан Республикасының заңнамасымен, Компания Жарғысымен, АО «ҚазТрансОйл» АҚ омбудсмен туралы ережемен, корпоративтік басқару кодексімен және өзге де ішкі құжаттармен реттеледі.

Омбудсмен өзінің құзыреттілігі шеңберінде келесі маңызды міндеттерді:

- лауазымды тұлғалар мен қызметкерлердің корпоративтік этика кодексінің талаптарын және бұзушылықтардың пайда болу тәуекелдерін басқару жөніндегі саясаты талаптарының сақталуын қамтамасыз ету;
- мүдделер қақтығыстарының алдын алу және реттеуге жәрдем көрсету;
- мүдделі тараптарға Компаниямен өзара әрекеттесу барысында пайда болған этикалық мәселелер бойынша, сондай-ақ корпоративтік этика кодексін және бұзушылықтардың пайда болу тәуекелдерін басқару жөніндегі саясатты бұзушылық фактілері бойынша жәрдем көрсетуді орындайды.

Омбудсмен Директорлар кеңесінің шешімімен тағайындалады және аталған корпоративтік басқару органына есеп береді, ал бұл оның жұмысының тәуелсіздігін, бейтараптығын және құпиялылығын қамтамасыз етеді. Компанияның Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 25 маусымдағы шешімімен Александр Михайлович Черепанов 2018 жылғы 2 маусымнан бастап Компания омбудсмені болып тағайындалды.

Компанияда омбудсменмен тікелей байланыс механизмдері кіріктірілген және жұмыс істейді, бұл байланыс түрін Компанияның қызметкерлері де және мүдделері тараптар да пайдалана алады:

- сенім телефоны: **+7 (7172) 555-041**;
- сенім почтасы: **doverie@kaztransoil.kz**.

2018 жылы омбудсменнің құзыреттілігі шеңберінде белсенді жұмыс, мысалы, келіп түскен өтініштерді өңдеу, өтінім берушілерді жеке қабылдау, корпоративтік этика кодексінің және Компанияда бұзушылықтардың пайда болу тәуекелдерін басқару жөніндегі саясаты ережелерін түсіндіру, сондай-ақ қызметкерлерге және басқа өтініш берген тұлғаларға консультация беру жұмыстары жүргізілді.

КОММУНИКАЦИЯНЫҢ АРНАЛАРЫ АРҚЫЛЫ ОМБУДСМЕНГЕ КЕЛІП ТҮСКЕН ӨТІНІШТЕР САНЫ, дана

Канал коммуникаций	2016		2017		2018	
	Барлық өтініштер	соның ішінде омбудсмен құзыреттілігінен тыс	Барлық өтініштер	соның ішінде омбудсмен құзыреттілігінен тыс	Барлық өтініштер	соның ішінде омбудсмен құзыреттілігінен тыс
Сенім телефоны	23	20	45	40	17	3
Сенім почтасы	–	–	6	–	33	25
Жазбаша өтініш	–	–	–	–	1	–
Жеке қабылдау	3	–	1	–	9	–
Қалалық телефон	–	–	–	–	4	4
Электрондық почта	–	–	–	–	6	1
Жиынтығы:	26	20	52	40	70	33

Коммуникацияның арналары арқылы омбудсменге келіп түскен барлық өтініштер оперативті түрде тіркеледі және омбудсменмен мұқият талданады. Егер мәселенің сипатты ерекшелігі талап етілетін болса, жеке өтініштерді қарауға Компанияның ОҚБ тартылады. Өтініштерді қарау нәтижелері бойынша өтініш берушілерге түсіндірулері бар кері байланыс ұсынылады.

Коммуникацияның арналары арқылы омбудсменге келіп түскен өтініштердің негізгі тақырыптары 2018 жылы кейбір басшылардың лауазымдық өкілеттіктерін қасақана пайдалануы және олардың әдепсіз қылықтары туралы хабардар ету, еңбекке ақы төлеу және әлеуметтік төлемдердің қанағаттанарлықсыз деңгейі, әртүрлі өтемақылар мен жеңілдіктердің төленбеуі туралы өтініштер, сондай-ақ Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасының жекелеген нормаларын түсіндіру жөніндегі өтініштер болып келеді.

2018 жылдың ішінде қызметтік жағдайларын қасақана пайдалануды растау фактілері мен қандай да бір күрделі дау-дамайлы оқиғалар, сондай-ақ Компанияда корпоративтік этика кодексін және бұзушылықтардың пайда болу тәуекелдерін басқару жөніндегі саясатын дөрекі бұзушылықтар туралы анықталған жоқ.

2018 жылдың ішінде коммуникацияның әртүрлі арналары бойынша омбудсменге 70 өтініш келіп түскен, оның 29 өтініші Компания қызметкерлерінен келіп түскен. 13 өтініш бойынша қажетті жауап беру шаралары қабылданды, соның үшеуі бойынша – тәртіптік жазаға тарту сипатында рәсімдер іске асырылды. 11 өтініште баяндалған фактілер (соның ішінде қайталанған) расталған жоқ.

КОМПЛАЕНС-БАҚЫЛАУ

2018 жылы Компанияда комплаенс-бақылау жұмыс істейді, оның негізгі міндеті Компанияда Қазақстан Республикасы заңнамасының, реттегіш актілердің талаптарын сақтау, сондай-ақ «ҚазТрансОйл» АҚ және листингілік компанияға қойылатын талаптарды бұзушылықтарының әлеуетті қатерлерінің алдын алу мақсатында Компания және инсайдерлік ақпарат туралы ақпаратты ашу бөлігінде ішкі құжаттарды сақтау болып табылады.

2018 жылы Компанияның инсайдерлері болып табылатын орталық аппаратының 104 қызметкері «Инсайдерлік ақпаратты пайдалануды құқықтық реттеу» тақырыбында оқытудан өтті.

ҚАРЖЫЛЫҚ-ШАРУАШЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ. БАСШЫЛЫҚТЫҢ ЕСЕБІ. ҚОСЫМШАЛАР

ҚАРЖЫ-ШАРУАШЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ. БАСШЫЛЫҚТЫҢ ЕСЕБІ	174
ҚОСЫМШАЛАР	184
1. GRI КӨРСЕТКІШТЕРІНІҢ КЕСТЕСІ	184
2. 2018 ЖЫЛҒЫ ӨТКІЗІЛГЕН САТЫП АЛУ БОЙЫНША ЕСЕП	193
3. БҰҰ ЖАҒАНДЫҚ ШАРТЫНЫҢ ҚАҒИДАТТАРЫ	194
4. «ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ ЖАСАЛУЫНА МҮДДЕЛІ, «ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ 2018 ЖЫЛЫ ЖАСАСҚАН МӘМІЛЕЛЕРДІҢ ТІЗБЕСІ.....	196
5. «ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ-ТЫҢ 2018 ЖЫЛЫ КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ КОДЕКСІНІҢ ҚАҒИДАТТАРЫ МЕН ЕРЕЖЕЛЕРІН САҚТАУЫ ТУРАЛЫ ЕСЕП	202
6. ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК.....	219
7. ҚЫСҚАРТУЛАР ТІЗІМІ.....	288
ЕСЕПТІҢ ОҚЫРМАНЫНА АРНАЛҒАН САУАЛНАМА	290

38 485
МЛН ТЕҢГЕ

Шоғырландырылған таза пайда

152 394
МЛН ТЕҢГЕ

2018 жылғы сатудың өзіндік құны

ҚАРЖЫЛЫҚ-ШАРУАШЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ. БАСШЫЛЫҚТЫҢ ЕСЕБІ

Аталған бөлім Компания менеджменті тарапынан талқылау мен талдау нәтижесін білдіреді және «ҚазТрансОйл» АҚ ағымдағы қаржылық ережелері туралы ақпараттың ашылуына, өндірістік қызметтің нәтижелерінің және сыртқы ортаның Компанияның қаржылық көрсеткіштеріне әсер етуіне бағытталған.

Осы шолу қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына сәйкес дайындалған «ҚазТрансОйл» АҚ аудиттелген жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілігіне негізделген және оны жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілігімен және ілспелі ескертулермен, сондай-ақ Есептің басқа бөлімдерінде берілген өзге де ақпараттармен бірге оқу ұсынылады.

Жиынтықты кіріс туралы шоғырландырылған есеп Компанияның және оның еншілес ұйымдарының - БМТ, «Petrotrans Limited», «Магистральдық Суағызғы» ЖШС (бұдан әрі бірге - Топ) кірістері мен шығыстарын енгізеді. «ҚҚҚ» ЖШС және «МұнайТас» ЖШС бірлескен-бақылау кәсіпорындарының қаржылық нәтижелері «Бірлескен-бақылау кәсіпорындарының пайдасындағы/ (шығынындағы) үлесі» бабы бойынша қатысу үлесінің әдісі бойынша көрсетіледі.

ТОПТЫҢ ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ, млн теңге

Шоғырландырылған көрсеткіштер	2016 жыл	2017 жыл	2018 жыл	Өзгеру,%
Түсім	207 108	222 450	225 400	1
Сатудың өзіндік құны	-129 862	-146 599	-152 394	4
Жалпы пайда	77 246	75 851	73 006	-4
Жалпы және әкімшілік шығыстар	-15 653	-16 021	-16 871	5
Өзге операциялық кіріс	3 940	2 447	1 113	-55
Өзге операциялық шығыс	-868	-963	-3 151	227
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құнсыздануы	-14 213	-38	-2 649	6871
Операциялық пайда	50 452	61 277	51 448	-16
Бағамдық айырмадан түскен кіріс (залал), нетто	-1 612	-652	2 594	-498
Қаржылық кіріс	6 191	4 938	2 820	-43
Қаржылық шығындар	-2 460	-3 082	-2 590	-16
Облигацияларға инвестициялардың құнсыздануы	–	-3 640	–	–
Бірлесіп бақыланатын кәсіпорындардың (шығынындағы)/ пайдасындағы үлесі	2 336	7 101	-2 076	-129
Салық салынғанға дейінгі пайда	54 908	65 942	52 196	-21
Табыс салығы бойынша шығыстар	-10 380	-15 824	-13 711	-13
Кезеңдегі таза пайда	44 528	50 118	38 485	-23

НЕГІЗГІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ НӘТИЖЕЛЕР

2017 жылғы нәтижелермен салыстырғанда Топтың 2018 жылы қол жеткізген қаржылық нәтижесінің өзгеруі келесі негізгі факторлармен байланысты:

- экспорт мақсатында және транзит мақсатында ішкі нарыққа мұнай тасымалдау тарифтерін ұлғайту;
- бөгде ұйымдарға тиесілі магистральдық мұнай құбырларын пайдалану және оларға техникалық қызмет көрсету бойынша қызметті кеңейту;
- магистральдық құбырларды техникалық қайта жарақтандыруға және қайта жаңартуға бағытталған өндірістік объектілерді пайдалануға беруге байланысты шығыстардың өсуі;
- бірлесіп бақыланатын кәсіпорындар қызметінің қаржылық нәтижелері .

2018 жылғы шоғырландырылған түсім көрсеткіші 225 400 млн теңгені құрады. Топтың шоғырландырылған таза пайдасы 2018 жылдың қорытындысы бойынша 38 485 млн теңгені құрады.

КІРІС ҚҰРЫЛЫМЫ (БІРЛЕСІП БАҚЫЛАНАТЫН КӘСІПОРЫНДАРДАҒЫ ҮЛЕСТІ ЕСЕПKE АЛМАҒАНДА), %

Шоғырландырылған көрсеткіштер	2016 жыл	2017 жыл	2018 жыл
Түсім	95,3	96,8	97,2
Қаржылық кіріс	2,8	2,1	1,2
Өзге кіріс ¹	1,9	1,1	1,6

2018 жылы жалпы кірістегі түсім үлесі 97,2% құрады, ал 2017 жылы түсім үлесі 96,8% құрады.

ТҮСІМ ҚҰРЫЛЫМЫ, млн теңге

Шоғырландырылған көрсеткіштер	2016 жыл	2017 жыл	2018 жыл	Өзгеру,%
Түсім	207 108	222 450	225 400	1
Шикі мұнайды тасымалдау ²	171 762	184 818	189 600	3
Құбырды пайдалану және техникалық қызмет көрсету бойынша қызметтер	9 519	10 599	13 233	25
Мұнай мен мұнай өнімдерін ауыстырып тиеу және темір жол арқылы тасымалдау	8 089	8 201	3 002	-63
Суды тасымалдау	7 157	7 046	7 536	7
Мұнай және теңіз портының көлік экспедициясының қызметтері	6 176	5 376	6 145	14
Жеткізілмеген мұнай көлемі үшін төлем	2 507	5 198	4 853	-7
Өзге түсім	1 898	1 212	1 031	-15

2018 жылғы түсім 225 400 млн теңгені құрады, бұл 2017 жылғы көрсеткіш деңгейінен 1% немесе 2 950 млн теңгеге жоғары.

ШИКІ МҰНАЙДЫ ТАСЫМАЛДАУ

2018 жылы «ҚазТрансОйл» АҚ түсімі 2017 жылғы фактімен салыстырғанда, 4 782 млн теңгеге ұлғайды, бұл, негізінен төмендегілерге байланысты:

- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың мұнайды магистральдық құбыр арқылы Қазақстан Республикасының ішкі нарығына айдау бойынша қызметіне тарифті көтеруге: 2018 жылдың 1 қаңтарынан бастап ішкі нарыққа тариф 1000 км. 1 тонна үшін 4 292,4 теңгені құрады (ҚҚС-ны ескермегенде) (2017 жылы 1000 км 1 тонна үшін 3 902,13 теңге тарифі (ҚҚС-сыз) қолданылды;

- Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге экспорттау мақсатында мұнайды магистральдық құбыр арқылы айдау бойынша «ҚазТрансОйл» АҚ қызметіне тарифті көтеруге: 2018 жылғы 1 сәуірден бастап экспорт тарифі 1000 км-ге 1 тонна үшін 6 398,92 теңгені құрады (ҚҚС ескермегенде) (2018 жылдың 1 сәуіріне дейін 1000 км 1 тонна үшін 5 817,2 теңге (ҚҚС есепке алмағанда) құрады;
- Қазақстан Республикасының аумағы арқылы Туймазы-Омск-Новосибирск-2 магистральдық құбырының қазақстандық учаскесі бойынша транзит мақсатында Ресей мұнайын тасымалдау тарифін көтеруге: 2018 жылғы 1 сәуірден бастап тариф 1000 км 1 тонна үшін 4 292,4 теңгені құрады (ҚҚС-сыз) (2018 жылғы 1 сәуірге дейін 1 км-ге 1 тонна үшін 1 727,1 теңге тарифі қолданылды (ҚҚС-сыз).

¹ Өзге операциялық табыс және бағамдық айырмадан түскен кіріс, нетто.

² «Шикі мұнайды тасымалдау» бөлімі «ҚазТрансОйл» АҚ магистральдық мұнай құбыры жүйесі бойынша жүзеге асырылатын мұнайды айдау, ағызу, құю және ауыстырып тиеу қызметтерін қамтиды.

БӨГДЕ ҰЙЫМДАРҒА ТИЕСІЛІ МАГИСТРАЛЬДЫҚ МҰНАЙ ҚҰБЫРЛАРЫН ПАЙДАЛАНУ ЖӘНЕ ОЛАРҒА ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЖӨНІНДЕГІ ҚЫЗМЕТ

Магистральдық мұнай құбырларды пайдалану және техникалық қызмет көрсету бойынша түсім 25% немесе 2 634 млн теңгеге ұлғайды.

Түсім көрсетілген қызметтерді ұсынуға байланысты өтететін шығыстардың өсуі салдарынан артты. Құбырларды пайдалану және оларға техникалық қызмет көрсету жөніндегі қызметтерді ұсынуға байланысты барлық шығыстарды магистральдық мұнай құбырларының меншік иелері өтейді.

Бұдан басқа, 2018 жылғы 1 шілдеден бастап компания «КҚК-К» АҚ магистральдық мұнай құбыры объектілеріне техникалық қызмет көрсете бастады.

МҰНАЙ МЕН МҰНАЙ ӨНІМДЕРІН АУЫСТЫРЫП ТИЕУ ЖӘНЕ ТЕМІРЖОЛ АРҚЫЛЫ ТАСЫМАЛДАУ

2018 жылы компанияның еншілес шетелдік кәсіпорындары (БМТ және «Petrotrans Limited») бойынша мұнай мен мұнай өнімдерін ауыстырып тиеуден және тасымалдаудан түскен кіріс өткен жылдың ұқсас кезеңімен салыстырғанда 63% немесе 5 199 млн теңгеге азайды.

Бұл төмендеу мұнай мен мұнай өнімдерін ауыстырып тиеу және тасымалдау көлемінің азаюына байланысты.

СУ ТАСЫМАЛДАУ

Су тасымалдаудан түскен түсім 7% немесе 490 млн теңгеге артты, бұл су жеткізу көлемінің өсуімен байланысты (2018 жылы көлемі 28 730 мың м³, 2017 жылы 26 225 мың м3 болды).

МҰНАЙ ЖӘНЕ ТЕҢІЗ ПОРТЫНЫҢ КӨЛІК ЭКСПЕДИЦИЯСЫ ҚЫЗМЕТТЕРІ

Түсім 14% немесе 769 млн теңгеге өсті. Бұл БМТ ұсынатын қызметтер көлемінің көбеюінің, атап айтқанда құрғақ жүктерді ауыстырып тиеу көлемінің (2017 жылғы 795 мың тоннадан 2018 жылы 1 189 мың тоннаға дейін) өсуінің, сондай-ақ паромдық және контейнерлік жүктерді ауыстырып тиеу көлемінің өсуінің нәтижесі болып табылады.

ЖЕТКІЗІЛМЕГЕН МҰНАЙ КӨЛЕМІ ҮШІН ТӨЛЕМ

Есепті кезең ішінде жете жеткізілмеген мұнай көлемі үшін төлем 5 198 млн теңгеден 4 853 млн теңгеге дейін, яғни 345 млн теңгеге (7%) төмендеді. Жете жеткізілмеген мұнай көлемі үшін түсім «айда немесе төле» талабымның негізінде мұнай тасымалдауға жасалған шарттар негізінде қабылданады. 2018 жылы жүк жөнелтушілер мәлімдеген 2 146 мың тонна мұнайдың 2 044 мың тоннасы жеткізілмеді.

ӨЗГЕ ТҮСІМ

Өзге түсім 2018 жылы 15% немесе 181 млн теңгеге төмендеді, бұл, негізінен, «Батуми теңіз порты» ЖШҚ көрсететін қызметтер көлемінің төмендеуімен байланысты.

ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІСТЕР

2018 жылы қаржы кірістері 2 820 млн теңгені құрады және, негізінен, 2018 жыл ішінде компанияның операциялық қызметінен түскен бос ақша қаражатын орналастырудан болған сыйақыға негізделген. Есепті кезеңде банктік салымдар мен ағымдағы шоттар бойынша пайыздық кіріс сомасы 2 672 млн теңгені құрады, 2017 жылы осындай кіріс 4 918 млн теңгені құраған. Азаю сыйақы мөлшерлемесінің төмендеуімен және есепті кезең ішінде екінші деңгейдегі банктерде орналастырылған ақша қаражаты көлемінің қысқаруымен байланысты.

ШЫҒЫСТАР

2018 жылғы жалпы шығыстар 177 655 млн теңгені құрады (бірлесіп бақыланатын кәсіпорындардағы үлесті есепке алмағанда), бұл 2017 жылғы жалпы шығыстардан 3,9% жоғары (170 995 млн теңге).

ШЫҒЫСТАР ҚҰРЫЛЫМЫ, %

Шоғырландырылған көрсеткіштер	2016 жыл	2017 жыл	2018 жыл
Өткізудің өзіедік құны	78,9	85,7	85,8
Жалпы және әкімшілік шығыстар	9,5	9,4	9,5
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құнсыздануы	8,6	–	1,5
Облигацияларға инвестициялардың құнсыздануы	–	2,1	–
Қаржылық шығыстар	1,5	1,8	1,5
Өзге шығыстар ¹	1,5	1	1,7

2018 жылы өткізудің өзіндік құны 152 394 млн теңгені құрады, бұл 2017 жылғы көрсеткіштен 4% немесе 5 795 млн теңгеге артық.

Көрсеткіштің өсуіне негізінен мыналар әсер етті:

- бөгде ұйымдарға тиесілі магистральдық мұнай құбырларын пайдалану және техникалық қызмет көрсету бойынша қызметті кеңейтуге байланысты шығыстардың өсуі;
- амортизацияға (6,4%) және салыққа (13,7%) шығыстардың өсуі, бұл өндірістік объектілерді пайдалануға беруге байланысты.

СТРУКТУРА СЕБЕСТОИМОСТИ РЕАЛИЗАЦИИ, %

Шоғырландырылған көрсеткіштер	2016 жыл	2017 жыл	2018 жыл
Персонал шығындары	37,1	35,0	33,4
Тозу және амортизация	30,6	32,5	33,3
Отын және материалдар	5,5	5,5	5,4
Электроэнергия	5,2	5,0	4,8
Табыс салығынан басқа салықтар	4,9	5,0	5,5
Негізгі құралдарды күтіп ұстауға, жөндеуге және қызмет көрсетуге арналған шығыстар	3,9	3,9	4,5
Күзет бойынша қызметтер	3,2	2,9	3,3
Газ шығындары	2,8	2,5	1,9
Авиапатрульдеу қызметтері	1,2	0,8	0,7
Теміржол қызметтері	0,9	1,9	0,2
Басқалары	4,7	5,0	7,0

Жалпы және әкімшілік шығыстар 2018 жылы 16 871 млн теңгені құрады, бұл 2017 жылғы көрсеткіштен 5,3% артық (16 021 млн теңге).

Жалпы және әкімшілік шығыстар үлесі 2018 жылғы жалпы шығыстардың 9,5% құрады (2017 жылы – 9,4%).

¹ Бағамдық айырмадан болған өзге операциялық шығыс пен залал, нетто.

ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАРДЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ, %

Шоғырландырылған көрсеткіштер	2016 жыл	2017 жыл	2018 жыл
Персонал шығындары	58,4	54,3	52,2
Тозу және амортизация	6,9	7,9	9,8
Өтемдік тариф бойынша резервті есептеу	–	–	6,2
Күтілетін кредиттік шығындар бойынша резервті есептеу	10,6	10,1	4,6
Офиске қызмет көрсету	3,1	3,1	3,4
Жөндеу және техникалық қызмет көрсету	1,4	1,8	2,5
Консультациялық қызметтер	2,7	3,2	2,1
Өтеуге ҚҚС-ты есептен шығару бойынша шығыстар	0,7	0,6	2,1
Іссапар шығыстары	1,9	1,8	1,9
Табыс салығынан басқа салықтар	1,7	2,2	1,7
Аутстаффинг қызметтері	2,0	3,1	1,3
Оқыту	1,0	0,9	1,0
Ақпараттық қамтамасыз ету	0,6	0,7	0,8
Байланыс қызметі	0,7	0,6	0,8
Материалдар және отын	0,8	0,8	0,6
Жарнама бойынша шығындар	0,6	0,4	0,5
Банк қызметтері	0,7	0,7	0,5
Сақтандыру және қауіпсіздікті қамтамасыз ету	0,9	0,8	0,4
Қайырымдылық шығындары	0,9	0,3	0,2
Басқа	4,4	6,7	7,4

2017 жылғы фактімен салыстырғанда 2018 жылы шоғырландырылған әкімшілік шығыстардың өсуі негізінен өтемдік тариф бойынша резервті есептеумен байланысты. Бұл ретте ұлғаю жекелеген баптар шығыстарының азаюымен ішінара өтелді.

Қаржылық шығындар 2 590 млн теңгені құрады. Қаржылық шығындар негізінен активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта құнарландыру жөніндегі міндеттемелер дисконтының амортизациясы және қызметкерлерге ұзақ мерзімді сыйақылар бойынша таза пайыздық шығыстар болып табылады.

НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР МЕН МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕРДІҢ ҚҰНСЫЗДАНУЫ

Компания Грузиядағы БМТ тобы бойынша негізгі құралдардың құнсыздануын және жер пайдалану құқығын мойындады.

БІРЛЕСІП БАҚЫЛАНАТЫН ҰЙЫМДАРДЫҢ (ЗАЛАЛЫНДАҒЫ)/ПАЙДАСЫНДАҒЫ ҮЛЕСІ

Бірлесіп бақыланатын ұйымдардың қаржылық нәтижелеріндегі «ҚазТрансОйл» АҚ танылған үлесі 2017 жылғы 7 101 млн теңге мөлшеріндегі таза пайдадан 2018 жылы 2 076 млн теңге мөлшеріндегі шығынға дейін азайды.

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ БІРЛЕСІП БАҚЫЛАНАТЫН ҰЙЫМДАРДЫҢ ТАЗА (ЗАЛАЛЫНДАҒЫ)/ПАЙДАСЫНДАҒЫ ҮЛЕСІ, млн теңге

Көрсеткіштер	2016 жыл	2017 жыл	2018 жыл	Өзгеру, %
«МұнайТас» ЖШС таза пайдасындағы үлес	2 336	1 712	1 650	-4
«ҚҚҚ» ЖШС таза (залалындағы)/пайдасындағы үлес	–	5 389	-3 726	-169,1
Барлығы	2 336	7 101	-2 076	-129,2

«ҚҚҚ» ЖШС. «ҚҚҚ» ЖШС 2018 жылғы таза залалы 7 452 млн теңгені, компанияның тиісті үлесі – 3 726 млн теңгені құрады. Бұл қаржылық міндеттемелер бойынша АҚШ долларының валюталық қарызы бойынша теңгеге айырбастау бағамының өсуі салдарынан теріс бағамдық айырманың пайда болуына (2017 жылғы 31 желтоқсанда – 332,33 теңге және 2018 жылғы 31 желтоқсанда – 384,20 теңге), сондай-ақ мұнайды экспортқа тасымалдау көлемінің азаюына байланысты.

«МұнайТас» ЖШС. «МұнайТас» ЖШС 2018 жылғы таза табысы 3 235 млн теңгені, компанияның тиісті үлесі – 1 650 млн теңгені құрады, бұл 2017 жылғы ұқсас кезеңдегі көрсеткіштен 4% төмен (1 712 млн теңге). Бұл компания шығындарының жалпы өсуіне байланысты.

ТАБЫС САЛЫҒЫ

Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар 2018 жылы 13 711 млн теңгені құрады, бұл 2017 жылдың қорытындысы бойынша қалыптасқан көрсеткіштен 13,4% төмен (15 824 млн теңге).

КОРПОРАТИВТІК ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР, млн теңге

Шоғырландырылған көрсеткіштер	2016 жыл	2017 жыл	2018 жыл	Өзгеру, %
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстар	17 222	16 785	20 452	21,8
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша үнем	-6 842	-961	-6 741	601,5
Табыс салығы	10 380	15 824	13 711	-13,4

АКТИВТЕР, КАПИТАЛ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

АКТИВТЕР, КАПИТАЛ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР, млн теңге

31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін				
Активтер	2016 жыл	2017 жыл	2018 жыл	Өзгеру,%
Ұзақмерзімді активтер	744 976	764 227	803 441	5,1
Ағымдағы активтер	632 093	662 622	712 479	7,5
Меншікті капитал және міндеттемелер	112 883	101 605	90 962	-10,5
Меншікті капитал	744 976	764 227	803 441	5,1
Ұзақмерзімді міндеттемелер	587 975	599 691	625 416	4,3
Ағымдағы міндеттемелер	95 605	98 710	109 869	11,3
Текущие обязательства	61 396	65 826	68 156	3,5

2018 жылы компания активтері 5,1% ұлғайды. Ұлғаю, негізінен, 2018 жылы «КҚК-Қ» АҚ объектілеріне техникалық қызмет көрсету бойынша қызметтерді көрсету үшін арнайы техника мен жабдықты сатып алумен байланысты.

НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАРДЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ, млн теңге

Шоғырландырылған көрсеткіштер	2016 жыл	2017 жыл	2018 жыл	Өзгеру,%
Құбыр	196 738	207 303	199 530	-3,7
Технологиялық мұнай	87 862	102 840	160 975	56,5
Машиналар мен жабдық	137 428	128 986	131 007	1,6
Ғимараттар мен құрылыстар	94 932	100 842	94 044	-6,7
Аяқталмаған құрылыс	40 371	35 879	36 097	0,6
Жер	19 804	19 890	21 751	9,4
Көлік активтері	13 460	11 817	18 152	53,6
Басқалар	13 560	11 704	10 218	-12,7
Жиыны	604 155	619 261	671 774	8,5

Негізгі құралдар құнының ұлғаюы негізгі құралдардың мынадай топтары бойынша байқалады:

- 2018 жылы «КҚК-Қ» АҚ объектілеріне техникалық қызмет көрсету бойынша қызметтерді көрсету үшін арнайы техника мен жабдықты сатып алуға байланысты көлік активтері 53,6% немесе 6 335 млн теңгеге;
- мұнай құнын қайта бағалауға байланысты технологиялық мұнай 56,5% немесе 58 135 млн теңгеге.

Меншікті капитал 4,3% немесе 25 725 млн теңгеге өсті, бұл, негізінен, активтерді қайта бағалау және есептілік валютасын қайта есептеу бойынша резервтер сомасының өсуімен байланысты.

2018 жылдың қорытындысы бойынша Компанияның ағымдағы міндеттемелері 68 156 млн теңгені құрады, 2017 жылмен (65 826 млн теңге) салыстырғанда 2 330 млн теңгеге өсу, негізінен, 2 462 млн теңгеге алынған аванстардың көбеюіне байланысты болды. Сондай-ақ, ТМРБҚТҚ бұйрығына және сот органдарының кейінгі шешіміне сәйкес Компания 1 047 млн теңге сомасына өтемдік тариф бойынша резерв есептеді, себебі Компанияның қаржы ресурстарының істен шығу ықтималдығы жоғары.

ТИІМДІЛІК КӨРСЕТКІШТЕРІ

НЕГІЗГІ ТИІМДІЛІК КӨРСЕТКІШТЕРІ

Негізгі қаржылық көрсеткіштер	2016 жыл	2017 жыл	2018 жыл	Өзгеру
EBITDA, млн теңге	102 467	108 796	108 544	-0,2%
EBITDA маржасы (EBITDA түсімге қатысы), %	49,5	48,9	48,2	-0,7 п.п.
Жалпы пайданың нормасы (жалпы пайданың түсімге қатынасы), %	37,3	34,1	32,4	-1,7 п.п
Таза пайда нормасы (таза пайданың түсімге қатынасы), %	21,5	22,5	17,1	-5,4 п.п

Төменде көрсетілген кестеде есепті жылдағы пайда бойынша деректерді ескере отырып, EBITDA операциялық көрсеткішін құрайтын ақпарат берілген.

EBITDA КӨРСЕТКІШІН ЕСЕПТЕУ, млн тенге

Көрсеткіштер	2016 жыл	2017 жыл	2018 жыл	Өзгеру, %
Есепті жылдағы пайда	44 528	50 118	38 485	-23,2
+ табыс салығы бойынша шығыстар	10 380	15 824	13 711	-13,4
Салық салынғанға дейінгі пайда	54 908	65 942	52 196	-20,8
- бағамдық айырмадан түскен кіріс (нетто)			-2 595	
+ бағамдық айырмадан шығын (нетто)	1 612	652		
+ қаржылық шығындар	2 460	3 082	2 590	-16
- қаржылық кіріс	-6 192	-4 938	-2 820	-42,9
+ облигацияларға ұзақ мерзімді инвестициялардың құнсыздануы		3 640		
+ бірлесіп бақыланатын кәсіпорындардың пайдасындағы үлестер			2 076	
- бірлесіп бақыланатын кәсіпорындардың шығынындағы үлесі	-2 336	-7 101		
Операциялық пайда	50 452	61 277	51 447	-10,7
+ тозу және амортизация	40 874	48 966	52 410	7
+ Өзге операциялық шығыс	868	963	3 151	227,2
- Өзге операциялық табыс	-3 940	-2 447	-1 113	-54,5
+ негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құнсыздануы	14 213	37	2 649	-28
EBITDA	102 467	108 796	108 544	-0,2

ТИІМДІЛІКТІҢ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕРІ, %

Атауы	2016 жыл	2017 жыл	2018 жыл
ROA (таза пайда/активтердің орташа айлық сомасы)	6,5	6,6	4,9
ROE (таза пайда /меншікті капиталдың орташа айлық сомасы)	8,4	8,4	6,3

ӨТІМДІЛІК ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТҰРАҚТЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Компанияның өтімділік пен қаржылық тұрақтылығының басты көзі негізгі қызмет нәтижесінде алынатын ақша қаражаты болып табылады.

Өтімділік көрсеткіші компанияның өзінің ағымдағы активтеріне сүйене отырып, өзінің қысқа мерзімді міндеттемелерін орындау қабілетін сипаттайды. Жалпы (ағымдағы) өтімділік коэффициенті ағымдағы міндеттемелердің ағымдағы активтермен қандай дәрежеде жабылғанын сипаттайды. 83- кестеден көрініп тұрғандай, орташа есеппен ағымдағы міндеттемелердің 1 теңгесі ағымдағы активтердің 1,34 теңгесімен жабылады.

Жылдам өтімділік коэффициенті Компанияның қолда бар ақша қаражаты есебінен ғана емес, сондай-ақ көрсетілген қызметтер үшін күтілетін түсімдер есебінен де (ақша қаражаты мен олардың баламалары және қысқамерзімді дебиторлық берешек) өтелетін ағымдағы міндеттемелердің сол бөлігін сипаттайды. Мәселен, есепті кезеңде осы жылдам өтімділік коэффициенті ағымдағы міндеттемелердің 1 теңгесінің оңай сатылатын активтердің 1,26 теңгесімен өтелетінін көрсетеді.

2017 жыл фактісімен салыстырғанда 2018 жылы Компания өтімділігінің төмендеуі 61 540 млн теңге сомаға дивиденд төлеу нәтижесінде ағымдағы активтердің төмендеуімен байланысты.

ӨТІМДІЛІК КОЭФФИЦИЕНТТЕРІ

Шоғырландырылған көрсеткіштер	Нормативтік критерийлер	2016 жыл	2017 жыл	2018 жыл
Жалпы өтімділік коэффициенті (ағымдағы активтер / ағымдағы міндеттемелер)	1,5 – 2,5	1,84	1,54	1,34
Жылдам өтімділік коэффициенті (ағымдағы активтер – ТМЗ) / Ағымдағы міндеттемелер)	1,5 – 2,5	1,77	1,48	1,26

АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың ақша қаражаты және оның баламалары 33 279 млн теңгені құрады.

Топтың операциялық қызметінен алынған ақша қаражатының таза оң ағыны 2018 жылы 97 453 млн теңгені құрады, бұл 2017 жылғы көрсеткіштен 1,5% төмен. Осы көрсеткіштің төмендеуіне әсер еткен басты факторлар төленген табыс салығының өсуі және екінші деңгейдегі банктердегі салымдар мен ағымдағы шоттар бойынша алынған проценттердің төмендеуі болып табылады.

2018 жылы Топтың инвестициялық қызметінде пайдаланылған ақша қаражатының таза теріс ағымдары 44 854 млн теңгені құрады, бұл 2017 жылғы көрсеткіштен 33,3% өзгеше. Бұл өзгерістер негізінен салымдарды екінші деңгейдегі банктерге орналастырумен байланысты.

2018 жылы Топтың қаржылық қызметінде пайдаланылған ақша қаражатының таза ағыны 61 540 млн теңгені құрады, бұл 2017 жылғы көрсеткіштен 3,2% жоғары. Өзгерістер 2017 жылдың нәтижелері бойынша дивиденд бойынша төлемдердің ұлғаюымен байланысты («ҚазТрансОйл» АҚ 1 акциясы үшін 160 теңге есебінен). 2016 жылдың нәтижелері бойынша 2017 жылы төленген дивидендтер 59 617 млн теңгені құрады.

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ АЙНАЛЫМЫ, млн теңге

Шоғырландырылған көрсеткіштер	31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін			Өзгеру,%
	2016 жыл	2017 жыл	2018 жыл	
Операциялық қызметтен таза ақша ағындары	90 977	98 945	97 452	-1,5
Инвестициялық қызметте пайдаланылған таза ақша ағындары	-20 217	-67 271	-44 854	-33,3
Қаржылық қызметте пайдаланылған таза ақша ағындары	-51 167	-59 617	-61 540	3,2
Ақша қаражатындағы және олардың баламаларындағы таза өзгеріс	19 593	-27 943	-8 942	-68,0
Таза бағамдық айырмашылық	-719	-481	1 367	-384,2
Күтілетін кредиттік шығындарға резервтегі өзгеріс	–	–	-17	–
Кезең басындағы ақша қаражаты және олардың баламалары	50 420	69 294	40 871	-41
Кезең соңындағы ақша қаражаты және олардың баламалары	69 294	40 871	33 279	-18,6

ҚОСЫМШАЛАР 1. GRI КӨРСЕТКІШТЕР КЕСТЕСІ

GRI 102-55

Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш тауы	Комментарийлер	Есептегі бөлім мен бет
ЕСЕПТІЛІКТІҢ ЖАЛПЫ СТАНДАРТТЫ ЭЛЕМЕНТТЕРІ			
Ұйымның бейіні			
102-1	Ұйымның атауы		Даму тарихы, 18 бет
102-2	Ұйымның қызмет түрлері, брендтері, өнімдері мен қызметтері		Компания туралы. Бизнес-модель, 24 бет
102-3	Ұйымның штаб-пәтерінің орналасқан жері		Байланыс ақпараты, 12 бет
102-4	Қызметті жүзеге асыру географиясы		Магистральдық мұнай құбырларының схемасы, 16 бет
			Саланың сипаттамасы және нарықтағы компанияның позициясы, 27 бет
102-5	Меншік сипаты және ұйымдық-құқықтық нысаны		Компанияның еншілес және бірлесіп бақыланатын ұйымдары, 39 бет
			Даму тарихы, 18 бет
102-6	Ұйым жұмыс істейтін базарлар		Корпоративтік басқару, Акционерлердің жалпы жиналысы, Акционерлік капиталдың құрылымы, 131 бет
			Компания туралы. Саланың сипаттамасы және нарықтағы компанияның позициясы, 27 бет
102-7	Ұйымның ауқымы		Компания туралы. Бизнес-модель, 24 бет
			Компания туралы. Ұйымдастыру құрылымы, 38 бет
102-8	Қызметкерлер және басқа қызметкерлер туралы ақпарат		Орнықты даму, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, Персоналдың саны мен құрылымы, 90 бет
			Орнықты даму, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, Персоналдың саны мен құрылымы, 90-91 бет
102-9	Жеткізу тізбегі		Орнықты даму, Сатып алу жүйесі және жергілікті қамтуды дамыту, Сатып алу жүйесін басқару тәсілі, 126 бет
102-10	Ұйымда немесе оның жеткізу тізбегінде болған елеулі өзгерістер	Есепті кезеңде Компанияның жеткізу тізбегінде елеулі өзгерістер болған жоқ.	Компания туралы. Ұйымдастыру құрылымы, 38 бет

Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш тауы	Комментарийлер	Есептегі бөлім мен бет
102-11	Сақтық қағидасын қолдану	Компания сақтық қағидатының негізгі ережелерін қолдайды (БҰҰ-дың Қоршаған ортаны қорғау және дамыту жөніндегі Рио-де-Жанейро декларациясының 15-қағидаты, 1992 жыл)	Корпоративтік басқару. Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау, Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесі, 156 бет
102-12	Сыртқы бастамалар		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Орнықты дамуды басқару, 81 бет БҰҰ орнықты даму масқаттарына қол жеткізуге үлес, 82 бет Қауымдастықтарда мүшелік, 87 бет
102-13	Қауымдастықтарда мүшелік		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Орнықты дамуды басқару, Қауымдастықтарда мүшелік, 87 бет
Стратегия және талдау			
102-14	Шешім қабылдайтын аға лауазымды адамның өтініші		Директорлар Кеңесі төрағасының үндеуі, 6 бет Бас директордың (Басқарма төрағасының) үндеуі, 8 бет
Этика және адалдық			
102-16	Құндылықтар, қағидаттар, стандарттар және мінез-құлық нормалары		Компания туралы. Миссиясы, пайымдауы, құндылықтары, 28 бет Орнықты даму. Орнықты дамуды басқару, 80 бет
Корпоративтік басқару			
102-18	Корпоративтік басқару құрылымы		Корпоративтік басқару, 130 бет
Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл			
102-40	Мүдделі тараптар топтарының тізімі		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Орнықты дамуды басқару, Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл, 84 бет
102-41	Ұжымдық шарт		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, Әлеуметтік саясат, 96 бет
102-42	Мүдделі тараптарды анықтау және іріктеу қағидаттары		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Орнықты дамуды басқару, Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл, 83 бет

Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш тауы	Комментарийлер	Есептегі бөлім мен бет
102-43	Ұйымның мүдделі тараптармен өзара іс-қимылға көзқарасы		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Орнықты дамуды басқару, Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл, 83 бет
102-44	Мүдделі тараптар көтерген негізгі тақырыптар мен қауіптер		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, 1. Орнықты дамуды басқару, Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл, 84 бет
Есептілік тәжірибесі			
102-45	Есептілігі шоғырландырылған қаржылық есептілікке енгізілген заңды тұлғалар		Есеп туралы, 11 бет
102-46	Есептің мазмұны мен тақырыптар шекарасын анықтау		Есеп туралы, 10 бет
102-47	Маңызды тақырыптар тізімі		Есеп туралы, 11 бет
102-48	Алдыңғы есептерде жарияланған ақпараттағы өзгерістер		Есеп туралы, 12 бет
102-49	Алдыңғы есепті кезеңдермен салыстырғанда тақырыптарды Қамту мен Шектеудің елеулі өзгерістері		Есеп туралы, 12 бет
102-50	Есепті кезең		Есеп туралы, 10 бет
102-51	Алдыңғы есепті жариялау күні		Есеп туралы, 10 бет
102-52	Есептілік циклы		Есеп туралы, 10 бет
102-53	Осы есепке қатысты сұрақтармен жүгінуге болатын байланыстағы тұлға		Есеп туралы, 12 бет
102-54	GRI стандарттарына сәйкес есептілікті дайындау нұсқасы туралы өтініш		Есеп туралы, 10 бет
102-55	GRI көрсеткіштерінің кестесі		Есеп туралы, 11 бет Қосымшалар. GRI көрсеткіштерінің кестесі, 184 бет
102-56	Сыртқы растау		Есеп туралы, 12 бет

Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш тауы	Комментарийлер	Есептегі бөлім мен бет
МАҢЫЗДЫ ТАҚЫРЫПТАР			
САНАТЫ: ЭКОНОМИКАЛЫҚ			
201 – Экономикалық нәтижелілік			
103	Менеджмент саласындағы тәсіл		6-қосымша Шоғырландырылған қаржылық есептілік, 206 бет
201-1	Құрылған және бөлінген тікелей экономикалық құн	Ақпарат шоғырландырылған кірістер мен шығыстармен, сондай-ақ қаржылық есептілікте және оның ашылуында көрсетілген төленген дивидендтермен ұсынылған	6-қосымша Шоғырландырылған қаржылық есептілік, 206 бет
202 - Еңбек нарықтарындағы қатысу			
103	Менеджмент саласындағы тәсіл		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, 89 бет
202-1	Әр түрлі жыныстағы қызметкерлердің бастапқы деңгейдегі стандартты жалақысының ұйым қызметінің маңызды аймақтарындағы белгіленген ең төменгі жалақыға қатынасы		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, Сыйақы және ынталандыру, 93 бет
204 – Сатып алу тәжірибесі			
103	Менеджмент саласындағы тәсіл		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Сатып алу жүйесі және жергілікті қамтуды дамыту, Сатып алу жүйесін басқару тәсілі, 125 бет
204-1	Қызметті жүзеге асырудың маңызды өңірлеріндегі жергілікті өнім берушілерге арналған шығыстар үлесі		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Сатып алу жүйесі және жергілікті қамтуды дамыту, Жергілікті қамтуды дамыту, 126 бет
205 - Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл			
103	Менеджмент саласындағы тәсіл		Корпоративтік басқару, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл, 167 бет
205-1	Сыбайлас жемқорлыққа байланысты тәуекелдерді бағалау жүргізілген бөлімшелер		Корпоративтік басқару, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл, 168 бет

Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш тауы	Комментарийлер	Есептегі бөлім мен бет
205-2	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты мен әдістері туралы хабарлау және оларды оқыту		Корпоративтік басқару, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл, 168 бет
205-3	Расталған сыбайлас жемқорлық жағдайлары және қабылданған әрекеттер		Корпоративтік басқару, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл, 168 бет
САНАТЫ: ЭКОЛОГИЯЛЫҚ			
302 - Энергия			
103	Менеджмент саласындағы тәсіл		Орнықты даму саласындағы нәтижелер,, Энергияны тұтыну және энергияны үнемдеу, Энергия тиімділігі саласындағы мәселелерді басқару тәсілі, 121 бет
302-1	Ұйым ішінде энергияны тұтыну		Орнықты даму саласындағы нәтижелер,, Энергияны тұтыну және энергияны үнемдеу, Энергия ресурстарын тұтыну, 122-123 бет
302-3	Энергия сыйымдылығы		Орнықты даму, Энергияны тұтыну және энергияны үнемдеу, Энергия ресурстарын тұтыну, 123
302-4	Энергияны тұтынуды қысқарту		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Энергияны тұтыну және энергияны үнемдеу, Энергия ресурстарын тұтыну, 123
303 - Су			
103	Менеджмент саласындағы тәсіл		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Қоршаған ортаны қорғау, Қоршаған ортаны қорғау саласындағы мәселелерді басқару тәсілі, 113 бет Су ресурстары, 116 бет
303-1	Суды ортақ ресурс ретінде пайдалану		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Қоршаған ортаны қорғау, Су ресурстары, 116 бет
303-2	Суды ағызумен байланысты әсерлерді басқару		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Қоршаған ортаны қорғау, Су ресурстары, 117 бет
303-3	Алынатын судың жалпы саны		Орнықты даму,Қоршаған ортаны қорғау, Су ресурстары, 116-117 бет
303-4	Су ағызу		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Қоршаған ортаны қорғау, Су ресурстары, 117 бет

Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш тауы	Комментарийлер	Есептегі бөлім мен бет
305 -Тасталымдар			
103	Менеджмент саласындағы тәсіл		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Қоршаған ортаны қорғау, Қоршаған ортаны қорғау саласындағы мәселелерді басқаруға қатысты тәсіл, 113 бет Атмосфералық ауаға әсер, 115 бет
305-1	Парниктік газдардың тікелей тасталуы (1 Қамту аумағы)		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Қоршаған ортаны қорғау, Атмосфералық ауаға әсер, 115 бет
305-7	Атмосфераға NOx, SOx және басқа да маңызды ластаушы заттардың тасталуы		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Қоршаған ортаны қорғау, Атмосфералық ауаға әсер, 115 бет
306 - Төгінділер мен қалдықтар			
103	Менеджмент саласындағы тәсіл		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Қоршаған ортаны қорғау, Қоршаған ортаны қорғау саласындағы мәселелерді басқару тәсілі, 113 бет Қалдықтарды басқару, 118 бет
306-1	Ағынды сулар мен қабылдаушы объектінің сапасы көрсетілген төгінділердің жалпы көлемі		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Қоршаған ортаны қорғау, Су ресурстары, 117 бет
306-2	Айналыс түрлері мен әдістері бойынша бөлінген қалдықтардың жалпы салмағы		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Қоршаған ортаны қорғау, Қалдықтарды басқару, 118 бет
306-3	Мңызды тастандылардың жалпы саны мен көлемі		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Қоршаған ортаны қорғау, Инвестициялар және табиғат қорғау төлемдері, 114 бет
307 - Табиғат қорғау заңнамасының талаптарына сәйкестігі			
103	Менеджмент саласындағы тәсіл		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Қоршаған ортаны қорғау, Қоршаған ортаны қорғау саласындағы мәселелерді басқару тәсілі, 113 бет
307-1	Табиғатты қорғау заңнамасы мен нормативтік талаптарды сақтамау		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Қоршаған ортаны қорғау, Инвестициялар және табиғат қорғау төлемдері, 114 бет

Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш тауы	Комментарийлер	Есептегі бөлім мен бет
САНАТЫ: ӘЛЕУМЕТТІК			
401- Жұмыспен қамту			
103	Менеджмент саласындағы тәсіл		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, 89 бет,
401-1	Жаңадан жұмысқа алынған персонал және кадрлардың тұрақтамауы		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, Персоналды іріктеу, 92 бет Кадрлардың тұрақтамауы, 92 бет
401-2	Уақытша немесе толық емес жұмыспен қамту жағдайында жұмыс істейтін қызметкерлерге берілмейтін, толық жұмыспен қамту жағдайында жұмыс істейтін қызметкерлерге берілетін жеңілдіктер		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, Әлеуметтік саясат, 96 бет
401-3	Бала күтіміне арналған демалыс		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, Әлеуметтік саясат, 97 бет
402 - Қызметкерлердің және басшылықтың өзара қарым-қатынасы			
103	Менеджмент саласындағы тәсіл		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, 89 бет Персоналдың саны мен құрылымы, 90 бет
402-1	Ұйым қызметіндегі елеулі өзгерістерге қатысты ескертудің ең аз кезеңі, сондай-ақ ол ұжымдық келісімде айқындала ма		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, Персоналдың саны мен құрылымы, 90 бет
403- Жұмыс орнындағы денсаулық және қауіпсіздік			
103	Менеджмент саласындағы тәсіл		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы мәселелерді басқару тәсілі, 105 бет

Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш тауы	Комментарийлер	Есептегі бөлім мен бет
403-1	Еңбекті қорғау және жұмыс орнындағы қауіпсіздік мәселелерін басқару жүйесі	Өндірістік кеңес	Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау, Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы мәселелерді басқару тәсілі, 105 бет
403-2	Қауіпті сәйкестендіру, тәуекелдерді бағалау, жазатайым оқиғаларды тексеру		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы мәселелерді басқару тәсілі, 106 бет Өндірістік жарақаттану, 107 бет
403-3	Денсаулық сақтау қызметі		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау, Денсаулықты қорғау, 109 бет
403-4	Қызметкерлердің қатысуы, еңбекті қорғау және жұмыс орнындағы қауіпсіздік мәселелері бойынша консультациялар және коммуникациялар		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы мәселелерді басқару тәсілі, 106 бет Өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі, 110 бет
403-5	Еңбекті қорғау және жұмыс орнындағы қауіпсіздік мәселелері бойынша кәсіби дайындық		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау, денсаулықты қорғау, 111 бет
403-6	Қызметкерлердің денсаулығын жақсарту		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Өндірістік қауіпсіздік және еңбекті қорғау, Әлеуметтік саясат, 96 бет, Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау мәселелері бойынша оқыту және хабарлау, 98 бет
403-7	Іскерлік қатынастармен тікелей байланысты денсаулық пен еңбек қауіпсіздігі үшін салдарларды болдырмау және жеңілдету		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау, Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы мәселелерді басқару тәсілі, 105 бет
403-8	Еңбекті қорғау және жұмыс орнындағы қауіпсіздік мәселелерін басқару жүйесімен қамтылған қызметкерлер		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау, Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы мәселелерді басқару тәсілі, 105 бет

Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш тауы	Комментарийлер	Есептегі бөлім мен бет
403-9	Өндірістік жарақаттар	1000 адамға шаққандағы жазатайым оқиғалар жиілігінің коэффициенті= (өндіріспен байланысты жазатайым оқиғалар саны) / (өндірістік персоналдың тізімдік орташа саны) * 1000 LTIFR = (алған жарақаттар нәтижесінде жұмсалған жиынтық жұмыс уақыты) *200 000 / (жалпы жұмыс істеген жұмыс уақыты)	Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Өндірістік қауіпсіздік және еңбекті қорғау, өндірістік жарақат, 108 бет Мердігерлік ұйымдар қызметкерлерінің жарақаттануы, 109 бет
403-10	Кәсіптік аурулар		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау, Денсаулықты қорғау, 109 бет
404 – Оқыту және білім алу			
103	Менеджмент саласындағы тәсіл		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, 89 бет Оқыту және дамыту, 94 бет
404-2	Қызметкерлерді бейімдеу бағдарламалары мен дағдыларын дамыту бағдарламалары		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, Оқыту және дамыту, 94-95 бет
405 - Әртүрлілік және тең мүмкіндіктер			
103	Менеджмент саласындағы тәсіл		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, 89 бет
405-1	Басшы органдар мен қызметкерлердің әртүрлілігі		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, Персоналдың саны мен құрылымы, 91-92 бет
406 – Кемсітушілікке жол бермеу			
103	Менеджмент саласындағы тәсіл		Орнықты даму саласындағы нәтижелер, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, 89 бет
406-1	Кемсіту жағдайлары және қабылданған түзету әрекеттері		Орнықты даму саласындағы нәтижелер,, Персоналды басқару және әлеуметтік саясат. Персоналды іріктеу, 92 бет

2-ҚОСЫМША. 2018 ЖЫЛЫ ӨТКІЗІЛГЕН САТЫП АЛУ БОЙЫНША ЕСЕП

МЛН ТЕҢГЕ

	Орталық аппарат	ҒТО	ЖИЫНЫ
АШЫҚ ТЕНДЕР			
Саны	2 556	1	2 557
Бюджет	13 756,41	14,26	13 770,67
Сатып алу нәтижелері бойынша жасалған шарттардың сомасы	11 865,23	9,74	11 874,97
БІР КӨЗ			
Саны	10 772	93	10 865
Бюджет	116 039,00	107,47	116 146,47
Сатып алу нәтижелері бойынша жасалған шарттардың сомасы	114 944,55	106,97	115 051,51
БАҒА ҰСЫНЫСТАРЫН СҰРАТУ ТӘСІЛІМЕН САТЫП АЛУ			
Саны	1 662	6	1 668
Бюджет	846,12	18,46	864,58
Сатып алу нәтижелері бойынша жасалған шарттардың сомасы	493,04	16,51	509,55
Бюджет жиыны	130 641,53	140,19	130 781,71
Жиыны Сатып алу нәтижелері бойынша жасалған шарттардың сомасы	127 302,81	133,22	127 436,04
Сатып алу нәтижелері бойынша үнемдеу	3 338,71	6,97	3 345,68

3-ҚОСЫМША. БҰҰ ЖАҢАНДЫҚ ШАРТЫНЫҢ ҚАҒИДАТТАРЫ

БҰҰ Жаһандық шартының қағидаттары	«ҚазТрансОйл» АҚ қызметінің принциптерге сәйкестігі	Есеп бөлімі және беті
АДАМ ҚҰҚЫҚТАРЫ САЛАСЫНДАҒЫ ПРИНЦИПТЕР		
1-ҚАҒИДАТ. Іскерлік топтар халықаралық деңгейде жария етілген адам құқықтарын қорғауды қолдауға және құрметтеуге тиіс	"ҚазТрансОйл" АҚ өз қызметін жүзеге асыру кезінде халықаралық деңгейде жарияланған және Қазақстан Республикасының Конституциясында көзделген адам құқықтарының сақталуы мен құрметтелуін қамтамасыз етеді. Компанияда қабылданған корпоративтік Этика кодексінде бекітілген іскерлік этика нормалары барлық қызметкерлер мен лауазымды тұлғалар үшін бірыңғай болып табылады.	Орнықты дамуды басқару, 80 бет
2- ҚАҒИДАТ. Іскерлік топтар адам құқықтарының бұзылуына қатысы болмауы тиіс.	Корпоративтік этика кодексіне сәйкес адам құқықтарының бұзылуына әкелетін кез келген жағдай Қазақстан Республикасы заңнамасының нормаларына және Компанияның ішкі құжаттарына сәйкес қаралуға тиіс. 2016 жылдан бастап Корпоративтік этика қағидаларын ілгерілету және этикалық бұзушылықтарды әділ реттеуді қамтамасыз ету мақсатында Компанияда омбудсмен институты жұмыс істейді.	Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, 89 бет
ЕҢБЕК ҚАТЫНАСТАРЫ САЛАСЫНДАҒЫ ҚАҒИДАТТАР		
3- ҚАҒИДАТ. Іскерлік топтар бірігу еркіндігін және ұжымдық шарттар жасасу құқығын нақты қабылдауды қолдауға тиіс	«ҚазТрансОйл» АҚ жұміскерлерге өз таңдауы бойынша қоғамдық бірлестіктерді ұйымдастыруға және қатысуға және ұжымдық шарттар жасауға құқық береді.	Персоналды басқару және әлеуметтік саясат, 89 бет.
4-ҚАҒИДАТ. Іскерлік топтар мәжбүрлі және міндетті еңбектің барлық нысандарын жою үшін әрекет етуге тиіс	Жұмысқа қабылдау, сыйақы төлеу, қызмет бойынша жоғарылату және оқуға қол жеткізу кезінде Компания нәсілдік, ұлттық, жас, гендерлік, әлеуметтік белгілері, азаматтығы, дінге және қоғамдық бірлестіктерге қатысты, сондай-ақ қызметкердің іскерлік сапасымен және оның еңбек нәтижелерімен байланысты емес басқа да жағдайлар бойынша кемсітушілікке жол бермейді.	Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау, 105 бет
5-ҚАҒИДАТ. Іскерлік топтар балалардың еңбегін толық жоюды қолдауға тиіс	Компания қауіпсіз және лайықты еңбек жағдайларын қамтамасыз етеді, өндірістік жарақаттануды болдырмау үшін қажетті шараларды қабылдайды, сондай-ақ жұмыскерлер үшін тиісті санитарлық-гигиеналық және әлеуметтік еңбек жағдайларын жасайды.	
6- ҚАҒИДАТ. Іскерлік топтар еңбек және жұмыспен қамту саласындағы кемсітушілікті жоюды қолдауға тиіс.	Компания өз қызметінде мәжбүрлі және балалар еңбегін пайдаланбайды.	

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ САЛАСЫНДАҒЫ ҚАҒИДАТТАР		
7-ҚАҒИДАТ. Іскерлік топтар сақтық принципіне негізделген экологиялық мәселелерге қатысты көзқарасты қолдауға тиіс	«ҚазТрансОйл» АҚ қоршаған ортаға құрмет көрсетіп, ұқыпты қарайды. Қызметті жүргізу кезінде Компания операциялық мақсаттарға қол жеткізу мен қоршаған ортаға теріс әсерді азайту арасындағы теңгерімді сақтауға ұмтылады.	Қоршаған ортаны қорғау, 113 бет
8-ҚАҒИДАТ. Іскерлік топтар қоршаған ортаның жай-күйі үшін жауапкершілікті арттыруға бағытталған бастамаларды қабылдауға тиіс	Компанияда қолданылатын экологиялық әсерді басқару жүйесі өндірістік қызметтің барлық бағыттарын қамтиды және ISO 14001:2015 стандартының талаптарына сәйкес сертификатталған.	
9-ҚАҒИДАТ. Іскерлік топтар экологиялық қауіпсіз технологияларды дамытуға және таратуға жәрдемдесуге тиіс	Компания ластаушы заттардың шығарындылары, төгінділері көлемін, өндіріс пен тұтынудың қалдық көлемін, парниктік газдар шығарындыларын азайтуға, сондай-ақ энергия тиімділігін арттыруға бағытталған бастамалар мен бағдарламаларды жүйелі негізде іске асырады. 2018 жылы Компания табиғатты қорғау іс-шараларына 1 232 млн теңге инвестициялады. Аталған қаражат объектілерде экологиялық бақылау жүргізуге (ауа, су және топырақ мониторингі), өндіріс және тұтыну қалдықтарын шығаруға және кәдеге жаратуға, сарқынды суларды ағызуга және тазартуға, тарихи ластануды жоюға және басқа да іс-шараларға, міндетті табиғат қорғау төлемдерін төлеуге бағытталған. Компания, сондай-ақ, қызметкерлер арасында экологиялық мәдениетті дамытуға және ілгерілетуге бағытталған іс-шараларды жүзеге асырады.	
СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЛАСЫНДАҒЫ ҚАҒИДАТТАР		
10-ҚАҒИДАТ. Іскерлік топтар бопсалау мен парақорлықты қоса алғанда, сыбайлас жемқорлықтың барлық нысандарына қарсы тұруға тиіс.	«ҚазТрансОйл» АҚ өз қызметінде әділ және адал іскерлік мінез-құлық қағидаларын ұстанады, сыбайлас жемқорлық пен алаяқтық көріністерін, сондай-ақ іскерлік тәжірибеде қабылданғандардан басқа сыйлықтар тарту және алу фактілерін қабылдамайды. 2018 жылы Компанияда Қазақстан Республикасының сСыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын бұзу фактілері тіркелген жоқ. Сыбайлас жемқорлық және басқа да заңға қарсы әрекеттер фактілері бойынша Компанияның лауазымды тұлғалары мен жұмыскерлері +7 (7172) 555 210 телефоны бойынша, Компанияның doverie@kaztransoil.kz электронды ақпараттық сенім жүйесі бойынша тиісті шаралар қабылдау үшін өтініш білдіруге тиіс.	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл, 167 бет

4-ҚОСЫМША. «ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ ЖАСАЛУЫНА МҮДДЕЛІ, «ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ 2018 ЖЫЛЫ ЖАСАСҚАН МӘМІЛЕЛЕРДІҢ ТІЗБЕСІ

№	Мәміленің атауы	«ҚазТрансОйл» АҚ органының шешімі
«Теңізшевройл» ЖШС, «GAZ story montazh KZ»		
1	«Құлсары – Теңіз» техникалық су беру бойынша су құбырын жобалау, сатып алу, салу және пайдалануға беру туралы үш жақты шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 қаңтардағы шешімі (№1/2018 отырыс хаттамасы)
2	2018 жылғы 22 қаңтардағы №1612814/6/2018 «Құлсары – Теңіз» техникалық су беру бойынша су құбырын жобалау, сатып алу, салу және пайдалануға беру туралы үш жақты шартқа № 1 түзету	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 18 қазандағы шешімі (№11/2018 отырыс хаттамасы)
«Теңізшевройл» ЖШС		
3	«ҚазТрансОйл» АҚ «Құлсары-Теңіз» (техникалық су) су құбыры инфрақұрылымының желілік бөлігін және жерүсті объектілерін салу үшін сервитут белгілеу туралы шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 18 қазандағы шешімі (№11/2018 отырыс хаттамасы)
4	2015 жылғы 27 ақпандағы № EX 62/2015 көлік экспедициясы шартына №4 қосымша келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 қарашадағы шешімі (№12/2018 отырыс хаттамасы)
5	2015 жылғы 22 желтоқсандағы № TR 61/2016 мұнай тасымалдау жөніндегі қызметтерді ұсынуға арналған шартқа №3 қосымша келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 қарашадағы шешімі (№12/2018 отырыс хаттамасы)
«Самруқ сервис» басқарушы компаниясы» ЖШС		
6	Жұмыскерлерді тамақпен қамтамасыз ету жөніндегі қызметтерді сатып алуға арналған шарт («ҚазТрансОйл» АҚ Құлсары мұнай құбыры басқармасының «Опорный» мұнай қыздыру станциясында (МҚС), «Құлсары» ЖӨДС вахталық әдіспен жұмыс істейтін жұмыскерлерін тамақтандыруды ұйымдастыру)	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 16 наурыздағы шешімі (№4/2018 отырыс хаттамасы)
7	Жұмыскерлерді тамақпен қамтамасыз ету жөніндегі қызметтерді сатып алуға арналған шарт («ҚазТрансОйл» АҚ Құлсары мұнай құбыры басқармасының «Прорва» МАС вахталық әдіспен жұмыс істейтін жұмыскерлерін тамақтандыруды ұйымдастыру)	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 16 наурыздағы шешімі (№4/2018 отырыс хаттамасы)
«Каскор – Транссервис» АҚ		
8	Маңғыстау мұнай құбыры басқармасының «Ақтау» БМАС кірме теміржолдарын жөндеу және оларға техникалық қызмет көрсету шарты	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 16 сәуірдегі шешімі (№4/2018 отырыс хаттамасы)

№	Мәміленің атауы	«ҚазТрансОйл» АҚ органының шешімі
"Қазақстан-Қытай Құбыры" ЖШС		
9	Кеңқияқ-Құмкөл магистральдық мұнай құбырының талшықты-оптикалық кәбілінде орналасқан 2 (екі) бір модальді оптикалық талшықтарды жалдау шарты	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 15 ақпандағы шешімі (№2/2018 отырыс хаттамасы)
10	INDUSTRIAL AND COMMERCIAL BANK OF CHINA LIMITED (ұйымдастырушы) және «Алматы қаласындағы Қытайдың сауда-өнеркәсіптік Банкі» акционерлік қоғамымен (агент) несие шарты	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 14 маусымдағы шешімі (№8/2018 отырыс хаттамасы)
11	Кеңқияқ-Құмкөл магистральдық мұнай құбырының талшықты-оптикалық кәбілінде орналасқан 4 (төрт) бір модальді оптикалық талшықтарды жалдау шарты	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 13 желтоқсандағы шешімі (№13/2018 отырыс хаттамасы)
«Магистральдық Суағызғы» ЖШС		
12	«Астрахань-Маңғышлақ» магистральдық суағызғы мүлкін сатып алу-сату шарты	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 14 маусымдағы шешімі (№8/2018 отырыс хаттамасы)
«Маңғыстаумұнайгаз» АҚ		
13	«Қаламқас» ГМАС және «Қаражанбас» МАС қажеттіліктері үшін су жіберу шарты	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 15 ақпандағы шешімі (№2/2018 отырыс хаттамасы)
14	Мұнай тасымалдау қызметтерін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 қарашадағы шешімі (№12/2018 отырыс хаттамасы)
15	Көлік экспедициясы шарты	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 қарашадағы шешімі (№12/2018 отырыс хаттамасы)
16	«ҚазТрансОйл» АҚ-тың «Қаламқас» ГМАС және «Қаражанбас» МАС қажеттіліктері үшін табиғи газды босату және қабылдау шарты	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 13 желтоқсандағы шешімі (№13/2018 отырыс хаттамасы)
«ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС		
17	«Шымкент» қабылдау-тапсыру пунктінде суды беру және сарқынды суларды қабылдау бойынша қызметтерді ұсыну шарты»	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 15 ақпандағы шешімі (№2/2018 отырыс хаттамасы)

№	Мәміленің атауы	«ҚазТрансОйл» АҚ органының шешімі
«Электрод СК» ЖШС		
18	Өнімді жеткізу шарты	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 25 маусымдағы шешімі (№9/2018 хаттама)
«СНПС-АМГ» АҚ		
19	2016 жылғы 30 желтоқсандағы «ҚазТрансОйл» АҚ Ақтөбе мұнай құбыры басқармасының Жаңажол вахталық кентінің жатақханасы объектісінен ағын суларды бұру (ағынды суларды шығару және қабылдау) бойынша қызмет көрсету шартына № 3 қосымша келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 25 мамырдағы шешімі (№7/2018 отырыс хаттамасы)
20	Мұнай тасымалдау қызметтерін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 қарашадағы шешімі (№12/2018 отырыс хаттамасы)
21	Көлік экспедициясы шарты	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 қарашадағы шешімі (№12/2018 отырыс хаттамасы)
«КҚК-Қ» АҚ		
22	Қазақстан Республикасының аумағында КБК мұнай құбыры жүйесіне техникалық қызмет көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 14 мамырдағы шешімі (№6/2018 отырыс хаттамасы)
23	2018 жылғы 16 мамырдағы №К-ОД-18-0078//ОС125 / 2018 Қызмет көрсету шартына №1 өзгеріске шарттың бағасын ұлғайтуды көздейтін Ордер	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 14 маусымдағы шешімі (№8/2018 отырыс хаттамасы)
«Қазақойл Ақтөбе» ЖШС		
24	Мұнай тасымалдау қызметтерін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 қарашадағы шешімі (№12/2018 отырыс хаттамасы)
25	2015 жылғы 22 желтоқсандағы №ЕХ 04/2016/22CSL1Yk15 көлік экспедициясы шартына № 3 қосымша келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 қарашадағы шешімі (№12/2018 отырыс хаттамасы)
26	Мұнайды жеткізуге арналған	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 қарашадағы шешімі (№12/2018 отырыс хаттамасы)

№	Мәміленің атауы	«ҚазТрансОйл» АҚ органының шешімі
«Уранэнерго» ЖШС		
27	«ГПП-Мыңқұдық» 110/35 / 6кВ төмендету станциясындағы мүлікті жалға алу шарты	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 25 мамырдағы шешімі (№7/2018 отырыс хаттамасы а)
28	«ГПП-Мыңқұдық» 110/35 / 6кВ төмендету станциясындағы мүлікті жалға алу шарты	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 13 желтоқсандағы шешімі (№13/2018 отырыс хаттамасы)
«ТОРҒАЙ-ПЕТРОЛЕУМ» АҚ		
29	Мұнай жеткізуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 09 сәуірдегі шешімі (№5/2018 хаттама)
30	Мұнай тасымалдау қызметтерін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 қарашадағы шешімі (№12 отырыс хаттамасы)
«Қазгермұнай» БК ЖШС		
31	Мұнай тасымалдау қызметтерін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 қарашадағы шешімі (№12 отырыс хаттамасы)
«ҚҰМК Қазақстан Б. В.»		
32	Мұнай тасымалдау қызметтерін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 қарашадағы шешімі (№12 отырыс хаттамасы)
33	Көлік экспедициясы шарты	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 қарашадағы шешімі (№12 отырыс хаттамасы)
«ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ		
34	Мұнай тасымалдау қызметтерін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 қарашадағы шешімі (№12 отырыс хаттамасы)
«ПетроКазахстан Венчерс Инк.»		
35	Мұнай тасымалдау қызметтерін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 қарашадағы шешімі (№12 отырыс хаттамасы)

№	Мәміленің атауы	«ҚазТрансОйл» АҚ органының шешімі
«КМК М» АҚ		
36	Мұнай тасымалдау қызметтерін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 қарашадағы шешімі (№12 отырыс хаттамасы)
37	2015 жылғы 17 қарашадағы №EX 06/2016 көлік экспедициясы шартына № 3 қосымша келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 қарашадағы шешімі (№12 отырыс хаттамасы)
«Қаражанбасмұнай» АҚ		
38	Көлік экспедициясы шарты	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 қарашадағы шешімі (№12 отырыс хаттамасы)
«KMG-Security» ЖШС		
39	Тұрғын жай ұсыну бойынша қызмет көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 қаңтардағы шешімі (№1 отырыс хаттамасы)
«Мұнайтас» ЖШС		
40	Тауар-тасымалдау операцияларын жүргізу кезіндегі өзара қатынастар туралы шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2018 жылғы 22 ақпандағы шешімі (№4 отырыс хаттамасы)
«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ		
41	«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ мен «ҚазТрансОйл» АҚ арасындағы дауды реттеу туралы бітімгершілік келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2018 жылғы 13 сәуірдегі шешімі (№9 отырыс хаттамасы)
42	Мүлікті («ҚазТрансОйл" АҚ-тың Нұр-сұлтан қаласы, Есіл ауданы, Қабанбай батыр даңғылы, 19 мекенжайы бойынша орналасқан офистік үй-жайлары және ілеспе өзге де мүлкін) сатып алу туралы шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2018 жылғы 14 тамыздағы шешімі (№22 отырыс хаттамасы)
«Магистральдық Суағызғы» ЖШС		
43	Атырау облысы, Атырау қаласы, Қайырғали Смайылов көшесі, 12-үй мекенжайы бойынша орналасқан «ҚазТрансОйл» АҚ әкімшілік ғимаратының бір бөлігін «Магистральдық Суағызғы» ЖШС жарғылық капиталына салым ретінде беру туралы шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2018 жылғы 22 ақпандағы шешімі (№4 отырыс хаттамасы)
44	«Астрахань-Маңғышлақ» магистралдық су құбырының мүлкін сатып алу-сату шарты	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2018 жылғы 13 маусымдағы шешімі (№16 отырыс хаттамасы)

№	Мәміленің атауы	«ҚазТрансОйл» АҚ органының шешімі
45	Магистральдық су құбырларына техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша қызметтер көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2018 жылғы 04 шілдедегі шешімі (№19 отырыс хаттамасы)
46	2018 жылғы 8 маусымдағы № MTS 968/2018 жеткізу шарты бойынша міндеттемедегі тұлғаларды ауыстыру туралы келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2018 жылғы 17 шілдедегі шешімі (№21 отырыс хаттамасы)
47	Құқықтары мен міндеттерін бере отырып, «ҚазТрансОйл» АҚ жасасқан шарттар бойынша міндеттемедегі тұлғаларды ауыстыру туралы келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2018 жылғы 14 тамыздағы шешімі (№22 отырыс хаттамасы)
48	«Магистральдық Суағызғы» ЖШС жарғылық капиталына қосымша салым ретінде мүлікті және жер учаскелеріне уақытша жер пайдалану (жалдау) құқығын беру туралы шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының шешімі 2018 жылғы 21 қарашадағы шешімі (№30 отырыс хаттамасы)
49	Құқықтары мен міндеттерін бере отырып, «ҚазТрансОйл» АҚ жасасқан шарттар бойынша міндеттемедегі тұлғаларды ауыстыру туралы келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының шешімі от 05.12.2018 (№31 отырыс хаттамасы)
50	Құқықтары мен міндеттерін бере отырып, «ҚазТрансОйл» АҚ жасасқан шарттар бойынша міндеттемедегі тұлғаларды ауыстыру туралы келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2018 жылғы 12 желтоқандағы шешімі (№32 отырыс хаттамасы)
51	Қызметтерді тұтынушылармен жеткізу шарттарына қосымша келісімдер	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2018 жылғы 14 тамыздағы шешімі (№22 отырыс хаттамасы)
«IC group service», «Dos Support» ЖШС		
52	Ғимараттарды/үй-жайларды/ аумақты/көлікті және осыған ұқсас объектілерді жинау бойынша қызметтерді көрсетуге арналған шартқа қосымша келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2018 жылғы 14 тамыздағы шешімі (№22 отырыс хаттамасы)
«Өзенмұнайгаз» АҚ, «Ембімұнайгаз» АҚ, «Қазақтүрікмұнай» ЖШС, «ҚазМұнайТеңіз» ТМК ЖШС		
53	Көлік экспедициясының шарттары	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2018 жылғы 21 қарашадағы шешімі (№30 отырыс хаттамасы)
«ҚМГ Қашаған Б. В.» ЖШС		
54	2016 жылғы 13 желтоқсандағы EX 22/2017 көліктік экспедиция шартына № 2 қосымша келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2018 жылғы 21 қарашадағы шешімі (№30 отырыс хаттамасы)
«Қазмұнайтеңіз» ТМК ЖШС		
55	Мұнай тасымалдау қызметтерін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының шешімі 2018 жылғы 21 қарашадағы шешімі (№30 отырыс хаттамасы)

5-ҚОСЫМША. «ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ-ТЫҢ 2018 ЖЫЛЫ КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ КОДЕКСІНІҢ ҚАҒИДАТТАРЫ МЕН ЕРЕЖЕЛЕРІН САҚТАУЫ ТУРАЛЫ ЕСЕП

«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 24 сәуірдегі шешімімен, №3/2019 хаттама, бекітілген.

2016 жылғы 27 мамырдағы «ҚазТрансОйл» АҚ акционерлерінің Жалпы жиналысының шешімімен бекітілген корпоративтік басқару кодексіне (№3/2016 хаттама) (Кодекс) сәйкес Корпоративтік хатшы ай сайын Кодекстің принциптері мен ережелерін сақтау/сақтамау туралы есеп дайындайды.

Кодекстің мақсаты «ҚазТрансОйл» АҚ-да корпоративтік басқаруды жетілдіру, басқарудың ашықтығын қамтамасыз ету, Компанияның тиісті корпоративтік басқару стандарттарын ұстануға бейілділігін растау болып табылады. Корпоративтік басқару кодексінің қағидаттары

1. «Самұрық-Қазына» АҚ акционері ретіндегі Үкімет¹.
2. «Самұрық-Қазына» АҚ мен ұйымдардың өзара іс-қимылы. «Самұрық-Қазына» АҚ-тың ұлттық басқарушы холдинг ретіндегі рөлі.
3. Орнықты даму.
4. Акционерлердің құқықтары және акционерлерге әділ қарау.
5. Директорлар кеңесі мен атқарушы органның тиімділігі.
6. Тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және аудит.
7. Ашықтық болып табылады.

Компания корпоративтік басқарудың маңыздылығын түсіне отырып, Компанияның ішкі құжаттары мен тәжірибесінің корпоративтік басқару принциптеріне сәйкес келу қажеттілігіне көп көңіл бөледі.

№	Корпоративтік басқару кодексінің нормасы / корпоративтік басқару қағидаты	Сақталады/ Сақталмайды	Нормаларды сақтау үшін орындалған іс-шаралар / корпоративтік басқару қағидаттары
1	«Самұрық-Қазына» АҚ пен ұйымдардың өзара іс-қимылы. «Самұрық-Қазына» АҚ-тың ұлттық басқарушы холдинг ретіндегі рөлі	Сақталады	«ҚазТрансОйл» АҚ-тағы корпоративтік басқару жүйесі оның қызметін тиісінше басқаруды және бақылауды қамтамасыз етеді және ұзақ мерзімді құнның өсуіне және орнықты дамуға бағытталған. Компания және оның лауазымды тұлғалары ұзақмерзімді құнның өсуі және орнықты даму үшін және Қазақстан Республикасының заңнамасында және ішкі құжаттарда белгіленген тәртіппен қабылданатын шешімдер мен әрекеттер/әрекетсіздік үшін жауапты болады.
2	Орнықты даму	Сақталады	Компанияның мақсаты қоршаған ортаны сақтау және қорғау, қолайлы еңбек жағдайларын жасау, жұмыс орындарындағы қауіпсіздікті қамтамасыз ету және Компания қызметін жүзеге асыратын жергілікті қоғамдастықтардың дамуына үлес қосу арқылы бизнесті дамыту болып табылады. Орнықты даму мәселелерін басқару «ҚазТрансОйл» АҚ Корпоративтік басқару жүйесіне біріктірілген және Компанияның барлық ұйымдастырушылық деңгейлерінде жүзеге асырылады.
2.1	Қоршаған ортаны қорғау	Сақталады	Компания өз қызметінің қоршаған ортаға теріс әсерін азайту және табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану принциптерін енгізу жөніндегі шараларға үлкен көңіл бөледі. Компания Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің, алдыңғы қатарлы халықаралық стандарттар мен ішкі корпоративтік құжаттардың ережелерін қатаң ұстанады, экологиялық аспектілерді сәйкестендіруді және бағалауды жүргізеді, сондай-ақ қоршаған ортаны қорғау саласындағы өз іс-қимылдарының айқындылығы мен ашықтығын қамтамасыз етеді. Қоршаған ортаны қорғау мәселелерін басқару жүйесі Компанияның өндірістік қызметінің барлық бағыттарын қамтиды және ISO 14001: 2015 стандартының талаптарына сәйкестігіне сертификатталған.
2.2	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	Сақталады	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласында компания өндірістік объектілердің авариясыз жұмыс режимін қамтамасыз етуге ұмтылады, қауіпсіз еңбек жағдайларын жасайды және қолдайды, қызметкерлердің денсаулығына қамқорлық жасайды және Қазақстан Республикасы заңнамасының, халықаралық және ұлттық стандарттардың, Компанияның ішкі құжаттарының ережелерінің талаптарын нақты ұстанады.

¹ Кодекстің бірінші принципә ерекше сипатқа ие және «Самұрық-Қазына» АҚ басқару ерекшеліктеріне, «Самұрық-Қазына» АҚ мен Қазақстан Республикасының Үкіметі арасындағы өзара іс-қимылға жатады.

№	Корпоративтік басқару кодексінің нормасы / корпоративтік басқару қағидаты	Сақталады/ Сақталмайды	Нормаларды сақтау үшін орындалған іс-шаралар / корпоративтік басқару қағидаттары
2.3	Кадрлық және әлеуметтік саясат	Сақталады	Компанияның кадрлық саясатының басымдықтары жалақының лайықты деңгейін қамтамасыз ету және қызметкерлерді әлеуметтік қолдау жүйесін құру, кәсіби даму және мансаптық өсу үшін мүмкіндіктер беру, персоналды ынталандырудың тиімді жүйесін құру және іске асыру, сондай-ақ персоналдың қанағаттануын арттыру болып табылады. Компания Қазақстан Республикасының заңнамасына және компания қызметкерлерінің ұжымымен жасалған ұжымдық шартқа сәйкес кадрлық және әлеуметтік саясатты қалыптастырады.
2.4	Сатып алу жүйесі және жергілікті қамту	Сақталады	Жеткізушілерді таңдау кезінде Компания «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамының және акцияларының (қатысу үлестерінің) елу және одан да көп пайызы меншік немесе сенімгерлік басқару құқығында «Самұрық-Қазына» АҚ-ға тікелей немесе жанама тиесілі ұйымдардың тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алу қағидаларын басшылыққа алады.
3	Акционерлердің (қатысушылардың) құқықтары және акционерлерге (қатысушыларға) әділ қарау	Сақталады	Акционерлермен барынша ашық және тиімді өзара іс-қимыл Компания қызметінің негізгі принциптерінің бірі болып табылады. Акционерлердің негізгі құқықтарын іске асыру заңнамалық актілерге және «ҚазТрансОйл» АҚ Жарғысына (Жарғы) сәйкес жүзеге асырылады. Компанияның Директорлар кеңесі барлық акционерлерге әділ қарауға кепілдік береді, оларға Компанияны басқаруға қатысуға, Компанияның қызметі туралы ақпарат алуға және дивидендтерді алуға өзінің құқығын іске асыруға мүмкіндік береді. Акционерлердің жалпы жиналысын өткізу тәртібі мен рәсімдері барлық акционерлерге тең қарауды қамтамасыз етеді.

№	Корпоративтік басқару кодексінің нормасы / корпоративтік басқару қағидаты	Сақталады/ Сақталмайды	Нормаларды сақтау үшін орындалған іс-шаралар / корпоративтік басқару қағидаттары
4	Директорлар кеңесі мен атқарушы органның тиімділігі	Сақталады	Директорлар кеңесі Компанияның стратегиялық басқаруын қамтамасыз ететін, өз құзыреті шегінде Компания Басқармасының қызметін бақылауды жүзеге асыратын және Компанияның қызметін тиімді басқару және тиісті бақылау үшін Акционерлердің жалпы жиналысы алдында жауапты болатын Компанияның басқару органы болып табылады. Аса маңызды мәселелерді алдын ала қарау және Директорлар кеңесіне ұсыныстар дайындау үшін компанияда Директорлар кеңесінің комитеттері жұмыс істейді. Компания Директорлар кеңесі мен оның комитеттері жұмысының тиімділігіне кешенді бағалау, үздік халықаралық тәжірибеге сәйкес директорлар қызметіне жеке бағалау жүргізеді. Компанияның ағымдағы қызметін басқаруды алқалы атқарушы орган болып табылатын Басқарма жүзеге асырады.
5	Тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және аудит	Сақталады	Компанияда жұмыс істейтін тәуекелдерді басқару жүйесі ТБКЖ мен ІБЖ-ны қамтиды. ТБКЖ Компанияның стратегиялық және операциялық мақсаттарына қол жеткізуге теріс әсер етуі мүмкін әлеуетті тәуекел оқиғаларын уақтылы сәйкестендіруге, бағалауға, мониторинг жүргізуге және азайтуға бағытталған. ІБЖ процесс деңгейінің тәуекелдерін уақтылы анықтауға және талдауға, сондай-ақ ІБЖ негізгі салаларында осы тәуекелдерді басқару жөніндегі бақылау рәсімдерін айқындауға және талдауға бағытталған. Компанияның қаржылық-шаруашылық қызметін бақылауды жүзеге асыру, ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару саласындағы бағалау, корпоративтік басқару саласындағы құжаттарды орындау және қызметті жетілдіру мәселелері бойынша кеңес беру мақсатында Компанияда, сондай-ақ, Ішкі аудит қызметі жұмыс істейді.
6	Ашықтық	Сақталады	Компания Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын, реттеуші органдардың талаптарын, листинг қағидалары және Компанияның ішкі құжаттарын басшылыққа ала отырып, мүдделі тараптарға өз қызметінің барлық аспектілері бойынша ақпараттың уақтылы және толық ашылуын қамтамасыз етеді.

«ҚазТрансОйл» АҚ корпоративтік басқару кодексінің 2018 жылғы қағидататры мен ережелерін сақтау туралы егжей-тегжейлі есеп Компанияның [интернет-ресурсындағы «Топтық басқару» бөлімінде](#).

6-ҚОСЫМША. ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін,тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебімен

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

«ҚазТрансОйл» АҚ-ның акционерлеріне

Пікір

Біз «ҚазТрансОйл» АҚ мен оның еншілес ұйымының (бұдан әрі «Топ») шоғырландырылған қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік, әрі оған 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп, жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп, көрсетілген күнге аяқталған жыл үшін меншікті капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп және ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп, сондай-ақ есеп саясатының негізгі ережелеріне қысқаша шолуды қоса алғанда, қаржылық есептілікке жасалған ескертпелер жатады.

Біздің пікірімізше, қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілік барлық елеулі аспектілерде 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың қаржылық жағдайын, сондай-ақ көрсетілген күнге аяқталған жыл ішіндегі ақша қаражатының қозғалысы мен қаржылық нәтижелерін Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес дұрыс бейнелейді.

Пікірді білдіру негізі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Осы стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз одан әрі біздің есебіміздің «Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі» бөлігінде сипатталған. Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық этика стандарттары жөніндегі кеңестің *Кәсіпқой бухгалтерлер этикасының кодексіне (БХЭСК Кодексі)* сәйкес Топқа қатысты біз тәуелсізбіз және біз БХЭСК Кодексіне сәйкес басқа да этикалық міндеттерді орындадық. Біз алынған аудиторлық дәлелдер өз пікірімізді білдіру үшін негіздеме ретінде болуы үшін жеткілікті әрі лайықты болып табылады деп пайымдаймыз.

Аудиттің шешуші мәселелері

Аудиттің шешуші мәселелері – біздің кәсіптік пайымдауымызға сай ағымдағы кезең үшін шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін барынша маңызды болып табылған мәселелер. Бұл мәселелер шоғырландырылған қаржылық есептілік аудитіміздің контекстінде және осы есептілік туралы пікірімізді қалыптастыру кезінде қарастырылған және біз бұл мәселелер жөнінде бөлек пікірімізді білдірмейміз. Төменде көрсетілген мәселеге қатысты тиісті мәселенің аудитіміздің барысында қалай қарастырылғанының сипаты осы контекстіде келтіріледі.

«Эрнст энд Янг» ЖШС
Әл-Фараби д-лы, 77/7
«Есентай Тауэр» ғимараты
Алматы қ., 050060
Қазақстан Республикасы
Тел.: +7 727 258 5960
Факс: +7 727 258 5961
www.ey.com

ОО «Эрнст энд Янг»
пр. Аль-Фараби, 77/7
здание «Есентай Тауэр»
г. Алматы, 050060
Республика Казахстан
Тел.: +7 727 258 5960
Факс: +7 727 258 5961

Ernst & Young LLP
Al-Farabi ave., 77/7
Esentai Tower
Almaty, 050060
Republic of Kazakhstan
Tel.: +7 727 258 5960
Fax: +7 727 258 5961

Біз есебіміздің «Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған міндеттерді, оның ішінде осы мәселеге де қатысты міндеттерді орындадық. Тиісінше, аудитімізге шоғырландырылған қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін бағалауымызға жауап ретінде әзірленген рәсімдерді орындау жатады. Аудиторлық процедураларымыздың, соның ішінде төменде көрсетілген мәселені қарастыру барысында орындалған процедуралардың нәтижелері қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы аудиторлық пікірімізді білдірудің негізі болады.

Аудиттің шешуші мәселесі

Тиісті шешуші мәселе аудитіміздің барысында қалайша қарастырылды

Грузиядағы негізгі құралдардың құнсыздануы

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Грузиядағы негізгі құралдар Топ активтерінің жалпы сомасының шамамен 7% құрайды. Біз бұл мәселе шоғырландырылған қаржылық есептілік үшін Грузиядағы негізгі құралдардың баланстық құнының елеулілігіне орай, құнсыздануды талдау және басшылық Грузиядағы негізгі құралдардың өтелетін құнын бағалау кезінде жасаған елеулі пайымдаулар мен бағалаулардың негізінде жатқан жорамалдарға қатысты субъективтіліктің жоғары деңгейінің салдарынан аудитіміз үшін барынша маңызды болатын мәселелердің бірі деп есептейміз.

2018 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша басшылық құнсыздануға тестілеуді өткізді, әрі ол 4.329.907 мың теңге мөлшерінде құнсызданудан болған залалға әкеп соқтырды. 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басшылық активтердің құнсыздану белгілеріне талдау жасап, негізгі құралдардың одан кейінгі құнсыздануына немесе 2018 жылғы 30 маусымға құнсыздану тесттерінде пайдаланылатын бағалаулар мен жорамалдарды едәуір қайта қарау қажеттілігіне әкеп соқтыратын сыртқы немесе ішкі факторларды анықтамады.

Елеулі жорамалдарға дисконт мөлшерлемелері, болжамды тарифтер, инфляция үрдістері, трансфер көлемдері, келешек күрделі шығындар және операциялық шығыстар кірді.

Біз бизнесті бағалау жөніндегі мамандарымызды құнсыздану тестісін және басшылық 2018 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша жасаған өтелетін құн есептеуін талдауға тарттық.

Біз басшылық болжамдарының негізінде жатқан жорамалдарды талдау үшін компонент аудиторын тарттық. Біз дисконт мөлшерлемесі мен өсімнің ұзақ мерзімді үрдістерін жалпы нарықтық көрсеткіштермен және басқа да қолдағы дәлелдермен салыстырдық. Біз модельдерге болжамды трансферді бизнес-жоспарлармен салыстырдық. Біз құнсыздану модельдерінің математикалық дұрыстығын тестіледік және сезімталдылықтың талдауын бағаладық.

Біз басшылық жасаған талдауды және 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша активтердің ықтимал құнсыздануына нұсқайтын факторларды бағаладық. Біз бюджетте көзделген трансфер көлемін, салықтар төленгенге дейінгі пайданы, пайыздарды, тозу мен амортизацияны (EBITDA) және 2018 жылғы түсімді нақты цифрлармен салыстырдық.

Грузиядағы негізгі құралдар мен құнсыздануға орындалған тесттер туралы ақпарат шоғырландырылған қаржылық есептіліктің 5-ескертпесінде ашылып көрсетілген.

Топтың 2018 жылғы Жылдық есебіне қосылған басқа да ақпарат

Басқа да ақпаратқа Топтың 2018 жылғы Жылдық есебінде қамтылған ақпарат жатады, бірақ шоғырландырылған қаржылық есептілік пен сол туралы біздің аудиторлық есебіміз жатпайды. Басқа да ақпарат үшін жауапкершілікті басшылық көтереді. Топтың 2018 жылғы Жылдық есебі, жорамалмен, бізге осы аудиторлық есеп күнінен кейін ұсынылады.

Шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы пікіріміз басқа ақпаратқа таралмайды және біз бұл ақпаратқа қатысты қандай да бір нысанда сенімділікті білдіретін тұжырымды ұсынбаймыз.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке аудитті жүргізуімізге орай біздің міндетіміз жоғарыда аталған басқа ақпаратпен, ол бізге ұсынылған кезде танысу және бұл ретте басқа да ақпарат пен шоғырландырылған қаржылық есептіліктің немесе аудит барысында ие болған біліміміз арасында елеулі сәйкессіздіктердің болуы және басқа да ақпарат өзге елеулі бұрмалануларды қамтымайтындығы мәселесін қарастыру болып табылады.

Басшылықтың және Директорлар кеңесінің ішкі аудит жөніндегі комитетінің шоғырландырылған қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ХҚЕС-ке сәйкес жасалуы және шынайы ұсынылуы үшін әрі басшылық шынайы емес әрекеттердің немесе қатенің салдарынан маңызды бұрмалануы жоқ шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау үшін қажет деп санайтын ішкі бақылау жүйесі үшін жауапкершілік көтереді.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыра алу қабілетін бағалау үшін, тиісті жағдайларда қызметтің үздіксіздігіне қатысты мәліметтердің ашылып көрсетілуі үшін және басшылық Топты таратқысы келген, оның қызметін тоқтатқысы келген жағдайларды немесе оның мұндай әрекеттерге іс жүзіндегі баламасы болмай қалған жағдайларды қоспағанда, есептіліктің қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалдың негізінде жасалуы үшін жауапкершілік көтереді.

Директорлар кеңесінің Ішкі аудит жөніндегі комитеті Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігінің дайындалу процесін қадағалау үшін жауапкершілік көтереді.

Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз шоғырландырылған қаржылық есептілік бүтіндей адал емес әрекеттердің немесе қателердің салдарынан және біздің пікірімізді қамтитын аудиторлық есепті шығаруда елеулі бұрмалануларды қамтымайды деген ақылға қонымды сенімдікке қол жеткізу болып табылады. Ақылға қонымды сенімділік сенімділіктің жоғары дәрежесін білдіреді, бірақ Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит елеулі бұрмалану бола қалғанда оны әрдайым анықтайтындығының кепілдігі болып табылады. Бұрмаланулар адал емес әрекеттердің немесе қателердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке-жеке немесе жиынтығында осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің негізінде қолданылатын пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізделген күйде пайымдауға болса, елеулі болып есептеледі.

Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілетін аудиттің шеңберінде біз кәсіпқой пайымдауды қолданып, бүкіл аудиттің бойына кәсіптік скептицизмді сақтап қаламыз. Сонымен бірге, біз келесіні орындаймыз:

- ▶ адал емес әрекеттердің немесе қателердің салдарынан болған шоғырландырылған қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтап, бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық процедураларды жасаймыз; өз пікірімізді білдіру үшін негіздеме ретінде болуы үшін жеткілікті әрі лайықты болып табылатын аудиторлық дәлелдерді аламыз. Қателердің нәтижесінде елеулі бұрмаланудың анықталмауы тәуекеліне қарағанда, жоғарыдағы адал емес әрекеттердің нәтижесінде елеулі бұрмаланудың анықталмай қалу тәуекелі, өйткені адал емес әрекеттерге сөз байласу, алдау, қасақана жіберіп қою, ақпараттың дұрыс ұсынылмауы немесе ішкі бақылау жүйесін айнала жасалған амалдар кіруі мүмкін;
- ▶ Топтың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікірді білдіру мақсатында емес, жағдайларға сәйкес келетін аудиторлық процедураларды әзірлеу мақсатында, аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесін түсінеміз;
- ▶ қолданылатын есеп саясатының лайықты сипатын және басшылық айқындаған бухгалтерлік бағалау және тиісті ақпараттың ашылып көрсетілу негізділігін бағалаймыз;

- басшылықтың қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалды қолдану заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз және түскен аудиторлық дәлелдердің негізінде Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінде айтарлықтай күмән туғыза алатын оқиғаларға немесе талаптарға орай елеулі белгісіздіктің бар екендігі туралы тұжырым жасаймыз. Егер де біз елеулі белгісіздіктің болуы туралы тұжырымға келетін болсақ, біз өзіміздің аудиторлық есебімізде шоғырландырылған қаржылық есептілікте ақпараттың тиісінше ашылып көрсетілуіне назар аудартуымыз керек немесе егер ақпараттың осылайша ашылып көрсетілуі лайықты болып табылмаса, пікірімізді түрлендіру керек. Біздің тұжырымдар аудиторлық есебіміз жасалған күнге дейін түскен аудиторлық дәлелдерге негізделген. Дегенмен келешек оқиғалар немесе талаптар Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінен айырылып қалуына әкеп соқтыра алады;
- шоғырландырылған қаржылық есептіліктің бүтіндей ұсынылуын, оның құрылымы мен мазмұнын бағалаймыз, оған қоса ақпаратты ашып көрсету, сондай-ақ шоғырландырылған қаржылық есептіліктің оның негізінде болған операциялар мен оқиғаларды олардың шынайы ұсынылуын қамтамасыз ететіндей етіп ұсынылатындығын бағалаймыз.
- шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы пікірді білдіру үшін ұйымның қаржылық ақпаратына және Топ ішіндегі шаруашылық қызметке қатысты жеткілікті болатын лайықты аудиторлық дәлелдерді аламыз. Біз жалпы басшылық ету, бақылау және аудиттің жүргізілуі үшін жауап береміз. Біз аудиторлық пікіріміз үшін жеке дара жауапты болып табыламыз.

Біз Директорлар кеңесінің ішкі аудит жөніндегі комитетінің назарына, өзгесінен басқа, аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит нәтижелері бойынша елеулі ескертулер туралы, оның ішінде егер біз аудит процесінде ондайларды анықтасақ, ішкі бақылау жүйесінің едәуір кемшіліктері туралы ақпаратты жеткізе отырып, онымен ақпараттық өзара әрекеттесуді жүзеге асырамыз.

Сондай-ақ біз Директорлар кеңесінің ішкі аудит жөніндегі комитетіне тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті этикалық талаптарды сақтағандығымыз туралы мәлімдеме жасадық және бұл тұлғаларды барлық өзара қарым-қатынастар мен аудитордың тәуелсіздігіне әсер етеді деп негізделген түрде есептеуге болатын басқа да мәселелер туралы, ал қажетті жағдайларда – тиісті сақтық шаралары туралы хабардар еттік.

Біз Директорлар кеңесінің ішкі аудит жөніндегі комитетінің назарына жеткізген мәселелерден біз ағымдағы кезең үшін шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін барынша маңызды болған және тиісінше, аудиттің шешуші мәселелері болып табылатын мәселелерді айқындаймыз. Біз бұл мәселелерді аудиторлық есебімізде сипаттаймыз, тек бұл мәселелер туралы ақпаратты жария ету заңмен немесе нормативтік актімен тыйым салынған жағдайдан немесе қандай да бір мәселе туралы ақпарат біздің есебімізде хабарланбауы тиіс екендігі туралы тұжырымға келген сирек жағдайлардан басқа, өйткені мұндай ақпаратты хабарлаудың теріс салдары оның хабарлануынан қоғамдық маңызы бар пайдадан асады деп жорамал жасауға болады.

Соның нәтижелері бойынша тәуелсіз аудитордың осы аудиторлық есебі шығарылған, аудиттің жүргізілуіне жауапты жетекші - Гүльмира Тұрмағамбетова.

„Эрнст энд Янг“ ЖШС

Гүльмира Тұрмағамбетова
Аудитор / «Эрнст энд Янг» ЖШС-тің
Бас директоры

Аудитордың 1998 жылғы 21 ақпандағы
№0000374 біліктілік күәлігі

Қазақстан Республикасында аудиторлық
қызметпен айналысуға арналған
мемлекеттік лицензия: сериясы МФЮ-2,
№ 0000003, Қазақстан Республикасы
Қаржы Министрлігімен 2005 жылғы
15 шілдеде берілген

050060, Қазақстан Республикасы, Алматы қ.
Әл-Фараби даңғылы, 77/7, «Есентай Тауэр» ғимараты

2019 жылғы 4 наурыз

ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

Мың теңгемен	Ескертпе	2018 жылғы 31 желтоқсанға	2017 жылғы 31 желтоқсанға
Активтер			
Ұзақ мерзімді активтер			
Негізгі құралдар	6	671.773.612	619.260.520
Материалдық емес активтер	7	6.891.299	6.545.801
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға инвестициялар	8	30.001.323	31.736.986
Негізгі құралдар үшін жеткізушілерге берілген алғытөлемдер	9	110.135	295.842
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек		82.987	71.783
Банк салымдары	15	2.778.076	3.948.692
Облигацияларға инвестициялар	18	828.437	748.962
Өзге де ұзақ мерзімді активтер		12.585	13.100
		712.478.454	662.621.686
Ағымдағы активтер			
Қорлар	10	5.130.498	4.068.718
Сауда және өзге де дебиторлық берешек	11	5.627.598	7.067.133
Жеткізушілерге берілген алғытөлемдер	12	744.873	504.796
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем		961.849	3.489.707
Өтелуге жататын ҚҚС және өзге де салықтар бойынша алдын ала төлем	13	9.504.898	8.542.998
Өзге де ағымдағы активтер	14	7.883.154	5.856.422
Банк салымдары	15	25.424.203	28.356.520
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	16	33.278.843	40.870.527
		88.555.916	98.756.821
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер	17	2.406.231	2.848.498
		90.962.147	101.605.319
Активтер жиыны		803.440.601	764.227.005

Есеп саясаты және 219-287 беттердегі ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

Мың теңгемен	Ескертпе	2018 жылғы 31 желтоқсанға	2017 жылғы 31 желтоқсанға
Меншікті капитал және міндеттемелер			
Меншікті капитал			
Жарғылық капитал	19	61.937.567	61.937.567
Акциянерлерден қайта сатып алынған меншікті акциялар	19	[9.549]	[9.549]
Активтерді қайта бағалау бойынша резерв	19	243.588.977	226.395.595
Есептілік валютасын қайта есептеу бойынша резерв	19	39.572.764	33.068.230
Капиталдың өзге де резервтері	19	[72.146]	[623.415]
Үлестірілмеген пайда		280.398.586	278.922.619
Меншікті капитал жиыны		625.416.199	599.691.047
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер	20	12.940.911	12.740.751
Мерзімі ұзартылған салық бойынша міндеттемелер	34	67.394.342	63.123.255
Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелерге резерв	25	21.109.397	15.347.322
Болашақ кезеңдер кірістері	21	8.423.897	7.498.361
		109.868.547	98.709.689
Ағымдағы міндеттемелер			
Қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер	20	663.463	600.175
Төленуге жататын табыс салығы		1.348.926	1.119.287
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	22	12.957.514	17.612.359
Алынған алғытөлемдер	23	20.660.210	18.197.647
Төлемге өзге де салықтар	24	6.056.874	5.565.433
Резервтер	25	1.635.604	223.242
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	26	24.833.264	22.508.126
		68.155.855	65.826.269
Міндеттемелер жиыны		178.024.402	164.535.958
Меншікті капитал мен міндеттемелер жиыны		803.440.601	764.227.005
Бір жай акцияның теңгерімдік құны (теңгемен)	19	1.608	1.542

2019 жылғы 4 наурызда қол қойылды және шығаруға рұқсат етілді.

Бас директор (Басқарма төрағасы) Д.Ғ. Досанов

Бас бухгалтер М.Қ. Сармағамбетова

ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

Мың теңгемен	Ескертпе	31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін	
		2018 жылғы	2017 жылғы
Түсім	27	225.399.570	222.449.954
Өткізімнің өзіндік құны	28	[152.393.686]	[146.598.531]
Жалпы пайда		73.005.884	75.851.423
Жалпы және әкімшілік шығыстар	29	[16.871.021]	[16.020.923]
Өзге де операциялық кірістер	30	1.112.840	2.446.962
Өзге де операциялық шығыстар	31	[3.150.563]	[962.862]
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құнсыздануы	6, 7	[2.649.261]	[37.682]
Операциялық пайда		51.447.879	61.276.918
Бағамдық айырмадан болған кіріс/(залал), нетто		2.594.699	[651.952]
Қаржылық кірістер	32	2.820.024	4.937.555
Қаржылық шығындар	33	[2.590.261]	[3.082.198]
Облигацияларға инвестициялардың құнсыздануы	18	–	[3.639.607]
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың (залалындағы)/кірісіндегі үлесі	8	[2.075.937]	7.101.470
Салық салғанға дейінгі пайда		52.196.404	65.942.186
Табыс салығы бойынша шығыстар	34	[13.711.421]	[15.824.330]
Есепті жылдағы таза пайда		38.484.983	50.117.856
Акцияға пайда (теңгемен)	19	100	130
Өзге де жиынтық кіріс			
Кейінгі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына қайта жіктеуге жататын өзге де жиынтық кіріс			
Топтың шетел бөлімшелерінің есептілігін қайта есептеу кезіндегі бағамдық айырмашылық		6.504.534	150.119
Кейінгі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына қайта жіктеуге жататын таза өзге де жиынтық кіріс		6.504.534	150.119

Мың теңгемен	Ескертпе	31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін	
		2018 жылғы	2017 жылғы
Кейінгі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына қайта жіктеуге жатпайтын өзге де жиынтық кіріс			
Топтың негізгі құралдарының қайта бағалануы және құнсыздануы, нетто	6	55.421.707	15.136.760
Табыс салығының әсері	34	[11.494.525]	[3.027.352]
		43.927.182	12.109.408
Топ бойынша активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелер резервін есептеу	25	[3.102.220]	[30.162]
Табыс салығының әсері	34	620.445	6.033
		[2.481.775]	[24.129]
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындар бойынша негізгі құралдарының қайта бағалануы		433.192	11.418.672
Табыс салығының әсері		[86.638]	[2.283.734]
	8	346.554	9.134.938
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындар бойынша активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу резервін есептеу		[3.195]	[283.806]
Табыс салығының әсері		638	56.760
	8	[2.557]	[227.046]
Топ қызметкерлеріне сыйақылар бойынша актуарлық пайда	20	688.653	279.191
Табыс салығының әсері	34	[137.731]	[55.838]
		550.922	223.353
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорынның қызметкерлеріне сыйақылар бойынша актуарлық пайда/(залал)		434	[791]
Табыс салығының әсері		[87]	158
	8	347	[633]
Қызметкерлерге сыйақылар бойынша мерзімі ұзартылған салық активтерін есептен шығару		–	[150.746]
	19, 34	–	[150.746]
Кейінгі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына қайта жіктеуге жатпайтын таза өзге де жиынтық кіріс		42.340.673	21.065.145
Салықтарды шегергендегі өзге де жиынтық кіріс жиыны		48.845.207	21.215.264
Есепті жылға салықтарды шегергендегі өзге де жиынтық кіріс жиыны		87.330.190	71.333.120

2019 жылғы 4 наурызда қол қойылды және шығаруға рұқсат етілді.

Бас директор (Басқарма төрағасы) Д.Ғ. Досанов

Бас бухгалтер М.Қ. Сармағамбетова

Есеп саясаты және 219-287 беттердегі ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

Мың теңгемен	Ескертпе	31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін	
		2018 жылғы	2017 жылғы
Операциялық қызметтен түскен ақша ағындары			
Салық салынғанға дейінгі пайда		52.196.404	65.942.186
Салық салынғанға дейінгі таза ақша ағындарымен салыстыруға арналған ақшалай емес түзетулер			
Тозу және амортизация	28, 29	52.409.550	48.965.922
Қаржы кірістері	32	(2.820.024)	(4.937.555)
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құнсыздануы	6, 7	2.649.261	37.682
Қаржы шығындары	33	2.590.261	3.082.198
Іске аспаған бағамдық айырмадан түскен (пайда)/залал		(2.594.699)	641.071
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың залалдағы/(пайдадағы) үлесі	8	2.075.937	(7.101.470)
Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелерді бағалауды қайта қарау	30, 31	1.162.914	(1.239.714)
Өзге де қысқа мерзімді резервтерді есептеу	29, 31	1.293.697	–
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің шығуынан болған залал, нетто	31	1.228.319	741.248
Күтілетін несиелік шығындар бойынша резервті есептеу, нетто	29	774.844	1.024.013
Еңбек қызметі аяқталуына байланысты қызметкерлерге сыйақылар, ағымдағы қызметтер құны	28, 29	568.282	559.185
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтердің құнсыздануы	31	283.956	–
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтерді сатудан болған кіріс	30	(254.756)	–
Өрекетсіз тұрған өндірістік нысандарды жою бойынша шығыстар	31	106.084	56.275
Актуарлық (пайдалар)/залалдар	30, 31	(70.352)	39.943
Өтеуге жататын ҚҚС есептен шығару бойынша шығыстар		43.191	36.283
Ескірген қорлар бойынша резервті есептеу	29	11.562	28.552
Жеткізушілерге берілген алғытөлемдерге (құнсыздануды қалпына келтіруі) / құнсыздануды есептеу	29	(618)	598.316
Облигацияларға инвестициялардың құнсыздануы	18	–	3.639.607
Өзге де		(44.181)	(108.956)
Айналым капиталының өзгерісіне дейінгі операциялық қызметтен түскен ақша ағындары		111.609.632	112.004.786
Операциялық активтердегі ұлғаю/(азаю)			
Қорлар		(1.482.723)	(1.069.539)
Сауда және өзге де дебиторлық берешек		318.366	(1.681.296)
Жеткізушілерге берілген алғытөлемдер		(214.002)	(128.353)
Өтеуге жататын ҚҚС және өзге де салықтар бойынша алғытөлемдер		(987.802)	(1.952.935)
Өзге де қысқа мерзімді активтер		(1.999.423)	(111.055)

Есеп саясаты және 219-287 беттердегі ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

Мың теңгемен	Ескертпе	31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін	
		2018 жылғы	2017 жылғы
Операциялық міндеттемелердегі ұлғаю/(азаю)			
Сауда және өзге де кредиторлық берешек		1.656.515	1.722.258
Алынған алғытөлемдер		2.431.124	1.753.424
Төлемге өзге де салықтар		[680.487]	[195.040]
Өзге де ағымдағы және ұзақ мерзімді міндеттемелер және қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер		1.249.592	[890.337]
Операциялық қызметтен түскен ақша ағындары		111.900.792	109.451.913
Төленген табыс салығы		[17.364.973]	[15.218.590]
Алынған пайыздар		2.917.095	4.712.241
Операциялық қызметтен түскен таза ақша ағындары		97.452.914	98.945.564
Инвестициялық қызметтен түскен ақша ағындары			
Банк салымдарын алу		33.037.782	63.785.853
Негізгі құралдарды сатудан түскен түсім		5.491.706	18.661
Облигацияларды қайта сатып алудан түскен түсім	18	43.457	–
Негізгі құралдарды сатып алу		[56.309.790]	[49.192.197]
Банк салымдары және облигацияларын орналастыру		[27.090.320]	[81.182.023]
Материалдық емес активтерді сатып алу		[27.164]	[701.553]
Инвестициялық қызметте пайдаланылған таза ақша ағындары		[44.854.329]	[67.271.259]
Қаржылық қызметтен түскен ақша ағындары			
Төленген дивидендтер	19	[61.540.496]	[59.617.355]
Қаржы қызметінде пайдаланылған таза ақша ағындары		[61.540.496]	[59.617.355]
Ақша қаражаттарындағы және олардың баламаларындағы таза өзгерістер		[8.941.911]	[27.943.050]
Таза бағамдық айырма		1.367.345	[480.852]
Күтілетін несиелік шығындар резервіндегі өзгерістер		[17.118]	–
Жылдың басына ақша қаражаттары және олардың баламалары		40.870.527	69.294.429
Жылдың аяғына ақша қаражаттары және олардың баламалары	16	33.278.843	40.870.527

2019 жылғы 4 наурызда қол қойылды және шығаруға рұқсат етілді.

Бас директор (Басқарма төрағасы) Д.Ғ. Досанов _____

Бас бухгалтер М.Қ. Сармағамбетова _____

МЕНШІКТІ КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

Мың теңгемен	Жарғылық капитал	Акционерлерден қайта сатып алынған меншікті акциялар	Активтерді қайта бағалау бойынша резерв	Есептілік валютасын қайта есептеу бойынша резерв	Капиталдың өзге де резервтері	Үлестірілмеген пайда	Жиыны
2017 жылғы 31 желтоқсанға	61.937.567	(9.549)	226.395.595	33.068.230	(623.415)	278.922.619	599.691.047
Есеп саясатындағы өзгерістер (8, 11, 15 және 16-ескертпелер)	–	–	–	–	–	(64.542)	(64.542)
2018 жылғы 1 қаңтарға (қайта есептелген)	61.937.567	(9.549)	226.395.595	33.068.230	(623.415)	278.858.077	599.626.505
Есепті жылдағы таза пайда	–	–	–	–	–	38.484.983	38.484.983
Өзге де жиынтық кіріс	–	–	41.789.404	6.504.534	551.269	–	48.845.207
Бір жылға жиынтық кіріс жиыны	–	–	41.789.404	6.504.534	551.269	38.484.983	87.330.190
Қайта бағаланған негізгі құралдардың амортизациясы	–	–	(24.596.022)	–	–	24.596.022	–
Дивидендтер (19-ескертпе)	–	–	–	–	–	(61.540.496)	(61.540.496)
2018 жылғы 31 желтоқсанға	61.937.567	(9.549)	243.588.977	39.572.764	(72.146)	280.398.586	625.416.199
2016 жылғы 31 желтоқсанға	61.937.567	(9.549)	230.346.658	32.918.111	(695.389)	263.477.884	587.975.282
Есепті жылдағы таза пайда	–	–	–	–	–	50.117.856	50.117.856
Өзге де жиынтық кіріс	–	–	20.993.171	150.119	71.974	–	21.215.264
Бір жылға жиынтық кіріс жиыны	–	–	20.993.171	150.119	71.974	50.117.856	71.333.120
Қайта бағаланған негізгі құралдардың амортизациясы	–	–	(24.944.234)	–	–	24.944.234	–
Дивидендтер (19-ескертпе)	–	–	–	–	–	(59.617.355)	(59.617.355)
2017 жылғы 31 желтоқсанға	61.937.567	(9.549)	226.395.595	33.068.230	(623.415)	278.922.619	599.691.047

2019 жылғы 4 наурызда қол қойылды және шығаруға рұқсат етілді.

Бас директор (Басқарма төрағасы)	Д.Ғ. Досанов
Бас бухгалтер	М.Қ. Сармағамбетова

Есеп саясаты және 219-287 беттердегі ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК (2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін)

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Мұнай және Газ Көлігі» ұлттық компаниясы» ЖАҚ (бұдан әрі – «МГК») Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 2 мамырдағы қаулысына сәйкес құрылды. Осы қаулының негізінде Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті «ҚазТрансОйл» ҰМТК» ЖАҚ акцияларына меншік құқығын МГК-ға берді, осының нәтижесінде «ҚазТрансОйл» ҰМТК» ЖАҚ «ҚазТрансОйл» ЖАҚ болып қайта тіркелді және қайта аталды.

2004 жылғы 31 мамырда Қазақстан заңнамасының талаптарына сай «ҚазТрансОйл» ЖАҚ «ҚазТрансОйл» АҚ (бұдан әрі – «Компания») болып қайта тіркелді.

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның келесі ұйымдарда қатысу үлесі болды:

			Қатысу үлесі	
		Негізгі қызметі	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Тіркелген жері				
«МұнайТас» СБҚК» АҚ (бұдан әрі – «МұнайТас»)	Қазақстан	Мұнай тасымалдау	51%	51%
«Қазақстан – Қытай Құбыры» ЖШС (бұдан әрі – «ҚҚҚ»)	Қазақстан	Мұнай тасымалдау	50%	50%
«Батуми Мұнай Терминалы» ЖШҚ (бұдан әрі – «БМТ»)*	Грузия	Мұнайды және мұнай өнімдерін экспедициялау, ауыстырып құю және сақтау, теңіз кемежайын пайдалану	100%	100%
«Petrotrans Limited» (бұдан әрі – «PTL»)**	Біріккен Араб Әмірліктері	Мұнайды және мұнай өнімдерін экспедициялау	100%	100%
«Магистралдық Суағызғысы» ЖШС	Қазақстан	Су тасымалдау	100%	–

* БМТ «Батуми Теңіз Кемежайы» ЖШҚ-ның (бұдан әрі – «БТК») 100% үлесін басқаруға айрықша құқыққа ие.

** PTL-дың Қазақстан Республикасында, Астана қаласында жұмыс істейтін филиалы бар.

Компания және оның еншілес ұйымдары бұдан әрі мәтін бойынша «Топ» ретінде қаралады.

Компанияның бас кеңсесі Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Тұран даңғылы, 20 мекенжайы бойынша орналасқан. Компанияның Қазақстан Республикасының Маңғыстау, Атырау, Батыс Қазақстан, Ақтөбе, Қарағанды, Павлодар, Түркістан, Солтүстік Қазақстан облыстары мен Шымкент қаласында орналасқан өндірістік нысандары, Алматы (Ғылыми-техникалық орталық) қаласында орналасқан филиалы және Ресей Федерациясында (Мәскеу, Омбы және Самара) өкілдік кеңселері бар.

Компания Қазақстан Республикасының магистралды мұнай құбыры бойынша ұлттық операторы болып табылады. Топтың ұзындығы 5.378 км магистралды мұнай құбырлары және ұзындығы 1.945 км суағызғылар желілері бар. Сонымен қатар, Топ басқа аралас құбыр желілерінде мұнайды тасымалдауды, сақтауды, ауыстырып құюды және оның көлік экспедициясын жүзеге асырады. Топтың МұнайТас және ҚҚҚ бірлескен бақылаудағы кәсіпорындары негізінде Қазақстан мұнайын, сондай – ақ ресей мұнайын Қытайға транзитпен тасымалдау үшін пайдаланылатын Кеңқияқ – Атырау, Кеңқияқ – Құмкөл және Атасу – Алашаңқай құбырларына иелік етеді.

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ (ЖАЛҒАСЫ)

Компания табиғи монополист болып табылады және тиісінше Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікті және тұтынушылардың құқықтарын қорғау комитетінің (бұдан әрі – «ТМРБжТҚҚК») реттеу нысаны болады. ТМРБжТҚҚК тариф есеп-қисабының әдіснамасын, сондай-ақ Қазақстан Республикасының ішінде мұнай тасымалдау тарифтік ставкаларын бекіту үшін жауапты.

«Табиғи монополиялар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзиттеу мақсатында магистралдық құбырлармен мұнай тасымалдау қызметі және Қазақстан Республикасы төңірегінен шет аймаққа экспорттау табиғи монополиялық реттеу саласына кірмейді.

2015-2019 жылдарға ішкі нарыққа мұнай айдау жөніндегі шекті тарифтерді мына мөлшерде бекіту туралы ТМРБжТҚҚК-ның 2015 жылғы 21 тамыздағы бұйрығы 2015 жылғы 1 қазаннан бастап күшіне енді:

- 2015 жылы – 1.000 километрге 1 тонна үшін ҚҚС-сыз 3.225,04 теңге;
- 2016 жылы – 1.000 километрге 1 тонна үшін ҚҚС-сыз 3.547,46 теңге;
- 2017 жылы – 1.000 километрге 1 тонна үшін ҚҚС-сыз 3.902,13 теңге;
- 2018 жылы – 1.000 километрге 1 тонна үшін ҚҚС-сыз 4.292,40 теңге*;
- 2019 жылы – 1.000 километрге 1 тонна үшін ҚҚС-сыз 4.721,72 теңге.

**Көрсетілген тариф 2018 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне енді.*

2018 жылғы 1 сәуірден бастап күшке енген Қазақстан Республикасының төңірегінен шет аймаққа мұнай айдау экспорттау тарифі 1.000 километрге 1 тонна үшін ҚҚС-сыз 6.398,92 теңгені құрайды.

«Тұймазы – Омбы – Новосибир-2» қазақстандық магистралды мұнай құбырының учаскесі арқылы транзит мақсатында мұнайды айдау тарифі 1.000 километрге 1 тонна үшін 4.292,4 теңгені құрайды.

Ресейде шығарылған мұнайды Өзбекстан Республикасына Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзит мақсатында тасымалдау тарифі 1 тонна үшін 25,12 АҚШ долларын (2017 жылға: 1 тонна үшін 22,90 АҚШ долларын) құрайды.

Ресей мұнайын Қазақстан Республикасы аумағы арқылы Қытай Халық Республикасына Ресей Федерациясының шекарасы – Қазақстан Республикасының шекарасы (Прииртышск) – Атасу (Қазақстан Республикасы) – Алашаңқай (Қытай Халық

Республикасы) бағыты бойынша тасымалдау тарифі 1 тоннаға 3,11 АҚШ долларын құрайды (Прииртышск – Атасу учаскесінде) (2017 жылға: 1 тонна үшін 3,11 АҚШ долларын).

Негізінде тарифтер іске қосылған активтерге капитал құнын қайтаруға негізделеді. Қазақстан Республикасының табиғи монополиялардың қызметін реттеу туралы заңнамасына сәйкес тарифтер қызметтерді көрсету үшін қажетті шығындардың құнынан төмен бола алмайды және табиғи монополия субъектісінің тиімді қызмет етуін қамтамасыз ететін пайда алу мүмкіндігін есепке алу керек.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті Компанияның Директорлар Кеңесінің ішкі аудит Комитеті басып шығаруды мақұлдады және Бас директор (Басқарма төрағасы) мен бас бухгалтер 2019 жылдың 4 наурызында қол қойды.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ

Топтың осы шоғырландырылған қаржылық есептілігі Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына (бұдан әрі – «ҚЕХС») сәйкес Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттары кеңесі (бұдан әрі – «ҚЕХС жөніндегі кеңес») бекіткен редакцияда дайындалған.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік қайта бағаланған құны бойынша есептелетін негізгі құралдарды және есеп саясатында және осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ескертпелерінде көрсетілген басқа баптарды қоспағанда бастапқы құны бойынша бағалау қағидатына сәйкес дайындалған.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік теңгемен берілген, ал барлық сома басқаша көрсетілген жағдайларды қоспағанда, тұтас мыңдыққа дейін дөңгелектеп алынған.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікте алдыңғы кезең үшін салыстырмалы ақпарат берілген.

3. ШОҒЫРЛАНДЫРУ НЕГІЗІ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік Компанияның және оның еншілес кәсіпорындарының 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық есептілігін қамтиды. Бақылау Топтың инвестиция объектісіне қатысудан түсетін кірістің өзгерісіне байланысты тәуекелге ұшыраған немесе осындай кірістерді алуға құқығы, сондай-ақ инвестиция объектісіне қатысты өз өкілеттіктерін жүзеге асыру арқылы кіріске ықпал етуге мүмкіндігі болған жағдайда жүзеге асырылады.

Атап айтқанда, Топ инвестиция объектісін мына шарттар орындалған жағдайда ғана бақылайды:

- Топтың инвестиция объектісіне қатысты өкілеттігі болғанда (яғни инвестиция объектісінің маңызды қызметін басқарудың ағымдағы мүмкіндігін қамтамасыз ететін құқығы болған);
- Топта инвестиция объектісіне қатысудан түсетін кірістің өзгеруіне байланысты шығынға ұшырағанда немесе осындай кірісті алуға құқығы болғанда;
- Топта инвестиция объектісіне қатысты өз өкілеттіктерін жүзеге асыру көмегімен кіріске ықпал етуге мүмкіндігі болғанда.

Топта инвестиция объектісіне қатысты басым дауыс құқығынан кем немесе ұқсас құқық болған жағдайда, Топ осы инвестиция объектісіне қатысты өкілеттіктің болуын бағалау кезінде барлық ақылға қонымды фактілерді және жағдаяттарды ескереді:

- инвестиция объектісінде өзге де дауыс беру құқығын ұстаушылармен келісім;
- басқа келісімдермен негізделген құқықтар;
- Топқа тиесілі дауыс құқығы және ықтимал дауыс құқығы.

Егер фактілер мен жағдаяттар бақылаудың үш құраушысының біреуінің немесе бірнешеуінің өзгергенін білдірсе, Топ инвестиция объектісіне қатысты бақылаудың болуын қайта талдайды. Еншілес мекемені шоғырландыру Топ еншілес компанияны бақылауды алған кезден басталады және Топ еншілес мекемені бақылауды жоғалтқан кезде доғарылады.

Еншіліс мекеменің жыл ішінде сатып алған немесе шығарылған активтері, міндеттемелері, кірістері мен шығыстары Топ бақылауды алған күннен бастап шоғырландырылған қаржылық есептілікке кіргізіледі және Топ еншілес мекемеге бақылауды жоғалтқан күнге дейін көрсетіледі.

Пайда немесе залал және өзге де жиынтық табыстың әр құраушысы, егер бұл бақыланбайтын қатысу үлестерінің теріс сальдосына әкелген жағдайдың өзінде де Топтың бас компаниясының меншігі және бақыланбайтын қатысу үлесі болып табылады. Қажет болған жағдайда еншілес компаниялардың қаржы есептілігі Топтың есеп саясатымен сәйкестікке келтіру үшін осындай компаниялардың есеп саясаты түзетіледі. Топ ішінде операцияларды жүзеге асыру нәтижесінде туындайтын барлық топ ішіндегі актив пен міндеттеме, капитал, кірістер, шығыстар мен ақша ағындары шоғырландыру кезінде толық алынып тасталады.

Бақылауды жоғалтпағанда еншілес кәсіпорындағы қатысу үлесінің өзгерісі капиталмен операция ретінде ескеріледі. Егер Топ еншілес кәсіпорынға бақылауды жоғалтса, ол тиісті активтер мен міндеттемелерді (оның ішінде гудвилді), бақыланбайтын қатысу үлестерін және капиталдың өзге де құралымдарын тануды тоқтатады және туындаған пайданы немесе залалды пайда мен залал құрамында таниды. Қалған инвестицияларды әділ құны бойынша таниды.

4. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ

4.1 БІРЛЕСКЕН ҚЫЗМЕТКЕ ҚАТЫСУ

Топтың бірлескен бақылаудағы кәсіпорындар нысанында бірлескен қызметке қатысу үлесі бар.

Бірлескен бақылаудағы кәсіпорын – бұл бірлескен қызмет туралы келісім, оған сай келісімге бірлескен бақылауды жүзеге асырушы тараптардың бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың таза активтеріне құқығы бар. Бірлескен бақылау – шартпен негізделген бірлескен бақылауды жүзеге асыру, бұл маңызды қызметке қатысты шешім қабылдау бірлескен бақылауды жүзеге асырушы тараптардың бірауызды келісімін талап ететін жағдайларда орын алады.

Бірлескен бақылауды анықтау кезінде ескерілетін факторлар еншілес компанияларға бақылаудың болуын айқындау кезінде ескерілетін факторларға ұқсас.

Топтың бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға инвестициялары үлестік қатысу әдісі бойынша ескеріледі. Үлестік қатысу әдісіне сәйкес бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға инвестициялар бастапқы құны бойынша танылады. Инвестициялардың теңгерімдік құны бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың таза активтеріндегі сатып алу күнінен кейін туындайтын өзгерістердегі үлесті тану салдарынан артылады немесе кемітіледі. Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға қатысты гудвилл инвестициялардың теңгерімдік құнына кіреді және амортизацияланбайды, сондай-ақ құнсыздану мәніне жеке тексеруге ұшырамайды.

Шоғырландырылған жиынтық кіріс туралы есеп Топтың бірлескен бақылаудағы кәсіпорын қызметінің қаржылық нәтижелеріндегі үлесін көрсетеді. Осындай объектілердің өзге де жиынтық табысындағы өзгерістер Топтың өзге де жиынтық табысының құрамында ұсынылады. Сонымен бірге, егер бірлескен кәсіпорынның меншік капиталында тікелей танылған өзгерістер орын алса, Топ осындай өзгерістердегі өз үлесін мойындайды және

4. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (ЖАЛҒАСЫ)

бұл меншік капиталдың өзгерістері туралы есепте қолданылатын болса, осы фактіні ашады. Топтың бірлескен кәсіпорындармен операциялары бойынша туындайтын іске асырылмаған пайда мен залалдар Топтың бірлескен бақылаудағы кәсіпорынға қатысу үлесі болатын дәрежеде алынып тасталады.

Топтың бірлескен бақылаудағы кәсіпорынның пайдасындағы немесе залалындағы үлесі операциялық пайда шегінен тыс тікелей шоғырландырылған жиынтық табыс туралы есепте берілген. Ол бірлескен бақылаудағы кәсіпорынның салық салуды есепке алғаннан кейінгі пайдасын немесе залалын көрсетеді.

Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың қаржылық есептілігі Топтың қаржылық есептілігі сияқты есепті кезең үшін жасалады. Қажет болған ретте есеп саясатын Топтың есеп саясатымен сәйкестікке келтіру мақсатында оған түзетулер енгізіледі.

Үлестік қатысу әдісін қолданғаннан кейін Топ бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға Топтың инвестициялары бойынша құнсызданудан болған қосымша залалдарды тану қажеттілігін айқындайды. Топ әр есепті күнге бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға инвестициялар құнсыздануының объективті айғақтарының болуын анықтайды. Осындай айғақтар болған жағдайда, Топ құнсыздану сомасын бірлескен бақылаудағы кәсіпорынның өтеу құны мен оның теңгерімдік құны арасындағы айырма ретінде есептейді және осы соманы «Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардағы пайда/ залалдардағы үлес» бабы бойынша шоғырландырылған жиынтық кіріс туралы есепте таниды.

Бірлескен бақылаудағы кәсіпорынға елеулі әсерді жоғалтқан жағдайда, Топ әділ құны бойынша қалған инвестицияны бағалайды және таниды. Бірлескен бақылаудағы кәсіпорынның бірлескен бақылауды жоғалту кезінде теңгерімдік құны мен қалған инвестициялардың әділ құны және есептен шығудан болатын түсімдер арасындағы айырма пайда немесе залал құрамында танылады.

4.2 ШЕТЕЛ ВАЛЮТАСЫН ҚАЙТА ЕСЕПТЕУ

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі теңгемен берілген. Топтың әр компаниясы өзінің қызмет ететін валютасын айқындайды және әр компанияның қаржылық есептілігіне кіргізілген баптар осы қызмет ететін валютада бағаланады. Компанияның, «Магистралдық Суағызғысы» ЖШС-ның және бірлескен бақылаудағы

кәсіпорындардың МұнайТас пен ҚҚҚ атқарымдық валютасы теңге болып табылады. PTL және БМТ-ның атқарымдық валютасы АҚШ доллары болып табылады, БТК-ның атқарымдық валютасы грузин лариі.

Операциялар мен қалдықтар

Топ компаниялары шетел валютасындағы операцияларды бастапқыда өздерінің қызмет ететін валютасында операция тану көрсеткіштеріне қанағаттандыратын күнге қолданылатын валюта бағамы бойынша есептейді.

Шетел валютасында бейнеленген монетарлық активтер мен міндеттемелер есепті күнге қолданыстағы қызмет ететін валюта спот-бағамымен қайта есептеледі.

Монетарлық баптарды өтеу және қайта есептеу кезінде туындайтын барлық бағамдық айырма шоғырландырылған жиынтық кіріс туралы есепке кіргізіледі.

Тарихи құн негізінде шетел валютасында бағаланатын монетарлық емес баптар бастапқы мәмілелер жасау күніне қолданыстағы бағам бойынша қайта есептеледі. Әділ құн негізінде шетел валютасында бағаланатын монетарлық емес баптар әділ құнды айқындау күніне қолданыстағы бағам бойынша қайта есептеледі. Монетарлық емес баптарды қайта есептеу кезінде туындайтын пайда мен залал баптың әділ құны (яғни баптар бойынша бағамдық айырмалар, өзге де жиынтық кіріс немесе пайда не залал құрамында танылған әділ құнның өзгерісінен болған пайдалар немесе залалдар да тиісінше өзге де жиынтық кіріс немесе пайда не залал құрамында танылады) өзгерісі нәтижесінде болған пайданы немесе залалды тану қағидаттарына сәйкес есептеледі.

Топ компаниялары

Шоғырландыру кезінде шетелдік бөлімшелердің активтері мен міндеттемелері есепті күніне қолданыстағы бағам бойынша теңгемен қайта есептеледі, осындай бөлімшелердің пайдасы мен залалдары орташа бағам бойынша қайта есептеледі. Осындай қайта есептеу кезінде пайда болатын бағамдық айырма өзге жиынтық кіріс құрамында танылады. Шетел бөлімшесі шыққан кезде осы шетел бөлімшесіне жататын өзге жиынтық кіріс құрамдастары пайда немесе залал құрамында танылады.

Шетелдік бөлімшені сатып алған ретте пайда болатын гудвил және активтер мен міндеттемелердің теңгерімдік құны олардың әділ құнына дейін шетелдік бөлімшенің активтері мен міндеттемелері ретінде ескеріледі және есепті күнге қолданыстағы валюта бағамы бойынша қайта есептеледі.

Валюта айырбастау бағамдары

Қазақстан қор биржасында (бұдан әрі – «ҚҚБ») белгіленген орташа өлшенген айырбас бағамдары Қазақстан Республикасындағы ресми айырбас бағамдары ретінде пайдаланылады.

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін орташа өлшенген айырбас бағамдары келесіні құрады:

теңге	31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін	
	2018 жылғы	2017 жылғы
АҚШ доллары	345,04	326,08
Ресей рублі	5,50	5,59
Еуро	406,88	368,65
Грузин лариі	136,98	130,93

31 желтоқсанға ҚҚБ белгілеген валюта айырбастау бағамдары келесіні құрады:

теңге	2018 жыл	2017 жыл
АҚШ доллары	384,20	332,33
Ресей рублі	5,52	5,77
Еуро	439,37	398,23
Грузин лариі	144,44	128,16

4.3 АКТИВТЕР МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРДІ АЙНАЛЫМДЫ/ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ЖӘНЕ АЙНАЛЫМНАН ТЫС/ҰЗАҚ МЕРЗІМДІГЕ ЖІКТЕУ

Қаржы жағдайы туралы шоғырландырылған есепте Топ активтер мен міндеттемелерді айналымды/қысқа мерзімді және айналымнан тыс/ұзақ мерзімдіге жіктеу негізінде көрсетеді. Актив айналымды болып табылады, егер:

- оны іске асыру болжанса немесе ол сатуға немесе қарапайым операциялық кезең аясында тұтынуға арналса;
- ол негізінен сату мақсатына арналса;
- оны есепті кезең аяқталғаннан кейін он екі ай ішінде іске асыру болжанса; немесе
- есепті кезең аяқталғаннан кейін кемінде он екі ай ішінде міндеттемелерді өтеу үшін, оны айырбастауға немесе пайдалануға қатысты шектеулерді қоспағанда, ақша қаражаттарын немесе олардың баламаларын білдірсе.

Барлық өзге активтер айналымнан тыс ретінде жіктеледі.

Міндеттеме қысқа мерзімді болып табылады, егер:

- оны қалыпты операциялық кезең аясында өтеу болжанса;
- ол негізінен сауда мақсатында ұсталса;
- ол есепті кезең аяқталғаннан кейін он екі ай ішінде өтеуге жатса; немесе
- Топта есепті кезең аяқталғаннан кейін кемінде он екі ай ішінде міндеттемелерді өтеу мерзімін ұзарту сөзсіз құқығы болмаса.

Топ өзге барлық міндеттелерді ұзақ мерзімді ретінде жіктейді.

Мерзімі ұзартылған салық активтері мен міндеттемелері айналымнан тыс/ұзақ мерзімді активтер мен міндеттемелер ретінде жіктеледі.

4.4 ӘДІЛ ҚҰНДЫ БАҒАЛАУ

Әділ құн бағалау күніне нарық қатысушылары арасында қалыпты тәртіпте жасалатын мәміле аясында активтерді сату үшін алынатын немесе міндеттемелерді беру үшін төленетін баға болып табылады. Әділ құн бағасы активтерді сату немесе міндеттемелерді беру жөніндегі мәміле келесі түрде болып өтуін болжайды:

- не осы актив немесе міндеттеме үшін негізгі нарықта;
- не негізгі нарық болмаған жағдайда осы актив немесе міндеттеме үшін неғұрлым қолайлы нарықта.

Топ негізгі немесе неғұрлым қолайлы нарыққа қол жеткізуі тиіс. Активтің немесе міндеттеменің әділ құны жорамалдарды пайдалану арқылы бағаланады, оларды нарық қатысушылары активтің немесе міндеттеменің бағасын айқындау кезінде пайдалануы мүмкін, бұл орайда нарық қатысушылары өзінің озық мүдделерінде әрекет етеді.

Қаржылық емес актив әділ құнының бағасы не активті ең жақсы және неғұрлым тиімді түрде пайдалану жолымен немесе осы активті ең жақсы және неғұрлым тиімді түрде пайдаланатын нарықтың басқа қатысушысына сату нәтижесінде нарық қатысушысының экономикалық пайдасын еселеу мүмкіндігін ескереді. Топ бағалаудың пайда болған жағдаяттарында қолайлы және әділ құнын бағалау үшін жеткілікті деректерге қол жетімді бағалау әдістемелерін пайдаланады, бұл орайда бақыланатын орынды бастапқы деректерді мейлінше көп және бақыланбайтын бастапқы деректерді мейлінше аз пайдаланады.

4. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (ЖАЛҒАСЫ)

Әділ құны шоғырландырылған қаржылық есептілікте бағаланатын немесе шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілетін барлық активтер мен міндеттемелер тұтас алғанда әділ құнды бағалау үшін маңызды болып табылатын ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректер негізінде әділ құн көздерінің төменде сипатталған сатылары аясында жіктеледі:

- 1-деңгей – барабар активтер немесе міндеттемелер бойынша белсенді нарықтағы бағалардың нарықтық белгіленуі бойынша (қандай да бір түзетулерсіз);
- 2-деңгей – сатының ең төменгі деңгейіне жататын әділ құнын бағалау үшін маңызды бастапқы деректер нарықта тікелей немесе жанама бақыланатын болып табылатын баға үлгісі;
- 3-деңгей – сатының ең төменгі деңгейіне жататын әділ құнын бағалау үшін маңызды бастапқы деректер нарықта бақыланабайтын болып табылатын баға үлгісі.

Шоғырландырылған қаржылық есептілігінде кезеңдік негізде қайта бағаланатын активтер мен міндеттемелер жағдайында әр есепті кезеңнің аяғына жіктемені (тұтас алғанда әділ құнды бағалау үшін маңызды болып табылатын ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректер негізінде) қайтадан талдай отырып Топ оларды саты көздері деңгейлері арасында ауыстыру қажеттілігін анықтайды.

Әр есепті кезеңге Топтың есеп саясатына сәйкес қайта талдау және қайта бағалау қажет болатын активтер мен міндеттемелер құнының өзгерістерін Топ талдау жүргізеді. Осындай талдау аясында Топ соңғы бағалау кезінде қолданылған негізгі бастапқы деректерді бағалау кезінде пайдаланылатын ақпаратты шарттармен және өзге де орынды құжаттармен салыстыру жолымен тексереді. Топ және сыртқы бағалаушылар әр актив пен міндеттеменің әділ құнының өзгерісін өзгерістің негізділігін айқындау мақсатында тиісті сыртқы көздермен салыстырады.

Әділ құн туралы ақпаратты ашу мақсатында Топ активтер мен міндеттемелерді олардың сипаты, оларға тән сипаттама мен тәуекелдер, сондай-ақ жоғарыда көрсетілген әділ құн көздері сатысының қолданылатын деңгейі негізінде жіктейді.

Негізгі құралдардың әділ құнын талдау және оны анықтау әдістері туралы қосымша ақпарат 5-ескертпеде келтірілген.

4.5 АЙНАЛЫМНАН ТЫС АКТИВТЕР, САТУҒА АРНАЛҒАН ДЕП ЖІКТЕЛГЕН АКТИВТЕР ЖӘНЕ ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ

Топ айналымнан тыс активтерді және шығатын топтарды, егер олардың теңгерімдік құны негізінен оларды ұзақ пайдалану нәтижесінде емес, оларды сату арқылы өтелуге жатса, сату үшін жіктейді. Айналымнан тыс активтер және шығу топтары , сатуға арналған деп жіктелген, мына екі мәннің – теңгерімдік құнның және сатуға арналған шығындарды шегергендегі әділ құнның кішісі бойынша бағаланады. Сатуға арналған шығындар қосымша шығындар болып табылады, тікелей активтердің шығарылуына жататын (немесе топтың шығарылуы), өзіне қаржы шығындарын және пайдаға салынатын салық бойынша шығыстарды қамтымайды.

Объектіні сату үшін ұсталатын ретінде жіктеу өлшемі, егер сату мүмкіндігі жоғары, ал актив немесе шығу тобы өзінің ағымдағы күйінде жедел сатылуы мүмкін болған жағдайда сақталған болып есептеледі. Сатуды жүзеге асыру үшін қажетті іс-әрекеттер сатуға байланысты елеулі өзгерістердің, сондай-ақ сатуды болдырмаудың шағын мүмкіндігін көрсетуі тиіс. Басшылық активтерді сату жоспарын іске асыру үшін жауапкершілікті өз мойнына алу керек және сатудың жіктелу күнінен бастап бір жыл ішінде аяқталатындығына ниеті болуы керек.

Сатуға арналған ретінде жіктелгеннен кейін негізгі құралдар мен материалдық емес активтер амортизациялауға жатпайды.

Сатуға арналған ретінде жіктелген активтер мен міндеттемелер қаржы жағдайы туралы есепте айналымды / қысқа мерзімді баптар ретінде жеке ұсынылады.

Шығатын топ тоқтатылған қызмет ретінде мына жағдайда жіктеу өлшемдерін қанағаттандырады, егер шығып қалған ұйымның құрамдасы болса не сатуға арналған ретінде жіктелсе және:

- қызметтің жеке негізгі бағыты немесе қызмет жүзеге асырылған ірі географиялық өңірді білдірсе;
- қызметтің жеке негізгі бағытын немесе қызмет жүзеге асырылған ірі географиялық өңірді шығаруды жүзеге асыру жөніндегі бірыңғай үйлестірілген жоспарға енгізілген; не
- тек қана қайта сату үшін сатып алынған еншілес ұйым болса.

Тоқтатылған қызмет жалғастырылатын қызмет нәтижелерінен шығарылады және шоғырландырылған жиынтық кіріс туралы есепте тоқтатылған қызметтен салық салудан кейінгі пайда немесе залал ретінде жеке бап болып көрсетіледі.

Қосымша ақпаратты ашу 17-ескертпеде ұсынылған. Шоғырландырылған қаржылық есептілікке қатысты барлық өзге ескертпелер өзіне ағымдағы қызметке жататын соммасын қамтиды, егер басқасы көрсетілмесе.

4.6 НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР

Негізгі құралдар бастапқыда өзіндік құны бойынша есепке алынады. Кейінгі есепке алу жинақталған амортизацияны (жерден, технологиялық мұнайдан және аяқталмаған құрылыстан басқа) және қайта бағалау болған жағдайда, және танылған құнсызданудан болатын залалдарды шегергендегі әділ құны бойынша жүргізіледі.

Топ артық технологиялық мұнай анықтағанда, нәтижесінде алынған объект актив анықтамасын қанағаттандыратындылығын анықтайды, және егер солай болса, пайда болған активті негізгі құрал ретінде таниды. Бастапқы тану кезінде негізгі құрал нөлдік құн бойынша бағаланады және әрбір есепті күнге қайта бағаланады.

Топ өзінің негізгі құралдарын оларды ауыстырудың нарықтық құнына дейін қайта бағалау жүргізу үшін кезеңімен тәуелсіз сарапшыларды тартады. Негізгі құралдарды қайта бағалау есебін жүргізу саясатына сәйкес әр 3 жылда (әділ құнның өзгеруіне байланысты кезең бойында қайта бағаланатын технологиялық мұнайды қоспағанда) қайта бағаланған активтің әділ құны оның теңгерімдік құнынан елеулі айырмашылығы болмағанына сенімділікті қамтамасыз ету үшін жүзеге асырылады.

Қайта бағалаудан құнның өсуі өзге де жиынтық кіріс құрамында көрсетіледі және меншік капиталдың құрамына кіретін активтерді, оның осы активтің құнын қайта бағалау салдарынан болған және пайда немесе залал құрамында бұрын жасалған қайта бағалау салдарынан танылған мұндай активтерді қайта бағалаудан болған залалды қалпына келтіретін бөлікті қоспағанда, активтерді қайта бағалау резерві қорының артуына жатады. Қайта бағалаудан болатын залал оның бұрын активті қайта бағалау резерві қорының құрамында танылған осы актив бойынша оның қайта бағалауын тікелей кемітетін бөлігін қоспағанда пайда немесе залал құрамында танылады.

Активтің қайта бағаланған теңгерімдік құны негізінде есептелген амортизация мен активтің бастапқы құны негізінде есептелген амортизация арасындағы айырмашылық активтерді қайта бағалау резервінен жыл сайын бөлінбеген пайдаға ауыстырылады. Сонымен қатар қайта бағалау күніне жинақталған амортизация және құнсыздану активтің жалпы теңгерімдік құнын бір мезгілде азайта отырып алынып тасталады және одан кейін таза сома активтің қайта бағаланған құнына дейін жете бағаланады. Актив шығарылған кезде нақты шығарылатын активке жататын қайта бағалау резерві бөлінбейтін пайдаға көшіріледі.

Негізгі құралдардың құнына капиталдандыру белгісі орындалатын жабдықтар бөліктерін ауыстыру құны және ұзақ мерзімді құрылыс жобалары бойынша қарыз жөніндегі шығындар кіреді. Белгілі бір уақыт аралығында негізгі құралдардың маңызды құраушыларын ауыстыру қажет болған жағдайда, Топ осындай құраушыларды өздеріне сәйкес дербес пайдалы қолдану мерзімдері бар жеке активтер ретінде таниды. Солай сияқты басты техникалық тексеріс кезіндегі шығыстардың тану критерийлері болса, жабдықтарды ауыстыру ретінде негізгі құралдардың теңгерімдік құны бойынша танылады. Жөндеуге және техникалық қызмет көрсетуге арналған өзге барлық шығын пайда немесе залал құрамында танылады.

Актив пайдаланылғаннан кейін оны пайдаланудан шығару бойынша күтілетін шығындардың келтірілген бағасы келешек шығындарға резервті тану критерийлері орындалатын болса тиісті активтің бастапқы бағасына қосылады. Активтерді пайдаланудан шығару және жерлерді қайта өңдеу бойынша танылған резерв туралы толық ақпарат 5 және 25 ескертпелерде ашылған.

Амортизация желілік әдіспен активтерді пайдалы қолданудың бағалау мерзімі ішінде келесі түрде есептеледі:

	Жылдар
Ғимараттар мен құрылыс	5-50
Машиналар мен жабдық	3-30
Құбырлар мен өзге де көлік активтері	5-30
Өзге де	2-10

Топтың Есеп саясатына сәйкес технологиялық мұнай, аяқталмаған құрылыс және жер амортизацияланбайды.

Бұрын танылған негізгі құралдарды немесе олардың маңызды құрауыштарын тануды доғару олар шығарылған кезде немесе егер келешекте осы активті пайдаланудан немесе шығарудан экономикалық тиімділік алу күтілмеген жағдайда болады. Активті тануды доғару нәтижесінде туындайтын кіріс немесе шығыс (активтің шығуынан және теңгерімдік құнынан болатын таза түсімдер арасындағы айырмашылық ретінде есептелген) активті тану доғарылған есепті жыл үшін пайдаға және залалға кіргізіледі.

Таратылу құны, активтерді пайдалы қолдану мерзімі және негізгі құралдардың амортизациялау әдістері әрбір жылдық есепті кезеңнің аяғында талданады және қажетіне қарай келешекті негізде түзетіледі.

4. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (ЖАЛҒАСЫ)

4.7 МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР

Жеке сатып алынған материалдық емес активтер бастапқы танылған кезде бастапқы құны бойынша бағаланады. Бизнесті біріктіру кезінде сатып алынған материалдық емес активтердің бастапқы құны сатып алу күніндегі әділ құны болып табылады. Бастапқы танудан кейін материалдық емес активтер жинақталған амортизацияны және құнсызданудан болған жинақталған залалды шегергенде (олар болған ретте) бастапқы құны бойынша есептеледі. Топ ішінде жүргізілген материалдық емес активтер өнім әзірлеуге арналған капиталдандырылған шығындарды қоспағанда, капиталдандырылмайды және тиісінше шығыс туындаған есепті кезең үшін пайда мен залал құрамында көрсетіледі.

Материалдық емес активтердің пайдалы қолдану мерзімі шектеулі.

Пайдалы қолдану шектеулі мерзімі бар материалдық емес активтер осы мерзім ішінде амортизацияланады және егер осы материалдық емес активтің құнсыздану белгілері болса, құнсыздану мәніне бағаланады. Амортизация активтер қызметінің бағаланған пайдалы мерзімі үшін тік желілік әдіс негізінде есептеледі. Материалдық емес активтер негізінен жеті-он жыл ішінде амортизацияланады. Пайдалы қолдану мерзімі шектеулі материалдық емес актив үшін амортизацияны есептеу кезеңі мен әдісі кем дегенде әр есепті кезеңнің аяғында қайта қаралады. Активке кіргізілген келешек экономикалық тиімділікті пайдалы қолданудың болжалды мерзімінің немесе тұтынудың болжалды құрылымының өзгерісі тиісінше амортизация кезеңін немесе есептеу әдісін өзгертеді және есепке алу бағаларының өзгерісі ретінде ескеріледі.

Пайдалы қолдану мерзімі шектеулі материалдық емес активтің амортизациясына арналған шығындар шоғырландырылған жиынтық кіріс туралы есепте материалдық емес активтер қызметіне сәйкес шығыстар санатында танылады.

Материалдық емес активтерді танудың тоқтатылуынан болатын кіріс немесе шығыс активтің шығуынан болатын таза түсім және активтің теңгерімдік құны арасындағы айырмашылық ретінде өлшенеді және осы активті тану тоқтатылған кездегі шоғырландырылған жиынтық кіріс туралы есепте танылады.

4.8 ҚАРЖЫ ЕМЕС АКТИВТЕРДІҢ ҚҰНСЫЗДАНУЫ

Әрбір есепті кезеңге Топ активтің мүмкін болатын құнсыздану белгілері болуын айқындайды. Егер осындай белгілер орын алса немесе егер активті құнсыздануға жыл сайынғы тексеру талап етілсе, Топ активтің өтеу құнына бағалау жүргізеді. Активтің немесе ақша ағынын туындатушы бөлімше (бұдан әрі – «ААТБ») өтеу құны – мына шамалардың ең үлкені: сатуға арналған шығындарды шегергенде активтің (ААТБ) әділ құны және активті (ААТБ) пайдалану құндылығы.

Актив негізінен басқа активтер немесе активтер тобы тудыратын ағындарға тәуелсіз ақша қаражаты ағындарын тудырмайтын жағдайларды қоспағанда, өтеу құны жеке актив үшін айқындалады. Егер активтің немесе ААТБ ның теңгерімдік құны оның өтеу құнынан артып кетсе, актив құнсызданған деп саналады және өтеу құнына дейін есептен шығарылады. Пайдалану құндылығын бағалау кезінде келешек ақша ағындары активке тән ақшаның және тәуекелдің уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағасын көрсететін салық салғанға дейінгі дисконттау мөлшерлемесі бойынша дисконтталады.

Сатуға арналған шығындарды шегергенде әділ құнын анықтау кезінде жуық арадағы нарықтық мәмілелер ескеріледі (егер ондайлар орын алса). Олар болмаған ретте бағалаудың тиісті үлгісі қолданылады. Бұл есептер бағалау коэффициенттерімен, акциялардың нарығында еркін айналыстағы бағаларды белгілеумен немесе әділ құнның өзге де қол жетімді көрсеткіштерімен расталады.

Топ құнсыздану сомасын Топтың жеке активтер жатқызылатын әр ААТБ үшін жеке дайындалатын нақты жоспарлар және болжау есептерін ескере отырып айқындайды. Бұл жоспарлар мен болжау есептері әдетте бес жылға жасалады. Неғұрлым ұзақ кезеңдер үшін өсудің ұзақ мерзімді қарқыны есептеледі, ол бесінші жылдан кейінгі келешек болжауды ақша ағындарына қатысты қолданылады.

Жалғасып отырған қызметтің құнсыздануынан (қорлардың құнсыздануын қоса есептегенде) болатын залалдар қайта бағалау өзге де шоғырландырылған жиынтық кіріс құрамында танылған, гудвилді қоспағанда, бұрынғы қайта бағаланған негізгі құралдарды қоспағанда, құнсызданған актив қызметіне сәйкес шығыстар санаты құрамындағы шоғырландырылған жиынтық кіріс туралы есебінде танылады. Бұл жағдайда құнсызданудан болған залалдар да бұрын жүргізілген қайта бағалау сомасы шегінде өзге де жиынтық кіріс құрамында танылады.

Әрбір есепті күнге Топ бұрын активтің құнсыздануынан болған деп танылған залалдардың енді жоқ екендігінің немесе қысқарғандығының белгілері бар не жоқ екендігін анықтайды. Егер мұндай белгі бар болса, Топ активтің немесе ААТБ-ның өтелу құнын есептейді. Кейінгі құнсызданудан болған деп танылған залалдардан бері активтің өтеу құнын анықтау үшін қолданылған жорамалдар өзгерілген жағдайда ғана бұрын құнсызданудан болған деп танылған залалдар қалпына келтіріледі. Қалпына келтіру активтің теңгерімдік құны оның өтеу құнынан асып кетпеуімен, сондай-ақ амортизацияны шегеріп тастағанда теңгерімдік құнынан аспауымен шектелген, бұл актив егер алдыңғы жылдары құнсызданудан болған залал деп танылмаған жағдайда, теңгерімдік құны бойынша танылуы мүмкін.

Құнды бұлайша қалпына келтіру актив қайта бағаланған құны бойынша есептелген жағдайларды қоспағанда, пайдалар мен залалдарда танылады. Соңғы жағдайда, құнды қалпына келтіру құнның қайта бағалаудан болған өсуі ретінде ескеріледі.

4.9 ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ

Бастапқы тану және бағалау

Қаржылық активтер бастапқы тану кезінен кейін амортизацияланған құн бойынша, өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша және пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатындар ретінде жіктеледі.

Бастапқы тану кезінде қаржылық активтерді жіктеу қаржылық актив бойынша ақша ағыны шартымен көзделген сипаттамаға және осы активтерді басқару үшін Топ қолданатын бизнес-үлгіге байланысты болады. Қаржыландырудың елеулі компонентін қамтымайтын немесе Топ практикалық сипаттағы ықшамдауды қолданған сауда дебиторлық берешекті қоспағанда, Топ бастапқыда қаржылық активтерді пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланбайтын қаржылық активтер жағдайында мәміле бойынша шығындар сомасына ұлғайтылған әділ құн бойынша бағалайды. Қаржыландырудың елеулі компонентін қамтымайтын немесе Топ практикалық сипаттағы ықшамдауды қолданған сауда дебиторлық берешек «Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім» ҚЕХС (IFRS) 15 сәйкес айқындалған мәміле бағасы бойынша бағаланады.

Қаржылық активтерді амортизацияланған құн бойынша немесе өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша жіктеу және бағалау үшін бұл активтің шарттық талаптары қарыздың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне «қарыздың негізгі сомасы және проценттер есебіне ерекше төлемдер» болып табылатын ақша ағынын алуды қарастыруы қажет. Мұндай бағалау SPPI-тест деп аталады және әр құрал деңгейінде жүзеге асырылады.

Топ қаржылық активтерді басқару үшін қолданатын бизнес-модель ақша ағындарын өндіру мақсатында Топ өзінің қаржылық активтерін басқаратын тәсілді сипаттайды. Бизнес-модель ақша ағыны шартпен көзделген ақша ағынын алу, қаржылық активтерді сату немесе екеуінің де салдары бола алатындығын айқындайды.

Заңнамамен немесе белгілі бір нарықта қабылданған қағидалармен («стандарттық жағдайлардағы» сауда) белгіленетін мерзімде активтерді жеткізуді талап ететін қаржылық активтерді сатып алу немесе сату бойынша барлық мәмілелер мәміле жасалған күнге, яғни Топ активті сатып алу немесе сату міндеттемесін өзіне алған күнге танылады.

Топтың қаржылық активтері ақша қаражаттарын, банк салымдарын, сауда және өзге де дебиторлық берешекті және облигацияларға инвестицияны қамтиды.

Кейінгі бағалау

Кейінгі бағалау мақсатында қаржылық активтер төрт санатқа жіктеледі:

- амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржылық активтер (борышқорлық құралдар);
- жинақталған пайда мен залалды кейінгі қайта жіктеумен өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық активтер (борышқорлық құралдар);
- тану тоқтатылған кезде жинақталған пайда мен залалды кейінгі қайта жіктеусіз өзге жиынтық кіріс арқылы ұйымның қалауымен әділ құн бойынша бағаланатындар ретінде жіктелген қаржылық активтер (үлестік құралдар);
- пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық активтер.

Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржылық активтер (борышқорлық құралдар)

Бұл санат Топ үшін ең орындысы болып табылады. Топ мынандай екі шарт орындалғанда қаржылық активтерді амортизацияланған құн бойынша бағалайды:

- қаржылық активтер шартпен қарастырылған ақша ағынын алу мақсатында ұстап қалу болып табылатын бизнес-модель аясында ұсталынатын; және
- қаржылық активтің шарттық талаптары бойынша борыштың негізгі сомасын және осы борыштың негізгі соманың өтелмеген бөлігіне пайыздар есебіне ерекше төлемдер болып табылатын ақша ағындарын көрсетілген күнде алуды көздегенде.

4. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (ЖАЛҒАСЫ)

Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржылық активтер кейін тиімді проценттік мөлшерлеме әдісін пайдаланумен бағаланады және оларға құнсыздануға қатысты талаптар қолданылады. Пайда немесе залал активті, оның модификациясын тану тоқтатылған немесе құнсызданған жағдайда пайда немесе залал құрамында танылады.

Топ амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржылық активтер санатына сауда және өзге де дебиторлық берешекті және кредит мекемелеріндегі құралдарды (банк салымдары, ақша қаражаттары және олардың баламалары) жатқызады.

Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық активтер

Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық активтер санаты саудаға арналған қаржылық активтерді, Топтың қалауы бойынша бастапқы тануда пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша немесе міндетті түрде әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық активтерді қамтиды.

Қаржылық активтер жақын болашақта сату мақсатында сатып алынған болса, онда олар саудаға арналғандар ретінде жіктеледі. Туынды құралдар, жеке кіріктірме туынды құралдарды қоса алғанда, олар Топтың қалауы бойынша тиімді хеджирлеу құралдары ретінде айқындалған жағдайларды қоспағанда, саудаға арналғандар ретінде жіктеледі. Ақша ағындары қарыздың негізгі сомасы және проценттер есебіне ерекше төлемдер болып табылмайтын қаржылық активтер пайдаланылған бизнес-үлгіге қарамастан пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша жіктеледі және бағаланады.

Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық активтер әділ құн бойынша қаржылық жағдай туралы есепте ескеріледі, ал олардың әділ құнын таза өзгерту пайда немесе залал туралы есепте танылады.

Топ бұл санатқа «DSFK арнайы қаржы компаниясы» ЖШС-ның облигацияларын жатқызады. ҚЕХС (IAS) 39 сәйкес Топтың бұл қаржылық активтері өтеуге дейін ұсталынатын инвестициялар ретінде жіктелді.

Жинақталған пайда мен залалды кейінгі қайта жіктеумен өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық активтер (борышқорлық құралдар)

Топ келесі екі шарт орындалғанда борышқорлық құралдарды өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағалайды:

- мақсаты шартпен қарастырылған ақша ағынын алу да қаржылық активтерді сату да болып табылатын бизнес-модель аясында қаржылық актив ұстап қалынғанда; және
- қаржылық активтің шарттық талаптары бойынша борыштың негізгі сомасын және осы борыштың негізгі соманың өтелмеген бөлігіне пайыздар есебіне ерекше төлемдер болып табылатын ақша ағындарын көрсетілген күнде алуды көздегенде.

Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борышқорлық құралдар жағдайында проценттік кіріс, валюталық бағамдарды қайта бағалау және құнсызданудан залалдар немесе осындай залалдарды қайта қалпына келтіру пайда немесе залал туралы есепте танылады және амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржылық активтер жағдайындағыдай есептеледі. Әділ құның қалған өзгерістері өзге жиынтық кіріс құрамында танылады. Тану тоқтатылған жағдайда өзге жиынтық кіріс құрамында танылған әділ құн өзгерісінің жинақталған сомасы пайда немесе залал құрамында қайта жіктеледі.

Топта бұл санаттағы қаржылық активтер жоқ.

Тану тоқтатылған кезде жинақталған пайда мен залалды кейінгі қайта жіктеусіз өзге жиынтық кіріс арқылы ұйымның қалауымен әділ құн бойынша бағаланатындар ретінде жіктелген қаржылық активтер (үлестік құралдар)

Бастапқы тану кезінде Топ өз қалауы бойынша, кейін одан бас тарту құқығысыз, егер инвестицияларды үлестік құралдар «Қаржы активтері: ұсыну» ҚЕХС (IAS) 32 сай меншік капиталдың мәніне сәйкес келсе және сатуға арналмаса оларды өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын ретінде жіктеу туралы шешім қабылдауы мүмкін. Осындай жіктеу туралы шешім әр құрал бойынша бөлек қабылданады.

Осындай қаржы активтері бойынша пайда мен залалдар ешқашан пайда немесе залал құрамына қайта жіктелмейді. Егер дивидендтерді алу құқығы белгілі болса, Топ осындай түсуден қаржы активі құнының бөлігін өтеп беру ретінде алатын пайданы

қоспаған жағдайда дивидендтер пайда немесе залал туралы есепте өзге кіріс ретінде құпталады. Бұл жағдайда мұндай пайдалар өзге жиынтық кірістің құрамында көрсетіледі. Топтың қалауы бойынша өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын ретінде жіктелген үлестік құралдар, құнсыздану мәніне бағаланбайды.

Топта бұл санаттағы қаржылық активтер жоқ.

Тануды тоқтату

Қаржы активінің (немесе қолданылу ретіне қарай – қаржы активінің бөлігі немесе осындай қаржы активтері тобының бөлігі) тануы доғарылады (яғни Топтың қаржылық жағдайы туралы шоғырландырылған есебінен шығарылады), егер:

- активтен ақша ағынын алу құқығының қолданылу мерзімі аяқталса;
- Топ активтен ақша ағынын алуға өзінің құқығын берсе не алынатын ақша ағынын толық көлемде және «транзиттік» келісім бойынша айтарлықтай кідіртусіз үшінші тарапқа төлеуге өзіне міндеттеме алса; және не (а) Топ активтен болатын барлық тәуекел мен табысты берсе, не (б) Топ активтен болатын барлық тәуекелдер мен табысты бермесе және өзінде сақтамаса, бірақ осы активке бақылауды берсе.

Егер Топ активтен ақша ағынын алуға өзінің барлық құқығын берсе не транзиттік келісім жасаса, ол меншік құқығына байланысты тәуекелдер мен табысты сақтап қала алған-алмағанын және, егер сақтап қала алған болса, онда қандай көлемде екендігін бағалайды. Егер Топ активтен болатын барлық тәуекелдер мен табысты бермесе және өзінде сақтамаса, сондай-ақ активке бақылауды бермесе, берілген актив Топ берілген активке өзінің қатысуын жалғастыруы дәрежесінде әрі қарай танылады.

Бұл жағдайда Топ сонымен қатар тиісті міндеттемені таниды. Берілген актив пен тиісті міндеттеме Топ сақтаған құқық пен міндеттемені көрсететін негізде бағаланады. Берілген активке кепілдік нысанындағы жалғасқан қатысу активтің бастапқы теңгерімдік құны немесе Топтан талап етілуі мүмкін төлемнің ең жоғары сомасы өлшемдердің ең кішісі бойынша танылады.

4.10 ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІНІҢ ҚҰНСЫЗДАНУЫ

Сондай-ақ қаржы активтерінің құнсыздануы туралы толық ақпаратты ашу мына ескертпелерде берілген:

- маңызды есепке алу пайымы, бағалау мәндері жорамалдар (5-ескертпе);
- сауда дебиторлық берешек (11-ескертпе);
- банк салымдары (15-ескертпе);
- ақша қаражаттары және олардың баламалары (16-ескертпе).

Топ пайда немесе шығын арқылы әділ құнмен бағаланбаған барлық қарыздар мен басқа да борыштық қаржылық активтер бойынша күтілетін несиелік шығындардың (КНШ) бағалау резервін көрсетеді. КНШ келісімшарт бойынша ұйымға тиесілі күтілетін ақша ағыны мен Топпен алынатын барлық ақша ағындарының арасындағы айырма ретінде есептеледі. КНШ кредиттік рейтингісімен ұқсас құрал үшін бастапқы тиімді проценттік мөлшерлемеге тең келетін мөлшерлеме бойынша дисконтталады.

КНШ екі кезеңде танылады. Бастапқы тану кезінен несиелік тәуекелі едәуір ұлғаймаған қаржы құралдары үшін келесі 12 ай ішінде (12 айлық КНШ) дефолт салдарынан пайда болуы күтілетін несиелік шығындарға қатысты шығындар үшін бағалық резерв жасалады. Бастапқы тану кезінен несиелік тәуекелі едәуір ұлғайған қаржы құралдары үшін дефолттың басталу мерзіміне қарамастан осы қаржы құралының қалған қолдану мерзімінің ішінде күтілетін несиелік шығындарға қатысты (барлық мерзімге КНШ) залалдар үшін бағалық резерв жасалады.

Топ шарт бойынша сауда дебиторлық берешектер мен активтерге қатысты КНШ-ты есептеген кезде жеңіл тәсіл қолданады. Яғни, Топ несиелік тәуекелдің өзгеруін бақыламайды, оның орнына барлық мерзімге КНШ-ға тең сомада шығындар үшін әр есептік күнге бағалау резервін мойындайды. Топ несиелік шығындардың пайда болуындағы бұрыңғы тәжірибені ескеріп дайындалған, қарыз алушы үшін өзгеше факторларды және жалпы экономикалық жағдайларды ескере отыра түзетілген бағалау резервінің үлгісін қолданды.

Кредиттік мекемелердегі қаражаттарға (ақша қаражаттары және олардың баламалары, банк салымдары) қатысты Компания 12 айлық кезең ішінде КНШ есептеді. 12 айлық КНШ – есеп беру күнінен кейінгі 12 ай ішінде мүмкін болатын қаржы құралы бойынша дефолттарға байланысты туындайтын КНШ білдіретін бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындардың бір бөлігі болып табылады. Алайда, бастапқы танудан кейін қаржы құралының несиелік тәуекелінің едәуір ұлғаюы жағдайында, бағаланған шығыс резерві барлық мерзім ішінде КНШ-қа тең сомада бағаланады.

4. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (ЖАЛҒАСЫ)

Топ, келісімшарт бойынша төлемдер 30 күннен астам уақытқа созылған жағдайда, несиелік тәуекелдің елеулі ұлғаюы орын алған деп есептейді. Келісімшарт бойынша төлемдер 90 күнге дейін мерзімі өткен жағдайда, қаржы активі бойынша дефолт бар деп есептеледі. Сонымен қатар, белгілі бір жағдайларда, Топ, егер ішкі немесе сыртқы ақпарат, Топтың қарызды көтеру тетіктерін ескерместен Топ келісімшартта көзделген қалған төлемдердің толық көлемін алуы екіталай деп болжайтын болса, қаржы активі үшін дефолт болды деп қорытынды жасауға болады.

4.11 ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Бастапқы тану және бағалау

Қаржылық міндеттемелер пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын, несиелер және қарыз, кредиторлық берешек немесе тиімді хеджирлеу кезінде хеджирлеу құралы ретінде айқындалған туынды құралдар бастапқы тану кезінде қаржылық міндеттемелер ретінде жіктеледі.

Барлық қаржылық міндеттемелер бастапқыда олармен мәміле бойынша тікелей байланысты шығындар шегеріліп (қарыздар, несиелер және кредиторлық берешек жағдайында) әділ құны бойынша танылады.

Топтың қаржылық міндеттемелері сауда және өзге де кредиторлық берешекті қамтиды.

Кейінгі бағалау

Қаржылық міндеттемелерді кейінгі бағалауы олардың жіктелуіне байланысты:

Сауда және өзге де кредиторлық берешектер

Бастапқы танудан кейін сауда және өзге де кредиторлық берешектер тиімді пайыздық мөлшерлеме қолданыла отырып, амортизацияланған құны бойынша бағаланады. Мұндай қаржылық міндеттемелер бойынша кірістер мен шығыстар оларды тану доғарылғаннан кейін, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеме қолданыла отырып амортизация есептелуіне қарай танылады.

Тануды доғару

Егер міндеттеме өтелген, жойылған немесе оның қолданылу мерзімі біткен болса, қаржылық міндеттеменің тануы доғарылады.

Егер бар қаржылық міндеттеме елеулі айырмашылығы бар шарттарда сол кредитордың алдында басқа міндеттемемен ауыстырылатын болса немесе егер бар міндеттеменің шарттары елеулі өзгерсе, мұндай ауыстыру немесе өзгерту бастапқы міндеттемені тануды доғару және жаңа міндеттемені тану ретінде ескеріледі, ал олардың теңгерімдік құнындағы айырма жиынтық кіріс туралы есепте кіріс немесе шығыс ретінде ескеріледі.

4.12 ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫН ӨЗАРА ЕСЕПКЕ АЛУ

Қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелер өзара есепке алуға, ал қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте берілген таза сома ұсынуға болады егер қазіргі кезде заңды қорғаумен қамтамасыз етілген танылған сомаларды өзара есепке алуға құқық болған кезде, сондай-ақ таза негізде есеп айырысуға не активтерді өткізіп, сонымен бір мезгілде міндеттемелерді өтеуге ниет болғанда жүзеге асырылады.

4.13 ҚОРЛАР

Қорлар екі өлшемнің ең азы бойынша бағаланады: бастапқы сатып алу құны және өткізудің таза құны.

Қорлардың бастапқы құны қорларды орнына жеткізумен және оларды ағымдағы күйге келтірумен байланысты күнделікті қызмет барысында шеккен барлық шығынды өзіне қамтиды.

Сатудың таза мүмкін құны өндірісті аяқтауға арналған есепті шығыстар мен өткізуге кеткен есепті шығындарын шегеріп тастап, кәдімгі күнделікті қызмет барысында сатудың есепті бағасы ретінде анықталады.

Қорлардың өзіндік құны ФИФО әдісін пайдалану арқылы айқындалады.

4.14 АҚША ҚАРАЖАТТАРЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

Қаржы жағдайы туралы шоғырландырылған есепте ақша қаражаттары және олардың баламалары кассадағы қолма-қол ақшаны, банктардағы ақша қаражаттарын, қысқа мерзімді банк салымдары, өтеудің бастапқы мерзімі үш айдан аспайтын басқа да қысқа мерзімді жоғары өтімді инвестицияларды қамтиды.

Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы шоғырландырылған есептің мақсаттары үшін ақша қаражаттары және олардың баламалары өтелмеген банкілік овердрафтарды шегеріп тастағанда, жоғарыдағы анықтамаға сай ақша қаражаттарынан және қысқа мерзімді банк салымдарынан тұрады.

4.15 РЕЗЕРВТЕР

Егер Топтың өткен оқиға нәтижесінде пайда болған ағымдық міндеттемесі болса (заңды немесе тәжірибеден шыққан); осы міндеттемені өтеу үшін қажет болатын экономикалық пайдадан айрылу ықтимал болса және осындай міндеттеме сомасының сенімді бағасын алу мүмкін болса, резервтер танылады. Егер Топ резервтің бір бөлігінің немесе барлығының өтемін алуды болжаса, мысалы, сақтандыру шарты бойынша, өтеу дербес актив ретінде танылады, бірақ тек өтеуді алу күмән туғызбайтын жағдайда. Резервке жататын шығыстар өтеуді шегеріп тастап, пайдалар мен залалдарда көрсетіледі.

Топ активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша болашақ шығындарға қатысты резервті таниды. Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу шығындары бойынша резервтер есепті ақша ағынын пайдалануды есеп алған міндеттемелерді реттеуге жұмсалатын күтілетін шығындардың дисконтталған бағасы бойынша ескеріледі және тиісті актив бағасының бөлігі ретінде танылады. Ақша ағындары активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелерге тән тәуекелдерді көрсететін салық салуға дейінгі ағымдағы мөлшерлеме бойынша дисконтталады. Дисконттау әсері пайда болуына қарай шығындар шотына қарайды және шоғырландырылған жиынтық кіріс туралы есепте қаржы шығындары ретінде танылады.

Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша болашақ шығындар жыл сайын қайта қаралып отырады және қажеттілігіне қарай түзетіледі. Күтілетін болашақ шығындардағы немесе дисконттаудың қолданылатын мөлшерлемесіндегі өзгерістер актив бағасына қосылады немесе алынады (5, 25 ескертпелер).

4.16 ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ СЫЙАҚЫЛАР

Топ өз қызметкерлеріне Топ пен өз қызметкерлері арасындағы Ұжымдық шарттарға және Жұмыс істемейтін зейнеткерлер және мүгедектерді әлеуметтік қолдау қағидаларына сәйкес зейнеткерлікке шыққанға дейін де және кейін де ұзақ мерзімді сыйақы төлейді. Ұжымдық шарттар, аталған қағидалар, зейнеткерлікке шыққанда біржолғы жәрдемақы төлеуді, еңбекке жарамсыздық, мерейтой және қаза болу жағдайында қызметкерлерге материалдық көмек көрсетуді көздейді. Жәрдемақы алу құқығы әдетте қызметкердің зейнеткерлікке шыққанға дейін жұмысты жалғастыру қажеттігімен байланыстырылады.

Біржолғы жәрдемақыларды төлеу бойынша күтіліп отырған шығыстарды есептеу еңбек қызметі аяқталуы бойынша белгіленген төлемдері бар зейнетақылық жоспарларды есептеу кезінде қолданылатын әдіс бойынша қызметкердің еңбек қызметі ішінде жүзеге асырылады. Белгіленген төлемдері бар жоспар бойынша сыйақылар ұсыну құны «болжанатын шартты бірлік» әдісін пайдалана отырып айқындалады.

Актуарлық пайда мен залал актуарлық болжамдардағы өзгерістердің әсерін де, актуарлық болжамдар мен нақты деректер арасындағы айырмашылықтарға байланысты өткен тәжірибенің әсерін де қамтиды. Басқа өзгерістер ағымдағы қызметтер құнын, бұрынғы қызметтер құнын және кадрлар қысқаруын немесе жасалған есеп айырысуларды қоса алғанда ағымдағы кезеңде танылады.

Зейнетақылық міндеттемелерді есепке алғанда қолданылған аса елеулі болжамдар – бұл дисконт мөлшерлемесі мен өлім-жітімді болжау. Дисконт мөлшерлемесі болашақ міндеттемелердің таза келтірілген құнын анықтау үшін қолданылады және әр жылы осындай міндеттемелер бойынша шегерім амортизациясы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте пайыздық шығыстар ретінде көрсетіледі. Өлім-жітімді болжау сыйақы төлеудің болашақ ағынын болжамдау үшін қолданылады, ол сонан соң міндеттемелердің таза келтірілген құнын алу үшін дисконтталады.

Актуарлық пайдалар мен залалдарды қамтитын қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелерді қайта бағалау нәтижелерін Топ былай көрсетеді:

- еңбек қызметі аяқталғаннан кейінгі сыйақылар бойынша өзге де жинақталған кіріс арқылы. Одан кейінгі кезеңдерде қайта бағалау нәтижелері пайдалар мен залалалдар құрамында қайта жіктеуге жатпайды;
- пайда мен залалдар арқылы өзге ұзақ мерзімді сыйақылар.

Таза пайыздар белгіленген төлемдері бар жоспар бойынша таза-міндеттемелерге қатысты дисконттау ставкасын пайдалана отырып айқындалады. Компания жиынтық кіріс туралы есепте (функция бойынша жіктеле отырып) «Сатудың өзіндік құны», «Жалпы және әкімшілік шығыстар» және «Қаржылық шығыстар» бөлігі ретінде белгіленген төлемдері бар жоспар бойынша таза міндеттемелердегі өзгерістерді таниды:

- қызмет құны, ол өзіне ағымдағы қызмет құнын, өткен кезеңнің қызмет құнын қамтиды;
- таза пайыздық шығындар немесе кірістер.

4. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (ЖАЛҒАСЫ)

Қызметкерлерге берілетін сыйақылар, бір жолғы жәрдемақылардан басқа, басқа ұзақ мерзімді сыйақылар ретінде қарастырылады. Осы сыйақылар бойынша есептелген шығыстар белгіленген зейнетақы жоспарларын есептеу кезінде қолданылатын әдіснаманы пайдалана отырып, қызметкердің еңбек қызметі барысында есептеледі. Мұндай міндеттемелер жыл сайын тәуелсіз білікті актуарийлер тарапынан бағаланады.

4.17 ТҮСІМДІ ЖӘНЕ БАСҚА ДА КІРІСТЕРДІ ТАНУ

Сатып алушылармен жасалған келісімшарттардан түсетін түсім тауарлар немесе қызметтерді бақылау сатып алушыға берілсе және Топ осындай тауарлар немесе қызметтерге айырбас құқығын алуды көздейтін өтемді көрсететін сомада бағаланады.

Топ пайда алуды көздейтін өзі жасаған шарттарды өзі принципал ма әлде агент пе дегенді анықтау мақсатында белгілі бір өлшемдерге сәйкес талдайды. Топ өз қызметтеріне комиссияны табыс ретінде танитын, Топ агент ретінде қатысатын көліктік экспедициялау шарттарын қоспағанда барлық осындай шарт бойынша (шарт бойынша өзіне міндеттеме алатын негізгі тарап болғандықтан тауарлар мен қызметтерді сатып алушыға тапсырғанға дейін бақылайды) принципал ретінде әрекет етеді деген қорытындыға келді.

Шоғырландырылған қаржы есептілігінде Топ жалпы түсімді төмендегі түрлер бойынша таниды:

Тасымалдау бойынша қызметтер көрсету

Тасымалдау және ауыстырып құю қызметтерінен алынған кіріс есепті кезеңде тасымалданған мұнай мен судың нақты көлемі негізінде қызметтер көрсету кезінде белгілі бір уақыт мерзімінде танылады.

Құбырларды пайдалану және техникалық қызмет көрсету бойынша қызметтер көрсету

Құбырларды пайдалану және техникалық қызмет көрсету бойынша қызметтерден түсетін түсімдер кезең ішінде іске асу арқылы танылады, өйткені сатып алушы Топтың шарттық міндеттемелерін орындау барысында бір мезгілде тиімділікті алады және тұтынады.

Басқа да қызметтерді көрсету

Басқа да қызметтерді көрсетуден алынған кірістер оларды көрсету кезінде танылады.

Пайыздық кіріс

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын барлық қаржы құралы және пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын, сондай-ақ өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын пайыздық кіріс немесе шығыс тиімді пайыздық ставка әдісін пайдалана отырып танылады.

Тиімді пайыздық мөлшерлеме – бұл қаржы құралының болжалды пайдалану мерзімі бойына немесе егер бұл орынды болса қаржы активінің немесе міндеттемесінің таза теңгерімдік құнына дейінгі ұзақтығы кемдеу кезеңіне күтілетін келешек төлемдерді немесе ақша қаражатының түсімін дәл дисконттайтын мөлшерлеме. Пайыздық кіріс шоғырландырылған жиынтық кіріс туралы есепте қаржыландырудан алынған табыс ретінде көрсетіледі.

Дивидендтер

Дивидендтерден алынған кіріс Топтың төлемді алуға құқығы белгіленгенде танылады (дивидендтер бекітілген күнге).

Жеткізілмеген мұнай көлемі үшін төлемнен алынатын кіріс

Жеткізілмеген мұнай көлемі үшін төлемнен алынатын кіріс «айда немесе төле» шартында мұнай тасымалдау қызметтерін көрсетуге арналған шарттарға сәйкес танылады.

4.18 САЛЫҚТАР

Ағымдағы табыс салығы

Ағымдағы табыс салығы бойынша активтер және міндеттемелер салық органдарынан өтелуге немесе салық органдарына төлеуге болжанып отырған сома бойынша бағаланады.

Осы соманы есептеу үшін қолданылатын салық мөлшерлемелері және салық заңнамасы бұл есепті күнге Топ өзінің қызметін жүзеге асыратын және салық салынатын табыс алатын елдерде қабылданған немесе іс жүзінде қабылданған мөлшерлемелер мен заңнама.

Тікелей меншік капиталда танылған баптарға жататын ағымдағы табыс салығы жиынтық кіріс пен залалда емес, меншік капитал құрамында танылады. Топ басшылығы салық декларацияларында көрсетілген көрсеткіштерді бағалауды мезгіл-мезгіл жүзеге асырады, тиісті салық заңнамасы оларға қатысты әртүрлі түсінілуі мүмкін, сөйтіп қажет болуына қарай резервтер жасалады.

Мерзімі ұзартылған салық

Мерзімі ұзартылған салық есепті күнге активтердің салық базасы мен міндеттемелер және олардың қаржылық есептілігі үшін теңгерімдік құны арасындағы уақыт айырмасын анықтау арқылы міндеттемелер әдісімен есепті күнге есептеледі.

Мерзімі ұзартылған салық салық міндеттемелері барлық салық салынатын уақыт айырмалары бойынша мына жағдайларды қоспағанда танылады:

- мерзімі ұзартылған салық міндеттемесі гудвилді, активті немесе міндеттемелерді бастапқы тану нәтижесінде, бизнесті біріктіру емес мәмілелер барысында пайда болады және операцияларды жасау кезінде бухгалтерлік пайдаға да, салық салынатын пайдаға немесе залалдарға әсер етпейді;
- еншілес компанияларға, қауымдасқан компанияларға, сондай-ақ бірлескен қызметке үлестермен қатысуға инвестициялармен байланысты салық салынатын уақыт айырмашылықтарына қатысты егер уақыт айырмасының уақыттың азайып бөлінуін бақылау мүмкін болса және уақыт айырмасы таяу болашақта азаймайтындығына елеулі мүмкіндік бар болса.

Мерзімі ұзартылған салық активтері барлық шегерілетін уақыт айырмалары, пайдаланылмаған салық жеңілдіктері және пайдаланылмаған салық залалдары бойынша салық салынатын пайда бар дәрежеде танылады, оған қарсы шегерілетін уақыт айырмалары, пайдаланылмаған салық жеңілдіктері және пайдаланылмаған салық залалдары мына жағдайларды қоспағанда есептелуі мүмкін:

- шегерілетін уақыт айырмасына жататын мерзімі ұзартылған салық активі бизнесті біріктіру салдарынан тумаған болса және ол операцияны жасау кезінде бухгалтерлік пайдаға да, салық салынатын пайдаға немесе залалдарға да әсер етпейтін активті немесе міндеттемелерді бастапқы тану нәтижесінде туындаса;
- еншілес компанияларға, қауымдасқан компанияларға, сондай-ақ бірлескен қызметке үлестермен қатысуға инвестициялармен байланысты шегерілетін уақыт айырмаларына қатысты салық активтері таяу болашақта уақыт айырмашылықтары пайдаланылуы және салық салынатын пайда болуы мүмкін екендігі елеулі бар дәреже ғана танылады, уақыт айырмашылықтары оған қарсы пайдаланылуы мүмкін.

Мерзімі ұзартылған салық активтерінің теңгерімдік құны әрбір есепті күнге қайта қаралады және мерзімі ұзартылған салық активтерінің барлығы немесе бір бөлігі жеткілікті салық салынатын

пайда деңгейінде кемітіледі. Танылмаған мерзімі ұзартылған салық активтері әрбір есепті күнге қайта қаралады және келешек салық салынатын пайда ұзартылған салық активтерін пайдалануға мүмкіндік беруі елеулі мүмкіндігі пайда болатын дәрежеде танылады.

Мерзімі ұзартылған салық активтері және міндеттемелер есепті күнге жағдай бойынша қабылданған немесе іс жүзінде қабылданған активтер өткізілген, ал міндеттеме өтелген есепті жылы қолданылуы мүмкін салық мөлшерлемелері (және салық заңнамасы) бойынша бағаланады

Пайда немесе залал құрамында танылмаған баптарға жататын мерзімі ұзартылған салық та пайда немесе залал құрамында танылмайды. Мерзімі ұзартылған салықтар баптары олардың негізінде жатқан операцияларға сәйкес басқа жиынтық кіріс құрамында немесе тікелей меншік капитал құрамында танылады.

Мерзімі ұзартылған салық активтері және мерзімі ұзартылған салық міндеттемелері егер ағымдағы салық активтері мен міндеттемелерін есепке алудың заңдық бекітілген құқығы бар болса және мерзімі ұзартылған салықтар сол бір салық салынатын компанияға және салық органына жататын болса, бір-біріне қарама-қарсы есепке алынады.

Бизнесті біріктіру аясында сатып алынған, бірақ осы күнге жеке тану үшін өлшемді қанағаттандыра алмайтын салық пайдалары фактілер мен жағдаяттардың өзгерістері туралы жаңа ақпарат пайда болған жағдайда, кейін танылады. Түзету егер ол бизнесті сатып алудың бастапқы есебі аяқталғанға дейін жүзеге асырылған болса, гудвилдің азаюы (егер шамасы гудвил мөлшерінен аспаса) ретінде көрінеді, өзге жағдайларда ол пайда немесе залал құрамында танылады.

Қосылған құн салығы (ҚҚС)

Тауарларды тиеу немесе қызметтер көрсету кезінде сату бойынша ҚҚС Топ компаниялары тіркелген мемлекеттер бюджетіне төлеуге жатады. Сатып алу бойынша ҚҚС жеткізушіден салық шот-фактурасын алған кезде сату бойынша ҚҚС-пен бірге есептеуге жатады.

Түсім, шығыстар мен активтер активтерді немесе қызметтерді сатып алу бойынша пайда болған ҚҚС-ты салық органдары өтемейтін жағдайларды қоспағанда, ҚҚС сомасы шегеріліп, танылады; бұл жағдайда ҚҚС тиісінше активті сатып алу шығыстарының бір бөлігі немесе шығыстар бабының бір бөлігі ретінде танылады.

4. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (ЖАЛҒАСЫ)

Салық заңнамасы ҚҚС бойынша бюджетпен таза негізде есеп айырысу жүргізуге рұқсат етеді. Тиісінше есепті күнге есеп айырысу жүргізілмеген сату және сатып алу бойынша ҚҚС қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есептілікте таза негізде көрсетіледі.

Салық заңнамасының және Топ қызметінің ерекшелігіне қарай өтеуге жататын ҚҚС-тың белгілі бір бөлігі кейінгі жылдарға ауыстырылуы мүмкін. ҚҚС-тың мұндай бөлігі ұзақ мерзімді актив ретінде жіктеледі, құнсыздану мәніне бағаланады және бар ААТБ-ға бөлінген жеке актив ретінде қаралады.

Дебиторлық және кредиторлық берешек ҚҚС сомасы есебімен көрсетіледі.

Салық органы өтейтін немесе оған төленетін ҚҚС-тың таза сомасы өтелетін ҚҚС және өзге де салықтар бойынша алдын ала төлем, сондай-ақ қаржы жағдайы туралы шоғырландырылған есептілікте көрінетін төлеуге жататын өзге де салықтар құрамына кіргізіледі.

4.19 МЕНШІКТІ КАПИТАЛ

Жарғылық капитал

Кәсіпорындарды біріктірген жағдайларды қоспағанда, жаңа акциялар шығарумен тікелей байланысты үшінші жақтарға қызметтеріне ақы төлеу шығындары осы эмиссия нәтижесінде алынған соманың кемуі ретінде өз капиталы құрамында көрсетіледі.

Акционерлерден қайта сатып алынған меншікті акциялар

Акционерлерден қайта сатып алынған меншікті акциялар бастапқы құны бойынша танылады және меншікті капиталдан шегеріледі. Топтың меншікті үлестік құралдарын сатып алуға, сатуға, шығаруға немесе күшін жоюға байланысты пайда немесе залалда танылмайды. Қайта сатып алынған меншікті акциялардың баланстық құны мен оларды кейіннен сату үшін алынған өтем сомасы арасындағы айырма эмиссиялық кірістің бөлігі ретінде танылады.

Дивидендтер

Топ ақша қаражатын бөлу бекітілген және бұдан былай Компанияның қарау мәні болмағанда бас ұйым акционерлеріне бөлуге қатысты міндеттемені және ақшасыз активтерді таниды. Қазақстан Республикасы заңнамасына сәйкес бөлуді акционерлер бекітеді. Тиісті сома тікелей капитал құрамында танылады.

Ақшалай емес активтерді бөлу кезінде міндеттеменің теңгерімдік құны мен бөлінген активтердің теңгерімдік құны арасындағы айырмашылық шоғырландырылған жиынтық кіріс туралы есепте танылады.

Дивидендтер есепті күнге дейін ұсынылған болса, сондай-ақ есепті күннен кейін, бірақ шоғырландырылған қаржылық есептілік бекітілген күнге дейін ұсынылса немесе бекітілсе (жарияланса), олар туралы ақпарат шоғырландырылған есептілікте ашып жазылады.

4.20 ЕСЕП ЖҮРГІЗУ САЯСАТЫНДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ЖӘНЕ АҚПАРАТТЫ АШУ ҚАҒИДАТТАРЫ

Қабылданған есеп жүргізу саясаты 2018 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне кірген төменде келтірілген жаңа немесе қайта қаралған Стандарттарды қоспағанда алдыңғы есеп беру жылында қолданылған есеп жүргізу саясатына сәйкес келеді.

Топ алғаш рет қолданған жаңа стандарттар, түсіндірмелер және оларға түзетулер

Топ алғаш рет 2018 жылғы 1 қаңтардан және осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдерге қатысты кейбір жаңа стандарттарды және қолданыстағы стандарттарға түзетулерді қолданды. Топ шығарылғанымен әлі күшіне енбеген стандарттарды, түсіндірмелерді немесе түзетулерді мерзімінен бұрын қолданған жоқ.

Кейбір жаңа стандарттар мен түзетулер алғаш рет 2018 жылы қолданылды. Әрбір жаң стандарттың/түзетудің сипаты мен әсері төменде сипатталған:

ҚЕХС (IFRS) 15 «Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім»

ҚЕХС (IFRS) 15 ҚЕХС (IAS) 11 «Құрылыс салуға жасалған шарттар», ҚЕХС (IAS) 18 «Түсім» және тиісті түсіндірмелерді алмастырады және келісімшарттар басқа стандарттар ауқымында болмаса, сатып алушылармен жасалған шарттардан туындайтын кез келген түсімге қолданылады. Сатып алушылармен жасалған шарттардан туындайтын түсімдерді есепке алу үшін жаңа стандарт бес сатылы моделді қарастырады. ҚЕХС (IFRS) 15-ге сәйкес, түсім ұйымның тауарларды немесе қызметтерді сатып алушыға ауыстырғанда алуды көздейтін құқығы, өтеуді көрсететін сомада танылады.

Стандарт бойынша ұйымдар пікірлерді қолданып, сатып алушылармен жасалатын шарттарға қатысты моделдің әрбір кезеңін қолданған кезде барлық лайықты фактілер мен жағдайларды есепке алуды талап етеді. Стандарт сондай-ақ шартты жасасуға қосымша шығындарды және шартты орындаумен тікелей байланысты шығындарды есепке алу талаптарын қамтиды.

Топ өз шоғырландырылған қаржылық есептілігінде күшіне енуге талап етілетін күннен бастап орындалмаған шарттарға қатысты жаңа стандарттың түрлендірілген ретроспективті нұсқасын қолданды. ҚЕХС (IFRS) 15 қолданылу салдарына толық талдау Топтың 2018 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қаржылық жағдайына және қызмет нәтижесіне әсерінің жоқтығын көрсетті.

Топтың қызметі негізінен Қазақстан Республикасы аумағында магистралдық құбырлар арқылы мұнай және су тасымалдау, сондай-ақ Грузияда мұнайды және мұнай өнімдерін ауыстырып құюмен байланысты.

(a) Қызметтер көрсету

Топ ай сайынғы негізде орындау міндетін атқарады және мұнай тасымалдау, мұнай көліктік экспедициясы және көрсетілген қызметтердің нақты көлемінің негізінде көрсетілген өзге де байланысты қызметтер бойынша қызметтер көрсетуден түскен түсімді мойындайды. Грузияда мұнайды және мұнай өнімдерін ауыстырып құю міндеті ай сайынғы негізде орындалады және көрсетілген қызметтерден болған түсім көрсетілген қызметтердің нақты көлемінің негізінде мойындалады. Құбырларды пайдалану және техникалық қызмет көрсету қызметтерінен түскен түсім уақыт ішінде мойындалады, өйткені сатып алушы Топ шарт бойынша өз міндеттерін орындау барысында бір уақытта пайда алады және тұтынады. ҚЕХС (IFRS) 15 қызметтер көрсету шарттарына қолдану Топтың түсіміне, пайдасына немесе шығынына әсер етпеді.

ҚЕХС (IFRS) 15 қолдану кезінде Топ келесіні назарға алады:

(i) Ауыспалы өтеу
15 ҚЕХС (IFRS) түсімнің көтеріңкі сомасын тануды болдырмау үшін есептік ауыспалы өтеуді шектеуді талап етеді.

Жеңілдіктердің, несиелердің, баға шегерімінің, ынталандырмалардың, нәтижелер үшін бонустардың немесе басқа ұқсас баптардың жоқтығына байланысты сатып алушылармен жасалған шарттарда өтеудің ауыспалы бөлігі жоқ. Тиісінше, бұл жаңарту Топтың түсімді тануына әсер етпейді.

(ii) Принципал немесе агент рөлі
ҚЕХС (IFRS) 15 сәйкес Топ ескерілген тауарды немесе қызметті олар сатып алушыға/қызметтердің тапсырыс берушінің сатып алушысына тапсырылғанға дейін бақылайтындығын бағалауы қажет.

Топ түсім алуды көздейтін барлық шарттар бойынша принципал ретінде болатынын анықтады (себебі ол уәделескен қызметті оны тапсырыс берушінің немесе тапсырыс берушінің сатып алушысының қабылдауына дейін бақылайды), тек көлік жөнелту қызметтерін көрсету бойынша шарттарды қоспағанда, онда Топ қызметтерді сатып алушының қабылдағанына дейін оны бақыламайтынын анықтады. Яғни, ол көлік жөнелту қызметтерін көрсету шарттары бойынша принципал емес, агент болып табылады.

(iii) Сатып алушылардан алынған аванс төлемдері
Сатып алушылардан алынған аванстық төлемдер шарттық міндеттемелер болып табылады. Келісімшарттық міндеттемелер сатып алушыға сатып алушыдан Топқа өтеу құнын алған тауарларды немесе қызметтерді беру міндеттемесі болып табылады. Егер сатып алушы өнімді немесе қызметті сатып алушыға тасымалдамас бұрын өтеу құнын төлесе, келісімшарттық міндеттеме төлем жасалған кезде немесе төлем төленуі кезінде (қайсысы бұрын болған) мойындалады. Келісімшарттық міндеттемелер Топ өз келісімшарттық міндеттемелерін орындаған кезде түсім ретінде танылады.

Бұдан басқа, ҚЕХС (IFRS) 15-ке сәйкес Топ шарттарда қаржыландырудың елеулі компоненттерінің бар болуын бағалау тиіс.

Топ сатып алушылардан тек қысқа мерзімді аванс төлемдерін алады. Олар алынған аванстар құрамында көрсетіледі. Топ уәделескен қызметтерді сатып алушыларға беру уақытының аралығы мен сатып алушының осындай қызметтерді төлеу мезеті біршама қысқа деп анықтады. Осылайша Топ осы шарттарда қаржыландырудың елеулі компоненттері жоқ деген қорытындыға келді.

(b) Ақпаратты ұсыну әрі ашу талаптары
Шоғырландырылған қаржы есептілігіне қойылатын талаптарға сәйкес Топ сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша танылған түсім туралы ақпараттың егжей-тегжейін түсім мен ақша ағынының пайда болу сипатына, көлеміне, мерзімдеріне және тұрлаусыздығына қалай әсер ететін экономикалық факторларды көрсететін категориялар бойынша талдады. Тегжейлі түсімдерді ашып көрсету 27-ескертпеде келтірілген.

4. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ
ЕРЕЖЕЛЕРІ (ЖАЛҒАСЫ)

(в) *Өзге де түзетулер*

15 ҚЕХС (IFRS) бірінші қолданған кезде 15 ҚЕХС (IFRS) бойынша жүргізілген талдау нәтижесінде Топ шоғырландырылған қаржы есептілігінің басқа баптарын түзетпеді, мысалы, кейінге қалдырылған салықтарды, сатуға арналған активтерді және олармен байланысты міндеттемелерді, тоқтатылған қызметтен бір жылғы салық салудан кейінгі пайда немесе залалды, бірлескен кәсіпорындарға инвестицияларды, сондай-ақ бірлескен кәсіпорындардың пайдасындағы үлестерді.

Тану мен бағалауға 15 ҚЕХС (IFRS) талаптары қаржы емес активтердің (мысалы, негізгі құралдар мен материалдық емес активтер объектілерінің) шығуынан, егер осындай шығу қалыпты қызметтің нәтижесі болмаған жағдайда, пайдалар мен залалдарды тануға әрі бағалауға қатысты қолданылады. Бұл өзгерістер Топтың шоғырландырылған қаржы есептілігіне әсер етпеді.

ҚЕХС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары»

ҚЕХС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» ҚЕХС (IAS) 39 «Қаржы құралдары: тану және бағалау»-ды ауыстырады және 2018 жылдың 1 қаңтарында немесе одан кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді. ҚЕХС (IFRS) 9 қаржы құралдарын есепке алу жобасының үш бөлігінің басын біріктіреді: жіктеу мен бағалау, құнсыздану және хеджирлеуді есепке алу.

Перспективті түрде қолданылатын хеджирлеудің есепке алынуын қоспағанда, Топ 2018 жылдың 1 қаңтары бастапқы қолдану күніне ҚЕХС (IFRS) 9-ды ретроспективті түрде қолданды. Топ басшылығы салыстырмалы ақпаратты 2017 жылдың 1 қаңтарынан басталатын кезеңге қайта есептемеу жайлы шешім қабылдады, тиісінше:

- Қаржылық активтер мен міндеттемелер бойынша салыстырмалы ақпарат ҚЕХС (IAS) 39-ға сәйкес жіктеу және бағалау талаптарына сәйкес ашылды (11, 15, 16 және 22-ескертпелер);
- 2018 жылдың 31 желтоқсанда аяқталған жылда меншікті капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте, 2018 жылдың 1 қаңтардағы жағдай бойынша кезеңнің басындағы үлестірілмеген пайданың қалдығын түзету танылды. Осы түзету туралы ақпарат келесі түрде ұсынылды:

Мың теңгемен	Түзету	2018 жылғы 1 қаңтар
Активтер		
Ұзақ мерзімді активтер		
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға инвестициялар (8-ескертпе)	(в)	(4.070)
Банк салымдары (15-ескертпе)	(6)	(31.251)
Ұзақ мерзімді активтер жиыны		(35.321)
Ағымдағы активтер		
Сауда және өзге де дебиторлық берешек (11-ескертпе)	(6)	(27.623)
Банк салымдары (15-ескертпе)	(6)	(264)
Ақша қаражаттары және олардың баламалары (16-ескертпе)	(6)	(1.334)
Ағымдағы активтер жиыны		(29.221)
Активтер жиыны		(64.542)
Меншікті капитал		
Үлестірілмеген пайда	(6), (в)	(64.542)
Меншікті капитал жиыны		(64.542)

(а) *Жіктеу және бағалау*

ҚЕХС (IFRS) 9-ға сәйкес Топ бастапқыда қаржы активтерін әділ құны бойынша бағалайды, пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланбаған жағдайдағы қаржы активтері мәміле бойынша шығындар сомасына көбейтіледі.

ҚЕХС 9-ға сәйкес борыштық қаржы құралдары кейіннен әділ құн бойынша пайда немесе шығын арқылы, амортизацияланған құны бойынша немесе әділ құн бойынша өзге де жиынтық кіріс арқылы бағаланады. Жіктеу екі белгіге байланысты: Топ қаржы активтерін басқару үшін қолданылатын бизнес-моделіне, сондай-ақ қаржы құралдары бойынша келісімшартта ескерілген ақшалай қаражат ағыны «тек қана борыштың негізгі сомасына және борыштың өтелмеген негізгі бөлігінің пайыздарына арналған төлемдер» болып табылатынына.

Жаңа талаптарға сәйкес Топ борыштық қаржылық активтерді келесі түрде жіктейді және бағалайды:

- Борыш құралдары қаржы активтері тек қана борыштың негізгі сомасына және борыштың өтелмеген негізгі бөлігінің пайыздары болып табылатын келісімшарттық ақшалай қаражат ағындарының төлемдерін алу үшін қаржы активтерін ұстап қалуға бағытталған бизнес-моделде сақталса, амортизацияланған құны бойынша бағаланады. Топ осы санатқа сауда және өзге де дебиторлық берешектерді, сондай-ақ кредиттік мекемелердегі қаражаттарды (банк салымдары, ақша қаражаттары және олардың баламалары) кіргізеді. Топ аталған құралдар бойынша шарттық ақша ағындарының сипаттамаларын қарады және ҚЕХС (IFRS) 9-ға сәйкес амортизацияланған құны бойынша бағалау белгілеріне сәйкес келетінін қорытындылады. Сондықтан, осы құралдарды қайта жіктеудің қажеті жоқ.
- Пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері келісімшарттық ақшалай қаражаттардың ағындарын алу немесе шарттық ақшалай қаражаттардың ағындарын алу және қаржы активтерін сату мақсатында бизнес-моделде ұсталмайтын борыштарды қамтиды және келісімшартпен көзделген ақша ағымдары тек берешектің негізгі сомасының өтелмеген бөлігі бойынша берешектің және пайыздың негізгі сомасына төлемдер болып табылмайды. Топ осы санатқа «Арнайы қаржы компаниясы DSFK» ЖШС облигацияларын кіргізеді. ҚЕХС (IAS) 39 сәйкес Топтың осы қаржылық активтері өтелгенге дейін ұсталатын инвестициялар ретінде жіктелді. Алайда, 2018 жылғы 1 қаңтардан бастап жіктеудегі өзгерістер 2017 жылғы желтоқсан айының соңында сатып алынғандықтан, жыл басындағы облигациялардың баланстық құнына әсерін тигізбеді және бастапқы тану кезінде әділ құн бойынша бағаланды және тиісінше есепті кезеңнің үлестірілмеген пайдасын түзету қажет емес. 2018 жылдың 31 желтоқсандағы жағдайға, Топ осы қаржы активтерінің әділ құнын 12,7% нарықтық мөлшерлемесін ескере отырып қайта қарады (18-ескертпе).

Топтың бизнес үлгісі 2018 жылдың 1 қаңтарында, бастапқы қолданысқа енгізілген күні, бағаланып, 2018 жылдың 1 қаңтарында танылуы тоқтатылмаған қаржылық активтерге ретроспективті түрде қолданылды. Борыштық құралдар бойынша шарттық ақшалай қаражат ағыны тек қана борыштың негізгі сомасы және пайыздары есебінен төлемдер болып табылатынын талдау осы активтерді бастапқы тану кезінде болған фактілер мен жағдайлар негізінде жүзеге асырылады.

(б) *Құнсыздану*

ҚЕХС (IFRS) 9-ды қолдану қаржы активтері бойынша құнсызданудан болған залалдарға қатысты Топ пайдаланатын есепке алу тәртібін түбегейлі өзгертті. ҚЕХС (IAS) 39-да қолданылған және келтірілген шығындарға негізделген әдіс болжамды күтілетін несиелік шығындар үлгісімен ауыстырылды.

ҚЕХС (IFRS) 9 Топтан пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланбаған барлық қарыздар мен басқа да борыштық қаржылық активтер үшін күтілетін несиелік шығындар болжамды резервін көрсетуін талап етеді.

ҚЕХС (IFRS) 9 талаптарын күтілетін несиелік шығындарға қатысты қолдану Топтың борыштық қаржылық активтері бойынша құнсызданудан болған шығындарға арналған резервтердің көбеюіне әкелді. Осы өсімнің нәтижесінде 2018 жылғы 1 қаңтарға үлестірілмеген пайда мөлшері түзетілді. Түзетулердің сомасы сауда және өзге де дебиторлық берешек, ақша қаражаттары мен олардың баламалары, банк салымдары және үлестірілмеген пайда 27.623 мың теңге, 1.334 мың теңге, 31.515 мың теңге және 64.542 мың теңге көлеміндегі, тиісінше, қалдықтардың азаюын құрады.

(в) *Өзге де түзетулер*

9 ҚЕХС (IFRS) бірінші қолдануында, жоғарыда сипатталған түзетулерден басқа, негізгі қаржылық есептіліктің басқа баптары, мысалы, бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға инвестициялар сияқты баптар түзетілді. Бұл түзетулер бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың борыштық қаржылық активтері бойынша құнсызданудан болған шығындарды бағалауға арналған резервтің артуына байланысты. Осы өсімнің нәтижесінде кезеңнің басындағы үлестірілмеген пайда мөлшері түзетілді. Түзетудің нәтижесі: бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға инвестициялар қалдықтарының және үлестірілмеген пайда 4.070 мың теңгеге азаюы (8-ескертпе).

КРХҚЕ 22 «Шетелдік валютадағы операциялар және алдын ала төлем» түсініктемесі

Түсініктемеде алдын ала төлемді жасау немесе алу нәтижесінде туындайтын монетарлық емес активті немесе монетарлық емес міндеттемені мойындауды тоқтатқан кезде тиісті активті, шығысты немесе кірісті (немесе оның бөлігін) бастапқы мойындау кезінде қолдануы тиіс айырбастау бағамын айқындау мақсаттары үшін алдын ала төлемді жасау немесе алу нәтижесінде туындайтын монетарлық емес активті немесе монетарлық емес міндеттемені ұйымның бастапқы мойындаған күні операция жасау күні болып

4. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (ЖАЛҒАСЫ)

табылатыны түсіндіріледі. Алдын ала төлемді жасау немесе алу операциялары бірнешеу болған жағдайда ұйым әрбір ала төлемді жасау немесе алу операциясы күнін айқындауы тиіс. Осы түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржы есептілігіне әсер етпейді.

ҚЕХС (IAS) 40 «Инвестициялық жылжымайтын мүлікті бір санаттан екінші санатқа ауыстыруға» түзетулер

Түзетулер ұйымның жылжымайтын объектілерін, салынып жатқан немесе дамып жатқан үдерістегі жылжымайтын мүлікті қоса, инвестициялық жылжымайтын мүліктің санатына немесе санаттан ауыстыруды түсіндіреді. Түзетулерде пайдалану түрінің өзгеруі жылжымайтын объект инвестициялық жылжымайтын мүліктің сипаттамасына сәйкес келмеген немесе бастаған кезде және оны пайдалану түрінің өзгергеніне куәлар болған жағдайда болады деп көрсетілген. Басшылардың жылжымайтын объектіні пайдалануға қатысты ойларының өзгеруі оны пайдалану түрінің өзгеруіне дәлел емес. Осы түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржы есептілігіне әсер етпейді.

ҚЕХС (IFRS) 2 «Акция негізіндегі төлемдер бойынша операцияларды жіктеу және бағалауға» түзетулер

ҚЕХС жөніндегі кеңес ҚЕХС (IFRS) 2 «Акция негізіндегі төлемдерге» түзетулерді шығарды, оларда негізгі үш қырлары қаралады: акция негізіндегі төлемдер бойынша операцияларды ақша қаражаттары есебімен бағалау құқығына өту шарттарының әсері; төлем көзінен ұсталатын салық бойынша міндеттемелер үшін нетто-негіздегі есеп айырысу шарттарымен акциялар негізіндегі төлемдер бойынша операцияларды жіктеу; нәтижесінде операция ақша қаражатымен есеп айырысатын операция ретінде жіктелуді тоқтатып үлестік құралдармен есеп айырысу операциясы ретінде жіктеле бастайтын акциялар негізіндегі төлемдер бойынша операциялар шарттарының өзгерісін ескеру.

Түзетуді қабылдау кезінде ұйымдар өткен кезеңдер үшін ақпаратты қайта есептеуге міндетті емес, алайда барлық үш қырға қатысты түзету қолданылған және басқа да өлшемдер сақталған жағдайда қайталап қолдануға жол беріледі.

Акцияларға негізделген төлемдер бойынша Топтың есеп саясаты ақшалай есеп айырысу арқылы түзетулерде сипатталған тәсілмен сәйкес келеді. Бұдан басқа, Топ бастапқыда ұсталған салық

міндеттемелері үшін таза негізде акцияларға негізделген төлемдер операцияларын жүргізбейді және акцияларға негізделген төлем операциясының шарттарын өзгертпейді.

Тиісінше, осы түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржы есептілігіне әсер етпейді.

ҚЕХС (IFRS) 4 түзетулер ҚЕХС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» ҚЕХС (IFRS) 4 «Сақтандыру шарттары» бірге қолдану

Бұл түзетулер ҚЕХС (IFRS) 4 ауыстыратын ҚЕХС (IFRS) 17 «Сақтандыру шарттары» енгізілгенге дейін қаржы құралдары бойынша жаңа стандарттың, ҚЕХС (IFRS) 9, қолданылуынан туындайтын проблемаларды болдырмайды. Түзетулер сақтандыру шарттарын жасайтын ұйымдар үшін екі нұсқа ұсынады: ҚЕХС (IFRS) 9 қолданудан уақытша босату және енгізу әдісі. Бұл түзетулер Топқа қолданылмайды.

ҚЕХС (IAS) 28 «Қауымдасқан ұйымдарға және бірлескен кәсіпорындарға салынған инвестициялар» – инвестиция объектілерін пайда немесе залал арқылы бағалау шешімі әр инвестиция үшін жеке қабылдану керек екенін түсіндіру

Түзетулер венчурлік инвестицияларда мамандандырылған ұйым немесе басқа ұқсас ұйым қауымдасқан ұйымдарға және бірлескен кәсіпорындарға салған инвестицияларды бағалау шешімін пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша қабылдау мүмкін екендігі түсіндіріледі. Мұндай шешім әр инвестиция үшін алғашқы тану кезінде жеке қабылданады. Егер өзі инвестициялық ұйым болып табылмайтын ұйымның инвестициялық ұйымдар болып табылатын қауымдасқан ұйымдарда немесе бірлескен кәсіпорындарда қатысу үлесі болса, онда үлестік қатысу әдісін пайдаланған кезде осындай ұйым оның инвестициялық ұйымдар болып табылатын қауымдасқан ұйымы немесе бірлескен кәсіпорыны өз еншілес ұйымдарындағы өз қатысу үлестеріне қолданған әділ баға бойынша бағалауды сақтау шешімін қабылдай алады. Бұндай шешім әрбір инвестициялық ұйым болып табылатын қауымдасқан ұйым немесе бірлескен кәсіпорын үшін жеке мына күндердің кешірек басталатын күнінде қабылданады: (a) инвестициялық ұйым болып табылатын қауымдасқан ұйымды немесе бірлескен кәсіпорынды бастапқы мойындау күні; (b) қауымдасқан ұйым немесе бірлескен кәсіпорын инвестициялық ұйым болып табылған күні; және (v) инвестициялық ұйым болып табылатын қауымдасқан ұйым немесе бірлескен кәсіпорын алғаш рет бас ұйым болып табылған күні. Осы түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржы есептілігіне әсер етпейді.

ҚЕХС (IFRS) 1 «Қаржы есептілігінің халықаралық стандарттарын алғашқы қолдану» түзетулер – ҚЕХС-ты бірінші рет қолданатын ұйымдарды қысқа мерзімді босатуды алып тастау

ҚЕХС (IFRS) 1 E3-E7-тармақтарымен көзделген қысқа мерзімді босату алынып тасталды, себебі олар өз қызметін орындады. Осы түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржы есептілігіне әсер етпейді.

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар

Төменде шығарылғанмен 2018 жылдың 31 желтоқсанға әлі күшіне енбеген стандарттар мен түсіндірмелер келтірілген. Топ осы стандарттар мен түсіндірмелерді күшіне енген күннен бастап қолдануға ниетті:

ҚЕХС (IFRS) 16 «Жалдау»

ҚЕХС (IFRS) 16 2016 жылғы қаңтарда шығарылды және ҚЕХС (IFRS) 17 «Жалдауды», КРХҚЕ (IFRIC) 4 «Жалдау белгілері келісімінде қолдағы барды айқындау», ПКР (SIC) 15 «Операциялық жалдау – ынталандыруларды» түсіндіру және ПКР (SIC) 27 «Жалдаудың заңды нысаны бар операциялардың маңызын айқындауды» түсіндіруді ауыстырады. МСФО (IFRS) 16 жалдау туралы ақпаратты тану, бағалау, ұсыну және ашу қағидаларын белгілейді және жалға алушылар барлық жалдау шартын қаржылық жалдауға арналған ҚЕХС (IAS) 17-де көзделген есепке алу тәртібіне ұқсас теңгерімде есепке алудың бірыңғай үлгісін пайдалана отырып көрсетуін талап етеді. Стандарт жалға алушыларды танудың екі түрінен босатуды көздейді – құны төмен активтерді жалдауға (мысалы, компьютерлер) және қысқа мерзімді жалдауға (12 айдан артық емес мерзімге жалдау) қатысты. Жалдау басталатын күнге жалға алушы жалдау төлемдеріне қатысты міндеттемелерді (яғни жалдау жөніндегі міндеттеме), сондай-ақ жалдау мерзімі ішінде базалық активті пайдалану құқығын білдіруші активті (яғни пайдалану құқығы нысанындағы актив) танитын болады.

Жалға алушылар пайдалану құқығы нысанындағы активтің амортизациясының шығыстарын жалдау жөніндегі міндеттеменің пайыздық шығысынан бөлек тануға міндетті болады.

Жалға алушылар сонымен қатар белгілі бір оқиға (мысалы, индекстің немесе осындай төлемдерді белгілеу үшін пайдаланатын ставканың өзгеруі нәтижесінде келешек жалдау төлемдерінің өзгеруі) басталған кезде міндеттемелерді қайта бағалауға тиіс болады. Көпшілік жағдайда жалға алушы пайдалану құқығы нысанындағы активті түзету ретінде жалдау жөніндегі міндеттемені қайта бағалау сомасын ескеретін болады.

ҚЕХС (IFRS) 16-ға сәйкес жалға алушы үшін есепке алу тәртібі іс жүзінде қазіргі кезде қолданыстағы ҚЕХС (IAS) 17 талаптарымен салыстырғанда өзгермейді. Жалға алушылар жалдауды ҚЕХС (IAS) 17-дегідей жіктеу қағидаттарын пайдаланып, бұл ретте жалдаудың екі түрін бөле отырып: операциялық және қаржылық, жіктеуді жалғастырады.

Сонымен қатар ҚЕХС (IFRS) 16 жалға берушілер мен жалға алушылардан ҚЕХС (IAS) 17-мен салыстырғанда ақпараттың ауқымды көлемін ашуды талап етеді.

2019 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдерге қатысты ҚЕХС (IFRS) 16 күшіне енеді. Мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі, бірақ ұйымның ҚЕХС (IFRS) 15 қолдану күнінен ерте емес.

Жалға алушы бұл стандартты қайталап қолдануды немесе түрлендірілген қайталап қолдануды пайдалана отырып пайдалануға құқылы. Стандарттың өтпелі жағдайы белгілі бір босатуды көздейді.

Топ бұрын ҚЕХС (IFRS) 17-ге және КРХҚЕ (IFRIC) 4 түсіндіруіне сәйкес жалдау шарты болып сәйкестендірілген шарттарға ҚЕХС (IFRS) 16-ны модификацияланған ретроспективті әдіспен қолдануды жоспарлайды. Осылайша, Топ стандартты бұрын ҚЕХС (IFRS) 17 және КРХҚЕ (IFRIC) 4 түсіндіруіне сәйкес жалдау белгілерін қамтитын шарттар ретінде сәйкестендірілмеген шарттарға қолданбайды.

Топ жалдау мерзімі бастапқы қолдану күнінде 12 айдан аспаған жалдау шарттарына, сондай-ақ базалық активінің төмен өзіндік құны жалдау шарттарына қатысты стандартта көзделген босатуларды қолдану туралы шешім қабылдады.

Есепті күндегі жағдай бойынша Топ ҚЕХС (IFRS) 16 әсеріне алдын ала талдау жасады, оның нәтижелері бойынша 2019 жылғы 1 қаңтарда басталатын кезеңге Топтың шоғырланған қаржылық есептілігіне әсері күтіледі, оның ішінде пайдалану құқы нысанындағы активтердің ұлғаюы, бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға инвестициялардың азаюы, жалдау бойынша міндеттемелердің ұлғаюы және үлестірілмеген пайданың азаюы. Топ егжей-тегжей талдауды 2019 жылғы 31 наурызға дейін аяқтауды және оның 2019 жылғы 1 қаңтардағы нәтижелерін 2019 жылғы 31 наурыздағы жағдай бойынша шоғырланған қаржылық есептілікте көрсетуді күтеді.

4. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (ЖАЛҒАСЫ)

ҚЕХС (IFRS) 17 «Сақтандыру шарттары»

2017 жылғы мамырда ҚЕХС жөніндегі кеңес ҚЕХС (IFRS) 17-ні «Сақтандыру шарттары» шығарды, сақтандыру шарттарын шығаратын ұйымдарға арналған ақпаратты мойындау және бағалау, ұсыну және ашу мәселелерін қарайтын, сақтандыру шарттарына арналған жаңа жан-жақты қаржылық есептілік стандарты.

ҚЕХС (IFRS) 17 2021 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын есепті кезеңдерге қатысты күшіне енеді, бұл ретте, салыстырмалы ақпаратты ұсыну талап етіледі. Ұйым ҚЕХС (IFRS) 17-ні бірінші рет қолданған күні немесе оған дейін ҚЕХС (IFRS) 9-ды және ҚЕХС (IFRS) 15-ті қатар қолдануы шартымен мерзімнен бұрын қолдануға жол беріледі. Бұл стандарт Топқа қолданылмайды.

КРХҚЕ (IFRIC) 23 «Пайдаға салықты есептеу қағидаларына қатысты анықсыздық» түсініктемесі

Түсініктеме ҚЕХС (IFRS) 12 қолдануға әсер ететін, салық пайымдауларына қатысты анықсыздық болған жағдайларда пайдаға салықты есепке алу тәртібін қарайды. Түсініктеме ҚЕХС (IFRS) 12 қолдану саласына жатпайтын салықтарға немесе алымдарға қолданылмайды, сондай-ақ анықталмаған салық пайымдауларына байланысты проценттер мен айыппұлдарға қатысты ерекше талаптарды қамтымайды. Атап айтқанда, түсіндіру келесі мәселелерді қарайды:

- ұйым анықталмаған салық пайымдауларын бөлек қарай ма;
- салық органдарының салық пайымдауларын тексеруге қатысты ұйым жасайтын жорамалдар;
- ұйым салық салынатын пайданы (салық салынатын залалды), салық базасын, пайдаланбаған салық залалдарын, пайдаланбаған салық жеңілдіктері мен салық ставкаларын қалай айқындайды;
- ұйым фактілер мен мән-жайлардың өзгеруін қалай қарастырады.

Ұйым мынаны шешуі қажет: әрбір анықталмаған салық пайымдауын бөлек қарайды ма немесе бір не бірнеше басқа анықталмаған салық пайымдауларымен бірге қарайды ма. Анықсыздықты шешудің неғұрлым дәл нәтижесін болжауға мүмкіндік беретін әдісті қолдану қажет. Түсініктеме 2019 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептілік кезеңдеріне қатысты күшіне енеді. Ауысу кезінде белгілі бір босатуларға жол беріледі. Топ түсініктемені ол күшіне енген күннен бастап қолданады.

ҚЕХС (IFRS) 9 «Ықтимал теріс өтеммен мерзімнен бұрын өтеу шарттары»-на түзетулер

ҚЕХС (IFRS) 9 сәйкес шартта көзделген ақша ағындары «негізгі борыш сомасы мен негізгі борыш сомасының өтелмеген проценті есебіне ғана арналған төлем» болып табылуы (SPPI өлшемі) және құрал осылай жіктеуге рұқсат беретін тиісті бизнес үрдісі шеңберінде ұсталуы шартымен, борыш құралы амортизацияланған құн бойынша немесе өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағалануы мүмкін. ҚЕХС (IFRS) 9-ға түзетулер шарттың мерзімнен бұрын бұзылуына әкеп соқтыратын оқиғаға немесе мән-жайға қарамастан, сондай-ақ шартты мерзімнен бұрын бұзғаны үшін негізді өтеу құнын қай тарап төлейтініне немесе алатынына қарамастан, қаржылық актив SPPI өлшеміне жауап береді деп түсіндіреді.

Бұл түзетулер ретроспективті қолданылады және 2019 жылғы 1 қаңтарда басталатын жылдық кезеңдерге қатысты күшіне енеді. Мерзімнен бұрын қолдануға жол беріледі. Бұл түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсер етпейді.

ҚЕХС (IFRS) 10 мен ҚЕХС (IFRS) 28 «Инвестордың және оның қауымдасқан ұйымы немесе бірлескен кәсіпорны арасындағы мәмілелердегі активтерді сату немесе енгізу»-ге түзетулер

Түзетулер қауымдасқан ұйымға немесе бірлескен бақылаудағы кәсіпорынға сатылатын немесе оларға енгізілетін еншілес ұйымды бақылаудың жоғалуын есепке алу бөлігінде ҚЕХС (IFRS) 10-мен ҚЕХС (IFRS) 28 арасындағы қайшылықтарды қарастырады.

Түзетулер ҚЕХС (IFRS) 3-тегі айқындамаға сәйкес бизнесті білдіретін активті сату немесе енгізу нәтижесінде туындайтын пайда немесе залал инвестордың және оның қауымдасқан ұйымының немесе бірлескен бақылаудағы кәсіпорнының арасындағы мәміледе толық көлемде мойындалатыны түсіндіреді.

Алайда бизнес болып табылмайтын активті сату немесе енгізу нәтижесінде пайда болған пайда немесе залал ұйымнан, қауымдасқан ұйымдардағы немесе бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардағы инвесторлардан басқаларында бар қатысу үлестерінің шегінде ғана мойындалады. ҚЕХС жөніндегі кеңес бұл түзетулердің күшіне ену күнін белгісіз мерзімге қалдырды, алайда бұл түзетулерді мерзімнен бұрын қолданатын ұйым оларды перспективті қолдануы тиіс. Топ бұл түзетулерді олар күшіне енген күннен кейін қолдануға ниет білдіреді.

ҚЕХС (IAS) 19 «Бағдарламаға өзгеріс енгізу, бағдарламаны қысқарту немесе бағдарлама бойынша міндеттемелерді өтеу»-ге түзетулер

ҚЕХС (IAS) 19-ға түзетулер бағдарламаға өзгеріс енгізу, бағдарламаны қысқарту немесе бағдарлама бойынша міндеттемелерді өтеу есепті кезең ішінде орын алған жағдайдағы есепке алу тәртібін қарастырады.

Түзетулер келесіні түсіндіреді, егер бағдарламаға өзгеріс енгізу, бағдарламаны қысқарту немесе бағдарлама бойынша міндеттемелерді өтеу есепті кезең ішінде орын алса, онда ұйым:

- бағдарлама бойынша ұсынылатын сыйақыны және осы оқиғадан кейінгі бағдарламаға активтерін көрсететін, белгіленген төлемдермен бағдарламаның таза міндеттемесін (активін) қайта бағалау үшін қолданылған актуарлық жорамалдарды басшылыққа ала отырып, бағдарламаға өзгеріс енгізуден, оны қысқартудан немесе бағдарлама бойынша міндеттемелерді толық өтеуден кейін кезеңнің қалған бөлігіне қатысты ағындағы кезең қызметтерінің құнын айқындауы;
- бағдарлама бойынша ұсынылатын сыйақыны және осы оқиғадан кейінгі бағдарлама активтерін көрсететін белгіленген төлемдермен бағдарламаның таза міндеттемесін (активін); белгіленген төлемдермен бағдарламаның осы таза міндеттемесін (активтерін) қайта бағалау үшін пайдаланған дисконттау ставкасын пайдаланып, бағдарламаға өзгеріс енгізуден, оны қысқартудан немесе бағдарлама бойынша міндеттемелерді толық өтеуден кейін кезеңнің қалған бөлігіне қатысты таза процент мөлшерін айқындау тиіс.

Сондай-ақ түзетулер ұйым алдымен өткен кезеңдердегі қызметтерің құнын немесе активтердің шекті шамасының әсерін еспке алмай, міндеттемелерді өтеуден пайданы немесе залалды айқындауы тиіс деп түсіндіреді. Бұл сома пайдада немесе залалда танылады. Осыдан кейін ұйым бағдарламаға өзгеріс енгізу, оны қысқарту немесе бағдарлама бойынша міндеттемелерді толық өтеуден кейінгі активтердің шекті шамасының әсерін айқындауы тиіс. Бұл әсердің өзгеруі, проценттердің таза шамасына енгізілген сомаларды қоспағанда, өзге жиынтық кірістің құрамында мойындалады.

Осы түзетулер бағдарламаға өзгеріс енгізу, оны қысқарту немесе бағдарлама бойынша міндеттемелерді толық өтеу пайда болған күні немесе 2019 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын бірінші жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолданылады. Мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі. Осы түзетулер тек Топтың болашақ бағдарламалары өзгергенде, оны қысқартқанда немесе бағдарлама бойынша міндеттемелерді өтеуге қатысты қолданады.

ҚЕХС (IAS) 28 «Қауымдастырылған ұйымдарға және бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға ұзақ мерзімді салымдар»-ға түзетулер

Түзетулер мәні бойынша қауымдастырылған ұйымдарға немесе бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға салынатын таза инвестициялардың бөлігін құрайтын (ұзақ мерзімді салымдар), бірақ қатысу үлесінің әдісі қолданылмайтын қауымдастырылған ұйымдарға немесе бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға ұзақ мерзімді салымдарға ұйым ҚЕХС (IFRS) 9 қолданатынын түсіндіреді. Осы түсініктеме маңызды болып табылады, себебі ол осындай ұзақ мерзімді салымдарға ҚЕХС (IFRS) 9-ға күтілетін несиелік шығындарының үлгісі қолданатынын білдіреді.

Түзетулерде ҚЕХС (IFRS) 9 қолдану кезінде ұйым қауымдастырылған ұйымдар немесе бірлескен бақылаудағы кәсіпорындармен келтірілген залалдарды немесе ҚЕХС (IAS) 28 «Қауымдастырылған ұйымдарға және бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға ұзақ мерзімді салымдар» қолданудың салдарынан туындайтын қауымдастырылған ұйымдарға және бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға таза инвестициялардың түзетулері ретінде танылған таза инвестицияларды құнсыздануынан келтірілген залалдарды ескермейтіні түсіндіріледі.

Бұл түзетулер ретроспективті қолданылады және 2019 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты күшіне енеді. Мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі. Топта қауымдастырылған ұйымдарға және бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға осындай ұзақ мерзімді салымдары болмау себебінен, бұндай түзетулер оның шоғырландырылған қаржылық есептілігіне ықпалын тигізбейді.

ҚЕХС-ті жыл сайын жетілдіру, 2015-2017 жылдар кезеңі (2017 жылдың желтоқсан айында шығарылды)

Осы жетілдірулер келесі түзетулерді қамтиды:

ҚЕХС (IFRS) 3 «Бизнестердің бірлесуі»

Түсініктемеде егер ұйым бірлескен операция болып табылатын бизнесті бақылауға ие болса, онда ол активтердегі және әділ құны бойынша бірлескен операцияның міндеттемелеріндегі бұрында бар қатысу үлесін қайта бағалаумен бірге, кезеңдеп жүзеге асырылатын бизнестерді біріктіруге қатысты талаптарды қолданады. Бұл ретте сатып алушы бірлескен операциялардағы бұрында бар қатысу үлесін қайта бағалауы тиіс.

4. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (ЖАЛҒАСЫ)

Ұйым бұл түзетулерді бизнестерді біріктіруге қатысты мерзімдері сәйкес келетін күннен бастап немесе 2019 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын бірінші жылдық есепті кезеңдерден кейін қолдануы тиіс. Мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі. Бұл түзетулерді Топ болашақ бизнес бірлестіктерінде қолданады.

ҚЕХС (IFRS) 11 «Бірлескен кәсіпкерлік»

Бірлескен операциялардың қатысушысы болып табылатын, бірақ бірлескен бақылауға иелік етпейтін тарап ҚЕХС (IFRS) 3-те бұл термин анықталған бизнес аясында қызметі бірлескен операцияларға бақылауға иелік етуі мүмкін. Түзетулерде бұндай жағдайларда бұрында бар қатысу үлесі осындай бірлескен операцияларда қайта бағаланбайды деп түсіндіріледі.

Ұйым бұндай түзетулерді олар бірлескен бақылауға иелік ету шегіндегі келісімдерге мерзімдері сәйкес келетін күннен бастап немесе 2019 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын бірінші жылдық есепті кезеңдерден кейін қолданады. Мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі. Қазіргі уақытта бұндай түзетулер Топқа қолданылмайды, алайда болашақтағы тиісті келісімдерге қолданылуы мүмкін.

ҚЕХС (IAS) 12 «Пайдаға салынатын салықтар»

Түзетулер дивидендтерге қатысты салық салдарының басым деңгейі меншіктенушілер арасына бөлінетін пайдаларға қарағанда, бөлінетін пайданы басқарған бұрынғы операциялар мен оқиғаларға байланысты екенін түсіндіреді. Сондықтан ұйым ең бастан бұндай бұрынғы операциялар мен оқиғаларды мойындауға байланысты пайда мен залал, өзге де жиынтық табыс немесе өзіндік капитал құрамындағы дивидендтерге қатысты салық салдары деп тануы тиіс.

Ұйым бұл түзетулерді 2019 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолданады. Мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі. Осы түзетулерді алғашқы қолдану кезінде ұйым дивидендтерге қатысты салық салдары бұрынғымен салыстырғандағы мерзімнен немесе осы мерзімнен кейін танылған мерзімдерге бастап қолданады. Топтың қолданыстағы саясаты түзетулердің талаптарына сәйкес келеді, Топ олардың оның шоғырландырылған есептілігіне қандай да бір ықпалын тигізеді деп күтпейді.

ҚЕХС (IAS) 23 «Қарызға алу шығындары»

Түзетулерде осы активті мақсаты бойынша пайдалануға немесе сатуға дайындау үшін қажетті барлық жұмыстар іс жүзінде аяқталған кезде жіктелген активтерді сатып алу үшін алынған арнайы қарыздарды есепке алу тиіс екендігімен түсіндіріледі.

Ұйым осы түзетулерді, яғни ұйым осы түзетулерді алғашқы қолданатын жылдық есепті кезеңнің басталуы немесе осы мерзімнен кейін келтірілген қарыз алу бойынша шығындарға қатысты қолданады. Ұйым осы түзетулерді 2019 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолданады. Мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі. Топтың қолданыстағы саясаты түзетулердің талаптарына сәйкес келеді, Топ олардың оның шоғырландырылған есептілігіне қандай да бір ықпалын тигізеді деп күтпейді.

5. МАҢЫЗДЫ ЕСЕП ЖҮРГІЗУ ПАЙЫМДАУЛАРЫ, БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ ЖӘНЕ БОЛЖАУЛАР

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігін дайындау оның басшылығынан есепті кезеңнің аяғында есептілікте ұсынылатын түсімдер, шығыстар сомасына, активтерге және міндеттемелерге, сондай-ақ міндеттемелер шарттары туралы ақпаратты ашуға әсер ететін бағалау мәндерін және болжауларды пайымдау мен анықтау енгізуді талап етеді. Алайда осы болжаулар мен бағалау мәндеріне қатысты айқынсыздық келешекте осындай болжаулар мен бағалау қолданылатын активтер мен міндеттемелердің теңгерімдік құнын елеулі түзетуді талап етуі мүмкін.

Топтың тәуекелдерге бейімділігі туралы және белгісіздіктер туралы өзге ақпаратты ашу мына ескертпелерде ұсынылған:

- қаржылық тәуекелдерді басқару мақсаты мен саясаты (38-ескертпе);
- сезімталдықты талдау туралы ақпаратты ашу (38-ескертпе).

БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ ЖӘНЕ БОЛЖАУЛАР

Болашақ туралы негізгі болжаулар және есепті күнге бағалаулардағы айқынсыздықтың басқа да негізгі көздері төменде қаралады, олар келесі қаржы жылы ішінде активтердің теңгерімдік құны мен міндеттемелерге елеулі түзетулердің себебі болуы мүмкін. Топтың болжаулары мен бағалау мәндері шоғырландырылған қаржылық есептілігін дайындау кезінде қолында болған бастапқы деректерге негізделген. Алайда ағымдағы жағдаяттар мен

болашаққа қатысты болжаулар нарықтық өзгерістер мен Топ бақылауында емес жағдаяттарға байланысты өзгеруі мүмкін. Мұндай өзгерістер олардың пайда болуына қарай болжауларда көрініс табады.

Негізгі құралдарды қайта бағалау

Топ негізгі құралдарын қайта бағаланған құнымен есептейді. Соңғы рет Топтың негізгі құралдарды қайта бағалауы 2016 жылдың ішінде болды. Осы мақсаттар үшін Топ тәуелсіз кәсіби бағалаушыны жұмысқа тарты.

Негізгі құралдың технологиялық мұнайды қоспағанда әділ құнын анықтауға арналған бастапқы деректер әділ құн сатысының 3-ші деңгейіне жатады (бақыланбайтын бастапқы деректер).

Бағалау үшін пайдаланған әдіснама, алғаш кезде, ауыстырудың амортизацияланатын құнын бағалауға негізделген («шығынды әдіс»). Егер бағаланатын объект жаңа немесе құрылыс кезеңінде, сондай-ақ нарығы шектеулі объектілерге (арнайы объектілер) жататын болса және олардың ықтимал сату бағасы туралы ақпарат болмағандықтан (белсенді нарық жоқ кезде) шығынды тәсіл қолданылады.

Бағалау аясында бағалаушы Топтың негізгі құралдары арнайы объектілерінің экономикалық тозу көлемін талдаған кезде кіріс тәсілін пайдалана отырып баламалық пайдалылыққа тест жүргізді. Баламалық пайдалылық қолдану құндылығын бағалау жолымен анықталған. Пайдалылық құндылықты анықтаған кезде мына негізгі болжаулар қолданылды:

Ақша ағымдарын туындататын бөлімдер			
	Мұнайды тасымалдау*	Мұнайды ауыстырып құю	Теңіз кемежайы
Дисконттау мөлшерлемесі	12,55%	13,01%	12,67%
Өсудің ұзақ мерзімді қарқыны	4,58%	1,9%	1,9%
Аса маңызды актив қызметінің қалдық мерзімі	18,2 лет	14 лет	21 год

** Суды тасымалдау ААТБ-ғы мұнаймен тасымалдауға тиісті қызмет ретінде енгізілді.*

Ақша ағымдары туындататын Мұнай тасымалдау және Мұнайды ауыстырып құю бөлімдерінен алынған пайдаланудың құндылығы ауыстырудың амортизацияланатын құнынан анықталған көрсеткіштерден төмен болды және, яғни, Топтың негізгі құралдарының әділ құны ретінде көрсетілді. Пайдалану құндылығының бағалау нәтижесі ұсынылған қызметтерді сату мөлшеріне, ұсынылған қызметтер тарифінің деңгейіне, күрделі және ағымдағы шығындар көлеміне қатысты болжамдарға сезгіш.

Өрбір есепті күнге Топ өзінің негізгі құралдарының теңгерімдік құны мен есепті күнге әділ құн қолданылып анықталғанмен арадағы айырманың болуын бағалайды. 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ басшылығы өзінің негізгі құралдарының әділ құнына қатысты өз бағалауын тағы да қайта қарады. Нәтижесінде басшылық 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша негізгі құралдар (технологиялық мұнайды және Топтың Грузияда орналасқан ұзақ мерзімді активтерін қоспағанда) әділ құнында 2016 жыл ішінде соңғы қайта бағалаудан бері Топта елеулі өзгеріс жоқ деген қорытындыға келді. Нәтижесінде Топ негізгі құралдарының әділ құны олардың теңгерімдік құнына сәйкес келеді.

Технологиялық мұнайды қайта бағалау

Технологиялық мұнайды қайта бағалау мұнайдың әділ бағасының ауытқуы айтарлықтай жиі әрі елеулі болатындықтан, жыл сайын жүргізіледі. Технологиялық мұнай 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қайта бағаланды.

Технологиялық мұнайдың әділ құнын анықтауға арналған бастапқы деректер әділ құн сатында 2 деңгейге жатады (ауыстырылмайтын бақыланатын бастапқы деректер).

Топ басшылығы технологиялық мұнайдың әділ құнын анықтау кезінде келесі пайымдауларды назарға алды:

- технологиялық мұнай құбырды пайдалану үдерісінің ажырағысыз бөлігі, онсыз тасымалдау мүмкін емес және тиісінше бағалау нысаны мамандандырылған актив болып табылады;
- технологиялық мұнай ТМРБжТҚҚК қойған шектеулер нәтижесінде сатыла да және өзгелей түрде пайдаланыла да алмайды;
- • ТМРБжТҚҚК және Қазақстан Республикасының Үкіметі елдегі жалпы баға индексіне тарифтердің жағымсыз әсерінің алдын алу үшін оларды мұқият қадағалап отырады (экспорт үшін және Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзиттің тарифтарын қоспағанда), және тиісінше егер мұнай халықаралық нарық бағасы бойынша бағаланған болса, оның құнын өтеуге мүмкіндік бермейтін деңгейде белгіленуі мүмкін;

5. МАҢЫЗДЫ ЕСЕП ЖҮРГІЗУ ПАЙЫМДАУЛАРЫ, БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ ЖӘНЕ БОЛЖАУЛАР (ЖАЛҒАСЫ)

- Топқа ҚМГ белгілеген қағида әсер етеді, және егер мұнайдың белгілі бір бөлігін сатуға шешім қабылданып, мұндай шешімді ТМРБжТҚҚК бекіткен жағдайда, ол тек ҚМГ тобының сауда бөлімшесіне ғана ішкі баға бойынша сатылуы мүмкін;
- және егер Топқа құбырдың жаңа бөліктерін толтыру үшін қосымша мұнай сатып алу қажет болса, ол оны осындай ішкі бағамен ҚМГ тобының кәсіпорнынан сатып алар еді.

Осы факторлардың бәрін ескере отырып, Топтың технологиялық мұнайының әділ құны бір тонна үшін 63.015 теңге бағасы ретінде анықталды (2017 жылғы 31 желтоқсанға: бір тонна үшін 41.175 теңге). Мұнайдың әділ құнының өзгеруінің әсері 54.541.851 мың теңгені (2017 жылғы 31 желтоқсанға: 13.353.217 мың теңге) құрады, сондай-ақ 2018 жылдың 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 3.678.627 мың теңге мөлшерінде (2017 жылғы 31 желтоқсанға: 2.167.946 мың теңге) артық мұнайдың қосымша бағалауы танылды, қайта бағалаудың жинақ нәтижесі 58.220.478 мың теңгені (2017 жылғы 31 желтоқсанға: 15.521.163 мың теңге) құрады (6-ескертпе).

2018 жылғы 31 желтоқсанға құбырдағы мұнай көлемі 2.555 мың тоннаны құрады (2017 жылғы 31 желтоқсан: 2.498 мың тонна). 2018 жылдың соңына жүргізілген түгендеу нәтижесі бойынша 58.377 тонна (2017 жылғы 31 желтоқсан: 52.652 тонна) артық мұнай кіріске алынды, сондай-ақ есепті кезеңде 1.457 тонна (2017 жылғы 31 желтоқсанға: 14.991 тонна) мұнай есептен шығарылды.

Активтердің құнсыздануы

Топ әрбір есепті күнге активтердің құнсыздану белгілерінің болуын бағалайды. Егер қандай да бір белгі болса немесе жыл сайын активтің құнсыздану мәнін тестілеу қажет болса, Топ активтердің өтеу құнын бағалайды. Егер активтің теңгерімдік құны немесе ААТБ есептен шығару шығындарын шегергендегі әділ құн және пайдалану құндылығы өлшемдерінің ең көбі болып табылатын өтеу құннан асатын болса, құнсыздану орын алады. Есептен шығаруға шығындарды шегергендегі әділ құн есебі ұқсас активтерді тәуелсіз тараптар арасында сату операциялары міндетті күші бар ақпаратқа немесе активтің шығуынан болған қосымша шығындарды шегергендегі бақыланатын нарықтық бағаларға негізделген. Егер мұндай операциялар сәйкестендірілуі мүмкін болмаса, бағалаудың тиісті моделі қолданылады. Пайдалану құндылығын

есептеу дисконтталған ақша ағындары моделіне негізделген. Топ құнсыздану есебін толық бюджеттерге және болжамды есептерге негіздейді, олар Топтың жеке активтер бөлінген әрбір ААТБ – і үшін жеке дайындалады. Өтеу сомасы ақшалай қаражаттың дисконтталған ағындарының моделінде пайдаланылатын дисконттау мөлшерлемесіне, сондай-ақ ақшалай қаражаттың күтілетін түсімдеріне және экстраполяциялау мақсатында пайдаланылған өсу қарқынына анағұрлым сезімтал.

Құнсыздану белгілерінің айқындалуына байланысты Топ ағымдағы есепті кезеңде өзінің Грузияда орналасқан негізгі құралдарының және БТК-ның жерді пайдалануға арналған құқығының құнсыздануына талдау жүргізді. Аталған активтердің өтеу құны дисконтталған ақша ағыны моделін қолдана отырып, пайдалану құндылығы негізінде айқындалды. Негізгі құралдарды және жерді пайдалануға арналған құқығының пайдалану құндылығы таза айналым капиталының және мамандандырылмаған негізгі құралдардың әділ құнына түзетілген бизнес құны ретінде анықталды.

Ақша ағындарының болжауы 2018-2023 жылдар аралығына Топтың басшылығымен мақұлданған қаржылық бюджетке және 2031 жылға дейінгі болжамдарына және жалпыға қол жетімді макроэкономикалық ақпаратқа негізделген. Аталған активтер екі ААТБ-ге топтастырылды – БТК және БМТ. Пайдалану құндылығын есептеу кезінде келесі болжаулар қолданылған:

	Ақша ағынын туындатушы бөлім	
	БМТ	БТК
Дисконт мөлшерлемесі	12,6%	13,3%
Өсудің ұзақ мерзімді қарқыны	1,9%	1,9%

Пайдалану құндылығын бағалау нәтижесі ұсынылған қызметтердің күтілген мөлшеріне, ұсынылған қызметтер тарифінің деңгейіне, қосымша мұнай көлемін ауыстырып тиеу басталуына, күрделі және операциялық шығындар көлеміне қатысты болжамдарға сезгіш.

Талдау нәтижесінде негізгі құралдардың және жерді пайдалануға арналған құқығының баланстық құны олардың өтеу сомасынан асты. Топ 12.549 мың АҚШ доллары мөлшерінде (4.329.907 мың теңгеге баламалы) оның ішінде 6.605 мың АҚШ доллары (2.278.989 мың теңгеге баламалы) пайда мен залал арқылы және 5.944 мың АҚШ доллары (2.050.918 мың теңгеге баламалы) активтерді қайта бағалау бойынша резервтің төмендеуі арқылы

негізгі құралдардың құнсыздануын таныды, сондай-ақ 226 мың АҚШ доллары (77.979 мың теңгеге баламалы) жерді пайдалануға арналған құқығының құнсыздануын пайда мен залал арқылы таныды(7-ескертпе).

ААТБ – нің екеуіне де қолданылатын құнын есептеу 2023 жылдан бастап қазақстандық шикі мұнайды ауыстырып құюдың қосымша көлемімен байланысты болжамға аса сезімтал. Осылайша, аталған мұнайдың 2023 жылдан 2025 жылға дейін ауыстырылуына, сондай-ақ оның көлемін 2023 жылдан 2031 жылға дейінгі кезеңде 10% төмендету осы активтердің өтеу құнын 28.000 мың АҚШ доллары (10.757.600 мың теңгеге баламалы) және 14.716 мың АҚШ доллары (5.653.887 мың теңгеге баламалы) көлемінде азаюына әкеледі.

Дисконт мөлшерін 0,5%-ға арттыру аталған активтердің өтеу сомасын 11.146 мың АҚШ доллары (4.282.293 мың теңгеге баламалы) азаюына әкелуі мүмкін.

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Грузиядағы негізгі құралдардың және БТК-ның жерді пайдалануға арналған құқығының баланстық құны 150.895 мың АҚШ долларын (57.973.859 мың теңгеге баламалы), 2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша – 172.576 мың АҚШ долларын құрады (57.352.182 мың теңгеге баламалы).

Бұдан басқа, 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның белсенді емес және бейінді емес активтерінің 1.040.146 мың теңге мөлшерінде, соның ішінде 292.293 мың теңге пайда мен залал арқылы және 747.853 мың теңге активтерді қайта бағалау бойынша резервті азайту арқылы құнсыздануын таныды. Нәтижесінде Топтың негізгі құралдарының жалпы құнсыздануы 5.370.053 мың теңгені құрады (6-ескертпе).

Негізгі құралдардың пайдалы қызмет мерзімі

Топ негізгі құралдар қызметінің қалған пайдалы қызмет мерзімін ең әрі дегенде әрбір қаржы жылының соңына бағалайды және егер күтілетіні бұрынғы бағалаудан өзгеше болса, өзгерістер ҚЕХС (IAS) 8 «Есеп жүргізу саясаты, есептеу бағаларындағы өзгерістер мен қателіктерге» сәйкес есептеу бағаларындағы өзгерістер ретінде ескеріледі.

Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттеме

2012 жылғы 4 шілдеде күшіне енген «Магистралдық құбыр туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Топта пайдалану аяқталғаннан кейін магистралдық құбырды (мұнай құбырын) жою

және бұдан әрі қоршаған ортаны қалпына келтіру, соның ішінде жерді қайта өңдеу жөнінде іс-шаралар жүргізу бойынша заңды міндеттемесі бар. Құбырлардың пайдалы қолдану мерзімі біткенде ауыстыруға байланысты, жерді қайта өңдеу бойынша міндеттеме іс-шаралары жүргізіледі.

Құбырларды жою және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемеге резерв Топ есептеген Қазақстан Республикасында қолданылатын техникалық ережелер мен нормаларға сәйкес бөлшектеу және жерді қалпына келтіру бойынша жұмыстарды жүргізу құнының негізінде бағаланады (1 км құбырды бөлшектеу бойынша шығын сомасы 5.671 мың теңгені құрайды (2017 жылы: 4.278 мың теңге)).

Сондай-ақ активтерді пайдаланудан шығару және жерлерді қайта өңдеу жөніндегі міндеттемелер құрамында қалдықтар орналастырылатын полигондарды жою бойынша резерв көрсетілген. Резерв Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі талаптарына сәйкес 2013 жылы құрылған, оған сай қалдықтарды орналастыру полигонының меншік иелеріне полигон жабылғаннан кейін жерлерді қайта өңдеу және қоршаған ортаға әсерді бақылау үшін жою қоры құрылады.

Есепті күнгі жағдай бойынша резервтер сомасы төменде берілген міндеттемені орындаудың күтілетін мерзімін, инфляция мөлшерлемесін және есепті кезеңнің аяғына дисконт мөлшерлемесін пайдалана отырып белгіленді.

	2018 жыл	2017 жыл
Дисконттау мөлшерлемесі	8,91%	9,05%
Инфляция мөлшерлемесі	5,47%	5,55%
Міндеттемені орындаудың мерзімі	16 лет	17 лет

Қазақстан Республикасында жоғары өтімді корпоративтік облигациялардың белсенді нарығының болмауына және Қазақстан Республикасының мемлекеттік облигациялары бойынша 2018 жылы мәмілелердің жеткіліксіздігіне байланысты, Топ басшылығы 2018 жылдың 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептік дисконт мөлшерлемесі ретінде экстраполяциялық өтеу мерзімдері активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелердің күтілетін мерзіміне сәйкес, елдік тәуекелді және Қазақстан Республикасының инфляция деңгейін ескере отырып түзетілген АҚШ-тың мемлекеттік қазынашылық облигациялары бойынша тәуекелсіз мөлшерлемесін пайдалану туралы шешім қабылдады (2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ

5. МАҢЫЗДЫ ЕСЕП ЖҮРГІЗУ ПАЙЫМДАУЛАРЫ, БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ ЖӘНЕ БОЛЖАУЛАР (ЖАЛҒАСЫ)

Қазақстан Республикасының мемлекеттік облигацияларының тәуекелдерсіз мөлшерлемелерін қолданды).

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелерге арналған резервтің теңгерімдік құны 21.109.397 мың теңгені құрады (2017 жылғы 31 желтоқсанда: 15.347.322 мың теңге) (25-ескертпе).

Залалды жою кезіндегі шығындарды бағалау табиғатты қорғау талаптарындағы және заңнаманы түсіндірудегі әлеуетті өзгерістерге ұшырайды. Сондай-ақ, мұндай шығындарды бағалау кезіндегі айқынсыздықтар балама таңдаулардағы, бұзылған жерлерді жою мен қайта қалпына келтіру әдістеріндегі, дисконт деңгейлері мен инфляция мөлшерлемесіндегі және осы міндеттеме күшіне енетін кезеңдегі әлеуетті өзгерістерді қамтиды.

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелердің маңызды болжамдарының өзгерісіне сезімталдықты талдау келесідей берілген:

Мың теңгемен	Мөлшерлеменің (төмендеуі)/өсуі	Міндетемелердің өсуі/(төмендеуі)
Дисконттау мөлшерлемесі	-0,5% +0,5%	1.609.182 (1.488.544)
Инфляция мөлшерлемесі	-0,5% +0,5%	(1.542.204) 1.655.656

Жеткізушілерге берілген алғытөлемдердің құнсыздануы

Топ жеткізушілерге берілген ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді алғытөлемдердің құнсыздануына қатысты резервтерді мойындады. Резервті бағалау кезінде мердігерлердің қызметіндегі бұрынғы және күтілетін нәтижелер есепке алынды. Экономикадағы, саладағы және нақты сипаттамалардың өзгерістері шоғырландырылған қаржы есептілігінде ескерілген резервтерге әсер етуі мүмкін.

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсанда осы резервтер 745.465 мың теңге, және 663.019 мың теңге сомасында қалыптасты (9 және 12-ескертпелер).

Қаржылық активтер бойынша резервтер

Топ дебиторлық берешек және кредиттік мекемелердегі қаражаттар (ақша қаражаттары және олардың баламалары, банк салымдары) бойынша күтілетін несиелік шығындарға резервтер құрайды.

Сауда және өзге де дебиторлық берешек бойынша күтілетін несиелік шығындарды бағалау кезінде Топ стандартта көзделген жеңілдетілген тәсілді қолданды және күтілетін несиелік шығындарды аталған қаржы құралдарының бүкіл қызмет ету мерзімі ішінде есептеді. Топ қарыз алушыларға тән факторларға және жалпы экономикалық жағдайларға түзетілген кредиттік шығындарды өтеу тәжірибесін ескере отырып дайындалған бағалау резервтер моделін пайдаланды.

Кредиттік мекемелердегі қаражаттарға (ақша қаражаттары және олардың баламалары, банк салымдары) қатысты Топ 12 айлық кезең ішінде күтілетін несиелік шығындарды есептеді. 12 айлық несиелік шығындар – есеп беру күнінен кейінгі 12 ай ішінде мүмкін болатын қаржы құралы бойынша дефолттарға байланысты туындайтын күтілетін несиелік шығындарды білдіретін бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындардың бір бөлігі болып табылады. Алайда, бастапқы танудан кейін қаржы құралының кредиттік тәуекелінің едәуір ұлғаюы жағдайында, бағаланған шығыс резерві барлық мерзім ішінде күтілетін несиелік шығындарға тең сомада бағаланады.

Топ, келісімшарт бойынша төлемдер 30 күннен астам уақытқа созылған жағдайда, кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюы орын алған деп есептейді. Келісімшарт бойынша төлемдер 90 күнге дейін мерзімі өткен жағдайда, қаржы активі бойынша дефолт бар деп есептеледі. Сонымен қатар, белгілі бір жағдайларда, Топ, егер ішкі немесе сыртқы ақпарат, Топтың қарызды көтеру тетіктерін ескерместен Топ келісімшартта көзделген қалған төлемдердің толық көлемін алуы екіталай деп болжайтын болса, қаржы активі үшін дефолт болды деп қорытынды жасауға болады.

Сонымен, 2018 және 2017 жылғы 31 желтоқсанда күтілетін несиелік шығындар бойынша резервтер 4.776.003 мың теңге және 3.450.230 мың теңге көлемінде қалыптастырылды (11, 15 және 16-ескертпелер). Экономикадағы, саладағы және нақты сипаттамалардың өзгерістері шоғырландырылған қаржы есептілігінде ескерілген резервтерге әсер етуі мүмкін.

Салықтар бойынша резервтер

Күрделі салық заңнамасын түсіндіруге, салық заңнамасындағы өзгерістерге, сондай-ақ келешекте салық салынынатын кірістерді

алу мерзімі мен сомаларына қатысты айқындық жоқ. Шарттық қатынастардың ұзақ мерзімді сипатының күрделілігін ескергенде, нақты нәтижелер мен қабылданып рұқсат етілген нәтижелер арасында пайда болған айырма немесе мұндай рұқсат етілген нәтижелердің болашақтағы өзгеруі пайда салығы бойынша шығыстар немесе кірістер сомасы есептілігінде көрсетілген болашақ түзетулерге әкелуі мүмкін. Негізделген болжауларға сүйене отырып, Топ салық органдары жүргізген салық тексеруінен болуы мүмкін салдарына арнап резерв жасайды.

Осындай резервтердің мөлшері түрлі факторларға, мысалы, алдыңғы тексерулердің және салық заңнамасын салық төлеуші компанияның және тиісті салық органының түсіндіруіне тәуелді болады.Талдаудағы мұндай айырмашылықтар мемлекеттегі басымды жағдайға байланысты көптеген сұрақтар туындайды.

Мерзімі ұзартылған салық бойынша активтер

Мерзімі ұзартылған салық активтері шегерілетін уақытша айырмашылықтар, пайдаланылмаған салық залалдары және салық жеңілдіктері бойынша оған қарағанда салық залалдары есептелуі мүмкін салық салынатын пайда алу мүмкін болатын мөлшерде танылады.

Болашақ салық салынатын пайданы алудың ықтимал мерзімі мен мөлшері негізінде шоғырландырылған қаржылық есептілігінде тануға болатын мерзімі ұзартылған салық активтері сомасын анықтау үшін басшылықтың елеулі пайымдауы қажет. 2018 жылғы 31 желтоқсанда мерзімі ұзартылған салық бойынша танылған активтер сомасы 7.702.677 мың теңге болды (2017 жылғы 31 желтоқсанда: 5.422.606 мың теңге)

(34-ескертпе). 2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың мерзімі ұзартылған салық бойынша танылмаған активтері болған жоқ.

Қызметкерлерге сыйақылар

Зейнеткерлікке шыққанға дейін және одан кейін қызметкерлерге ұзақ мерзімді сыйақылар құны және келтірілген міндеттемелер құны актуарлық әдіс қолданылып белгіленеді. Актуарлық әдіс келешекте нақты нәтижелерден айырмашылығы болуы мүмкін түрлі болжамдарды қолдануды білдіреді. Актуарлық әдіс дисконттау мөлшерлемелері, келешекте еңбекақының өсімі, өлім-жітім деңгейі және келешекте қызметкерлерге сыйақылар өсімі туралы болжамдарды қамтиды.

Негізгі болжауларды бағалаудың күрделілігіне және еңбек қызметінің аяқталуы бойынша қызметкерлерге төленетін сыйақылар бойынша міндеттемелердің ұзақ мерзімді сипатына

байланысты мұндай міндеттемелер осындай болжаулардың өзгерістеріне аса сезімтал. Барлық болжау әрбір есепті күнге қайта қаралады.

Тиісті дисконттау мөлшерлемесін анықтау кезінде Топ басшылығы елдік тәуекелді және Қазақстан Республикасының инфляция деңгейін ескере отырып түзетілген АҚШ-тың мемлекеттік қазынашылық облигациялары бойынша өтеудің экстраполирленген мерзімдері еңбек қызметінің аяқталуы бойынша сыйақылардың қолданылуының күтіліп отырған мерзіміне сәйкес келетін тәуекелсіз мөлшерлемесін қолданды (2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ Қазақстан Республикасының мемлекеттік облигацияларының тәуекелдерсіз мөлшерлемелерін қолданды).

Өлім-жітім деңгейі ашық қол жетімді өлім-жітім кестесіне негізделеді. Болашақ еңбекақы мөлшерінің көбеюі және зейнетақы мөлшерінің көбеюі күтіліп отырған болашақ инфляция қарқынына негізделеді.

2018 және 2017 жылдардың 31 желтоқсанына қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелерді бағалау үшін пайдаланылған негізгі актуарлық болжаулар келесі түрде көрсетілген:

	2018 жыл	2017 жыл
Дисконттау мөлшерлемесі	8,91%	8,96%
Болашақта еңбекақының өсуі	5,0%	6,0%
Өлім-жітім пайызы	5,3%	6,0%

2018 жылғы 31 желтоқсанға еңбек қызметінің аяқталуынан кейін қызметкерлерге сыйақы бойынша міндеттеменің орташа ұзақтығы 19,4 жылды құрады (2017 жылғы 31 желтоқсанда: 19,6 жыл).

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелердің маңызды болжауларының өзгерісіне сезімталдықты талдау келесідей берілген:

Мың теңгемен	Мөлшерлеменің (төмендеуі)/өсуі	Міндетемелердің өсуі/(төмендеуі)
Дисконттау мөлшерлемесі	-0,5% +0,5%	843.475 (761.450)
Болашақта еңбекақының өсуі	-0,5% +0,5%	(768.212) 846.702
Өмірдің ұзақтығы	-1 год +1 год	(131.942) 141.634

6. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша негізгі құралдар келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	Жер	Құбырлар	Көлік активтері	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар және жабдық	Технология-лық мұнай	Өзге де	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
2017 жылғы 31 желтоқсанға қайта бағаланған құны бойынша	19.890.305	227.862.264	14.563.900	109.033.695	157.269.793	102.839.808	17.899.977	35.937.112	685.296.854
Валютаны қайта есептеудің әсері	2.159.089	–	567.027	3.391.865	1.885.786	–	63.744	108.610	8.176.121
Түсімдер	–	38.026	6.500.021	41.517	4.786.484	–	2.089.359	37.535.779	50.991.186
Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелер резерві бойынша түсімдер (25-ескертпе)	–	106.229	–	–	–	–	–	–	106.229
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтерден ауыстырылған (17-ескертпе)	–	–	22.498	–	–	–	–	–	22.498
Шығарылу	(134.166)	(1.173.251)	(128.835)	(970.256)	(871.533)	(85.792)	(621.011)	(67.237)	(4.052.081)
Жете бағалау (активті қайта бағалаудан болған резерв)	–	–	–	–	–	58.220.478	–	–	58.220.478
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтерге ауыстырылған (17-ескертпе)	(168.288)	–	–	(4.270.070)	(578.375)	–	(29.015)	–	(5.045.748)
Аяқталмаған құрылыстан ауыстырылған	3.468	8.321.832	2.970.215	4.472.508	19.150.067	–	1.468.985	(36.387.075)	–
Материалдық емес активтерге ауыстырылған (7-ескертпе)	–	–	–	–	–	–	–	(725.094)	(725.094)
Ауыстырулар мен аударымдар	–	(204.274)	(873.802)	(11.671)	1.061.493	–	28.254	–	–
2018 жылғы 31 желтоқсанға қайта бағаланған құны бойынша	21.750.408	234.950.826	23.621.024	111.687.588	182.703.715	160.974.494	20.900.293	36.402.095	792.990.443
2017 жылғы 31 желтоқсанға жинақталған тозу мен құнсыздану	–	(20.559.375)	(2.747.072)	(8.191.902)	(28.283.381)	–	(6.196.923)	(57.681)	(66.036.334)
Валютаны қайта есептеудің әсері	–	–	(125.185)	(632.362)	(459.136)	–	(20.943)	–	(1.237.626)
Тозу	–	(15.644.967)	(2.366.527)	(6.382.407)	(22.084.104)	–	(5.045.533)	–	(51.523.538)
Шығарылу	–	780.353	104.342	209.238	651.591	59.180	605.088	2.181	2.411.973
Құнсыздану (шығындар есебінен)	–	(2.185)	(276.897)	(841.411)	(1.160.537)	(8.586)	(32.434)	(249.232)	(2.571.282)
Құнсыздану (активті қайта бағалаудан болған резерв)	–	(2.457)	(58.448)	(2.045.762)	(633.919)	(50.594)	(7.591)	–	(2.798.771)
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтерге ауыстырылған (17-ескертпе)	–	–	–	237.984	283.028	–	17.735	–	538.747
Ауыстырулар мен аударымдар	–	8.128	708	3.426	(10.857)	–	(1.405)	–	–
2018 жылғы 31 желтоқсанға жинақталған тозу мен құнсыздану	–	(35.420.503)	(5.469.079)	(17.643.196)	(51.697.315)	–	(10.682.006)	(304.732)	(121.216.831)
2016 жылғы 31 желтоқсанға қайта бағаланған құны бойынша	19.803.815	202.402.253	14.258.143	96.958.727	145.295.540	88.061.076	15.398.884	40.428.912	622.607.350
Валютаны қайта есептеудің әсері	(39.960)	–	18.357	68.305	70.825	–	1.865	16.163	135.555
Түсімдер	226.722	173.793	542.875	7.791.516	1.355.741	1.165	1.050.851	40.682.344	51.825.007
Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелер резерві бойынша түсімдер (25-ескертпе)	–	265.812	–	–	–	–	–	–	265.812
Шығарылу	(13.170)	(232.689)	(39.520)	(30.188)	(252.410)	(743.596)	(221.896)	(29.488)	(1.562.957)
Жете бағалау (активті қайта бағалаудан болған резерв)	–	–	–	–	–	15.521.163	–	–	15.521.163
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтерге ауыстырылған (17-ескертпе)	(87.865)	–	(170.247)	(2.810.480)	(292.648)	–	(61.471)	–	(3.422.711)
Аяқталмаған құрылыстан ауыстырылған	763	25.221.954	211.570	6.917.877	10.636.366	–	1.555.826	(44.544.356)	–
Материалдық емес активтерге ауыстырылған (7-ескертпе)	–	–	–	–	–	–	–	(72.365)	(72.365)
Ауыстырулар мен аударымдар	–	31.141	(257.278)	137.938	456.379	–	175.918	(544.098)	–
2017 жылғы 31 желтоқсанға қайта бағаланған құны бойынша	19.890.305	227.862.264	14.563.900	109.033.695	157.269.793	102.839.808	17.899.977	35.937.112	685.296.854

6. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР (ЖАЛҒАСЫ)

Мың теңгемен	Жер	Құбырлар	Көлік активтері	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар және жабдық	Технология-лық мұнай	Өзге де	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
2016 жылғы 31 желтоқсанға жинақталған тозу мен құнсыздану	-	(5.664.218)	(797.704)	(2.026.280)	(7.868.018)	(199.540)	(1.838.562)	(57.681)	(18.452.003)
Валютаны қайта есептеудің әсері	-	-	(753)	(19.014)	(10.080)	-	(64)	-	(29.911)
Тозу	-	(14.995.566)	(2.049.380)	(6.138.898)	(20.700.775)	-	(4.543.642)	-	(48.428.261)
Шығарылу	-	116.811	35.432	25.152	179.880	199.540	164.898	-	721.713
(Құнсыздану)/құнсыздануды қайтару (кірістер мен шығындар есебінен)	-	(1.597)	4.462	(39.222)	(1.212)	-	(113)	-	(37.682)
Құнсыздану (активті қайта бағалаудан болған резерв)	(2.100)	(12.255)	-	(349.844)	(17.221)	-	(2.983)	-	(384.403)
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтерге ауыстырылған (17-ескертпе)	2.100	-	57.480	360.045	123.378	-	31.210	-	574.213
Ауыстырулар мен аударымдар	-	(2.550)	3.391	(3.841)	10.667	-	(7.667)	-	-
2017 жылғы 31 желтоқсанға жинақталған тозу мен құнсыздану	-	(20.559.375)	(2.747.072)	(8.191.902)	(28.283.381)	-	(6.196.923)	(57.681)	(66.036.334)
2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша									
Қайта бағаланған құны	21.750.408	234.950.826	23.621.024	111.687.588	182.703.715	160.974.494	20.900.293	36.402.095	792.990.443
Жинақталған тозу және құнсыздану	-	(35.420.503)	(5.469.079)	(17.643.196)	(51.697.315)	-	(10.682.006)	(304.732)	(121.216.831)
Теңгерімдік құн	21.750.408	199.530.323	18.151.945	94.044.392	131.006.400	160.974.494	10.218.287	36.097.363	671.773.612
2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша									
Қайта бағаланған құны	19.890.305	227.862.264	14.563.900	109.033.695	157.269.793	102.839.808	17.899.977	35.937.112	685.296.854
Жинақталған тозу және құнсыздану	-	(20.559.375)	(2.747.072)	(8.191.902)	(28.283.381)	-	(6.196.923)	(57.681)	(66.036.334)
Теңгерімдік құн	19.890.305	207.302.889	11.816.828	100.841.793	128.986.412	102.839.808	11.703.054	35.879.431	619.260.520

Егер жинақталған тозуды және жинақталған құнсыздануды шегергенде активтер бастапқы баға бойынша ескерілсе, шоғырландырылған қаржылық есептілікке қосылған негізгі құралдардың әрбір қайта бағаланған санатының теңгерімдік құны төмендегідей көрсетіледі:

Мың теңгемен	Жер	Құбырлар	Көлік активтері	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар және жабдық	Технология-лық мұнай	Өзге де	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
2018 жылғы 31 желтоқсанға	18.437.634	157.523.347	15.720.849	69.988.280	110.237.099	30.409.139	8.162.817	37.152.464	447.631.629
2017 жылғы 31 желтоқсанға	17.601.898	155.169.285	8.156.550	70.592.417	98.708.783	30.429.636	7.537.917	37.098.481	425.294.967

2018 жылы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша аяқталмаған құрылыс негізінен келесі өндірістік объектілерді қамтиды:

- Астрахань-Маңғышлақ суағызғысы бойынша объектілерін, соның ішінде ССС-5 қайта құру;
- «Прорва – Құлсары» магистралды мұнай құбырының құбыр желісін ауыстыруымен күрделі жөндеу;
- өндірістік объектілеріндегі өрт сөндіру және электрмен жабдықтау жүйелерін қайта құру.

2017 жылы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша аяқталмаған құрылыс негізінен келесі өндірістік объектілерді қамтиды:

- «Қазақстан-Қытай» мұнай құбырының мемлекетаралық жобасын іске асыру аясында объектілерді салу және қайта құру;
- Астрахань-Маңғышлақ суағызғысы бойынша су жеткізуді ұлғайту үшін ССС-5 қайта құру;
- «Тұймазы – Омбы – Новосібір – 2», «Өзен-Атырау-Самара» және басқа да магистралды мұнай құбырларының жеке учаскелерінде құбырларды ауыстыруымен күрделі жөндеу және өзге де.

2018 жылдың 31 желтоқсандағы жағдай бойынша:

- толығымен амортизацияланған, бірақ әлі күнге дейін қолданыстағы негізгі құралдардың бастапқы құны мен тиісті жинақталған амортизациясы 1.158.467 мың теңгені құрады (2017 жылғы 31 желтоқсанға: 2.065.226 мың теңге);
- аяқталмаған құрылыс 4.479.477 мың теңге көлемінде (2017 жылғы 31 желтоқсанда: 5.644.338 мың теңге) құрылыс жұмыстары үшін сатып алынған материалдар мен босалқы бөлшектерді қамтиды.

31 желтоқсанда аяқталған 2018 жыл үшін аяқталмаған құрылыс құнына кіргізілген тозу сомасы 33.166 мың теңгені құрады (2017 жыл үшін: 34.799 мың теңге).

7. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша материалдық емес активтер келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	Лицензиялар	Бағдарла-ма-лық жасақтама	Жерді пайда-лануға арналған құқықтар	Өзге де	Жиыны
2017 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құн	312.106	1.290.744	4.912.491	30.460	6.545.801
Түсімдер	12.087	7.639	–	22.768	42.494
Аяқталмаған құрылыстан ауыстырылған (6-ескертпе)	133.827	591.267	–	–	725.094
Амортизация	[91.059]	[647.563]	[177.006]	[3.550]	[919.178]
Құнсыздану	–	–	[77.979]	–	[77.979]
Валютаны қайта есептеу	18.330	–	575.286	–	593.616
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтерге ауыстырылған (17-ескертпе)	–	–	[18.549]	–	[18.549]
Аударымдар мен ауыстырулар	–	–	18.549	[18.549]	–
2018 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құн	385.291	1.242.087	5.232.792	31.129	6.891.299
2016 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құн	152.886	1.088.171	4.991.673	27.871	6.260.601
Түсімдер	185.102	503.436	–	5.945	694.483
Аяқталмаған құрылыстан ауыстырылған (6-ескертпе)	28.925	43.440	–	–	72.365
Амортизация	[59.509]	[344.272]	[165.323]	[3.356]	[572.460]
Шығарылу	[26.584]	[44.766]	–	[1.909]	[73.259]
Шығарылулардың жинақталған амортизациясы	26.258	44.719	–	1.909	72.886
Валютаны қайта есептеу	2.435	–	88.750	–	91.185
Аударымдар мен ауыстырулар	2.593	16	[2.609]	–	–
2017 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құн	312.106	1.290.744	4.912.491	30.460	6.545.801
2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша					
Бастапқы құн	1.021.657	5.499.098	9.160.850	93.276	15.774.881
Жинақталған амортизация және құнсыздану	[636.366]	[4.257.011]	[3.928.058]	[62.147]	[8.883.582]
Қалдық құн	385.291	1.242.087	5.232.792	31.129	6.891.299
2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша					
Бастапқы құн	859.601	5.037.905	8.181.950	89.058	14.168.514
Жинақталған амортизация және құнсыздану	[547.495]	[3.747.161]	[3.269.459]	[58.598]	[7.622.713]
Қалдық құн	312.106	1.290.744	4.912.491	30.460	6.545.801

8. БІРЛЕСКЕН БАҚЫЛАУДАҒЫ КӘСІПОРЫНДАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға инвестициялар келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	ҚҚҚ	МұнайТас	Жиыны
2017 жылғы 31 желтоқсанға	14.331.613	17.405.373	31.736.986
Есеп саясатындағы өзгерістер (4-ескертпе)	[3.844]	[226]	[4.070]
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың (залалындағы)/пайдасындағы үлесі	[3.726.041]	1.650.104	[2.075.937]
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың өзге де жиынтық кірісіндегі/(залалындағы) үлесі	[88.125]	432.469	344.344
2018 жылғы 31 желтоқсанға	10.513.603	19.487.720	30.001.323

Мың теңгемен	ҚҚҚ	МұнайТас	Жиыны
2016 жылғы 31 желтоқсанға	–	15.728.257	15.728.257
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың пайдасындағы үлесі	6.225.244	1.712.517	7.937.761
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындағы танылмаған пайдасындағы үлесі	[836.291]	–	[836.291]
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың өзге де жиынтық кірісіндегі/(залалындағы) үлесі	8.942.660	[35.401]	8.907.259
2017 жылғы 31 желтоқсанға	14.331.613	17.405.373	31.736.986

Төмендегі кестелерде бірлескен бақылаудағы кәсіпорындар туралы Топтың барабар үлесін қоса қаржы ақпараты берілген:

Мың теңгемен	ҚҚҚ		2017 жылғы 31 желтоқсан	
	2018 жылғы 31 желтоқсан 50%	100%	50%	100%
Бірлескен кәсіпорындардың активтері мен міндеттемелері				
Қысқа мерзімді активтер	18.224.069	36.448.138	11.193.076	22.386.152
Ұзақ мерзімді активтер	108.058.909	216.117.818	112.914.233	225.828.466
Қысқа мерзімді міндеттемелер	[20.594.902]	[41.189.804]	[20.394.094]	[40.788.188]
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	[95.174.473]	[190.348.946]	[89.381.602]	[178.763.204]
Таза активтер/инвестицияның теңгерімдік құны	10.513.603	21.027.206	14.331.613	28.663.226
Анықтамалық				
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	8.754.456	17.508.912	4.342.244	8.684.488
Қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер, сауда және өзге де кредиторлық берешек және бағалау міндеттемелерін қоспағанда	[15.411.861]	[30.823.722]	[16.057.521]	[32.115.042]
Ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер, сауда және өзге де кредиторлық берешек және бағалау міндеттемелерін қоспағанда	[89.400.397]	[178.800.794]	[83.384.876]	[166.769.752]

8. БІРЛЕСКЕН БАҚЫЛАУДАҒЫ КӘСІПОРЫНДАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР (ЖАЛҒАСЫ)

ҚҚҚ-ның ұзақ мерзімді қаржы міндеттемелері 2017 жылғы 27 маусымдағы агент ретінде әрекет ететін «Алматы қаласындағы Қытай Сауда-Өнеркәсіптік Банкі»-мен бірлесе отырып Қытай Сауда-Өнеркәсіптік Банкімен қарыз туралы келісім бойынша міндеттемелер болып табылады. Несие сомасы 540 млн АҚШ долларын құрады (тартылған күнге 191.756.400 мың теңгеге баламалы), несие мерзімі ертерек өтеу мүмкіндігімен 6 жылды құрайды. Бұл қарыздың мақсаты Қытайдың Сауда-Өнеркәсіптік Банкімен АйЭнджи Н.В. Банкінің және Қытайдың Сауда-Өнеркәсіптік Банкімен «Алматы қаласындағы Қытай Сауда-Өнеркәсіптік Банкі» АҚ-мен болған несиелерді қайта қаржыландыру.

Бұл қайта қаржыландырудың нәтижесінде банктің маржасын 3,96%-дан 2,375%-ға дейін төмендетілді және негізгі қарызды өтеу мерзімін 2023 жылдан бастап 2024 жылға дейін кейінге қалдырды.

Компания және ҚҚҚ-ның екінші үлестесі осы қарыздар бойынша қамтамасыз ету ретінде кепілдік берген жоқ.

2018 жылғы 31 желтоқсанға сыйақымен бірге қарыз сомасы 545.613 мың АҚШ долларын (209.624.516 мың теңгеге баламалы) құрады. 2017 жылғы 31 желтоқсанға сыйақымен бірге алғандағы қарыз сомасы 598.455 мың АҚШ долларын (198.884.794 мың теңгеге баламалы) құрады.

Мың теңгемен	МұнайТас			
	2018 жылғы 31 желтоқсан		2017 жылғы 31 желтоқсан	
	51%	100%	51%	100%
Бірлескен кәсіпорындардың активтері мен міндеттемелері				
Қысқа мерзімді активтер	9.688.754	18.997.557	8.082.188	15.847.427
Ұзақ мерзімді активтер	14.019.921	27.490.041	13.032.214	25.553.361
Қысқа мерзімді міндеттемелер	(1.634.263)	(3.204.437)	(969.387)	(1.900.759)
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	(2.586.692)	(5.071.945)	(2.739.642)	(5.371.847)
Таза активтер/инвестицияның теңгерімдік құны	19.487.720	38.211.216	17.405.373	34.128.182
Анықтамалық				
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	9.485.812	18.599.631	7.690.327	15.079.073
Қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер, сауда және өзге де кредиторлық берешек және бағалау міндеттемелерін қоспағанда	–	–	–	–
Ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер, сауда және өзге де кредиторлық берешек және бағалау міндеттемелерін қоспағанда	–	–	–	–

Мың теңгемен	ҚҚҚ			
	31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін			
	2018 жыл	100%	2017 жыл	100%
	50%		50%	
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың жылдағы пайда мен залал және өзге де жиынтық кірісі туралы ақпарат				
Түсім	30.443.093	60.886.186	31.616.305	63.232.610
Жалғасатын қызметтен жылдағы (залал)/пайда	(3.726.041)	(7.452.082)	6.225.244	12.450.488
Танылмаған пайда	–	–	(836.291)	(1.672.582)
Тоқтатылған қызметтен салықтан кейінгі жылдағы пайда/(залал)	–	–	–	–
Өзге де жиынтық (залал)/кіріс	(88.125)	(176.250)	8.942.660	17.885.320
Жиынтық (залал)/кіріс жиыны	(3.814.166)	(7.628.332)	14.331.613	28.663.226
Дивидендтер				
	–	–	–	–
Анықтамалық				
Тозу және амортизация	(5.996.100)	(11.992.200)	(7.061.412)	(14.122.824)
Пайыздық кірістер	111.955	223.910	80.853	161.706
Пайыздық шығыстар	(6.072.471)	(12.144.942)	(6.160.434)	(12.320.868)
Бағамдық айырмадан түскен (залал)/кіріс	(12.668.632)	(25.337.264)	701.437	1.402.874
Табыс салығы бойынша үнемділік/(шығыстар)	521.561	1.043.122	(1.693.842)	(3.387.684)

Мың теңгемен	МұнайТас			
	31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін			
	2018 жыл	100%	2017 жыл	100%
	51%		51%	
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың жылдағы пайда мен залал және өзге де жиынтық кірісі туралы ақпарат				
Түсім	4.542.842	8.907.533	4.323.112	8.476.690
Жалғасатын қызметтен жылдағы пайда	1.650.104	3.235.498	1.712.517	3.357.877
Тоқтатылған қызметтен салықтан кейінгі жылдағы пайда/(залал)	–	–	–	–
Өзге де жиынтық кіріс/(залал)	432.469	847.978	(35.401)	(69.414)
Жиынтық кіріс жиыны	2.082.573	4.083.476	1.677.116	3.288.463
Дивидендтер				
	–	–	–	–
Анықтамалық				
Тозу және амортизация	(906.649)	(1.777.743)	(947.403)	(1.857.653)
Пайыздық кірістер	609.842	1.195.769	558.060	1.094.235
Табыс салығы бойынша шығыстар	(420.663)	(824.829)	(431.073)	(845.241)

9. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР ҮШІН ЖЕТКІЗУШІЛЕРГЕ БЕРІЛГЕН АЛҒЫТӨЛЕМДЕР

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша негізгі құралдар үшін жеткізушілерге берілген алғытөлемдер келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Негізгі құралдар және құрылыс қызметтері үшін үшінші тараптарға алғытөлемдер	838.835	910.669
Негізгі құралдар және құрылыс қызметтері үшін байланысты тараптарға алғытөлемдер (36-ескертпе)	16.118	46.927
	854.953	957.596
Минус: құнсыздану	(744.818)	(661.754)
Жиыны	110.135	295.842

Негізгі құралдар үшін жеткізушілерге берілген алғытөлемдердің құнсыздану резервінің қозғалысы келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жыл	2017 жыл
1 қаңтарға	661.754	53.258
Бір жылға есептеу (29-ескертпе)	–	597.052
Алғытөлемдерді есептен шығарудағы қолдану	(10.696)	–
Валютаны қайта есептеу	93.760	11.444
31 желтоқсанға	744.818	661.754

10. ҚОРЛАР

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қорлар келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Босалқы бөлшектер	2.136.344	1.978.556
Отын	1.012.002	905.183
Құрылыс материалдары	549.851	541.497
Химиялық реагенттер	383.129	90.817
Арнайы киім	345.834	173.167
Тауарлар	98.814	81.554
Өзге де	604.524	297.944
Жиыны	5.130.498	4.068.718

11. САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда және өзге де дебиторлық берешек келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Үшінші тараптардың сауда дебиторлық берешегі	7.163.458	6.243.094
Байланысты тараптардың сауда дебиторлық берешегі (36-ескертпе)	2.420.294	3.551.029
Үшінші тараптардың өзге де дебиторлық берешегі	725.594	716.947
Байланысты тараптардың өзге де дебиторлық берешегі (36-ескертпе)	19.761	509
	10.329.107	10.511.579
Минус: күтілетін несиелік шығындар резерві	(4.701.509)	(3.444.446)
Жиыны	5.627.598	7.067.133

Сауда және өзге де дебиторлық берешек бойынша күтілетін несиелік шығындар резервіндегі өзгерістер келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жыл	2017 жыл
1 қаңтарға	3.444.446	2.378.382
Есеп саясатындағы өзгерістер (4-ескертпе)	27.623	–
Жылдағы есептеу, нетто (29-ескертпе)	774.844	1.024.013
Валюталарды қайта есептеу	454.596	42.051
31 желтоқсанға	4.701.509	3.444.446

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың сауда және өзге де дебиторлық берешегі мына валюталарда көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Теңгемен	4.935.286	6.196.038
АҚШ долларымен	673.886	413.088
Ресей рублімен	1.905	1.717
Өзге де валютада	16.521	456.290
Жиыны	5.627.598	7.067.133

11. САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК (ЖАЛҒАСЫ)

Төменде бағалау резервтер моделін пайдалана отырып, сауда және өзге де дебиторлық берешек бойынша Топтың 31 желтоқсанға кредиттік тәуекелге ұшырағыштығы туралы ақпарат келтірілген:

Сауда және өзге де дебиторлық берешек					
Төлемдердің мерзімінің кешіктірілуі					
Мың теңгемен	3 айдан кем	3-тен 6 айға дейін	6-дан 12 айға дейін	1 жылдан артық	Жиыны
2018 жылдың 31 желтоқсанына					
Дефолт болған жағдайда есептелген жалпы теңгерімдік құн	4.190.311	164.353	343.815	5.630.628	10.329.107
Күтілетін несиелік шығындар	[81.477]	[45.948]	[69.582]	[4.504.502]	[4.701.509]

Сауда және өзге де дебиторлық берешек					
Төлемдердің мерзімінің кешіктірілуі					
Мың теңгемен	3 айдан кем	3-тен 6 айға дейін	6-дан 12 айға дейін	1 жылдан артық	Жиыны
2017 жылдың 31 желтоқсанына					
Дефолт болған жағдайда есептелген жалпы теңгерімдік құн	7.051.867	135.191	56.056	3.268.465	10.511.579
Күтілетін несиелік шығындар	[94.245]	[78.106]	[3.630]	[3.268.465]	[3.444.446]

12. ЖЕТКІЗУШІЛЕРГЕ БЕРІЛГЕН АЛҒЫТӨЛЕМДЕР

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жеткізішулерге берілген алғытөлемдер келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Үшінші тараптарға алғытөлемдер	519.721	301.599
Байланысты тараптарға алғытөлемдер [36-ескертпе]	225.799	204.462
	745.520	506.061
Минус: құнсыздану	[647]	[1.265]
Жиыны	744.873	504.796

Жеткізушілерге берілген алғытөлемдерге қатысты құнсыздану бойынша резервтің қозғалысы келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жыл	2017 жыл
1 қаңтарға	1.265	38
Резервті бір жылға (қайтару)/есептеу (29-ескертпе)	[618]	1.264
Алғытөлемдерді есептен шығарудағы қолдану	–	[37]
31 желтоқсанға	647	1.265

13. ӨТЕЛУГЕ ЖАТАТЫН ҚҚС ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ САЛЫҚТАР БОЙЫНША АЛДЫН АЛА ТӨЛЕМ

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өтелуге жататын ҚҚС және өзге де салықтар бойынша алдын ала төлем келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Өтелуге жататын ҚҚС	9.021.244	8.157.636
Өзге де салықтар бойынша алдын ала төлем	483.654	385.362
Жиыны	9.504.898	8.542.998

14. ӨЗГЕ ДЕ АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзге де ағымдағы активтер келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Мұнайды тасымалдау бойынша көлік экспедиция қызметтері үшін берешек	7.653.717	5.678.717
Сақтандыру бойынша алдын ала төлем	128.906	65.716
Үшінші тараптардың болашақ кезеңдер шығыстары	47.352	39.547
Қызметкерлердің берешегі	13.986	45.518
Байланысты тараптардың болашақ кезеңдер шығыстары [36-ескертпе]	5	5
Өзге де	39.188	26.919
Жиыны	7.883.154	5.856.422

15. БАНК САЛЫМДАРЫ

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банк салымдары келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
АҚШ долларымен көрсетілген қысқа мерзімді банк салымдары	25.357.200	18.005.639
Теңгемен көрсетілген қысқа мерзімді банк салымдары	–	10.000.000
Теңгемен көрсетілген ұзақ мерзімді банк салымдары	2.802.206	3.948.692
Теңгемен көрсетілген салымдар бойынша есептелген пайыздар	53.150	309.811
АҚШ долларымен көрсетілген салымдар бойынша есептелген пайыздар	41.315	41.070
Минус: күтілетін несиелік шығындар резерві	[51.592]	–
Жиыны	28.202.279	32.305.212

Қысқа мерзімді банк салымдар бойынша күтілетін несиелік шығындар қозғалысы келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жыл	2017 жыл
1 қаңтарға	–	–
Есеп саясатындағы өзгерістер (4-ескертпе)	264	–
Жылдағы есептеу, нетто (33-ескертпе)	27.198	–
31 желтоқсанға	27.462	–

Ұзақ мерзімді банк салымдар бойынша күтілетін несиелік шығындар қозғалысы келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жыл	2017 жыл
1 қаңтарға	–	–
Есеп саясатындағы өзгерістер (4-ескертпе)	31.251	–
Жылдағы есептеуді қайтару (33-ескертпе)	[7.121]	–
31 желтоқсанға	24.130	–

2018 жылғы 31 желтоқсанға банк салымдары келесі түрде көрсетілді:

- өтеу мерзімі 2019 жылдың қаңтарынан маусымға дейінгі кезеңде аяқталатын (2017 жылғы 31 желтоқсанға: 2018 жылдың маусымнан тамызға дейінгі кезеңде), пайыздық жылдық мөлшерлемесі 0,5%-дан 0,7%-ға дейінгі (2017 жылғы 31 желтоқсанға: жылдық мөлшерлемесі 0,5%-дан 1%-ға дейінгі) 3 айдан 12 айға дейінгі мерзімге АҚШ долларында орналастырылған қысқа мерзімді салымдар;
- Компания қызметкерлерін тұрғын үймен қамтамасыз ету аясында жеңілдетілген несиелеу мөлшерлемемен орналастырылған, сәйкесінше, 2029 жылға және 2027 жылға дейінгі мерзімге жылдық 2%-дан 3,5%-ға дейін пайыздық мөлшерлемемен пайдалануға шектелген ұзақ мерзімді банк салымдары (2017 жылғы 31 желтоқсанға: сәйкесінше, 2029 жылға және 2027 жылға дейінгі мерзімге жылдық 2%-дан 3,5%-ға дейін пайыздық мөлшерлемемен).

16. АҚША ҚАРАЖАТТАРЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақша қаражаттар және олардың баламалары келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Банктердегі теңгемен көрсетілген мерзімді салымдар	27.107.538	35.566.876
Банктердегі теңгемен көрсетілген ағымдағы шоттар	3.202.253	420.100
Банктердегі АҚШ долларымен көрсетілген ағымдағы шоттар	2.468.302	4.635.546
Банктердегі ларимен көрсетілген ағымдағы шоттар	461.040	165.168
Банктердегі Ресей рублімен көрсетілген ағымдағы шоттар	31.447	16.926
Банктердегі еуромен көрсетілген ағымдағы шоттар	8.452	57.825
Банктердегі өзге де ағымдағы шоттар	21.567	13.093
Кассадағы қолма-қол ақша	1.146	777
Минус: күтілетін несиелік шығындар резерві	[22.902]	[5.784]
Жиыны	33.278.843	40.870.527

Ақша қаражаттары және олардың баламалары бойынша күтілетін несиелік шығындар резервінің қозғалысы келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жыл	2017 жыл
1 қаңтарға	5.784	5.443
Есеп саясатындағы өзгерістер (4-ескертпе)	1.334	–
Жылдағы есептеу, нетто (33-ескертпе)	15.906	–
Валюталарды қайта есептеу	[122]	341
31 желтоқсанға	22.902	5.784

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша теңгемен орналасқан ағымдағы шоттар мен 3 айға дейінгі мерзімді салымдардың сыйақы 6,55%-дан бастап 7,50%-ға дейін жылдық мөлшерлеме бойынша есептелді (2017 жылғы 31 желтоқсанда: жылдық 0,5%-дан бастап 9,84%-ға дейін).

АҚШ долларымен орналасқан ағымдағы шоттардың салымдардың сыйақы 0,25%-дан бастап 4%-ға дейін жылдық мөлшерлеме бойынша есептелді (2017 жылғы 31 желтоқсанда: жылдық 0,25%-дан 4%-ға дейін).

17. САТУҒА АРНАЛҒАН ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер Павлодар қаласындағы әкімшілік-тұрмыстық ғимаратының мүлкімен және жеке автокөлік құралдарымен 2.406.231 мың теңге сомасында көрсетілді (2017 жылғы 31 желтоқсанда: 2.848.498 мың теңге), себебі олардың өтелуі оларды пайдалануды жалғастыру арқылы емес, сату арқылы жүзеге асыру жоспарлануда. Осы активтер олардың теңгерімдік және сату шығындарын шегергендегі әділ құнының ең азы бойынша танылды және ағымдағы жағдай бойынша дереу сатуға дайын. Топтың Басшылығы жоғарыда аталған активтерді сатуды 2019 жылдың ішінде аяқталады деп күтуде.

Жылжымайтын мүлік нарығындағы ұсыныс пен сұранысты зерттеп, Топтың басшылығы ағымдағы есепті кезеңде Павлодар қаласындағы әкімшілік-тұрмыстық ғимаратының мүлкі бойынша 283.956 мың теңге сомасына құнсыздануды таныды (31-ескертпе).

2018 жылдың ішінде Топ Астана қаласындағы әкімшілік ғимарат мүлкін оның ішінде теңгерімдік құны 4.507.001 мың теңге болып табылатын негізгі құралдарын (6-ескертпе) және 18.549 мың теңге болып табылатын материалдық емес активтерін (7-ескертпе) сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер ретінде жіктеді, кейінірек сатты. Бұдан басқа, есепті кезеңде Топ 2017 жылғы 31 желтоқсанда сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер ретінде танылған 135.813 мың теңге теңгерімдік құнымен жеке көлік құралдарын сатты. Жоғарыда аталған активтерді сатудан түскен таза кіріс 254.756 мың теңгені құрады (30-ескертпе).

Сонымен қатар Топтың басшылығы 22.498 мың теңге сомасындағы кейбір активтерді сатуды болдырмау және оларды пайдалануды жалғастыру үшін негізгі құралдардың құрамына қайтадан аудару туралы шешім қабылдады (6-ескертпе).

18. ОБЛИГАЦИЯЛАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР

2017 жылдың желтоқсан айында 2017 жылғы 7 қарашадағы Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімімен Топ «DSFK арнайы қаржылық компаниясы» ЖШС – нің (бұдан әрі – DSFK облигациялары) облигацияларын сатып алды, сатып алынған облигацияларды «RBK банкі» – АҚ да (бұдан әрі – «RBK банкі») орналастырылған қаражатпен төледі. Облигациялардың номиналды сомасы 5.019.520 мың теңгені құрады, облигациялар саны 5.019.520 мың дана. DSFK облигацияларының жылдық сыйақы мөлшерлемесі 0,01% және өтеу мерзімі 15 жыл. Жоғарыда аталған облигациялар «Қазақмыс Корпорациясы» ЖШС 1.379.913 мың теңге сомасында қаржы кепілдігімен қамтамасыз етілген. Топтың сұрауы бойынша, облигацияларды шығарған күннен бастап бес жыл өткеннен кейін кепілдік талап етілуі мүмкін. 2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ 3.639.607 мың теңге сомасындағы кепілденбейтін облигациялар бойынша құнсызданудан болған залалды, сондай – ақ 630.951 мың теңге мөлшеріндегі өтеуге дейін ұсталатын осы ұзақ мерзімді инвестицияларды дисконттау құнын таныды (33-ескертпе).

Ағымдағы есепті кезеңде эмитент 1 облигацияға 1 теңге бағасымен 43.457 мың бірлікті құрайтын облигацияларды қайта сатып алды. Топ сондай-ақ облигациялардың әділ құнын 12,7% дисконттау мөлшерлемесі негізінде қайта қарады, нәтижесінде, 122.932 мың теңге көлемінде облигациялардың әділ құнын қайта қараудан болған табысты таныды (32-ескертпе). Солай, облигацияларға инвестицияның баланстық құны 2018 жылғы 31 желтоқсанға 828.437 мың теңгені құрады (2017 жылғы 31 желтоқсанда: 748.962 мың теңге).

19. МЕНШІКТІ КАПИТАЛ

ЖАРҒЫЛЫҚ КАПИТАЛ

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның жарғылық капиталы жарияланған, шығарылған және 62.503.284 мың теңге көлемінде толық төленген 384.635.600 жай акциядан құралды, жариялған бірақ шығарылмаған және төленбеген 1 акцияны қоспағанда.

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жарғылық капитал Компанияның акцияларды шығаруға байланысты 565.717 мың теңге мөлшерінде шеккен кеңес беру қызметтердің құны шегеріліп көрсетілді және 61.937.567 мың теңгені құрады.

АКЦИОНЕРЛЕРДЕН ҚАЙТА САТЫП АЛЫНҒАН МЕНШІКТІ АКЦИЯЛАР

2016 жылдың ішінде Компания миноритарлық акционердің өтініші негізінде және директорлар Кеңесінің шешімінен кейін 9.549 мың теңге көлемінде орналастырылған 7.500 жай акциясын қайта сатып алды.

АКТИВТЕРДІ ҚАЙТА БАҒАЛАУ БОЙЫНША РЕЗЕРВТЕР

Активтерді қайта бағалау бойынша резерв Топтың негізгі құралдарының қайта бағалануы және құнсыздануы негізінде және бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың негізгі құралдарын қайта бағалау бойынша резервтегі үлесінен құралған.

Мың теңгемен	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Топтың негізгі құралдарын қайта бағалау бойынша резерв	215.013.525	196.489.838
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың негізгі құралдарын қайта бағалау бойынша резервтегі үлесі	28.575.452	29.905.757
Жиыны	243.588.977	226.395.595

ЕСЕПТІЛІК ВАЛЮТАСЫН ҚАЙТА ЕСЕПТЕУ РЕЗЕРВІ

2018 жылғы 31 желтоқсанға есептілік валютасын қайта есептеу резерві 39.572.764 мың теңгені құрады (2017 жылғы 31 желтоқсанға 33.068.230 мың теңге). Бұл резервтің өзгеруі ваяута айырбастау бағамының өзгеру салдарынан шетел кәсіпорындарының есептілігінің қайта есептелуімен байланысты (4.2-ескертпе).

КАПИТАЛДЫҢ ӨЗГЕ ДЕ РЕЗЕРВТЕРІ

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша меншікті капиталдың өзге де резервтері 72.146 мың теңге мөлшерінде залалды құрады (2017 жылғы 31 желтоқсанға: 623.415 мың теңге). Осы резервтің өзгерісі 689.087 мың теңге мөлшерінде белгіленген төлемдері бар жоспарлар бойынша қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелерді қайта бағалаудан болатын актуарлық пайданы танумен негізделген, оның салық әсері 137.818 мың теңгені құрайды (2017 жылғы 31 желтоқсанға: пайда 278.400 мың теңгені, оның салық әсері 55.680 мың теңгені құрады). Сонымен қатар 2017 жылы қызметкерлерге ұзақ мерзімді сыйақылар бойынша бағалаудың өзгеруіне байланысты, Компания 150.746 мың теңге көлемінде мерзімі ұзартылған салық активтерін есептен шығарды.

ДИВИДЕНДТЕР

2018 жылдың ішінде Компания акционерлерінің жалпы жиналысының 2018 жылғы 24 мамырдағы шешіміне сәйкес 2017 жылдың қорытындысы бойынша бір акция үшін 160 теңгені есептегендегі 61.540.496 мың теңге сомасында дивидендтер төленуге есептелген және төленген, оның ішінде 2017 жылы алынған таза пайданың есебінен 50.117.856 мың теңге және өткен жылдардың үлестірілмеген пайдасына 11.422.640 мың теңге мөлшерінде (2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша – бір акция үшін 155 теңгеден 59.617.355 мың теңге) оның ішінде ҚМГ – 55.387.527 мың теңге (2017 жылғы 31 желтоқсанға 53.656.666 мың теңге), миноритарлық акционерлерге – 6.152.969 мың теңге (2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша – 5.960.689 мың теңге).

19. МЕНШІКТІ КАПИТАЛ (ЖАЛҒАСЫ)

АКЦИЯҒА ПАЙДА

Акцияға базалық пайда сомалары Топтың бас компаниясы жай акцияларын ұстаушыларына тиісті кезеңдегі таза пайданы кезең ішіндегі айналымдағы жай акциялардың өлшенген орташа санына бөлу жолымен есептелген.

Компания Топтың бас компаниясы ретінде айырбасталымды қаржы құралдарын шығармайтындықтан бір акцияның базалық пайдасы акцияға таратылған пайдаға тең.

Төменде акцияға базалық пайда есептеуде пайдаланылған пайда мен акциялар саны туралы ақпарат келтірілген.

Мың теңгемен	2018 жыл	2017 жыл
Топтың бас компаниясының жай акцияларын ұстаушыларына тиісті таза пайда	38.484.983	50.117.856
Акцияға базалық пайданы есептеуге арналған жай акциялардың өлшенген орташа саны	384.628.099	384.628.099
Топтың бас компаниясы ретінде Компанияның жай акцияларын ұстаушыларына тиісті есепті жылдағы пайдаға қатысты акцияға базалық пайда (теңгемен)	100	130

ЖАЙ АКЦИЯЛАРДЫҢ ТЕҢГЕРІМДІК ҚҰНЫ

Төменде Топтың бас компаниясы үшін ҚҚБ талаптарына сәйкес бір жай акцияның теңгерімдік құны көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Активтер жиыны	803.440.601	764.227.005
Минус: материалдық емес активтер (7-ескертпе)	(6.891.299)	(6.545.801)
Минус: міндеттемелер жиыны	(178.024.402)	(164.535.958)
Жай акциялардың теңгерімдік құнын есептеуге арналған таза активтер	618.524.900	593.145.246
Жай акциялар саны	384.628.099	384.628.099
Бір жай акцияның теңгерімдік құны (теңгемен)	1.608	1.542

20. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ СЫЙАҚЫЛАР БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Негізінен, зейнетақыға қосымша төлемнен және барлық қызметкерлерге қатысты мерейтой күндеріне байланысты төлемнен тұратын Компанияның қызметкерлерге берілетін сыйақылар бойынша міндеттемелері бар. Бұл төлемдер қамтамасыз етілмеген.

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелердегі өзгерістер келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелердің қысқа мерзімді бөлігі	663.463	600.175
Қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелердің ұзақ мерзімді бөлігі	12.940.911	12.740.751
Жиыны	13.604.374	13.340.926

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған ағымдағы қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелердегі өзгерістер келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жыл	2017 жыл
Жылдың басына белгіленген қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер	13.340.926	12.538.017
Таза пайыздық шығыстар (33-ескертпе)	1.163.566	1.182.271
Ағымдағы кезеңнің қызметтер құны (28, 29-ескертпелер)	568.282	559.185
Пайда және залал арқылы көрсетілген актуарлық (пайдалар)/залалдар (30, 31-ескертпелер)	(70.352)	39.943
Өзге жиынтық кіріс арқылы көрсетілген актуарлық пайдалар	(688.653)	(279.191)
Төленген сыйақылар	(709.395)	(699.299)
Жылдың аяғына белгіленген қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер	13.604.374	13.340.926

21. БОЛАШАҚ КЕЗЕҢДЕР КІРІСТЕРІ

Топтың болашақ кезеңдер кірістері 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 8.423.897 мың теңге сомасына БТК-нің жеке активтерін контрагентке («Батуми халықаралық контейнерлік терминал» ЖШС) ұзақ мерзімді жалға ұсынуын қамтамасыз ететін кепілдігі болып табылады (2017 жылғы 31 желтоқсанға: 7.498.361 мың теңге).

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша осы міндеттемелер сомасының ұлғаюы есепті күнгі айырбас бағамының өзгеруімен, сондай-ақ кезең ішіндегі міндеттемелерді амортизациялаумен байланысты.

22. САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда және өзге де кредиторлық берешек келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Үшінші тараптардың алдында тауарлар мен қызметтер үшін кредиторлық берешек	10.209.574	16.443.979
Байланысты тараптардың алдында тауарлар мен қызметтер үшін кредиторлық берешек (36-ескертпе)	2.062.160	820.196
Үшінші тараптардың алдында өзге де кредиторлық берешек	682.590	345.994
Байланысты тараптардың алдында өзге де кредиторлық берешек (36 ескертпе)	3.190	2.190
Жиыны	12.957.514	17.612.359

Сауда және өзге де кредиторлық берешек аяқталмаған күрделі құрылысқа және негізгі құралдарға қатысты байланысты және үшінші тараптар алдындағы 4.655.943 мың теңге көлеміндегі берешекті қосатын (2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 12.190.230 мың теңге). 2018 жылғы 31 желтоқсандағы кредиторлық берешектің төмендеуі күрделі қызмет көрсету және негізгі құралдарды сатып алу бойынша берешекті өтеуге байланысты.

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда және өзге де кредиторлық берешектің ағымдағы құны мына валюталарда көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Теңгемен	12.207.766	16.658.063
АҚШ долларымен	244.584	358.700
Еуромен	34.206	24.370
Ресей рублімен	3.770	14.574
Өзге де валютада	467.188	556.652
Жиыны	12.957.514	17.612.359

23. АЛЫНҒАН АЛҒЫТӨЛЕМДЕР

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша алынған алғытөлемдер келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Байланысты тараптардан алынған алғытөлемдер (36-ескертпе)	13.198.088	10.919.781
Үшінші тараптардан алынған алғытөлемдер	7.462.122	7.277.866
Жиыны	20.660.210	18.197.647

24. ТӨЛЕМГЕ ӨЗГЕ ДЕ САЛЫҚТАР

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша төлемге өзге де салықтар келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Жеке табыс салығы	3.773.442	3.304.942
Бейрезидент – заңды тұлғалардан түсетін төлемдерден табыс салығы	1.146.069	1.063.456
Әлеуметтік салық	671.697	684.221
Мүлікке салынатын салық	118.004	217.714
Төленуге жататын ҚҚС	12.092	8.075
Өзге де салықтар	335.570	287.025
Жиыны	6.056.874	5.565.433

25. РЕЗЕРВТЕР

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша резервтердің қозғалысы келесі түрде көрсетілген:

ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ РЕЗЕРВТЕР

Мың теңгемен	Салықтар бойынша резерв (БМТ)	Өтемдік тариф резерві (Компания)	Өзге де резервтер	Жиыны
2017 жылғы 31 желтоқсанға	182.117	–	41.125	223.242
Бір жылға резервті есептеу	–	1.046.994	246.703	1.293.697
Аударымдармен ауыстырулар	–	–	72.114	72.114
Валютаны қайта есептеу	10.367	–	36.184	46.551
2018 жылғы 31 желтоқсанға	192.484	1.046.994	396.126	1.635.604
2016 жылғы 31 желтоқсанға	166.978	–	41.125	208.103
Валютаны қайта есептеу	15.139	–	–	15.139
2017 жылғы 31 желтоқсанға	182.117	–	41.125	223.242

ТМРБжТҚҚК бұйрығына және сот органдарының кейінгі шешіміне сәйкес, Компания 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның қаржылық ресурстарының кету ықтималдығы жоғары болғандықтан, 1.046.994 мың теңге мөлшерінде өтемдік тариф резервін есептеді.

Бұдан басқа, Топ тасымалдаған газдың және вакуумдық газдың сапасына нұқсан келтіргендіктен тапсырыс берушінің шығындарын өтеу үшін 679 мың АҚШ доллары (234.282 мың теңгеге баламалы) сомасындағы PTL резервін қоса алғанда 246.703 мың теңге (31-ескертпе) өзге де резервтерді мойындады.

25. РЕЗЕРВТЕР (ЖАЛҒАСЫ)

ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ РЕЗЕРВТЕР

Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттеме

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания ағымдағы үздік есептік бағалауды ескере отырып, ұзақ мерзімді резервтерді қайта қарады. Пайдаланылған жорамалдар мен дисконтау мөлшерлемесіндегі өзгерістерге сезімталдық 5-ескертпеде көрсетілген.

Мың теңгемен	2018 жыл	2017 жыл
1 қаңтарға	15.347.322	15.022.086
Актив арқылы бір жылға есептеу (6-ескертпе)	106.229	265.812
Бағалауды өзге жиынтық залал арқылы қайта қарау	3.102.220	30.162
Пайда мен залалдар арқылы бағалауды қайта қарау (30 және 31 ескертпелер)	1.162.914	(1.239.714)
Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелерге резерв дисконтының амортизациясы (33-ескертпе)	1.390.712	1.268.976
31 желтоқсанға	21.109.397	15.347.322

26. ӨЗГЕ ДЕ АҒЫМДАҒЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзге де ағымдағы міндеттемелер келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Еңбекақы мен өзге де сыйақылар	10.279.349	10.053.682
Байланысты тараптардың алдында көлік экспедиция қызметтері бойынша берешек (36-ескертпе)	8.437.279	6.589.984
Үшінші тараптар алдында көлік экспедиция қызметтері бойынша берешек	4.319.474	4.118.923
Зейнетақы қоры алдындағы берешек	817.336	741.564
Үшінші тараптардан болашақ кезеңдер табыстарының ағымдағы бөлігі	579.231	540.164
Өзге де есептеулер	400.595	463.809
Жиыны	24.833.264	22.508.126

Еңбекақы және өзге де сыйақылар құрамына еңбекақы төлеу бойынша ағымдағы берешектер, жыл қорытындысы бойынша сыйақы төлеу бойынша міндеттемелер, демалысақы төлеу бойынша міндеттемелер кіреді.

27. ТҮСІМ

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін түсім келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	Мұнай тасымалдау және сонымен байланысты қызметтер	Мұнайды ауыс-тырып құю	Су тасымалдау	Өзге де	2018 жылдың сегменттері бойынша жиын	2017 жыл бойынша жиын
Шикі мұнайды тасымалдау	189.600.250	–	–	–	189.600.250	184.818.487
Құбырларды пайдалану және оларға техникалық қызмет көрсету жөніндегі қызметтер	13.233.048	–	–	–	13.233.048	10.598.775
Су тасымалдау	–	–	7.536.197	–	7.536.197	7.046.075
Теңіз кемежай қызметтері	–	–	–	5.453.702	5.453.702	4.677.944
Жеткізілмеген мұнай көлемі үшін төлем	4.852.920	–	–	–	4.852.920	5.198.277
Мұнайды және мұнай өнімдерін ауыстырып құю және темір жолмен тасымалдау	–	3.001.848	–	–	3.001.848	8.200.586
Мұнайды көлік экспедициялау қызметтері	691.347	–	–	–	691.347	697.652
Мұнайды сақтау бойынша қызметтер	77.375	–	–	–	77.375	100.327
Өзге де	110.286	–	354	842.243	952.883	1.111.831
Жиыны	208.565.226	3.001.848	7.536.551	6.295.945	225.399.570	222.449.954
Географиялық аймақтар						
Қазақстан	208.565.226	–	7.536.551	–	216.101.777	–
Грузия	–	3.001.848	–	6.295.945	9.297.793	–
Сатып алушылармен келісім шарттар бойынша түсім жиыны	208.565.226	3.001.848	7.536.551	6.295.945	225.399.570	–
Табысты тану мерзімі						
Белгілі бір уақытта	195.332.178	3.001.848	7.536.551	6.295.945	212.166.522	–
Уақыт кезеңі ішінде	13.233.048	–	–	–	13.233.048	–
Сатып алушылармен келісім шарттар бойынша түсім жиыны	208.565.226	3.001.848	7.536.551	6.295.945	225.399.570	–

Мұнай мен мұнай өнімдерін ауыстырып құюдан түсетін түсімдер және теміржолмен тасымалдаудың төмендеуі грузиялық теміржол бойында 2017 жылы 935 мың тоннадан 2018 жылы 37 мың тоннаға дейінгі мұнай, мұнай өнімдері мен газ тасымалдау көлемінің төмендеуіне байланысты.

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде ең ірі бес жүк жіберушілерден түскен түсім, тиісінше, 50.677.435 мың теңгені, 29.489.655 мың теңгені, 13.563.399 мың теңгені, 10.956.630 мың теңгені және 9.450.461 мың теңгені құрады. 2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін осы көрсетілген жіберушілерден түскен түсім, тиісінше, 49.159.783 мың теңгені, 26.582.952 мың теңгені, 13.132.025 мың теңгені, 10.663.597 мың теңгені және 12.106.463 мың теңгені құрады.

28. ӨТКІЗІМНІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін өткізімнің өзіндік құны келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жыл	2017 жыл
Қызметкерлерге жұмсалатын шығындар	50.899.811	51.365.261
Тозу және амортизация	50.759.001	47.706.105
Табыс салығынан басқа салықтар	8.387.637	7.378.580
Отын және материалдар	8.177.241	8.044.338
Электр энергиясы	7.349.797	7.376.113
Жөндеу және техникалық қызмет көрсету	6.862.945	5.639.398
Күзет қызметтері	4.972.112	4.261.973
Газ шығындары	2.950.498	3.600.450
Тамақтану және мекендеу	1.786.131	549.634
Көлік шығыстары	1.548.268	285.740
Әуеден күзету қызметтері	1.057.842	1.186.286
Қоршаған ортаны қорғау	1.039.222	473.677
Іссапар шығыстары	982.420	910.133
Сақтандыру	653.375	637.977
Еңбек қызметінің аяқталуына байланысты қызметкерлерге сыйақы беруге арналған шығындар (20-ескертпе)	530.504	528.274
Аутстаффинг қызметтері	443.259	396.876
Міндетті медициналық сақтандыру	428.535	154.997
Өндірістік активтерді диагностикалау	368.319	377.305
Операциялық жалдау	333.818	189.483
Темір жол қызметтері	312.951	2.740.376
Байланыс қызметтері	258.195	257.442
Өзге де	2.291.805	2.538.113
Жиыны	152.393.686	146.598.531

Тозу, амортизация және салық шығындарының артуы (табыс салығын қоспағанда) негізінен 2017 жылдың соңында аяқталмаған құрылыс объектілерінің іске қосылуымен байланысты.

Компанияның қашық өндірістік жерлерде жұмыс істейтін өндірістік қызметкерлерінің тамақтану және мекендеу шығыстарының, сондай ақ көлік шығыстарының өсуі бұл қызметтердің аутсорсингке шығарылуымен байланысты.

Теміржол қызметтері шығыстарының азаюы негізінен Грузияда мұнай және мұнай өнімдерін және газды тасымалдау көлемінің төмендеуіне байланысты (27-ескертпе).

Қоршаған ортаны қорғауға жұмсалған ағымдағы шығыстардың өсуі магистралды мұнай құбыры бойындағы бұзылған жерлерді (тарихи ластану) қалпына келтіру шараларын іске асырумен байланысты.

29. ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін жалпы және әкімшілік шығыстар келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жыл	2017 жыл
Қызметкерлерге жұмсалатын шығындар	8.802.714	8.698.946
Тозу және амортизация	1.650.549	1.259.817
Өтемдік тариф бойынша резервті есептеу (25-ескертпе)	1.046.994	–
Күтілетін несиелік шығындар бойынша резервті есептеу, нетто (11-ескертпе)	774.844	1.024.013
Кеңсеге қызмет көрсету	581.342	497.469
Жөндеу және техникалық қызмет көрсету	417.832	285.544
Кеңес беру қызметтері	355.333	516.403
Өтеуге тиісті ҚҚС-ті есептен шығару бойынша шығыстар	346.556	91.939
Әлеуметтік сала бойынша шығыстар	333.814	303.460
Іссапар шығыстары	325.718	290.252
Табыс салығынан басқа салықтар	287.536	351.289
Аутстаффинг қызметтері	216.548	500.323
Оқыту	170.072	138.557
Көлік шығыстары	162.313	123.866
Ақпараттық қамту	140.445	108.617
Байланыс қызметтері	139.128	99.910
Материалдар және отын	101.783	122.954
Жарнамаға шығыстары	82.425	71.195
Банк қызметтері	77.741	107.687
Сақтандыру және қауіпсіздікті қамтамасыз ету	75.547	130.663
Операциялық жалдау бойынша шығыстар	61.233	31.584
Еңбек қызметінің аяқталғанға байланысты қызметкерлерге сыйақы беруге арналған шығындар (20-ескертпе)	37.778	30.911
Қайырымдылыққа арналған шығыстар	33.814	46.956
Міндетті медициналық сақтандыру	33.679	9.432
Ескірген қорлар бойынша резервті есептеу	11.562	28.552
Жеткізушілерге берілген алғытөлемдердің құнсыздануы бойынша резервті (қайтару)/ есептеу (9 және 12-ескертпелер)	618]	598.316
Өзге де	604.339	552.268
Жиыны	16.871.021	16.020.923

30. ӨЗГЕ ДЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ КІРІСТЕР

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін өзге де операциялық кірістер келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жыл	2017 жыл
Қорларды өткізуден болған кіріс	304.331	105.876
Айыппұлдар мен өсімақылардан болған кіріс	266.145	682.829
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтердің шығуарылуынан болған кіріс, нетто (17-ескертпе)	254.756	–
Актуарлық пайдалар (20-ескертпе)	70.352	–
Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелер резерві бойынша бағалауды қайта қарау (25-ескертпе)	–	1.239.714
Уақытша құрылыстарды жою шығындарын өтеу	–	217.054
Өзге де кірістер	217.256	201.489
Жиыны	1.112.840	2.446.962

31. ӨЗГЕ ДЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ШЫҒЫСТАР

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін өзге де операциялық шығыстар келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жыл	2017 жыл
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің шығарылуынан болған шығыстар, нетто	1.228.319	741.248
Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелер резерві бойынша бағалауды қайта қарау (25-ескертпе)	1.162.914	–
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтердің құнсыздануы (17-ескертпе)	283.956	–
Өзге де ағымдағы резервтерді есептеу (25-ескертпе)	246.703	–
Өрекетсіз тұрған өндірістік объектілерді жою бойынша шығыстар	106.084	56.275
Актуарлық залалдар (20-ескертпе)	–	39.943
Өзге де шығыстар	122.587	125.396
Жиыны	3.150.563	962.862

32. ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІСТЕР

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін қаржылық кірістер келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жыл	2017 жыл
Банк салымдарынан және ағымдағы шоттардан пайыздық кіріс	2.671.783	4.918.019
Облигациялардың әділ құнын қайта қараудан болған кіріс (18-ескертпе)	122.932	–
Өзге де қаржылық кірістер	25.309	19.536
Жиыны	2.820.024	4.937.555

33. ҚАРЖЫЛЫҚ ШЫҒЫНДАР

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін қаржылық шығындар келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жыл	2017 жыл
Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелер резерві дисконтының амортизациясы (25-ескертпе)	1.390.712	1.268.976
Қызметкерлерге сыйақы: таза пайыздық шығыстар (20-ескертпе)	1.163.566	1.182.271
Ақша қаражаттары және олардың баламалары мен банк салымдары бойынша күтілетін несиелік шығындар резервін есептеу, нетто (15, 16-ескертпелер)	35.983	–
Облигацияларға инвестициялардың дисконті (18 ескертпе)	–	630.951
Жиыны	2.590.261	3.082.198

34. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін табыс салығы келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	2018 жыл	2017 жыл
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстар	19.417.881	17.080.223
Өткен кезеңдерде ағымдағы табыс салығы бойынша бағалаудағы өзгерістер	1.034.264	(294.732)
Мерзімі ұзартылған табыс салығы бойынша үнемділік	(6.740.724)	(961.161)
Табыс салығы	13.711.421	15.824.330

34. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР (ЖАЛҒАСЫ)

2018 және 2017 жылдарға табыс салығы мөлшерлемесіне көбейтілген бухгалтерлік пайда мен табыс салығы бойынша шығыстар арасындағы салыстырмалы тексеру:

Мың теңгемен	2018 жыл	2017 жыл
Салық салуға дейінгі пайда	52.196.404	65.942.186
Салықтың ресми мөлшерлемесі	20%	20%
Бухгалтерлік пайдадан түскен табыс салығы бойынша шығыстар	10.439.281	13.188.437
Өткен кезеңдерде ағымдағы табыс салығы бойынша бағалаудағы өзгерістер	1.034.264	[294.732]
Негізгі құралдарға қатысты салық салынатын уақытша айырмашылықтардың қайта қаралуына байланысты төмендеуі	[1.065.393]	–
Шетелдік кәсіпорындардың пайдалары мен ауыстырылмайтын залалдары, нетто	988.954	770.545
Артық технологиялық мұнайдан түскен кіріс	788.242	433.589
Өтемдік тариф бойынша резерв	209.399	–
Амортизацияланбайтын негізгі құралдардың құнсыздануы	93.462	1.029.766
Қызметкерлерге сыйақылар бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелер бойынша мерзімі ұзартылған салық активтерін есептен шығару	44.213	1.166.108
Облигацияларға инвестициялардың құнсыздануы	–	727.921
Өзге де шегерілмейтін шығыстар	614.476	222.990
Өзге де түзетулердің салық әсері		
Үлестік қатысу әдісімен есепке алынатын бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың залалы/ (пайдасы)	564.523	[1.420.294]
Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте көрсетілген табыс салығы бойынша шығыстар	13.711.421	15.824.330

Қаржылық жағдай туралы тиісті есептердің жасалу күніне шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілген активтерді және міндеттемелер мен сомаларды есептеу үшін салық негіздеме аралығындағы уақытша айырмаларға қолданылатын заңмен белгіленген салық мөлшерлемесін қолдану арқылы есептелген мерзімі ұзартылған салық сальдосы 31 желтоқсанға келесіні қамтиды:

Мың теңгемен	2018 жылғы 31 желтоқсан	Пайда мен залал есебіне жатқызу	Капиталдың өзге де резервтеріне жатқызу	2017 жылғы 31 желтоқсан	Пайда мен залал есебіне жатқызу	Капиталдың өзге де резервтеріне жатқызу	2017 жылғы 1 қаңтар
Мерзімі ұзартылған салық бойынша активтер							
Қызметкерлерге беретін сыйақылар мен өзге де ақылар және тиісті шығындар	1.953.562	154.354	[137.731]	1.936.939	[850.797]	[206.584]	2.994.320
Жеткізушілерге берілген алғытөлемдер бойынша құнсыздану резерві	10.781	[124]	–	10.905	245	–	10.660
Ескірген және өтімсіз қорына резерв	3.353	[170]	–	3.523	[26]	–	3.549
Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелерге резерв	4.221.881	531.971	620.445	3.069.465	59.015	6.033	3.004.417
Қоршаған ортаны қорғау бойынша міндеттемелерге резервтер және өзге де резервтер	8.225	–	–	8.225	–	–	8.225
Төлемге салық	125.916	[21.437]	–	147.353	32.555	–	114.798
Өділ құнының өзгеруі және облигацияларға инвестициялар бойынша дисконт	101.604	[24.586]	–	126.190	126.190	–	–
Шығындарды кейінгі кезеңдерде аудару	694.956	694.956	–	–	–	–	–
Топ ішіндегі операциялар бойынша іске асырылмаған пайда	401.821	401.821	–	–	–	–	–
Қүтілетін несиелік шығындар	180.578	60.572	–	120.006	[8.715]	–	128.721
	7.702.677	1.797.357	482.714	5.422.606	[641.533]	[200.551]	6.264.690
Мерзімі ұзартылған салық бойынша міндеттемелер							
Негізгі құралдар	[75.097.019]	4.943.367	[11.494.525]	[68.545.861]	1.602.694	[3.027.352]	[67.121.203]
	[75.097.019]	4.943.367	[11.494.525]	[68.545.861]	1.602.694	[3.027.352]	[67.121.203]
Мерзімі ұзартылған салық бойынша таза міндеттемелер	[67.394.342]	6.740.724	[11.011.811]	[63.123.255]	961.161	[3.227.903]	[60.856.513]

Негізгі құралдар бойынша мерзімі ұзартылған салықтар салық және бухгалтерлік есепке алудағы негізгі құралдардың амортизацияның түрлі мөлшерлемелері мен негізгі құралдардың құнсыздануынан болған салық және бухгалтерлік базалардың арасындағы айырманы құрайды.

Мерзімі ұзартылған салықтың активі, болашақта салық салынған кірістің пайда болу ықтималдығына, біршама активтің пайдаланылуына байланысты көрсетілеген дәрежеде танылады. Мерзімі кейінге қалдырылған салықтың активтері солармен байланысты салық жеңілдіктердің жүзеге асырылу ықтималдығы болмайтын дәрежеде азайтылады.

35. СЕГМЕНТТЕР ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ

Басқару мақсатында Топ қызмет көрсетуіне байланысты бизнес-бөлімшелерге бөлінген және төрт есептік сегменттен тұрады:

- мұнай тасымалдау және сонымен байланысты қызметтер;
- мұнайды ауыстырып құю;
- су тасымалдау;
- өзге де сегменттер.

2017 жылдың аяғында «Магистралдық Суағызғысы» ЖШС еншілес кәсіпорнының қалыптасуына байланысты, Топ 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, «Су тасымалдау»-ды жеке сегмент ретінде бөлді. Бұрын бұл сегмент «Мұнай тасымалдау және сонымен байланысты қызметтер» сегментінің құрамында біріктірілген.

Сәйкестендірілетін, бірақ жеке есептік шектен аспайтын сегменттер «Өзге де сегменттерге» біріккен (жеке сегменттердің түсім мөлшері жиынтық түсімнің кемінде 10% құрайды). Оларға БТК құрғақтық, паромдық және контейнерлік терминалдарды қолдана отыра құрғақ жүкті (аршылмаған қант, аммоний нитраты, цемент, дән, күнбағыс және күнжара) ауыстырып тиеу, сондай-ақ жолаушы терминалының қызметі жатады.

Мұнай тасымалдаумен байланысты қызметтерге есептік шектен аспайтын және қызметтің негізгі түрімен немесе мұнай құбырлары деген Компанияның негізгі активтерімен тығыз байланысқан Компаниямен көрсетілетін мұнайды сақтау, экспедиторлық, пайдалану және құбырларға техникалық қызмет көрсету қызметтері кіреді. Қызметтің кейбір түрлері бойынша Топ басшылығына жеке басқарушылық есептілік берілмейді және осыған орай мұндай қызметтер жеке сегмент болып бөлінбейді.

БМТ пайдалана отырып, БТК арқылы мұнай мен мұнай өнімдерін ауыстырып құю бойынша қызметтер «Мұнайды ауыстырып құю» сегментіне кіреді. Мұнай терминалының кірістері мұнай мен мұнай өнімдерін сақтау, ауыстырып құю және жөнелту арқылы туындайды. РТЛ ұсынатын мұнайды экспедициялау қызметтеріне азербайжан-грузин шекарасынан Батуми терминалына теміржол арқылы мұнай мен мұнай өнімдерін тасымалдау жатады. Қызметтің бұл түрі мұнайды ауыстырып құюмен тікелей байланысты, сондықтан жеке сегменттікке бөлінбейді.

Мың теңгемен	2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жылда					2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жылда				
	Мұнай тасымалдау және байланысты қызметтер (Қазақстан)	Мұнайды ауыстырып құю (Грузия)	Су тасымалдау (Қазақстан)	Өзге де	Сегменттер бойынша жиын	Мұнай тасымалдау және байланысты қызметтер (Қазақстан)	Мұнайды ауыстырып құю (Грузия)	Су тасымалдау (Қазақстан)	Өзге де	Сегменттер бойынша жиын
Түсім										
Сыртқы клиенттерге сату	208.565.226	3.001.848	7.536.551	6.295.945	225.399.570	201.560.804	8.200.586	7.046.075	5.642.489	222.449.954
Барлық түсім	208.565.226	3.001.848	7.536.551	6.295.945	225.399.570	201.560.804	8.200.586	7.046.075	5.642.489	222.449.954
Қаржы нәтижелері										
Пайда мен залал арқылы негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құнсыздануы	(292.293)	(2.239.655)	–	(117.313)	(2.649.261)	(37.682)	–	–	–	(37.682)
Тозу мен амортизация	(46.235.224)	(1.873.222)	(3.219.403)	(1.081.701)	(52.409.550)	(43.114.292)	(2.015.827)	(2.861.802)	(974.001)	(48.965.922)
Пайыздар бойынша кірістер	2.468.573	4.831	136.962	61.417	2.671.783	4.862.911	55.108	–	–	4.918.019
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындар (залалындағы)/пайдасындағы үлесі	(2.075.937)	–	–	–	(2.075.937)	7.101.470	–	–	–	7.101.470
Табыс салығы бойынша (шығыстар)/үнемділік	(13.680.920)	–	129.974	(160.475)	(13.711.421)	(15.793.678)	(15.978)	–	(14.674)	(15.824.330)
Сегмент пайдасы/ (залалы)	45.662.399	(6.234.183)	(2.648.387)	1.705.154	38.484.983	55.072.740	(3.302.861)	(2.332.226)	680.203	50.117.856
Раскрытие прочей информации										
Активтер жиыны	706.250.834	51.206.176	28.932.026	17.051.565	803.440.601	669.637.249	52.756.058	24.285.345	17.548.353	764.227.005
Міндеттемелер жиыны	159.223.487	6.973.998	749.277	11.077.640	178.024.402	147.563.341	13.190.178	1.307.910	2.474.529	164.535.958
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға инвестициялар (8 ескертпе)	30.001.323	–	–	–	30.001.323	31.736.986	–	–	–	31.736.986
Күрделі шығындар	50.380.291	75.563	182.410	395.416	51.033.680	51.351.798	1.167.692	–	–	52.519.490

36. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ЖАСАЛҒАН МӘМІЛЕЛЕР

Егер тараптың бір жағы екінші жақты бақылай алса немесе қаржылық не операциялық шешім қабылдаған кезде екінші жаққа едәуір әсер етсе, 24 ҚЕХС «Байланысты тараптар туралы ақпараттар ашуға» сәйкес тараптар байланысты деп саналады. Әр байланысты тараппен болуы мүмкін қатынасты бағалаған кезде тек заңдығына ғана емес, қарым-қатынастың мәніне де назар аударылады.

Байланысты тараптармен жасалған мәмілелер тараптар арасында келісілген, байланысты және кейбір реттелетін қызметтерді есепке алмағанда үшінші тарапқа қолданылатын тарифтермен берілетін, нарық мөлшерлемесі бойынша жүзеге асырылмаған жағдайларда жүзеге асырылған.

Келесі кестелерде 2018 және 2017 жылдары байланысты тараптармен жасалған мәмілелердің жалпы сомасы мен 2018 және 2017 жылдардағы 31 желтоқсанына тиісті сальдо көрсетілген.

Негізгі құралдар және құрылыс қызметі үшін байланысты тараптарға берілген ұзақ мерзімді алғытөлемдер келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	Ескертпе	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Байланысты тараптарға негізгі құарлдар және құрылыс қызметі үшін берілген ұзақ мерзімді алғытөлемдер			
«Самұрық-Қазына» Тобының жалпы бақылауындағы кәсіпорындарға берілген ұзақ мерзімді алғытөлемдер		–	46.927
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындарына берілген ұзақ мерзімді алғытөлемдер		16.118	–
Байланысты тараптарға негізгі құралдар және құрылыс қызметі үшін берілген ұзақ мерзімді алғытөлемдер жиыны	9	16.118	46.927

Байланысты тараптардан сауда және өзге де дебиторлық берешек келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	Ескертпе	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Байланысты тараптардың сауда және өзге де дебиторлық берешегі			
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың сауда дебиторлық берешегі		994.993	2.495.886
«Самұрық-Қазына» Тобының бақылауындағы кәсіпорындардың сауда дебиторлық берешегі		817.719	3.442
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындардың сауда дебиторлық берешегі		607.582	1.051.701
Байланысты тараптардың сауда дебиторлық берешектің жиыны	11	2.420.294	3.551.029
ҚМГ мен «Самұрық-Қазына» Тобының жалпы бақылауындағы кәсіпорындардың өзге де дебиторлық берешегі		19.761	509
Байланысты тараптардың өзге де дебиторлық берешектің жиыны	11	19.761	509
Минус: күтілетін несиелік шығындар резерві		[7.295]	–
Жиыны		2.432.760	3.551.538

Байланысты тараптарға берілген алғытөлемдер келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	Ескертпе	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Байланысты тараптарға берілген алғытөлемдер			
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындарына берілген алғытөлемдер		210.957	103.181
«Самұрық-Қазына» Тобының жалпы бақылауындағы кәсіпорындарға берілген алғытөлемдер		14.842	101.281
Байланысты тараптарға берілген алғытөлемдер жиыны	12	225.799	204.462

Байланысты тараптарға берілген болашақ кезеңдегі шығындары келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	Ескертпе	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Байланысты тараптарға берілген болашақ кезеңдегі шығындары келесі түрде көрсетілген		5	5
Итого расходы будущих периодов связанных сторон	14	5	5

Байланысты тараптар алдында сауда және өзге де кредиторлық берешек келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	Ескертпе	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Байланысты тараптар алдында тауарлар мен қызметтер үшін кредиторлық берешек			
«Самұрық-Қазына» Тобының бақылауындағы кәсіпорындар алдында кредиторлық берешек		1.334.743	232.361
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындар алдында кредиторлық берешек		720.259	585.503
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындар алдында кредиторлық берешек		7.158	2.332
Байланысты тараптар алдында тауарлар мен қызметтер үшін сауда кредиторлық берешектің жиыны	22	2.062.160	820.196
«Самұрық-Қазына» Тобының бақылауындағы кәсіпорындар алдында өзге де кредиторлық берешек		2.493	2.190
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындар алдында өзге де кредиторлық берешек		697	–
Байланысты тараптар алдында өзге де кредиторлық берешектің жиыны	22	3.190	2.190
Байланысты тараптар алдында сауда және өзге де кредиторлық берешектің жиыны		2.065.350	822.386

36. СДЕЛКИ СО СВЯЗАННЫМИ СТОРОНАМИ (ЖАЛҒАСЫ)

Байланысты тараптардан алынған алғытөлемдер келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	Ескертпе	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Байланысты тараптардан алынған алғытөлемдер			
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындардан алынған алғытөлемдер		12.869.915	10.560.712
«Самұрық-Қазына» Тобының жалпы бақылауындағы кәсіпорындардан алынған алғытөлемдер		328.173	359.068
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардан алынған алғытөлемдер		–	1
Байланысты тараптардан алынған алғытөлемдер жиыны	23	13.198.088	10.919.781

Байланысты тараптар алдында өзге де ағымдағы міндеттемелер келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	Ескертпе	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан
Байланысты тараптар алдында мұнай көлік экспедициясы қызметтері үшін берешек			
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындар алдында мұнай көлік экспедициясы қызметтері үшін берешек		8.437.279	6.589.984
Байланысты тараптар алдында мұнай көлік экспедициясы қызметтері бойынша берешек жиыны	26	8.437.279	6.589.984
Негізгі басқарушы қызметкерлерге сыйақылар бойынша берешек			
Негізгі басқарушы қызметкерлерге сыйақылар бойынша берешек		55.559	44.502
Негізгі басқарушы қызметкерлерге сыйақылар бойынша берешек жиыны		55.559	44.502
Байланысты тараптар алдында өзге де міндеттемелердің жиыны		8.492.838	6.634.486

Топтың байланысты тараптармен 31 желтоқсанда аяқталатын жыл бойы жасалған мәмілелері келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін	
	2018 жылғы	2017 жылғы
Байланыс тараптарға сату		
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындарға көрсетілген негізгі қызметінен түскен түсім	120.997.267	117.469.386
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға көрсетілген негізгі қызметінен түскен түсім	9.284.834	9.121.018
«Самұрық-Қазына» Тобының жалпы бақылауындағы кәсіпорындарға көрсетілген негізгі қызметінен түскен түсім	5.739.205	3.731.719
ҚМГ-ға сатуға арналған ұзақ мерзімді активтерді сатудан болған кіріс	372.976	–
«Самұрық-Қазына» Тобының жалпы бақылауындағы кәсіпорындарға көрсетілген өзге де қызметінен болған кіріс	57.756	16.138
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындарға көрсетілген өзге де қызметінен болған кіріс	39.576	84.391
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға көрсетілген өзге де қызметінен болған кіріс	1.238	–
Жиыны	136.492.852	130.422.652

ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындардың негізгі қызметінен болған түсім мұнай және су тасымалдау бойынша көрсетілетін қызметтермен байланысты.

Байланысты тараптардан сатып алынған қызметтер мен активтер келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін	
	2018 жылғы	2017 жылғы
Байланысты тараптардан сатып алу		
«Самұрық-Қазына» Тобының жалпы бақылауындағы кәсіпорындарынан негізгі құралдарды сатып алу	17.627.906	1.057.305
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындарынан қызметтерді сатып алу	5.744.501	7.387.038
«Самұрық-Қазына» Тобының жалпы бақылауындағы кәсіпорындарынан қызметтерді сатып алу	2.934.371	2.992.827
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындарынан қорларды сатып алу	1.429.260	1.071.536
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындарынан негізгі құралдармен материалдық емес активтерді сатып алу	199.669	747.248
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарынан қызметтерді сатып алу	34.645	7.506
«Самұрық-Қазына» Тобының жалпы бақылауындағы кәсіпорындарынан қорларды сатып алу	165	3.359
Жиыны	27.970.517	13.266.819

36. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ЖАСАЛҒАН МӘМІЛЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)

Есепті кезеңде Компания «Самұрық-Қазына» Тобының жалпы бақылауындағы байланысты тараптан 17.627.906 мың теңгеге негізгі құралдарды сатып алды, соның ішінде «Прорва-Құлсары» магистралды мұнай құбыры мен «Астрахань-Маңғышлақ» су құбырын ауыстыруға арналған жобалар құрылысы бар.

Дивидендтер төлеміне қатысты байланысты тараптарға ақша ағыны келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін	
	2018 жылғы	2017 жылғы
Байланысты тараптарға ақша ағыны		
ҚМГ дивидендтерін төлеу	55.387.527	53.656.666
Жиыны	55.387.527	53.656.666

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін негізгі басқарушы қызметкерлерге есептелген сыйақының жалпы сомасы 834.325 мың теңге құрады (2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін: 586.985 мың теңге). Басты қызметкерлерге төлемдер негізінен келісімшарттар және Компанияның ішкі ережелерімен белгіленген еңбекақы және сыйақылар бойынша шығыстардан тұрады.

37. ЫҚТИМАЛ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

ҚЫЗМЕТ ЖҮРГІЗУ ШАРТТАРЫ

В Казахстане продолжаютя экономические реформы и развитие Нарықтық экономиканың талаптарына сәйкес болатын, Қазақстан экономикалық реформалар және өзінің құқықтық, салық және әкімшілік инфрақұрылысын дамытуды жалғастыруда. Қазақстан экономикасының тұрақтылығы осы реформалардың жүзеге асырылуынан және экономикалық, қаржылық және ақша-кредит саясаты саласындағы Үкімет қабылдаған шаралардың тиімділігіне тәуелді.

2015 жылы шикі мұнай бағасының айтарлықтай төмендеуі және қазақстандық теңгенің құнсыздануы Қазақстан экономикасына айтарлықтай теріс әсер етуі жалғастырылды. Басқа да факторлармен бірге осы факторлардың жиынтығы капиталдың қол

жетімділігінің төмендеуіне, капитал құнының артуына, инфляцияның өсуіне және экономикалық өсуіне қатысты белгісіздікке әкелді. Топ басшылығы қазіргі жағдайда Топтың экономикалық тұрақтылығын қамтамасыз ету үшін тиісті шаралар қабылдайтынын айтты.

САЛЫҚ САЛУ

Қазақстандық салық салу заңнамасы және нормативтік-құқықтық актілері әрдайым өзгерістер мен әр түрлі түсіндірмелердің мән-мағынасы болады. Жергілікті, облыстық және ұлттық салық органдарының әр түрлі пікірлері болатын жағдайлары сирек емес, соның ішінде кірістердің, шығыстардың және қаржылық есептіліктің басқа да баптары ҚЕХС-ке сәйкес есепке алу туралы пікірлері бар. Қазақстанда қолданыстағы заңдардың негізінде анықталған құқық бұзушылыққа қолданылатын айыппұл мен өсімпұл жүйесі өте қатаң.

Айыппұлдық ықпалшараға қосымша есептелген салық сомасынан 80% көлемінде болатын айыппұлдар мен

2,5-ке көбейтілген, Қазақстан Ұлттық банкімен белгіленген, қайта қаржыландырылған мөлшерлемесі бойынша есептелген өсімпұл кіреді. Нәтижесінде, айыппұл мен өсімпұл сомалары кез келген есептелген салықтың туындысы болуы мүмкін. Салық салу кезеңдері тексерудің алдындағы жылдың күнтізбелік бес жыл мөлшерінде салық органдары тексеру үшін қол жетімді болады. Белгілі жағдайларда тексерулер бұдан ұзақ мерзімді қамтуы мүмкін.

Қазақстандық салық салу жүйесіне тән белгісіздік нәтижесінде салық, айыппұлдық ықпалшара мен өсімпұл сомасы, егер ондайлар болса, қазіргі уақытқа дейін шығысқа жатқызатын және 2017 жылдың 31 желтоқсанына есептелген соманы асып кетуі мүмкін. Басшылық 2018 жылдың 31 желтоқсанына қолданыстағы заңнамаға түсінік беру тиісті деп есептейді және салық бойынша тек осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілгендерді алмағанда Топтың ұстанымы расталады деген ықтимал бар.

Трансфертті баға белгілеу бойынша бақылау

Қазақстанда трансфертті баға белгілеу бойынша бақылау кең масштабта таралған және халықаралық бизнеске тура немесе жанама қатысты көптеген операцияларына қолданылады, бұл ретте операция қатысушылары байланысты тараптар болатындығына немесе болмайтындығына назар аудармайды. Трансфертті баға белгілеу бойынша заңнама операцияларға қолданылатын салықтар, «ұзартылған қол» принципі бойынша белгіленген нарық бағаларының негізінде есептелгенін талап етеді.

Трансферттік баға белгілеу туралы заң толық емес және заңның кейбір ережелеріне байланысты прецедентті жағдайлары бар.

Оның үстіне, заңда толық нұсқауы жоқ. Нәтижесінде, операцияның әралуан түріне қолданылатын трансфертті баға белгілеу бойынша бақылауды іске асыру реттелмеген.

Қазақстанның трансфертті баға белгілеу туралы заңнамасына байланысты белгісіздіктің болуы салық органдарының Топ ұстанымынан бөлек ұстанымды қабылдауына әкелу қауіптілігі бар, ол өз кезегінде 2018 жылғы 31 желтоқсанға қосымша салықтар, айыппұлдар мен өсімпұлдар тудыруы мүмкін.

Басшылық 2018 жылғы 31 желтоқсанға қолданыстағы заңнамаға түсінік беру дұрыс деп санайды және салық бойынша Топ ұстанымы құпталады деген ықтимал бар.

Грузиядағы кәсіпорындардың салық міндеттемелері

Грузияның салық кодексіне сәйкес (бұдан әрі – «ГСК»), салық органдары салық салу мақсатында егер мәміле байланысты тараптар арасында жасалса нарық бағаларын пайдалану туралы дәлелденген жазбаша шешім қабылдауға құқылы. Бірақ ГСК-да тауарлар мен қызметтердің нарық бағасын анықтау жөнінде белгілі нұсқау болғанмен, анықтау механизмі жеткіліксіз әзірленген және Грузияда трансфертті баға белгілеу бойынша жеке заңнама жоқ. Осындай түсініксіздіктің болуы байланысты тараптар арасындағы мәмілелерге салық салуды қарастырған кезде салық органдары ұстанымының анықсыздығын тудырады.

БМТ Компанияның шетелдік еншілес ұйымымен (PTL) жасалған мәмілелердің елеулі көлемі бар. Бұл мәмілелер байланысты тараптар арасындағы мәмілелерге жатады және олар Грузияның салық органдары тарапынан даулы болуы мүмкін. Басшылық Топ ұйымдары арасында жасалған мәмілелердегі баға белгілеу нарықтық жағдайларда жүзеге асырылады деген негіздемеге маңызды дәлелдер бар деп есептейді, бірақ нарық бағасын анықтау жөнінде заңнамалық базаның болмағандығынан, салық органдарының ұстанымы Топ ұстанымынан өзгеше болуы мүмкін.

Грузияның Салық қызметі (бұдан әрі – «ГСК») 2015 жылы БТК-ның 2010-2014 кезеңіне салық тексерулер нәтижесінде 2.723 мың АҚШ доллары көлемінде қосымша салықтар мен айыппұлдар есептеді (1.046.177 мың теңгеге баламалы). ГСК шешімімен келіспеген БТК шағым арыз берді.

Нәтижесінде, 2016 жылы Грузия Кіріс Қызметі аудит департаментінің шешімімен есептелген салықтар 1.786 мың АҚШ долларына дейін қысқартылды (686.181 мың теңгеге баламалы). Грузия Кіріс Қызметіне дауылдарды қарау бойынша кеңеске БТК кезекті апелляциялық шағымын берді.

Бұдан басқа, 2018 жылы ГСК 2015 жылдан бастап 2018 жылдың бірінші жартыжылдығына БМТ-ға салық тексерулерін жүргізді, оның қорытындысы бойынша 1.856 мың АҚШ доллары көлемінде (713.075 мың теңгеге баламалы) салықтар мен айыппұлдар есептелді. БМТ басшылығы салықтар мен айыппұлдардың қосымша шығындарын даулы деп есептейді және Грузияның Қаржы министрлігіне шағым жіберді.

БМТ басшылығы, жергілікті салық заңнамасының талдауына және ұқсас салық тексерістер бойынша ағымдағы тәжірибеге негізделе отыра, 2016 жылдың соңына 858 мың АҚШ доллары сомасында салықтарды төлеу бойынша міндеттемелерді мойындады (329.644 мың теңгеге баламалы). Қалған БТК-ның 2010-2014 кезеңіне салық тексерулері бойынша 928 мың АҚШ доллары (356.538 мың теңгеге баламалы) және 2015 жылдан бастап 2018 жылдың бірінші жартыжылдығына БМТ-ға салық тексерулері бойынша 1.856 мың АҚШ доллары (713.075 мың теңгеге баламалы) қосымша міндеттемелер ретінде танылмады, себебі басшылық БТК апелляциясы мен мен БМТ шағымы табысты болады және бұл бөлікте қаржы ресурстарының кетуі екіталай деп есептейді.

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Грузия Кіріс Қызметі аудит департаментінің шешімі қайта қаралмады.

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Қазақстанда қоршаған ортаны қорғау бойынша заңнама даму үдерісі үстінде, сондықтан үнемі өзгерістерге шалдығады. Заңнаманың өзгеруі нәтижесінде пайда болған ықтимал міндеттемелер шынайы бағалана алмайды. Ағымдағы заңнамаға сәйкес, басшылық Топтың осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілгендерді қоспағанда, қаржылық жағдайына және оның қызметінің нәтижесіне едәуір теріс әсер ететін мүмкін әлде ықтимал міндеттемелер болмайды деп есептейді (5, 25-ескертпелер).

САҚТАНДЫРУ МӘСЕЛЕЛЕРІ

Қазақстан Республикасында сақтандыру саласы даму сатысында, сондықтан әлемнің басқа өңірлерінде таралған сақтандырудың көптеген нысандары бізде әлі қол жетімді емес.

Топ, үшінші тұлға алдында Компанияның немесе оның қызметіне жататын объектілерде болған апаттан мүлікке немесе қоршаған ортаға залал келтірілгені үшін жауапкершілік артатын мүлікті сақтандырады.

37. ЫҚТИМАЛ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)

НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАРДЫ САТЫП АЛУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың негізгі құралдар мен құрылыс қызметтерін 38.927.686 мың теңгеге сомаға (2017 жылғы 31 желтоқсанға: 18.507.367 мың теңге) сатып алуға шарттық міндеттемелері болған. Бұл міндеттемелер инвестициялық бағдарламаның бөлігі болып табылады

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бірлесіп бақылайтын кәсіпорындардың негізгі құралдар мен құрылыс қызметтерін сатып алу жөніндегі шарттық міндеттемелерінде Компанияның үлесі 3.707.759 мың теңгені (2017 жылғы 31 желтоқсанға: 123.176 мың теңге) құрады.

Инвестициялық бағдарлама бойынша міндеттемелер

«Табиғи монополиялар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес, табиғи монополия субъектісі ретінде Компанияның 2015-2019 жылдарға бекітілген шекті тарифтер аясында 2015-2019 жылдарға өндірістік объектілердің күрделі құрылысына / қайта құруына / күрделі жөндеуіне / диагностикасына бағытталған інвестициялық бағдарламаны орындауға (Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігінің 2018 жылғы 27 ақпандағы № 68 және ТМРБжТҚҚК 2018 жылғы 23 ақпандағы № 43-ОД бірлескен бұйрығымен бекітілген) міндеттемесі бар, жалпы сомасы 191 миллиард теңге, оның ішінде:

- 2015 жылы – 57,1 миллиард теңге, оның ішінде ішкі нарыққа – 18,4 миллиард теңге;
- 2016 жылы – 38,4 миллиард теңге, оның ішінде ішкі нарыққа – 12,5 миллиард теңге;
- 2017 жылы – 37,09 миллиард теңге, оның ішінде ішкі нарыққа – 11,7 миллиард теңге;
- 2018 жылы – 37,09 миллиард теңге, оның ішінде ішкі нарыққа – 11,5 миллиард теңге;
- 2019 жылы – 21,36 миллиард теңге, оның ішінде ішкі нарыққа – 6,6 миллиард теңге.

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның инвестициялық бағдарламаны орындау бойынша міндеттемелері 51,8 миллиард теңгені құрады (2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша – 63,4 миллиард теңге).

Өндірістік қажеттілікке байланысты 2018 жылдың екінші жартысында өндірістің ағымдағы деңгейін ұстап тұру мақсатында Компания Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігіне және 2018-2019 жылдарға арналған жоғарыда аталған инвестициялық бағдарламаны түзету жөніндегі ұсыныстарын ТМРБжТҚҚК-ға жолдады. Компанияның шағымына жауап ретінде, ТМРБжТҚҚК инвестициялық бағдарламаның белгілі бір шараларын орындамағаны үшін уақытша өтемдік тарифті қолдану тәуекелі туындаған ескертулерге байланысты инвестициялық бағдарламаны түзетуден бас тартты. Компанияның ішкі нарыққа мұнай тасымалдау және суды жеткізу қызметтеріне уақытша өтемдік тарифі 2020 жылғы 1 шілдеден бастап он екі ай аралығында қолданылуы мүмкін.

Компания ТМРБжТҚҚК-ның ескертулерімен келіспей, оның іс-әрекеттеріне шағымдану үшін заңда белгіленген тәртіппен жұмыс жүргізуде.

СОТ ТАЛҚЫЛАУЛАРЫ

БМТ ісін сотта қарау

2016 жылғы 19 желтоқсанда Грузияның атқарушы сот органдарынан іс қозғауға дейін қамтамасыз ету туралы соттың ұйғарымын орындау бойынша ұсыныс алынды, онда БМТ-ға нарықтағы басым жағдайын пайдаланбау, сондай-ақ қызмет көрсету шартын жасасу туралы талаптар қойылған. Көрсетілген анықтамаға сәйкес сот БМТ меншігіндегі жылжымайтын мүлікке – жер учаскесіне (Батуми қ.), сондай-ақ ондағы ғимараттар мен құрылыстарға тыйым салды. Бұл тыйым салу тәркіленген мүлікті иеліктен шығаруды шектейді, бірақ БМТ-ның операциялық-шаруашылық қызметін қозғамайды. 2016 жылғы 23 желтоқсанда БМТ жоғарыда айтылған ұйғарымға қатысты Тбилиси қалалық сотына шағым түсірді.

2017 жылғы 15 ақпанда БМТ-ға талап арыз түсті, онда талап қоюшы (Vibro Diagnostic) соттан талап қоюшының арызында айтылған шарттар бойынша БМТ-ға қызмет көрсету туралы шарт жасасуды міндеттеуді, сондай-ақ талап қоюшының пайдасына 2.038 мың АҚШ доллары (783.000 мың теңгеге баламалы) мөлшерінде залалды және 2016 жылғы 1 желтоқсаннан бастап соттың шешімі орындалғанға дейін ай сайын 280 мың АҚШ доллары (107.576 мың теңгеге баламалы) мөлшеріндегі соманы өтеуді талап етеді. 2017 жылғы 24 ақпанында БМТ осы іске қатысты талап арыз бойынша талап қоюшыға және сотқа БМТ позициясымен талап арызға пікірді жолдады.

2017 жылғы 11 қыркүйекте Тбилиси апелляциялық соты, 2016 жылы 19 желтоқсанда алынған сот ұйғарымының шағымы бойынша БМТ талап – арызын қанағаттандырудан бас тартты, бірақ БМТ сот талқылауын жалғастыруда.

Залалданған мүліктің нарықтық құны талапкердің ақшалай талаптан асып кетуіне байланысты (2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша тұтқындалған мүліктің баланстық құны 50,1 млн АҚШ доллары, 16.650 млн теңгеге баламалы) БМТ өтінішінің негізінде және кейінгі сот шешімі бойынша 2018 жылдың соңында тыйым салынған жер учаскесі басқа жер учаскесіне ауыстырылды. Нәтижесінде 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша тыйым салынған мүліктің жалпы құны 5,85 млн АҚШ долларын құрады (2.152 млн теңгеге баламалы).

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ қосымша міндеттемелерді мойындамады, себебі БМТ-ның басшылығы арызданушының БМТ-ға деген наразылығын негізсіз деп санайды.

2019 жылғы 12 ақпанда Тбилиси қалалық соты талапкердің пайдасына шешім шығарды, БМТ сот шешімін келесі сатыда шағымдануға ниетті.

БТК активтерінің экспроприациясы

БМТ мен Грузия Үкіметінің арасындағы БТК-ны сенімгерлікпен басқару туралы келісімге сәйкес, егер БТК қатарынан 2 жыл бойы ауыстырып құюдың жылына 4 миллион тонна ең аз көлемі бойынша өз міндеттемелерін орындай алмаған жағдайда, Грузия Үкіметінің БТК активтерін экспроприациялауға құқығы бар. Сонымен қоса, жыл сайын ауыстырып құю көлемі 6 миллион тоннадан кем құрайтын жағдайда, БМТ келесі айыппұлдарды төлеуге міндетті:

- 1 миллион тонна көлеміне дейін орындалмағанда – 1 тоннаға 0,1 АҚШ доллары (он АҚШ центі);
- 1 миллион тоннадан 2 миллион тонна көлеміне дейін орындалмағанда – 1 тоннаға 0,2 АҚШ доллары (жиырма АҚШ центі);
- 2 миллион тоннадан астам көлемінде орындалмағанда – 1 тоннаға 1 АҚШ доллар.

2018 жыл ішінде БТК-ның ауыстырып құю нақты көлемі 5,6 миллион тоннаны құрады (2017 жылы: 5,9 миллион тонна). Келісімге сәйкес, 2018 жылға нақты көлем негізінде, Топ 36 мың АҚШ доллар сомасында айыппұл бойынша резервті есептеді (12.421 мың теңгеге баламалы).

38. ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ

Топтың негізгі қаржылық міндеттемелері құрамына сауда және өзге де кредиторлық берешектер кіреді. Көрсетілген қаржы құралдары ең бастысы Топтың шаруашылық қызметіне қаржыландыруды тарту үшін қолданылады. Топтың тікелей шаруашылық қызметінің нәтижесінде пайда болатын сауда дебиторлық берешегі, ақша мен ақша баламалары бар.

Топ несиелік тәуекелден, валюталық тәуекелден және өтімділік тәуекелден тұратын нарық тәуекеліне бейім.

Топ басшылары шолу жасайды және осы тәуекелдерді басқару үшін қабылданатын келесі шараларды бекітеді.

Несиелік тәуекел

Топ мәмілелерді тек белгілі және несиені өтеуге қабілетті тараптармен жасайды. Топ саясатына сәйкес, коммерциялық несие шартына қарай сауда операцияларын жасауды қалайтын барлық клиент, несиелік тексеру рәсімінен өтуге жатады. Сондай-ақ, топқа берешекті қайтармау тәуекелін төмендетуде сенімділікті қамтамасыз ету үшін осындай сатып алушының дебиторлық берешегі үздіксіз мониторингке алынады. Тәуекелдің ең жоғары мөлшері дебиторлық берешектің теңгерімдік құны болады. Топта несиелік тәуекелдің маңызды шоғырлануы жоқ.

Топ ақша қаражаттарын, салымдарды қазақстандық және шетелдік банктерде орналастырады (15 және 16 ескертпелер). Топ басшылығы төтенше несиелік тәуекелдерді алып тастау мақсатында осы банктердің кредиттік рейтингін мерзімді түрде қарайды. ҚЕХС (IFRS) 9-ға сәйкес Топ кредиттік мекемелердегі қаражаттарға несиелік шығындар резервін таныйды.

38. ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ (ЖАЛҒАСЫ)

Келесі кестеде «Moody’s», «Fitch Ratings» және «Standard&Poor’s» агенттіктерінің несие рейтингін қолдана отыра есепті күнге банк салымдары мен ақша қаражаттары бойынша сомалар көрсетілген:

Банктер	Орналасқан жері	Рейтинг			
		2018 жылғы 31 желтоқсанға	2017 жылғы 31 желтоқсанға	2018 жылғы 31 желтоқсанға	2017 жылғы 31 желтоқсанға
«Қазақстанның Халық Банк» АҚ	Қазақстан	BB/Позитивный	Ba1/ Стабильный	60.758.933	68.314.402
Halyk Bank of Georgia	Грузия	BB-	BB-/B	380.742	49.517
Hellenic Bank	Кипр	Сaa1	B-	249.730	4.641.986
Bank of Georgia	Грузия	Ba3/Ba2	BB-/B	42.646	56.828
TBC Bank	Грузия	Ba3/Ba2	BB-/B	38.036	101.028
«Сбербанк России» АҚ	Ресей	Baa3	BBB-	9.338	724
«ForteBank» АҚ	Қазақстан	B/Стабильный	B3/Позитивный	384	5
«Сбербанк России» АҚ ЕБ	Қазақстан	BB+/Позитивный	BB+/Позитивный	167	12
«ГазБанк» ЖАҚ	Ресей	–	B3/Стабильный	–	10.418
«Altyn Bank» АҚ	Қазақстан	BBB-/Стабильный	Ba2/Стабильный	–	25
«ЦеснаБанк» АҚ	Қазақстан	B-	B/Стабильный	–	9
«Қазкоммерцбанк» АҚ	Қазақстан	–	Ba2/Стабильный	–	8
Жиыны				61.479.976	73.174.962

Өтімділік тәуекел

Ағымдағы өтімділікті жоспарлау құралын қолдана отыра, Топ ақша қаражаттарының тапшылық тәуекелдігіне бақылау жасайды. Осы құралдың көмегі арқылы қаржылық инвестициямен және қаржы активтерімен байланысты төлем мерзімі (мысалы, дебиторлық берешек, басқа да қаржы активтері), сондай-ақ операциялық қызметтен болатын болжамды ақша ағындары талданады.

Келесі кестеде 2018 және 2017 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Топтың қаржылық міндеттемелері бойынша осы міндеттемелерді өтеу мерзіміне қарай шарттық дисконтталмаған төлемдер туралы ақпарат берілген.

Мың теңгемен	Сұраныс бойынша	1 жылдан кем	1 жылдан 2 жылға дейін	2 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан артық	Жиыны
2018 жылғы 31 желтоқсанға						
Сауда және өзге де кредиторлық берешектер	–	12.884.530	67.552	820	4.612	12.957.514
Жиыны	–	12.884.530	67.552	820	4.612	12.957.514
2017 жылғы 31 желтоқсанға						
Сауда және өзге де кредиторлық берешектер	–	17.580.864	27.068	145	4.282	17.612.359
Жиыны	–	17.580.864	27.068	145	4.282	17.612.359

Валюталық тәуекелдік

Валюталық тәуекелдікке ұшырайтын, шетел валютасымен көрсетілген активтер мен міндеттемелердің жалпы сомасы төменгі кестеде берілген.

Мың теңгемен	АҚШ доллары	Ресей рублі	Еуро	Өзге валюталар	Жиыны
2018 жылғы 31 желтоқсанға					
Активтер	28.582.197	37.829	8.452	517.518	29.145.996
Міндеттемелер	931.277	65.608	35.359	647.378	1.679.622
2017 жылғы 31 желтоқсанға					
Активтер	23.128.576	13.487	57.825	492.846	23.692.734
Міндеттемелер	994.780	85.231	69.899	881.006	2.030.916

Топтың операцияларымен байланысты валюталық тәуекелдерді төмендетуге ықпал ететін ресми құралдары жоқ. Топта шетел валютасында жасалатын мәмілелермен байланысты тәуекелдер бар. Ондай тәуекелдер АҚШ долларында болатын кіріске байланысты пайда болады.

Келесі кестеде Топтың салық салғанға дейінгі пайдаға (активтер мен міндеттемелердің әділ құнындағы болуы мүмкін өзгерістерге байланысты) өзге көрсеткіштердің тұрақтылығы жағдайында АҚШ доллары,ресей рублі мен еуро айырбас бағамының болуы мүмкін өзгерістеріне сезімталдығы көрсетілген. Топтың меншік капиталына әсері аз.

Мың теңгемен	Валюта айырбас бағамының өсуі/ төмендеуі	Салық салғанға дейінгі пайдаға әсер
2018 жыл		
АҚШ доллары	+14,00% -10,00%	3.871.129 (2.765.092)
Ресей рублі	+14,00% -9,00%	(3.889) 2.500
Еуро	+14,00% -10,00%	(3.767) 2.691
2017 жыл		
АҚШ доллары	+10,00% -10,00%	2.213.380 (2.213.380)
Ресей рублі	+16,00% -16,00%	(11.479) 11.479
Еуро	+13,50% -9,50%	(1.630) 1.147

Капиталды басқару

Капиталды басқаруға байланысты Топтың негізгі мақсаты тұрақты несие төлеу қабілетін қамтамасыз ету және Топ қызметін жүргізу үшін капиталдың барабар деңгейі мен акционердің пайдасын барынша көбейту. Топ капиталдың құрылымын басқарады және экономикалық жағдайдың өзгеруіне сәйкес оны өзгертеді. Топ капитал құрылымын сақтау немесе өзгерту мақсатында дивидендтерді төлеу мөлшерін реттей алады, акционерге капиталды қайтара алады немесе жаңа акцияларды шығара алады.

2018 және 2017 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталатын жылдарда объектілерде, саясатта және капиталды басқару үдерістерінде өзгерістер болған емес.

2018 және 2017 жылдардың 31желтоқсанындағы жағдай бойынша Топтың айтарлықтай берешек сомасы болған жоқ. Топ есепті күнге берешектен асатын елеулі ақша қаражатына ие.

Қаржы құралдарының әділ құны

Ақша қаражаттардың, банктердегі салымдардың, сауда және өзге де дебиторлық берешектің, сауда және өзге де кредиторлық берешектердің және басқа да қаржылық міндеттемелердің теңгерімдік құны қаржы құралдары дерегінің қысқа мерзімді болғанына орай олардың әділ құнына шамамен тең.

39. ЕСЕП БЕРУ КҮНІНЕН KEЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

Мемлекет басшысының 2018 жылғы 29 қыркүйектегі тапсырмасына және ҚМГ Басқармасының 2019 жылғы 11 ақпандағы шешіміне, сондай-ақ 2019 жылғы 29 қаңтардағы Қоғамның Директорлар кеңесінің шешіміне сәйкес, Компания 2019 жылы Түркістан қаласында нысанның құрылысына жалпы сомасы 2,2 миллиард теңге көлемінде демеушілік көрсетеді. Жоғарыда аталған көлемде, 2019 жылғы 18 ақпанда Компания 1 миллиард теңге көлемінде қаржыландырудың алғашқы траншын жасады.

7-ҚОСЫМША. ҚЫСҚАРТУЛАР ТІЗІМІ

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ	«ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы
«КҚК-Қ» АҚ	«Каспий Құбыр Консорциумы» акционерлік қоғамы
«Мұнайтас» СБҚК» АҚ	«МұнайТас» Солтүстік-Батыс құбыр компаниясы» акционерлік қоғамы
«Самұрық-Қазына» АҚ	«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ
ТПБАЖ және МҚ	Технологиялық процесті басқарудың автоматтандырылған жүйесі және метрологиялық қамтамасыз ету
«ҚПО» ЖТАҚ	«Қарашығанақ Петролеум Оперейтинг» жабық түрдегі акционерлік қоғам
БТП	«Батуми теңіз порты» ЖШҚ
БМТ	«Батуми мұнай терминалы» ЖШҚ
ӨТҚ және ЖЖБ	Өндірістік-техникалық қызмет көрсету және жабдықтарды жинақтау базасы
ССС	Су сору станциясы
БДБ	Бас диспетчерлік басқарма
БАЕО	«ҚазТрансОйл» акционерлік қоғамының «Бас ақпараттық-есеп орталығы» филиалы
БМАС	Бас мұнай айдау станциясы
ЕББҰ	Еншілес және бірлесіп бақыланатын ұйымдар
ЕТБЖ	Еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі
«ҚазТрансОйл» ҰМТК» ЖАҚ	«ҚазТрансОйл» мұнай тасымалдау ұлттық компаниясы» жабық акционерлік қоғамы
«Мұнай және газ тасымалдау» ҰК ЖАҚ	«Мұнай және газ тасымалдау» ұлттық компаниясы» жабық акционерлік қоғамы
ИМЖ	Интеграцияланған менеджмент жүйесі
АТ	Ақпараттық технологиялар
ҚИТҚ	Қауіпсіздіктің инженерлік-техникалық құралдары
ҚХР	Қытай Халық Республикасы
ЕҚ, ӨҚ және ҚОҚ комитеті	Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау комитеті
Компания	«ҚазТрансОйл» АҚ
ҚНК	Қызметтің негізгі көрсеткіштері
ТМРБТҚҚК	Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікті және тұтынушылардың құқықтарын қорғау комитеті
ТБКЖ	Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесі
КҚК	Каспий Құбыр Консорциумы
Жөдс	Желілік өндірістік диспетчерлік станция
ХҚЕС	Халықаралық қаржылық есептіліктік стандарттары
ҚҚС	Қосылған құн салығы
ҒЗТҚЖ	Ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстар
МҚП	Мұнай құю пункті

МӨЗ	Мұнай өңдеу зауыты
МАС	Мұнай айдау станциясы
ҒТО	«ҚазТрансОйл» акционерлік қоғамының Ғылыми-Техникалық Орталық
БҰҰ	Біріккен Ұлттар Ұйымы
ҚОҚ	Қоршаған ортаны қорғау
ОҚБ	Оқшауланған құрылымдық бөлімшелер
Есеп	«ҚазТрансОйл» АҚ жыл сайынғы біріктірілген есебі
ПКОП	«ПетроКазахстан Ойл Продактс» ЖШС
ПМХЗ	«Павлодар мұнайхимия зауыты» ЖШС
БҚ	Бағдарламалық қамтылым
ЖСҚ	Жобалық-сметалық құжаттама
ҚТП	Қабылдау-тапсыру пункті
ІБЖ	Ішкі бақылау жүйесі
МСӨЖ	Мұнай сапасын өлшеу жүйелері
БАҚ	Бұқаралық ақпарат құралдары
АҚБЖ	Ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесі
GRI стандарттары	Орнықты даму саласындағы есептілік бойынша GRI (Global Reporting Initiative) стандарттары
ТМҚ	Тауарлық-материалдық қорлар
«ҚҚҚ» ЖШС	«Қазақстан-Қытай Құбыры» ЖШС
«ТОН-2»	«Туймазы-Омск-Новосибирск-2» магистральдық мұнай құбыры
ТЭН	Техникалық-экономикалық негіздеме
ОСМ	Орнықты даму саласындағы мақсаттар
EBITDA	Салықтар, пайыздар, тозу және амортизация төлегенге дейінгі пайда (earnings before interest, taxes, depreciation and amortization)
EVA	Экономикалық қосылған құн
KASE	Қазақстан қор биржасы
LTIR	Lost Time Injury Rate - жұмыс уақытын жоғалтумен жазатайым оқиғалар коэффициенті
LTIFR	Lost Time Injury Frequency Rate - еңбек қабілетін уақытша жоғалтумен өндірістегі жазатайым оқиғалар жиілігінің коэффициенті
MBA	Іскерлік әкімшілік магистрі дәрежесі
ROA	Активтердің рентабельділігі (return on assets); (таза пайда / активтердің орташа айлық сомасы)
ROE	Меншікті капиталдың рентабельділігі (return on equity); (таза пайда / меншікті капиталдың орташа айлық сомасы)
SGS	Societe Generale de Surveillance SA

ЕСЕПТІ ОҚИТЫНДАРҒА АРНАЛҒАН САУАЛНАМА

Т.А.Ө.

Лауазымы / қызмет түрі

Ұйым

Кері байланыс үшін деректері:

почта телефон

САУАЛНАМА СҰРАҚТАРЫ:

- ☐ Акционер
- ☐ Қаржы ұйымының өкілі
- ☐ Жұмыскер
- ☐ Мемлекеттік органдардың өкілі
- ☐ ЕББҰ өкілі
- ☐ Жұртшылық және БАҚ
- ☐ Клиенттер мен серіктестер
- ☐ Жұртшылықтың және БАҚ өкілі
- ☐ Өзге (көрсетуіңізді сұраймыз).....

ЕСЕПТЕ СІЗДІ ҚЫЗЫҚТЫРАТЫН СҰРАҚТАРҒА ЖАУАП БАР МА?

- ☐ Иә, барлығына
- ☐ Ішінара
- ☐ Жоқ

	Өте жақсы	Жақсы	Орташа	Нашар
Ақпараттың өзектілігі мен маңыздылығы	☐	☐	☐	☐
Толықтығы	☐	☐	☐	☐
Құрылымы	☐	☐	☐	☐
Дизайн	☐	☐	☐	☐
Ақпаратты баяндау стилі	☐	☐	☐	☐
Ұсынылған ақпаратқа сенімділік деңгейі	☐	☐	☐	☐

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ КЕЛЕСІ ЕСЕБІНДЕ ҚАНДАЙ АҚПАРАТТЫ КӨРГІҢІЗ КЕЛЕДІ?

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ БОЛАШАҚ ЕСЕПТЕРІ ҮШІН ҚАНДАЙ ҰСЫНЫМДАР/ҰСЫНЫСТАР БЕРЕР ЕДІҢІЗ?